

वाणिज्य शास्त्र परिभाषा कोश

भाषासंचालनालय, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन

वाणिज्यशास्त्र परिभाषा कोश

भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

१९८५

पहिली आवृत्ती : मार्च १९७६

दुसरी आवृत्ती : ऑक्टोबर १९८५

किंमत : रुपये एकवीस

मुद्रक :

व्यवस्थापक,
मध्यवर्ती कारागृह मुद्रणालय,
नागपूर

प्रकाशक :

संचालक,
भाषा संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई

वाणिज्यशास्त्र उपसमिती

अध्यक्ष

श्री. वा. कृ. चोरघडे, नागपूर विद्यापीठ

प्रतिनिधि-सदस्य

प्राचार्य मो. स. गोसावी, पुणे विद्यापीठ
डॉ. नी. गं. बापट, मराठवाडा विद्यापीठ
प्राचार्य प्र. शा. कुऱ्हाडे, शिवाजी विद्यापीठ
प्राचार्य बा. र. रायरीकर, मुंबई विद्यापीठ
श्री. ज्ञा. र. खैरे, माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे
सौ. अनसूयाबाई वाडेगावकर, मराठी विज्ञान परिषद, मुंबई

सदस्य-सचिव

डॉ. न. व. पाटील, भाषा संचालक

प्रकाशित झालेले परिभाषा कोश

१) वाणिज्यशास्त्र परिभाषा कोश

२) समाजशास्त्र परिभाषा कोश

३) रसायनशास्त्र परिभाषा कोश

४) भौतिकशास्त्र परिभाषा कोश

५) शिक्षणशास्त्र परिभाषा कोश

६) गणितशास्त्र परिभाषा कोश

७) शारीर परिभाषा कोश

८) भूशास्त्र परिभाषा कोश

९) तत्त्वज्ञान व तर्कशास्त्र परिभाषा कोश

१०) ग्रंथालयशास्त्र परिभाषा कोश

११) यंत्र अभियांत्रिकी परिभाषा कोश

१२) स्थापत्य अभियांत्रिकी परिभाषा कोश

१३) विद्युत अभियांत्रिकी परिभाषा कोश

१४) जीवशास्त्र परिभाषा कोश

१५) कृषिशास्त्र परिभाषा कोश

१६) शरीरक्रियाशास्त्र परिभाषा कोश

प्रस्तावना

महाराष्ट्रातील विद्यापीठांमध्ये शिक्षणाचे माध्यम मराठी असावे हे आता सर्वमान्य झाले आहे. हे उच्च शिक्षण मराठीतून घेता यावे म्हणून विद्यापीठांत शिकवली जाणारी क्रमिक पुस्तके व अन्य संदर्भ-ग्रंथ मराठीत असणे अत्यंत आवश्यक आहे. संदर्भ-ग्रंथांच्या व क्रमिक पुस्तकांच्या निर्मितीचे हे काम महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिति मंडळाने व महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिति मंडळाने हाती घेतले असून महाराष्ट्राच्या सर्वच विद्यापीठांतील नामवंत प्राध्यापक मंडळी विविध विषयांवर सध्या ग्रंथ लिहीत आहेत.

शास्त्रीय विषयांवरील या ग्रंथांसाठी एकरूप परिभाषा असावी आणि ही परिभाषा केंद्र सरकारने अखिल भारतीय स्तरावर विकसित केलेल्या विज्ञान शब्दावलीशी——मराठी भाषेच्या प्रकृतीशी व प्रवृत्तीशी विरोध न येईल अशी दक्षता बाळगून मिळती जुळती असावी असे धोरणही महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांनी मान्य केले आहे. ही एकरूप शास्त्रीय मराठी परिभाषा विकसित करण्याचे काम महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांच्या सहकार्याने भाषा संचालनालय करील असे शासनाने व आंतरविद्यापीठ मंडळाने ऑक्टोबर १९६७ मध्ये ठरवले होते. त्याअनुसार भाषा संचालनालयाने शास्त्रीय व मानविकी विद्याशाखांतील वेगवेगळ्या विषयांच्या परिभाषाविषयक उपसमित्या स्थापन केल्या व काही निदेशक तत्त्वे ठरवून परिभाषा निर्मितीच्या या कामास सुरुवात केली. आतापर्यंत समाजशास्त्र, वाणिज्यशास्त्र, रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, गणितशास्त्र, भूशास्त्र, शारीर, शिक्षणशास्त्र, स्थापत्य अभियांत्रिकी, यंत्र अभियांत्रिकी, विद्युत अभियांत्रिकी, जीवशास्त्र, कृषिशास्त्र व शरीरक्रियाशास्त्र या शास्त्रांचे परिभाषा कोश प्रसिद्ध करण्यात आले आहेत.

वाणिज्यशास्त्र परिभाषा निर्मितीचे काम एप्रिल १९६९ ते ऑक्टोबर १९७१ या कालावधीत पूर्ण करण्यात आले. याकरिता भाषा सल्लागार मंडळांतर्गत वाणिज्यशास्त्र उपसमितीच्या एकूण ३५ बैठकी घेण्यात आल्या आणि जवळजवळ ८,००० पारिभाषिक शब्द तयार करण्यात आले.

प्रस्तुत कोशाची ही दुसरी आवृत्ती वाचकांच्या हाती देताना मला आनंद होत आहे. या आवृत्तीत अर्थशास्त्रातील काही नवीन शब्दांची भर घातली आहे. वाणिज्यशास्त्रीय ग्रंथलेखन करणाऱ्यांना व समाजविज्ञानातील विविध शाखांचे अध्ययन व अध्यापन करणाऱ्यांना प्रस्तुत कोश उपयुक्त ठरेल असा विश्वास वाटतो.

शास्त्रीय परिभाषा ही सतत विकसित होत असते. या परिभाषेचा जाणत्यांनी आपुलकीने विचार व वापर करावा व त्यांच्या नजरेस येणाऱ्या उणीवा वा ती सुधारण्याच्या दृष्टीने काही सूचना करावयाच्या असल्यास त्या भाषा संचालनालयाकडे अवश्य पाठवाव्या अशी विनंती आहे.

न. ब. पाटील,

भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य.

भाषा सल्लागार मंडळाने वैज्ञानिक व तांत्रिक परिभाषेच्या निर्मितीसाठी आधारभूत म्हणून ठरवून दिलेली ‘निदेशक तत्त्वे’

शास्त्रीय व तांत्रिक परिभाषा निर्मिती करताना केंद्र सरकारने जी तत्त्वे प्रमाणभूत म्हणून स्वीकारली ती सर्वांनाच मान्य होण्यासारखी आहेत. मराठी परिभाषा निर्मितीसाठी हीच तत्त्वे निदेशक तत्त्वे म्हणून स्वीकारण्यात आली आहेत. ती पुढीलप्रमाणे :

१. **शब्दसंग्रह व पर्याय.**—पुणे विद्यापीठ, माध्यमिक शिक्षण मंडळ व इतर विज्ञान संस्था यांनी तयार केलेले शब्दसंग्रह व प्रचलित पर्याय हेही विचारात घ्यावेत.

२. **आंतरराष्ट्रीय संज्ञा.**—‘आंतरराष्ट्रीय संज्ञा’ या शक्यतोवर त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपातच ठेवाव्यात व त्यांचे मराठी भाषेत लिप्यंतरण करावे. आंतरराष्ट्रीय संज्ञांत साधारणतः पुढील गोष्टींचा समावेश होतो :—

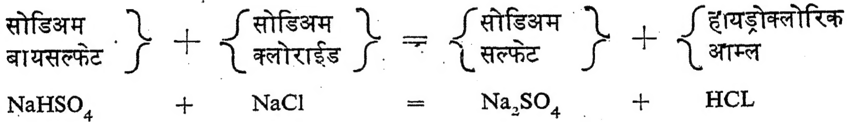
(अ) मूलद्रव्ये आणि संयुगे (महत्त्वपूर्ण पदे, उपपदे, वगैरेंसह) यांची नावे. ही नावे लिप्यंतरित करून देताना नावांपुढे त्यांची संकेतचिन्हेसुद्धा द्यावीत.

जसे.—हायड्रोजन (H), कार्बन (C).

मात्र मूलद्रव्ये आणि संयुगे यांसाठी वापरण्यात येणारी संकेतचिन्हे व संक्षेप इंग्रजी लिपीत जसेच्या तसेच ठेवावेत.

जसे.—किरणोत्सारी थोरिअमचा समस्थानीय $90th^{228}$, निकोटीन $C_{10}H_{14}N_2$.

रासायनिक चिन्हांकित समीकरणे, त्यांची इंग्रजीतील संकेतचिन्हे जशीच्या तशी ठेवून पुढीलप्रमाणे द्यावीत :—

गंधक, रुपे, तांबे, कथील, पारा, जस्त, शिसे, इत्यादी रूढ शब्द वर्णनात तसेच ठेवावेत; परंतु रासायनिक संयुगांची नावे देताना ती त्यांच्या प्रचलित नावांप्रमाणेच द्यावीत.

(ब) वजने, मापे आणि परिमाणे. जसे.—कॅलरी, अॅम्पिअर, वगैरे.

(क) विशेषनामे व त्या नामांवरून घेतलेल्या संज्ञा मूळ भाषेतील त्यांच्या उच्चारानुरूप लिहाव्यात.

जसे.—फॅरनहीट श्रेणी (फॅरनहीट), व्होल्टमीटर (व्होल्टा), अॅम्पिअर (अॅम्पिअर).

(ड) वनस्पतिशास्त्र, प्राणिशास्त्र, भूशास्त्र इत्यादींसारख्या शास्त्रीय विषयांमधील द्विपद नामसंज्ञा.

(इ) रेडिओ, पेट्रोल, रडार, इलेक्ट्रॉन, न्यूट्रॉन, प्रोटॉन यांसारखे नवीन शब्द.

(फ) गणित व इतर शास्त्रांमध्ये वापरण्यात येणारे संख्यांक, संकेतचिन्हे, सूत्रे, वगैरे.

जसे.—Sin., Cos., Tan., Log.

तथापि, वर निर्दिष्ट केलेल्या पारिभाषिक संज्ञांपैकी पुष्कळशा संज्ञांना मराठीत योग्य पर्याय असून ते शाळा व महाविद्यालये इत्यादींत कित्येक वर्षांपासून रूढ झाले आहेत.

जसे.—ऑक्सिजन–प्राणवायु, कॅलरी–ऊष्मांक, Sin.–ज्या, Cos.–कोज्या, वगैरे.

तेव्हा आंतरराष्ट्रीय संज्ञा त्यांच्या इंग्रजी स्वरूपात जशाच्या तशा लिप्यंतरित करून देताना त्याबरोबरच त्या संज्ञांना मराठीत रूढ असलेले पर्याय देखील द्यावेत.

३. जी संकेतचिन्हे असतील ती त्यांच्या आंतरराष्ट्रीय स्वरूपातच राहू द्यावीत. तथापि, संज्ञांचे संक्षेप देवनागरी लिपीतून दर्शवावेत. "Cm." म्हणजे "सेंटिमीटर" या संज्ञेचा संक्षेप सें. मी. असा देवनागरी लिपीत द्यावा.

४. वैज्ञानिक व तांत्रिक पारिभाषिक शब्दांसाठी पर्यायांची निश्चिती करताना, अर्थाची निश्चितता व सुबोधता यांवर अधिक भर द्यावा व मराठी भाषेच्या प्रकृतीशी अविरोधी असे व शक्यतोवर भारतीय भाषांत वापरता येतील असेच पर्याय निवडावेत.

५. विवक्षित वैज्ञानिक शब्दांसाठी जे देशीय पर्याय मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते आणि सर्वसाधारणपणे वापरण्यात येणारे पर्याय तसेच राहू द्यावेत.

६. विदेशी भाषांमधील जे शब्द मराठी भाषेत प्रचलित आहेत ते तसेच ठेवावेत.

जसे.—मशीन, इंजिन, मीटर, लिटर, वगैरे.

७. हे पर्याय मराठी व्याकरणानुसार प्रातिपदिक रूपात द्यावेत.

८. **मिश्र शब्दांची निर्मिती.**—वैज्ञानिक परिभाषा तयार करताना Pasteurisation "पाश्चरीकरण", Voltage "व्होल्टता" अशांसारखे मिश्र शब्द बनवणे हे भाषेच्या स्वाभाविक प्रवृत्तीस अनुसरून असल्यामुळे गरजेनुसार असे शब्द तयार करावेत.

९. जरूर तेथे समान अर्थी पारिभाषिक शब्दांची कुळे लक्षात घेऊन मराठी पारिभाषिक शब्द निश्चित करावेत.

कोश परिचय

कोशाची रचना पुढीलप्रमाणे आहे :—

इंग्रजी शब्द व शब्दानुक्रम :—इंग्रजी शब्द देताना मुख्यत्वेकरून Chamber's Twentieth Century Dictionary व Webster's New International Dictionary यांचा, तसेच या विषयाशी संबंधित असलेल्या अन्य कोशांचा वर्णलेखन (spelling) इत्यादींसाठी आधार घेतला आहे.

इंग्रजी शब्दजाती :—प्रत्येक एकेरी संज्ञेपुढे तिची शब्दजाती दर्शविली आहे. (जसे :—*n.*; *adj.*; *v.t.*; *v.i.* इ.) इंग्रजी दोन किंवा अधिक शब्द असलेल्या संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविलेली नाही.

विषयनिर्देशक संक्षेप :—एखादी इंग्रजी पारिभाषिक संज्ञा विशिष्ट पोटविषयाशी संबंधित असेल तर पर्याय देण्यापूर्वी तो विवक्षित विषय दर्शविणारा संक्षेप इंग्रजी इटॅलिक मुद्राक्षरात दिला आहे.

पर्याय, अर्थच्छटा, स्पष्टीकरणे :—इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती, विषयनिर्देशक संक्षेप (असल्यास) दिल्यानंतर तिचे एक किंवा अधिक मराठी पर्याय दिले आहेत. पर्याय देताना वेगवेगळ्या अर्थच्छटा असल्यास त्यांना क्रमांक दिले आहेत. काही ठिकाणी अर्थ अधिक स्पष्ट व्हावा म्हणून पर्यायापूर्वी कंसात इंग्रजी स्पष्टीकरण दिले आहे किंवा काही ठिकाणी पर्यायानंतर कंसात मराठी स्पष्टीकरणही दिले आहे. पर्यायांचा वापर यथार्थपणे व्हावा यासाठी आवश्यक तेथे कंसांत, "as in :" असे देऊन त्या पर्यायाचा उपयोग करून दाखवला आहे.

मराठी शब्दजाती :—इंग्रजी संज्ञेपुढे शब्दजाती दर्शविली असल्याने व त्यानुसार मराठी पर्याय घेतला असल्याने मराठी शब्दजाती वेगळी दर्शविली नाही.

लिंगनिर्देश :—(१) प्रत्येक मराठी एकेरी पर्यायापुढे तो नाम असल्यास लिंगनिर्देश केला आहे. (२) इंग्रजी संज्ञा एकेरी असल्यास तिच्या जोडशब्द असलेल्या मराठी पर्यायापुढे लिंगनिर्देश केला आहे. (३) इंग्रजी अनेकवचनी जोडशब्दाच्या मराठी पर्यायापुढेही लिंगनिर्देश केला आहे.

शब्दकुळे :—शब्दकुळांतील शब्दांची आधारभूत कल्पना एकच असते, परंतु त्यांतील शब्द सूक्ष्म अर्थच्छटा व्यक्त करून आपली भिन्नता दर्शवितात. असे शब्द त्यातल्या महत्त्वाच्या शब्दाखाली पर्यायानंतर *cf.* असे दर्शवून एकत्रितपणे दिले आहेत. तसेच त्या शब्दकुळातील शब्द, कोशात त्यांच्या वर्णक्रमानुसार योग्य त्या ठिकाणी दिले आहेत व तेथे *cf.* असे म्हणून ज्या इंग्रजी संज्ञेखाली हे कूळ आले आहे त्या इंग्रजी संज्ञेचा निर्देश केला आहे. उदा. पृ. १ वरील abandon किंवा abate ही कुळे पहावी. अशा तऱ्हेने शब्दकुळाखाली सर्व शब्द एकत्र आणण्याच्या या पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

जोडसंज्ञा :—काही महत्त्वाच्या पारिभाषिक जोडसंज्ञांखाली या संज्ञांतील इतर महत्त्वाचे प्रकार दर्शविणाऱ्या संज्ञा एकत्र आणल्या आहेत. उदा. पृ. २ वरील acceptance ही संज्ञा पहावी. याही पद्धतीचा अभ्यासकांना उपयोग होऊ शकेल.

समानार्थी शब्द :—काही इंग्रजी शब्द जवळजवळ समानार्थी असल्याने त्यांना मराठी पर्याय देताना हे शब्द समानार्थी आहेत हे दर्शविण्यासाठी एकाच ठिकाणी दिले आहेत. ज्या शब्दा-समोर पर्याय दिला आहे त्या शब्दासमोर कंसात (*also*) असे देऊन दुसरा समानार्थी शब्द दर्शविला आहे व कंसातील शब्द त्याच्या वर्णक्रमानुसार ज्या ठिकाणी आला असेल त्या ठिकाणी त्या शब्दासमोर = अशी खूण दर्शवून पर्याय ज्या शब्दासमोर दिला आहे तो शब्द दर्शविला आहे. त्याचप्रमाणे इंग्रजी शब्दाच्या वर्णलेखनात (spelling) थोडा फेरफार असलेले इंग्रजी शब्दही कंसात (*or*) असे देऊन दर्शविण्यात आले आहेत.

संक्षेप सूची

abbr. ..	abbreviation.
acctt. ..	Accounts.
adj. ..	adjective.
adv. ..	adverb.
Agric. ..	Agriculture.
Bank. ..	Banking.
cf. ..	compare.
constr. ..	construction.
Econ. ..	Economics.
e.g. ..	for example.
esp. ..	especially.
Fig. ..	figurative; figuratively.
Geog. ..	Geography.
Geom. ..	Geometry.
i.e. ..	that is.
in comb.	in combination with other words.
Intern. Law	International Law.
Intern. Trade	International Trade.
Lit. ..	literally.
Mach. ..	Machinery.
Math. ..	Mathematics.
Mech. ..	Mechanics.
n. ..	noun.
oft. ..	often.
pa. p. ..	past participle.
pfx. ..	prefix.
pl. ..	plural.
pred. ..	predicative.
prep. ..	preposition.
pron. ..	pronoun.
sing. ..	singular.
specif. ..	specifically.
Stat. ..	Statistics.
Stock-exch.	Stock-exchange.
suff. ..	suffix.
Text. ..	Textiles.
usu. ..	usually.
vb. ..	verb.
v.i. ..	verb, intransitive.
viz. ..	namely.
v.t. ..	verb, transitive.
v.t. & i. ..	verb, transitive and intransitive.
w.r.t. ..	with reference to.
अ.व. ..	अनेकवचन.
न. ..	नपुंसकलिंग.
पु. ..	पुल्लिंग.
सा. ..	सामान्य लिंग.
स्त्री. ..	स्त्रीलिंग.

वाणिज्यशास्त्र परिभाषा कोश

A

A1, *adj.* (of the highest quality) **अत्युत्कृष्ट, प्रथम श्रेणीचा, नंबर एक**

AAR, (*abbr.* of "against all risks") **स. जो.** (सर्व जोखमी)

AAR policy, स. जो. विमापत्र (सर्व जोखमी विमापत्र)

abandon, *v.t.* **परित्याग करणे**
cf. relinquish सोडून देणे
surrender प्रत्यर्पित करणे

abandonee, *n.* **त्यक्तग्राही** (सा.)

abandonment, *n.* (the goods that have been insured may be abandoned if their actual loss appears to be unavoidable or if the cost of repairing the damage will exceed their value) **परित्याग** (पु.), **परित्याग करणे** (न.)

abate, *v.t. & i.* **घटणे**
cf. decrease कमी करणे, कमी होणे
diminish ऱ्हास होणे
dwindle कोसळणे, घसरणे
lessen कमी करणे, कमी होणे
reduce उतरवणे, उतरणे

abatement, *n.* **घट** (स्त्री.), **घटणे** (न.)

abbreviation, *n.* **संक्षेप** (पु.)

ability, *n.* **१ समर्थता** (स्त्री.) **२ क्षमता** (स्त्री.)

ability-to-pay, *n.* (i.e. ability to pay tax—a principle of taxation—that the amount of tax payable by a person should depend upon his ability to pay) **करक्षमता** (स्त्री.) (कर देण्याची क्षमता)

"ability-to-pay" theory of taxation, (*also* **faculty theory of taxation**) **कराधानाचा "करक्षमता" सिद्धांत**

able, *adj.* **१ समर्थ** २ (as, competent) **सक्षम**

able-bodied, *adj.* **धडधाकट**

abnormal, *adj.* **१ अपसामान्य २ असामान्य** (as in : abnormal situation असामान्य परिस्थिति)

abnormal demand, अपसामान्य मागणी

abnormal profit, अपसामान्य लाभ

abolish, *v.t.* १ (set aside, put an end to) **निरास करणे, नाहीसा करणे २ नष्ट करणे**

abolition, *n.* **१ निरास** (पु.), **नाहीसा करणे** (न.) **२ नाश** (पु.)

above par, अधिमूल्याने, अधिमूल्यावर

above par value, *n.* **अधिमूल्य** (न.)

abrasion, *n.* **घर्षण** (न.)

abridgement, *n.* **संक्षेप** (पु.)

absenteeism, *n.* **१ अनुपस्थिति** (स्त्री.) **२ अनुपस्थिति पद्धति** (स्त्री.)

absentee landlord, १ अन्यत्रवासी क्षेत्रस्वामी, अन्यत्रवासी भूस्वामी, अन्यत्रवासी जमीन मालक २ अनुपस्थित क्षेत्रस्वामी, अनुपस्थित भूस्वामी, अनुपस्थित जमीन मालक

absolute, *adj.* १ (not relational ; independent of arbitrary standards of measurement) **निरपेक्ष** २ (marked by freedom from restraint or control or free from conditional limitations) **संपूर्ण** ३ (operating or existing in full under all circumstances without variations or exceptions) **केवल ४ नितांत** (as in: absolute necessaries नितांत आवश्यकता)

absolute monopoly, (*also* **perfect monopoly**) **१ संपूर्ण मक्तेदारी, संपूर्ण एकाधिकार २ परम मक्तेदारी**

absolute value, १ निरपेक्ष मूल्य २ केवल मूल्य

absolute wages, १ निरपेक्ष वेतन २ केवल वेतन

absorb, *v.t.* १ (as, when a small company amalgamates with large one) **विलयन**

करून घेणे, अंतर्लयन करून घेणे २ (to take up e.g. by purchase, etc. or to take over) शोषून घेणे

absorbing, *adj.* अंतर्लयन करून घेणारा

absorption, *n.* १ अवशोषण (न.) २ विलयन (न.), अंतर्लयन (न.) *cf.* amalgamation ३ शोषण (न.)

abstain, *v.t.* दूर राहणे, अलग राहणे

abstinence, *n.* (as, endurance, forbearance) तितिक्षा (स्त्री.), भोगवर्जन (न.)

abstinence theory of interest, (*also* **agio theory of interest**) तितिक्षा व्याज सिद्धांत, भोगवर्जन व्याज सिद्धांत

abstract, *n.* १ विवरण (न.) २ गोषवारा (पु.) *adj.* १ संक्षिप्त, बिनतपशील २ (not concrete) अमूर्त ३ (as, applied to sciences) केवल, शुद्ध

abstract of teller's receipts, गणक जमा गोषवारा

abstract of title, हक्क विवरण

accelerate, *v.t. & i.* त्वरण करणे, त्वरण होणे

accelerated, *adj.* त्वरणित

accelerated depreciation, त्वरणित घसारा

acceleration, *n.* त्वरण (न.)

acceleration coefficient = **accelerator**

acceleration principle, त्वरण तत्त्व

accelerator, *n.* (*also* **acceleration coefficient**) १ (the ratio of increase or decrease in investment to an increase or decrease in income) त्वरण गुणांक (पु.) २ त्वरक (पु.)

accept, *v.t.* स्वीकृत करणे, स्वीकार करणे, स्वीकारणे

acceptance, *n.* १ स्वीकृति (स्त्री.), स्वीकार (पु.) २ (as, accepted draft, etc.) स्वीकृत धनाकर्ष (पु.) ३ (an accepted bill) स्वीकृत विपत्र (न.)

clean acceptance बिनशर्त स्वीकृति
conditional acceptance सशर्त स्वीकृति
forged acceptance बनावट स्वीकृति
general acceptance सामान्य स्वीकृति
partial acceptance आंशिक स्वीकृति
qualified acceptance विशेषित स्वीकृति
unqualified acceptance अविशेषित स्वीकृति

acceptance credit, (an authorisation given by a bank to a specified beneficiary to draw drafts upon the bank upto a specified amount) स्वीकृत पत

acceptance for honour, प्रतिष्ठार्थ स्वीकृति (प्रतिष्ठारक्षणार्थ स्वीकृति)

acceptance house = **accepting house**

acceptance letter, स्वीकारपत्र (न.), स्वीकृतिपत्र (न.)

acceptance of a bill, विपत्राची स्वीकृति, विपत्र स्वीकृति

acceptance register, स्वीकृति नोंदवही

accepted bill, स्वीकृत विपत्र

accept for honour, प्रतिष्ठार्थ स्वीकार करणे (प्रतिष्ठारक्षणार्थ स्वीकार करणे)

accepting house, (*also* **acceptance house**) स्वीकार गृह

acceptor, *n.* स्वीकर्ता (पु.)

acceptor for honour, प्रतिष्ठार्थ स्वीकर्ता (प्रतिष्ठारक्षणार्थ स्वीकर्ता)

acceptor's ledger, स्वीकर्त्याची खातेवही

accept under protest, प्रतिसाक्षन करून स्वीकार करणे, प्रतिसाक्षित करून स्वीकार करणे

accession, *n.* अनुवृद्धि (स्त्री.)
cf. accretion उपवृद्धि
growth अभिवृद्धि
increase वृद्धि, वाढ

accessories, *n. pl.* उपसाधने (न.अ.व.)

accessory, *n.* १ उपसाधन (न.) २ सहायक (सा.) *adj.* उपसाधक, सहायक

accident, *n.* अपघात (पु.), दुर्घटना (स्त्री.)

accident benefit, अपघात लाभ

accident insurance, अपघात विमा
accident risk, अपघाताची जोखीम
accommodation bill, (*also* acdommodation paper *or* kite) निभाव विपत्र, सोय हुंडी
accommodation note, निभाव चिठ्ठी
accommodation paper = accommodation bill
accommodation party, निभावकर्ता (पु.)
accord, *n.* ऐकमत्य (न.), संवाद (पु.)
accord and satisfaction, (a term used of a contract which has been discharged by mutual agreement of the parties concerned) ऐकमत्य व पूर्ति
account, *v.t.* १ (to place to one's account) खाती लिहिणे २ (to render or give an account) हिशेब देणे ३ (to give a reason or an explanation) खुलासा करणे, स्पष्टीकरण देणे ४ *Bookkeeping* लेखांकन करणे, जमाखर्च ठेवणे
n. १ (a statement of the transactions during a fiscal period showing the resulting balance) लेखा (पु.) २ (as, a record of debit and credit entries chronologically posted to ledger page, etc.) खाते (न.) ३ हिशेब (पु.), गणन (न.)

१

adjusting account समायोजन लेखा
audited account परीक्षित लेखा
capital account भांडवली लेखा
commercial account वाणिज्य लेखा
cost account परिव्यय लेखा
deficiency account १ तूट लेखा २ न्यून लेखा
departmental account विभागीय लेखा
deposit account निक्षेप लेखा, ठेव लेखा
exchange account विनिमय लेखा
final call account अंतिम मागणी लेखा
goods account माल लेखा
government account शासकीय लेखा
income and expenditure account आय व्यय लेखा
initial account प्रारंभिक लेखा
nominal account नामित लेखा
personal account व्यक्तिगत लेखा
profit and loss account नफा तोटा लेखा, लाभालाभ लेखा
pro forma account प्रपत्र लेखा
public account लोक लेखा
real account संपत्ति लेखा
receipt and payment account प्राप्ति व प्रदान लेखा
remittance account वित्तप्रेषण लेखा
revenue account आगम लेखा
sales account विक्री लेखा
sterling account स्टर्लिंग लेखा
stock account १ संग्रह लेखा २ निधि लेखा
subsidiary account दुय्यम लेखा
suspense account निलंबन लेखा
trading account व्यापार लेखा

२

bank account बँक खाते
creditor's account धनकोचे खाते
current account चालू खाते
dead account बंद खाते, बंद पडलेले खाते
dead stock account जडवस्तु संग्रह खाते
debtor's account ऋणकोचे खाते
deposit account ठेव खाते
fixed deposit account नियत ठेव खाते
insured savings deposit account विमाबद्ध बचत ठेव खाते, विमा उतरवलेले बचत ठेव खाते
joint account संयुक्त खाते
savings account बचत खाते
accountancy, *n.* लेखाशास्त्र (न.)
accountant, *n.* लेखापाल (सा.), हिशेबनीस (सा.)

account-book, *n.* लेखापुस्तक (न.), वहीखाते (न.)

account day, लेखा दिन

accounting, *n.* लेखांकन (न.)

accounting price, (*also* **shadow price**) (price that more accurately reflects the 'real' scarcities of the productive agents than the market price) छाया किंमत

accounting rate of interest = shadow rate of interest

account ledger, लेखा खातेवही

account payee, (A/c payee) आदात्याच्या खात्यावरच जमा

account sale (*or* **account sales**), (it gives full details of the transaction—the amount sold, the price obtained, the expenses incurred and the agent's commission. It is supplied by the agent to his principal) विक्रय विवरण लेखा

accounts and finance section, लेखा व वित्त विभाग

accretion, *n.* १ उपवृद्धि (स्त्री.) *cf.* accession २ आंगिक वाढ (स्त्री.)

accrue, *v.i.* १ (to come by way of increase or addition—usu. with *to* or *from*) उपार्जित होणे २ (to be periodically accumulated in the process of time whether as an increase or decrease) प्रोद्भूत होणे

accrued, *adj.* १ उपार्जित २ प्रोद्भूत

accrued income, प्रोद्भूत आय, प्रोद्भूत मिळकत

accrued interest, प्रोद्भूत व्याज

accumulate, *v.t.* & *i.* (to heap up in a mass; to pile up; to grow or increase in quantity or number) संचय करणे, संचय होणे, साचवून ठेवणे, साचवणे

cf. amass साठवणे, साठणे

hoard अपसंचय करणे, अपसंचय होणे

accumulated, *adj.* संचित, संचायित, संचय करून ठेवलेला, संचित झालेला

accumulating, *adj.* संचयी

accumulating society, (a type of friendly society which is centrally organised in contrast to the locally independent affiliated orders) संचयी समाज

accumulation, *n.* १ संचय (पु.) २ (the action or process of accumulating; the state of being or having accumulated) संचयन (न.), साचणी (स्त्री.), साचवणी (स्त्री.)

accumulative, *adj.* संचयी

acid-test ratio, (*also* **current ratio**) निकषित गुणोत्तर

acknowledge, *v.t.* १ अभिस्वीकार करणे, अभिस्वीकृत करणे २ पोच देणे

acknowledged, *adj.* १ अभिस्वीकृत २ पोच दिलेला

acknowledgment (*or* **acknowledgement**), *n.* १ अभिस्वीकृति (स्त्री.) २ पोच (स्त्री.)

acknowledgment due, पोच देय

A/c payee, (*abbr.* of account payee) आदाता खात्यावरच (आदात्याच्या खात्यावरच जमा)

A/c payee crossing, आदाता रेखन

acquire, *v.t.* संपादन करणे

acquisition, *n.* संपादन (न.)

acquittance, *n.* १ (release or full discharge from a debt, etc.) अभिमुक्ति (स्त्री.) २ (a writing evidencing a discharge; a receipt in full) पावती (स्त्री.)

act, *n.* १ कृत्य (न.), कृति (स्त्री.) २ (as, of legislature) अधिनियम (पु.)

action, *n.* १ कार्य (न.), कृति (स्त्री.) २ (operation) क्रिया (स्त्री.) ३ (as, proceedings in court of law) कारवाई (स्त्री.)

active, *adj.* १ (as, having practical operation or results) **प्रत्यक्ष** (as in : active delivery प्रत्यक्ष पोचवणी) २ (as, characterised by action rather than by contemplation or speculation) **सक्रिय** (as in: active partner सक्रिय भागीदार) ३ (as, marked by present operation, transaction, movement or use) **क्रियाशील** (as in : active deposit क्रियाशील ठेव) ४ *of markets* **तेज**
active balance, **व्यवहारार्थ रोख शिल्लक, सक्रिय रोख शिल्लक**
active balance of payments = favourable balance of payments
active bond, **चालू व्याजी रोखा**
active capital, **क्रियाशील भांडवल**
active circulation, (out of the total bank notes issued, those actually in circulation with the public or with the banks) **क्रियाशील परिचलन**
active delivery, **साक्षात पोचवणी**
active deposit, **सजीव ठेव**
active market, १ **तेज बाजार** २ **सजीव बाजार** ३ **क्रियाशील बाजार**
active money, १ **क्रियाशील मुद्रा** २ **क्रियाशील पैसा**
active partner, **क्रियाशील भागीदार**
activity, *n.* १ (as, natural or normal function or operation, such as, activity on stock exchange, etc.) **कार्य** (न.), **काम** (न.), **व्यवहार** (पु.) २ (often used in *pl.*—as business activities, etc.) **व्यवहार** (पु.), **कार्ये** (न.अ.व.), **घडामोडी** (स्त्री.अ.व.)
Act of God, **दैवी आपत्ति**
act of honour, १ (an acceptance or payment for honour of a protested bill of exchange) **प्रतिष्ठार्थ स्वीकृति, प्रतिष्ठार्थ प्रदान** २ (an instrument reciting such protest and acceptance or payment) **मानलेख** (पु.)

actual, *adj.* **प्रत्यक्ष, वास्तविक**
actual cost, (cost based on most factual allocation of historical cost factors—as compared to *estimated cost*, *standard cost*) **वास्तविक परिव्यय**
actual money, **वास्तविक पैसा**
actual notice, **प्रत्यक्ष नोटीस**
actual price, **प्रत्यक्ष किंमत**
actual tare, (वाहनाचे, वेष्टनाचे, इत्यादि) **प्रत्यक्ष निव्वळ वजन**
actual total loss, **एकूण वास्तविक हानि**
actuarial, *adj. Insurance* १ **विमागणितीय, विमागणित–** २ **विमागणितशास्त्रीय**
actuarial valuation, **विमागणितीय मूल्यांकन**
actuary, *n. Insurance* (one trained in mathematics and statistics whose business it is to calculate insurance, annuity premiums, reserves, dividends, etc.) **विमागणिती** (सा.)
add, *v.t. & i.* १ **भर घालणे, भर पडणे** २ **बेरीज करणे**
adding machine, **बेरीज यंत्र**
addition, *n.* १ **भर** (स्त्री.) २ *Math.* **बेरीज** (स्त्री.)
  compound addition **संयुक्त बेरीज**
  cross addition **आडवी बेरीज**
  double column addition **द्विस्तंभी बेरीज**
  long addition **उभी बेरीज**
  mental addition **तोंडी बेरीज**
  simple addition **साधी बेरीज**
additional, *adj.* १ **अधिक, जास्तीचा** २ (as, extra) **जादा, अतिरिक्त**
additional banking facilities, **बँकेच्या जादा सोयी**
additional capital, **अतिरिक्त भांडवल.**
additional invoice, **अतिरिक्त बीजक**
adeem, *v.t.* (to revoke or satisfy by redemption) **रद्द करणे**

ademption, *n.* रद्द करणे (न.), रद्द होणे (न.)

adequate personal security, पुरेशी व्यक्तिगत प्रतिभूति

ad hoc, तदर्थ

ad hoc **licence,** तदर्थ अनुज्ञप्ति

ad hoc **securities,** तदर्थ रोखे

ad hoc **treasury bill,** १ तदर्थ राजकोष विपत्र २ तदर्थ कोषागार विपत्र

adjourn, *v.t. & i.* स्थगित करणे, स्थगित होणे

adjourned, *adj.* स्थगित

adjournment, *n.* १ स्थगन (न.), तहकुबी (स्त्री.) २ (time or interval for which a body adjourns) स्थगनकाल (पु.)

adjudicate, *v.t.* अभिनिर्णय करणे

adjudication, *n.* १ अभिनिर्णय (पु.) *cf.* conciliation २ (the act or process of adjudicating) अभिनिर्णय करणे (न.)

adjudication order, *Bankruptcy* (a court order declaring the debtor to be a bankrupt, etc.) अभिनिर्णय आदेश

adjust, *v.t. & i.* १ (to make correspondent or conformable; to bring to a more satisfactory state; to come into conformity, etc.) समायोजन करणे, समायोजन होणे २ (generally) जुळवून घेणे, जमवून घेणे

adjustable, *adj.* १ समायोज्य २ जुळवून घेण्यासारखा, जमवून घेण्यासारखा

adjustable currency, समायोज्य चलन

adjusted, *adj.* १ समायोजित २ जुळवून घेतलेला, जमवून घेतलेला

adjusting, *adj.* समायोजक, समायोजन–

adjusting account, समायोजन लेखा

adjusting entry, समायोजन नोंद, समायोजक नोंद

adjustment, *n.* १ (as, of accounts, entries, etc.) समायोजन (न.) २ जुळवून घेणे (न.), जमवून घेणे (न.)

administer, *v.t. & i.* १ प्रशासन करणे २ (as, a fund, property, etc.) प्रबंध करणे, कारभार पाहणे ३ (as, law, act, etc.) अंमलबजावणी करणे

administered prices, प्रबंधित किंमती

administration, *n.* १ प्रशासन (न.) २ (of public debt, property, etc.) प्रबंध (पु.), कारभार (पु.), व्यवस्था (स्त्री.) ३ (of laws, acts, etc.) अंमलबजावणी (स्त्री.) ४ *Law* (right of management conferred by what are called letters of administration) प्रबंधाधिकार (पु.)

administration chart, प्रशासन तक्ता

administration of public debt, लोक ऋणाचा कारभार, लोक ऋणाची व्यवस्था

administrative, *adj.* प्रशासनिक, प्रशासकीय, प्रशासन–

administrative section, प्रशासनिक शाखा

administrator, *n.* १ प्रशासक (सा.) २ (of a will) प्रबंधक (सा.)

admission, *n.* १ प्रवेश (पु.) २ अनुज्ञा (स्त्री.) ३ कबुली (स्त्री.), स्वीकार (पु.), स्वीकृति (स्त्री.)

admission card, प्रवेशपत्रिका (स्त्री.)

admission fee, प्रवेश फी

admit, *v.t. & i.* १ (to allow to enter; to let in) प्रवेश देणे २ दाखल करून घेणे ३ (to confess) कबूल करणे ४ (to acknowledge) स्वीकार करणे ५ (to have space enough *for*) जागा असणे

adult, *n.* प्रौढ (सा.)
adj. प्रौढ

adulteration, *n.* अपमिश्रण (न.), भेसळ (स्त्री.)

adult franchise, प्रौढ मताधिकार

adult suffrage, १ प्रौढ मताधिकार २ प्रौढ मतदान

ad valorem, (in proportion to value) **यथा-मूल्य, मूल्यानुसार, मूल्यानुसारी** (*of a tax on property, etc.*—levied according to *assessed value* यथामूल्य; *of a tax on goods, etc.*—imposed at a rate percent of the value as stated in invoice rather than as a specific sum for a given quantity or number मूल्यानुसार, मूल्यानुसारी)

ad valorem **duty, मूल्यानुसार शुल्क**

ad valorem **import duty, मूल्यानुसार आयात शुल्क**

ad valorem **tax, मूल्यानुसार कर**

advance, *v.t. & i.* **अग्रिम देणे,** (पैसे, रक्कम, वगैरे) **आगाऊ देणे**

n. (a payment beforehand or money or value supplied beforehand) **अग्रिम** (न.), **आगाऊ रक्कम** (स्त्री.)

adj. **अग्रिम, आगाऊ**

advanced accountancy, प्रगत लेखाशास्त्र

advanced banking, प्रगत बँक व्यवसाय, प्रगत अधिकोषण

advancement, *n. Law* **प्राग्दायांश** (पु.)

advance payment, आगाऊ भरणा

advance tax, अग्रिम कर

advantage, *n.* १ **फायदा** (पु.) २ **लाभ** (पु.) ३ (as, good, avail, use) **उपयोग** (पु.) ४ (superiority, precedence) **वर्चस्व** (न.)

adventurer, *n.* (one that engages or shares in commercial enterprises of considerable risk for profit esp. in foreign countries) **उद्यमी** (सा.)

adverse, *adj.* **प्रतिकूल**

adverse balance, प्रतिकूल शेष

adverse possession, प्रतिकूल कब्जा

advertise, *v.t. & i.* १ **जाहिरात देणे** २ **जाहिरात करणे**

advertisement, *n.* **जाहिरात** (स्त्री.)

advertisement account, जाहिरात लेखा

advertising, *n.* १ **जाहिरात देणे** (न.) २ **जाहिरात करणे** (न.) ३ **जाहिरातबाजी** (स्त्री.) (as in : competitive advertising स्पर्धात्मक जाहिरातबाजी)

advice, *n.* (a formal or official notice sent by one person or office to another concerning a business transaction) **सूचना** (स्त्री.)

advice book, सूचना पुस्तक

" advice fate ", (a banking term used in connection with cheques) **" परिणाम सूचनार्थ "**

advice note = advice slip, सूचनापत्र (न.)

advise, *v.t.* (to give information or notice to) **सूचना देणे, कळवणे**

adviser = advisor, *n.* **सल्लागार** (सा.)

advisory, *adj.* **सल्लागार–**

advisory board, सल्लागार मंडळ

advisory committee, सल्लागार समिति

affairs, *n. pl.* १ **कारभार** (पु.), **व्यवहार** (पु.) २ **घडामोडी** (स्त्री.अ.व.) (as in : world affairs जागतिक घडामोडी)

affluent, *adj.* **संपन्न**

affluent society, (*also* **opulent society**) (a term used to denote the high standard of living achieved in many countries) **संपन्न समाज**

affreightment, *n.* १ (mercantile lease of a vessel under which it remains in charge of the owners) **भाडेपट्टा** (पु.) २ (act of hiring a vessel under such a lease) **भाड्याने घेणे** (न.), **भाड्याने देणे** (न.)

a fortiori, सुतराम्

" after date ", तारखेनंतर

afterdate bill, पश्चातदिनांकित विपत्र

afterdated, *adj.* **पश्चातदिनांकित, नंतरची तारीख टाकलेला**

after sales service, विक्रयोत्तर सेवा

after sight, दर्शनोत्तर
against all risks, (*short* AAR—the most comprehensive type of marine insurance policy) सर्व जोखमी (स. जो.)
age admission, वय स्वीकार
age distribution of capital, कालनियत भांडवल वितरण
agency, *n.* अभिकरण (न.), एजन्सी (स्त्री.)
agency charges, अभिकरण खर्च, एजन्सी खर्च
agency houses, अभिकरण संस्था
agenda, *n. pl.* (*sing.* agendum) कार्यसूची (स्त्री.)
agent, *n.* १ अभिकर्ता (पु.), एजंट (सा.) *cf.* representative २ कारक (पु.) (as in : agents of production उत्पादनाचे कारक) ३ (as, a business representative) प्रतिनिधि (सा.)
auctioneer agent लिलाव अभिकर्ता, लिलाव एजंट
clearing agent १ समाशोधन अभिकर्ता, वटवणी अभिकर्ता २ निष्कासन अभिकर्ता
commission-agent अडत्या, कमिशन एजंट
del credere agent आश्वासक अभिकर्ता, आश्वासक एजंट
exporting agent निर्यात अभिकर्ता, निर्यात एजंट
forwarding agent अग्रेषण अभिकर्ता, अग्रेषण एजंट
general agent सामान्य अभिकर्ता, सर्वसाधारण अभिकर्ता
importing agent आयात अभिकर्ता, आयात एजंट
mercantile agent वाणिज्य अभिकर्ता, वाणिज्य एजंट
particular agent विशेष अभिकर्ता, विशेष एजंट
sole agent एकमेव अभिकर्ता, एकमेव एजंट
travel agent प्रवास अभिकर्ता, प्रवास एजंट
travelling agent फिरता अभिकर्ता, फिरता एजंट
underwriter agent हमीदार अभिकर्ता, हमीदार एजंट
agent's ledger, अभिकर्त्याची खातेवही, एजंटाची खातेवही
agents of production = factors of production
age-specific fertility rate, वयविशिष्ट प्रसवदर
age-specific mortality rate, वयविशिष्ट मृत्यु प्रमाण
age-structure, *n.* वयसंरचना (स्त्री.)
aggregate, *v.t. & i.* एकुणात करणे, एकुणात होणे
n. एकुणात (स्त्री.)
adj. एकूण
aggregate demand, एकत्रित मागणी
aggregate demand function, एकत्रित मागणीचा अनुवर्त
aggregate money income, पैशातील एकूण प्राप्ति, एकूण मुद्रारूप प्राप्ति
aggregate saving, एकूण बचत
aggregate supply, एकूण पुरवठा
aggregate supply function, एकूण पुरवठा अनुवर्त
aggregate value, एकूण मूल्य
agio, *n.* १ (as, a payment for time preference) तितिक्षा देय (न.), उपभोगवर्जन अधिमान देय (न.) २ (a charge made for exchanging a currency of one country for that of another. When a currency has depreciated, the agio represents the difference अंतर between nominal and actual value मूल्य of currency) मूल्यांतर (न.)

agiotage, *n.* १ (speculation in stock-exchange securities) शेअर बाजार सट्टा (पु.) २ (speculation in foreign exchange) विदेशी चलन सट्टा (पु.)
agio theory of interest = abstinence theory of interest
Agmark, *n.* (a mark indicating the thing as a standard product) ॲगमार्क (पु.)
agrarian, *adj.* कृषिभूमिविषयक, कृषिभूमि–
agrarian revolution, कृषिभूमि क्रांति
agreement, *n.* १ संमति (स्त्री.) २ (the written instrument that is the evidence of an agreement) संमतिपत्र (न.) ३ (the act of agreeing or coming to a mutual arrangement ; oneness of opinion, etc.) मेळ (पु.) *cf.* compromise ४ (a contract duly executed and legally binding on the parties entering into it) करार (पु.)
cf. contract संविदा
covenant प्रसंविदा
indenture करारनामा
pact करार
agreement bond, १ करारनामा (पु.) २ संमतिनामा (पु.)
agreement note, करारपत्र (न.)
agreement of balance, शिलकीचा मेळ
agricultural, *adj.* कृषिसंबंधी, कृषि–, शेतीसंबंधी, शेतकीसंबंधी
agricultural bank, कृषि बँक, कृषि अधिकोष
agricultural co-operative credit society, कृषि सहकारी पत संस्था
agricultural credit, कृषि पत, शेतकीविषयक पत
agricultural economics, कृषि अर्थशास्त्र
agricultural economy, कृषि अर्थव्यवस्था
agricultural engineering, कृषि अभियांत्रिकी
agricultural finance, कृषि वित्तव्यवस्था
agricultural income, कृषि आय, कृषि प्राप्ति
agricultural labour, कृषि कामगार, कृषि श्रमिक
agricultural marketing, कृषि विपणन, कृषिविषयक खरेदीविक्री
agricultural produce, कृषि उपज, कृषि उत्पादन
agricultural production, कृषि उत्पादन
agricultural products, कृषि पदार्थ
Agricultural Refinance Corporation, कृषि पुनर्वित्तव्यवस्था महामंडळ
agricultural stage, कृषि अवस्था
agricultural wage board, कृषि वेतन मंडळ
agriculture, *n.* १ कृषि (स्त्री.), शेती (स्त्री.) २ (as, a science) कृषिशास्त्र (न.)
agriculturist, *n.* कृषक (पु.), शेतकरी (पु.)
agro-based industries, कृषि आधारित उद्योग
aid, *v.t. & i.* साह्य करणे, मदत देणे, सहाय्यभूत होणे, मदत होणे
n. १ सहाय्य (न.), साह्य (न.) २ साधन (न.)
aids to trade = ancillaries to trade
aid with strings, हेतुगर्भ सहाय्य
airborne, *adj.* हवाई
airborne-trade, *n.* हवाई व्यापार (पु.)
air letter, हवाई पत्र
air-mail, *n.* हवाई डाक (स्त्री.)
air transport, हवाई परिवहन
airways, *n. pl.* विमानमार्ग (पु.अ.व.), हवाईमार्ग (पु.अ.व.)
airworthiness, *n.* हवाई प्रवासक्षमता (स्त्री.)
airworthy, *adj.* हवाई प्रवासक्षम
alien, *n.* १ अन्यदेशीय (सा.) २ (a person of another family, race or place) परका (पु.)
allocate, *v.t.* वाटप करणे, विल्हेवार वाटप करणे
allocation, *n.* १ वाटप (न.), वाटणी (स्त्री.) २ विल्हेवार वाटप (न.)

allonge, *n.* (a slip of paper attached to a bill of exchange or similar document to provide space for additional endorsements) **विपत्र सहपत्र** (न.)

allot, *v.t.* १ (to assign as a portion or lot) **नेमून देणे** २ (to parcel out in parts or portions or to each individual concerned ; to apportion) **नियतवाटप करणे, भागवाटप करणे**

allotment, *n.* १ **नियतवाटप** (न.), **भागवाटप** (न.) २ **नियत रक्कम** (स्त्री.)

allotment book, भागवाटप पुस्तक

allotment letter, भागवाटप पत्र

allotment money, नियतवाटप रक्कम, भागवाटप रक्कम

allotment of shares, भागवाटप (न.)

allotted fund, नियत निधि

allottee, *n.* **नियतभागी** (सा.)

allowance, *n.* १ **भत्ता** (पु.) २ (something that is allowed, e.g. a share or portion allotted or granted as, allowances for depreciation) **सवलत** (स्त्री.), **सूट** (स्त्री.)

cf. concession सवलत
deduction वजात
percentage टक्केवारी, शेकडेवारी
remission सूट

alloy, *n.* **संमिश्र** (न.), **संमिश्र धातु** (पु., स्त्री.)

alter, *v.t. & i.* **फेरफार करणे, फेरफार होणे**

alterable, *adj.* **फेरफारयोग्य**

alteration, *n.* **फेरफार** (पु.)

alteration of articles, नियमावलीतील फेरफार

alternate, *adj.* **एक सोडून एक, एकांतरित, एकांतर–**

alternately, *adv.* **आलटून पालटून, एकांतरित रीतीने**

alternation memorandum, एकांतरण ज्ञापन

alternation payee, पर्यायी आदाता

alternative, *n.* १ (a choice between two things) **विकल्प** (पु.), **पर्यायी वस्तु** (स्त्री.) २ (one of more than two possibilities) **पर्याय** (पु.)

adj. १ **वैकल्पिक** २ **पर्यायी**

alternative cost = opportunity cost

alternative demand, १ **वैकल्पिक मागणी** २ **पर्यायी मागणी**

alternative drawee, १ **वैकल्पिक आदेशिती** २ **पर्यायी आदेशिती**

alternative holder, १ **वैकल्पिक धारक** २ **पर्यायी धारक**

alternative standard, पर्यायी प्रमाण, पर्यायी मान

alternative wants, पर्यायी गरजा

amalgamate, *v.t. & i.* **समामेलन करणे, समामेलन होणे**

amalgamated, *adj.* **समामेलित**

amalgamated banking company, समामेलित बँक व्यवसाय कंपनी

amalgamation, *n.* **समामेलन** (न.)

cf. absorption विलयन, अंतर्लयन
assimilation आत्मसात करणे
combination संयुक्तीकरण
incorporation समावेशन, अंतर्भाव
integration एकीकरण
merger विलीनीकरण

amass, *v.t. & i.* (to collect for oneself ; to gather as one's own ; to come together. It stresses the size of accumulation usu. of things of value ; it implies rather rapid acquisition) **साठवणे, साठणे** *cf.* accumulate

amend, *v.t.* १ **दुरुस्ती करणे, दुरुस्ती सुचवणे** २ **सुधारणे**

amendatory, *adj.* १ **दुरुस्ती करणारा, दुरुस्ती सुचवणारा** २ **सुधारात्मक**

nended, *adj.* १ दुरुस्ती केलेला २ सुधारलेला

nendment, *n.* १ दुरुस्ती (स्त्री.) २ सुधारणा (स्त्री.)

nends, *n. pl.* प्रतिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation

nortisation, *n.* (the provision for the gradual extinction of a debt by means of a sinking fund) कर्जफेडीची तरतूद (स्त्री.)

mortise, *v. t.* कर्जफेडीची तरतूद करणे

mount, *n.* १ राशि (स्त्री.), रक्कम (स्त्री.) २ (as, a quantity) प्रमाण (न.)

amounts differ " (a term used of a cheque payment of which has been refused because the amounts in words and figures do not agree) (अक्षरी व अंकी) 'राशि भिन्न'

nalyse, *v.t.* विश्लेषण करणे

nalyser, *n.* विश्लेषक (सा.)

nalysis, *n.* विश्लेषण (न.)

nalyst, *n.* विश्लेषक (सा.)

nalytic = analytical, *adj.* विश्लेषणात्मक, वैश्लेषिक, विश्लेषण–

nalytical method of economics, अर्थशास्त्राची विश्लेषणात्मक पद्धति

nalytical petty cash-book, खातेवार किरकोळ रोकडवही, खातेवार किरकोळ जमाखर्च वही

nchorage, *n.* (duty imposed for anchoring) नांगरपट्टी (स्त्री.)

ncillaries to trade, (*also* aids to trade) व्यापार सहायके

ncillary, *n.* सहायक (न.) (वस्तू, गोष्टी, वगैरे)

adj. सहाय्यभूत

ngle, *n.* १ कोन (पु.) २ (as, point of view) दृष्टिकोन (पु.)

nnounce, *v.t.* १ घोषणा करणे २ (to make known) जाहीर करणे

announced, *adj.* १ घोषित २ जाहीर केलेला

announced dividend, घोषित लाभांश

annual, *adj.* वार्षिक

annual abstract of statistics, आकडेवारीचा वार्षिक गोषवारा

annual accounts, १ वार्षिक लेखे २ वार्षिक हिशेब

annual bearing, वार्षिक

annual charge, वार्षिक भार, वार्षिक आकार

annual financial statement, वार्षिक वित्तीय विवरणपत्र

annual general meeting, वार्षिक सर्वसाधारण सभा

annual instalment of capital, भांडवलाचा वार्षिक हप्ता

annual list of members, वार्षिक सदस्य सूची

annually, *adv.* दरवर्षी

annual meeting, वार्षिक सभा

annual returns, १ वार्षिक विवरणे २ वार्षिक प्राप्ति

annual verification, वार्षिक पडताळणी

annuitant, *n.* वर्षासन घेणारा (पु.), वार्षिकीधारक (सा.)

annuity, *n.* वर्षासन (न.), वार्षिकी (स्त्री.)
- certain annuity निश्चित वार्षिकी
- complete annuity परिपूर्ण वार्षिकी
- contingent annuity आकस्मिक वार्षिकी
- deferred annuity स्थगित वार्षिकी
- immediate annuity तात्काल वार्षिकी
- life-annuity आजीव वार्षिकी
- perpetual annuity अखंड वार्षिकी
- terminable annuity समाप्तियोग्य वार्षिकी

annuity bond, वार्षिकी बंधपत्र

annuity certificate, वर्षासन प्रमाणपत्र, वार्षिकी प्रमाणपत्र

annuity formula, वार्षिकी काढण्याचे सूत्र, वार्षिकी निर्धारण सूत्र

annuity fund, वर्षासन निधि, वार्षिकी निधि
annuity instalment, वार्षिकी हप्ता
annuity system, वार्षिकी पद्धति
anomalous, *adj.* असंगत
anomalous mortgage, *Law* अनामी गहाण
anomaly, *n.* असंगति (स्त्री.)
antedate, *v.t.* पूर्वदिनांकित करणे, मागील तारीख टाकणे
antedated, *adj.* पूर्वदिनांकित, मागील तारीख टाकलेला
antedated cheque, पूर्वदिनांकित धनादेश
anticipate, *v.t.* प्रत्याशा करणे, अपेक्षा करणे
anticipated, *adj.* प्रत्याशित, अपेक्षित
anticipated price, प्रत्याशित किंमत
anticipation, *n.* प्रत्याशा (स्त्री.), अपेक्षा (स्त्री.)
anticipation interest warrant, प्रत्याशित व्याज अधिपत्र
anticipatory revenue, प्रत्याशित आगम, अपेक्षित महसूल
anti-dumping, *adj.* प्रतिमूल्यावपाती
anti-dumping duty, प्रतिमूल्यावपाती शुल्क
anti-dumping legislation, प्रतिमूल्यावपाती विधिविधान
anti-dumping tariff, प्रतिमूल्यावपाती प्रशुल्क
anti-inflationary measure, १ चलनवाढ-विरोधी उपाय, मुद्रास्फीति निवारण उपाय २ स्फीति निवारण उपाय
anti-inflationary policy, अतिवृद्धिविरोधी धोरण
A. O. B., (*abbr.* of "Any Other Business") अ. वि. (अन्य विषय)
apex, *n.* १ शीर्ष (न.) २ शिखर (न.)
apex bank, शिखर बँक
apex society, शिखर संस्था
appeal, *v.t.* १ *Law* अपील करणे २ आवाहन करणे, प्रार्थना करणे
n. १ *Law* अपील (न.) २ आवाहन (न.), प्रार्थना (स्त्री.)
applicability, *n.* प्रयोज्यता (स्त्री.)
applicable, *adj.* प्रयोज्य, लागू होणारा
applicant, *n.* आवेदक (सा.), अर्जदार (सा.)
application, *n.* १ आवेदन (न.), आवेदन-पत्र (न.), अर्ज (पु.) २ लागू करणे (न.), लागू होणे (न.), प्रयुक्ति (स्त्री.) ३ उप-योजन (न.)
application and allotment, आवेदन व भाग-वाटप
application book, आवेदन पुस्तक
application money, आवेदन रक्कम
applied, *adj.* १ आवेदित २ (as opposed to 'pure') उपयोजित ३ (put to practical use ; engaged in for a utilitarian or contributory purpose) व्यावहारिक
applied economics, उपयोजित अर्थशास्त्र
apply, *v.t.&i.* १ आवेदन करणे, आवेदनपत्र देणे, अर्ज करणे २ लागू करणे, लागू होणे, प्रयुक्त करणे ३ (to use or employ for a particular purpose) उपयोजन करणे
appoint, *v. t.* १ नियुक्ती करणे, नेमणूक करणे *cf.* employ २ (as, a date) नियत करणे
appointed, *adj.* १ नियुक्त २ नियत
appointee, *n.* नियुक्त (सा.)
appointment, *n.* नियुक्ति (स्त्री.), नेमणूक (स्त्री.)
appointment letter, नियुक्ति पत्र
apportion, *v.t.* संविभाजन करणे
apportioned, *adj.* संविभाजित
apportioned tax, संविभाजित कर
apportioning the liabilities, दायित्वांचे संविभाजन, दायित्व संविभाजन
apportionment, *n.* संविभाजन (न.)
appraisal, *n.* मूल्यन (न.)
appraise, *v.t.* १ (to value) मूल्यन करणे *cf.* assess २ (to estimate the amount of) आगणन करणे

appraisement, *n.* १ मूल्यन (न.) *cf.* valuation २ आगणन (न.)
appraiser, *n.* मूल्यनिर्णेता (पु.)
appreciable, *adj.* १ उल्लेखनीय २ पुष्कळसा
appreciably, *adv.* उल्लेखनीय रीतीने
appreciate, *v. t. & i.* (to raise the value of ; increase the market price of ; to rise in value or quantity) अधिमूल्यन करणे, अधिमूल्यन होणे, मूल्यवृद्धी होणे
appreciated, *adj.* अधिमूल्यित, मूल्यवर्धित
appreciation, *n.* अधिमूल्यन (न.), मूल्यवृद्धि (स्त्री.)
appreciation of currency, चलनाचे अधिमूल्यन, चलन मूल्यवृद्धि
apprentice, *n.* शिकाऊ उमेदवार (सा.), शिक्षार्थी (सा.)
apprenticeship, *n.* शिकाऊ उमेदवारी (स्त्री.), शिक्षुवृत्ति (स्त्री.)
appropriate, *v. t.* १ (to set apart for or assign to a particular purpose or use in exclusion of all others) विनियोग करणे २ (in case of budget, accounts, etc.) विनियोजन करणे *adj.* १ समुचित २ योग्य
appropriated, *adj.* विनियोजित
appropriation, *n.* १ विनियोग (पु.) २ (in case of budget, accounts, etc.) विनियोजन (न.)
appropriation account, विनियोजन लेखा
Appropriation Act, विनियोजन अधिनियम
Appropriation Bill, विनियोजन विधेयक
appropriation of funds, निधींचे विनियोजन
approval, *n.* १ मान्यता (स्त्री.) २ पसंती (स्त्री.)
approve, *v. t.* १ मान्य करणे २ पसंत करणे
approved, *adj.* १ मान्य २ पसंत
approved security, १ मान्य प्रतिभूति २ मान्य रोखा ३ मान्य कर्जरोखा
approved society, मान्य संस्था
approved surety, १ मान्य जामीन २ मान्य जामीनदार
approved underwriter, मान्य हमीदार
approximate, *adj.* अदमासे, सुमारे
approximately, *adv.* अदमासे, सुमारे
approximation, *n.* अदमास (पु.)
aptitude, *n.* अभियोग्यता (स्त्री.)
aptitude test, अभियोग्यता चाचणी
arable land, कृषियोग्य जमीन
arbiter, *n.* १ *Law* (as, an arbitrator) लवाद (पु.) २ निर्णयकर्ता (पु.)
arbitrable, *adj.* लवादयोग्य
arbitrage, *n.* मूल्यांतर पणन (न.) (simultaneous purchase and sale पणन of the same or equivalent security, foreign exchange, etc. on the same or different markets in order to profit from price discrepancies मूल्यांतर)
arbitrage of exchange, विनिमय मूल्यांतर पणन
arbitral tribunal, लवाद न्यायाधिकरण
arbitrate, *v.t. & i.* १ (to judge as arbitrator) लवाद करणे, लवादी करणे *cf.* mediate २ *Law* (to decide by arbitration) लवादाने निर्णय करणे
arbitration, *n.* १ लवाद (पु.) *cf.* conciliation २ (the act of arbitrating) लवाद करणे (न.), लवादी करणे (न.)
arbitration award, लवाद निवाडा
arbitration board, लवाद मंडळ
arbitration clause, लवाद खंड
arbitration proceedings, लवाद कार्यवाही
arbitrator, *n.* लवाद (पु.)
arc elasticity, (the average degree of elasticity between two points on either demand curve or a supply curve) चाप लवचिकता

area, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ *Math.* क्षेत्रफळ (न.), व्याप्तिक्षेत्र (न.)
arithmetical, *adj.* अंकगणितीय, गणित–
arithmetical discount = true discount
arithmetic mean, सरासरी (स्त्री.), गणितीय माध्य
arithmetic progression = arithmetical progression, *Math.* गणित श्रेढी
arrange, *v.t.* १ व्यवस्थित लावणे २ क्रमाने लावणे ३ व्यवस्था करणे
arrangement, *n.* १ व्यवस्था (स्त्री.) २ क्रम (पु.)
array, *n.* क्रमबंध (पु.), विन्यास (पु.)
arrears, *n. pl.* १ (a remainder or balance due) बाकी (स्त्री.) २ (of payments, etc.) थकबाकी (स्त्री.)
arrears bill, थकबाकी बिल
arrivals, *n. pl.* आगत वस्तू (स्त्री.अ.व.), आवक (स्त्री.)
article, *n.* १ वस्तु (स्त्री.), जिन्नस (पु.) २ (as, a separate clause or item in an enactment or agreement, etc.) अनुच्छेद (पु.) ३ (in *pl.*—as, of association, etc.) नियमावली (स्त्री.)
articled clerk, सनदी लेखापाल उमेदवार
articles of apprenticeship, उमेदवारी लेख
articles of association, संस्थापन नियमावली
articles of comfort, आराम वस्तू
articles of luxury, विलास वस्तू, चैनीच्या वस्तू
articles of merchandise, वाणिज्य वस्तू
articles of partnership, भागीदारी नियमावली
artisan, *n.* कारागीर (सा.)
ascertain, *v.t.* १ खात्री करून घेणे २ (to make certain) निश्चित करून घेणे
ascertained goods, १ खात्री करून घेतलेला माल २ निश्चित करून घेतलेला माल
assembly, *n.* (as, assembling a machine or its parts) जुळवणी (स्त्री.)
assembly line, १ (as, a stage of mass production during which parts of machine, etc. are progressively assembled) जुळवणी कार्य यंत्रणा २ *Mech.* जुळवणी यंत्रसमुच्चय ३ जुळवणी साखळी
assembly market, संकलन बाजार
assembly phase, (as, of production) जुळवणी अवस्था
assent, *v.t.* अनुमती देणे
n. अनुमति (स्त्री.)
assess, *v.t.* १ (to fix the amount of as a tax or fine) आकारणी करणे २ (to estimate the value of, esp. for taxation) मूल्यनिर्धारण करणे, निर्धारण करणे
cf. appraise मूल्यन करणे
determine निर्धारित करणे
estimate अंदाज करणे, अंदाजणे
evaluate मूल्यमापन करणे
assessability, *n.* १ आकारणीयोग्यता (स्त्री.) २ निर्धारणीयता (स्त्री.)
assessable, *adj.* १ आकारणीयोग्य २ निर्धारणीय
assessed, *adj.* १ आकारित, आकारलेला २ निर्धारित
assessee, *n.* १ करपात्र व्यक्ति (स्त्री.) २ निर्धारिती (सा.)
assessment, *n.* १ (act of assessing) आकारणी करणे (न.) २ मूल्यनिर्धारण (न.), निर्धारण (न.) *cf.* valuation ३ (the amount assessed) आकारणी (स्त्री.) ४ (as, a tax) निर्धारित कर (पु.)
assessment of damages, नुकसानभरपाईचे निर्धारण
assessment of tax, १ कर आकारणी २ कर निर्धारण
assessor, *n.* (one who makes an assessment) निर्धारक (सा.)
assets, *n. pl.* मत्ता (स्त्री.) *cf.* wealth

blocked assets अवरुद्ध मत्ता
circulating assets फिरती मत्ता, चालू मत्ता
fictitious assets खोटी मत्ता
fixed assets स्थिर मत्ता
floating assets तरती मत्ता
fluctuating assets कमीजास्त होणारी मत्ता
frozen assets गोठवलेली मत्ता
intangible assets अमूर्त मत्ता
liquid assets तरल मत्ता, रोकडसुलभ मत्ता
restricted assets निर्बंधित मत्ता
tangible assets मूर्त मत्ता
wasting assets क्षीयमाण मत्ता

assets and liabilities, मत्ता व दायित्वे

assign, *v.t.* १ नेमून देणे, सोपवणे २ *Law* अभिहस्तांकित करणे
n. Law (as, an assignee) अभिहस्तांकिती (सा.)

assignable, *adj.* अभिहस्तांकनीय

assigned, *adj.* १ नेमून दिलेला, सोपवलेला २ अभिहस्तांकित

assignee, *n.* अभिहस्तांकिती (सा.)

assignee of debt, ऋण अभिहस्तांकिती

assignment, *n.* १ नेमून दिलेले काम (न.), सोपवणी (स्त्री.) २ *Law* अभिहस्तांकन (न.) ३ *Finance* (in *pl.*) अभिहस्तांकित रकमा (स्त्री.अ.व.)
conditional assignment सशर्त अभिहस्तांकन
unconditional assignment बिनशर्त अभिहस्तांकन

assignment deed, (*also* deed of assignment) अभिहस्तांकन विलेख

assignment of damages, नुकसानभरपाईचे अभिहस्तांकन

assignment of debt, ऋण अभिहस्तांकन

assignment of policy, विमापत्राचे अभिहस्तांकन

assignor, *n.* अभिहस्तांकनकर्ता (पु.)

assimilation, *n.* आत्मसात करणे (न.)
cf. amalgamation

assistance, *n.* सहाय्य (न.)

associate, *v.t.* & *i.* १ (as, to join) सहयोगी होणे २ (as, to connect) संबंध जोडणे, संबंध असणे
n. सहयोगी (सा.)

associated, *adj.* १ सहयोगी २ एकत्रित झालेला

associated company, सहयोगी कंपनी

association, *n.* १ संघ (पु.)
cf. board मंडळ
body संस्था, निकाय
committee समिति
corporation महामंडळ, निगम
organisation संघटना
society संस्था, मंडळी
syndicate संहति, अधिषद
union संघ
२ साहचर्य (न.)

association clause, (the clause in the memorandum of association of a limited company which states that the subscribers wish to form a company and are prepared to take up the number of shares stated, etc.) संस्थापन नियमावली खंड

assume, *v. t.* १ गृहीत धरणे २ हाती घेणे (as in : to assume management व्यवस्थापन हाती घेणे) ३ ग्रहण करणे (as in : to assume charge कार्यभार ग्रहण करणे)

assumed, *adj.* १ गृहीत २ बनावट

assumed name, कल्पित नाव

assumption, १ गृहीत (न.) २ (as, of charge, office, etc.) ग्रहण (न.) ३ (the act of taking for granted or supposing that a thing is true) समजूत (स्त्री.)

assurance, *n.* १ आश्वासन (न.) *cf.* guarantee २ (as, insurance) विमा (पु.)

assure, *v.t.* १ आश्वासन देणे २ विमा उतरणे, विमा उतरवणे

assured, *adj.* १ आश्वासित २ विमाबद्ध, विमा उतरलेला, विमा उतरवलेला
n. (as, a person assured) विमेदार (सा.)

assured person, विमेदार (सा.)

assurer, *n.* १ आश्वासक (सा.) २ (one that gives or underwrites an insurance policy) विमाकार (सा.)

at call, मागणीदेय (as in : deposits at call मागणीदेय ठेवी)

at discount, बट्टयाने

atomistic competition, (*also* **pure competition**) शुद्ध स्पर्धा

at option, विकल्पानुसार

at par, सममूल्य, सममूल्याने

at premium, अधिमूल्य, अधिमूल्याने

at short notice, अल्पसूचना देय (as in : loan at short notice अल्पसूचना देय कर्ज)

at sight, (a term used on a bill of exchange to indicate that it is payable on its being presented) दर्शनी

at station, (payment term meaning that the goods will be packed suitably for transport and delivered to railway station named. Seller is not responsible for loading goods on to the trucks) स्टेशनपर्यंत

at station rate, स्टेशनापर्यंत किंमत

attach, *v.t.* जप्ती आणणे, टाच आणणे

attachable assets, जप्तीयोग्य मत्ता

attached, *adj.* जप्त केलेला, टाच आणलेला

attachment, *n.* जप्ती (स्त्री.), टाच (स्त्री.)

attendance money, (*also* **fallback pay**) उपस्थिति रोजी

attorney, *n.* मुखत्यार (सा.)

auction, *v.t.* लिलाव करणे *cf.* sell
n. लिलाव (पु.)

auctioneer, *v.t.* लिलाव करणे
n. लिलाव करणारा (पु.)

auctioneer agent, लिलाव अभिकर्ता, लिलाव एजंट

auction purchaser, लिलाव खरीददार

audit, *v.t.* लेखापरीक्षा करणे, हिशेबतपासणी करणे
n. लेखापरीक्षा (स्त्री.), हिशेबतपासणी (स्त्री)

audited, *adj.* लेखापरीक्षित, लेखापरीक्षा केलेला

audited account, परीक्षित लेखा

auditor, *n.* लेखापरीक्षक (सा.), हिशेबतपासनीस (सा.)

audit report, लेखापरीक्षा अहवाल

austerity, *n.* १ निग्रहीपणा (पु.) २ निग्रह (पु.)

austerity measures, निग्रही उपाय

authenticate, *v.t. Law* अधिप्रमाणन करणे

authenticated, *adj. Law* अधिप्रमाणित

authentication, *n. Law* अधिप्रमाणन (न.)

authorise, *v.t.* प्राधिकार देणे, प्राधिकृत करणे

authorised, *adj.* १ प्राधिकृत २ अधिकृत

authorised agent, १ प्राधिकृत अभिकर्ता, प्राधिकृत एजंट २ प्राधिकृत प्रतिनिधी

authorised capital, (*also* **nominal capital**) प्राधिकृत भांडवल

authorised clerk, (an employee of a stock-broker who is entitled to enter a stock-exchange and act on behalf of his employer) अधिकृत लिपिक

authorised dealer, अधिकृत विक्रेता, अधिकृत व्यापारी

authority, *n.* १ (as, a person) प्राधिकारी (सा.) २ (as, a body) प्राधिकरण (न.) ३ (legal power of right) प्राधिकार (पु.) ४ (as, a letter of authority) प्राधिकारपत्र (न.)

automatic currency, स्वयंअनुयोजी चलन

automatic saving, विनायासी बचत, सहज बचत

automation, *n.* स्वयंचलन (न.)

autonomous, *adj.* स्वायत्त

autonomy, *n.* स्वायत्तता (स्त्री.)

auxiliary, *adj.* सहाय्यकारी, साह्यकारी

auxiliary capital = instrumental capital

avail, *v.t. & i.* १ उपयोग करून घेणे, फायदा करून घेणे २ (to be of value or help) उपयोगी पडणे

n. १ उपयोग (पु.) २ फायदा (पु.)

availability, *n.* उपलब्धता (स्त्री.)

available, *adj.* उपलब्ध

available assets, उपलब्ध मत्ता

average, *n.* १ सरासरी (स्त्री.) २ *Marine Insurance* (as, loss or damage accidently happening to a vessel or its cargo) हानि (स्त्री.) ३ *Marine Insurance* (a charge arising from the damage caused by sea perils customarily distributed equitably and proportionately among all chargeable with it) हानिसरासरी (स्त्री.)

adj. १ सरासरी २ सर्वसामान्य, साधारण

average cost, सरासरी परिव्यय

average due date, सरासरी देय दिनांक

average factor cost, सरासरी घटक परिव्यय

average fire-policy, सर्वसामान्य आग विमा-पत्र

average income, सरासरी प्राप्ति

average price, १ सरासरी किंमत २ सरासरी मूल्य, साधारण मूल्य

average revenue, (the total receipts accruing to a firm during a period divided by the number of units of output) सरासरी महसूल, सरासरी आगम

average revenue product, सरासरी आगमरूप उत्पादित

average tare, (वाहनाचे, वेष्टनाचे, इत्यादी) सरासरी निव्वळ वजन

avocation, *n.* उपव्यवसाय (पु.) *cf.* business

avoidance of tax, कर टाळणे, कर चुकवणे

avoidance ratio, कर टाळणी प्रमाण

award, *v.t.* १ निवाडा देणे २ (as, compensation, costs, etc.) प्रदान करणे, देणे

n. निवाडा (पु.)

B

back, *v.t.* १ (to countersign or endorse as, a cheque, etc.) **पृष्ठांकित करणे** २ (to assume financial responsibility for; to provide financial security for—as, *to back an enterprise, a currency, etc.*) **पुष्टी देणे**
n. **पाठीमागचा भाग** (पु.)
adj. **मागील, पूर्व—**

back a bill, १ **विपत्र पृष्ठांकित करणे** २ **विपत्रहमी देणे** (a term used in connection with bills of exchange विपत्र. When a person *backs* a bill by endorsing it, he is guaranteeing हमी that it will be met)

backing, *n.* १ **पृष्ठांकन** (न.) २ **पुष्टी** (स्त्री.)

back-to-back credit = countervailing credit

backwardation, *n. Stock-exch.* (opposite to *contango*) **विक्रेता मुदत वटाव** (पु.) (the seller's विक्रेता *postponement* of delivery मुदतवाढ of stock or shares with the consent of the buyer either upon payment of premium वटाव to the latter or the premium paid in backwardation)

backward integration, अधस्तर उद्योग एकीकरण

backward shifting of a tax, कराचे पश्चांतरण

backwash effect, प्रत्याधावी परिणाम

bad coin, हीणकस नाणे

bad debt, *Bookkeeping* **बुडीत कर्ज**

bad debt reserve, (*also* **reserve for bad debts**) **बुडीत कर्ज राखीव निधि**

bad debt reserve account, बुडीत कर्ज राखीव निधि लेखा

bad debts account, बुडीत कर्ज लेखा

bad debts recovered account, बुडीत कर्ज वसुली लेखा

bad money, १ (as, debased coinage) **निकृष्ट मुद्रा, निकृष्ट पैसा** २ (as, an alternative term for *hot money*) **गतिमान द्रव्य**

bads = discommodity

bail, *v.t.* (वस्तूंचा) **निक्षेप करणे**
n. १ **जमानतदार** (सा.) *cf.* surety २ **जमानत** (स्त्री.)
cf. bailment निक्षेप
earnest इसारा, विसार, बयाणा
lien धारणाधिकार
parole पारोल
security प्रतिभूति

bail-bond, *n.* **जमानतपत्र** (न.), **जामीनखत** (न.), **जामीन बंधपत्र** (न.)

bailee, *n.* **निक्षेपग्राही** (सा.)

bailer = bailor

bailment, *n. Law* (a delivery of goods in trust) **निक्षेप** (पु.) *cf.* bail

bailor, *n.* (*also* **bailer**) **निक्षेपक** (सा.)

balance, *v.t. & i.* १ **संतुलन करणे, समतोल असणे** २ *Acctt.* **संतुलित करणे, संतुलित होणे**
n. १ **समतोल** (पु.) २ *Acctt.* **शेष** (पु.), **शिल्लक** (स्त्री.), **बाकी** (स्त्री.)
book-balance पुस्तकी शिल्लक
closing balance अखेरची शिल्लक
contra balance प्रतिशेष
dead balance बुडीत बाकी
opening balance प्रारंभिक शिल्लक
outstanding balance अदत्त बाकी
trial balance तेरीज

balance budget incidence, समतोल अर्थसंकल्प कोषज विभाजन परिवर्तन (स.अ.को.वि.प.)

balance budget theorem, समतोल अर्थसंकल्प सिद्धांत, समतोल अर्थसंकल्प प्रमेय

balanced, *adj.* १ **समतोल** २ **संतुलित**

balanced budget, समतोल अर्थसंकल्प

balance in hand, हातची शिल्लक, रोख शिल्लक
balance ledger, शिल्लक खातेवही
balance of payments, (*also* **balance of international payments**) (a summary of international transactions, such as, commodity and service transactions, capital transactions, etc. over a given period of time. It is a sort of statement of *income* and *expenditure* on international account) आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
balance of trade, (*also* **visible balance** *or* **trade balance**) (the relationship between a country's payments for imports and its receipts from the exports) व्यापारशेष (पु.), आयातनिर्यात शेष
balance-sheet, *n.* ताळेबंद (पु.)
balance sheet authentication, ताळेबंदाचे अधिप्रमाणन
balance ticket, भाग शिलकी पत्र
balance to credit, जमा शिल्लक
balancing = balancing of trial, समपार्श्वन (न.), संतुलन (न.)
ballast, *n.* (heavy material loaded into a ship to keep it steady) स्थैर्यभार (पु.), निरीम (न.)
ballastage, *n.* निरीम भाडे (न.)
ballot, *n.* १ (a secret vote) गुप्त मत (न.) २ (act of voting, usu. in secret) गुप्त मतदान (न.) ३ मतपत्रिका (स्त्री.)
ban, *n.* बंदी (स्त्री.) *cf.* embargo
v.t. बंदी घालणे
bancor, *n.* बँकोर (पु., न.)
bank, *v.t.* १ बँकेत ठेवणे २ (usu. with *with*) ····बँकेशी व्यवहार करणे
n. (*also* **bank of deposit**) बँक (स्त्री.), ठेव बँक (स्त्री.), अधिकोष (पु.)
agricultural bank कृषि बँक
bankers' bank बँकांची बँक, प्राधिकोष
central bank प्राधिकोष
commercial bank वाणिज्य बँक
co-operative bank सहकारी बँक
exchange bank चलनविनिमय बँक
industrial bank औद्योगिक बँक
joint-stock bank संयुक्त भांडवल बँक
land mortgage bank भू-तारण बँक
mercantile bank वणिक बँक
non-scheduled bank अननुसूचित बँक
savings bank बचत बँक
scheduled bank अनुसूचित बँक
bankable, *adj.* बँकग्राह्य
bankable paper, (receivable as the equivalent of cash at the bank such as notes, cheques, bank-bills, etc.) बँकग्राह्य धनपत्र
bankable proposal, कर्जयोग्य प्रस्ताव
bank acceptance, बँक स्वीकृति
bank account, बँक खाते
bank advances, बँक अग्रिमे
bank balance, बँकेतील शिल्लक
bank balance-sheet, बँक ताळेबंद
bank-bill, *n.* बँक विपत्र (न.)
bank-book, *n.* बँक पुस्तक (न.)
bank broker, बँक दलाल
bank cash, बँक रोकड
bank-charge, *n.* बँक आकार (पु.)
bank clearing, बँक समाशोधन, अधिकोष समाशोधन
bank credit, बँक पत
bank custody, बँक अभिरक्षा
bank depositor, बँक ठेवीदार
bank deposits, बँक ठेवी
bank discount, (*also* **banker's discount**) बँक बट्टा
bank-draft, *n.* (*also* **banker's draft**) बँक धनाकर्ष (पु.), बँक ड्राफ्ट (पु.)
bank endorsement, बँक पृष्ठांकन

banker, *n.* १ बँक व्यवसायी (सा.) बँकर (सा.) २ बँक (स्त्री.) (as in : banker's cheque बँक धनादेश)

banker's bank, (a bank that deals only with other banks; *specif. a central bank*) बँकांची बँक, प्राधिकोष (पु.)

banker's call rate, बँकेचा मागणी दर

banker's dilemma, (the name sometime given to the compromise that a banker has to make between his concern for the liquidity of his assets on the one hand and his desire for profit-earning assets on the other) बँकरची शृंगापत्ति

banker's discount = bank discount

banker's draft = bank-draft

banker's inquiry = banker's reference

banker's lien, बँक धारणाधिकार

general banker's lien बँकेचा सामान्य धारणाधिकार

particular banker's lien बँकेचा विशेष धारणाधिकार

banker's reference, (*also* **banker's inquiry**) (a note from the bank stating that the customer's financial position is sound) बँकरचे वित्तप्रमाण, बँकरची ग्वाही

bank failure, बँक बुडणे

bank-holiday, *n* बँक सुटी (स्त्री.)

banking, *n.* बँक व्यवसाय (पु.), अधिकोषण (न.)

banking company, बँक व्यवसाय कंपनी

banking crisis, बँक व्यवसाय गंडांतर

banking firm, बँक व्यवसायी संस्था

banking habit, बँक व्यवहारांची सवय

banking hours, बँकेचे कामाचे तास

banking legislation, बँक विधिविधान

banking operations, (*also* **bank transactions**) बँकेचे व्यवहार

banking reserves, (*also* **bank reserves**) बँक राखीव निधी

banking school, अधिकोषण संप्रदाय

banking syndicate, १ बँक व्यवसाय संघ २ बँक संहति

banking system, बँक व्यवसाय पद्धति

banking treasury, (*also* **bank treasury**) अधिकोष कोषागार, बँक कोषागार

bank loan, बँक कर्ज

bank money, बँक पैसा

bank-note, *n.* बँक नोट (स्त्री.)

bank of circulation = bank of issue

bank of deposit = bank

bank of issue, (*also* **bank of circulation**) (a bank authorised by law to issue bank-notes) नोटप्रचालन बँक

bank operations, बँक व्यवहार

bank overdraft, बँक अधिकर्ष

bank pass-book, बँक पासबुक

bank pay order, बँक प्रदानादेश

bank post bill, बँक प्रेष विपत्र

bank-rate = discount rate

bank-rate policy, बँक दर धोरण

bank reconciliation statement, बँक मेळ विवरणपत्र

bank-rent, *n.* बँक भाडे (न.)

bank reserves = banking reserves

bank-return, *n.* बँक विवरण (न.)

bankrupt, *n.* दिवाळखोर (सा.)

bankruptcy, *n.* दिवाळखोरी (स्त्री.)

bankruptcy proceedings, दिवाळखोरीविषयक कार्यवाही

bank's cash scroll, बँक रोखपट

bank's deposit account, १ बँक निक्षेप लेखा २ बँकेच्या ठेवींचा लेखा

bank's investment account, बँक गुंतवणूक लेखा

bank's investment floating account, बँकेचा तरता गुंतवणूक लेखा
bank's investment permanent account, बँकेचा स्थायी गुंतवणूक लेखा
bank's obligations, बँकेची दायित्वे
bank transactions = **banking operations**
bank treasury = **banking treasury**
bargain, *n.* सौदा (पु.)
v.i. सौदा करणे
bargainee, *n.* (the vendee in a bargain and sale) सौदा घेणारा (पु.)
bargainer, *n.* सौदा करणारा (पु.)
bargaining power, (the relative capacity of each of the parties to a negotiation or dispute to compel or secure agreement on its own terms) सौदा शक्ति
barometer, *n.* (something that serves to register accurately the changes in fluctuating activity or state) स्थितिमापक (पु.)
barred, *adj.* १ अवरुद्ध २ रोधित
barren land, बंजर जमीन, बरड जमीन
barrier, *n.* १ आडकाठी (स्त्री.), रोध (पु.) २ (gate where duties are collected) नाका (पु.)
barter, *n.* (*also* **truck**) वस्तुविनिमय (पु.), निमय (पु.)
v.t. वस्तुविनिमय करणे *cf.* sell
barterer, *n.* वस्तुविनिमयकर्ता (पु.), निमय-कर्ता (पु.)
barter system, वस्तुविनिमय पद्धति, निमय पद्धति
barter-trade agreement, (as, in international trade) वस्तुविनिमय व्यापार करार, निमय व्यापार करार
base, *n.* १ पाया (पु.) २ आधार (पु.), अधिष्ठान (न.) ३ *Stat.* आधारांक (पु.)
v.t. आधारणे
adj. १ (constituting or serving as a base) पायाभूत, आधारभूत, आधार– २ (as, basic) मूळ, मूलभूत, मूल–
based, *adj.* आधारित, अधिष्ठित
base elasticity, (of tax) कराधार लवचिकता
base period, आधार कालखंड
"base stock" method, *Accountancy & Costing* (when the value of money is falling rapidly the valuation of current assets presents a problem. This method is one way of surmounting this difficulty. Here certain amount of raw material is treated as basic stock and valued at the price at which it was originally purchased) "आधार संग्रह" पद्धति
base year, (the year selected as a base for index number, series, etc.) आधार वर्ष
basic, *adj.* १ मूळ, मूलभूत, मूल– २ पायाभूत, आधारभूत
basic commodity, मूलाधार वस्तु
basic industry, मूलभूत उद्योग
basing-point system, स्थाननिरपेक्ष वाहणावळ पद्धति (it is a method of standardising freight charges वाहणावळ to all the customers *irrespective* of the *distance* स्थाननिरपेक्ष the goods have to be carried)
basket of currency, विदेशी चलन समुच्चय
bazaar, *n.* बाजार (पु.)
b/d, (brought down) अधःआनीत, पु. ने. (पुढे नेलेला)
bear, *n. Stock-exch.* (one who sells stocks for delivery at a future date, anticipating a fall in price) मंदीवाला (पु.)
cf. bull तेजीवाला
bear account, मंदीवाल्याचा लेखा
bear covering, मंदीवाल्याचे क्षतितारण
bearer, *n.* १ वाहक (सा.) २ (as, holder) धारक (सा.)

adj. (freely negotiable by the holder ; not registered with title being transferred merely by delivery) दर्शनी
bearer bond, दर्शनी बंधपत्र
bearer cheque, दर्शनी धनादेश
bearer debenture, दर्शनी ऋणपत्र
bearer securities, दर्शनी रोखे
bearing...... date, ······दिनांक घातलेला, दिनांकित·····
bearing interest, (······टक्के) व्याज असलेला, व्याजी
bearish, *adj. Stock-exch. & Econ.* मंदीचा
bearish tendency, मंदीची प्रवृत्ति
bear raid, मंदीवाल्यांची धाड
beggar thy neighbour policy, परधन हरण-नीति
behaviour, *n.* १ वागणूक (स्त्री.), वर्तन (न.) २ (the response of an individual, group, or species to the whole range of factors constituting its environment ; as, tendency) वृत्ति (स्त्री.)
belongings, *n. pl.* मालकीच्या वस्तू (स्त्री. अ.व.) *cf.* wealth
below par, अवमूल्याने, अवमूल्यावर
below par value, अवमूल्य (न.)
belt, *n.* पट्टा (पु.)
beneficial, *adj.* १ हितकारी २ लाभप्रद
beneficial rates, (*also* remunerative rates) (a term used by A. Marshall—as opposed to *onerous rates*) हितकारी दर
beneficiary, *n.* हिताधिकारी (सा.)
benefit, *n.* १ लाभ (पु.), फायदा (पु.) २ हित (न.)
cf. gain लाभ
good फायदा, लाभ
interest हित
profit फायदा, नफा
v.t. & i. लाभ करून देणे, लाभ होणे
accident benefit अपघात लाभ
disablement benefit विकलांगता लाभ
medical benefit वैद्यकीय लाभ
sickness benefit रुग्णता लाभ
survival benefit उत्तरजीवित्व लाभ
unemployment benefit बेकारी लाभ
benefit approach to taxation, कराधानाचा लाभ दृष्टिकोन
benefit cost ratio = **cost benefit ratio**
benefit principle of taxation, कराधानाचे लाभतत्त्व
benefit society, हितकारी संस्था
benefit theory, लाभ सिद्धान्त
benefit theory of taxation, लाभ कराधान-सिद्धान्त
benevolent, *adj.* लोकहितैषी, हितकारी
benevolent fund, लोकहितैषी निधि, हितकारी निधि
bequest, *n.* मृत्युपत्रित देणगी (स्त्री.)
betting tax, जुगार कर
b/f, (brought forward) अग्रेआनीत, पु. आ. (पुढे आणलेला)
bias, *n.* पूर्वग्रह (पु.)
bicameral, *adj.* द्विसदनीय, द्विसदन–
bicameral legislature, द्विसदनीय विधानमंडळ
bid, *v.t.* (as, at an auction sale) बोली बोलणे *n.* बोली (स्त्री.)
bidder, *n.* बोलीदार (सा.), बोली बोलणारा (पु.)
bidding, *n.* बोली (स्त्री.)
bid price, बोली किंमत
bilateral, *adj.* १ (of an agreement made between two persons, governments etc.) उभयपक्षी २ (of, on, with two sides) द्विपार्श्विक, द्विपार्श्व– *cf.* lateral
bilateral agreement, उभयपक्षी करार
bilateral balancing, द्विपार्श्व संतुलन
bilateral flow, द्विपार्श्व प्रवाह

bilateralism, *n.* द्विपक्षव्यापारवाद (पु.), उभयपक्षी व्यापारवाद (पु.)

bilateral monopoly, उभयपक्षी एकाधिकार, उभयपक्षी मक्तेदारी

bilateral trade, उभयपक्षी व्यापार

bill, *n.* १ (a bill of exchange) विपत्र (न.) (विनिमय पत्र), हुंडी (स्त्री.) (a term generally used of bill of exchange in India esp. in the internal finance of trade) २ (as, of payment) देयक (न.), बिल (न.) ३ (as, of Parliament or Legislature) विधेयक (न.)

bill-book, *n.* विपत्र पुस्तक (न.)

bill-broker, *n.* विपत्र दलाल (पु.)

bill diary, विपत्र नोंदपुस्तिका

bill market = discount market

bill of credit, पतचिठ्ठी (स्त्री.)

bill of entry, (particulars of all goods imported into the country which are required by the customs at the port of entry) मालनोंदपत्र (न.)

bill of exchange, (*short* **bill**) विपत्र (न.) (विनिमय पत्र)

demand bill of exchange दर्शनी विपत्र

foreign bill of exchange विदेशी विपत्र

indigenous bill of exchange देशी विपत्र

inland bill of exchange अंतर्देशीय विपत्र

period bill of exchange, मुदती विपत्र

bill of lading, (it gives the name of the ship and full particulars of the goods—the quantity, their type, etc.) नौभरणपत्र (न.), भरणपत्र (न.)

bill of sale, (a method of raising a loan on the security of one's possessions—furniture, stock-in-trade, etc. It is a document given as security for money borrowed authorising seizure of the property on default) विक्रयाधिकारपत्र(न.)

bill of sight, (a document used in the import trade and given to the customs officer when a full description of the goods cannot be provided, to enable the goods to be landed, etc.) देखत मालनोंदपत्र

bill payable on demand, दर्शनी विपत्र

bills in a set, संच विपत्र

bills payable book, देय विपत्र पुस्तक

bills receivable book, प्राप्य विपत्र पुस्तक

bimetallic, *adj.* द्विधातुक

bimetallism, *n.* द्विधातुचलन (न.), द्विधातुवाद (पु.)

bimetallism ratio, द्विधातुचलनी गुणोत्तर

birth control, संतति नियमन

birth interval, जन्म अन्तराल

birth-rate = natality rate

birthtright, *n.* जन्मसिद्ध अधिकार (पु.)

black bourse, (a black market in foreign exchange) विदेशी चलनाचा काळा बाजार

black exchange rate, (unauthorised exchange rates when exchange rates are controlled—similar to the black market when retail prices are controlled) विदेशी चलनाचा काळ्या बाजारातील दर

blackleg, *n.* संपफोड्या (पु.)

black-list, *n.* काळी यादी (स्त्री.)

black market, (*also* **parallel market**) काळा बाजार

blank, *n.* कोरी जागा (स्त्री.), रिकामी जागा (स्त्री.)

adj. १ कोरा, रिकामा २ निरंक ३ अनाम, निनावी

blank bill, १ कोरे विपत्र २ अनाम विपत्र

blank cheque, कोरा धनादेश

blank credit, कोरी पत, खुली पत

blank endorsed security, कोरी पृष्ठांकित प्रतिभूति

blank endorsement, (an endorsement of a commercial paper that omits the name of a person in whose favour the endorsement is made and makes the paper payable to the bearer) **निनावी पृष्ठांकन, कोरे पृष्ठांकन**

blanket, *adj.* (including or covering a group or class without any individual apportionment; effective or applicable in all instances or contingencies) **व्यापक**

blanket licence, व्यापक अनुज्ञप्ति

blank form, कोरा नमुना

blank transfer, अनाम हस्तांतरण

bloc, *n.* (a combination of parties, nations, etc. for a common purpose) **गट** (पु.)

block, *v.t.* १ **अडवणे, अवरोध करणे** २ (with *up* or *in*) **अवरुद्ध करणे, कोंडून ठेवणे**

n. १ **गट** (पु.) २ **अडथळा** (पु.)

blockade, *n.* **नाकेबंदी** (स्त्री.) *cf.* embargo

v.t. **नाकेबंदी करणे**

blocked, *adj.* **अवरुद्ध, कोंडलेला**

blocked account, अवरुद्ध लेखा, अवरुद्ध खाते

blocked assets, अवरुद्ध मत्ता

blocked capital, अवरुद्ध भांडवल

blocked exchange, अवरुद्ध विदेशी चलन

block grant, गट अनुदान

blue chip, उत्तम शेअर, उत्तम भाग

board, *v.t. & i.* (गलबतात, आगगाडीत, वगैरे) **चढवणे, चढणे**

n. **मंडळ** (न.) *cf.* association

arbitration board लवाद मंडळ

conciliation board समेट मंडळ

wage board वेतन मंडळ

board of directors, संचालक मंडळ

board of trade, (*also* **trade board**) (a board or an organisation that regulates, promotes, supervises or protects commercial or business enterprises or interests) **व्यापार मंडळ**

body, *n.* **संस्था** (स्त्री.), **निकाय** (पु.) *cf.* association

body corporate, निगम निकाय

bona fide, adj. Law १ **सद्भावपूर्ण** २ **खराखुरा, वास्तविक**

adv. **सद्भावपूर्वक**

bona fides, n. Law १ **सद्भाव** (पु.) २ **खरेपणा** (पु.)

bond, *n.* १ (a written obligation to pay a sum or to perform a contract) **बंधपत्र** (न.), **खत** (न.) २ (a bond made by government, etc. as an evidence of debt; *also* alternative name for *a stock* or *security*) **रोखा** (पु.) ३ (that which binds) **बंध** (पु.)

active bond चालू व्याजी रोखा

agreement bond १ **करारनामा** २ **संमतिनामा**

annuity bond वार्षिकी बंधपत्र

bearer bond दर्शनी बंधपत्र

bottomry bond नौतारण बंधपत्र

convertible bond परिवर्तनीय बंधपत्र

debenture bond ऋण रोखा

deferred bond स्थगित रोखा

drawn bond लिखित बंधपत्र

exchequer bond राज्यकोष पत्र

gold bond सुवर्ण रोखा

guarantee bond हमी बंधपत्र

indemnity bond क्षतिपूर्ति बंधपत्र

instalment bond १ **हप्तेबंदीचे बंधपत्र** २ **हप्तेबंदीचा रोखा**

post-obit bond मरणोत्तरप्रभावी बंध

prize bond बक्षीस रोखा

security bond प्रतिभूति बंधपत्र

simple bond १ **साधारण बंधपत्र** २ **साधारण रोखा**

-war bond युद्ध रोखा
bond-creditor, *n.* बंधपत्र धनको (सा.)
bond-debtor, *n.* बंधपत्र ऋणको (सा.)
bond deposit method, १ बंधपत्र ठेव पद्धति २ बंध निक्षेप पद्धति
bonded, *adj.* १ (secured by bonds) बंधपत्रित २ (as, secured by bond till the duty, etc. is paid) शुल्कबंध
bonded debt, बंधपत्रित ऋण
bonded goods, शुल्कबंध माल
bonded labour, १ बंधपत्रित कामगार, बंधपत्रित श्रमिक २ करारबद्ध कामगार
bonded warehouse, १ (a warehouse insured against loss or damage to goods stored therein) बंधपत्रित वखार २ (a warehouse under a bond for payment of customs duties or taxes on goods stored or processed there) शुल्कबंध वखार
bond-holder, *n.* बंधपत्रधारक (सा.)
bond note, *n.* बंधपत्र (न.)
bonus, *n.* बोनस (पु.), अधिलाभांश (पु.)
bonus fund, बोनस निधि, अधिलाभांश निधि
bonus issue = bonus share, अधिलाभांश भाग
book, *n.* १ पुस्तक (न.), पुस्त (न.), वही (स्त्री.) २ (oft. *pl*—any of the records, as the cash-book, sales book, etc. in which a systematic record of business transactions may be kept) लेखा पुस्तक (न.)
v.t. १ पुस्तकात लिहिणे २ नोंद करणे, नोंदवणे ३ आगाऊ राखून ठेवणे
account-book लेखापुस्तक, वहीखाते
bank pass-book बँक पासबुक
call-book मागणी पुस्तक
cash-book रोकडवही, रोख पुस्तक
cheque-book धनादेश पुस्तक, चेक बुक
day-book दैनिक पुस्तक, दैनिक वही
invoice book बीजक पुस्तक, बीजक बही
ledger book खातेवही, खतावणी
pass-book १ पासबुक २ ग्राहक पुस्तिका
book-balance, *n.* पुस्तकी शिल्लक (स्त्री.)
book credit, पुस्तकी जमा
book-debt, *n.* पुस्तकी ऋण (न.)
bookkeeper, *n.* लेखा पुस्तपाल (सा.)
bookkeeping, *n.* १ (a branch of accounting that deals with the systematic classification, recording and summarising of business and financial transactions in books of account) लेखापालन (न.) २ (the act and practice of keeping books of account) लेखाकार्य (न.)
booklet, *n.* पुस्तिका (स्त्री.)
book of accounts, लेखा पुस्तक
book of original entry, मूळ नोंदपुस्तक
book-post, *n.* खुली डाक (स्त्री.), पुस्तक डाक (स्त्री.) (as in : by book-post खुल्या डाकेने, पुस्तक डाकेने)
book transfer, पुस्तकी खातेबदल
book value, पुस्तकी मूल्य
boom, *n.* (a term used to describe a period when business activity is at a high level. It is marked with an expansion of economic activity that is characterised by increased employment, rising prices, credit expansion, etc.) तेजी (स्त्री.), तेजीची लाट (स्त्री.)
borrow, *v.t.* उसने घेणे, कर्ज घेणे
borrowed fund, कर्जाऊ रक्कम, उधार निधि
borrower, *n.* उसने घेणारा (पु.), कर्ज घेणारा (पु.)
borrower's account, ऋणकोचे खाते
borrowing, *n.* उधार रक्कम (स्त्री.), कर्ज (न.), कर्ज घेणे (न.)
bottom price, (*also* floor price *or* minimum price) किमान किंमत, निर्धारित किमान किंमत, न्यूनतम किंमत

bottomry bond, नौतारण बंधपत्र *cf. respondentia* bond

bought day-book, *Bookkeeping* (a book-keeping term. It contains a list of all items purchased by a business) क्रय पुस्तक

bought ledger, क्रय खातेवही

bought note, (a statement giving details of transaction supplied to a principal by his broker on stock-exchange or produce exchange) खरेदी सूचनापत्र

bounded function, परिबद्ध फल

bounty, *n.* (a reward, premium or subsidy esp. when offered or given by a government for encouraging industry, export, etc.) अर्थसहाय्य (न.)

bourse, *n.* १ (a place where merchants, bankers and brokers meet for business at certain hours) बाजार (पु.), विपणी (स्त्री.) २ शेअर बाजार (पु.)

boycott, *v.t.* बहिष्कार टाकणे
n. बहिष्कार (पु.) *cf.* embargo

branch, *n.* (as, of bank, office, etc.) शाखा (स्त्री.)

branch account, शाखा लेखा

branch adjustment, शाखा समायोजन

branch banking, शाखा अधिकोषण

branch-banking policy, शाखा अधिकोषण नीति

branch ledger, शाखा खातेवही

branch-transfer scroll, शाखांतरण लेखपट

brand, *n.* छाप (पु.), चिन्ह (न.)

branded goods, चिन्हांकित माल

branding, *n.* चिन्हांकन (न.), चिन्हन (न.)

brassage, *n.* नाणेपाडणी आकार (पु.)

breach, *n.* भंग (पु.)

breach of contract, संविदाभंग (पु.)

breach of trust, विश्वासघात (पु.)

breach of warranty, प्राश्वासन भंग

breakage, *n.* मोडतोड (स्त्री.), फूटतूट (स्त्री.)

breakdown, *n.* १ कोसळणे (न.) २ तपशील देणे (न.) ३ मोडणे (न.)

breakdown of gold standard, सुवर्ण प्रमाणाचे विघटन

breakeven, *v.t.* संबिंदूपर्यंत नेणे
adj. संबिंदुक

breakeven chart, संबिंदु आलेख, ना नफातोटा आलेख

breakeven point, संबिंदु (पु.), ना नफातोटा बिंदु

break-up, *n.* विभागणी (स्त्री.)

break-up value, विभागणी मूल्य

bridge finance, अंतरिम वित्तव्यवस्था

broken, *adj.* खंडित, तुटलेला, मोडलेला

broken account, खंडित लेखा

broken period interest warrant, खंडावधि व्याज अधिपत्र

broker, *n.* दलाल (पु.)

brokerage, *n.* दलाली (स्त्री.)
cf. commission अडत, कमिशन
discount बट्टा, कसर
drawback करप्रतिग्रह, शुल्कप्रतिग्रह
rebate वटाव
set-off वजावट

broker's bought note, दलालाचे खरेदी क्रीतपत्र

broker's sold note, दलालाचे विक्रीतपत्र

brought down, अधःआनीत, पुढे नेलेला

brought forward, अग्रेआनीत, पुढे आणलेला

budget, *n.* (*also* called national finance) अर्थसंकल्प (पु.)
balanced budget समतोल अर्थसंकल्प
capital budget भांडवली अर्थसंकल्प
deficit budget तुटीचा अर्थसंकल्प
family budget कौटुंबिक अर्थसंकल्प
revenue budget महसुली अर्थसंकल्प
revised budget सुधारित अर्थसंकल्प

surplus budget शिलकी अर्थसंकल्प
budgetary, *adj.* अर्थसंकल्पीय
budgetary balance, अर्थसंकल्पीय शिल्लक
budgetary constraint, अर्थसंकल्पीय संरोध
budgetary control, अर्थसंकल्पीय नियंत्रण
budget financing, अर्थसंकल्पीय वित्तव्यवस्थापन
budget head, अर्थसंकल्प शीर्ष
budgeting, *n.* अर्थसंकल्पन (न.), अर्थसंकल्प तयार करणे (न.)
budget line = price line
buffer fund, १ प्रत्यारोधी निधि २ भावस्थिरक निधि
buffer stock, (a stock of basic commodity acquired in a period of low and unstable prices and distributed in a period of high prices to stabilise the market) भावस्थिरक साठा
build, *v.t.* १ (to raise up) उभारणे २ (as, tradition, reputation, etc.) निर्माण करणे *n.* (of a make) बांधणी (स्त्री.)
building up the account, लेख्याची मांडणी
built-in, *adj.* (forming an integral part of ; present by reason of the nature or make-up of some other relevant matter) अंतर्रचित
built-in flexibilities, अंतर्रचित नम्यता
built-in stabilisers, अंतर्रचित स्थिरके
bulklining principle, अधिकांश उत्पादन परिव्यय तत्त्व
bull, *n. Stock-exch.* (one who operates on a stock, commodity or produce exchange in expectation of a rise in price) तेजीवाला (पु.) *cf.* bear
bull account, तेजीवाल्याचा लेखा
bull campaign, तेजीची मोहीम
bulletin, *n.* बुलेटिन (न.), वृत्तक (न.) *cf.* circular
bull factor, तेजीचे कारण
bullion, *n.* १ सोनेचांदी (स्त्री.) २ (as, metal in the mass) धातु (पु., स्त्री.)
bullion account, सोनेचांदी लेखा
bullion exchange, सोनेचांदी विनिमय
bullionism, *n.* धातुवाद (पु.)
bullionist, *n.* धातुवादी (पु.)
bullion market, सोनेचांदी बाजार
bullish, *adj. Stock-exch. & Econ.* तेजीचा
bullish tendency, तेजीची प्रवृत्ति
buoyancy of taxation, कराधानाची एकूण लवचिकता
burden, *n.* भार (पु.)
bureau, *n.* १ (office) केंद्र (न.) २ (department) विभाग (पु.)
bureaucracy, *n.* १ नोकरशाही (स्त्री.) २ अधिकारीवर्ग (पु.)
burglary, *n.* घरफोडी (स्त्री.)
burglary insurance, घरफोडी विमा
business, *n.* १ कामधंदा (पु.)
cf. avocation उपव्यवसाय
calling आजीविका
employment नोकरी
occupation व्यवसाय
profession पेशा
service नोकरी
vocation व्यवसाय
work काम, कार्य
२ धंदा (पु.) *cf.* trade ३ (as, trade or commerce) व्यापार (पु.) ४ (of a meeting, etc.) कामकाज (न.) ५ (task, duty or a thing that concerns one) कार्य (न.), काम (न.)
business barometer, व्यापार स्थितिमापक
business cycle, व्यापारचक्र (न.)
business-like, *adj.* (characterised by or exhibiting qualities felt to be common or advantageous in business) व्यापार-अनुरूप, पद्धतशीर, व्यवहारानुकूल

business magnate, व्यवसाय प्रभु
businessman, *n.* व्यवसायकर्ता (पु.)
business method, व्यापार पद्धति
business name, धंद्यातील नाव
business organisation, १ व्यापार संघटन २ व्यापार संघटना
business practice, व्यापारी प्रथा
business secret, धंद्यातील भेख
business sector, व्यवसाय क्षेत्र
busy season, भारी हंगाम, जोराचा हंगाम
buy, *v.t.* विकत घेणे, खरेदी करणे
buyer, *n.* क्रेता (पु.) *cf.* consumer
buyers' market, (a condition in a market where demand is low relative to supply, so that prices tend to be low and therefore, to the advantage of buyers—opposed to *sellers' market*) क्रेता बाजार
buyer's rights, क्रेत्याचे अधिकार
buyer's surplus = consumer's surplus
buy in, अंतःक्रय करणे, आतबोलीने परत घेणे
buying, *n.* खरेदी (स्त्री.), क्रय (पु.)
buying call option, *Stock-exch.* तेजी लावणे
buying double option, *Stock-exch.* तेजी-मंदी लावणे
buying motives, क्रय प्रेरणा
buying power = purchasing power
buying put option, *Stock-exch.* मंदी लावणे
buying rate, क्रय दर
buying section, क्रय अनुभाग
by byelaw, उपविधिअन्वये
byelaw = bylaw, *n.* उपविधि (पु.)
by instalments, हप्तेबंदीने
by-product, *n.* उपउत्पादन (न.), आनुषंगिक पदार्थ (पु.)

C

©, (*abbr.* of copyright) © (कॉपीराईट)
cabinet, *n.* मंत्रिमंडळ (न.)
cable, *n.* (*also* cablegram) समुद्रतार (स्त्री.), केबल (स्त्री.)
v.t. & i. समुद्रतारेने पाठवणे, समुद्रतार पाठवणे, केबलने पाठवणे, केबल पाठवणे
cablegram = cable
cable transfer, समुद्रतारेने पाठवलेली रक्कम, केबलप्रेषित रक्कम
ca canny = go slow
calculable, *adj.* परिगण्य, गण्य
calculate, *v.t. & i.* १ परिगणन करणे, –ची परिगणना करणे, गणना करणे २ अजमावणे
calculated, *adj.* १ परिगणित २ अजमावलेला ३ पूर्वकल्पित
calculating machine, परिगणन यंत्र
calculation, *n.* १ परिगणना (स्त्री.), गणना (स्त्री.) २ अजमास (पु.) ३ हिशेब (पु.), गणित (न.)
calculator, *n.* परिगणित्र (न.)
calendar, *n.* १ कॅलेंडर (न.) २ दिनदर्शिका (स्त्री.) ३ क्रमसूची (स्त्री.)
calendar day, कॅलेंडर दिवस
calendar month, कॅलेंडर महिना
calendar year, कॅलेंडर वर्ष
call, *n.* १ (as, a demand for payment of money such as a notice to a stockholder or subscriber to pay an assessment or instalment of subscription to the capital) मागणी (स्त्री.) २ *Stock-exch.* (an option to buy a certain amount of stock or other commodity at a fixed price at or within certain time) क्रय विकल्प (पु.) *cf.* put
callable, *adj.* मागणीयोग्य (as in : callable bond मागणीयोग्य रोखा)
call-book, *n.* मागणी पुस्तक (न.)
call deposit, १ मागणीयोग्य ठेव २ मागणीयोग्य निक्षेप
called-up capital, मागणी केलेले भांडवल
call for, मागवणे, मागणे
calling, *n.* आजीविका (स्त्री.) *cf.* business
calling tax, आजीविका कर
call loan, (*also* demand loan) (a loan payable on demand of either party and usu. secured by stock or bond, etc.) मागणी कर्ज
call-money, *n.* (*also* called **money at call**) मागणी रक्कम (स्त्री.)
call-money market, मागणी देय पैसा बाजार, मागणी देय पैसा विपणी
call option, *Stock-exch.* (the right to buy a stated security during a specified future period at the price ruling at the time the bargain is struck, etc.) क्रय विकल्पाधिकार
call rate, (the interest rate charged on call loans) मागणी दर, अल्प मुदतीचा व्याजाचा दर
calls in advance, आगाऊ मागण्या
calls in arrears, अवशिष्ट मागण्या, थकित मागण्या
cambist, *n.* १ (one who *deals* in bills of exchange) विपत्रव्यवसायी (सा.) २ (one who is *skilled in* the science and practice of exchange) विपत्रविज्ञ (सा.) ३ (a table or manual giving the exchange values of moneys, weights, etc. of various countries) विनिमय मूल्य सारणी (स्त्री.)
cameralism, *n.* कॅमेरालिझम (पु.) (व्यापारवादातील एक मतप्रणाली)
campaign, *n.* मोहीम (स्त्री.)
canal, *n.* १ कालवा (पु.) २ नाल (पु.)
cancel, *v.t.* १ रद्द करणे २ (as, by crossing, erasing) खोडून रद्द करणे

cancellation, *n.* रद्द करणे (न.)
cancellation statement, रद्द विवरण
cancelled, *adj.* रद्द, रद्द केलेला
cancelled cheque, रद्द धनादेश
cancelled note, रद्द केलेली नोट, रद्द नोट
C and F, (*also* **C & F**) (*short* for *cost and freight*) १ रे. ख. स. (रेल्वे खर्चासह) २ वा. व. स. (वाहणावळीसह)
C and F price, परिव्यय वाहणावळीसह किंमत
candidate, *n.* उमेदवार (सा.)
canon, *n.* १ सूत्र (न.) २ सिद्धांत (पु.), प्रनियम (पु.)
canon of certainty, निश्चितता प्रनियम
canon of convenience, सोयीचा सिद्धांत, सोय प्रनियम
canon of economy, काटकसरीचे सूत्र
canon of elasticity, लवचिकपणाचा सिद्धांत
canon of equality, समतेचा सिद्धांत
canon of productivity, उत्पादकतेचा सिद्धांत
canon of public expenditure, लोक व्यय सिद्धांत
canon of simplicity, सरलतेचा सिद्धांत
canons of taxation, कराधानाचे सिद्धांत
canvass, *v.t.* १ प्रचार करणे २ मत मागणे ३ (अंशदान, निधी वगैरेसाठी) याचना करणे
canvasser, *n.* प्रचारक (सा.)
capability, *n.* १ शक्तता (स्त्री.) २ क्षमता (स्त्री.)
capable, *adj.* १ शक्त २ समर्थ ३ क्षम
capacity, *n.* १ (the power or ability to hold, receive, accommodate, etc.) सामर्थ्य (न.) २ (the mental power, capability and acumen, etc.) क्षमता (स्त्री.) ३ (ability to store, etc.) धारकता (स्त्री.)
capacity utilisation, उत्पादनक्षमता वापर
capacity utilisation rate = **operating rate**
capital, *n.* भांडवल (न.)
adj. १ मुख्य, महत्त्वाचा २ (consisting of, serving as or intended as capital; accruing to or from capital, etc.) भांडवली (as in : capital expenditure भांडवली खर्च)
active capital १ क्रियाशील भांडवल २ यंत्रगत भांडवल
authorised capital प्राधिकृत भांडवल
auxiliary capital सहाय्यभूत भांडवल
blocked capital अवरुद्ध भांडवल
called-up capital मागणी केलेले भांडवल
circulating capital फिरते भांडवल, खेळते भांडवल, सकृतभोग्य भांडवल
constant capital अचल भांडवल
fixed capital स्थिर भांडवल
floating capital तरते भांडवल
fluctuating capital बदलते भांडवल
human capital मानवी भांडवल, मानवरूपी भांडवल
immaterial capital अभौतिक भांडवल
issued capital विक्रीस काढलेले भांडवल
joint capital संयुक्त भांडवल
natural capital नैसर्गिक भांडवल
nominal capital नामित भांडवल
paid-up capital भरणा झालेले भांडवल
reserve capital राखीव भांडवल
share capital भाग भांडवल
subscribed capital अभिदत्त भांडवल
sunk capital निमग्न भांडवल
variable capital चल भांडवल
working capital खेळते भांडवल, कार्यकारी भांडवल
capital account, भांडवली लेखा
capital accumulation, (*also* called **capital formation**) १ भांडवल संचय २ भांडवल संचयन
capital and revenue account, भांडवली व महसुली लेखा
capital and revenue expenditure, भांडवली व महसुली खर्च

capital appreciation, भांडवलाचे अधिमूल्यन
capital appropriation, भांडवलाचे विनियोजन
capital assets, भांडवली मत्ता
capital at charge, व्याजी भांडवल
capital budget, (a financial statement of estimated capital expenditures for a period of time usu. including proposed methods for financing) भांडवली अर्थसंकल्प
capital charges, भांडवलखाती खर्च
capital consumption = " **living on capital** "
capital consumption allowance = **depreciation allowance**
capital depletion, भांडवलक्षय (पु.), भांडवल कमी होणे
capital duty, भांडवली शुल्क, भाग मुद्रांक शुल्क
capital expansion, १ भांडवल विस्तार २ भांडवलाचा प्रसार
capital expenditure, १ भांडवली व्यय २ भांडवली खर्च
capital flight = **flight of capital**
capital formation, (*also* called **capital accumulation**) भांडवल निर्मिति
capital gain, भांडवली लाभ
capital gain tax, भांडवली लाभ कर
capital goods, भांडवली माल, भांडवली वस्तू
capital income, भांडवली आय
capital input, भांडवली निविष्टि
capital investment, भांडवली गुंतवणूक
capitalisation, *n.* भांडवलीकरण (न.)
capitalisation issue = **rights issue**
capitalisation of reserves, संचितींचे भांडवलीकरण
capitalise, *v.t.* भांडवलीकरण करणे, भांडवलरूप करणे
capitalised, *adj.* भांडवलीकृत, भांडवली, भांडवलित
capitalised profit, भांडवलीकृत नफा, भांडवलित नफा
capitalised tax, भांडवलित कर
capitalised value, भांडवली मूल्य, भांडवलीकृत मूल्य
capitalism, *n.* भांडवलशाही (स्त्री.)
capitalist, *n.* भांडवलदार (सा.), पुंजीपति (पु.)
capitalistic, *adj.* भांडवलशाही–, भांडवलदारी–
capitalistic enterprise, भांडवलदारी उपक्रम
capitalistic farming, भांडवलशाही शेती
capitalistic production, भांडवलदारी उत्पादन
capitalistic system, भांडवलशाही पद्धति
capital levy, १ (a levy on personal or industrial capital in addition to income tax and other taxes) भांडवल कर २ (as, a general property tax) सामान्य संपत्ति कर
capital liability, भांडवली दायित्व
capital loss, भांडवली हानि, भांडवली नुकसान
capital market, (opposed to *money market*) भांडवल बाजार
capital movement, (*also* **capital transfer**) (term used in connection with the movement of capital from one country to another) भांडवल स्थलांतर, भांडवल स्थानांतरण
capital outflow, भांडवल बहिःप्रवाह
capital outlay, भांडवली खर्च
capital output ratio, भांडवल उत्पादन गुणोत्तर
capital payments, भांडवली प्रदाने
capital profit, भांडवली लाभ
capital receipts, भांडवली प्राप्ति
capital reserve fund, भांडवली राखीव निधि
capital-saving device, भांडवल बचतीचे साधन
capital-saving inventions, भांडवल बचतीचे नवशोध
capital saving technique, भांडवल बचत तंत्र

capital stock, (as, the outstanding shares of a joint-stock company considered as an aggregate) भांडवल निधि

capital structure, भांडवलाची संरचना

capital taxation, भांडवली कराधान, भांडवलाचे कराधान

capital transfer = **capital movement**

capitation tax, प्रतिव्यक्ति कर

captain of industries, उद्योगाधिपति (पु.)

card, *n.* कार्ड (न.), पत्रिका (स्त्री.)

card-index, *n.* कार्ड सूची (स्त्री.)

card ledger, कार्ड खातेवही

cargo, *n.* (*pl.* cargoes *or* cargos) १ जहाजी माल (पु.), नौभार (पु.) २ (जहाजात, विमानात, वाहनात, वगैरे) भरलेला माल (पु.)

cargo insurance, जहाजी माल विमा

cargo liner, १ मालवाहू जहाज २ मालवाहू विमान

carriage, *n.* १ वाहन (न.) २ (carrying of goods from place to place) वहन (न.) ३ (cost of carrying) वाहणावळ (स्त्री.), वहन खर्च (पु.)

inward carriage आवक वहन खर्च

outward carriage जावक वहन खर्च

carriage account, वहन लेखा

carried down, अधोनीत

carried forward, अग्रेनीत

carried over stock, अग्रेनीत साठा

carrier, *n.* १ वाहक (सा.) २ वाहन (न.)

carrier's risk, (*also* **company's risk**) वाहकाची जोखीम, वाहक जोखीम

carry, *v.t.* १ नेणे २ वाहून नेणे ३ (as, business, etc.) चालवणे ४ जवळ बाळगणे

carrying capacity, वहनक्षमता (स्त्री.)

carrying trade, वहन व्यापार

carry over, १ पुढे नेणे, पुढे ओढणे २ (stock change) खुले ठेवणे

cartage, *n.* गाडीभाडे (न.)

cartel, *n.* (a voluntary often international combination of independent private enterprises supplying like commodities or services that agree to limit their competitive activities as by allocating customers or markets, regulating quantity or quality of output, etc.) कारखानदार नियंत्रक संघ (पु.) *cf.* firm

carting charges, गाडीभाडे खर्च

cascade tax = **value added tax**

cash, *n.* रोकड (स्त्री.), रोख रक्कम (स्त्री.), रोख (स्त्री.), नगदी रक्कम (स्त्री.), *v.t. & i.* (as, a cheque, etc.) रोकड करणे, वटवणे

adj. (to be delivered and paid for within a specified period) नगदी

cash-account, *n.* रोख लेखा (पु.)

cash assets, रोख मत्ता

cash at bank, बँकेतील रोकड

cash-balance, *n.* रोख शिल्लक (स्त्री.), रोकड बाकी (स्त्री.)

cash balance equation, रोख शिल्लक समीकरण

cash-book, *n.* रोकडवही (स्त्री.), रोख पुस्तक (न.)

cash-box, *n.* रोखपेटी (स्त्री.)

cash-certificate, *n.* रोखपत्र (न.) (रोख प्रमाणपत्र)

cash control, रोख नियंत्रण

cash-credit, *n. Bank.* (credit given to a depositor for an overdraft allowed by agreement upto a specified sum) रोखपत (स्त्री.), पतकर्ज (न.)

cash crop, (*also* **money crop**) नगदी पीक, रोख पीक

cash deposit, रोख ठेव, नगदी ठेव

cash deposit ratio, रोख निक्षेप प्रमाण, रोख निक्षेप गुणोत्तर, रोख निक्षेप अनुपात
cash discount, (a discount granted in consideration of immediate payment or payment within a prescribed time) रोख बट्टा, रोख कसर
cash flow, रोख प्रवाह
cash holding, रोख धारण
cashier, *n.* रोखपाल (सा.)
cash income, रोकड आय, नगदी आय
cash nexus, रोख अभिबंध
cash order, रोख आदेश
cash position, रोखीची स्थिति
cash preference, रोख पसंती
cash purchase, रोख खरेदी, रोख क्रय
cash ratio, (*also* **reserve ratio**) (the relation between a bank's reserve of cash and its total deposits) रोख गुणोत्तर
cash refund, रोख परतावा
cash refund warrant, रोख परतावा अधिपत्र
cash-register, *n.* रोख नोंदवही (स्त्री.), रोख पुस्त (न.)
cash reserve, रोख संचिति
cash sales, रोख विक्री, रोख विक्रय
cash scroll, रोखपट (पु.)
cash-security, *n.* रोख प्रतिभूति (स्त्री.)
cash transaction, रोख व्यवहार
cash transfer clearing, रोख स्थानांतरण समाशोधन
cast, *v.t.* (to perform arithmetical operations on ; to compute or reckon as, accounts ; as, to add) बेरीज करणे
castings, *n. pl.* बेरजा (स्त्री.अ.व.)
casual, *adj.* १ सहज २ नैमित्तिक, प्रासंगिक ३ वरवरचा
casual income, किरकोळ आय
casual indent, १ नैमित्तिक मागणीपत्र २ नैमित्तिक मागणी
casual labour, (the employment of workers for a brief period) नैमित्तिक कामगार, नैमित्तिक श्रमिक
catallactics, *n.* विनिमयशास्त्र (न.)
catalogue, *n.* कॅटलॉग (पु.), सूची (स्त्री.)
catalogued, *adj.* सूचीबद्ध
catalogue price, कॅटलॉग किंमत
catchment area, जलग्रहण क्षेत्र
category, *n.* प्रवर्ग (पु.)
cf. community लोकसमूह
group समूह, गट
society समाज
cattle, *n. pl.* गुरेढोरे (न.अ.व.), (in comb.) पशू (पु.अ.व.)
cattle census, पशुगणना (स्त्री.)
cattle wealth, पशुधन (न.)
caveat emptor, n. १ *(Let the buyer beware)* (a warning principle in trading : the purchaser should be alert to see that he gets the quality and the quantity he is paying for) क्रेता सावधान तत्त्व (न.) २ 'क्रेता सावधान' (सूचना) (स्त्री.)
c/d, (carried down) अधोनीत
ceiling, *n.* परामर्यादा (स्त्री.), कमाल मर्यादा (स्त्री.)
ceiling price = maximum price
censure motion, निंदाव्यंजक प्रस्ताव
census, *n.* १ (of human population) जनगणना (स्त्री.) २ (a count, list or tally typically concerning items not easy to count and conducted with care and thoroughness) प्रगणना (स्त्री.)
census of income, आय प्रगणना
census of population, जनगणना (स्त्री.)
census of production, उत्पादन प्रगणना
central, *adj.* १ (pertaining to the Central Government; controlling or directing local or branch activities ; constituting

a governing or administrating centre) केंद्र–, केंद्रीय २ (containing or constituting a centre; relevant or pertinent to a centre; belonging to a centre as most important part) मध्य–, मध्यवर्ती ३ केंद्रभूत, केंद्र–

central account, केंद्रीय लेखा

Central Act, केंद्रीय अधिनियम

central bank, (a bank that deals mainly with other banks and the government and assumes broad responsibilities in the interests of national economy apart from the earning of profits) प्राधिकोष (पु.)

central banking, केंद्रीय अधिकोषण, प्राधिकोषण (न.)

central debt section, केंद्रीय ऋण उपविभाग

Central Government, केंद्र शासन, केंद्र सरकार

Central Government business, केंद्र शासनाचे कामकाज

centralisation, *n.* केंद्रण (न.), केंद्रीभवन (न.)

centralise, *v. t. & i.* केंद्रित करणे, केंद्रित होणे

centralised, *adj.* केंद्रित, केंद्रीकृत, केंद्रीभूत

central list, केंद्रीय सूची

central planning, केंद्रीय नियोजन

central treasury, केंद्रीय कोषागार

centre, *n.* केंद्र (न.)

cereal, *n.* १ तृणधान्य (न.) २ धान्य (न.)

certain, *adj.* १ निश्चित २ काही विशिष्ट ३ विवक्षित ४ काही

certain annuity, निश्चित वार्षिकी

certificate, *n.* प्रमाणपत्र (न.), दाखला (पु.)

certificate of charge, प्रभार प्रमाणपत्र

certificate of cheque, चेक प्रमाणपत्र, धनादेश प्रमाणपत्र

certificate of commencement, प्रारंभ प्रमाणपत्र

certificate of cost, परिव्यय प्रमाणपत्र

certificate of credit, पत प्रमाणपत्र

certificate of damage, नुकसान प्रमाणपत्र

certificate of deposit, जमा प्रमाणपत्र

certificate of incorporation, निगमन प्रमाणपत्र, विधिसंस्थापन प्रमाणपत्र

certificate of origin, (a document signed by a customs officer of the exporting country to show from which country the goods have been exported) उद्गम प्रमाणपत्र

certificate of posting, प्रेषण प्रमाणपत्र

certificate of registration, नोंदणी प्रमाणपत्र

certificate of share = **share certificate**

certified, *adj.* प्रमाणित

certified accountant, प्रमाणित लेखापाल

certified cheque, प्रमाणित धनादेश

certified copy, प्रमाणित प्रत

certified voucher, प्रमाणित प्रमाणक

certify, *v.t.* १ प्रमाणपत्र देणे, दाखला देणे २ प्रमाणित करणे

certifying endorsement, प्रमाणन पृष्ठांकन

certiorari, n. Law (*also* writ of *certiorari*) (a writ issuing from a superior court calling up the record of proceedings in an inferior court for review) उत्प्रेषण लेख (पु.)

c/f, (carried forward) अग्रेनीत

chain banking, शृंखला अधिकोषण

chain of endorsement, पृष्ठांकन शृंखला

chain rule, शृंखला सूत्र, शृंखला नियम, साखळी नियम

chain shops = **multiple shops**

chairman, *n.* (one who presides at an assembly or meeting) अध्यक्ष (सा.), सभापति (सा.)

chalan, *n.* चलान (न.)

chamber, *n.* १ कक्ष (पु.), कोष्ठ (पु.) २ (a voluntary board or council as for some business purpose) मंडळ (न.)

Chamber of Commerce, वाणिज्य मंडळ

champerty, *n.* (*also* champarty) *Law* जयांशभागिता (स्त्री.)

change, *v.t. & i.* परिवर्तन करणे, परिवर्तन होणे, बदलणे, बदल होणे
n. १ परिवर्तन (न.), बदल (पु.), पालट (पु.) २ मोड (स्त्री.), खुर्दा (पु.)

change of citizenship, नागरिकतांतर (न.)

change of domicile, अधिवासांतर (न.)

change of name, नाव बदलणे, नामांतर (न.)

changeover, *n.* (as, switchover) परिवर्तन (न.), बदल (पु.), पालट (पु.)

channel, *n.* १ (hollow bed of river) पात्र (न.) २ कालवा (पु.) ३ जलमार्ग (पु.) ४ (a strait) सामुद्रधुनी (स्त्री.) ५ मार्ग (पु.), प्रणाली (स्त्री.)
v.t. & i. (*also* **channelise**) (to direct through or into a fixed or official course ; to confine in or as if in a channel) (विशिष्ट) मार्ग नेमून देणे, (विशिष्ट) मार्ग आखून देणे, योग्य मार्गावर ठेवणे, प्रणालीबद्ध करणे, प्रणालित करणे

channelisation, *n.* प्रणालन (न.), प्रणालीबद्ध करणे (न.), प्रणालित करणे (न.), (विशिष्ट) मार्ग आखून देणे (न.)

channelise = **channel**

channelised, *adj.* प्रणालीबद्ध, प्रणालित

channels of distribution, वितरणाचे मार्ग

characteristic, *n.* लक्षण (न.), वैशिष्टय (न.)
adj. विशिष्ट

characteristics of wants, गरजांची वैशिष्टये, गरजांची लक्षणे

charge, *v.t. & i.* १ (to impose a particular duty or task; to entrust with care, custody or management, etc.) प्रभार सोपवणे २ (to impose pecuniary burden on ; to impose or record as a pecuniary obligation) भारित करणे, भार टाकणे ३ (to fix or ask a sum or fee or payment) आकारणे ४ *Law* दोषारोप करणे
n. १ (a duty or task) प्रभार (पु.) २ (as, a burden, obligation) भार (पु.), प्रभार (पु.) ३ (something fixed or asked as a fee, payment, etc.—oft. used in *pl.* also) आकार (पु.) ४ (usu. in *pl.*) (expenditure or incurred expense, as, payment of costs, money paid out, etc.) खर्च (पु.) ५ आकारणी (स्त्री.) ६ *Law* दोषारोप (पु.)

bank-charge बँक आकार

contingent charges आकस्मिक खर्च

demurrage charge विलंब आकार

depreciation charge घसारा आकार

establishment charges आस्थापना खर्च

exchange charge विनिमय आकार

freight charges १ वाहतूक खर्च २ वाहतूक आकार

handling charges १ हाताळणी खर्च २ हाताळणी आकार

haulage charges वाहणावळ

incidental charges १ आनुषंगिक खर्च २ आनुषंगिक आकार

landing charges उतरणावळ

loading charges भरणावळ

maintenance charges १ परिरक्षा खर्च २ परिरक्षा आकार

charged, *adj.* १ प्रभारित २ भारित ३ आकारित

chart, *n.* तक्ता (पु.)

charter, *n.* १ सनद (स्त्री.) २ भाटक लेख (पु.)
v.t. १ सनद देणे २ भाडयाने देणे, भाडयाने घेणे

chartered, *adj.* १ सनदी २ भाडयाने दिलेला, भाडयाने घेतलेला

chartered accountant, सनदी लेखापाल
chartered company, सनदी कंपनी
charterer, *n.* भाड्याने देणारा (पु.), भाड्याने घेणारा (पु.)
charterparty, *n.* (*also* **charter party**) १ (a contract by which a ship is temporarily leased by the owners to another person or firm who is said then to have chartered it) नौभाटक लेख (पु.) २ भाटक लेख (पु.)
cheap, *adj.* स्वस्त, सवंग
cheap money, (*also* **easy money**) (a term used to describe a situation where bank rate and other rates of interest are low) सुलभ पैसा, अल्पव्याजी पैसा
cheap money policy, (*also* **easy money policy**) अल्पव्याजी पैसा धोरण, सुलभ पैसा धोरण
check, *n.* १ संरोध (पु.) २ (a supervision insuring accuracy, fitness or due performance) नियंत्रण (न.) ३ (act of testing or verifying) तपासणी (स्त्री.), पडताळा (पु.)
v.t. १ संरोध करणे, रोखून धरणे, रोखणे २ नियंत्रण ठेवणे, नियंत्रित करणे ३ तपासणी करणे, पडताळा घेणे
checked, *adj.* १ संरुद्ध, रोखलेला २ नियंत्रित ३ तपासलेला, पडताळा घेतलेला
checker, *n.* तपासनीस (सा.)
checking, *n.* तपासणी (स्त्री.)
check-post, *n.* तपासणी नाका (न.), तपासणी चौकी (स्त्री.)
check register, पडताळा नोंदवही
check-up, *n.* तपासणी (स्त्री.)
chemical, *n.* रसायन (न.), रासायनिक द्रव्य (न.)
adj. रासायनिक
chemical industry, रासायनिक उद्योग

chemically, *adv.* रासायनिक पद्धतीने
chemical manure, (*also* **fertiliser**) रासायनिक खत
chemist, *n.* १ (a person who is expert in chemistry) रसायनशास्त्रज्ञ (सा.) २ (a person who prepares and sells medical goods, toilet articles, etc.) औषधविक्रेता (पु.)
cheque, *n.* धनादेश (पु.), चेक (पु.)
antedated cheque पूर्वदिनांकित धनादेश
bearer cheque दर्शनी धनादेश
blank cheque कोरा धनादेश
cancelled cheque रद्द धनादेश
certified cheque प्रमाणित धनादेश
crossed cheque रेखित धनादेश
dishonoured cheque अनादृत धनादेश, नाकारलेला धनादेश
limited cheque सीमित धनादेश
marked cheque चिन्हित धनादेश
open cheque अरेखित धनादेश
order cheque नामजोग धनादेश
postdated cheque उत्तरदिनांकित धनादेश
raised cheque वर्धित धनादेश
stale cheque मुदतबाह्य धनादेश, गतावधि धनादेश
traveller's cheque प्रवासी धनादेश
cheque-book, *n.* धनादेश पुस्तक (न.), चेक बुक (न.)
cheque crossed generally, साधारण रेखित धनादेश
cheque crossed specially, विशेष रेखित धनादेश
cheque ledger, धनादेश खातेवही, चेक खातेवही
chest, *n.* १ तिजोरी (स्त्री.) २ पेटी (स्त्री.)
chest money, (*also* **till money**) तिजोरी रोकड
chief, *n.* प्रमुख (सा.)
adj. मुख्य

child labour, बाल श्रमिक, बाल कामगार
chit fund, चिठ्ठी निधि
choice, *n.* १ निवड (स्त्री.) २ पसंती (स्त्री.)
CIF, (*abbr.* of cost, insurance, and freight) वि. वा. स. (विमा, वाहणावळीसह)
circle, *n.* वर्तुळ (न.), वृत्त (न.)
circuitous arbitrage, चक्रीय मूल्यांतर पणन
circular, *adj.* वर्तुळाकृति, वृत्तीय, वृत्त–, गोल
n. परिपत्रक (न.)
cf. bulletin बुलेटिन, वृत्तक
folder मोडपत्रक
handbill हस्तपत्रक
leaflet पर्णक
pamphlet पत्रक
circular letter, परिपत्रक (न.)
circular letter of credit, प्रवासी पतपत्र
circulate, *v.t. & i.* १ (to move, pass, or go around freely from person to person or from place to place, as, bank-notes, coins, etc.) परिचालन करणे, परिचलन होणे २ (to spread widely ; to become widespread) प्रसार करणे, प्रसार होणे ३ (as, news, etc.) प्रसृत होणे
circulating, *adj.* फिरता
circulating assets = **current assets**
circulating capital, (capital consumed in the process of production as fuel, power and raw materials—opposed to *fixed capital*) फिरते भांडवल, खेळते भांडवल
circulation, *n.* १ (passage of money or other means of exchange from person to person throughout a group or society, as, of bank-notes, coins, etc.) परिचलन (न.) २ (as, a popular dissemination) प्रसार (पु.) ३ (of newspaper) खप (पु.) ४ (as, of notice, etc.) फिरवणे (न.), फिरणे (न.) ५ (money so circulated; currency) चलन (न.)
circulation of currency, (*also* **currency circulation**) चलन अभिसरण
circulation of money, पैशाचे अभिसरण
circulation of notes, नोटांचे अभिसरण
citizen, *n.* नागरिक (सा.)
citizenship, *n.* नागरिकता (स्त्री.)
civics, *n.* नागरिकशास्त्र (न.)
civil, *adj.* १ नागरी २ *Law* (opposed to *criminal*) दिवाणी ३ सभ्य, नागर
civil court, दिवाणी न्यायालय
civilisation, *n.* १ सभ्यता (स्त्री.) २ सुधारणा (स्त्री.) ३ संस्कृति (स्त्री.)
claim, *v.t. Law* (to assert and demand recognition of an alleged right, title, possession, etc.) दावा सांगणे, मागणी करणे, अध्यर्थना करणे
n. दावा (पु.), मागणी (स्त्री.), अध्यर्थना (स्त्री.)
claimant, *n.* दावा सांगणारा (पु.), मागणीदार (सा.) अध्यर्थी (सा.)
claim form, दावा पत्र, अध्यर्थना पत्र
claim maturity, दावा परिणत होणे, अध्यर्थना परिणत होणे, दावा मुदतसमाप्ति, अध्यर्थना मुदतसमाप्ति
claims commission account, दावा अडत लेखा, अध्यर्थना अडत लेखा
class, *n.* वर्ग (पु.)
v.t. १ वर्गवारी लावणे २ व्यवस्थित मांडणी करणे
classic = **classical,** *adj.* १ अभिजात २ प्रतिष्ठित
classical school, अभिमत संप्रदाय
classical theory of 'Real Value', 'वास्तविक मूल्याचा' आद्य सिद्धांत
classification, *n.* वर्गीकरण (न.)
classification of goods, मालाचे वर्गीकरण
classified, *adj.* वर्गीकृत
classify, *v.t.* वर्गीकरण करणे

class interval, वर्ग अंतराल
class meeting, वर्ग सभा
class struggle, वर्ग कलह
clause, *n.* (a single paragraph or sub-division of a document) खंड (पु.)
clean, *adj.* १ सामान्य (as in : clean advance सामान्य अग्रिम) २ (*of bonds, loans, etc.* —free from endorsement or remarks) अबद्ध (as in : clean loan अबद्ध कर्ज) ३ (*of a bill of lading* or *of a ship's receipt, etc.* —free from any statement about damage or poor condition of goods, etc.) निर्दोष (as in : clean bill of lading निर्दोष भरणपत्र) ४ (*of a bill of exchange, etc.*— free from attached documents) हक्कपत्र-रहित
clean acceptance, १ निर्दोष स्वीकृति, पूर्ण स्वीकृति २ बिनशर्त स्वीकृति
clean advance, अबद्ध अग्रिम
clean bill, (in *foreign trade*—a bill without documents attached to it,—opposed to *a documentary bill*) हक्कपत्ररहित विपत्र, भारयुक्त विपत्र
clean loan, अबद्ध कर्ज
clean overdraft, अबद्ध अधिकर्ष
clearance, *n.* १ निष्कासन (न.) २ (the offsetting of cheques and other claims among banks through a clearing-house) समाशोधन (न.), वटवणे (न.)
clearance sale, निष्कासन विक्री
clearing, *n.* १ निष्कासन (न.) २ (centralised system whereby banks 'exchange' cheques and bills which have been drawn on each other and then settle any net amount owing) समाशोधन (न.), वटवणी (स्त्री.)
clearing agent, १ निष्कासन अभिकर्ता २ समाशोधन अभिकर्ता, वटवणी अभिकर्ता
clearing agreement, समाशोधन करार
clearing bank, समाशोधन बँक
clearing-house, *n.* समाशोधन गृह (न.)
clearing-house balance account, समाशोधन गृह शेष लेखा
clearing member bank, समाशोधन सदस्य बँक
clerical error, लेखन प्रमाद
clerk, *n.* लिपिक (सा.)
climate, *n.* हवामान (न.)
climatic theory of the trade cycle, (an attempt to explain the occurrence of a trade cycle esp. its periodical nature in geographical terms) व्यापारचक्राचा हवामान सिद्धांत
close, *v.t. & i.* १ बंद करणे, बंद होणे २ समाप्त करणे, संपणे
n. अखेर (स्त्री.)
adj. १ निकट (as in : close co-operation निकट सहकार्य) २ (dense) दाट ३ सूक्ष्म, बारीक (as in : close supervision बारीक देखरेख)
close breeding, घनिष्ट प्रजनन
closed account, बंद लेखा, बंद खाते
closed-end, *adj.* संवृत
closed fund, संवृत निधि
closed indent, (as opposed to *open indent*— a closed indent names the manufacturer from whom the foreign buyer wishes the goods to be bought) नामनिर्देशित मागणीपत्र
closed mortgage, (a mortgage under which no or virtually no additional bonds can be sold under the indenture—as opposed to *open-end mortgage*) संवृत गहाण
closed shop, (a condition of employment where only members of the appropriate trade union are permitted to work; employers agreeing to employ only members of the union—as distinct from

open shop) बंदिस्त व्यवसाय
closed system, बंदिस्त पद्धति
closed union, (a labour union that limits its size to guard against an oversupply of available workers) बंदिस्त श्रमिक संघ
closing, *adj.* १ अखेरचा, अंतिम २ संवरण–
closing balance, अखेरची शिल्लक
closing capital, अखेरचे भांडवल
closing collection, अखेरची वसुली
closing date, अखेरचा दिनांक, अखेरची तारीख
closing entry, (any one of a series of journal entries necessary to close the books of a business) अखेरची नोंद, संवरण नोंद
closing price, बंद भाव
closing stock, शेष माल
co-adventurer, *n.* सहसाहसी (सा.), सहउद्यमी (सा.)
coarse, *adj.* (rough, inferior) जाड, जाडा-भरडा
coastal, *adj.* १ समुद्रतटीय, किनारी २ सागरी
coastal goods, किनारी व्यापारी माल
coastal line, किनारपट्टी (स्त्री.)
coastal trade, १ किनारी व्यापार २ सागरी व्यापार
c. o. d., (*abbr.* of cash on delivery) मा. पो. प्र. (माल पोचताक्षणी प्रदान)
coding off period, अपशमन अवधि
coefficient, *n.* १ गुणांक (पु.) २ (as, multiplier) गुणक (पु.)
coefficient of elasticity, लवचिकतेचा गुणक, लवचिकतेचा गुणांक
coefficient of production, उत्पादन गुणक
coefficient of variance, प्रचरण गुणांक
coefficient of variation, विचरण गुणक
coercive sale, जबरदस्ती विक्री
cognizability, *n.* संज्ञेयता (स्त्री.)
cognizable, *adj.* संज्ञेय, दखली, दखलपात्र
cognizance, *n.* (*also* cognisance) दखल (स्त्री.), संज्ञेयता (स्त्री.)
cohort population, समवय लोकगट
coin, *n.* नाणे (न.)
v.t. (act of coining, minting) नाणे पाडणे, टंकन करणे
counterfeit coin बनावट नाणे
debased coin हीनमूल्य नाणे
defaced coin विरूपित नाणे
drilled coin छिद्रित नाणे
false coin खोटे नाणे
standard coin मानक नाणे
token coin प्रतीक नाणे
uncurrent coin अप्रचलित नाणे
coinage, *n.* १ (act or process of coining, as, money; the manufacture of coins) नाणेपाडणी (स्त्री.), नाणे टंकन (न.) २ (as, coins or quantity of coins produced at one time) नाणी (न.अ.व.) ३ नाणेपद्धति (स्त्री.)
free coinage अनिर्बंध नाणेपाडणी
gratuitous coinage निःशुल्क नाणेपाडणी
coinage account, नाणी लेखा
coin examiner, नाणेपरीक्षक (सा.)
coining, *n.* नाणेपाडणी (स्त्री.), नाणे टंकन (न.)
coin money, (*also* money coin) नगदी चलन
collaboration, *n.* सहयोग (पु.)
collapse, *v.i.* कोसळणे
collateral, *adj.* १ (being or belonging to an obligation or security attached to another to secure its performance; secured or guaranteed by additional security) आनुषंगिक (as in : collateral assurance आनुषंगिक आश्वासन) २ (placed or regarded as side by side; parallel; co-ordinate or corresponding in position) सांपार्श्विक ३ (serving to support or reinforce) समर्थक
n. १ (something used as collateral

security) सांपार्श्विक प्रतिभूति (स्त्री.) २ आनुषंगिक तारण (न.)
collateral advance, १ सांपार्श्विक अग्रिम २ समर्थक अग्रिम ३ आनुषंगिक अग्रिम
collateral benefit, आनुषंगिक लाभ
collateral mortgage, सांपार्श्विक गहाण
collateral security, सांपार्श्विक प्रतिभूति
collect, *v.t. & i.* १ गोळा करणे २ संग्रह करणे ३ (as, taxes, etc. *specif.* to secure the payment of cheque, bond, etc. by presentation to the payer for cash) वसूल करणे
collection, *n.* १ संग्रह (पु.), संचयन (न.) २ (the act of collecting as, taxes by tax collector *specif.* the securing of payment of cheque, bond, etc. by presentation to the payer for cash) वसुली (स्त्री.)
collection charges, १ वसुली आकार २ वसुली खर्च
collection register, वसुली नोंदवही
collective, *adj.* सामूहिक, सामुदायिक
collective action, सामूहिक कृति
collective bargaining, १ सामूहिक सौदा २ (*broadly* any union-management negotiations) सामूहिक वाटाघाटी
collective farming, सामूहिक शेती
collective farms, सामूहिक शेते, सामुदायिक शेते
collective good, सामूहिक हित
collective goods, *Econ.* (a term used by A. Marshall for goods not in private ownership but owned by the community as a whole, such as, roads, parks, libraries, etc.) सामूहिक मालमत्ता
collective saving, सामूहिक बचत
collective wealth, सामूहिक धन
collectivism, *n.* समूहवाद (पु.)
collusion, *n.* संगनमत (न.)
colony, *n.* वसाहत (स्त्री.)
column, *n.* स्तंभ (पु.)
columnar, *adj.* (of, relating to or characterised by columns) स्तंभीय, स्तंभ–
columnar bookkeeping, स्तंभीय लेखापालन, स्तंभीय लेखांकन
column cash book, स्तंभीय रोकड वही
combative advertisement = competitive advertisement
combination, *n.* १ संयोग (पु.) २ संयुक्तीकरण (न.) *cf.* amalgamation ३ (a union or alliance of individuals, corporations or states for some special purpose) संहति (स्त्री.) (as in : combination in restraint of trade व्यापार प्रतिरोध संहति)
combine, *n.* (as, association in temporary or permanent form of two or more firms) व्यवसायसंहति (स्त्री.) (व्यवसाय संस्था संहति) *cf.* firm
comfort, *n.* आराम (पु.)
comforts, *n. pl.* १ *Econ.* आराम वस्तू (स्त्री.अ.व.) २ सुखसोयी (स्त्री.अ.व.)
commencement, *n.* प्रारंभ (पु.)
commerce, *n.* वाणिज्य (न.) *cf.* trade
commercial, *adj.* वाणिज्यिक, वाणिज्य–
commercial account, वाणिज्य लेखा
commercial agency = mercantile agency
commercial agent, वाणिज्य अभिकर्ता
commercial bank, (*also* credit bank) वाणिज्य बँक
commercial blockade, वाणिज्यिक नाकेबंदी
commercial capital, वाणिज्यिक भांडवल
commercial capitalism, वाणिज्यिक भांडवलशाही
commercial centre, वाणिज्यिक केंद्र
commercial correspondence, वाणिज्यिक पत्रव्यवहार
commercial credit, वाणिज्यिक पत

commercial credit company, वाणिज्यिक पत कंपनी
commercial crisis, वाणिज्यिक अरिष्ट
commercial crop, व्यापारी पीक
commercial development, वाणिज्यिक विकास
commercial education, वाणिज्यिक शिक्षण
commercial enterprise, वाणिज्यिक उपक्रम
commercial establishment, वाणिज्यिक संस्था *cf.* shop
commercial federation, वाणिज्य संघ
commercial geography, वाणिज्यिक भूगोल
commercial house, वाणिज्य गृह
commercial intelligence, १ वाणिज्यिक माहिती २ वाणिज्यिक सूचना
commercial invoice, वाणिज्य बीजक
commercialisation, *n.* वाणिज्यीकरण (न.)
commercialise, *v.t.* वाणिज्यीकरण करणे
commercialism, *n.* १ वाणिज्यवाद (पु.) २ वणिक्वृत्ति (स्त्री.)
commercialist, *n.* वाणिज्यवादी (सा.)
commercially, *adv.* वाणिज्यिकदृष्टचा, वाणिज्यिक रीतीने
commercial paper, (a short-term negotiable instruments, as, bills of exchange, cheques and promissory notes arising out of commercial transaction) वाणिज्यपत्र (न.) *cf.* mercantile paper
commercial policy, (an accident or health and accident insurance policy sold to persons in such less hazardous occupations as, clerical work, business administration, sales, etc.) वाणिज्य विमापत्र
commercial products, वाणिज्य वस्तू
commercial relations, वाणिज्यिक संबंध
commercial revenue, वाणिज्यिक महसूल
commercial service, वाणिज्यिक सेवा
commercial transaction, वाणिज्य व्यवहार
commercial treaty, (a treaty that defines the conditions under which citizens of one country may do business in another) वाणिज्य संधि
commercial world, वाणिज्यिक जग, वाणिज्य विश्व
commercial year, वाणिज्य वर्ष
commission, *n.* अडत (स्त्री.), कमिशन (न.) *cf.* brokerage
commission account, अडत लेखा, कमिशन लेखा
commission-agent, *n.* अडत्या (पु.), कमिशन एजंट (सा.)
commission business, अडत धंदा
committee, *n.* समिति (स्त्री.) *cf.* association
commodity, *n.* १ वस्तु (स्त्री.) २ विक्रेय वस्तु (स्त्री.) ३ अर्थ वस्तु (स्त्री.) ४ पदार्थ (पु.) (वस्तु आणि/अथवा सेवा)
commodity agreement, वस्तु करार
commodity basket, वस्तु समुच्चय
commodity control scheme, वस्तु नियंत्रण योजना
commodity exchange = commodity market
commodity fetishism, वस्तुस्तोम (न.) (कार्ल मार्क्सचे)
commodity flow, वस्तुप्रवाह (पु.)
commodity market, (*also* **commodity exchange**) वस्तु विपणी
commodity money, वस्तु द्रव्य, वस्तुरूप पैसा
commodity price, वस्तु किंमत
commodity standard, (a monetary standard in which the medium of exchange consists of one or more economic goods) वस्तु मानक
commodity tariff, (a tariff containing only commodity rates and related rules for transportation on a common carrier) वस्तु प्रशुल्क
commodity tax, विक्रेय वस्तु कर

common, *adj.* १ सामान्य २ (as, affecting all or nearly all members of a group or society) सर्व– ३ समान ४ समाईक, सामाईक ५ नेहमीचा (as in : common experience नेहमीचा अनुभव)
common carrier, लोकवाहक (पु.)
common market, सामाईक बाजारपेठ
common pricing, सामाईक किंमत निश्चयन
common seal, सामान्य मुद्रा
common stock = equities
communal wealth, समाज धन, सामूहिक धन
commune, *n.* कम्यून (न.)
communicate, *v.t. & i.* १ (as, to inform) संसूचित करणे, कळवणे, संज्ञापित करणे २ दळणवळण असणे, दळणवळण ठेवणे ३ (as, to interchange thoughts, etc.) आदानप्रदान करणे
communication, *n.* १ संसूचना (स्त्री.), संदेश (पु.), संज्ञापन (न.) २ दळणवळण (न.), संचार (पु.) ३ आदानप्रदान (न.) ४ (as, letters, etc.) पत्र (न.)
communism, *n.* साम्यवाद (पु.)
community, *n.* १ समाज (पु.) २ जात (स्त्री.), जमात (स्त्री.) ३ (a body of people) लोकसमूह (पु.) *cf.* category
community development project, सामूहिक विकास प्रकल्प
community indifference curve = social indifference curve
community project, सामूहिक प्रकल्प
commutable, *adj.* अंशराशीकरण होण्याजोगा, लघूकरण होण्याजोगा
commutation, *n.* (substitution in a charge assessment, payment or remuneration of one form, method, schedule or amount for another; an arrangement effecting such substitution) अंशराशीकरण (न.), लघूकरण (न.)
commute, *v.t.* १ (to pay in gross instead of part by part) अंशराशीकरण करणे, लघूकरण करणे २ परिवर्तन करणे ३ सौम्य करणे ४ नियत प्रवास करणे
commuted, *adj.* १ अंशराशीकृत २ परिवर्तित
commuted value, अंशराशीकृत मूल्य, राशीकृत मूल्य
companion crop, सहपीक (न.)
company, *n.* १ (an association of persons for carrying on a commercial or industrial enterprise or business) कंपनी (स्त्री.), समवाय (पु.) *cf.* firm २ (an association for a joint purpose) मंडळी (स्त्री.)
chartered company सनदी कंपनी
holding company सूत्रधारी कंपनी
incorporated company १ विधिसंस्थापित कंपनी, निगमित कंपनी २ विधिसंस्थापित मंडळी, निगमित मंडळी
joint-stock company संयुक्त भांडवल कंपनी
limited company मर्यादित कंपनी
private (limited) company खाजगी (मर्यादित) कंपनी
public company सार्वजनिक कंपनी
statutory company सांविधिक कंपनी
unlimited company अमर्यादित कंपनी
company accounts, कंपनी लेखा
Company Act, कंपनी अधिनियम
company director, कंपनी संचालक
company law, कंपनी विधि
company limited by guarantee, हमी मर्यादित कंपनी
company limited by shares, भाग मर्यादित कंपनी
company promoter, कंपनी प्रवर्तक
company seal, कंपनी मुद्रा
company's risk = carrier's risk
company taxation, कंपनी कराधान
comparability, *n.* तुलनीयता (स्त्री.)

comparable, *adj.* तुलनीय, तुलनायोग्य
comparative, *adj.* तुलनात्मक, तौलनिक
comparative advantage, (the advantage enjoyed by a person or country in the cost ratio of one commodity to another in comparison with the ratio of costs of these same commodities elsewhere) तुलनात्मक लाभ
comparative cost, तुलनात्मक परिव्यय
comparative costs theory, *Intern. trade* तुलनात्मक परिव्यय सिद्धांत
compatible, *adj.* जुळता, मिळता
compensate, *v.t. & i.* १ (to requite suitably; to make proper payment to) भरपाई करणे २ (to make up) भरून काढणे, भरून निघणे
compensating, *adj.* १ भरपाई– २ दोषछेदक
compensating error, (*also* equalising error) (an error equalised by another, thus not affecting the agreement of the trial balance) समकारी चूक
compensation, *n.* भरपाई (स्त्री.)
cf. amends प्रतिपूर्ति
damages नुकसानभरपाई
indemnity क्षतिपूर्ति
redress क्षतिपूरण
reparation हानिपूर्ति
compensation trade, भरपाई व्यापार
compensatory allowance, पूरक भत्ता, भरपाई भत्ता
compensatory borrowings, पूरक कर्ज घेणे
compensatory finance, प्रतिपूरक वित्तव्यवस्था
compensatory principle of money, द्रव्याचा पूरक सिद्धांत
compete, *v.i.* १ स्पर्धा करणे, चढाओढ करणे २ स्पर्धेत भाग घेणे
competence = competency, *n.* क्षमता (स्त्री.)
competent, *adj.* सक्षम
competition, *n.* स्पर्धा (स्त्री.), चढाओढ (स्त्री.)
competitive, *adj.* स्पर्धक, स्पर्धात्मक, चढाओढीचा
competitive advertisement, (*also* combative advertisement) स्पर्धात्मक जाहिरात
competitive bidding, स्पर्धात्मक बोली
competitive demand, स्पर्धात्मक मागणी
competitive firms, स्पर्धात्मक व्यवसाय संस्था
competitive supply, स्पर्धात्मक पुरवठा
competitive wants, स्पर्धक गरजा
competitor, *n.* स्पर्धक (सा.)
complementarity, *n.* संपूरकता (स्त्री.)
complementary, *adj.* संपूरक, परिपूरक
complementary conditions, परिपूरक शर्ती
complementary crop, पूरक पीक
complementary demand, संपूरक मागणी
complementary factors, संपूरक कारक
complementary goods, परिपूरक वस्तू
complementary industries, संपूरक उद्योग
complementary wants, संपूरक गरजा
complete, *v.t.* पूर्ण करणे, संपूर्ण करणे *adj.* पूर्ण, संपूर्ण, परिपूर्ण
complete annuity, परिपूर्ण वार्षिकी
completely, *adv.* पूर्णपणे, संपूर्णपणे
completion, *n.* १ पूर्णता (स्त्री.) २ समाप्ति (स्त्री.) ३ (fulfilment) परिपूर्ति (स्त्री.)
complex, *adj.* १ गुंतागुंतीचा २ व्यामिश्र, जटिल *n.* समूह (पु.) (as in : industrial complex उद्योग समूह)
compose, *v.t.* १ *Law* (as, debts, disputes, etc.) आपसमेळ करणे २ रचना करणे (*to be composed of*···चा मिळून बनणे)
composite, *adj.* मिश्र, संमिश्र, संयुक्त
composite commodity standard, संमिश्र वस्तु मानक
composite demand, संमिश्र मागणी
composite input, संमिश्र निविष्टि

composite supply, संमिश्र पुरवठा

composition, *n.* १ *Law* (the *adjustment* of a debt or avoidance of an obligation or liability by some form of compensation *agreed upon* in the adjustment *specif.* settlement of debts by *agreement* through partial payments of the sums due from debtors to avoid bankruptcy) आपसमेळ (पु.) २ (the act or action of composing) रचना (स्त्री.) *cf.* pattern

composition of debt, १ ऋण रचना २ ऋणाबाबत आपसमेळ

composition of national income, राष्ट्रीय उत्पन्नाची रचना

composition with creditors, सावकारांबरोबर आपसमेळ

compound, *adj.* मिश्र, संयुक्त

compound addition, संयुक्त बेरीज

compound arbitrage, (*also* indirect arbitrage) बहुस्थळी मूल्यांतर पणन (it refers to dealings in foreign currencies involving *more than one centre* बहुस्थळ when a free foreign exchange market exists)

compound duty, संयुक्त शुल्क

compounding, *n.* परिणामगणन (न.) (it is *calculating* गणन *the effect* परिणाम at some future date of a constant rate of growth, as of capital accumulation, national income, etc.)

compound interest, चक्रवाढ व्याज

compound levy, संयुक्त कर

compromise, *v.t.* तडजोड करणे
n. तडजोड (स्त्री.)
cf. agreement मेळ
negotiations वाटाघाटी
reconciliation पुनर्मेळ
settlement समझौता

Comptroller and Auditor General, नियंत्रक व महा लेखापरीक्षक

compulsory, *adj.* १ सक्तीचा २ (as, against optional) आवश्यक, अनिवार्य

compulsory labour, वेठ (स्त्री.), बिगार (स्त्री.), सक्तीची कामगार भरती

compulsory liquidation, सक्तीचे परिसमापन

compulsory purchase, सक्तीची खरेदी

computer, *n.* कॉम्प्युटर (पु.), संगणित्र (न.)

concentrate, *v.t. & i.* १ संकेंद्रित करणे, संकेंद्रित होणे २ एकाग्र करणे

concentrated, *adj.* १ संकेंद्रित २ एकाग्र

concentration, *n.* १ संकेंद्रण (न.) २ एकाग्रता (स्त्री.)

concept, *n.* १ (a thing conceived) संकल्पना (स्त्री.) २ (a general notion) कल्पना (स्त्री.)

conception, *n.* कल्पना (स्त्री.)

concept of indivisibility, *Econ.* अविभाज्यतेची संकल्पना

concern, *v.t.* १ संबंध असणे, संबंधित असणे २ चिंता वाटणे
n. १ संबंध (पु.) २ (a business establishment) व्यवसाय संस्था (स्त्री.), संस्था (स्त्री.) ३ चिंता (स्त्री.)

concession, *n.* सवलत (स्त्री.) *cf.* allowance

conciliate, *v.t.* समेट करणे

conciliation, *n.* १ समेट (पु.)
cf. adjudication अभिनिर्णय
arbitration लवाद
mediation मध्यस्थी
२ (the act or process of conciliating) समेट करणे (न.), समेट होणे (न.)

conciliation board, समेट मंडळ

conciliator, *n.* समेटक (सा.), समेटकर्ता (पु.)

conciliatory, *adj.* समेटाचा

conciliatory policy, समेटाचे धोरण

concurrent, *adj.* समवर्ती
concurrent list, समवर्ती सूची
condition, *n.* १ शर्त (स्त्री.) २ स्थिति (स्त्री.) *v.t. & i.* १ (to put into proper or desired condition) अनुकूलित करणे २ शर्त घालणे ३ (to restrict, limit) अवच्छेदित करणे
conditional, *adj.* सशर्त
conditional acceptance, सशर्त स्वीकृति
conditional assignment, सशर्त अभिहस्तांकन
conditional endorsement, सशर्त पृष्ठांकन
conditional payment, सशर्त प्रदान
conference, *n.* १ (a meeting for discussion) संमेलन (न.) २ (an appointed meeting for discussion or instruction) परिषद (स्त्री.)
confidential, *adj.* गोपनीय
confidential report, गोपनीय अहवाल, चित्रगुप्ती अहवाल
configuration, *n.* १ समाकार (पु.), समाकृति (स्त्री.) २ (as, a process) समाकरण (न.) ३ धारणी (स्त्री.) *cf.* pattern
confirm, *v.t.* १ कायम करणे २ पक्का करणे ३ पुष्टी देणे
confirmation, *n.* १ कायम करणे (न.), कायम होणे (न.) २ पक्का करणे (न.) ३ पुष्टी देणे (न.)
confirmation of balance, शेष मिळवणी
confirmed, *adj.* १ कायम केलेला, कायम झालेला २ पक्का केलेला, पक्का ३ पुष्टी दिलेला, पुष्टीकृत
confirmed credit, पुष्टीकृत पत
confirmed irrevocable letter of credit, (*also* **irrevocable confirmed letter of credit**) रद्द न करता येण्याजोगे पुष्टीकृत पतपत्र
confirmed letter of credit, पुष्टीकृत पतपत्र
confiscation, *n.* अधिहरण (न.), सरकारजमा करणे (न.), सरकारजमा होणे (न.)
confiscatory tax, अधिहारी कर
conflict, *n.* १ संघर्ष (पु.) २ विरोध (पु.) *v.i.* १ संघर्ष होणे २ विरोध असणे
conflict curve, संघर्ष वक्र
congestion tax, दाटी कर
conglomerate, *n.* संगुटित व्यवसायसंस्था (स्त्री.)
conservation, *n.* १ संरक्षण (न.) २ संधारण (न.)
conservatory, *n.* संरक्षिका (स्त्री.)
considerable, *adj.* पुष्कळ, बराचसा
considerably, *adv.* पुष्कळ प्रमाणात, बऱ्याच प्रमाणात
consideration, *n.* १ विचार (पु.) २ (something that is legally regarded as the equivalent or return given or suffered by one for the act or promise of another) प्रतिफल (न.), मोबदला (पु.)
consign, *v.t.* १ (to send or address to an agent in another place to be cared for or sold or for the use of such agent, as goods, etc.) (माल, वस्तू, इत्यादी) पाठवणे, (माल, वस्तू, इत्यादींचे) प्रेषण करणे २ (to hand over, to give up to) हवाली करणे
consignee, *n.* (माल, वस्तू, इत्यादींचा) प्रेष घेणारा (पु.), (माल, वस्तू, इत्यादींचा) प्रेषिती (सा.)
consigner = **consignor**
consignment, *n.* १ (the act of consigning something) (माल, वस्तू, इत्यादींची) पाठवणी (स्त्री.) २ (something that is consigned esp. in a single shipment) (माल, वस्तू, इत्यादींचा) प्रेष (पु.), पाठवलेला (पु.) (माल, वस्तू, इत्यादी)
consignment account, प्रेष लेखा
consignment inwards, आवक प्रेष
consignment ledger, प्रेष खातेवही
consignment note, (a document supplied by a carrier when goods are to be dispatched from one place to another. It

gives details of the goods, number of packages, names and addresses of sender and consignee, etc.) (माल, वस्तू, वगैरे यांचे) प्रेषपत्र (न.)
consignment outwards, जावक प्रेष
consignment stock account, प्रेष संग्रह लेखा
consignment stock suspense account, प्रेष संग्रह निलंबन लेखा
consignor, *n.* (*also* consigner) (माल, वस्तू, इत्यादींचा) प्रेष पाठवणारा (पु.), (माल, वस्तू, इत्यादींचा) प्रेषक (सा.)
consistency, *n.* सुसंगति (स्त्री.)
consistent, *adj.* सुसंगत
consolidate, *v.t.* १ एकत्रित करणे, संग्रथित करणे २ दृढ करणे
consolidated, *adj.* १ एकत्रित, एकत्रीकृत २ दृढीकृत
consolidated cancellation statement, एकत्रीकृत रद्द विवरण
consolidated fund, एकत्रीकृत निधि
consolidation, *n.* १ एकत्रीकरण (न.) २ दृढीकरण (न.)
consolidation of holdings, १ धारणजमिनींचे एकत्रीकरण २ क्षेत्र एकत्रीकरण
consolidation of shares, भाग एकत्रीकरण
consols, *n. pl.* १ (*abbr.* of *consolidated funds* or often attributively *consolidated annuity*—e.g. gilt-edged or government securities, etc.) राजधनपत्र (न.) २ एकत्रीकृत वार्षिकी (स्त्री.)
conspicuous consumption, भपकेबाज उपभोग, प्रदर्शनी उपभोग
constant, *adj.* १ स्थिर २ सतत, सारखा ३ नित्य
constant and variable, स्थिर आणि चल
constant and variable price, स्थिर आणि चल किंमत
constant and variable stock, स्थिर आणि चल साठा
constant capital, अचल भांडवल
constant demand, स्थिर मागणी
constant returns, स्थिर उत्पादन फल, स्थिर प्रत्याय
constant returns to scale, स्थिर अनुमाप प्रत्याय
constituent, *n.* घटक (पु.)
adj. १ घटक २ (having power to form or revise a constitution) संविधायी, संविधान– (as in : Constituent Assembly संविधान सभा)
constituent parts, घटक भाग
constitution, *n.* १ संविधान (न.) २ (form of Government) शासनपद्धति (स्त्री.) ३ घडण (स्त्री.), रचना (स्त्री.) ४ (the action of constituting; composition) घटना (स्त्री.)
constitutional, *adj.* १ सांविधानिक, संविधानीय, संविधान– २ सनदशीर (as in : constitutional remedies सनदशीर उपाययोजना)
constitutional government, सनदशीर सरकार
constitutionalise, *v.t.* १ संविधानाच्या चौकटीत बसवणे २ सनदशीर रूप देणे
constitutional law, संविधानीय विधि
constrained bliss point, संरुद्ध परमसुख बिंदु
constraint, *n.* संरोध (पु.)
construct, *v.t.* १ (as, to frame, to put together) रचना करणे २ (as, to form, make or create by combining parts or elements) बांधणी करणे
construction, *n.* १ रचना (स्त्री.) २ बांधणी (स्त्री.) ३ बांधकाम (न.)
constructive, *adj.* १ (helpful towards further development; promoting improvement or advance, as criticism, attitude, etc.) विधायक, रचनात्मक २ (derived from or

depending on construction or interpretation; not directly expressed) आन्वयिक, अर्थापन्न

constructive delivery, (a delivery not accompanied by an actual transfer of possession of the property delivered yet recognised as having been intended by the parties and as sufficient in law) आन्वयिक पोचवणी

constructive total loss, (a loss to insured property that is *not* total but *is so great* that the repair would cost *more than* the value of the property) आन्वयिक पूर्ण हानि, कार्यतः पूर्ण हानि

consul, *n.* वाणिज्यदूत (सा.)

consular, *adj.* वाणिज्यदूतीय

consular fee, वाणिज्यदूतीय फी

consular invoice, (an invoice visaed by a consular officer of the country of destination) वाणिज्यदूतीय बीजक

consular transactions, वाणिज्यदूतीय व्यवहार

consulate, *n.* वाणिज्य दूतावास (पु.)

consumable income, उपभोग्य आय, उपभोग्य प्राप्ति

consume, *v.t. & i.* १ (to use up or to utilise an economy good in satisfaction of wants) उपभोग घेणे २ (as, using up) खप होणे, वापर करणे, वापरणे

consumer, *n.* १ उपभोक्ता (पु.)
cf. buyer क्रेता
customer ग्राहक
purchaser खरेदीदार, खरीददार
२ (as, opposed to *producer*) ग्राहक (सा.)

consumer behaviour, उपभोक्त्याचे वर्तन

consumer choice, उपभोक्त्याची पसंती

consumer council, उपभोक्ता मंडळ

consumer credit, (credit that is granted to an individual esp. to finance the purchase of consumer goods or defray personal or family expenses and is usu. repaid in instalments) ग्राहक पत

consumer goods, (*also* consumers' goods) (economic goods that directly satisfy human wants or desires— opposed to *producer goods*) उपभोग वस्तू

consumer preference, उपभोक्त्याची अधिपसंती

consumer price index = cost-of-living index

consumer protection, उपभोक्ता संरक्षण

consumers' association, उपभोक्ता संघ

consumers' co-operative society, ग्राहक सहकारी संस्था

consumers' credit, ग्राहक पत

consumers' durables, टिकाऊ उपभोग वस्तू

consumer's equilibrium, उपभोक्त्याचा समतोल

consumers' goods = consumer goods

consumer's preference, उपभोक्त्याचा पसंतीक्रम

consumer's resistance, १ उपभोक्त्याचा प्रतिकार २ उपभोक्त्याची प्रतिकारिता

consumer's surplus, (*also* buyer's surplus) उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य

consumption, *n.* १ (the utilisation of economic goods in satisfaction of wants, etc.) उपभोग (पु.) २ (act and process of consuming) खप (पु.)

consumption capital, उपभोग भांडवल

consumption expenditure, उपभोग व्यय, उपभोग खर्च

consumption function, उपभोग अनुवर्त

consumption goods, (same as consumer goods) उपभोग्य माल, उपभोग्य वस्तू

consumption line, (*also* opportunity line) उपभोग रेषा

consumption loan, उपभोग कर्ज

consumption multiplier, उपभोग गुणक

contain, *v.t.* १ आत असणे (अ. क्रि.) २ अंतर्भाव करणे, अंतर्भाव होणे (अ. क्रि.)

contango, *n. Stock-exch.* (*pl.* **contangos** *or* **contangoes**) (opposite to *backwardation*) क्रेता मुदत वटाव (पु.) (premium or interest वटाव paid by a buyer क्रेता to the seller to be allowed to *defer payment* मुदतवाढ until future settlement)

contango day, *Stock-exch.* (*also* **making-up day**) मुदत वटाव पूर्ति दिन, सौदापूर्ति दिन

content, *n.* १ (usu. *pl.*—that which is contained) आतील वस्तू (स्त्री.अ.व.), अंतर्वस्तू (स्त्री.अ.व) २ (the matter esp. of a book or discourse, as subject matter) आशय (पु.), २ विषयवस्तु (स्त्री.) ३ संतोष (पु.), समाधान (न.)

contents received, ऐवज प्राप्त

contest, *n.* चढाओढ (स्त्री.)

continent, *n. Geog.* खंड (न.)

continental, *adj* खंडाविषयी, खंडाचा, खंड—

contingency, *n.* १ आकस्मिकता (स्त्री.) २ *Finance* आकस्मिक खर्च (पु.) ३ (a possible future event) प्रसंग (पु.)

contingency fund, आकस्मिकता निधि

contingent, *adj.* १ (happening by chance; affected by unforeseen causes or conditions) आकस्मिक २ (dependent on, associated with or conditioned by something else) घटनापेक्ष ३ (of possible occurrence; likely but not certain to happen) संभाव्य

contingent annuity, आकस्मिक वार्षिकी

contingent charges, आकस्मिक खर्च

contingent liability, घटनापेक्ष दायित्व

continuity, *n.* सातत्य (न.), चालू राहणे (न.), चालू असणे (न.)

continuum, *n.* संततक (न.)

contour, *n.* (a line or surface at all points of which a certain quantity, otherwise variable, has the same value) समोच्च रेषा (स्त्री.)

contra, *n. Acctt.* (an offset; an item on the opposite side of an account or statement) प्रतिनोंद (स्त्री.)
adv. प्रति

contra balance, प्रतिशेष (पु.)

contraband, *n.* १ (illegal or prohibited traffic; as smuggling) विधिनिषिद्ध व्यापार (पु.) २ (goods or merchandise, the importation or exportation or sometimes possession of which is forbidden; *also* smuggled goods) विधिनिषिद्ध माल (पु.), चोरटी आयात केलेल्या वस्तू (स्त्री. अ. व.)
adj. विधिनिषिद्ध

contraband control, निषिद्ध व्यापार नियंत्रण

contraception, *n.* संतति प्रतिबंधन (न.)

contraceptives, *n.* संतति प्रतिबंधक साधने (न.अ.व.)

contract, *v.t. & i.* १ संविदा करणे २ संकोच पावणे, संकोच होणे
n. १ संविदा (स्त्री.) *cf.* agreement २ कंत्राट (न.), ठेका (पु.)

contract account, संविदा लेखा

Contract Act, संविदा अधिनियम

contract cost, संविदा परिव्यय

contract curve, (the locus of optimum points in a trading situation with one buyer and one seller) संविदा वक्र

contracted, *adj.* १ संविदाकृत २ आकुंचित संकोचित ३ ठरवलेला ४ संक्षेपित, संक्षिप्त

contracted method, संक्षिप्त पद्धति

contracted purchase, संविदाकृत खरेदी

contraction, *n.* आकुंचन (न.), संकोच (पु.) *cf.* fall

ontraction of currency, (*also* currency contraction) चलन संकोच

ontraction of demand, मागणी संकोच

ontraction of money, मुद्रा संकोच

ontract note, (a brief written announcement given by a factor or broker to his principal that he has sold or bought for his principal a certain amount of merchandise or securities at the terms specified—as distinct from *bought note*) संविदा सूचनापत्र

ontract of affreightment, भाडे संविदा

ontract of bailment, निक्षेप संविदा

ontract of indemnity, क्षतिपूर्ति संविदा

ontract of sale, विक्रय संविदा

ontractor, *n.* कंत्राटदार (सा.), ठेकेदार (सा.)

ontract rate, संविदा दर

ontract rent, संविदा भाडे

ontractual, *adj.* १ (of, relating to or implying a contract) संविदात्मक, संविदा– २ (bound or secured by a contract) संविदाबद्ध

ontractual capacity, संविदा क्षमता

ontractual income, १ संविदात्मक प्राप्ति, संविदात्मक आय २ संविदाबद्ध प्राप्ति, संविदाबद्ध आय

ontractual payment, संविदात्मक प्रदान

ontra entry, प्रतिनोंद (स्त्री.)

ontribute, *v.t. & i.* १ (to give or grant in common with others as to a common fund or common purpose) अंशदान करणे, अंशदान देणे २ (to furnish or supply) भर घालणे ३ (to have a share in any act or effect) सहाय्यकारी होणे

ontribution, *n.* १ अंशदान (न.) २ भर (स्त्री.)

contributory, *adj.* (*also* contributary) १ अंशदानात्मक २ अंशदायी ३ सहाय्यकारी *n.* १ अंशदाता (पु.) २ अंशदायी घटक (पु.), अंशदायी कारक (पु.)

control, *n.* नियंत्रण (न.)
v.t. १ नियंत्रण ठेवणे, नियंत्रित करणे २ आटोक्यात ठेवणे

controlled, *adj.* नियंत्रित

controlled credit, नियंत्रित पत

controlled exchange rate, नियंत्रित विनिमय दर, नियंत्रित विदेशी चलन दर

controlled price, १ नियंत्रित किंमत २ नियंत्रित मूल्य

controlled rate, नियंत्रित दर

controller, *n.* नियंत्रक (सा.)

controlling, *adj.* नियंत्रक

controlling interest, नियंत्रक हितसंबंध

control of investment, भांडवल गुंतवणूक नियंत्रण

convened meeting, आमंत्रित सभा

convenience, *n.* सोय (स्त्री.), सौकर्य (न.)

convenience goods, (a term sometimes used of non-durable consumers' goods esp. *cheap* goods in wide and regular demand) स्वस्त माल

convenient, *adj.* सोईस्कर

convention, *n.* १ संकेत (पु.) २ (a body or assembly of persons met for same common purpose) संमेलन (न.) ३ (a formal and special regular assembly of delegates or members of a party or association met to accomplish specific purpose) अधिवेशन (न.)

conventional, *adj.* संकेतमान्य, संकेतानुसारी

conventional necessaries, संकेतमान्य आवश्यक वस्तू, संकेतानुसारी आवश्यक वस्तू

conversion, *n.* १ (a change from one form, state or character in another) रूपांतर

(न.), रूपांतरण (न.) २ (to change from one thing to another, as, by substitution, etc.) परिवर्तन (न.), अंतरण (न.)

conversion cost, रूपांतरण परिव्यय

conversion of debt, ऋण रूपांतर

conversion rights, रूपांतरण अधिकार

conversion stock, १ रूपांतरण भाग २ रूपांतरण रोखा

convert, *v.t.* १ रूपांतर करणे, रूपांतरण करणे २ परिवर्तन करणे, अंतरित करणे

converted, *adj.* १ रूपांतरित २ परिवर्तित, अंतरित

convertibility, *n.* १ (when used of bank-notes or other paper-money) रूपांतरणीयता (स्त्री.), रूपांतरणशीलता (स्त्री.) २ (when used in connection with foreign exchange currency) परिवर्तनीयता (स्त्री.), अंतरणीयता (स्त्री.)

convertibility crisis, रूपांतरण अरिष्ट

convertible, *adj.* १ रूपांतरणीय २ परिवर्तनीय, अंतरणीय

convertible bond, परिवर्तनीय बंधपत्र

convertible debenture, रूपांतरणीय ऋणपत्र

convertible loan stock, (a debenture stock which can be converted into ordinary stock at a stated future date. Conversion may be at the option of holder) रूपांतरणीय ऋण रोखा

convertible paper-money, रूपांतरणीय कागदी पैसा

convertible security, परिवर्तनीय प्रतिभूति

convertible term policy, परिवर्तनीय मुदती विमापत्र

co-operation, *n.* १ सहकार्य (न.) २ (collective action in the pursuit of common well-being) सहकार (पु.), सहकारिता (स्त्री.)

co-operation of labour, श्रमिक सहकार

co-operative, *adj.* सहकारी
n. सहकारी संस्था (स्त्री.)

Co-operative Act, सहकार अधिनियम

co-operative bank, सहकारी बँक

co-operative credit, सहकारी पत

co-operative credit society, सहकारी पतसंस्था

co-operative enterprise, सहकारी उपक्रम

co-operative farming, सहकारी शेती

co-operative movement, सहकारी चळवळ

co-operative principle, सहकारी तत्त्व

co-operative production, सहकारी उत्पादन

co-operative society, सहकारी संस्था

co-ordinate, *v.t.* समन्वय करणे

co-ordinated, *adj.* समन्वित

co-ordinates, *n. pl.* सहनिर्देशक (पु. अ. व.)

co-ordination, *n.* समन्वय (पु.)

co-ordination of transport, परिवहन समन्वय

co-ordinator, *n.* समन्वयक (सा.)

co-owner, *n.* सहस्वामी (पु.)

co-ownership, *n.* सहस्वामित्व (न.)

coparcener, *n.* समदायाद (सा.)

coparcenery, *n.* (*also* coparcenary) समदायादता (स्त्री.)

copartner, *n.* सहभागीदार (सा.)

copartnership = copartnery, *n.* सहभागीदारी (स्त्री.), सहभागिता (स्त्री.)

copy, *n.* प्रतिलिपि (स्त्री.), प्रत (स्त्री.), नक्कल (स्त्री.)

copyright, *n.* रचनास्वत्व (न.), कॉपीराईट (पु.) (संकेत ©), प्रकाशन अधिकार (पु.)

core industries, अंतरक उद्योग

corner, *v.t.* १ (to force into a position of difficulty or embarrassment) कोंडी करणे २ (to get command of a large part of the supply of stock, commodity, etc. so as to be able to dictate one's own price) (बाजार) कोंडी करणे

cornering, *n.* १ कोंडी (स्त्री.) २ (बाजार) कोंडी (स्त्री.)
corporate, *adj.* निगम–
corporate body, निगम निकाय
corporate finance, निगमाद्वारे वित्तव्यवस्था करणे, निगमाद्वारे भांडवल पुरवणे
corporate savings, (a good deal of saving comes from the undistributed profits of limited companies. This is known as corporate saving) निगम बचत
corporate sector, निगम क्षेत्र
corporate security, निगम प्रतिभूति
corporate taxation, निगम करव्यवस्था
corporation, *n.* १ महामंडळ (न.), निगम (पु.) *cf.* association २ महानगरपालिका (स्त्री.)
corporation aggregate, समूह निगम
corporation sole, एक निगम
corporation stocks, १ निगम भाग २ निगम रोखे
corporation tax, निगम कर
corporeal, *adj.* मूर्त
correct, *v.t.* १ सुधारणे २ दुरुस्त करणे *adj.* बरोबर, अचूक
corrected, *adj.* १ सुधारलेला २ दुरुस्त केलेला, दुरुस्त
corrected death rate, शोधित मृत्यु दर
correcting entry, दुरुस्ती नोंद
corrective planning, सुधारणारूप नियोजन
correctly, *adv.* ठीक, बरोबर
correctness, *n.* अचूकपणा (पु.)
correlation, *n.* सहसंबंध (पु.)
correspond, *v.t.* १ अनुरूप असणे २ तत्सम असणे ३ पत्रव्यवहार करणे
correspondence, *n.* १ अनुरूपता (स्त्री.) २ तत्समता (स्त्री.) ३ पत्रव्यवहार (पु.)
correspondent, *n.* (of a newspaper, etc.) बातमीदार (सा.) *adj.* १ तदनुरूप २ तत्सम
correspondent bank, प्रतिव्यवहारी बँक, प्रतिव्यवहारी अधिकोष
correspondent bank system, प्रतिव्यवहारी अधिकोष पद्धति
corresponding, *adj.* १ तदनुरूप २ तत्सम
corresponding entry, तत्सम नोंद
cost, *n.* १ (an item of outlay incurred in operation of a business enterprise as for the purchase of raw materials, labour, services, supplies, etc. including depreciation and amortisation of capital assets) परिव्यय (पु.) २ (the amount or equivalent paid or given, charged or engaged to be paid or given for anything bought or taken for services rendered) खर्च (पु.) ३ (whatever must be sacrificed, suffered or forgone to secure a benefit, etc.) मूल्य (न.), किंमत (स्त्री.) ४ (when related to output) उत्पादन मूल्य (न.) *v.t.* १ परिव्ययांकन करणे २ खर्च येणे, खर्च होणे ३ मूल्य असणे, किंमत असणे
actual cost वास्तविक परिव्यय
average cost सरासरी परिव्यय
diminishing cost ऱ्हासमान परिव्यय, ऱ्हासी परिव्यय
estimated cost प्राक्कलित परिव्यय
fixed cost स्थिर परिव्यय
increasing cost वाढता परिव्यय, वर्धिष्णु परिव्यय
marginal cost सीमांतिक परिव्यय
nominal cost नामित परिव्यय
overhead cost उपरि परिव्यय
prime cost मूल परिव्यय
real cost वास्तव परिव्यय
standard cost मानक परिव्यय
variable cost चल परिव्यय
cost account, परिव्यय लेखा

cost accountant, परिव्यय लेखापाल
cost accounting, परिव्यय लेखांकन
cost and freight, (*short* C and F ; *also* C & F) (a charge or quotation made in water-borne export trade by a seller to a buyer that includes the price of goods and all transportation costs to a designated destination) १ रेल्वे खर्चासह (रे. ख. स.) २ वाहणावळीसह (वा. व. स.)
cost benefit analysis, परिव्यय लाभ विश्लेषण
cost benefit ratio, (*also* benefit cost ratio) परिव्यय लाभ गुणोत्तर, लाभ परिव्यय गुणोत्तर
cost curve, परिव्यय वक्र
cost function, परिव्यय फल, परिव्यय अनुवर्त
cost inflation, परिव्यय अतिवृद्धि
costing, *n.* परिव्ययांकन (न.)
cost, insurance and freight, (*abbr.* CIF) विमा, वाहणावळीसह (वि.वा.स.)
cost ladder, परिव्यय सोपान
cost ledger, परिव्यय खातेवही
costly, *adj.* १ महाग २ मूल्यवान, किंमती
cost of capital, (minimum rate of returns which an enterprise regards as worth-while in appraisal of investment project) गुंतवणुकीवरील अपेक्षित किमान प्रत्याय
cost-of-living, *n.* राहणी खर्च (पु.)
cost-of-living bonus, राहणी खर्च बोनस, राहणी खर्च अधिलाभांश
cost-of-living index, (*also* consumer price index) राहणी खर्च निर्देशांक
cost of maintenance, परिरक्षण परिव्यय
cost of management, व्यवस्थापन परिव्यय
cost of packing, आवेष्टन खर्च
cost of production, १ उत्पादन परिव्यय २ उत्पादन मूल्य
cost of replacement, प्रतिस्थापना परिव्यय
cost-of-service principle, सेवा परिव्यय तत्त्व
'cost-plus' principle, (a method of fixing prices often adopted in wartime and the immediate postwar years, each producer or supplier being permitted to add a prescribed amount to what the commodity has cost him) अधिपरिव्यय तत्त्व
cost price, १ मूळ किंमत २ परिव्यय मूल्य
cost-push inflation, परिव्ययजन्य अतिवृद्धि
cost schedule, परिव्यय अनुसूची
cottage industry, कुटीर उद्योग
cotton board, कापूस मंडळ
cotton industry, कापूस उद्योग
cotton textile industry, सुती वस्त्रनिर्माण उद्योग
council, *n.* परिषद (स्त्री.)
count, *v.t.* १ गणणे, मोजणे २ (as, service, etc.) हिशेबात घेणे
n. १ (reckoning) गणना (स्त्री.), मोजणी (स्त्री.) २ बाब (स्त्री.) ३ *Text.* सूत नंबर (पु.)
counter, *n.* १ (a machine for counting) गणित्र (न.) २ (a table or board over which business is transacted) फलक (पु.), खिडकी (स्त्री.), गल्ला (पु.) ३ (one who counts) गणक (सा.)
counteract, *v.t.* १ (to defeat, to neutralise) विफल करणे २ प्रतियत्न करणे
counteraction, *n.* १ विफल करणे (न.) २ प्रतियत्न (पु.)
counterbalance, *v.t.* प्रतिसंतुलन करणे, प्रतितोल राखणे
n. प्रतितोल (पु.)
counter-claim, *n. Law* प्रतिदावा (पु.)
counterfeit, *adj.* (made in fraudulent imitation; produced with an intent to deceive; made fraudulently in imitation of a government issue) बनावट
counterfeit coin, बनावट नाणे

counterfoil, *n.* **प्रतिपत्र** (न.), **स्थळप्रत** (स्त्री.)

counterpart, *n.* १ (a thing corresponding to another) **प्रतिवस्तु** (स्त्री.) २ **प्रतिभाग** (पु.) ३ **प्रतिरूप** (न.) ४ *Law* (one of the two corresponding copies of an instrument, a duplicate) **प्रतिलेख** (पु.)

counterpart funds, प्रतिरूप निधि

countervail, *v.t.* १ (to compensate for ; to make up for) **भरपाई करणे, भरून काढणे** २ (to furnish or serve as equivalent to) **सममूल्य असणे, प्रतितुल्य करणे, प्रतितुल्य असणे**

countervailing credit, (*also* **back-to-back credit**) **भरपाई पत**

countervailing duty, प्रतिशुल्क (न.) (an import duty imposed to *protect* a home industry against what is regarded as unfair foreign competition—प्रतितुल्य शुल्क)

counting, *n.* **गणना** (स्त्री.), **मोजणी** (स्त्री.)

counting-house, *n.* **गणनास्थान** (न.), **मोजणी-घर** (न.)

country, *n.* **देश** (पु.)
adj. **देशी**

countrywise trade, देशवार व्यापार, देश-निहाय व्यापार

coupon, *n.* **कुपन** (न.)

course, *n.* १ **क्रम** (पु.) २ **ओघ** (पु.), **गति** (स्त्री.), **मार्ग** (पु.) ३ **शिक्षणक्रम** (पु.)

course of trade, व्यापार दिशा

covariance analysis, सहचलत्व विश्लेषण

covenant, *n.* **प्रसंविदा** (स्त्री.) *cf.* agreement
v.t. **प्रसंविदा करणे**

covenanted, *adj.* **प्रसंविदाबद्ध**

covenanted subscription, करमुक्त वर्गणी (non-profit making organisations are exempt from income-tax. In consequence contributions to these societies are tax-free करमुक्त)

cover, *v.t.* & *i.* १ **आच्छादणे, झाकणे** २ (to include, to comprise) **समावेश करणे, समावेश होणे**
n. १ **आच्छादन** (न.), **झाकण** (न.), **आवरण** (न.), **वेष्टन** (न.) २ (a deposit or sum of money sufficient to secure against loss or to meet an obligation) **क्षतितारण** (न.) ३ **पाकीट** (न.)

covering, *n.* १ **आवरण** (न.), **आवेष्टन** (न.) २ **क्षतितारण** (न.)

cover-note, *n.* **उपरि चिठ्ठी** (स्त्री.)

cr. (*abbr.* of **credit**) **जमा** (स्त्री.)

craft union, कारागीर संघ, शिल्पी संघ

crash programme, धडक कार्यक्रम

crawling peg, (In this, instead of the whole amount of revaluation or devaluation taking place at once, it is spread in small percentages over a number of months) **सरकता कील**

create, *v.t.* **निर्माण करणे**

creation, *n.* **निर्मिति** (स्त्री.) (as in : creation of money मुद्रा निर्मिति)

credit, *n.* १ *Acctt.* (the balance in a person's favour in an account) **जमा** (स्त्री.), **जमा रक्कम** (स्त्री.) २ *Acctt.* (an entry on the right-hand side of an account constituting an addition to) **जमा खाती नोंद** (स्त्री.) ३ *Bookkeeping* (opposed to *debit*) **जमा बाजू** (स्त्री.) ४ (an amount or limit to the extent of which the person may receive goods or money for payment in future) **पत** (स्त्री.) ५ (an amount or sum placed at a person's disposal by a bank; a loan of money; as advance on credit) **पतपैसा** (पु.), **पतकर्ज** (न.) ६ **उधारी** (स्त्री.) ७ (financial or commercial trustworthiness) **विश्वास** (पु.)
v.t. *Acctt.* **जमा करणे, जमाखाती घालणे**

credit account, उधारी खाते
credit-balance, *n.* जमा बाकी (स्त्री.)
credit bank = commercial bank
credit-control, *n.* पत नियंत्रण (न.)
credited, *pa.p.* जमा
adj. जमा केलेला
credit entry, जमा नोंद
credit expansion, पत विस्तार
credit inflation, पत अभिवृद्धि
credit insurance, पत विमा
credit money, पतपैसा (पु.)
credit-note, *n.* जमापत्र (न.)
creditor, *n.* धनको (सा.), सावकार (पु.)
creditor nation, धनको राष्ट्र
creditor's account, धनकोचे खाते
credit purchase, पत खरेदी
credit rationing, पत नियतन
credit-sale, *n.* उधार विक्री (स्त्री.)
credit-slip, *n.* १ जमाचिठ्ठी (स्त्री.) २ उधार-चिठ्ठी (स्त्री.)
credit society, पतसंस्था (स्त्री.)
credit squeeze, पतरोध, पतसंपीडन
credit squeeze policy, पतरोधक नीति
credit status, पत प्रतिष्ठा
credit structure, पत संरचना
credit theory of the trade cycle, (an attempt to explain the trade cycle in terms of changes in the volume of bank credit) पत अनुसारी व्यापार चक्र सिद्धांत
credit trade, पतीवरचा व्यापार
credit-transaction, *n.* उधार व्यवहार (पु.)
credit transfer, पत हस्तांतरण
credit transfer system, पत हस्तांतरण पद्धति
creditworthiness, *n.* पतपात्रता (स्त्री.), पत-योग्यता (स्त्री.)
creditworthy, *adj.* पतपात्र, पतयोग्य
creeping inflation, मंद अतिवृद्धि
criminal, *n.* गुन्हेगार (सा.)
adj. १ *Law* (opposed to *civil*) फौजदारी २ दंडनीय
crisis, *n.* १ अरिष्ट (न.), गंडांतर (न.) २ निर्वाणीचा क्षण (पु.)
critical minimum effort, निर्णायक किमान प्रयत्न
critical path analysis, किमान परिव्यय पथ विश्लेषण
crop, *n.* पीक (न.)
crop insurance, पीक विमा
crop loan, पीक कर्ज
cross, *v.t.* (as, a cheque) रेखित करणे
cross addition, आडवी बेरीज
crossed, *adj.* रेखित
crossed cheque, रेखित धनादेश
crossed generally, साधारण रेखित
crossed specially, विशेष रेखित
cross-elasticity, *n.* अन्योन्य लवचिकता (स्त्री.)
cross-elasticity of demand, १ (where two commodities, which are close substitutes for one another, are in competitive demand, an increase in the price of one will increase demand for the other. The effect of this change of price of one commodity on the quantity demanded of the other is the cross-elasticity of demand) मागणीची अन्योन्य लवचिकता २ मागणीची अन्याश्रयी लवचिकता ३ मागणीची बहुलक्ष्यी लवचिकता ४ मागणीची द्विलक्ष्यी लवचिकता
cross-entry, *n.* प्रतिनोंद (स्त्री.)
crossing, *n.* (as, of a cheque) रेखन (न.), रेखांकन (न.)
double crossing दुहेरी रेखन, दुहेरी रेखांकन
general crossing सर्वसाधारण रेखन, सर्व-साधारण रेखांकन
obliterated crossing अस्पष्ट रेखन, अस्पष्ट रेखांकन

special crossing विशेष रेखन, विशेष रेखांकन

crossing of cheque, धनादेशाचे रेखन

cross rate in exchange, प्रतिसंदर्भ विनिमय दर

cross section, काटछेद (पु.), स्तरछेद (पु.)

cross section analysis, काटछेद विश्लेषण, स्तरछेद विश्लेषण

cross section data, स्तरछेद आधारसामग्री

cross subsidy, अंतर्गत अर्थसहाय्य

crude, *adj.* १ अशोधित २ कच्चा ३ ओबडधोबड ४ असंस्कृत

crude death rate, अशोधित मृत्यु दर

crudeness, *n.* १ कच्चेपणा (पु.) २ ओबडधोबडपणा (पु.) ३ असंस्कृतपणा (पु.)

crude oil, अशोधित तेल

cultivable, *adj.* लागवडयोग्य, मशागतयोग्य, कृष्य

cultivable area, लागवडयोग्य क्षेत्र

cultivable land, लागवडयोग्य जमीन, लागवडयोग्य भूमि

cultivate, *v. t.* १ (as, land) लागवड करणे, कसणे २ (as, to cultivate friendship or good manners) जोपासणे

cultivation, *n. Agric.* १ लागवड (स्त्री.) २ शेती (स्त्री.)

extensive cultivation विस्तृत शेती

intensive cultivation सघन शेती

marginal cultivation सीमांतिक शेती

cultivator, *n.* १ (one who cultivates land) लागवडदार (पु.) २ (generally) शेतकरी (पु.)

cum, *prep.* नि (as in : entertainment-cum-profit motive करमणूक नि नफा उद्देश) *adj.* or *adv.* १ *Stock-exch.* (including dividend) सलाभांश (as in : cum price of a stock शेअरची सलाभांश किंमत) २ (*short* for *cumulative*) संचयी

cum dividend, *adv.* or *adj. Stock-exch.* (with the value of a pending dividend included in sale price of a security, the buyer being entitled to a dividend when paid.—opposed to *ex dividend*) सलाभांश

cum pref., (*short* for *cumulative preference share*) संचयी अधिमान भाग

cumulative, *adj.* (of preferred dividends, contingent interest, stocks—to be added if not paid when due to the next payment or future payment) संचयी

cumulative causation, संचयी कार्यकारण

cumulative dividend, संचयी लाभांश

cumulative frequency, संचयी वारंवारता

cumulative frequency graph, संचयी वारंवारता आलेख

cumulative preference shares, संचयी अधिमान भाग

cumulative rights, संचयी अधिकार

cumulative shares, संचयी शेअर

cumulative tax, संचयी कर

cumulative time deposit scheme, संचयी मुदती ठेव योजना

currency, *n.* १ चलन (न.) २ (the time during which something is current) चालू असणे (न.), चालू असण्याची मुदत (स्त्री.)

currency area, चलन क्षेत्र

currency basket, चलन समुच्चय

currency block, चलन गट

currency chest, तिजोरी (स्त्री.), चलन पेटी

currency circulation = circulation of currency

currency contraction = contraction of currency

currency exchange standard, चलन विनिमय मानक

currency note, चलनी नोट

currency of bill, विपत्राची मुदत (विपत्र चालू असण्याची मुदत)

currency principle, चलन तत्त्व
currency school, करन्सी स्कूल
currency system, चलन पद्धति
currency transfer, चलन स्थानांतरण
currency unit, चलन एकक
current, *adj.* १ (in general knowledge, acceptance, use or practice; as prevalent) प्रचलित २ (occurring in or belonging to the present time; most recent; presently elapsing) चालू
current account, चालू खाते
current assets, (*also* circulating assets) (assets of a short-term nature as, cash, accounts receivable or merchandise) फिरती मत्ता, चालू मत्ता
current balance, चालू शिल्लक
current budget, चालू अर्थसंकल्प
current coin, चालू नाणे
current credit, चालू पत
current deposit, चालू ठेव
current expenses, चालू खर्च
current liability, चालू दायित्व
current loan, चालू कर्ज
currently, *adv.* सध्या, चालू
current market-rate, चालू बाजारभाव
current price, १ चालू किंमत २ चालू मूल्य
current rate of exchange, चालू विनिमय दर
current ratio = acid-test ratio
current year, चालू वर्ष
curtail, *v.t.* १ कमी करणे २ छाटणे
curtailment, *n.* १ कमी करणे (न.) २ छाटाछाट (स्त्री.)
curve, *n.* वक्र (पु.)
custody, *n.* १ अभिरक्षा (स्त्री.) २ (care) रक्षण (न.)
custom, *n.* १ रूढि (स्त्री.) २ (in *pl.*) सीमाशुल्क (न.) *cf.* duty ३ (in *pl.* and also *sing.* in *constr.*) सीमाशुल्क प्राधिकरण (न.) ४ (as, the regular support given to a tradesman by those who buy his goods) ग्राहकता (स्त्री.)
customary, *adj.* रूढ, रूढिगत, रूढिप्राप्त
customary discount, रूढ कसर, रूढ बट्टा
customary tare, (वाहनाचे, वेष्टनाचे, इत्यादि) रूढ निव्वळ वजन
custom duty, सीमाशुल्क (न.)
customer, *n.* ग्राहक (सा.) *cf.* consumer
customer's account, ग्राहक लेखा
customer service, ग्राहक सेवा
customer's ledger, ग्राहक खातेवही
customhouse, *n.* सीमाशुल्क कार्यालय (न.), सीमाशुल्क गृह (न.)
customs drawback, सीमाशुल्क करप्रतिग्रह
custom services, (pool of services) ग्राहक-विशिष्ट सेवा
customs permit, सीमाशुल्क परवाना
customs specification, सीमाशुल्क विनिर्देश
customs tariff, सीमा प्रशुल्क
customs union, सीमाशुल्क संघ
customs warrant, सीमाशुल्क अधिपत्र
cut price, कट किंमत
cut-throat, *adj.* घातक, गळेकापू, कंठछेदी
cut-throat competition, घातक स्पर्धा, गळेकापू स्पर्धा, कंठछेदी स्पर्धा
cybernetics, *n.* संतांत्रिकी विज्ञान (न.), नियंत्रण व संदेशवहनशास्त्र (न.), सायबरनेटिक्स (न.)
cycle, *n.* चक्र (न.)
cycle fluctuations = cyclical fluctuations
cycle sensitivity of taxation, कराधानाची व्यापारचक्र संवेदनशीलता
cyclical, *adj.* चक्रीय
cyclical fluctuations, (*also* cycle fluctuations) चक्रीय चढउतार
cyclical unemployment, चक्रीय बेकारी
cyclone insurance, चक्रीवादळ विमा

D

DA, (*also* **D/A**) (*abbr.* of documents against acceptance) **स्वी. द. दे.** (स्वीकारोत्तर दस्तऐवज देय)
daily, *n.* **दैनिक** (न.)
adj. **दैनिक**
adv. **दररोज, प्रतिदिन**
daily circulation account, दैनिक परिचलन लेखा
daily wages, १ रोजमजुरी (स्त्री.), **रोजंदारी** (स्त्री.) **२ दैनिक वेतन**
dairy, *n.* **दुग्धशाळा** (स्त्री.)
dairy farm, दुग्धशाळा प्रक्षेत्र
dairy husbandry, दुग्धव्यवसाय संवर्धन
dairy industry, दुग्ध उद्योग
dairy produce = dairy production, दुग्धशाळा उत्पादन
dam, *n.* **धरण** (न.)
damage, *n.* **हानि** (स्त्री.), **नुकसान** (न.)
v.t. **हानी पोचवणे, नुकसान पोचवणे**
damaged, *adj.* **हानी पोचलेला, नुकसान झालेला**
damage-proof, *adj.* **हानिरोधक**
damages, *n. pl.* **नुकसानभरपाई** (स्त्री.) *cf.* compensation
damped oscillation, दमित दोलन
darshani hundi, (it is like a demand bill of exchange, payable on demand) **दर्शनी हुंडी**
data, *n. pl.* (*sing.* **datum**) (material serving as a basis for inference) **आधारसामग्री** (स्त्री.)
date, *n.* **दिनांक** (पु.), **तारीख** (स्त्री.)
dated, *adj.* **दिनांक····चा, दिनांकित····**
date of maturity = maturity date
day, *n.* **दिन** (पु.), **दिवस** (पु.)
day-book, *n.* **दैनिक पुस्तक** (न.), **दैनिक वही** (स्त्री.)
days of grace, (*also* **grace days**) **अनुग्रह दिन, अनुग्रह दिवस**
dead, *adj.* **निष्क्रिय, बंद**
dead account, बंद खाते, बंद पडलेले खाते
dead balance, बुडीत बाकी
'dead book', (colloquial term for the register of defunct companies) **'निष्क्रिय कंपनी' नोंदवही**
dead deposit, निर्जीव ठेव
dead freight, रिक्तावकाश वाहणावळ (it is the amount paid by or recoverable from the charterer of the ship for such part of a ship's capacity as he has contracted but fails to occupy and hence remains empty i.e. रिक्त)
dead loan, बुडीत कर्ज
dead rent, (a fixed rent, esp. one imposed upon a concessionaire without regard to the yield of its concession) **स्थिर भाडे, स्थिर भाटक, स्थायी भाडे**
dead security, बुडीत प्रतिभूति
dead stock, १ जडवस्तुसंग्रह (पु.) **२ अविक्रेय माल**
dead-stock account, जडवस्तुसंग्रह खाते
dead-weight, *n.* **भारवस्तु** (स्त्री.)
dead-weight capacity = dead-weight tonnage, भारमात्र टनक्षमता
dead-weight debt, भारमात्र ऋण
deal, *v.t. & i.* **१ देवघेव करणे, व्यवहार करणे २ व्यापार करणे ३** (with *with*) **–शी संबंधित असणे ४ –चा परामर्श घेणे**
n. **देवघेव** (स्त्री.), **व्यवहार** (पु.)
dealer, *n.* (one that does a business; a trader; a person who makes a business of *buying and selling* goods, esp. without altering their condition) **व्यापारी** (पु.), **विक्रेता** (पु.)
dealings, *n. pl.* **व्यवहार** (पु.अ.व.)

dear, *adj.* महाग
dear money, अतिव्याजी पैसा, अतिव्याजी पतपैसा
dear money policy, अतिव्याजी पैसा नीति
dearness, *n.* महागाई (स्त्री.)
death-duty, *n.* मृत्युशुल्क (न.)
death-grant, *n.* मृत्यु अनुदान (न.)
death-gratuity, *n.* मृत्यु उपदान (न.)
death-rate = mortality rate
debase, *v.t.* हीनमूल्य करणे, हिणकस करणे
debased, *adj.* हीनमूल्य, हिणकस
debased coin, हीनमूल्य नाणे
debased currency, हिणकस चलन
debenture, *n.* (an instrument issued as evidence of debt by a government on the security of public assets and credit) ऋणपत्र (न.)
bearer debenture धारक ऋणपत्र
irredeemable debenture अप्रतिदेय ऋणपत्र
mortgage debenture गहाण ऋणपत्र
naked debenture = simple debenture
redeemable debenture प्रतिदेय ऋणपत्र
registered debenture नोंदणीकृत ऋणपत्र
rural debenture ग्रामीण ऋणपत्र
simple debenture बिन अमानती ऋणपत्र
unsecured debenture अप्रतिभूत ऋणपत्र
debenture at par, सममूल्य ऋणपत्र
debenture bond, ऋण रोखा
debenture of discount, कसरी ऋणपत्र
debenture of premium, साधिमूल्य ऋणपत्र
debenture redemption fund, ऋणपत्र विमोचन निधि
debenture stock, १ ऋणपत्र निधि २ (as, loan stock) ऋण रोखा
debit, *n.* १ *Acctt.* नावे रक्कम (स्त्री.) २ *Acctt.* (an entry on the left-hand side of an account constituting an addition to the expense or asset account or a deduction from net worth or liability account) नावे खाती नोंद (स्त्री.) ३ *Bookkeeping* (opposed to *credit*) नावे बाजू (स्त्री.) *v.t. Acctt.* नावे घालणे, खर्ची घालणे
debit account, नावे लेखा
debited, *pa. p.* नावे बाजूस टाकले, नावे घातले
debit entry, नावे नोंद
debit-note, *n.* नावेपत्र (न.)
debit transactions, नावे व्यवहार
debit voucher book, नावे प्रमाणक पुस्तक
debt, *n.* १ ऋण (न.) २ (as, something that one person is bound to pay to another..) कर्ज (न.)
bonded debt बंधपत्रित ऋण
decreed debt आज्ञापित ऋण
floating debt तरते ऋण
funded debt १ निधिगत राजऋण २ स्थायी ऋण
national debt राष्ट्रीय ऋण, लोक ऋण
preferential debt अधिमान्य ऋण
provable debt प्रमाणीय ऋण
unfunded debt १ अनिधिगत राजऋण २ अस्थायी ऋण
debt account, ऋण लेखा
debt-book, *n.* ऋणपुस्तक (न.)
debt conciliation, ऋण मेळ (न.)
debt conversion, ऋण परिवर्तन
debt finance = loan finance
debt instrument, ऋण लेख
debt legislation, ऋण विधिविधान
debt management, ऋण व्यवस्थापन
debtor, *n.* ऋणको (सा.)
debtor country, ऋणको देश
debtor-creditor ratio, ऋणको-धनको प्रमाण
debtor nation, ऋणको राष्ट्र
debtor on open account, मुक्त खाते ऋणको

debtor's account, ऋणकोचे खाते
debtor's ledger, ऋणको खातेवही
debt ratio = leverage
debt redemption = redemption of debt
debt repudiation, ऋण प्रत्यादेश
debt service, (the amount of interest and sinking fund payments due annually on long-term debt) ऋणसेवा (स्त्री.), वार्षिक ऋण परिव्यय
debt servicing, (*also* servicing of debt) ऋण व्यवस्थापन
debt to net worth ratio, ऋण-निव्वळ मत्ता गुणोत्तर
decasualisation, *n.* स्थायीकरण (न.)
decasualise, *v.t.* स्थायीकरण करणे
decentralisation, *n.* विकेंद्रीकरण (न.)
decentralisation of industries, उद्योगांचे विकेंद्रीकरण
decentralise, *v.t.* विकेंद्रीकरण करणे
decentralised, *adj.* विकेंद्रित
decentralised planning, विकेंद्रित नियोजन
decimal, *n.* दशांश (पु.)
adj. दशमान, दशांश–
decimal point, दशांश बिंदु, दशांश चिन्ह
decimal system, दशमान पद्धति
decision, *n.* निर्णय (पु.)
declaration, *n.* घोषणा (स्त्री.), अधिकथन (न.)
declare, *v.t.* & *i.* १ घोषित करणे, अधिकथित करणे २ (to make known publicly as, goods to customs, etc.) जाहीर करणे
declared, *adj.* १ घोषित, अधिकथित २ जाहीर केलेला, जाहीर
declared value, घोषित मूल्य
decomposable matrix, विघटनीय सारणी
decomposable set, विघटनीय सट
decontrol, *v.t.* निर्नियंत्रण करणे
n. निर्नियंत्रण (न.)
decrease, *v.t.* & *i.* १ कमी करणे, कमी होणे *cf.* abate २ (to grow less esp. gradually) घट होणे
n. १ कमी होणे (न.) २ घट (स्त्री.)
decrease in demand, (*also* decrease of demand) मागणीतील घट
decreasing, *adj.* १ कमी होणारा २ घटणारा, घटता
decreasing demand, घटती मागणी
decree, *n.* १ *Law* हुकूमनामा (पु.), डिक्री (स्त्री.) २ आज्ञा (स्त्री.)
v.i. १ हुकूमनामा देणे, डिक्री देणे २ आज्ञा करणे
decreed, *adj.* आज्ञप्त, आज्ञापित
decreed debt, आज्ञापित ऋण
deduct, *v.t.* १ वजा करणे
cf. subtract वजा करणे, उणे करणे
२ कापून घेणे
deductable expenditure, वजावटयोग्य खर्च
deduct entry, वजा नोंद
deduction, *n.* १ *Logic* (opposed to *induction*) निगमन (न.) २ वजा करणे (न.) ३ वजात (स्त्री.) *cf.* allowance
deductive, *adj.* *Logic* निगमनिक, निगमन–
deductive method, निगमन पद्धति
deed, *n.* १ कृति (स्त्री.) २ (a document evidencing a legal transaction) विलेख (पु.), खत (न.)
cf. document दस्तऐवज
instrument संलेख
paper पत्र
deed of assignment = assignment deed
deed of covenant, प्रसंविदा विलेख
deed of lease = lease deed
deed of mortgage = mortgage deed
deed of partnership = partnership deed
deepening of capital, भांडवल घनीकरण
deface, *v.t.* विरूप करणे

defaced, *adj.* विरूपित
defaced coin, विरूपित नाणे
de facto, (in fact) वस्तुतः, वास्तविक
defalcate, *v.i.* अफरातफर करणे
defalcation, *n.* अफरातफर (स्त्री.) *cf.* embezzlement
defalcator, *n.* अफरातफर करणारा (पु.)
default, *n.* कसूर (स्त्री.)
defaulter, *n.* कसूरदार (सा.), कसूर करणारा (पु.)
defence, *n.* १ संरक्षण (न.) २ बचाव (पु.)
defenceless, *adj.* संरक्षणहीन
defend, *v.t.* १ बचाव करणे २ संरक्षण करणे
defendant, *n. Law* प्रतिवादी (सा.)
defer, *v.t. & i.* स्थगित करणे, स्थगित होणे, लांबणीवर टाकणे
deferred, *adj.* स्थगित, लांबणीवर टाकलेला
deferred annuity, स्थगित वार्षिकी
deferred bond, स्थगित रोखा
deferred dividend, विस्थगित लाभांश
deferred income, विस्थगित आय, विस्थगित प्राप्ति
deferred indent, स्थगित मागणीपत्र
deferred payment, स्थगित प्रदान
deferred rebate, स्थगित वटाव
deferred revenue expenditure, १ विस्थगित महसुली व्यय २ विस्थगित महसुली खर्च
deferred shares, (a type of share which, when issued, ranks after ordinary shares, which then carry fixed rate of dividend, the deferred shares taking the residue of distributed profit) विस्थगित भाग, विस्थगित शेअर
deferred wages, विस्थगित वेतन
deficiency, *n.* १ तुटवडा (पु.), कमतरता (स्त्री.), तूट (स्त्री.) २ न्यूनता (स्त्री.), उणीव (स्त्री.)
deficiency account, १ (an account supplementing the balance-sheet of a financially weak enterprise showing estimated realisation values of assets, etc.) तूट लेखा २ (when the insufficiency of realisation values of assets is emphasised) न्यून लेखा
deficiency payment, (when the actual prices of the products are below the guaranteed prices, then the amount given towards the difference between these prices is the deficiency payment) न्यूनपूर्ति प्रदान
deficit, *n.* (deficiency in amount or quality ; an excess of debit over credit items) तूट (स्त्री.)
deficit balance of payments = **unfavourable balance of payments**
deficit balance of trade = **unfavourable balance of trade**
deficit budget, तुटीचा अर्थसंकल्प
deficit financing, (the financing of Government expenditures by borrowing rather than by taxation) तुटीची वित्तव्यवस्था
deficit spending, तुटीचा व्यय करणे
definite, *adj.* निश्चित, ठराविक, विवक्षित, निर्दिष्ट
definitely, *adv.* निश्चितपणे
definition, *n.* व्याख्या (स्त्री.)
deflate, *v.t. & i.* १ संकोच करणे, संकोच होणे २ चलनक्षय करणे, चलनक्षय होणे
deflation, *n.* १ (an act or instance of deflating or contraction; the state of being deflated or contracted) संकोच (पु.) २ (as, a contraction in the volume of available money or credit resulting in the decline of general price level—opposed to *inflation*) चलनक्षय (पु.)

deflationary, *adj.* १ संकोचात्मक २ चलन-क्षयात्मक
deflationary gap, चलनक्षयात्मक तूट
deflationary tendency, चलनक्षयात्मक प्रवृत्ति
deflationist, *n.* चलनक्षयवादी (सा.), अति-क्षयवादी (सा.)
deflation of currency, चलन-क्षय (पु.)
defunct, *adj.* निष्क्रिय, निर्जीव
defunct account, निष्क्रिय खाते, निर्जीव खाते
defunct company, (a limited company which has been wound up and ceased to function) निष्क्रिय कंपनी, निर्जीव कंपनी
deglomerate, *n.* विसमूहकारी (सा.)
deglomeration, *n.* विसमूहन (न.)
deglomerative, *adj.* विसमूहकारी
degree, *n.* १ (relative position) प्रमाण (न.) २ *Math.* अंश (पु.)
degree of monopoly, एकाधिकार प्रमाण (the term 'monopoly' is generally taken to mean a very imperfect form of competition, and since, there are degrees प्रमाण of imperfection, it has become common to speak of *degrees of monopoly*)
degree of specificity, (the extent to which a factor of production is specific) विशिष्टता प्रमाण
degressive, *adj.* (decreasing) वृद्धक्षीणप्रमाणी
degressive tax, ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
degressive taxation, ऱ्हासमान क्रमवर्धी कराधान
dekhanhar hundi, (it is a bearer document, payable to the bearer of hundi) देखनहर हुंडी
del credere, *adj.* (*of a commission merchant or agent or an agency agreement.*— relating to or guaranteeing the performance or payment by third persons to the principal in connection with sales or transactions, etc.) आश्वासक
del credere **agent,** आश्वासक अभिकर्ता, आश्वासक एजंट
del credere **commission,** आश्वासक (अडत्याचे, अभिकर्त्याचे, वगैरे) कमिशन
del credere **commission-agent,** आश्वासक अडत्या, आश्वासक कमिशन एजंट
delegate, *n.* प्रतिनिधि (सा.)
v.t. १ प्रतिनिधी म्हणून पाठवणे २ (as, to delegate powers, etc.) प्रत्यायुक्त करणे ३ सोपवणे
delegated, *adj.* १ प्रत्यायुक्त २ सोपवलेला
delegation, *n.* १ (delegates collectively) प्रतिनिधिमंडळ (न.) २ प्रत्यायोजन (न.)
delegation of authority, प्राधिकाराचे प्रत्यायोजन
deliver, *v.t.* १ (to make or hand over; to make a delivery of) पोचवणी करणे, बटवडा करणे २ (to yield possession of or control of) स्वाधीन करणे
delivery, *n.* १ पोचवणी (स्त्री.), बटवडा (पु.) २ स्वाधीन करणे (न.)
delivery book, बटवडा पुस्तक
delivery note, पोचवणी पत्र
delivery order, १ पोचवणी आदेश २ बटवडा आदेश
demand, *v.t.* मागणी करणे
n. मागणी (स्त्री.)
abnormal demand अपसामान्य मागणी
aggregate demand एकत्रित मागणी
alternative demand १ वैकल्पिक मागणी २ पर्यायी मागणी
competitive demand स्पर्धात्मक मागणी
composite demand संमिश्र मागणी
constant demand स्थिर मागणी
decreasing demand घटती मागणी
derived demand अनुजात मागणी, पराश्रित मागणी

direct demand प्रत्यक्ष मागणी
effective demand प्रभावी मागणी
elastic demand लवचिक मागणी
excess demand अतिरिक्त मागणी, अत्यधिक मागणी
increasing demand वाढती मागणी
indirect demand अप्रत्यक्ष मागणी
induced demand प्रलोभित मागणी
inelastic demand ताठर मागणी, अलवचिक मागणी
joint demand संयुक्त मागणी, जोड मागणी
marginal demand सीमांतिक मागणी, सीमांत मागणी
normal demand प्रसामान्य मागणी
potential demand संभाव्य मागणी
supplementary demand पूरक मागणी

demand bill = sight bill

demand bill of exchange, दर्शनी विपत्र, दर्शनी हुंडी

demand curve, मागणी वक्र

demand deposit, मागणी ठेव

demand draft = sight draft

demand function, मागणी फल, मागणी अनुवर्त

demand inflation, मागणी वाढ, मागणी अतिवृद्धि

demand liability, मागणी दायित्व

demand loan = call loan

demand price, मागणी किंमत

demand projection, मागणीचे प्रक्षेपण

demand promissory note, दर्शनी वचनपत्र

demand pull inflation, मागणीजन्य अतिवृद्धि

demand rate, (a rate based on the maximum amount that a customer requires to be kept available to him) मागणी दर

demand schedule, मागणी अनुसूची

demerit goods, अवगुण वस्तू

democracy, *n.* लोकशाही (स्त्री.)

democrat, *n.* लोकशाहीवादी (सा.)

democratic, *adj.* लोकशाही–

democratic constitution, लोकशाही घटना

democratic republic, लोकशाही गणराज्य

demography, *n.* लोकसंख्याशास्त्र (न.)

demonetisation, *n.* १ विमुद्रीकरण (न.), चलन बंद करणे (न.) २ निर्मूल्यीकरण (न.)

demonetise, *v.t.* १ (to abandon the use of as, a monetary standard) विमुद्रीकरण करणे, चलन बंद करणे २ (to deprive as, a coin, etc. of value for official payment) निर्मूल्यन करणे

demonstration, *n.* १ प्रात्यक्षिक (न.) २ प्रयोगनिर्देशन (न.) ३ निदर्शन (न.)

demurrage, *n.* (*also* **demurrage charge**) १ (a charge assessed for detaining a freight car, truck or other vehicle beyond the free time stipulated for loading and unloading; a storage charge on goods in transit not called for within a reasonable or set time *see* layday) विलंब आकार (पु.) २ (delay in collecting such goods) विलंब (पु.)

denomination, *n.* १ अभिधान (न.) २ संप्रदाय (पु.) ३ (value or size naming one of a particular series of values or sizes as, of monetary issues, stamp notes, etc.) मूल्य (न.) (as in : bonds in denomination of Rs. 5/- ५ रु. मूल्याचे रोखे) ४ आकारमाप (न.) (as in : litre is a metric denomination लिटर हे दशमान पद्धतीचे आकारमाप आहे)

denominational, *adj.* १ अभिधानात्मक २ सांप्रदायिक ३ मूल्यात्मक ४ आकारमापाचा

denomination-wise circulation, १ मूल्यवार परिचलन २ मूल्यवार अभिसरण

dense, *adj.* घन

density, *n.* घनता (स्त्री.)

density of population, लोकसंख्येची घनता

department, *n.* विभाग (पु.)
departmental, *adj.* विभागीय
departmental account, विभागीय लेखा
departmental store, (*also* **department stores**) (the distinguishing feature of this type of retail business is that it is really a group of shops all under one roof and one management) विविध वस्तुभांडार, एकछत्री भांडार *cf.* shop
depend, *v.i.* १ अवलंबून असणे २ (to trust ; to be certain about) विश्वसून असणे, भरवसा बाळगणे
dependable, *adj.* १ अवलंबण्याजोगा, अवलंबून राहण्याजोगा २ भरवशाचा
dependant, *n.* (*also* **dependent**) अवलंबून असणारा (पु.), अवलंबित (सा.)
adj. अवलंबी, परावलंबी
dependence, *n.* पराधीनता (स्त्री.), परावलंबन (न.)
dependence effect, परावलंबन परिणाम
dependency rates and saving rates, अवलंबिता दर आणि बचत दर
dependency ratio, अवलंबन गुणोत्तर
deplete, *v.i.* रिकामा करणे, कमी करणे, अपचय करणे
depleted, *adj.* रिक्त, कमी केलेला, अपचयित
depletion, *n.* रिकामा होणे (न.), कमी होणे (न.), अपचय (पु.)
depletion of reserve, संचिति अपचय
depopulate, *v.t. & i.* १ निर्जन करणे, निर्जन होणे २ वस्ती उठवणे
depopulation, *n.* निर्जनीकरण (न.), निर्जनीभवन (न.), लोकसंख्येची घट (स्त्री.)
deposit, *n.* १ (something entrusted to another's care, esp. money put in a bank) ठेव (स्त्री.), जमा (स्त्री.) २ (a bailment where one entrusts goods to another) निक्षेप (पु.)
v.t. १ (as, money put in a bank) ठेव म्हणून ठेवणे, जमा करणे २ (as, to lodge as a pledge) निक्षेप करणे
cash deposit रोख ठेव, नगदी ठेव
current deposit चालू ठेव
earnest deposit इसारा, विसार, बयाणा
fixed deposit नियत ठेव, मुदतबंद ठेव
recurring deposit आवर्ती ठेव
savings deposit बचत ठेव
time deposit मुदती ठेव
voluntary deposit ऐच्छिक ठेव
deposit account, १ ठेव खाते २ निक्षेप लेखा
deposit banking, निक्षेप अधिकोषण
deposit-book, *n.* १ ठेव नोंदवही (स्त्री.) २ निक्षेप नोंदवही (स्त्री.)
deposited amount, जमा केलेली रक्कम
deposit insurance, ठेव विमा, निक्षेप विमा
deposit liability, निक्षेप दायित्व, ठेव दायित्व
depositor, *n.* ठेवीदार (सा.)
depository, *n.* निक्षेपस्थान (न.)
deposit rate, १ ठेवीचा दर २ निक्षेप दर
deposit register, निक्षेप नोंदवही
deposit reserves, (*also* called **cash ratio**) ठेव संचिती
deposit turn-over, ठेवी-कर्ज गुणोत्तर, निक्षेप-कर्ज गुणोत्तर
deposit vault, ठेवघर (न.)
depot, *n.* डेपो (पु.), आगार (न.)
cf. godown गोदाम
store भांडार
storehouse कोठीघर
warehouse वखार
depreciate, *v.t. & i.* (to lessen in price or estimated value ; to lower the worth of ; to fall in value ; to become depreciated) मूल्य घटवणे, मूल्य घटणे, मूल्यऱ्हास करणे, मूल्यऱ्हास होणे
depreciating currency, मूल्यऱ्हासी चलन

depreciation, *n.* १ (loss of value) मूल्यऱ्हास (पु.), भावउतार (पु.) *cf.* fall २ (allowance made in valuations, estimates, etc. for wear and tear) घसारा (पु.) ३ विमूल्यन (न.) ४ चलनमूल्यक्षय (पु.)

depreciation accounting, घसारा लेखांकन

depreciation allowance, (*also* capital consumption allowance) घसारा सवलत

depreciation charge, *Acctt.* (an amount that is commonly a fixed percentage of the original cost of a property and that is periodically charged off to expense or against revenue in order to compensate for the depreciation of the property) घसारा आकार

depreciation fund, घसारा निधि

depreciation insurance, घसारा विमा

depreciation of capital, भांडवल मूल्यऱ्हास, भांडवलाचा मूल्यऱ्हास

depreciation of currency, चलन मूल्यऱ्हास, चलनाचा मूल्यऱ्हास

depreciation of money, मुद्रा मूल्यऱ्हास, मुद्रेचा मूल्यऱ्हास

depreciation of value, मूल्यऱ्हास (पु.)

depreciation reserve, संचिति ऱ्हास

depreciative, *adj.* मूल्य घटवणारा, मूल्यऱ्हासी

depression, *n.* (*also* called slump) (a period of low general economic activity marked by mass unemployment, deflation, etc. A term used to describe a period of heavy unemployment and stagnation of business activity) मंदी (स्त्री.), मंदीची लाट (स्त्री.) *cf.* fall

depression of trade, व्यापारमंदी (स्त्री.)

depth analysis, अंतर्विश्लेषण (न.), सखोल विश्लेषण

depth interview, (a type of conducted by a market rese viewer who tries to learn he can about a respondent's as a means of discovering bought a particular brand o dity, etc.) सांगोपांग मुलाखत

depute, *v.t.* प्रतिनियुक्त करणे *c*

deranged series, अपविन्यस्त श्रेणी

derating, *n.* कर सवलत देणे (न

derivate, *n.* अनुजात (न.)

derivative, *adj.* अनुजात, विकल *n.* १ अनुजात (न.), साधित (न. (पु.), विकलनांक (पु.)

derivative deposit, १ अनुजात ठेव निक्षेप

derive, *v.t.* & *i.* १ प्राप्त करणे करणे, व्युत्पन्न करणे

derived, *adj.* १ प्राप्त झालेला २ सा

derived demand, (where the d one commodity is the direc the demand for another) अनुज पराश्रित मागणी

descendant, *n.* वंशज (सा.)

descent, १ उद्‌भव (पु.) २ वंशपरंप वंश (पु.)

description, *n.* वर्णन (न.)

descriptive, *adj.* वर्णनात्मक, वर्ण

descriptive economics, वर्णनात्मक

design, *n.* संकल्पचित्र (न.) *cf.*

design of experiment, प्रयोगाचे

despatch = dispatch

despecialisation, *n.* निर्विशेषीकर

destination, *n.* मुक्कामस्थळ (न.

detain, *v.t.* १ खोळंबा करणे २ money, etc.) निरुद्ध करणे ३ persons usu. on political स्थानबद्ध करणे

detained, *adj.* १ थांबवलेला २ निरुद्ध केलेला ३ *Law* स्थानबद्ध

detention, *n.* १ थांबवणे (न.), अडवणूक (स्त्री.), खोळंबा (पु.) २ *Law* स्थानबद्धता (स्त्री.)

deteriorate, *v.t. & i.* अवनती होणे, ऱ्हास होणे

deterioration, *n.* अवनति (स्त्री.), ऱ्हास (पु.)

deterioration of capital, भांडवल ऱ्हास, भांडवलाचा ऱ्हास

deterioration of currency, चलन ऱ्हास

determination, *n.* १ निर्धारण (न.) २ ठरवणे (न.)

determination of value, मूल्य निर्धारण

determinative, *adj.* निश्चायक

determine, *v.t.* १ निर्धारित करणे *cf.* assess २ ठरवणे

determined, *adj.* १ निर्धारित २ ठरवलेला

determinist, *n.* नियतिवादी (सा.)

deterministic, *adj.* नियतिवादीय

devaluate = **devalue**

devaluation, *n.* अवमूल्यन (न.) *cf.* undervaluation अधोमूल्यन

devaluation of currency, चलन अवमूल्यन

devalue, *v.t.* (*also* **devaluate**) अवमूल्यन करणे

develop, *v.t. & i.* विकसित करणे, विकसित होणे

developable, *adj.* विकासक्षम

developing, *adj.* विकसनशील, विकासशील

development, *n.* १ विकास (पु.) २ (oft. *pl.*—a new stage which is the result of developing) विकसन (न.) ३ (as, improvements) सुधारणा (स्त्री.) ४ घडामोड (स्त्री.)

developmental planning, विकासात्मक नियोजन

development farming, विकास शेती

development finance, विकास वित्त

development loan, विकास कर्ज

development potential, विकासाचे अंतःसामर्थ्य

development rebate, विकासार्थ कर सवलत

deviation, *n.* विचलन (न.)

deviation mean, माध्य विचलन

device, *n.* साधन (न.)

dhanijog hundi, धनीजोग हुंडी (it is payable to धनी i.e. payee only)

diagonal series, कर्ण श्रेणी

diagram, *n.* रेखाकृति (स्त्री.)

diary, *n.* १ दैनंदिनी (स्त्री.), रोजनिशी (स्त्री.) २ (a book for keeping daily record of events, etc.) दैनिकी (स्त्री.), नोंदपुस्तिका (स्त्री.)

differ, *v.i.* १ भिन्न असणे २ मतभेद होणे

difference, *n.* १ फरक (पु.) २ भेद (पु.)

different, *adj.* भिन्न

differentiability, *n.* विकलनीयता (स्त्री.)

differentiable, *adj.* विकलनीय

differential, *adj.* १ (of, relating to, or constituting a difference or distinction) भेददर्शक, भेददर्शी २ (making a difference or distinction between) विभेदक, विभेदी *n.* १ भेद (पु.), विभेद (पु.) २ (*of wage rates*, such as wage differential) वेतन-विभेद (पु.) ३ (*of transportation rates*) वाहणावळ भेद (पु.) ४ (as, price differential) मूल्यभेद (पु.)

differential coefficient, वि-गुणक (पु.), विकलन गुणक

differential duty = **discriminating duty**

differential expenditure incidence, विभेदी खर्च कोषज विभाजन परिवर्तन (विभेदी खर्च को.वि.प.)

differential fertility rate, भेददर्शक प्रसव दर

differential rent, भेददर्शी भाडे

differential tax incidence, विभेदी कर कोषज विभाजन परिवर्तन (विभेदी कर को.वि.प.)

differential treatment, विभेदकारी वागणूक
differential wages, विभेदक वेतन
differentiate, *v.t.* १ भेद करणे २ व्यवच्छेदन करणे
differentiated product, विभेदित वस्तू
differentiation, *n.* १ विभेदन (न.) २ व्यवच्छेदन (न.) ३ विकलन (न.)
diffuse, *v.t. & i.* १ विखुरणे, विसरित होणे, विकीर्ण होणे, विकिरित करणे, विकिरणे २ प्रसार करणे, प्रसार होणे
diffusion, *n.* १ विकिरण (न.) २ विखुरणे (न.) ३ प्रसार (पु.)
dilemma, *n.* शृंगापत्ति (स्त्री.)
diminish, *v.t. & i.* १ कमी करणे, कमी होणे, घटणे २ ऱ्हास होणे *cf.* abate
diminishing, *adj.* १ कमी होणारा, घटता २ ऱ्हासमान, ऱ्हासी
diminishing balance method, ऱ्हासमान शेष पद्धति
diminishing cost, १ घटता परिव्यय २ ऱ्हासी परिव्यय
diminishing marginal rate of substitution, घटता सीमान्त पर्याय दर
diminishing marginal substitutability, घटती सीमान्त पर्यायता
diminishing marginal utility, घटती सीमान्त उपयोगिता
diminishing returns, घटता प्रत्याय, घटते फल
diminishing utility, घटती उपयोगिता
direct, *adj. & adv.* १ प्रत्यक्ष २ सरळ, थेट
v.t. १ निदेश देणे, निदेशन करणे २ मार्ग दाखवणे ३ (to cause to turn, move or point undeviatingly or to follow a course with a particular destination)—कडे वळवणे
direct action, प्रत्यक्ष कार्यवाही
direct advertising, प्रत्यक्ष जाहिरात, प्रत्यक्ष विज्ञापन
direct arbitrage = **simple arbitrage**
direct consistency test, प्रत्यक्ष संगति निकष
direct consumption, प्रत्यक्ष उपभोग
direct cost, (*also* **direct charge**) (a cost that may be computed and identified directly with a product, function or activity and that usu. involves expenditures for raw materials and direct labour and sometimes specific and identifiable items of overhead—opposed to *indirect cost*) प्रत्यक्ष परिव्यय
direct credit, प्रत्यक्ष पत
direct demand, प्रत्यक्ष मागणी
direct exchange, १ प्रत्यक्ष विनिमय २ (as, fixed exchange) स्थिर विदेशी चलन विनिमय
direct exchange rate, १ प्रत्यक्ष विनिमय दर, प्रत्यक्ष हुंडणावळ दर २ स्थिर विदेशी चलन दर
directional, *adj.* निदेशक, दिशादर्शी, आदेशक, आदेशात्मक
directional effects, निदेशक परिणाम
directive, *adj.* निदेशक
n. निदेश (पु.)
directive principle, निदेशक तत्त्व
direct legislation, प्रत्यक्ष विधिविधान
direct liability, प्रत्यक्ष दायित्व
directly, *adv.* प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षपणे
direct method of credit control, पत नियंत्रणाची प्रत्यक्ष पद्धत
director, *n.* संचालक (सा.)
directorate, *n.* संचालनालय (न.)
directors' meeting, संचालक सभा
directory, *n.* निर्देशिका (स्त्री.)
direct revenue, प्रत्यक्ष महसूल
direct tax, प्रत्यक्ष कर
direct trade, प्रत्यक्ष व्यापार
disability allowance, १ विकलांगता भत्ता २ निःसमर्थता भत्ता

disability pension, विकलांगता निवृत्तिवेतन
disablement, *n.* १ विकलांगता (स्त्री.) २ निःसमर्थता (स्त्री.)
disablement benefit, १ विकलांगता लाभ २ निःसमर्थता लाभ
disbursal = **disbursement**
disburse, *v.t.* संवितरण करणे, बटवडा करणे
disbursement, *n.* (*also* **disbursal**) १ संवितरण (न.), बटवडा (पु.) २ (in *pl.*) संवितरित रकमा (स्त्री.अ.व.)
discharge, *v.t. & i.* १ (as, a debt, liability) (ऋण वगैरे) फेडणे, –ची फेड करणे, (ऋण वगैरे) चुकते करणे २ (as, to relieve of charge, load or burden) उन्मुक्त करणे, उन्मुक्त होणे ३ (as, duties, functions, etc.) पार पाडणे
n. १ फेड (स्त्री.) २ उन्मुक्ति (स्त्री.), विमुक्ति (स्त्री.)
discharged, *adj.* उन्मुक्त, विमुक्त
discharged bankrupt, मुक्त दिवाळखोर
discharged insolvent, मुक्त नादार
discharged loan, फेडलेले कर्ज
discharge of a bill, विपत्र फेड
discharge of a contract, संविदापालन (न.)
discharge of surety, १ जामीनदाराची सुटका करणे २ जामीन मुक्ति
disclose, *v.t.* प्रकट करणे
disclosed, *adj.* प्रकटित
disclosed surplus, प्रकटित आधिक्य
discommodity, *n.* (*also* **bads**) दुर्वस्तु (स्त्री.)
discount, *n.* बट्टा (पु.), कसर (स्त्री.) *cf.* brokerage
v.t. बट्टयाने वटवणे, कसर कापून वटवणे
discount a bill, विपत्र वटवणे, हुंडी वटवणे
discount broker, बट्टा दलाल
discounted bill, वटवलेले विपत्र
discounted cash flow method, कसरित रोख प्रवाह पद्धति
discount-house, *n.* (where chief business is to discount bills of exchange) हुंडीघर (न.)
discounting, *n.* वटवणी (स्त्री.), वटवणे (न.)
discount ledger, बट्टा खातेवही
discount market, (*also* **bill market**) (a market dealing in bills of exchange) हुंडी बाजार, विपत्र विपणी
discount on sale, विक्रीवरील कसर
discount rate, १ कसर दर, बट्टा दर २ (*also* bank rate) बँक दर ३ (as, rediscount rate) मध्यवर्ती बँकेचा दर, हुंडीचा पुनर्वटन दर
discount sinking fund, बट्टा ऋणनिवारण निधि
discrete series, विविक्त श्रेणी
discretionary devise, स्वेच्छाधीन साधन
discriminate, *v.t. & i.* १ (as, to differentiate) विभेदन करणे २ (to make a difference in treatment or favour on a class or categorical basis in disregard of individual merit) भेदभाव करणे, भेदभाव दाखवणे
discriminating, *adj.* १ भेदभावयुक्त, भेदभावी २ विभेदकारी ३ तारतम्ययुक्त
discriminating duty, (*also* **differential duty**) भेददर्शक शुल्क
discriminating monopoly, (this means the charging of different prices to different groups of buyers) भेदभावी एकाधिकार
discriminating protection, भेदभावी संरक्षण
discrimination, *n.* १ भेदभाव (पु.) २ (as, critical evaluation or judgement) तारतम्य (न.)
discriminatory, *adj.* भेदभावकारी, भेदमूलक
discriminatory currency practices, भेदभावकारी चलन व्यवहार प्रथा
discriminatory taxation, भेदभावकारी कराधान, विभेदकारी कराधान
diseconomies, *n. pl.* परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता (स्त्री.अ.व.)

external diseconomies परिव्ययवर्धक बाह्य प्रतिकूलता
financial diseconomies वित्तीय परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता
internal diseconomies परिव्ययवर्धक अंतर्गत प्रतिकूलता
managerial diseconomies व्यवस्थापकीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
marketing diseconomies विपणन परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता
technical diseconomies तांत्रिक परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता

diseconomy, *n.* १ (oft. in *pl.*—increase in costs or any factor responsible for such increase) उणा मितव्यय (पु.) २ परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता (स्त्री.)

disequilibrium, *n.* असंतुलन (न.), असमतोल (पु.)

disguised unemployment, (*also* **hidden unemployment**) प्रच्छन्न बेकारी

disharmony, *n.* विसंवाद (पु.)

dishoard, *v.i.* (to put money or goods previously withheld into circulation) निःसंचयन करणे

dishoarding, *n.* निःसंचयन (न.)

dishonour, *v.t.* (to refuse to accept or pay as a draft, bill, cheque, etc.) अनादृत करणे, –चे प्रदान नाकारणे
n. (the nonpayment or nonacceptance of commercial paper by the party on whom it is drawn) अनादृति (स्त्री.), अनादृत करणे (न.), प्रदान नाकारणे (न.)

dishonour by nonacceptance, अस्वीकाराने अनादृत करणे

dishonour by nonpayment, अप्रदानाने अनादृत करणे

dishonoured, *adj.* अनादृत, नाकारलेला

dishonoured bill, अनादृत विपत्र, अनादृत हुंडी

dishonoured cheque, अनादृत धनादेश, नाकारलेला धनादेश

dishonour of bill of exchange, विपत्राची अनादृति, हुंडीची अनादृति

disincentive, *n.* परावर्तक (पु.)

disinflation, *n.* सौम्य चलनक्षय (पु.)

disintegration, *n.* विघटन (न.)

disinvest, *v.t.* अपगुंतवणूक करणे

disinvestment, *n.* (consumption of capital as by uncompensated deterioration of assets or using up of stored inventory) उणी गुंतवणूक (स्त्री.), गुंतवणूक अपाकृति (स्त्री.), गुंतवणूक क्षय (पु.), गुंतवणूक ऱ्हास (पु.)

dislike, *n.* १ नावड (स्त्री.) २ अप्रीति (स्त्री.)

disparity, *n.* तफावत (स्त्री.), विषमता (स्त्री.), विषममूल्यता (स्त्री.)

disparity taxation, असमानता कराधान

dispatch, *v.t.* (*also* **despatch**) पाठवणे
n. १ जावक (स्त्री.) २ संदेश (पु.)

dispatch advice, जावक सूचना

dispatching, *n.* प्रेषण (न.), रवानगी (स्त्री.)

dispatch section, प्रेषण उपविभाग, प्रेषण शाखा

display, *n.* मांडणी (स्त्री.), सजावट (स्त्री.)

disposable income, (the personal income that is left after the deduction of personal taxes and that is available for consumption and saving) विनियोज्य आय, विनियोज्य उत्पन्न

disposal, *n.* १ कामाचा उरक (पु.) २ (as, of a case) निकालात काढणे (न.), विल्हेवाट (स्त्री.)

dispose, *v.t.* & *i.* १ निकालात काढणे, विल्हेवाट लावणे २ (to be inclined) –कडे प्रवृत्ती असणे

disputability, *n.* विवाद्यता (स्त्री.)

disputable, *adj.* विवाद्य

dispute, *n.* १ विवाद (पु.) २ तंटा (पु.) *v.t.* & *i.* १ विवाद करणे २ तंटा करणे ३ अमान्य करणे
disputed, *adj.* विवादग्रस्त
disputed debt, विवादग्रस्त ऋण
dissaving, *n.* (the use of past savings for current consumption ; consumption in excess of income) उणी बचत (स्त्री.), बचतक्षय (पु.), बचतऱ्हास (पु.)
dissent, *n.* मतभिन्नता (स्त्री.)
dissolution, *n.* विसर्जन (न.) *cf.* liquidation
dissolution of a company, कंपनीचे विसर्जन
dissolve, *v.t.* & *i.* विसर्जन करणे, विसर्जन होणे
distress sale, आपद्‌जन्य विक्री
distribute, *v.t.* १ वितरण करणे २ वाटणी करणे
distribution, *n.* १ वितरण (न.) २ वाटणी (स्त्री.) विभजन (न.) (as in : income distribution आय विभजन)
distribution cost, (cost incurred by a pro ducer incident to activities connected with placing a finish product in the hands of customer; as expense of selling, advertising, etc. *also* any cost incurred by wholeseller, retailer or distributor) वितरण खर्च
distribution of profits, नफ्याचे वितरण, नफ्याचे वाटप
distribution of wealth, संपत्तीचे वितरण
distributive, *adj.* वितरणात्मक
distributive co-operation, वितरणात्मक सहकार
distributor, *n.* वितरक (सा.)
disutility, *n.* (*also* called **negative utility**) अनुपयोगिता (स्त्री.)
disutility of labour, श्रमाची अनुपयोगिता
ditto, *adv.* तदेव, वरीलप्रमाणे
divergent, *adj.* अपसारी
divergent series, अपसारी श्रेणी
diversification, *n.* विविधता आणणे (न.)
diversify, *v.t.* विविधता आणणे, विविधीकरण करणे
divide, *v.t.* १ विभागणी करणे, भाग करणे २ वेगळा करणे
divided, *adj.* विभक्त, विभाजित
dividend, *n.* लाभांश (पु.)
dividend book, लाभांश पुस्तक
dividend equalisation fund, लाभांश समानीकरण निधि
dividend mandate, (*also* called **dividend warrant**) लाभांश अधिपत्र
divisibility, *n.* विभाज्यता (स्त्री.)
divisible, *adj.* १ विभाज्य २ विभागणीयोग्य
divisible profit, विभाज्य लाभ
division, *n.* १ (act of dividing) विभागणी (स्त्री.) २ विभाजन (न.) (as in : class division वर्ग विभाजन) ३ (as, a unit) विभाग (पु.)
division of labour, श्रमविभाजन (न.)
do., (*short* for '*ditto*') तदेव, वरीलप्रमाणे
dock, *n.* गोदी (स्त्री.)
dockage, *n.* गोदीभाडे (न.)
dock chalan, गोदी चलान
dock company, गोदी कंपनी
docket, *n.* निर्देशपत्र (न.), डॉकेट (न.) *v.t.* १ (to endorse with an abstract) संक्षेपांकित करणे २ निर्देशपत्र तयार करणे
docketing, *n.* निर्देशपत्र तयार करणे, डॉकेट बनवणे
docking, *n.* दंड कपात (स्त्री.)
dock landing account, गोदी उतरण लेखा
dock warrant, गोदी अधिपत्र
doctrine, *n.* १ (theory) वाद (पु.), सिद्धांत (पु.) २ तत्त्व (न.)
document, *n.* १ दस्तऐवज (पु.) *cf.* deed २ लेख (पु.)

documentary, *adj.* १ दस्तऐवजी २ लेखी
documentary bill, (a bill of exchange which has attached to it a document of title to goods, opposed to *a clean bill*) हक्कपत्र-सहित विपत्र
documentary credit, (credit obtained by importer by depositing shipping documents with bank as security) लेखी जमा
documentation, *n.* प्रलेखन (न.)
documents against acceptance, (*also* **documents on acceptance**) स्वीकारोत्तर दस्तऐवज देय
documents against payment, (*also* **documents on payment**) प्रदानोत्तर दस्तऐवज देय
documents of title, (document entitling its owner to goods or money, e.g. bank notes, postal order, bill of exchange, bill of lading, etc.) हक्कपत्र (न.)
dollar, *n.* डॉलर (पु.)
dollar glut, अत्यधिक डॉलर पुरवठा
domestic, *adj.* १ घरगुती, गृह– २ (not foreign) देशांतर्गत ३ देशीय
domestic bill, देशीय विपत्र
domestic economy, (*also* **household economy**) १ देशांतर्गत अर्थव्यवस्था २ कौटुंबिक अर्थव्यवस्था ३ देशी अर्थव्यवस्था ४ गृह अर्थव्यवस्था ५ घरगुती अर्थव्यवस्था
domestic exchange, १ (as, domestic currency) देशी चलन २ देशी विनिमय
domestic finance, देशीय वित्तव्यवस्था
domestic industries, घरगुती उद्योग
domestic market, (*also* **home market** *or* **internal market**) देशीय विपणी, देशीय बाजार, देशांतर्गत बाजार, देशांतर्गत विपणी
domestic trade, (*also* called **trade inland**) देशांतर्गत व्यापार
domicile, *n.* अधिवास (पु.)
v.t. १ अधिवास करणे २ (to make a bill of exchange or promissory note, etc. at a designated place other than that of the residence of the drawee) निर्दिष्ट स्थानी देय करणे
domicile certificate, अधिवास प्रमाणपत्र
domiciled, *adj.* अधिवासी
domiciled bill, स्थाननिर्दिष्ट विपत्र, स्थाननिर्दिष्ट हुंडी
domiciled security, स्थाननिर्दिष्ट रोखा, स्थाननिर्दिष्ट प्रतिभूति
dormant, *adj.* सुप्त, निष्क्रिय
dormant capital, सुप्त भांडवल
dormant partner, (*also* **sleeping partner**) सुप्त भागीदार, निष्क्रिय भागीदार
double, *adj.* १ दुहेरी २ दुप्पट
adv. दुप्पट, दुपटीने
v.t. & i. दुप्पट करणे, दुपटीने वाढवणे, दुप्पट होणे, दुपटीने वाढणे
double account system, द्विलेखा पद्धति, दुहेरी लेखा पद्धति
double bond, दुहेरी बंधपत्र
double coincidence of wants, गरजांचा आपसमेळ, परस्पर गरजांचा मेळ, दुहेरी गरजांचा मेळ
double column additions, द्विस्तंभी बेरीज
double crossing, दुहेरी रेखन
double-entry, *n.* *Bookkeeping* (a method or system of bookkeeping that recognises both the receiving and the giving sides of a business transaction by debiting the amount of the transaction to one account and crediting it to another account—the total debits in the system always equaling the total credits—opposed to *single-entry*) दुहेरी नोंद (स्त्री.)
double-entry system, *Bookkeeping* दुहेरी नोंद पद्धति

double factoral terms of trade, (Net barter terms of trade weighted by productivity of country's exports and also the productivity of foreign factors in the country's imports. $\frac{PX}{PM} \times \frac{ZX}{ZM}$) द्विभारित मूल्य तुल्यता दर

double-insurance, *n.* दुहेरी विमा (पु.)

double option, *Stock-exch.* (this gives the holder the right either to buy or to sell a specified security at a certain date) उभय विकल्पाधिकार, क्रय-विक्रय विकल्पाधिकार

double point tax, द्विस्तर कर

double series, दुहेरी श्रेणी

double taxation, दुहेरी कराधान

doubtful, *adj.* शंकास्पद

doubtful debt, शंकास्पद ऋण

doubtful debt account, शंकास्पद ऋण लेखा

down, *adv. & prep.* खाली
adj. १ निम्न २ (*of a payment*—being the part of price that is paid at the time of purchase or delivery when the entire price is not then paid, as in hire purchase transactions) तत्स्थान–, तत्स्थानी

down payment, तत्स्थान प्रदान

down-swing = downward swing, (a downward depressed trend esp. the contraction phase of business cycle) अवदोलन (न.) निम्नगामी दोलन (न.)

downward phase, निम्नगामी प्रावस्था

DP, (*also* D/P) (*abbr.* of documents against payment) प्र. द. दे. (प्रदानोत्तर दस्तऐवज देय)

dr., (*abbr.* of debit) नावे

draft, *n.* १ *Bank.* धनाकर्ष (पु.), ड्राफ्ट (पु.), २ प्रारूप (न.), मसुदा (पु.)
v.t. प्रारूप तयार करणे, मसुदा तयार करणे

drafting of advertising, जाहिरातींचे प्रारूप तयार करणे (न.), जाहिरातींचा मसुदा तयार करणे (न.)

draw, *v.t.* १ काढणे, आहरण करणे २ सोडतीच्या चिठ्ठ्या काढणे
n. १ काढणे (न.), आहरण (न.) २ सोडत (स्त्री.)

draw a bill, विपत्र काढणे, हुंडी काढणे

drawal, *n.* काढणे (न.)

drawback, *n.* (money remitted after being collected as customs or other duties refunded on imported products subsequently exported, etc.) करप्रतिग्रह (पु.), शुल्कप्रतिग्रह (पु.) *cf.* brokerage

drawee, *n.* आदेशिती (सा.)

drawee in case of need, गरजेनुरूप आदेशिती

drawer, *n.* आदेशक (सा.)

drawer of bill of exchange, विपत्र आदेशक

drawing, *n.* काढणे (न.), आहरण (न.)

drawing rights, (आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीतून परकीय चलन) आहरण अधिकार

drawings account, आहरण लेखा

drawing schedule, आहरण अनुसूची

drawn bond, लिखित बंधपत्र, मुदतपूर्व वटवलेला रोखा

drift, *n.* १ अपवाह (पु.) २ (act of drifting) अपवहन (न.) ३ (as, a tendency discernible in the past and present course) प्रवाह (पु.) ४ (general tendency or meaning) रोख (पु.), भावार्थ (पु.)
v.t. & i. १ (to vary sluggishly usu. without establishing a definite trend—used esp. of prices, wages or income) अपवाहित करणे, अपवाहित होणे २ प्रवाहित होणे

drifted, *adj.* १ अपवाहित २ प्रवाहित

drilled coin, छिद्रित नाणे

drop, *v.t. & i.* खाली येणे, पडणे

n. खाली येणे (न.) *cf.* fall

drug in the market = drug on the market, मागणी नसलेली वस्तु, अल्पखपाची वस्तु, बिनखपाची वस्तु

dual prices, प्रतिबिंब किंमती

dual problem, प्रतिबिंब समस्या

dual economy, द्विदल अर्थव्यवस्था, दुपाखी अर्थव्यवस्था

due, *adj.* १ (with *to*) देय, देणे असलेला २ (with *from*) आदेय, येणे असलेला

due balance, देय बाकी

due date, देय दिनांक

due debt, देय ऋण

dues, *n. pl.* १ देय (न.), देणी (न.अ.व.) २ आदेय (न.), घेणी (न.अ.व.)

dull market, मंद बाजार

dump, *v.t.* १ मूल्यावपातन करणे २ मूल्यावपाताने विकणे

dumping, *n.* (the selling of goods in quantity at below market price as, for breaking competition, esp. in international trade) मूल्यावपाती विक्री (स्त्री.)

duopoly, *n.* (a market situation in which two competing sellers hold the *controlling power* of determining the amount and price of a product or service rendered) द्वयाधिकार (पु.) *cf.* monopoly

duopsony, *n.* (a market situation in which two rival buyers hold the *controlling power* of determining the demand for a product or service) द्विक्रयाधिकार (पु.) *cf.* oligopsony

duplicate, *n.* दुसरी प्रत (स्त्री.), प्रतिलिपि (स्त्री.)

adj. १ दुबार २ दुसरा

duplicate bill of exchange, विपत्राची दुसरी प्रत

duplicate copy, दुसरी प्रत, प्रतिलिपि (स्त्री.)

duplicating machine, प्रतिलिपि यंत्र

durability, *n.* टिकाऊपणा (पु.)

durable, *adj.* टिकणारा, टिकाऊ

durables = **durable goods,** *n. pl.* (consumer goods or producer goods as, household appliances, automobiles, machinery, etc. whose usefulness continues for a number of years and are not consumed or destroyed in single usage) टिकाऊ माल (पु.), टिकाऊ वस्तू (स्त्री.अ.व.)

durable use goods, अनेकवार उपयोगी वस्तू

dutiable, *adj.* शुल्कयोग्य, शुल्कदेय

dutiable goods, शुल्कदेय माल, शुल्कदेय वस्तू

duty, *n.* १ कर्तव्य (न.) २ कार्य (न.) ३ शुल्क (न.) ४ (as, a tax) कर (पु.)

cf. custom सीमाशुल्क
excise उत्पादनशुल्क
impost आयात कर
levy वसुली
rate पट्टी, स्थानीय कर
tariff प्रशुल्क
tax कर
toll पथकर

countervailing duty प्रतिशुल्क
custom duty सीमाशुल्क
death-duty मृत्युशुल्क
estate duty संपदा शुल्क
excise duty उत्पादनशुल्क
export duty निर्यात शुल्क
import duty आयात शुल्क
legacy duty उत्तरदान शुल्क, मृत्युपत्रित संपत्ति कर

duty-free, *adj.* शुल्कमुक्त

duty-paid, *adj.* दत्तशुल्क

duty-paid price, दत्तशुल्क भाव, दत्तशुल्क किंमत

duty-paid warehouse, दत्तशुल्क वखार

dwindle, *v.t.* & *i.* कोसळणे, घसरणे *cf.* abate

dynamic, *adj.* गतिक, गतिशील
dynamic analysis, गतिक विश्लेषण
dynamic economics, गतिशील अर्थशास्त्र
dynamic equilibrium, गतिशील समतोल
dynamic function of money, मुद्रेचे गतिक कार्य
dynamics of equalisation, समानीकरण गतिकी
dysfunction, *n.* कार्यलोप (पु.)

E

E and O E, (*abbr*. of 'errors and omissions excepted') चू. भू. दे. घे. (चूक भूल देणे घेणे)
earmark, *v.t.* १ चिन्हांकित करणे २ (पृथक, अलग) राखून ठेवणे, पृथकरक्षित करणे
earmarked, *adj.* १ चिन्हांकित २ पृथकरक्षित
earn, *v.t.* १ अर्जन करणे २ कमाई करणे ३ मिळवणे
earned income, (income as, wages, salary, professional fees, etc. that results from personal labour or services of the individual) अर्जित आय
earnest, *n.* (money given in token of a bargain made) इसारा (पु.), विसार (पु.), बयाणा (पु.) *cf.* bail
earnest deposit, इसारा (पु.), विसार (पु.), बयाणा (पु.)
earnest money = earnest-money deposit, इसाऱ्याची रक्कम (स्त्री.), बयाणा रक्कम (स्त्री.)
earning, *n.* १ अर्जन (न.) २ कमाई (स्त्री.) *adj.* १ अर्जनकारी २ कमावता, मिळवता
earning assets, अर्जक मत्ता
earning rate, १ अर्जन दर २ कमाई दर
earnings, *n. pl.* १ (something earned as compensation for labour or use of a capital, etc.) कमाई (स्त्री.), मिळकत (स्त्री.) २ (the balance of revenue for a specific period that remains after deducting related costs and expenses incurred) अर्जन (न.)
easy, *adj.* १ सुगम, सुकर, सुबोध, सोपा, सुलभ २ (designating a money market in which funds are plentiful and interest rates low) सवंग, अल्पव्याजी (as in : easy money सवंग पैसा, अल्पव्याजी द्रव्य)
easy market, सुलभ मुद्रा बाजार
easy money = cheap money
easy-money policy = cheap-money policy
ecological balance, पारिस्थितिक संतुलन
econometrics, *n.* अर्थमिति (स्त्री.)
economic, *adj.* १ आर्थिक २ (of or pertaining to economics) अर्थशास्त्रीय ३ (frugal) काटकसरीचा ४ निर्वाहक
economic activities, आर्थिक व्यवहार, आर्थिक घडामोडी
economic agent, अर्थव्यवहारक (सा.)
economical, *adj.* १ आर्थिक २ मितव्ययी ३ काटकसरी
economically, *adv.* १ आर्थिक दृष्टीने २ मितव्ययाने ३ काटकसरीने
economic and social research, आर्थिक व सामाजिक संशोधन
economic barometer, आर्थिक स्थितिमापक
economic blockade, आर्थिक नाकेबंदी
economic boycott, आर्थिक बहिष्कार
economic capacity, १ आर्थिक क्षमता २ आर्थिक सामर्थ्य
economic conflict, (it is sometimes suggested that economic conflict exists between the interest of buyers and sellers) आर्थिक हितविरोध
economic continuity, (the view that inspite of political changes an economic policy should be continued, etc.) आर्थिक सातत्य
economic crisis, आर्थिक अरिष्ट
economic data, आर्थिक आधारसामग्री
economic decisions, आर्थिक निर्णय
economic development, आर्थिक विकास
economic effects, आर्थिक परिणाम
economic efficiency, (the maximum average output per employee) आर्थिक कार्यक्षमता, आर्थिक कार्यदक्षता
economic exploitation, आर्थिक पिळवणूक, आर्थिक शोषण

economic feasibility, आर्थिक सुसाध्यता
economic freedom, आर्थिक स्वातंत्र्य
economic friction, (this occurs when non-economic considerations prevent the easy working of economic principles) आर्थिक संघर्ष
economic geography, आर्थिक भूगोल
economic goods, (a commodity or service that is useful to man but that must be paid for) व्यवहारोपयोगी माल, आर्थिक वस्तू
economic growth, (the rate of expansion of the national income or the total volume of production of goods and services of a country) आर्थिक अभिवृद्धि
economic harmony, आर्थिक सुसंवाद
economic history, आर्थिक इतिहास
economic holding, १ निर्वाहक क्षेत्र २ किफायतशीर भूधारण क्षेत्र
economic imperialism, आर्थिक साम्राज्यवाद
economic incentive, आर्थिक प्रोत्साहन
economic inequality, आर्थिक विषमता
economic institutions, (as, banks discount-houses, costing and personnel departments of firms, etc.) आर्थिक संस्था
economic interest, आर्थिक हितसंबंध
economic landscape, आर्थिक भूदृश्य
economic law, आर्थिक सिद्धांत
economic man, अर्थपरायण मानव
economic maturity, (with reference to a country the condition of being economically fully developed) आर्थिक परिपक्वता
economic monopoly, आर्थिक मक्तेदारी
economic morphology, आर्थिक आकारविज्ञान
economic motive, १ आर्थिक हेतु २ आर्थिक प्रेरणा
economic order, अर्थशास्त्रीय व्यवस्थापद्धति (स्त्री.)
economic overheads, १ आर्थिक स्थिर परिव्यय २ आर्थिक सुविधा
economic paradox, १ अर्थशास्त्रीय विरोधाभास २ आर्थिक विरोधाभास
economic planning, आर्थिक नियोजन
economic policy, आर्थिक धोरण
economic problem, १ आर्थिक प्रश्न २ आर्थिक समस्या
economic quantities, (the amount of a commodity produced or consumed, the volume of employment or unemployment) आर्थिक राशी
economic region, आर्थिक प्रदेश
economic relations, आर्थिक संबंध
economic rent, १ आर्थिक भाडे, आर्थिक भाटक २ आर्थिक खंड
economic review, १ आर्थिक परीक्षण २ आर्थिक आढावा
economics, *n.* अर्थशास्त्र (न.)
  agricultural economics कृषि अर्थशास्त्र
  applied economics व्यावहारिक अर्थशास्त्र, उपयोजित अर्थशास्त्र
  business economics व्यापारधंद्याचे अर्थशास्त्र
  engineering economics अभियांत्रिकी अर्थशास्त्र
  industrial economics औद्योगिक अर्थशास्त्र
  mathematical economics गणितीय अर्थशास्त्र
  rural economics ग्रामीण अर्थशास्त्र
  theoretical economics सैद्धांतिक अर्थशास्त्र
  transport economics परिवहन अर्थशास्त्र
  welfare economics कल्याणविषयक अर्थशास्त्र
economic sanction, (the economic boycott of a nation as protest against the policy it is pursuing) आर्थिक अनुशास्ति
economic stabilisation, आर्थिक स्थिरीकरण
economic structure, आर्थिक संरचना

economic surplus, **आर्थिक आधिक्य**
economic survey, **आर्थिक पाहणी**
economic tendency, **आर्थिक प्रवृत्ति**
economic value, **आर्थिक मूल्य**
economic wants, **आर्थिक गरजा**
economic welfare, **आर्थिक कल्याण**
economies, *n. pl.* **परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता** (स्त्री.अ.व.)
external economies **परिव्यय-ऱ्हासक बाह्य-अनुकूलता**
financial economies **वित्तीय परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता**
internal economies **परिव्यय-ऱ्हासक अंतर्गत अनुकूलता**
manegerial economies **व्यवस्थापकीय परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता**
marketing economies **विपणन परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता**
technical economies **तांत्रिक परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता**
economies of scale, (लघु बृहत्) **परिमाणानुसारी मितव्यय लाभ**
economist, *n.* **अर्थशास्त्रज्ञ** (सा.)
economy, *n.* १ (as, orderly arrangement and management of the affairs of the community, estate, or establishment directly concerned with its maintenance or productiveness) **अर्थव्यवस्था** (स्त्री.) २ (oft. used in *pl.*—as, saving of or reduction in costs associated with the scale of production or the use of indivisible factor in context of increased demand or increase in the extent of market) **मितव्यय** (पु.) (मित परिव्यय) ३ (as, advantages arising from such economies) **मितव्यय लाभ** (पु.) (as in : economies of large-scale production बृहत्परिमाण उत्पादनापासून मिळणारे मितव्यय लाभ) ४ (as, frugality in expenditure or thriftly or economical use or administration of material resources) **काटकसर** (स्त्री.)
cf. frugality मितव्यय
parsimony कृपणता, कद्रूपणा
thrift काटकसर
५ (as, savings) **बचत** (स्त्री.) ६ (as, the system of arrangement or mode of operation or functioning of anything ; as, organisation) **व्यवस्थापद्धति** (स्त्री.) (as in : educational economy of the state राज्याची शैक्षणिक व्यवस्थापद्धति)
agricultural economy **कृषि अर्थव्यवस्था**
domestic economy (*also* **household economy**) १ **देशांतर्गत अर्थव्यवस्था** २ **कौटुंबिक अर्थव्यवस्था** ३ **देशी अर्थव्यवस्था** ४ **गृह अर्थव्यवस्था** ५ **घरगुती अर्थव्यवस्था**
dual economy **द्विदल अर्थव्यवस्था, दुपाखी अर्थव्यवस्था**
mixed economy **मिश्र अर्थव्यवस्था**
planned economy **नियोजित अर्थव्यवस्था**
plural economy **बहुदल अर्थव्यवस्था, बहुपाखी अर्थव्यवस्था**
political economy **राजकीय अर्थव्यवस्था**
economy of high wages, (the belief that higher wages will increase the efficiency of the worker to an extent sufficient to compensate the employer for the greater cost of labour) **उच्च वेतनजन्य काटकसर**
educate, *v.t.* १ **शिक्षण देणे, शिकवणे** २ (as, to educate public opinion) (चांगले) **वळण लावणे**
educating, *adj.* १ **शिक्षणप्रद** २ **बोधप्रद**
education, *n.* १ **शिक्षण** (न.) २ **शिक्षणशास्त्र** (न.)
educational, *adj.* **शिक्षणविषयक, शैक्षणिक**
educative, *adj.* १ **शिक्षणविषयक, शैक्षणिक** २ **शिक्षणप्रद** ३ **बोधप्रद**

EE, (*abbr*. of errors 'excepted') चू.भू.दे.घे. (चूक भूल देणे घेणे)

effect, *n*. १ परिणाम (पु.) २ (as, power to bring about a result ; operative force) प्रभाव (पु.)

band wagon effect गतानुगतिक परिणाम

demonstration effect प्रदर्शनी परिणाम

snob effect स्वयंशिष्ट परिणाम

effective, *adj*. १ परिणामकारक २ प्रभावी

effective demand = **effectual demand,** प्रभावी मागणी

effective incidence, प्रभावी कोषज विभाजन परिवर्तन (प्रभावी कोविप)

effectively, *adv*. १ परिणामकारक रीतीने २ प्रभावी रीतीने

effective tax rate, प्रभावी कर दर

effects, *n*. *pl*. १ चीजवस्तू (स्त्री.अ.व.) *cf*. wealth २ ऐवज (पु.) (as in : no effects ऐवज नाही)

effectual, *adj*. १ प्रभावी २ गुणावह

efficacy, *n*. १ गुणकारिता (स्त्री.) २ सामर्थ्य (न.)

efficiency, *n*. १ कार्यक्षमता (स्त्री.), कार्यदक्षता (स्त्री.) कार्यकुशलता (स्त्री.) २ क्षमता (स्त्री.)

efficiency locus, कार्यदक्षता निबद्ध बिंदु संच

efficiency of labour, १ श्रमक्षमता (स्त्री.) २ श्रमिक कार्यक्षमता, कामगार कार्यक्षमता, कामगार कार्यदक्षता

efficiency of money, पैशाची कार्यक्षमता

efficiency of production, (*also* productive efficiency) उत्पादनक्षमता (स्त्री.)

efficient, *adj*. १ कार्यक्षम २ –क्षम ३ दक्ष

efficiently, *adv*. १ कार्यक्षमतेने, कार्यक्षमतापूर्वक २ दक्षतापूर्वक

effluent, *n*. मैलापाणी (न.), सांडपाणी (न.)

efflux, *n*. बहिर्गामी लोंढा (पु.)

egress, *n*. १ (going out) निर्गमन (न.) २ (way out, exit) निर्गम मार्ग (पु.), निर्गम (पु.)

v.i. निघून जाणे

egression, *n*. (act of going out ; act of emergence or emigration) निर्गमन (न.) *cf*. ingression

ejection, *n*. १ बेदखल करणे (न.) २ निष्कासन (न.)

elastic, *adj*. लवचिक

elastic demand, लवचिक मागणी

elasticity, *n*. लवचिकता (स्त्री.), लवचिकपणा (पु.)

elasticity of demand, मागणीची लवचिकता

elasticity of expectations, अपेक्षांची लवचिकता

elasticity of monetary system, पैसा पद्धतीची लवचिकता, चलन पद्धतीची लवचिकता

elasticity of substitution, प्रतिवस्तु योजनाची लवचिकता, पर्यायनाची लवचिकता

elasticity of supply, पुरवठ्याची लवचिकता

elasticity of taxation, कराधानाची उत्पन्न लवचिकता

elastic supply, लवचिक पुरवठा

element, *n*. १ मूलतत्त्व (न.) २ घटकावयव (पु.)

elements of economics, अर्थशास्त्राची मूलतत्त्वे

eligibility, *n*. पात्रता (स्त्री.)

eligible, *adj*. पात्र

eligible bill, पात्र विपत्र, ग्राह्य विपत्र

eligible paper, ग्राह्य रोखा

eligible security, पात्र प्रतिभूति, ग्राह्य प्रतिभूति

embargo, *n*. १ (a prohibition, ban) अधिरोध (पु.)

cf. ban बंदी

blockade नाकेबंदी

boycott बहिष्कार
prohibition निषेध
stoppage अटकाव
२ (a stoppage of trade for a short time by authority) **व्यापारबंदी** (स्त्री.)

embezzle, *v.t.* **अपहार करणे**

embezzlement, *n.* **अपहार** (पु.)
cf. defalcation अफरातफर
misappropriation दुर्विनियोग
peculation पैसा खाणे

emigrant, *n.* **उत्प्रवासी** (सा.), **देशनिर्वासी** (सा.)
adj. **उत्प्रवासी**

emigrate, *v.i.* **उत्प्रवासन करणे, स्थायिक होण्यासाठी परदेशात जाणे**

emigration, *n.* १ **उत्प्रवास** (पु.), **स्थायिक होण्यासाठी परदेशात जाणे** (न.) २ **उत्प्रवासन** (न.) *cf.* ingression

emoluments, *n. pl.* **वित्तलब्धि** (स्त्री.) *cf.* salary

empirical, *adj.* **अनुभवाधिष्ठित, अनुभवनिष्ठ**

empirically, *adv.* **अनुभवाधिष्ठित रीतीने**

empirical observation, अनुभवनिष्ठ निरीक्षण

empirical rule, अनुभवाधिष्ठित नियम

empiricism, *n.* (a method of studying the subject whereby knowledge is acquired as a result of actual experience) **अनुभववाद** (पु.)

employ, *v.t.* १ **सेवायोजन करणे, नोकरीस लावणे**
cf. appoint नियुक्ती करणे, नेमणूक करणे
depute प्रतिनियुक्त करणे
engage कामावर लावणे
२ (to use a thing or one's power for an object) **कामी लावणे, उपयोग करून घेणे**
३ (to make use of; to use or occupy advantageously) **समुपयोजन करणे**
n. **नोकरी** (स्त्री.), **सेवा** (स्त्री.)

employed, *adj.* १ **नोकरीस असलेला, सेवानियुक्त** २ **समुपयोजित**

employee, *n.* **कर्मचारी** (सा.)

employer, *n.* १ **नियोक्ता** (पु.), **सेवायोजक** (सा.) २ (as, of private concern) **मालक** (पु.)

employer's liability insurance, नियोक्ता दायित्व विमा

employment, *n.* १ **सेवायोजन** (न.), **रोजगार** (पु.) २ **नोकरी** (स्त्री.) *cf.* business ३ **समुपयोजन** (न.)
full employment पूर्ण सेवायोजन, पूर्ण रोजगार
hyperemployment = overfull employment अति सेवायोजन
primary employment मुख्य सेवायोजन, प्रत्यक्ष सेवायोजन, मुख्य रोजगार, प्रत्यक्ष रोजगार
residual employment अवशिष्ट सेवायोजन
seasonal employment मोसमी सेवायोजन, हंगामी सेवायोजन
secondary employment दुय्यम सेवायोजन, दुय्यम रोजगार
tertiary employment तृतीयक सेवायोजन
underemployment न्यून सेवायोजन

employment agency, सेवायोजन अभिकरण

employment bureau, सेवायोजन केंद्र

employment exchange, सेवायोजन कार्यालय

employment of resources, साधनसंपत्तीचे समुपयोजन

employment potential, रोजगाराची संभाव्यता

employment volume, रोजगार परिमाण, रोजगार सेवायोजन

emporium, *n.* **विक्रयालय** (न.) *cf.* shop

emptor, *n.* (purchaser, buyer) **क्रेता** (पु.)

encash, *v.t.* (as, a bill, etc.) **वटवणे, रोकड करणे**

encashment, *n.* **वटवणे** (न.), **वटवणी** (स्त्री.)

encashment credit, पत वटवणीपत्र
enclave economy, विदेशी अंतक्षेत्रीय अर्थव्यवस्था
enclosure, *n.* (as, a letter) सहपत्र (न.)
encumbrance, *n.* (*also* incumbrance) भार (पु.)
end money, अंतोपयोगी पैसा
endogamous factor, अंतर्जात घटक
endogenous investment, अंतर्जात गुंतवणूक
endogenous variable, अंतर्जात चल
endorse, *v.t.* (*also* indorse) १ (to write on the back) पृष्ठांकित करणे २ (as, a view, etc.) पुष्टी देणे
endorsed, *adj.* १ पृष्ठांकित २ पुष्टी दिलेला
endorsee, *n.* (*also* indorsee) पृष्ठांकिती (सा.)
endorsement, *n.* (*also* indorsement) पृष्ठांकन (न.)
  blank endorsement निनावी पृष्ठांकन, कोरे पृष्ठांकन
  certifying endorsement प्रमाण पृष्ठांकन
  general endorsement सामान्य पृष्ठांकन
  qualified endorsement विशेषित पृष्ठांकन
  restrictive endorsement निर्बंधक पृष्ठांकन
  special endorsement विशेष पृष्ठांकन
endorsement of bills of exchange, विपत्र पृष्ठांकन, विपत्र पृष्ठांकित करणे
endorsement of licence, अनुज्ञप्ति पृष्ठांकन
endorser, *n.* पृष्ठांकक (सा.), पृष्ठांकनकर्ता (पु.)
endowment, *n.* १ स्थायी दान (न.) २ (the portion of an institution's income usu. in the form of dividends from invested funds that is derived from donations) दाननिधि (पु.) ३ (gift of nature) नैसर्गिक देणगी (स्त्री.)
endowment fund, दाननिधि (पु.)
endowment insurance, (life insurance that promises to pay a stated amount to a designated beneficiary, if the insured dies within a *stipulated time* or to the insured himself if he survives) सावधि विमा
endowment policy, सावधि विमापत्र
end product, अंत्य उत्पादित
enface, *v.t.* (to write or print on the face of draft or bill) मुखांकन करणे
enfaced, *adj.* मुखांकित
enfaced paper, मुखांकित पत्र
enfacement, *n.* मुखांकन (न.)
enforced bilateralism, सक्तीचा उभयपक्षवाद
engage, *v.t.* & *i.* कामावर लावणे *cf.* employ
Engel's curve, एंगेलचा वक्र
Engel's law, एंगेलचा सिद्धांत
engineering economics, अभियांत्रिकी अर्थशास्त्र
engross, *v.t.* (to purchase either the whole or large quantities of commodities so as to control the market, enhance the price and make a monopoly profit) एक लाट घेणे, सर्वक्रय करणे
engrosser, *n.* सर्वक्रेता (पु.)
engrossing, *n.* एक लाट घेणे (न.), सर्वक्रय करणे (न.)
enquire = **inquire**
enquiry = **inquiry**
entail, *v.t.* १ –मुळे ओढवणे, –मुळे भाग पडणे २ *Law* दायक्रमनिर्देशन करणे
  n. निर्दिष्टक्रमदाय (पु.)
entailment, *n.* दायक्रमनिर्देशन (न.)
enter, *v.t.* & *i.* १ नोंद करणे २ सामील होणे ३ (as, contracts, etc. with *into*) (करार, वगैरे) करणे
  (*to enter into* –मध्ये नोंद करणे, –मध्ये नोंदवणे)
enterprise, *n.* (*also* enterprize) १ उपक्रम (पु.) २ साहसी उपक्रम (पु.) *cf.* firm
  capitalistic enterprise भांडवलदारी उपक्रम

co-operative enterprise सहकारी उपक्रम
private enterprise खाजगी उपक्रम
public enterprise सरकारी उपक्रम
state enterprise राज्य उपक्रम
entertainment, *n.* करमणूक (स्त्री.)
entertainment duty, करमणूक शुल्क
entertainment tax, करमणूक कर
entire series, पूर्ण श्रेणी
entitle, *v.t.* १ नाव देणे २ हक्क देणे (*to be entitled to* –चा हक्क असणे, –चा हक्कदार असणे)
entitled, *adj.* १ नावाचा २ हक्कदार असणारा, हक्क असलेला
entitlement, *n.* हक्क (पु.), हक्क देणे (न.)
entrant, *n.* प्रवेशार्थी (सा.), प्रवेशी (सा.)
entrepot, *n.* (a port or warehouse for temporary reception of goods which are to be re-exported) मध्यागार (न.), पुनर्निर्यात (करावयाच्या वस्तूंचे) निक्षेपस्थान (न.), उतारपेठ (स्त्री.)
entrepot **trade**, (re-export trade) पुनर्निर्यात व्यापार
entrepreneur, *n.* उपक्रमी (सा.), उपक्रम परिचालक (सा.)
entrepreneurial, *adj.* उपक्रमात्मक
entry, *n.* १ प्रवेश (पु.) २ नोंद (स्त्री.)
adjusting entry समायोजन नोंद, समायोजक नोंद
closing entry अखेरची नोंद, संवरण नोंद
credit entry जमा नोंद
debit entry नावे नोंद
deduct entry वजा नोंद
double-entry दुहेरी नोंद
journal entry कीर्द नोंद
ledger entry खातेवही नोंद
opening entry प्रारंभिक नोंद
original entry मूळ नोंद
single-entry एकेरी नोंद
transfer entry खातेबदल नोंद
envelope, *n.* लिफाफा (पु.) (as in ; window envelope पारदर्शी लिफाफा)
envelope curve, (*also* planning curve) परिवारिका वक्र
environment, *n.* सभोवतालची परिस्थिति (स्त्री.), पर्यावरण (न.)
environmental planning, पर्यावरणी नियोजन
environmental region, पर्यावरणी प्रदेश
equal, *adj.* १ समान *cf.* identical २ सम ३ बरोबरीचा
equal absolute sacrifice, समनिरपेक्ष त्याग
equal cost lines, समान परिव्यय रेषा
equalisation, *n.* समानीकरण (न.)
equalisational produce, उत्पादनाचे समानीकरण, उत्पन्नाचे समानीकरण
equalisation fund, समानीकरण निधि
equalisation tariff, समानीकरण प्रशुल्क
equalise, *v.t.* समान करणे
equalising, *adj.* समकारी
equalising error = compensating error
equalising fund, समकारी निधि
equalitarian, *n.* समतावादी (सा.)
equalitarianism, *n.* समतावाद (पु.)
equality, *n.* १ (the quality or state of being equal; as, sameness or equivalence in number, quantity or measure) समानता (स्त्री.) २ (the quality or state of being equal as, likeness or sameness in quality, power, status or degree) समता (स्त्री.)
equal outlay curve, समव्यय वक्र
equal product curve, सम उत्पादन वक्र
equal sacrifice theory, समान त्याग सिद्धांत
equal satisfaction curve, समसमाधान वक्र
equate, *v.t.* १ (as, to make equal) समीकरण करणे २ समान लेखणे ३ (as, to treat, represent, regard as equal) समकरण करणे

equated, *adj.* १ समीकृत २ समकृत
equation, *n.* १ समीकरण (न.) २ समकरण (न.)
equation of exchange, (the equation employed to illustrate quantity theory of money) विनिमय समीकरण
equifinality, *n.* समलक्ष्यकता (स्त्री.)
equilibrium, *n.* समतोल (पु.)
dynamic equilibrium गतिशील समतोल
general equilibrium सार्वत्रिक समतोल, सार्व समतोल, सार्वतोल
neutral equilibrium प्रभावशून्य समतोल
partial equilibrium = **particular equilibrium** आंशिक समतोल
sectoral equilibrium क्षेत्रीय समतोल
stable equilibrium स्थिर समतोल
static equilibrium स्थैतिक समतोल
subnormal equilibrium अवसामान्य समतोल
unstable equilibrium अस्थिर समतोल
equilibrium analysis, समतोलाचे विश्लेषण
equilibrium distribution of an individual's resources, व्यक्तीच्या साधनसंपत्तीचे समतोल वितरण
equilibrium exchange rate, समतोल विनिमय दर
equilibrium level, समतोल पातळी
equilibrium of a firm, (a firm is said to be in equilibrium when the entrepreneur has no motive to change its organisation or its scale of production) व्यवसाय संस्थेचा समतोल
equilibrium of an industry, (when there is no tendency for the size for industry to change) उद्योगाचा समतोल
equilibrium of demand and supply, मागणी व पुरवठा यांचा समतोल
equilibrium path, समतोल पथ
equilibrium point, समतोल बिंदु
equilibrium price, (the price at which supply and demand are equal) समतोल किंमत
equilibrium rate of interest, समतोल व्याज दर
equilibrium wage, (when industry is able to obtain just as much labour as it required neither more nor less) समतोल वेतन
equimarginal, *adj.* *Econ.* समसीमांतिक, समसीमांत–
equimarginal returns, *Econ.* समसीमांत प्राप्ति, समसीमांत प्रत्याय
equimarginal utility, *Econ.* समसीमांतिक उपयोगिता
equitable, *adj.* समन्यायी, समन्याय– *cf.* fair
equitable assets, (assets that are charged with or have become a fund for the payment of debts only by operation of equity *specif.* assets charged with the payment of debts by a debtor that would be exempted by law) समन्याय मत्ता
equitable interest, समन्याय हितसंबंध
equitable mortgage, समन्याय गहाण
equitably, *adv.* समन्यायतेने
equities, *n. pl.* (*also* **equity shares** *or* **ordinary shares** *or* **common stock**) (a popular alternative term for ordinary shares) साधारण भाग (पु.अ.व.)
equity, *n.* समन्याय (पु.)
equity capital, (*also* **ordinary share capital** *or* **common stock**) समन्याय भांडवल, सामान्य भाग भांडवल
equity shares = **equities**
equivalence, *n.* १ सममूल्यता (स्त्री.) २ तुल्यता (स्त्री.)
equivalent, *adj.* १ सममूल्य २ तुल्य *cf.* identical
equivalent rupee, सममूल्य रुपया
eradication, *n.* उन्मूलन (न.), निर्मूलन (न.)

ergonomics, *n.* (study of efficiency of workers) **श्रमिक कार्यक्षमता अभ्यास** (पु.)
erosion, *n.* **अपक्षरण** (न.), **धूप** (स्त्री.)
error, *n.* **चूक** (स्त्री.), **प्रमाद** (पु.)
errors and omissions, चूकभूल (स्त्री.)
'errors and omissions excepted', 'चूक भूल देणे घेणे'
'errors excepted', 'चूक भूल देणे घेणे'
errors of commission, कृतिदोष (पु.)
errors of omission, अकृतिदोष (पु.)
errors of principle, तात्त्विक चूक
escheat, *v.t. & i.* **सरकारजमा करणे, सरकारजमा होणे**
essential, *adj.* १ **आवश्यक** २ (indispensable, most important) **अत्यावश्यक** ३ **सारभूत**
establish, *v.t.* १ **स्थापन करणे** २ (as, state, government, usage, etc.) **प्रस्थापित करणे** ३ (to cause people to accept as, claim, theory, etc.) **सिद्ध करणे** ४ (in *passive*) **सुस्थापित होणे**
established, *adj.* १ **स्थापित** २ **प्रस्थापित** ३ **सिद्ध**
establishment, *n.* १ **आस्थापना** (स्त्री.) २ (as, a business establishment) **व्यापारी संस्था** (स्त्री.) *cf.* shop; (व्यापारी, वाणिज्यिक वगैरे) **संस्था** (स्त्री.) ३ (act of establishing or something that is established) **स्थापना** (स्त्री.) ४ **प्रस्थापना** (स्त्री.)
establishment charges, आस्थापना खर्च
estate, *n.* १ **संपदा** (स्त्री.), **इस्टेट** (स्त्री.) *cf.* wealth २ **वसाहत** (स्त्री.) (as in : industrial estate औद्योगिक वसाहत)
estate duty, संपदा शुल्क
estimate, *v.t.* १ **अंदाज करणे, अंदाजणे** *cf.* assess २ (to arrive at an oft. accurate but usu. only approximate statement of the cost of) **प्राक्कलन करणे**
n. १ **अंदाज** (पु.) २ **प्राक्कलन** (न.)
estimated, *adj.* १ **अंदाजित** २ **प्राक्कलित**
estimated cost, (cost in cost accounting estimated in advance of production and construction) **प्राक्कलित परिव्यय**
estimated tare, (वाहनाचे, वेष्टनाचे इत्यादी) **अंदाजित निव्वळ वजन**
estimation, *n.* १ **प्राक्कलन** (न.) *cf.* valuation २ **अंदाज** (पु.)
estop, *v.t.* *Law* **प्रतिष्टंभित करणे**
estoppel, *n.* १ *Law* **प्रतिष्टंभ** (पु.) २ **प्रतिबंधक कबुली** (स्त्री.)
eternal, *adj.* १ **नित्य, शाश्वत** २ **अविकारी**
ethical, *adj.* **नीतिशास्त्रीय, नैतिक**
ethics, *n.* १ **नीतिशास्त्र** (न.) २ **नीतितत्त्व** (न.)
Euro Dollar, युरो डॉलर
Euro Dollar market, युरो डॉलर बाजार
Euro Market, युरो मार्केट, युरो बाजार
Euro sterling, युरो स्टर्लिंग
evade, *v.t. & i.* **टाळाटाळ करणे, टाळणे, चुकवणे**
evaluate, *v.t.* **मूल्यमापन करणे** *cf.* assess
evaluation, *n.* **मूल्यमापन** (न.) *cf.* valuation
evasion, *n.* **टाळाटाळ** (स्त्री.), **टाळणे** (न.), **चुकवणे** (न.)
evasion of tax, करटाळणी (स्त्री.), **कर टाळणे, कर चुकवणे**
eviction, *n.* १ **निष्कासन** (न.) २ (the dispossession of one person by another having a better title) **बेदखली** (स्त्री.)
evolution, *n.* **उत्क्रांति** (स्त्री.)
evolution of banks, बँकांची उत्क्रांति
exact, *adj.* १ **तंतोतंत** २ **नक्की, निश्चित, नेमका**
ex-all, *adv.* (without any accrued supplementary values, rights or privileges—used chiefly in respect to transaction in

securities) विना सर्व हक्क (as in : to sell the shares ex-all विना सर्व हक्क भाग विकणे)
examination, *n.* परीक्षा (स्त्री.)
examiner, *n.* परीक्षक (सा.)
ex ante, *adj.* प्रत्याशित, घटनापूर्व
ex ante investment, (*also* planned investment) नियोजित गुंतवणूक
ex ante saving, (*also* planned saving) नियोजित बचत
ex-capitalisation, *n.* *Stock-exch.* भांडवलीकरणपूर्व किंमत (स्त्री.)
excess, *n.* १ आधिक्य (न.) २ अतिरेक (पु.) ३ वाढावा (पु.)
adj. अधिक, अतिरिक्त, जादा
excess burden of taxation, कराधानाचा अतिभार
excess capacity, अतिरिक्त क्षमता
excess charge, अतिरिक्त आकार
excess demand, अतिरिक्त मागणी
excess duty, अतिरिक्त कर
excess grant, अतिरिक्त अनुदान
excessive, *adj.* अत्यधिक, बेसुमार
excessiveness, *n.* बेसुमारपणा (पु.), अतिरेक (पु.)
excess liquidity, अधिक तरलता
excess payment, १ अतिरिक्त प्रदान २ अतिरिक्त भरणा
excess production, अतिरिक्त उत्पादन
excess profits tax, (*also* excess profits levy) अतिरिक्त लाभ कर
excess reserves, अतिरिक्त राखीव निधि
excess supply, अतिरिक्त पुरवठा
exchange, *n.* १ विनिमय (पु.), देवाणघेवाण (स्त्री.) २ (funds as drafts, cheques or bills of exchange or moneys payable currently at distant point either in foreign or domestic currency) चलन (न.) ३ (as, interchange or conversion of money of two countries) चलन विनिमय (पु.) ४ (as, foreign currency) विदेशी चलन (न.) ५ (a place where things or services are exchanged ; as, a place devoted to the transactions of business usu. at the professional level, as, the *grain exchange*, *produce exchange*, *etc.*—usu. in comb.) –बाजार (पु.), –पेठ (स्त्री.), –मंडी (स्त्री.)
v.t. विनिमय करणे, देवाणघेवाण करणे
first of exchange विपत्र प्रथमक
second of exchange विपत्र द्वितीयक
third of exchange विपत्र तृतीयक
exchange ability, विनिमयक्षमता (स्त्री.), विनिमेयता (स्त्री.)
exchangeable, *adj.* विनिमयक्षम, विनिमेय, विनिमययोग्य
exchange above par, अधिमूल्य विनिमय (अधिमूल्याने विनिमय)
exchange account, विनिमय लेखा
exchange at a discount, बट्ट्याने विनिमय
exchange at par, सममूल्य विनिमय (सममूल्याने विनिमय)
exchange ban, (*also* foreign exchange ban) विदेशी विनिमय बंदी, विदेशी चलनावरील बंदी
exchange bank, चलनविनिमय बँक
exchange below par, अवमूल्य विनिमय (अवमूल्याने विनिमय)
exchange broker, विनिमय दलाल
exchange charge, विनिमय आकार
exchange clearing, विदेशी चलन समाशोधन
exchange control, १ (a governmental regulation of conversion of currencies, the purchase of foreign coin or gold, and the transfer of funds between countries) विनिमय नियंत्रण २ विदेशी चलन नियंत्रण

exchange control authority, विदेशी चलन नियंत्रण प्राधिकारी

exchange conversion, विदेशी चलनांतरण, विदेशी चलन रूपांतर

exchange depreciation, (चलनाचा) बाह्य-मूल्यऱ्हास (पु.)

exchange equalisation account, (*also* exchange stabilisation fund) विनिमय दर स्थिरीकरण निधि

exchange equalisation fund, विदेशी चलन समानीकरण निधि

exchange equation, विनिमय समीकरण

exchange facilities, विनिमय सुविधा

exchange house, विनिमय घर

exchange intervention, विनिमय हस्तक्षेप

exchange management, विदेशी चलन व्यवस्थापन

exchange media, (*also* media of exchange) विनिमय माध्यमे

exchange oriented, विनिमय अभिमुख

exchange quota, विनिमय वाटा, विनिमय कोटा

exchanger, *n.* विनिमयकार (पु.)

exchange rate, (*also* rate of exchange) १ विनिमय दर, हुंडणावळ (स्त्री.) २ विदेशी चलन दर

controlled exchange rate १ नियंत्रित विनिमय दर २ नियंत्रित विदेशी चलन दर

favourable exchange rate १ अनुकूल विनिमय दर २ अनुकूल विदेशी चलन दर

fixed exchange rate १ नियत विनिमय दर २ नियत विदेशी चलन दर

flexible exchange rate १ नम्य विनिमय दर २ नम्य विदेशी चलन दर

fluctuating exchange rate अस्थिर विदेशी चलन दर, चढउतारी विदेशी चलन दर

free exchange rate १ मुक्त विनिमय दर २ मुक्त विदेशी चलन दर

multiple exchange rate १ बहुविध विनिमय दर २ बहुविध विदेशी चलन दर

stable exchange rate स्थिर विदेशी चलन दर

exchange ratio, विनिमय प्रमाण

exchange restriction, १ विनिमय निर्बंध २ विदेशी चलन निर्बंध

exchange slip, विनिमय चिठ्ठी

exchange stabilisation fund = exchange equalisation account

exchange standard, विनिमय मानक

exchequer, *n.* राज्यकोष (पु.)

exchequer bill = exchequer bond, राज्यकोषपत्र (न.)

exchequer equalisation grant, राज्यकोष समानीकरण अनुदान

excise, *n.* (*also* excise duty *or* excise tax) उत्पादनशुल्क (न.) *cf.* duty

exclude, *v.t.* अपवर्जित करणे, वगळणे

exclusion, *n.* अपवर्जन (न.), वगळणूक (स्त्री.), वगळणे (न.)

exclusive, *adj.* १ अपवर्जक २ अनन्य

exclusive contract, (contract which binds the retailer not to sell similar products made by another manufacturers) अपवर्जक करार

exclusively, *adv.* केवळ

ex div. (*abbr.* of ex dividend) = **ex dividend**

ex dividend, *adv.* or *adj. Stock-exch.* (with the value of a pending dividend excluded from the sale price of a security, the buyer not being entitled to the dividend when paid—opposed to *cum dividend*) लाभांशरहित

executive, *n.* १ (as, *against* the legislative and judicial branches of the government) शासनांग (न.) २ कार्यकारी अंग (न.) ३ कार्यकारिणी (स्त्री.)
adj. कार्यकारी

executor, *n.* १ निष्पादक (सा.) २ (of a will) मृत्युपत्र व्यवस्थापक (सा.)
exempt, *v.t.* सूट देणे, माफी देणे, माफ करणे
exempted, *adj.* सूट मिळालेला, माफी मिळालेला
exemption, *n.* सूट (स्त्री.), माफी (स्त्री.)
ex-factory price, (a price quotation; the amount payable at the factory—i. e. excluding the cost of delivery from factory to the buyer's premises) कारखाना किंमत
ex-farm price, शेतावरील किंमत
ex-godown issue, बहिर्गोदाम जावक
ex-godown price, गोदाम किंमत
exhaustive government expenditure=**government expenditure on goods and services**
exhibit, *v.t.* १ प्रदर्शित करणे, दाखवणे २ प्रदर्शनात ठेवणे
n. प्रदर्श्य (न.), प्रदर्शनीय वस्तु (स्त्री.)
exhibited, *adj.* प्रदर्शित
exhibition, *n.* प्रदर्शन (न.)
exist, *v.t.* १ अस्तित्वात असणे २ विद्यमान असणे
existence, *n.* १ अस्तित्व (न.) २ (as, life) जीवन (न.)
existent, *adj.* वर्तमान
existing, *adj.* वर्तमान, विद्यमान
ex officio, पदसिद्ध, अधिकारपरत्वे
exogenous, *adj.* (produced from without; originating from or due to external causes) बाह्यजात, बहिर्जात
exogenous changes, बाह्यजात बदल
exogenous investment, बाह्यजात गुंतवणूक
exogenous variable, बहिर्जात चल
exotic, *adj.* विदेशी बाह्यागत
expand, *v.t.* & *i.* विस्तार करणे, विस्तार होणे
expanding, *adj.* विस्तारी
expanse, *n.* विस्तार (पु.)
expansible, *adj.* विस्तार्य
expansion, *n.* १ विस्तार (पु.) २ प्रसार (पु.)
expansionist, *n.* विस्तारवादी (सा.)
expansionist policy, विस्तारवादी धोरण
expansion of currency, चलन विस्तार
expansion of demand, मागणीचा विस्तार
expansion path, विस्तार पथ
expansive, *adj.* १ विस्तारी २ विस्तृत
expectations, *n.* अपेक्षा (स्त्री.अ.व.)
expected profit, १ अपेक्षित लाभ २ अपेक्षित नफा
expeller, *n.* घाणा (पु.)
expenditure, *n.* १ (as, an outlay or the creation of a liability, etc.) व्यय (पु.) २ (as, the act or process of expending) खर्च (पु.)
expenditure tax, व्यय कर
expense, *n.* खर्च (पु.)
expense account, खर्च लेखा
expenses of production, उत्पादन खर्च
expensive, *adj.* १ महाग २ खर्चिक
experience rating, (a merit rating that consists of a manual rate modified by the loss experience of the particular risk) हानिअनुभव गणन
expire, *v.t.* & *i.* अवसान होणे, संपणे
expired, *adj.* अवसन्न
expired loan, अवसन्न कर्ज
expiring, *adj.* अवसायी, संपणारा
expiry, *n.* समाप्ति (स्त्री.)
explain, *v.t.* & *i.* १ समजावून सांगणे, स्पष्ट करणे २ (to account for) स्पष्टीकरण देणे
explanation, *n.* स्पष्टीकरण (न.)
explanatory, *adj.* स्पष्टीकरणात्मक
explicable, *adj.* स्पष्ट करता येण्याजोगा, स्पष्टीकरण करता येण्याजोगा
explicit cost, सुव्यक्त परिव्यय
explicit interest, स्पष्ट व्याज, सुव्यक्त व्याज

exploit, *v.t.* १ पिळवणूक करणे, शोषण करणे २ समुपयोग करणे
exploitation, *n.* १ (an unjust or improper use of another person for one's own profit *specif.* utilisation of the labour power of another person without giving him a just or equivalent return) पिळवणूक (स्त्री.) २ (utilisation or working of a natural resource, etc.) समुपयोग (पु.)
explosive oscillations, स्फोटक दोलने
exponential series, e-श्रेणी, e-फल श्रेणी
export, *v.t.* निर्यात करणे
n. १ निर्यात (स्त्री.) २ (usu. *pl.*) निर्यात माल (पु.), निर्यात वस्तू (स्त्री.अ.व.)
exportable, *adj.* निर्यातयोग्य
exportable surplus, निर्यातयोग्य आधिक्य
exportation, *n.* निर्यात करणे (न.), निर्यात (स्त्री.)
export bill, निर्यात विपत्र
export bill credit scheme, निर्यात विपत्र पत योजना
export bounty, (premium paid by the state to encourage exports) निर्यात संवर्धक अर्थसहाय्य
export credit, (financial assistance to bridge the gap between dispatch of exports and receipt of money) निर्यात पतपैसा
export duty, निर्यात शुल्क
export earnings, १ निर्यात अर्जन २ निर्यात कमाई
exported, *adj.* निर्यात केलेला
exported goods, निर्यात माल, निर्यात वस्तू
exporter, *n.* निर्यातक (सा.), निर्यातकर्ता (पु.)
exporting, *adj.* निर्यातक, निर्यात–, निर्यात करणारा
exporting agent, निर्यात अभिकर्ता, निर्यात एजंट
exporting area, निर्यातक क्षेत्र
exporting country, निर्यातक देश
export licence, निर्यात अनुज्ञप्ति
export merchant, निर्यातक वस्तुव्यापारी
export multiplier, निर्यात गुणक
export of capital, भांडवल निर्यात
export permit, निर्यात परवाना
export price, १ निर्यात किंमत २ निर्यात मूल्य
export priorities, निर्यात अग्रक्रम
export promotion scheme, निर्यात संवर्धन योजना
export quality control, निर्यात प्रत नियंत्रण
export quota, निर्यात कोटा
export quota permit, निर्यात कोटा परवाना
export specie point, सुवर्ण निर्यात बिंदु
export subsidy, निर्यात अर्थसहाय्य
export surplus, निर्यात आधिक्य
export tax, निर्यात कर
export trade, निर्यात व्यापार
exposition, *n.* (as, a trade exhibition) प्रदर्शन (न.)
ex post facto**,** (done, made or formulated after the fact and on the basis of current premises, conditions or knowledge) कार्योत्तर
***ex post facto* sanction,** कार्योत्तर मंजुरी
ex post investment, (*also* **realised investment**) प्रत्यक्षीभूत गुंतवणूक
express, *adj.* १ (directly and distinctly stated or expressed rather than implied or left to inference) सुव्यक्त २ स्पष्ट ३ असंदिग्ध, निःसंदिग्ध
adv. जलद, शीघ्र, द्रुत
v.t. १ व्यक्त करणे २ दर्शवणे
express warranty, सुव्यक्त प्राश्वासन
expropriation, *n.* स्वामित्वहरण (न.)
exproprietary tenent, गतस्वामित्व कूळ
ex-quay, *adv.* or *adj.* (goods sold on this

condition must be taken charge of by the purchaser after they have been landed from the ship) नौधक्का स्वीकार्य

ex-quay goods, नौधक्का स्वीकार्य माल

ex-rights, *adv.* or *adj. Stock-exch.* (it indicates that the price quoted for shares excludes any "rights") अधिकाररहित

ex-ship, *adv.* or *adj.* (a price quoted for goods at the port of arrival and excluding costs of unloading and delivery to the purchaser's premises) जहाज–, जहाजी

ex-ship price, जहाजी किंमत

extend, *v.t. & i.* १ लांबवणे, लांबणे २ वाढवणे, वाढणे ३ विस्तार करणे, विस्तार होणे

extended bond, मुदतवाढ केलेले बंधपत्र, मुदतवाढ केलेला रोखा

extensibility, *n.* विस्तारक्षमता (स्त्री.)

extensible, *adj.* विस्तारक्षम

extension, *n.* १ वाढ (स्त्री.) २ विस्तार (पु.) ३ व्याप्ति (स्त्री.)

extensive, *adj.* १ व्यापक २ विस्तृत

extensive agriculture, विस्तृत कृषि, विस्तृत शेती

extensive cultivation, विस्तृत शेती, विस्तृत लागवड

extensive farming, विस्तृत शेती

extensively, *adv.* विस्तारपूर्वक

extensive margin, विस्तार सीमा

extensive margin of cultivation, विस्तृत शेतीची सीमा

exterior, *adj.* बाह्य, बहिःस्थ

n. बाह्यप्रदेश (पु.), बाहेरचा भाग (पु.)

external, *adj.* १ परराष्ट्र–, परराष्ट्रीय, परदेशी २ बाह्य, बाहेरील

n. बाह्य प्रदेश (पु.), बाहेरचा भाग (पु.)

external bill, परदेशी विपत्र, परदेशी हुंडी

external communication, १ परराष्ट्र दळणवळण २ बाह्य दळणवळण

external convertibility, (चलनाची) बाह्य परिवर्तनीयता

external debt, (*also* **foreign debt**) बाह्य ऋण

external deficit, परराष्ट्रीय देण्याघेण्यातील तूट

external diseconomies, परिव्ययवर्धक बाह्य-प्रतिकूलता

external economies, परिव्यय-ह्रासक बाह्य-अनुकूलता

external effects, (*also* **externalities** *or* **neighbourhood effects**) बाह्य परिणाम

externality, *n.* बाह्यता (स्त्री.)

external loan, (*also* **foreign loan**) (a loan that a government obtains by selling its securities in a foreign country) विदेशी कर्ज

externally, *adv.* बाह्यतः, बाहेरून

external migration, बहिर्गामी स्थलांतर

external trade = **foreign trade**

external value, विदेशी बाह्य मूल्य

extinction, *n.* विलोपन (न.), विलोप (पु.) *cf.* liquidation

extinction of liability, दायित्व विलोपन

extractive industries, निष्कर्षक उद्योग

extra marginal, सीमांतोत्तर, सीमांतबाह्य

extra marginal cultivation, सीमाबाह्य लागवड

extraordinary, *adj.* १ असाधारण २ जादा ३ अलौकिक, लोकोत्तर

extraordinary general meeting, जादा सर्वसाधारण सभा

extraordinary meeting, असाधारण सभा

extraordinary resolution, १ असाधारण निर्णय २ असाधारण ठराव

extrinsic, *adj.* बाह्य

extrinsic value, बाह्य मूल्य

ex-vouchers, *adv.* or *adj.* प्रमाणकरहित

ex-warehouse, *adv.* or *adj.* वखार–, वखारी

ex-warehouse price, वखार किंमत, वखारी किंमत

F

FAA, (*abbr.* of "free of all average") स.हा.स.मु. (सर्व हानि सरासरी मुक्त)

Fabian Socialism, फेबिअन समाजवाद

fabricate, *v.t.* (वस्तु) निर्माण करणे

face, *n.* (the inscribed or printed side of something; *broadly,* the side of something inscribed or printed on both sides that can be considered the front as by reason of containing major matter) दर्शनी बाजू (स्त्री.)

face value, (the value indicated on the face of an instrument) दर्शित मूल्य, दर्शनी मूल्य

facility, *n.* १ सुविधा (स्त्री.), सोय (स्त्री.) २ सौकर्य (न.)

facsimile, *n.* (an exact and detailed copy of something) प्रतिरूप (न.)
adj. प्रतिरूप

facsimile signature, (a signature produced by mechanical means but recognised as valid by law for many banking, financial and business transactions) प्रतिरूप सही, प्रतिरूप स्वाक्षरी

fact, *n.* १ (something that has actual existence) तथ्य (न.) २ वस्तुस्थिति (स्त्री.) ३ गोष्ट (स्त्री.)

factor, *n.* १ (a person that acts or transacts business for another; an agent; a commercial agent) अडत्या (पु.) *cf.* representative २ (something that contributes to the production of a result as an element, circumstance or an influence) घटक (पु.), साधन (न.), कारक (पु.) ३ कारण (न.) (as in : bull factor तेजीचे कारण)

primary factor प्राथमिक घटक, नैसर्गिक घटक

secondary factor दुय्यम घटक

factorage, *n.* अडत (स्त्री.)

factor cost, १ घटक किंमत २ कारक परिव्यय ३ निव्वळ घटक परिव्यय

factor market, घटक विपणी

factor price, घटक किंमत

factor price equalisation, घटक किंमत समानीकरण

factor price frontier, घटक किंमत परिसीमा

factors of production, (*also* agents of production) उत्पादनाचे कारक

factory, *n.* कारखाना (पु.), फॅक्टरी (स्त्री.), निर्माणी (स्त्री.)

Factory Act, कारखाना अधिनियम

factory cost, कारखाना परिव्यय

factory system, कारखाना पद्धति

factory wages, कारखान्यातील मजुरी

facts, *n. pl.* वस्तुस्थिति (स्त्री.)

facultative, *adj.* १ (involving permission rather than compulsion) अनुज्ञेय २ (as, optional) वैकल्पिक

facultative endorsement, वैकल्पिक पृष्ठांकन

faculty, *n.* १ (physical capability or power) सहजशक्ति (स्त्री.), –शक्ति (स्त्री.) २ (members of a profession) निकाय (पु.) (as in: faculty of actuaries विमागणिती निकाय)

faculty theory of taxation = "ability-to-pay" theory of taxation

fair, *adj.* १ उचित, रास्त, ठीक
cf. equitable समन्यायी, समन्याय–
just न्याय्य
reasonable वाजवी
२ (legible, distinct) स्वच्छ ३ (free from rain) कोरडा, उघाडीचा ४ न्याय्य, निःपक्ष ५ पक्का

n. १ (a gathering of buyers and sellers at a fixed time for purposes of trade) जत्रा (स्त्री.) २ (competitive exhibition with prices for excellence) **प्रदर्शन** (न.) (as in : agricultural fair कृषि प्रदर्शन)
fair average quality, सरासरी चांगला दर्जा
fair cash-book, पक्की रोकडवही
fair competition, (*also* called **fair trade practices**) **उचित स्पर्धा**
fair copy, स्वच्छ प्रत
fair-dealing, *n.* **उचित व्यवहार** (पु.), **सरळ व्यवहार** (पु.)
fair ledger, पक्की खातेवही
fairly, *adv.* **साधारणपणे, योग्य प्रकारे, उचित रीतीने**
fair price, रास्त किंमत
fair price shop, रास्त भावाचे दुकान
fair rent, १ रास्त खंड २ रास्त भाटक
fair returns, उचित प्राप्ति
fair-selling price, १ रास्त विक्री किंमत २ रास्त विक्रय मूल्य
fair-trade, *n.* १ (trade legally carried on) **वैध व्यापार** २ (trade under conditions of reciprocity) **परस्परानुकूल व्यापार**
fair-trade practices, (*also* called **fair competition**) **परस्परानुकूल व्यापार प्रथा**
fair wage(s), न्याय्य वेतन
fair wear and tear, (a term used to cover the normal depreciation over a period of some form of property, repairs necessitated as a result of this not being covered by insurance) **रास्त झीजतूट**
fall, *v.i.* **१ पडणे २ उतरणे, घसरणे**
n. **पतन** (न.), **–पात** (पु.)
cf. contraction आकुंचन, संकोच
depreciation मूल्य-ऱ्हास, भावउतार
depression मंदी, मंदीची लाट
drop खाली येणे
regression अल्पकालीन मंदी
slump मंदीची लाट
fallacy, *n.* **तर्कदोष** (पु.)
fall-back pay = attendance money
fallow, *adj.* **पडित**
fallow land, पडित जमीन
false, *adj.* **१ खोटा २ भ्रामक, मिथ्या**
false coin, खोटे नाणे
false document, खोटा दस्तऐवज
false entry, खोटी नोंद
family, *n.* **कुटुंब** (न.)
family allowance, कुटुंब भत्ता, परिवार भत्ता
family budget, कौटुंबिक अर्थसंकल्प, कौटुंबिक खर्चवेच
family farm, कौटुंबिक शेत
family furnished resources, कुटुंबदत्त साधन-सामग्री
family income, कौटुंबिक उत्पन्न, कौटुंबिक आय
family planning, कुटुंब नियोजन
family size, कुटुंबाचे आकारमान
famine, *n.* **दुष्काळ** (पु.), **दुर्भिक्ष्य** (न.)
famine relief, दुष्काळ निवारण
famine relief work, दुष्काळ निवारण कार्य
fare, *n.* **प्रवास भाडे** (न.)
farm, *n.* **१ शेत** (न.) **२ कृषिक्षेत्र** (न.) **३ क्षेत्र** (न.) (as in : poultry-farm कुक्कुट पैदास क्षेत्र) **४ मळा** (पु.) (as in : sugar-cane farm ऊस मळा)
v.t. & i. **१ शेती करणे** २ (to grant or receive the revenues of for a fixed sum) **मक्त्याने देणे, मक्त्याने घेणे** ३ (to rent to or from) **खंडाने देणे, खंडाने घेणे**
farm appraisal, १ कृषि क्षेत्र मूल्यन २ क्षेत्र-मूल्यन ३ क्षेत्राचे मूल्यन
farm costing, कृषि परिव्ययांकन
farm economy, १ कृषिक्षेत्रविषयक अर्थशास्त्र २ क्षेत्रविषयक अर्थशास्त्र

farmer, *n.* शेतकरी (पु.), किसान (पु.)
farm finance, शेती वित्तव्यवस्था
farm furnished resources, क्षेत्रदत्त साधन-सामग्री
farmhand, *n.* शेतमजूर (पु.)
farming, *n.* १ शेती (स्त्री.) २ शेती करणे (न.)
farming of taxes, (a method of tax collection whereby in return for fixed sum paid to the state, the tax-gatherer has the privilege of collecting taxes from the people, etc.) करवसुली मक्त्याने देणे, करवसुलीचा मक्ता देणे, करवसुलीचा मक्ता
farm management, १ शेत व्यवस्थापन २ क्षेत्र व्यवस्थापन
farmstead, *n.* शेतवाडी (स्त्री.)
FAS, (*abbr.* of free alongside ship) जहाजापर्यंत निःशुल्क
fatigue allowance, शीण भत्ता
favourable, *adj.* अनुकूल
favourable balance of payments, (*also* **active balance of payments**) अनुकूल आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
favourable balance of trade, अनुकूल व्यापार शेष
favourable exchange rate = **favourable rate of exchange**, १ अनुकूल विनिमय दर २ अनुकूल विदेशी चलन दर
feasibility, *n.* शक्यता (स्त्री.), सुसाध्यता (स्त्री.)
feasible, *adj.* शक्य, सुसाध्य
feature, *n.* १ (a characteristic) लक्षण (न.) २ (a prominent trait) वैशिष्ट्य (न.) ३ (in *pl.*) रचना (स्त्री.) (as in : physical features प्राकृतिक रचना)
fecundity, *n.* १ बहुप्रसवता (स्त्री.) २ सुफलता (स्त्री.)
federal, *adj.* संघीय, संघ–
federal bank, संघीय बँक, फेडरल बँक
federal finance, (*also* **multilevel finance**) १ संघीय वित्तव्यवस्था २ बहुस्तरीय वित्त-व्यवस्था
federation, *n.* १ (a federal union) संघ (पु.) २ (as, a federation of unions) महासंघ (पु.)
fee, *n.* फी (स्त्री.), शुल्क (न.) *cf.* salary
feed-back, *n.* प्रतिपोषण (न.), प्रतिसंभरण (न.)
female labour, स्त्री कामगार, स्त्री श्रमिक
fertile, *adj.* सुपीक
fertile land, सुपीक जमीन
fertiliser = **chemical manure**
fertility, *n.* १ (of a soil) सुपीकता (स्त्री.) २ जननक्षमता (स्त्री.), प्रसवशक्ति (स्त्री.)
fertility exhaustion, सुपीकता परिक्षय
fertility index, सुपीकता निर्देशांक
fertility rate, (the number of births per thousand women of child-bearing age) जननक्षमता प्रमाण
feudal, *adj.* सरंजामी, सरंजाम–
feudalism, *n.* सरंजामशाही (स्त्री.)
feudatory, *adj.* सरंजामी
FGA, (*abbr.* of "free of general average") सा.हा.स.मु. (सामान्यीकृत हानि सरासरी मुक्त)
fiat money, आदिष्ट मुद्रा, आदिष्ट पैसा
fibre board, तंतुपटल (न.)
fibre crop, तंतु पीक
fictitious, *adj.* १ (not real) अवास्तविक २ (assumed) कल्पित ३ (false) खोटा, नकली, बनावट
fictitious account, बनावट लेखा
fictitious assets, खोटी मत्ता, काल्पनिक मत्ता
fictitious payee, खोटा आदाता
fidelity, *n.* १ एकनिष्ठा (स्त्री.) २ इमान (न.) ३ विश्वासार्हता (स्त्री.)

fidelity bond, (a bond or the form of contract for indemnifying an employer against financial loss due to dishonesty of an employee) **निष्ठा बंध, निष्ठा बंधपत्र**

fidelity insurance = fidelity guarantee, (insurance against loss by reason of dishonesty or non-performance of an employee of the insured) **इमान विमा**

fiduciary, *adj. Econ.* (resting upon public confidence) **विश्वासाश्रित, वैश्वासिक**

fiduciary issue, विश्वासाश्रित नोटप्रचालन

fiduciary loan, विश्वासाश्रित कर्ज

fiduciary notes = fiduciary paper-money, विश्वासाश्रित नोटा, विश्वासाश्रित पैसा

field, *n.* **१ क्षेत्र (न.) २ शेत (न.)**

field test, क्षेत्रीय चाचणी

field-work, *n.* **क्षेत्र कार्य (न.)**

field-worker, *n.* **क्षेत्र कार्यकर्ता (पु.)**

FIFO, (*abbr.* of "first in, first out") **पू.आ.प्र.ग.** (पूर्व आगत, प्रथम गत)

figure, *n.* **१ आकृति (स्त्री.) २ आकडा (पु.), अंक (पु.)**

v.t. & i. **१ चित्रित करणे २ आकडे टाकणे, आकडे भरणे ३ लक्षणीय होणे**

final, *adj.* **१ अंतिम २ पक्का ३** *Econ.* (last in series of economic increment) **अंतिक**

final accounts, अंतिम लेखे

final call account, अंतिम मागणी लेखा

final call money, अंतिम मागणीचे पैसे

final call register, अंतिम मागणी नोंदवही

final goods, अंतिम निर्मित वस्तु

final product = finished product

final products, अंतिम उत्पादिते

final utility, (alternative term for marginal utility used by A. Marshall and Stanley Jevons) **अंतिक उपयोगिता**

finance, *n.* **१** (the management or use of funds by a government, business or individual) **वित्तव्यवस्था (स्त्री.) २** (in *pl.*—the pecuniary affairs or resources of a state, company or individual) **वित्तीय साधने (न.अ.व.), वित्तव्यवस्था (स्त्री.)**

v.t. & i. (to raise or provide funds or capital for ; to secure needed funds or capital) **वित्तव्यवस्था करणे, भांडवल पुरवणे, वित्तव्यवस्था करून घेणे, भांडवल उपलब्ध करून घेणे**

adj. **वित्त–**

Finance Act, वित्त अधिनियम

finance bill, (a bill of exchange drawn usu. by one bank on another bank ; *also* a bill of exchange drawn as a means of borrowing and not to finance a trade transaction) **वित्त विपत्र**

Finance Bill, (Legislature Act to provide the necessary funds for the public treasury) **वित्त विधेयक**

finance corporation, वित्त निगम, वित्त महामंडळ

financial, *adj.* **वित्तीय, वित्त–**

cf. fiscal राजकोषीय
monetary द्रव्यसंबंधी, द्रव्यविषयक
pecuniary धनविषयक, पैशाचा

financial adviser, वित्त सल्लागार

financial burden, वित्तीय भार

financial capital, वित्तीय भांडवल

financial commitment, वित्तीय बांधिलकी

financial control, वित्तीय नियंत्रण

financial crisis, वित्तीय संकट, वित्तीय अरिष्ट, वित्तीय गंडांतर

financial economies, वित्तीय परिव्ययऱ्हासक अनुकूलता

financial feasibility, वित्तीय सुसाध्यता

financial implications, अपेक्षित वित्तीय भार

financial institution, वित्त संस्था

financial intermediary, **वित्तीय मध्यस्थ**

financial planning, **वित्तीय नियोजन**

financial powers, **वित्तीय शक्ती**

financial procedure, **वित्तीय प्रक्रिया, वित्तीय कार्यपद्धति**

financial year, **वित्तीय वर्ष, वित्त वर्ष**

financier, *n.* **वित्तदाता** (पु.), **भांडवल पुरवणारा** (पु.)

financing, *n.* **वित्तव्यवस्था करणे** (न.), **भांडवल पुरवणे** (न.)
adj. **वित्तदायी**

financing agency, **वित्तव्यवस्था संस्था**

financing partner, **वित्तदायी भागीदार**

fine, *n.* **दंड** (पु.)
adj. **१ उत्तम, उत्कृष्ट २ बारीक, सूक्ष्म** ३ (having a stated proportion of pure metal in the composition of) **शुद्ध**

fineness, *n.* **१ सूक्ष्मता** (स्त्री.) **२ शुद्धता** (स्त्री.)

fine tuning of economies, **अर्थव्यवस्थेला जवारी**

finished, *adj.* (ready for packing, shipment or sale ; —used of materials or goods) **तयार, सिद्ध**

finished goods, **तयार माल, तयार वस्तू**

finished product, (*also* **final product**) **तयार पदार्थ, तयार वस्तु**

finite series, **सांत श्रेणी** (स्त्री.अ.व.)

fire-insurance, *n.* **आगविमा** (पु.)

fire-policy, *n.* **आग विमापत्र** (न.)

fireproof, *adj.* **अग्निरोधक**

fire risk, **आग जोखीम**

firm, *n.* (a business unit formed for the purpose of carrying on some kind of economic activity) **व्यवसाय संस्था** (स्त्री.)
cf. business house व्यवसाय गृह
cartel कारखानदार नियंत्रक संघ
combine व्यवसायसंहति
company कंपनी, समवाय
corporation महामंडळ, निगम
enterprise साहसी उपक्रम
guild श्रेणी, संघ, महाजन
joint stock company संयुक्त भांडवल कंपनी, संयुक्त मालकीची संस्था
partnership भागीदारी मालकी संस्था
proprietary concern मालकी संस्था, वैयक्तिक मालकीची संस्था
sole trading concern एकल मालकी संस्था
undertaking उपक्रम
adj. **स्थिर**

firmanjog hundi, (same as namjog hundi) **फर्मानजोग हुंडी**

firm market, **स्थिर बाजार**

firm offer, **निश्चित प्रस्ताव**

first, *adj.* **प्रथम, पहिला**
n. **प्रथमक** (न.)

first-class, *n.* **प्रथम श्रेणी** (स्त्री.), **प्रथम वर्ग** (पु.), **उत्तम श्रेणी** (स्त्री.)
adj. **प्रथम श्रेणीचा, प्रथम वर्गाचा, उत्तम श्रेणीचा**

first-class paper, **उत्तम धनपत्र**

"first in, first out", *Accountancy & Costing* (being or relating to a method of valuing inventories by which items in the *lot first received* are assumed to be *issued or sold first* and requisitions are priced at the cost per item of the oldest lot on hand.—as against "*last in, first out*") **"पूर्व आगत, प्रथम गत"**

firstly, *adv.* **प्रथमत:**

first mortgage, (a mortgage that has priority over other mortgages) **प्रथम गहाण**

first of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in

foreign trade, three copies are required, these being known respectively as the first, second and third of exchange) विपत्र प्रथमक

fiscal, *adj.* राजकोषीय *cf.* financial

fiscal autonomy, राजकोषीय स्वायत्तता

fiscal control, राजकोषीय नियंत्रण

fiscal discipline, राजकोषीय शिस्त, फडणिशी शिस्त

fiscal effort, राजकोषीय प्रयत्न, फडणिशी प्रयत्न

fiscal operation, राजकोषीय व्यवहार

fiscal policy, राजकोषीय धोरण

fiscal residue, कोष व्यवहारज निव्वळ लाभ

fiscal system, राजकोषीय पद्धति

fishery, *n.* १ मत्स्यक्षेत्र (न.) २ मत्स्यव्यवसाय (पु.) ३ मच्छीमारी (स्त्री.), मासेमारी (स्त्री.)

fittings, *n. pl.* जोडणीकामे (न.अ.व.), फिटिंग (न.अ.व.)

five-year plan, पंचवार्षिक योजना

fix, *v.t. & i.* १ ठरवणे, ठरवून देणे, निश्चित करणे २ घट्ट बसवणे ३ स्थिरावणे

fixation, *n.* १ ठरवून देणे (न.) २ निश्चिति (स्त्री.)

fixed, *adj.* १ नियत, मुदतबंद २ (not subject to change or fluctuations) स्थिर ३ ठराविक

fixed assets, (tangible assets as land, buildings, machinery, etc. of a permanent or long-term nature) स्थिर मत्ता

fixed capital, (capital that is durable in character as buildings and machinery, etc. and can be used over an extended period of time without replacement) स्थिर भांडवल

fixed charge, १ स्थिर भार २ (a recurring expense such as rent, insurance, depreciation, etc. that is constant and does not fluctuate with business volume) स्थिर आकार

fixed cost, (cost that remains constant and does not vary with short-term changes in production) स्थिर परिव्यय

fixed deposit, नियत ठेव, मुदतबंद ठेव

fixed deposit account, १ नियत ठेव लेखा २ नियत ठेव खाते

fixed exchange, (a system of foreign exchange that quotes the value of a foreign unit of currency in terms of money of the home country—*also* called *direct exchange*) स्थिर विदेशी चलन विनिमय

fixed exchange rate, स्थिर विदेशी चलन दर

fixed fiduciary issue method, नियत विश्वासाश्रित नोट पद्धति (नियत विश्वासाश्रित नोट प्रचालन पद्धति)

fixed fiduciary reserve, स्थिर विश्वासाश्रित राखीव निधी

fixed instalment method, नियत हप्ता पद्धति

fixed period, नियतावधि (पु.), नियत कालावधि

fixed price, १ ठराविक किंमत २ नियत मूल्य

fixed production coefficient, नियत उत्पादन गुणांक

fixture, *n.* १ पक्की बसवलेली वस्तु (स्त्री.) २ खिळण (स्त्री.), फिक्श्चर (न.)

flat, *adj.* सरसकट

flat cost, (the part of the cost representing direct outlay for labour and material) सरसकट परिव्यय

flat money, स्थावर पैसा

flat rate, सरसकट दर

flat rate tax, सरसकट दराने असलेला कर

flat yield, सरसकट उत्पन्न

flexibility, *n.* लवचिकपणा (पु.), नम्यता (स्त्री.)

flexibility of formula, सूत्र नम्यता
flexibility of price, (a feature of perfect competition and the perfect market, changes in the condition of supply or demand affecting the equilibrium price of a commodity) किंमतीचा लवचिकपणा, किंमतीची नम्यता
flexible, *adj.* लवचिक, नम्य
flexible exchange rate, १ लवचिक विनिमय दर, नम्य विनिमय दर २ लवचिक विदेशी चलन दर, नम्य विदेशी चलन दर
flexible trust, नम्य न्यास
flight, *n.* निर्गमन (न.), पलायन (न.)
flight of capital, (*also* capital flight) भांडवलाचे पलायन
float, *v.t.* १ (to establish as a company or enterprise; to offer an issue of stocks or bonds for sale in order to raise capital) उभारणे २ तरंगणे, तरंगता ठेवणे
floatation, *n.* उभारणी (स्त्री.)
floatation of a company, कंपनीची उभारणी
floater, *n.* १ (first-class bearer securities) चल प्रतिभूति २ चल विमापत्र
floating, *adj.* (*of funds or capital, etc.*—not presently committed or invested) तरता, (*of a debt, policy, etc.*—short-term and usu. not funded) चल
floating assets, तरती मत्ता
floating capital, तरते भांडवल
floating charge, चल भार, तरता भार
floating debt, तरते ऋण
floating fire-policy, चल आग विमापत्र
floating peg, (*also* moving peg) चल कील
floating policy, १ (a sort of marine insurance policy) चल नौविमापत्र २ चल विमापत्र
floating rate = free exchange rate
flood control, पूर नियंत्रण
flood irrigation, पट पाणी, पट ओलित
floor price = bottom price
floriculture, *n.* पुष्पसंवर्धन (न.)
flow, *n.* प्रवाह (पु.), ओघ (पु.)
v.i. प्रवाहित होणे, ओघ वाहणे, वाहणे
flow analysis, प्रवाह विश्लेषण
flow equilibrium, प्रवाही समतोल
flow of funds, (*also* money flow) मुद्रा प्रवाह, निधि प्रवाह
flow production = mass-production
fluctuate, *v.i.* १ चढउतार होणे, कमीजास्त होणे २ अस्थिर असणे, दोलायमान होणे
fluctuating, *adj.* १ चढउतार होणारा, कमीजास्त होणारा, चढउतारी २ अस्थिर, दोलायमान
fluctuating assets, कमीजास्त होणारी मत्ता
fluctuating capital, बदलते भांडवल
fluctuating exchange rate, १ चढउतारी विनिमय दर २ अस्थिर विदेशी चलन दर
fluctuating income, चढउतारी उत्पन्न
fluctuating income tax, आयकरातील चढउतार
fluctuating price, चढउतारी किंमत
fluctuation, *n.* चढउतार (पु.)
fluctuation of exchange rate, १ विनिमय दरातील चढउतार २ विदेशी चलन दरातील चढउतार
fluid, *adj.* चल, प्रवाही
fluid resources, चल साधनसंपत्ति, प्रवाही साधनसंपत्ति
FOB, (*abbr.* of "free on board") ज.ख.मु. (जहाज खर्च मुक्त)
FOB price, (free on board price) १ ज.ख.मु. किंमत (जहाज खर्च मुक्त किंमत) २ ज.ख.मु. मूल्य (जहाज खर्च मुक्त मूल्य)
folder, *n.* मोडपत्रक (न.) *cf.* circular
folio, *n.* पृष्ठ (न.), पान (न.)
follow-up letter, पाठपुरावा पत्र

food constituent, अन्न घटक
food crops, अन्न पिके
FOR, (*abbr.* of "free on rail") रे.ख.मु. (रेल्वे खर्च मुक्त)
force, *n.* बल (न.)
forced labour, वेठ (स्त्री.), बिगार (स्त्री.)
forced savings, (*also* called involuntary saving) सक्तीची बचत
foreclosure, *n. Law* (the process by which a mortgagor is compelled to forfeit his right to redeem the mortgage) पुरोबंध (पु.)
foreign, *adj.* १ परराष्ट्रीय, परराष्ट्र–, विदेशी, विदेश– २ बाह्य
foreign assets, विदेशी मत्ता
foreign bank-note, विदेशी बँक नोट
foreign bill, (*also* foreign bill of exchange *or* long draft) विदेशी विपत्र
foreign capital, विदेशी भांडवल
foreign currency, विदेशी चलन
foreign debt = external debt
foreign domiciled security, विदेशी स्थान-निर्दिष्ट रोखा
foreign exchange, १ (as, foreign currency) विदेशी चलन २ विदेशी विनिमय ३ हुंडणावळ (स्त्री.)
foreign exchange assets, विदेशी चलन मत्ता
foreign exchange ban = exchange ban
foreign exchange broker, विदेशी चलन दलाल
foreign exchange crisis, विदेशी चलन अरिष्ट, विदेशी चलन गंडांतर
foreign exchange liabilities, विदेशी चलन दायित्वे
foreign exchange market, विदेशी चलन बाजार
foreign exchange reserve, विदेशी चलन निधि
foreign investment, विदेशी गुंतवणूक
foreign loan = external loan
foreign public debt office, विदेशी लोक ऋण कार्यालय
foreign remittance, विदेशी वित्तप्रेषण
foreign trade, (*also* external trade) विदेशी व्यापार
foreign trade multiplier, विदेशी व्यापार गुणक
foreign trade zone, विदेशी व्यापार क्षेत्र
forest, *n.* वन (न.)
forfeit, *v.t. & i.* १ जप्त करणे, जमा होणे २ (as, claims, rights, etc.) गमावणे
forfeited, *adj.* १ जप्त केलेला, जप्त झालेला २ गमावलेला
forfeiture, *n.* १ जप्ती (स्त्री.), जप्त करणे (न.) २ गमावणी (स्त्री.)
forfeiture of shares, भाग जप्ती, भाग जप्त करणे
forge, *v.t. & i.* १ बनावट करणे २ बनवणे ३ (usu. with *ahead*) पुढे सरणे
forged, *adj.* बनावट
forged acceptance, बनावट स्वीकृति
forged note, बनावट नोट
forged transfer, बनावट हस्तांतरण
FOR invoice, रे.ख.मु. बीजक (रेल्वे खर्च मुक्त बीजक)
form, *n.* १ नमुना (पु.), प्रपत्र (न.) २ रूप (न.) *cf.* pattern ३ (as, kind) प्रकार (पु.) ४ (as, form and content) आकार (पु.) *v.t. & i.* १ बनवणे २ घडवणे, आकार देणे
formal, *adj.* औपचारिक, रीतसर
formality, *n.* औपचारिकता (स्त्री.), औपचारिकपणा (पु.)
formally, *adv.* १ औपचारिकपणे २ रीतसरपणे
formal motion, औपचारिक प्रस्ताव
formal tax, करभार (पु.)
formation, *n.* १ (as, of capital, etc.) निर्मिति (स्त्री.) २ रचना (स्त्री.), घडण (स्त्री.)

formation of a company = incorporation of a company

former, *adj.* १ भूतपूर्व २ पूर्वीचा ३ (first mentioned of two) पहिला, पूर्वकथित

form of balance-sheet, ताळेबंदाचा नमुना

forms of capital, भांडवलाचे प्रकार

formula, *n.* सूत्र (न.)

form utility, रूप उपयोगिता

FOR price, (free on rail price) १ रे.ख.मु. किंमत (रेल्वे खर्च मुक्त किंमत) २ रे.ख.मु. मूल्य (रेल्वे खर्च मुक्त मूल्य)

'for value received,' 'प्राप्त मूल्यार्थ'

forward, *adj.* १ (of, relating to, or for the future) भावी २ (relating to, or for future delivery) वायद्याचा ३ अग्र– ४ आगाऊ

adv. पुढे

v.t. (as, to send forward) अग्रेषित करणे, पुढे पाठवणे

forward business, वायद्याचा धंदा

forward contract, भावी संविदा, वायदा करार

forward delivery, भावी पोचवणी

forwarded, *adj.* पुढे पाठवलेला, अग्रेषित

forward exchange, १ वायदा विनिमय २ भावी विनिमय

forward exchange rate, १ वायदा दर २ भावी विनिमय दर

forwarding, *n.* अग्रेषण (न.)

adj. अग्रेषण–

forwarding agent, अग्रेषण अभिकर्ता, अग्रेषण एजंट

forwarding section, अग्रेषण विभाग

forward integration, (this occurs when a firm amalgamates with a business which markets its products) अग्र उद्योग एकीकरण

forward market, (*also* future market) वायदा बाजार

forward price, १ भावी किंमत २ भावी मूल्य ३ वायदा किंमत

forward shifting, पुरस्तरण (न.)

forward shifting of a tax, कराचे पुरस्तरण

forward shipping order, आगाऊ नौभरण आदेश

foul, *adj.* दूषित, सदोष (as in : foul bill of lading सदोष भरणपत्र)

foundation seed, पायाभूत बियाणे

founders' shares, (stock issued to the organisers of a public company or corporation and carrying certain privileges) संस्थापक भाग

FPA, (*abbr.* of "free of particular average") आं. हा. स. मु. (आंशिक हानिसरासरी मुक्त)

fractional banking, आंशिक अधिकोषण

fragile, *adj.* भंगुर

fragmentation, *n.* द्विखंडन (न.), तुकडे पाडणे (न.), क्षेत्र विकिरण (न.), अपखंडन (न.), उडत वाटणी (स्त्री.)

fragmentation of holdings, चकबंदी (स्त्री.), धारण जमिनींचे तुकडे पाडणे

franc, *n.* फ्रँक (पु.)

franchise, *n.* मताधिकार (पु.)

franco, *adj.* (*also* rendu) (delivered free—it is the price quotation which includes not only the cost of commodity but also insurance, freight and all delivery charges to the importer's warehouse) खर्चवेचासहित; परिव्यय, विमा, वाहणावळ यांसहित

franco invoice, खर्चवेचासहित बीजक

franco price, खर्चवेचासहित मूल्य; परिव्यय, विमा, वाहणावळ यांसहित मूल्य

frank, *v.t.* अंकन करणे

franked income = franked investment income, अंकित आय

franking machine, अंकन यंत्र

fraternity, *n.* बंधुता (स्त्री.), बंधुभाव (पु.), भ्रातृत्व (न.)

fraud, *n.* कपट (न.), लबाडी (स्त्री.)

free, *adj.* १ (not subject to a particular ruling, authority or obligation ; having no trade restrictions ; open for commercial purposes to everyone, etc.) मुक्त, खुला (as in : free competition मुक्त स्पर्धा, खुली स्पर्धा) २ (not bound; not subject to government regulation ; not subject to restriction or official control) अबाध, अनिर्बंध (as in : free mintage अबाध नाणेपाडणी, अनिर्बंध , बाध नाणेपाडणी) ३ (exempt from liability to duty, tax or toll ; not charging or costing anything) विनामूल्य, मोफत, निःशुल्क

free alongside ship, (*also* **free alongside vessel**) (with delivery at the side of the ship free of charges, the buyer's liability then beginning) जहाजापर्यंत निःशुल्क

free banking, मुक्त अधिकोषण, मुक्त बँक व्यवसाय, अल्पनियंत्रित अधिकोषण, अल्पनियंत्रित बँक व्यवसाय

free capital, मुक्त भांडवल

free coinage, १ अनिर्बंध नाणेपाडणी २ मुक्त टंकन

free competition, खुली स्पर्धा, मुक्त स्पर्धा

free delivery, विनामूल्य पोचवणी, मोफत पोचवणी, विनामूल्य बटवडा, निःशुल्क बटवडा

freedom, *n.* स्वातंत्र्य (न.)

freedom of choice, १ निवड स्वातंत्र्य २ पसंती स्वातंत्र्य

free economy, अबाध अर्थव्यवस्था, अनिर्बंध अर्थव्यवस्था

free enterprise, मुक्त उपक्रम

free exchange rate, (*also* **floating rate**) १ मुक्त विनिमय दर २ मुक्त विदेशी चलन दर

free goods, १ मुक्त माल, मुक्त वस्तू २ निःशुल्क माल, निःशुल्क वस्तू

free list, सीमाशुल्कमुक्त वस्तुसूची

free market, मुक्त बाजार, मुक्त विपणी

free of all average, *Marine Insurance* सर्व हानिसरासरी मुक्त

free of general average, *Marine Insurance* सामान्यीकृत हानिसरासरी मुक्त

free of particular average, *Marine Insurance* आंशिक हानिसरासरी मुक्त

free on board, (*short* **FOB**) जहाज खर्च मुक्त

free on board price, १ जहाज खर्च मुक्त किंमत २ जहाज खर्च मुक्त मूल्य

free on rail, (*short* **FOR**) रेल्वे खर्च मुक्त

free on rail price, १ रेल्वे खर्च मुक्त किंमत २ रेल्वे खर्च मुक्त मूल्य

free port, खुले बंदर

free reserves, मुक्त राखीव निधि

free trade, १ अनिर्बंध व्यापार २ खुला व्यापार, मुक्त व्यापार

free trade area, मुक्त व्यापार क्षेत्र

freeze, *v.t. & i.* (as, freezing of assets, wages, etc.) गोठवणे

freezing, *n.* गोठवणी (स्त्री.)

free zone, १ *Econ.* (an area within which goods may be received and stored without payment of duty) करमुक्त क्षेत्र २ मुक्त क्षेत्र

freight, *n.* १ वाहतूक आकार (पु.), वाहणावळ (स्त्री.) २ (जहाजात, विमानात, वाहनात वगैरे) भरलेला माल (पु.)

freight charges, १ वाहतूक खर्च २ वाहतूक आकार

freight insurance, (the insurance for indemnifying the policy-holder against the loss of *freight money* if the ship owner cannot complete his contract of carriage because of unavoidable peril) वाहतूक आकार विमा

freight note, वाहणावळ चिठ्ठी
frequency, *n.* वारंवारता (स्त्री.)
frequency curve, वारंवारता वक्र
frequency distribution, वारंवारता वितरण
frequency polygon, वारंवारता बहुभुज
frequency table, वारंवारता सारणी, वारंवारता तक्ता
friction, *n.* संघर्ष (पु.)
frictional unemployment, संघर्षजन्य बेकारी
fringe benefits, अनुषंगी हितलाभ
frozen, *adj.* गोठवलेला
frozen assets, गोठवलेली मत्ता
frugality, *n.* मितव्यय (पु.) *cf.* economy
frustrate, *v.t.* विफल करणे
frustrated, *adj.* १ विफल २ (delayed in or prevented from being shipped for any reason—used of cargo, goods, etc.) विलंबित
frustrated cargo, विलंबित नौभार
frustrated savings, विफल बचत
fuel and power, इंधन नि वीज पुरवठा
fulfil, *v.t.* १ पूर्ण करणे २ पार पाडणे ३ फलद्रूप करणे
fulfilment, *n.* १ पूर्ति (स्त्री.) २ परिपूर्ति (स्त्री.)
full bodied money, पूर्ण मूल्य पैसा, पूर्णांश पैसा
full cost price, पूर्ण परिव्यय किंमत
full cost principle, पूर्ण परिव्यय तत्त्व
full employment, १ पूर्ण सेवायोजन, पूर्ण रोजगार, (of labour), पूर्ण रोजगारी २ (of resources), पूर्ण वापर
full employment output, पूर्ण रोजगारी उत्पादन
full line forcing, इतर वस्तूंची खरेदी लादणे
full loss offset, पूर्ण हानि प्रतितोल
'fully paid', 'पूर्ण दत्त'
function, *n.* कार्य (न.), कर्तव्य (न.)
v.i. कार्य चालू असणे, कार्य करणे
functional, *adj.* कार्यात्मक, कार्यासंबंधी
functional finance, प्रयोजनलक्षी वित्त-व्यवस्था, कार्यात्मक वित्तव्यवस्था
functioning, *n.* कार्यानुवर्तन (न.)
adj. कार्यशील
function of money, पैशाचे कार्य
fund, *n.* १ निधि (पु.) २ (in *pl.*—gilt-edged or government securities usu. used with *the*, as, the funds) उत्तम रोखे (पु.अ.व.)
allotted fund नियत निधि
benevolent fund लोकहितैषी निधि, हित-कारी निधि
bonus fund बोनस निधि, अधिलाभांश निधि
borrowed fund उधार निधि
capital reserve fund भांडवली राखीव निधि
chit fund चिठ्ठी निधि
closed fund संवृत निधि
debenture redemption fund ऋणपत्र विमोचन निधि
depreciation fund घसारा निधि
discount sinking fund बट्टा ऋणनिवारण निधि
dividend equalisation fund लाभांश समानी-करण निधि
insurance fund विमा निधि
International Monetary Fund आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधि
investment fluctuation fund गुंतवणूक चढउतार निधि
life fund आजीव निधि
rectification fund १ शोधन निधि २ चूक दुरुस्ती निधि
reserve fund राखीव निधि
revenue reserve fund महसुली राखीव निधि
sinking fund ऋणनिवारण निधि
small savings fund अल्पबचत निधि

fundamental, *adj.* मूलभूत
fundamental disequilibrium, मूलभूत असमतोल
fundamental equilibrium, मूलभूत समतोल
fundamental rights, मूलभूत अधिकार
fundamentals, *n. pl.* मूलभूत तत्त्वे (पु.अ.व.)
funded debt, १ निधिगत राजऋण २ स्थायी ऋण ३ निधिगत ऋण
funded income, निधिगत आय, निधिगत प्राप्ति
fund holdings, निधि धारणे
funding, *n.* निधीकरण (न.)
funding loan, निधीकरण कर्ज
funding of public debt, सरकारी ऋणाचे निधीकरण
funding operations, निधीकरण व्यवहार
furniture, *n.* फर्निचर (न.)
furniture and fixture account, फर्निचर व फिक्श्चर लेखा
future, *adj.* भावी
future market = **forward market**
futures, *n. pl.* (things bought and sold for delivery at a future time) वायद्याचे सौदे (पु.अ.व.)

G

gadget, *n.* कळयंत्र (न.), यंत्रभाग (पु.)
gain, *n.* लाभ (पु.) *cf.* benefit
v.t. & i. १ लाभ होणे २ प्राप्त करणे
galloping inflation = hyperinflation
gamble, *v.i.* १ जुगार खेळणे २ जोखीम घेणे
n. जुगार (पु.)
gambling, *n.* जुगार (पु.)
gap, *n.* १ अंतर (न.) २ मोकळी जागा (स्त्री.) ३ तफावत (स्त्री.)
garnishment, *n.* १ अनृणीकरण (न.) २ वेतन-रोध (पु.)
gas, *n.* वायु (पु.), गॅस (पु.)
GATT, (*abbr.* of General Agreement on Tariffs and Trade) गॅट (न.)
gazette, *n.* १ (of Government) राजपत्र (न.) २ समाचारपत्र (न.)
gazetteer, *n.* दर्शनिका (स्त्री.)
gearing = leverage
general, *adj.* १ सामान्य, सर्वसाधारण २ (of, affecting, all or nearly all ; not special, local or particular) सार्वत्रिक (as in : a matter of general interest सार्वत्रिक हिताची बाब)
general acceptance, १ सामान्य स्वीकृति, सामान्य स्वीकार २ (an unqualified acceptance bill) पूर्ण स्वीकृत विपत्र
general agent, सामान्य अभिकर्ता, सर्व-साधारण अभिकर्ता
General Agreement on Tariffs and Trade, प्रशुल्क नि व्यापार यांसंबंधी सर्वसाधारण करार, गॅट (न.)
general assets, सर्वसाधारण मत्ता
general average, *Marine Insurance* (a loss that arises from the voluntary sacrifice of part of a ship or cargo to save the residue of ship or cargo or from extraordinary expenses incurred in protecting the interest involved under pressure of a common risk and that is shared proportionally by all parties concerned—as opposed to *particular average*) सामान्यीकृत हानिसरासरी, सर्वसामान्य हानि-सरासरी
general banker's lien, बँकेचा सामान्य धारणाधिकार
general body, अधिमंडळ (न.), सर्वसदस्य मंडळ
general body meeting, सर्वसभा (स्त्री.) (सर्वसदस्य सभा)
general central revenue, सामान्य केंद्रीय महसूल
general control, सर्वसाधारण नियंत्रण
general credit, सामान्य पत
general crossing, सर्वसाधारण रेखन, सर्व-साधारण रेखांकन
general endorsement, सामान्य पृष्ठांकन
general equilibrium, (a state of equilibrium which takes account of the effect of a price change of one commodity on the prices of other commodities) सार्व-समतोल, सार्वत्रिक समतोल, सार्वतोल (पु.)
general equilibrium analysis, सार्व समतोल विश्लेषण
general equilibrium theory, सार्व समतोल सिद्धांत
generel excise, सामान्य उत्पादन शुल्क
general functions, सर्वसाधारण कार्ये
general fund, सामान्य निधि, सर्वसाधारण निधि
general fund budgeting, सामान्य निधि अर्थ-संकल्प
general guarantee, सर्वसाधारण हमी

general insurance, आयुर्विमेतर विमा

generalisation, *n.* १ सामान्य विधान (न.), सामान्य सिद्धांत (पु.) २ सामान्यीकरण (न.)

generalise, *v.t.* १ सामान्य विधान करणे, सामान्य सिद्धांत काढणे २ सामान्यीकरण करणे

generality, *n.* सामान्यता (स्त्री.), सर्वसाधारणता (स्त्री.)

general ledger, सर्वसाधारण खातेवही, सामान्य खातेवही

general licence, सामान्य अनुज्ञप्ति

general lien, सामान्य धारणाधिकार

generally, *adv.* प्रायः, सामान्यतः, सर्वसाधारणपणे

generally crossed, सर्वसाधारण रेखित

general manager, महा व्यवस्थापक

general meeting, सर्वसाधारण सभा

general merchant, सर्वसाधारण वस्तुव्यापारी

general partnership, (*also* ordinary partnership) सामान्य भागीदारी

general price level, किंमतीची सर्वसाधारण पातळी

general reserve, सामान्य राखीव निधि

general revenue, सर्वसाधारण आगम, सर्वसाधारण महसूल

general store, (a retail store located usu. in a small or rural community which carries a wide variety of consumer convenience goods including groceries but is not departmentised) किरकोळ वस्तुभांडार

general strike, १ सार्वत्रिक संप २ सार्वत्रिक हरताळ

generate, *v.t.* उत्पन्न करणे, निर्माण करणे

generation, *n.* १ पिढी (स्त्री.) २ (generating; bringing into existence) निर्मिति (स्त्री.)

generation of income, आय निर्मिति

gentleman's agreement, (*also* gentlemen's agreement) १ (an agreement secured only by the honour of the participants) सभ्यजन संमति २ सभ्यजन करार

geographic = geographical, *adj.* भौगोलिक

geographical division, १ भौगोलिक विभागणी २ भौगोलिक विभाग

geographical division of labour, भौगोलिक श्रम विभाजन

geographical mobility, भौगोलिक चलता, भौगोलिक चलनशीलता, भौगोलिक चलिष्णुता

geography, *n.* भूगोल (पु.)
- **commercial geography** वाणिज्यिक भूगोल
- **economic geography** आर्थिक भूगोल
- **physical geography** प्राकृतिक भूगोल
- **political geography** राजकीय भूगोल

geological classification, भूशास्त्रीय वर्गीकरण

geology, *n.* भूशास्त्र (न.)

geometric = geometrical, *adj.* भूमितीय, भूमिति–

geometrical mean, भूमितीय माध्य, भूमिति माध्य

geometrical progression, (*also* geometric progression) *Math.* भूमिति श्रेढी

"Giffen goods", (goods of this type are known as inferior goods) गिफनच्या वस्तू

gift coupon, देणगी कुपन

gift tax, दान कर

gild = guild

gilt-edged securities, उत्तम रोखे

Gini coefficient, जिनी गुणक

giro, *n.* पत हस्तांतरण पद्धति (बहुधा टपालाने)

glut, *n. Econ.* (an excessive quantity; specif. oversupply) अतिरेक (पु.), अत्यधिक पुरवठा (पु.), सुकाळ (पु.)

godown, *n.* गोदाम (न.) *cf.* depot

going concern, (a business that is in full working order so that a buyer will be expected to pay a sum for goodwill) चालू व्यवसाय संस्था

going-concern value, चालू व्यवसाय संस्थेचे मूल्य

gold, *n.* सोने (न.), सुवर्ण (न.)

gold block, (*also* **gold bloc**) (a group of countries bearing their currencies in gold standard) सुवर्ण गट

gold bond, सुवर्ण रोखा

gold bullion standard, (a gold standard under which the coinage and circulation of gold is usu. prohibited but the shipment of gold in international transactions is permitted and a gold bullion reserve is maintained as support for the currency) सुवर्ण धातु मानक

gold clause, सुवर्णविषयक खंड

gold coin, सुवर्ण नाणे, सोन्याचे नाणे

gold currency, सुवर्ण चलन

gold-currency standard, सुवर्ण चलन मानक

gold-exchange standard, (a currency system in which the domestic currency is kept at a party with the standard money of a foreign gold-standard country) सुवर्ण विनिमय मानक, सुवर्ण हुंडणावळ मानक

gold export point, सुवर्ण निर्यात बिंदु

gold import point, सुवर्ण आयात बिंदु

gold parity, सुवर्ण तुल्यता

gold parity standard, सुवर्ण तुल्यता मानक

gold point, (see *also* gold points) १ (as, gold export point) सुवर्ण निर्यात बिंदु २ (as, gold import point) सुवर्ण आयात बिंदु

gold points, (under the gold standard, maximum and minimum limits of fluctuations around *mint par* of *exchange*. If the rates of exchange were to vary outside these limits it would become cheaper to export or import gold, as the case may be) सुवर्णबिंदू (पु.अ.व.)

gold reserve, राखीव सुवर्ण निधि, राखीव सोने

gold standard, (a monetary standard under which the basic unit of currency is defined by a stated quantity of gold) सुवर्ण मानक

gold-standard reserve, सुवर्ण मानक राखीव निधि

good, *n.* १ हित (न.), भले (न.) २ फायदा (पु.), लाभ (पु.) *cf.* benefit ३ श्रेय (न.) *adj.* १ चांगला, भला, सु–, सत् २ उचित, योग्य ३ पर्याप्त ४ शुद्ध

good debt, १ प्रतिप्राप्य कर्ज २ प्रतिप्राप्य ऋण

good faith, सद्भाव (पु.), सद्भावना (स्त्री.)

good money, उत्कृष्ट मुद्रा

goods, *n. pl.* १ माल (पु.), वस्तू (स्त्री.अ.व.) २ व्यापारी माल (पु.)

goods account, माल लेखा

goods book, जांगडवही (स्त्री.), मालवही (स्त्री.)

goods in-transit, मार्गस्थ माल, मार्गस्थ वस्तू

goods of the first order, प्रथम श्रेणी वस्तू (उपभोग्य वस्तू)

goods of the second order, द्वितीय श्रेणी वस्तू (उपभोग्य वस्तू निर्माण करणाऱ्या)

goods of the third order, तृतीय श्रेणी वस्तू (द्वितीय श्रेणी वस्तू निर्माण करणाऱ्या वस्तू)

goods on approval, पसंतीसाठी वस्तू

goods sent on consignment account, १ प्रेष लेखांतर्गत पाठवलेला माल २ प्रेष म्हणून पाठवलेल्या मालाचा लेखा

goods traffic, माल वाहतूक

goodwill, *n.* (potential custom of a business, and its good name and reputation, only *specif.* evaluated when it has been sold from one company to another) ख्यातिस्व (न.), ख्यातिमूल्य (न.)

go slow, (*also* **ca canny**) कार्यमंदन (न.), धीरे काम

govern, *v.t. & i.* १ नियमन करणे २ –चे शासन असणे

governance, *n.* शासन (न.)

governed, *adj.* शासित

governed economy, शासित अर्थव्यवस्था

governing body, नियामक मंडळ

government, *n.* शासन (न.), सरकार (न.)

government account, शासकीय लेखा

government bank, शासकीय बँक

government draft, शासकीय धनाकर्ष

government expenditure on goods and services (*also* **exhaustive government expenditure**) साधनव्ययी शासकीय खर्च

government money, शासकीय पैसा

government monopoly, शासकीय एकाधिकार

government promissory note, सरकारी वचनपत्र

government sector, सरकारी क्षेत्र

governor, *n.* शासक (सा.)

grace, *n.* अनुग्रह (पु.)

grace days = **days of grace**

grace period, अनुग्रह मुदत, सवलतीची मुदत

grade, *n.* १ श्रेणी (स्त्री.) २ प्रत (स्त्री.)
v.t. १ श्रेणीबद्ध करणे २ प्रतवारी लावणे

graded, *adj.* १ श्रेणीबद्ध २ प्रतवारी लावलेला

graded goods, १ श्रेणीबद्ध माल, श्रेणीबद्ध वस्तू २ प्रतवार लावलेला माल, प्रतवार लावलेल्या वस्तू

grader, *n.* श्रेणिक (पु.), ग्रेडर (पु.)

grading, *n.* १ श्रेणीकरण (न.) २ प्रतवारी (स्त्री.)

graduated, *adj.* १ (*of a tax*—increasing in rate with increase in taxable base; as, progressive) क्रमवर्धी २ (divided into or arranged in grades, steps, or successive levels usu. proportionally) श्रेणीबद्ध

graduated tax, (*also* **progressive tax**) क्रमवर्धी कर

grain, *n.* १ धान्य (न.) २ कण (पु.)

gram = **gramme,** *n.* (the unit of mass in the metric system) ग्रॅम (पु.)

granary, *n.* धान्यागार (न.)

grant, *v.t.* १ मान्य करणे २ देणे
n. १ देणगी (स्त्री.) २ अनुदान (न.)

grant-in-aid, *n.* सहायक अनुदान (न.)

graph, *n.* आलेख (पु.)

gratis, *adv. & adj.* निःशुल्क

gratuitous, *adj.* १ निःशुल्क २ विनामोबदला

gratuitous coinage, निःशुल्क नाणेपाडणी

gratuity, *n.* उपदान (न.)

green backs, *n.* ग्रीन बॅक्स (न.) (जुने अमेरिकन कागदी चलन)

green belt, हरित पट्टा

green revolution, हरित क्रांति

grinding machine, १ धारयंत्र (न.) २ पेषणयंत्र (न.)

gross, *n.* (*pl.* gross) (twelve dozen; 144 things) ग्रोस (पु.)
adj. १ एकूण (as in: gross profit एकूण नफा) २ ठोक (as in: gross purchase ठोक खरेदी) ३ स्थूल (as in: gross expenditure स्थूल खर्च) ४ ढोबळ (as in: gross mistake ढोबळ चूक)

gross barter terms of trade, (quantity of imports divided by quantity of exports) $\left(\frac{Q.H.}{Q.X.}\right)$ व्यापार राशी मूल्य तुल्यता दर

gross earnings, १ ठोक कमाई, वट्ट कमाई, ठोक मिळकत २ ठोक अर्जन

gross income, १ (the total of all revenue or receipts usu. for a given period except receipts or returns of capital) स्थूल आय २ (all income derived from any source except for items *specif.* excluded by law and deductions of certain outlays) स्थूल प्राप्ति

gross interest, सकल व्याज, स्थूल व्याज

gross loss, १ स्थूल हानि २ एकूण तोटा

gross national product, १ (the total value of goods and services produced in a nation during a specific period and also comprising the total of expenditure) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादित वस्तूमूल्य २ (as, a national income calculated as the money value of all the goods and services produced in a country during one year) स्थूल राष्ट्रीय आय

gross national welfare, (GNW) स्थूल राष्ट्रीय कल्याण

gross produce, स्थूल उत्पन्न, स्थूल उत्पादन

gross profit, १ स्थूल लाभ २ एकूण नफा

gross rent, स्थूल भाटक, स्थूल भाडे, स्थूल खंड

gross value, स्थूल मूल्य

gross weight, एकूण वजन

gross yeild, स्थूल उत्पन्न

groundage, *n.* (a fee or charge for a ship to anchor in a port) नांगरण शुल्क (न.)

ground-rent, (*also* **surface rent**) *n.* जमीन भाडे (न.), जमीन भाटक (न.)

group, *n.* समूह (पु.), गट (पु.) *cf.* category
v.t. गट करणे, गट पाडणे

group insurance, गट विमा

growth, *n.* १ वृद्धि (स्त्री.), वाढ (स्त्री.) २ अभिवृद्धि (स्त्री.) *cf.* accession

growth centres, वृद्धि केन्द्रे

growth curve, १ वृद्धि आलेख २ अभिवृद्धि वक्र

growth equilibrium, अभिवृद्धि समतोल

growth foci, वृद्धि नाभि

growth generating function, वृद्धिज कार्य

growth point, वृद्धि बिंदु

growth poles theory, वृद्धिजनक स्थल सिद्धांत, वर्धन ध्रुव सिद्धांत

growth promoting effect, वृद्धिकारी प्रभाव

growth rate, (राष्ट्रीय उत्पन्नाचा) अभिवृद्धि दर

guarantee, *v.t.* हमी देणे
n. १ हमी (स्त्री.)
cf. assurance आश्वासन
security प्रतिभूति
surety जामीन
underwriting हमी
warranty प्राश्वासन
२ हमीदार (सा.)
general guarantee सर्वसाधारण हमी
limited guarantee मर्यादित हमी
temporary guarantee तात्पुरती हमी

guarantee bond, हमी बंधपत्र

guarantee broker, हमी दलाल

guarantee company, हमीदायी कंपनी

guaranteed, *adj.* हमीदत्त, हमी दिलेला

guaranteed wage, हमी दिलेले वेतन

guarantor, *n.* हमीदार (सा.) *cf.* surety

guaranty, *n. Law* १ हमी (स्त्री.) २ हमीदार (सा.)

guild, *n.* (*also* **gild**) (an association of merchants) श्रेणी (स्त्री.), संघ (पु.), महाजन (पु.) *cf.* firm

guinea, *n.* (a former gold coin worth 21 s.) गिनी (स्त्री.)

H

habit, *n.* १ सवय (स्त्री.) २ सराव (पु.)
habitability, *n.* निवासयोग्यता (स्त्री.)
habitable, *adj.* निवासयोग्य
habitant, *n.* निवासी (सा.)
habitation, *n.* १ वस्ती (स्त्री.) २ वास (पु.)
habitual, *adj.* १ सराईत, अभ्यस्त २ नित्याचा
habituate, *v.t.* सवय लावून घेणे
haggle, *v.t.* (*also* higgle) (वस्तूंच्या किमतींबद्दल) घासाघीस करणे
haggling, *n.* (*also* higgling) घासाघीस (स्त्री.)
half *n.* अर्धा भाग (पु.)
adj. अर्ध, अर्धा, निम्मा
adv. अर्ध
half-commission man, अंशभागी दलाल, अर्धभागी अडत दलाल
half-note, *n.* अर्धी नोट (स्त्री.)
hallmark, *n.* (an official mark serving as proof of quality) प्रमाणचिन्ह (न.)
hammer, *v.i. Stock-exch.* (शेअर बाजारात) दिवाळे वाजणे
hammered, *adj.* (शेअर बाजारात) दिवाळे वाजलेला
n. (शेअर बाजारात) दिवाळे वाजलेला (पु.)
handbill, *n.* हस्तपत्रक (न.) *cf.* circular
handicraft, *n.* हस्तव्यवसाय (पु.)
handicraft trade, हस्तव्यवसाय व्यापार
handle, *v.t.* १ हाताळणे २ (to trade or deal in) व्यवहार करणे
handling charges, १ हाताळणी खर्च २ हाताळणी आकार
handloom, *n.* हातमाग (पु.)
handmade, *adj.* हातबनावटीचा, हाताने केलेला
harbour, *n.* बंदर (न.)
harbour-dues, *n. pl.* बंदर जकात (स्त्री.)
hard cash, रोकड (स्त्री.)
hard currency, (a currency which is in short supply in relation to the demand for it by other countries) दुर्लभ चलन
hard money, नाणी (न.अ.व.), दुर्मिळ चलन
hardware, *n.* लोखंडी सामान (न.)
harmonic mean, संवादी माध्य
harmonic progression, व्यस्त गणित श्रेढी
harmonious, *adj.* सुसंवादी
harmony, *n.* सुसंवाद (पु.)
harvest, *n.* १ हंगाम (पु.) २ *Agric.* (season for reaping of corn or grains) कापणीचा हंगाम (पु.) ३ पीक (न.) ४ कापणी (स्त्री.)
v.t. कापणी करणे
harvest theory of the trade cycle, (*also* **sunspot theory of the trade cycle**) (an attempt to show that the trade cycle has its origin in harvest fluctuations) हंगामानुसारी व्यापार चक्र सिद्धांत
hat money = **primage**
haulage, *n.* १ (act or process of hauling) मालवाहणी (स्त्री.) २ (charges) वाहणावळ (स्त्री.)
haulage charges, वाहणावळ (स्त्री.)
hawk, *v.t.* फेरीने विकणे
hawker, *n.* फेरीवाला (पु.)
hazard, *n.* १ जोखीम (स्त्री.) २ धोका (पु.)
hazardous, *adj.* १ जोखमी, जोखमीचा २ धोक्याचा
hazardous insurance, जोखमीचा विमा
hazardous occupation, धोक्याचा व्यवसाय
head-tax = **poll-tax**
health insurance, (an insurance against loss through illness of the insured) आरोग्य विमा
heavy, *adj.* १ जड, वजनदार २ अवजड ३ मोठा ४ पुष्कळ

heavy industries, अवजड उद्योग

heavy tax, अतिभारी कर

hedge, *v.t. & i.* (to buy or sell commodity futures as a protection against loss due to price fluctuations; to buy or sell forward exchange as a protection against loss due to foreign exchange fluctuations) द्वैधरक्षण करणे, द्वैध व्यवहार रक्षण करणे, वारण करणे

hedging, *n.* (speculative transaction designed to protect a previous deal; action taken to mitigate fluctuations in prices where a gain on futures may offset a loss incurred by a change of price or *vice versa*) द्वैधरक्षण (न.), द्वैध व्यवहार रक्षण (न.), वारण (न.)

hedging operations, द्वैधरक्षण व्यवहार, वारण व्यवहार

hereditament, *n.* दायाप्ति (स्त्री.), वारसाप्राप्त संपदा (स्त्री.)

hereditary, *adj.* आनुवंशिक

heredity, *n.* १ आनुवंशिकता (स्त्री.) २ वंशपरंपरा (स्त्री.)

heritable, *adj.* वंशानुगामी, वारसागामी, आनुवंशिक

heritage, *n.* वंशार्जित संपत्ति (स्त्री.)

heterogeneity, *n.* १ बहुजिनसीपणा (पु.) २ बहुजातीयता (स्त्री.)

hidden inflation, (*also* **latent inflation**) अप्रकट अतिवृद्धि

hidden price increase, अदृश्य किंमत वाढ

hidden reserve = **inner reserve**

hidden unemployment = **disguised unemployment**

hierarchy of wants, गरजांची श्रेणी

higgle = **haggle**

higgling = **haggling**

" highs and lows ", *Stock-exch.* " उच्चावच किंमती "

hinterland, *n.* पार्श्वप्रदेश (पु.)

hire, *v.t.* १ भाड्याने घेणे, भाड्याने देणे २ मजुरीने लावणे
n. भाडे (न.), किराया (पु.)

hire-purchase, *n.* १ भाडे-खरेदी (स्त्री.) २ भाडे-खरेदी पद्धति (स्त्री.)
adj. भाडे-खरेदी–

hire-purchase agreement, भाडे-खरेदी करार

hire-purchase system, भाडे-खरेदी पद्धति

hirer, *n.* १ भाड्याने घेणारा (पु.) २ भाड्याने देणारा (पु.)

histogram, *n.* आयतचित्र (न.)

historic = **historical,** *adj.* १ ऐतिहासिक २ ऐतिहासिक महत्त्वाचा ३ इतिहास–

historical cost, (a cost computed after production from *records* made concurrently with various steps of production) अभिलेखांतर्गत परिव्यय

history, *n.* १ इतिहास (पु.) २ (an orderly description of past events) पूर्ववृत्त (न.)

hoard, *v.t. & i.* १ (to collect or amass into a hoard usu. of special value or utility) अपसंचय करणे, अपसंचय होणे (it implies a holding or storing up संचय after acquisition and usu. *concealment*, sometimes suggesting *miserly retention* अप) *cf.* accumulate २ साठेबाजी करणे
n. अपसंचय (पु.)

hoarded, *adj.* अपसंचित

hoarded wealth, अपसंचित धन

hoarding, *n.* १ अपसंचय (पु.) २ साठेबाजी (स्त्री.) ३ (a screen of boards for display of bills) जाहिरात फलक (पु.)

hold, *v.t. & i.* १ (as, land, post, etc.) धारण करणे २ (capacity) मावणे ३ समजणे, मानणे ४ (as, a meeting) (सभा) भरवणे

holder, *n.* धारक (सा.)
holder for value, मूल्यार्थ धारक
holder in due course, यथाविधि धारक
holder's receiver, धारकाचा प्रापक
holding, *n.* १ (land held esp. by a vassal of a superior) धारणजमीन (स्त्री.) २ (something that is held) धारण (न.) ३ (usu. in *pl.*) क्षेत्र (न.)
holding company, (a company that owns part or all of one or more other companies for purposes of control) सूत्रधारी कंपनी
holiday, *n.* १ सुटी (स्त्री.) २ सण (पु.)
home, *n.* १ गृह (न.), घर (न.) २ (native land) स्वदेश (पु.)
adj. १ (carried on in one's own country; domestic) देशांतर्गत २ गृह–
home consumption, देशांतर्गत खप
home industry, गृह उद्योग
home market = **domestic market**
home safe, (a small tin box belonging to a bank in which money may be saved at home) घरची तिजोरी
homestead, *n.* घरवाडी (स्त्री.)
home trade, देशांतर्गत व्यापार
homogeneity, *n.* (*also* **homogeneousness**) १ एकजिनसीपणा (पु.) २ एकजातीयता (स्त्री.)
homogeneity assumptions, एकविधता गृहीते
homogeneity of degree one, एकघाती एकविधता
homogeneous, *adj.* १ एकजिनसी २ एकजातीय ३ एकविध ४ एकजीव
homogeneousness = **homogeneity**
homogeneous region, एकजिनसी प्रदेश
homogenisation, *n.* १ समांगन (न.) २ समजातीकरण (न.) ३ एकविधता (स्त्री.)
honorarium, *n.* मानधन (न.), मानद्रव्य (न.)
cf. salary
honour, *v.t.* (to fulfil; to carry out; *specif.* to accept and comply with the terms of—as, cheques, bills, etc.) आदृत करणे, –चे प्रदान करणे
n. १ आदृति (स्त्री.), आदृत करणे (न.), प्रदान करणे (न.) २ प्रतिष्ठा (स्त्री.) (as in : acceptor for honour प्रतिष्ठार्थ स्वीकर्ता)
honour a cheque, धनादेश आदृत करणे, धनादेशाचे प्रदान करणे
honoured, *adj.* आदृत, स्वीकारलेला
honoured bill, आदृत विपत्र, आदृत हुंडी
hoondee = **hoondi** = **hundi**
horizontal, *adj.* १ (as, parallel to horizon) क्षैतिज, क्षितिजसमांतर २ (as, flat or level) आडवा ३ (relating to, uniting, or consisting of individuals of *similar* type or on the *same* level) समस्तरीय, समस्तर–
horizontal competition, समस्तरीय स्पर्धा
horizontal equity, समस्तर समन्याय
horizontal integration, (*w.r.t.* the structure of an industry) समस्तर उद्योग एकीकरण
horizontal method, समस्तर पद्धति
horizontal mobility, समस्तरीय चलिष्णुता, समस्तर चलता, समस्तर चलनशीलता
horse-power, *n. Mech.* अश्वशक्ति (स्त्री.)
horticulture, *n.* उद्यानविद्या (स्त्री.)
horticulturist, *n.* उद्यानविद्यावेत्ता (पु.)
hotchpot, *n.* १ एकराशी (स्त्री.) २ (as, hotchpotch) खिचडी (स्त्री.)
hot money, (*also* **refugee capital**) (large sums of foreign currencies moved at short notice from country to country seeking the highest short-term rates of interest) प्रवेगी (विदेशी) भांडवल, आश्रयार्थी भांडवल, गतिमान द्रव्य, गतिमान भांडवल

hot money treasury bill, प्रवेगी कोषागार विपत्र

hourly-rated, *adj.* (receiving a fixed wage of a certain amount per hour) तास दर–

hour rate, तास दर

hours, *n. pl.* वेळा (स्त्री.अ.व.), तास (पु.अ.व.) (as in : working hours कामाच्या वेळा, कामाचे तास)

house, *n.* गृह (न.), घर (न.)

household, *n.* घरकुल (न.)
adj. घरगुती

household economy = **domestic economy**

household income, घरटी उत्पन्न

household sector, घरगुती क्षेत्र

housing, *n.* १ जागेची सोय (स्त्री.) २ गृह-निर्माण (न.)

housing society, गृहनिर्माण संस्था

hull insurance, (insurance protecting the owners against the loss caused by damage or destruction of waterborne craft or aircraft) पोत विमा

human capital, श्रम भांडवल, मानवी भांडवल, मानवरूपी भांडवल

hundi, *n.* (*also* **hoondee** *or* **hoondi**) (an Indian bill of exchange. It is used in internal finance of trade; a local bill) हुंडी (स्त्री.)
darshani hundi दर्शनी हुंडी
dekhanhar hundi देखनहर हुंडी
dhanijog hundi धनीजोग हुंडी
firmanjog hundi फर्मानजोग हुंडी
javabi hundi जवाबी हुंडी
jokhmi hundi जोखमी हुंडी
mudati hundi मुदती हुंडी
namjog hundi नामजोग हुंडी
shahjog hundi शाहजोग हुंडी

hunting stage, शिकार अवस्था, शोध अवस्था

hush money, मुखलेप (पु.)

hybrid, *n.* १ संकर (पु.) २ संकरज (सा.)
adj. संकरित

hybridisation, *n.* संकरण (न.), संकरण करणे (न.), संकरीकरण (न.)

hyperemployment = **overfull employment**

hyperinflation, *n.* (*also* **galloping inflation** *or* **runaway inflation**) १ अतिस्फीति (स्त्री.), सुसाट अतिवृद्धि (स्त्री.) २ अतिफुगवटा (पु.), उत्प्लवी फुगवटा (पु.) ३ अति-चलनवाढ (स्त्री.), उच्छृंखल चलनवाढ (स्त्री.)

hypothecate, *v.t. Law* तारणगहाण ठेवणे, –चे तारणगहाण लावून देणे

hypothecation, *n.* तारणगहाण (न.)

hypothecation certificate = **letter of hypothecation**

hypothecator, *n.* तारणगहाणकर्ता (पु.), तारणगहाण लावून देणारा (पु.)

hypothesis, *n.* गृहीत (न.)

hypothetical, *adj.* गृहीत, परिकल्पनात्मक

hypothetical par of exchange, गृहीत विनिमय तुल्यता, परिकल्पनात्मक तुल्यता

I

ibid = *ibidem*, (in the same place) तत्रैव, कित्ता

idea, *n.* १ (as, picture in mind, conception, mental image, etc.) कल्पना (स्त्री.) २ (as, thought ; opinion ; a product of reflection or mental concentration) विचार (पु.)

ideal, *n.* १ ध्येय (न.) २ आदर्श (पु.) *adj.* आदर्श

idealism, *n.* १ ध्येयवाद (पु.) २ (as opposed to *realism*) आदर्शवाद (पु.)

idealist, *n.* १ ध्येयवादी (सा.) २ आदर्शवादी (सा.)

idealistic, *adj.* १ ध्येयवादी २ आदर्शवादी, आदर्श–

identical, *adj.* १ (of one thing viewed at different times) एकच, अभिन्न २ (of different things agreeing in every detail) सरूप

cf. equal समान
equivalent तुल्य
same तोच, तसाच
uniform एकरूप

identifiable, *adj.* अभिज्ञेय, ओळख पटण्यासारखा

identification, *n.* १ ओळख (स्त्री.) २ ओळख पटवून देणे (न.) ३ अभिज्ञान (न.)

identified, *adj.* १ ओळखलेला २ ओळख पटवलेला

identifier, *n.* ओळख पटवणारा (पु.)

identify, *v.t. & i.* १ ओळखणे २ ओळख पटवून देणे ३ अभिन्न मानणे, सरूप मानणे ४ तादात्म्य पावणे

identity, *n.* ओळख (स्त्री.)

identity card, ओळखपत्र (न.)

identity problem, अभिज्ञानाचा प्रश्न

ideology, *n.* विचारप्रणाली (स्त्री.)

idle balance, निष्क्रिय रोख शिल्लक

idle capacity, अप्रयुक्त क्षमता, पडीक क्षमता

idle deposit, पडीक ठेवी, अप्रयुक्त ठेवी

ignore, *v.t.* १ उपेक्षा करणे २ दुर्लक्ष करणे ३ हिशेबात न घेणे

ignored, *adj.* १ उपेक्षित २ दुर्लक्षित

illegal, *adj.* अवैध

illegality, *n.* अवैधता (स्त्री.)

illegally, *adv.* अवैध रीतीने

illegible, *adj.* दुर्वाच्य, वाचण्यास कठीण

illegitimate, *adj.* अवैधिक, बेकायदेशीर

illicit, *adj.* १ (as, unlawful) विधिबाह्य, बेकायदेशीर २ (forbidden ; prohibited) निषिद्ध

illiquid, *adj.* (not being cash or readily convertible into cash) अतरल, रोकडदुर्लभ

illiquid assets, अतरल मत्ता

illiquidity, *n.* अतरलता (स्त्री.), रोकडदुर्लभता (स्त्री.)

illiteracy, *n.* निरक्षरता (स्त्री.)

illiterate, *n.* निरक्षर (सा.)

illusion, *n.* भ्रम (पु.) (as in : money illusion मुद्राभ्रम)

illustrate, *v.t.* १ (to exemplify) उदाहरण देणे, सोदाहरण सांगणे २ (to make clear to mind) स्पष्ट करणे ३ (to explain by pictures) चित्रयुक्त करणे

illustrated, *adj.* १ सोदाहरण २ सचित्र

illustration, *n.* १ उदाहरण (न.) २ चित्रांकन (न.)

illustrative, *adj.* विशदीकरणात्मक, निदर्शी

ILO, (*abbr.* of "International Labour Organisation") आंतरराष्ट्रीय श्रमिक संघटना

imbalance, *n.* (lack of balance) असमतोल (पु.), असंतुलन (न.)

IMF, (*abbr.* of "International Monetary Fund") आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधि

imitable, *adj.* १ अनुकरणीय २ नक्कल करण्याजोगा

imitate, *v.t.* १ अनुकरण करणे २ नक्कल करणे

imitation, *n.* १ अनुकृति (स्त्री.), अनुकरण (न.) २ नक्कल (स्त्री.)
adj. नकली

immaterial, *adj.* १ (not consisting of matter) अभौतिक २ (unimportant) बिनमहत्त्वाचा

immature, *adj.* (lacking complete growth, differentiation or development) अपरिपक्व

immature creditor nation, अपरिपक्व धनको राष्ट्र

immature debtor nation, अपरिपक्व ऋणको राष्ट्र

immediate, *adj.* १ निकट २ तात्काळ, तात्काल ३ प्रत्यक्ष (as in : immediate control प्रत्यक्ष नियंत्रण)

immediate annuity, तात्काल वार्षिकी

immediate delivery, तात्काळ पोचवणी

immigrant, *n.* आप्रवासी (सा.), देशप्रवेशी (सा.)
adj. आप्रवासी

immigrate, *v.t.* आप्रवासन करणे, स्थायिक होण्यासाठी देशात प्रवेश करणे

immigration, *n.* १ आप्रवास (पु.), स्थायिक होण्यासाठी देशात प्रवेश करणे (न.) २ आप्रवासन (न.) *cf.* ingression

immobile, *adj.* अचल

immobility, *n.* अचलता (स्त्री.)

immovable, *adj.* (*also* **immoveable**) स्थावर

immovable property, (*also* **real estate**) स्थावर संपत्ति

impact, *n. Econ.* १ (as distinguished from *incidence*—in a sense that the *impact*, as of tax, is on the person who pays *in the first instance*) आघात (पु.) २ (as, cumulative burden) बोजा (पु.), भार (पु.)

impact effect, आघात परिणाम

impact factor, आघात घटक

impact incidence, आघात कोषज विभाजन परिवर्तन (आघात कोविप)

impact of tax, *Econ.* कर आघात, कराचा आघात

impact of taxation, *Econ.* १ कराधानाचा आघात २ कराचा बोजा

impawn, *v.t.* तारणनिक्षेप ठेवणे

imperative planning, आज्ञार्थी नियोजन

imperfect, *adj.* १ (not complete in parts or attributes; not satisfying the standard or ideal) अपूर्ण, अपरिपूर्ण २ (as, defective) सदोष

imperfect competition, अपूर्ण स्पर्धा

imperfect market, अपूर्ण बाजार

imperfect oligopoly, अपूर्ण अल्पजनाधिकार

imperialism, *n.* साम्राज्यवाद (पु.)

imperial preference, (a term used of policy of granting a preferential tariff to countries of British empire) साम्राज्य अधिमान, साम्राज्यांतर्गत अधिमान्यता

imperishable, *adj.* १ अविनाशी, अनाशिवंत २ न नासणारा

imperishable goods, अविनाशी माल, अविनाशी वस्तू

impersonal, *adj.* १ (not referring or belonging to any particular person) अव्यक्तिगत २ (having no personal reference or connection) व्यक्तिनिरपेक्ष

impersonal account, *Bookkeeping* (a term for a ledger account such as cash account or capital account in contrast to *personal account*) अव्यक्तिगत लेखा

impersonal payee, अव्यक्तिगत आदाता

implement, *v.t.* कार्यान्वित करणे
n. १ अवजार (न.) २ उपकरण (न.)

implication, *n.* १ (that which is implied) अभिप्रेत अर्थ (पु.), ध्वनितार्थ (पु.) २ अपेक्षित भार (पु.) (as in : financial implications अपेक्षित वित्तीय भार)
implicit, *adj.* १ गर्भित २ (unquestioning) निर्विवाद
implicit cost, (*also* imputed cost) गर्भित परिव्यय
implied, *adj.* ध्वनित, गर्भित
implied warranty, ध्वनित प्राश्वासन
imply, *v.t.* ध्वनित करणे
import, *v.t.* आयात करणे
n. १ आयात (स्त्री.) २ (usu. *pl.*) आयात माल (पु.), आयात वस्तू (स्त्री.अ.व.)
importable, *adj.* आयातयोग्य
importance, *n.* महत्त्व (न.)
important, *adj.* महत्त्वाचा
importation, *n.* आयात करणे (न.), आयात (स्त्री.)
import duty, आयात शुल्क
imported, *adj.* आयात केलेला, आयात
imported goods, आयात माल, आयात वस्तू
import entitlement account, आयात हक्क लेखा
importer, *n.* आयातक (सा.), आयातकर्ता (पु.)
importing, *adj.* आयातक, आयात—, आयात करणारा
importing agent, आयात अभिकर्ता, आयात एजंट
import leakage, आयात गळती, आयातरूपी गळती
import licence, आयात अनुज्ञप्ति
import merchant, आयात वस्तुव्यापारी
import quota, आयात कोटा
import restrictions, आयात निर्बंध
import specie point, सुवर्ण आयात बिंदु
import trade, आयात व्यापार
imposable, *adj.* (जकात वगैरे) लादण्यास योग्य
impose, *v.t.* (as, restrictions, taxes, etc.) बसवणे, लादणे (as in : impose conditions अटी लादणे)
impose duties, शुल्क बसवणे, शुल्क लादणे
impossible, *adj.* अशक्य
impost, *n.* (a tax esp. on imports) आयात कर (पु.) *cf.* duty
impracticable, *adj.* अव्यवहार्य
impractical, *adj.* अव्यवहारी, व्यवहारशून्य
impress, *v.t.* १ (apply a mark, etc. ; to stamp) शिक्का मारणे, ठसा मारणे २ उमटवणे ३ (to enforce idea, etc. on a person or his mind) मनात ठसवणे, मनावर बिंबवणे ४ (to produce a profound effect upon or to influence) प्रभावित करणे, छाप पाडणे
impressed, *adj.* १ ठसवलेला २ उमटवलेला ३ प्रभावित
impression, *n.* १ प्रभाव (पु.), छाप (स्त्री.) २ (belief or notion generally) समजूत (स्त्री.) ३ (effect of anything on mind) मत (न.) ४ ठसा (पु.)
impressive, *adj.* प्रभावी, छाप पाडणारा, छाप बसवणारा
imprest, *n.* (*also* imprest money) अग्रधन (न.)
imprest account, (a sum provided by a firm to cover cash expenditure as, for example, petty cash payments, and periodically brought upto the same amount) अग्रधन लेखा
imprest amount, अग्रधनाची रक्कम
imprest money = imprest
imprest system, अग्रधन पद्धति
improbable, *adj.* असंभाव्य, असंभवनीय
improper, *adj.* १ अयोग्य, अयुक्त २ अनुचित

improve, *v.t. & i.* १ सुधार करणे, सुधारणे २ उन्नती करणे

improved, *adj.* सुधारलेला, सुधारित

improvement, *n.* १ सुधार (पु.), सुधारणा (स्त्री.) २ उन्नति (स्त्री.)

improvement trust, सुधार विश्वस्तमंडळ, सुधार न्यास

impure, *adj.* अशुद्ध

impurity, *n.* १ (as, quality) अशुद्धता (स्त्री.) २ (as, substance) अपद्रव्य (न.), अशुद्ध (न.)

imputation, *n.* १ दूषण (न.) २ आरोप (पु.)

impute, *v.t.* १ दूषण देणे २ आरोप करणे

imputed cost = implicit cost

imputed income, आरोपित उत्पन्न

imputed value, आरोपित मूल्य

inability, *n.* १ असमर्थता (स्त्री.) २ अक्षमता (स्त्री.)

inactive, *adj.* निष्क्रिय

inactive money, १ निष्क्रिय मुद्रा २ निष्क्रिय पैसा

in anticipation of, –च्या प्रत्याशेने, –च्या अपेक्षेने

inapplicable, *adj.* अप्रयोज्य, लागू न होणारा

inappreciable, *adj.* १ (too small to be perceived) नगण्य २ अत्यल्प

inappropriate, *adj.* १ अनुचित २ अयोग्य

in a set bills, विदेशी विपत्रांच्या तीन प्रतींचा सट

in-between, *adj.* मध्ये

incalculable, *adj.* १ अपरिगण्य २ अपरिमित

incapability, *n.* असमर्थता (स्त्री.)

incapable, *adj.* असमर्थ

incapacity, *n.* १ असमर्थता (स्त्री.) २ अक्षमता (स्त्री.)

incentive, *n.* (something that constitutes a motive or spur ; inducement) प्रोत्साहन (न.), प्रेरणा (स्त्री.)
adj. (serving to encourage, rouse, or move to action ; motivative in particular direction or course ; designed to enhance or improve production esp. in industries) प्रोत्साहक, प्रेरक

incentive taxation, प्रेरक कराधान

incentive wages, प्रेरक वेतन

inchoate instrument, असंपूर्ण लेख

incidence, *n. Econ.* १ (as distinguished from *impact*—in a sense that the *incidence*, as of tax, is on the person *who finally bears it*) आपात (पु.) २ (as, burden) भार (पु.)

incidence of tax, *Econ.* कर आपात, कराचा आपात

incidence of taxation, *Econ.* १ कराधानाचा आपात २ करभार (पु.)

incident, *n.* १ (an event) घटना (स्त्री.) २ (an occurrence) प्रसंग (पु.)

incidental, *adj.* १ आपाती २ आनुषंगिक

incidental charges, १ आनुषंगिक खर्च २ आनुषंगिक आकार

incidental expenses, वरखर्च (पु.)

incidentally, *adv.* १ अनुषंगाने २ प्रसंगवशात

in-clearing, *n.* (cheques received for payment by a bank during the process of clearing) (वटवणीसाठी) आलेले धनादेश (पु.अ.व.)

inclination, *n.* (of a curve) कल (पु.), नति (स्त्री.)

inclusive, *adj.* समावेशक

income, *n.* १ (a gain or recurrent benefit that is usu. measured in money and for a given period of time, derives from capital, labour or combination of both, etc.) आय (पु.) २ (the value of goods and services received by an individual for a given period of time) प्राप्ति (स्त्री.), उत्पन्न (न.)

disposable income विनियोज्य आय, विनियोज्य उत्पन्न
family income कौटुंबिक उत्पन्न, कौटुंबिक आय
gross income स्थूल आय, स्थूल उत्पन्न, स्थूल प्राप्ति
household income घरटी उत्पन्न
national income राष्ट्रीय आय, राष्ट्रीय उत्पन्न
net income निव्वळ आय, निव्वळ उत्पन्न
per capita income = income per head दरडोई उत्पन्न, दरडोई आय, प्रतिव्यक्ति आय, प्रतिव्यक्ति उत्पन्न
personal income = individual income व्यक्तिगत आय, व्यक्तिगत उत्पन्न, वैयक्तिक आय, वैयक्तिक उत्पन्न

income and expenditure account, आय व्यय लेखा

income bearing, १ आय मिळवून देणारा २ प्राप्ती मिळवून देणारा

income consumption curve, उत्पन्न उपभोग वक्र

income determination, आय निर्धारण

income distribution, आय वितरण, आय विभजन

income distribution effect, आय वितरण परिणाम

income effect, आय परिणाम

income elastic investment, (*also* induced investment) उत्पन्न लवचिक गुंतवणूक

income elasticity of demand, (the income elasticity of demand for a commodity shows *the extent to which* a consumer's demand for that good changes as a result of a *change in his income*) मागणीची आयसापेक्ष लवचिकता

income leverage, (राष्ट्रीय) आयवर्धन

income leverage effect, (राष्ट्रीय) आयवर्धन परिणाम

income per head, (*also per capita* income *or* per head income) १ प्रतिव्यक्ति आय, दरडोई आय २ प्रतिव्यक्ति प्राप्ति, दरडोई प्राप्ति

income-tax, *n.* आयकर (पु.)

income terms of trade, (net barter terms of trade weighted by the volume of exports- $\frac{Px}{Pm}Qx$) निर्यातराशी भारित मूल्य तुल्यता दर = आयात क्षमता निर्देशक

income velocity, प्राप्ति परिचलन वेग

income velocity of circulation, आय परिचलन वेग

incoming, *adj.* प्रवेशी, येणारा

incoming partner, प्रवेशी भागीदार, येणारा भागीदार

incomparable, *adj.* अतुलनीय, –शी तुलना होऊ न शकणारा

incompatible, *adj.* विजोड, न जुळणारा

incompetence = incompetency, *n.* अक्षमता (स्त्री.)

incompetent, *adj.* अक्षम

incomplete, *adj.* अपूर्ण

incompleteness = incompletion, *n.* अपूर्णता (स्त्री.)

inconsiderable, *adj.* नगण्य, विचारात न घेण्यासारखा

inconsiderably, *adv.* अत्यल्प प्रमाणात

inconsistency, *n.* विसंगति (स्त्री.)

inconsistent, *adj.* विसंगत

inconvenience, *n.* गैरसोय (स्त्री.)

inconvenient, *adj.* गैरसोयीचा

inconvertibility, *n.* १ (when used of bank-notes or paper-money) अरूपांतरणीयता (स्त्री.) २ (when used in connection with currency) अपरिवर्तनीयता (स्त्री.)

inconvertible, *adj.* १ अरूपांतरणीय २ अपरिवर्तनीय, अपरिवर्त्य

inconvertible bank-notes, अरूपांतरणीय बँक नोटा

inconvertible money, अरूपांतरणीय मुद्रा

inconvertible paper currency, अपरिवर्तनीय कागदी चलन

inconvertible paper-money, अरूपांतरणीय कागदी मुद्रा

incorporal = **incorporeal**

incorporate, *v.t.* १ समावेश करणे, अंतर्भूत करणे २ *Law* (to form into a legal body) विधिसंस्थापित करणे, निगमित करणे *adj.* विधिसंस्थापित, निगमित

incorporated, *adj.* १ समाविष्ट, अंतर्भूत २ विधिसंस्थापित, निगमित

incorporated company, १ विधिसंस्थापित कंपनी, निगमित कंपनी २ विधिसंस्थापित मंडळी, निगमित मंडळी

incorporation, *n.* १ समावेशन (न.), अंतर्भाव (पु.) *cf.* amalgamation २ *Law* (act of creating a corporation) विधिद्वारा संस्थापन (न.), विधिसंस्थापन (न.), निगमन (न.)

incorporation of a company, (*also* **formation of a company**) कंपनीचे विधिद्वारा संस्थापन, कंपनीचे विधिसंस्थापन, कंपनीचे निगमन

incorporeal, *adj.* (*also* **incorporal**) अमूर्त

incorrect, *adj.* १ अशुद्ध २ चुकीचा

incorrectly, *adj.* १ अशुद्धपणे २ चुकीने

increase, *v.t.* & *i.* वाढ करणे, वाढ होणे, वृद्धी करणे, वृद्धी होणे
n. वृद्धि (स्त्री.), वाढ (स्त्री.) *cf.* accession

increase in demand, मागणी वाढ, मागणीची वाढ

increasing, *adj.* १ वाढता, वर्धी २ वाढणारा, वर्धमान

increasing cost, वाढता परिव्यय, वर्धी परिव्यय

increasing demand, वाढती मागणी

increasing marginal cost, वर्धी सीमांतिक परिव्यय

increasing returns, वर्धमान उत्पन्न फल

increasing returns to scale, वाढते अनुमाप प्रत्याय

increasing utility, १ वर्धमान उपयोगिता, वर्धिष्णु उपयोगिता २ वर्धिष्णु तुष्टिगुण

increment, *n.* १ वाढ (स्त्री.) २ वेतनवाढ (स्त्री.), पगारवाढ (स्त्री.)

incremental, *adj.* वाढीव

incremental capital output ratio, वाढीव भांडवल उत्पादन गुणोत्तर

incremental cost, वाढीव परिव्यय

incremental revenue, वाढीव आगम

incremental saving ratio = **marginal saving ratio**

incubation period, उबवण अवधि

incumbrance = **encumbrance**

incur, *v.t.* १ (as, expenses, etc.) (खर्च वगैरे) करणे २ (as, debts, etc.) (कर्ज, ऋण वगैरे) घेणे ३ (as, liabilities, etc.) (दायित्व, जबाबदारी वगैरे) पत्करणे, ओढवून घेणे

indebted, *adj.* ऋणी

indebtedness, *n.* १ ऋणग्रस्तता (स्त्री.), कर्जबाजारीपणा (पु.) २ (as, debts collectively) ऋण (न.)

indefinite, *adj.* अनिश्चित

indefinitely, *adv.* अनिश्चितपणे

indefiniteness, *n.* अनिश्चितता (स्त्री.)

indemnification, *n.* क्षतिपूरण (न.)

indemnified, *adj.* क्षतिपूरित

indemnifier, *n.* क्षतिपूरक (सा.)

indemnify, *v.t.* क्षतिपूरण करणे

indemnitee, *n.* (a person to whom th indemnity is given) क्षतिपूर्तिग्राही (सा.

indemnitor, *n.* (one who gives indemnity) क्षतिपूर्तिकर्ता (पु.)

indemnity, *n.* १ क्षतिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation २ मुक्तता (स्त्री.)

indemnity bond, क्षतिपूर्ति बंधपत्र

indent, *n.* १ (a term used in foreign trade ; foreign orders are known as indents—the term being more particularly used of orders through agents or exporters) मागणीपत्र (न.) २ मागणी (स्त्री.)
v.t. १ मागणीपत्र सादर करणे २ मागणी करणे
casual indent नैमित्तिक मागणीपत्र
closed indent नामनिर्देशित मागणीपत्र
deferred indent स्थगित मागणीपत्र
open indent खुले मागणीपत्र

indenter, *n.* मागणीकार (सा.)

indent firms = indent houses, विदेश व्यापार अडत संस्था

indenture, *n.* करारनामा (पु.) *cf.* agreement

independent, *adj.* १ स्वतंत्र २ अलग

independent banking, स्वतंत्र बँक व्यवसाय, स्वतंत्र अधिकोषण

independently, *adv.* स्वतंत्रपणे

index, *n.* (*pl.* **indexes** *or* **indices**) १ निर्देशांक (पु.) २ (list of names, subjects, references, etc.) सूची (स्त्री.) ३ (something that points to ; pointer as, on an instrument) दर्शक (पु.)
v.t. १ निर्देशांक देणे २ निर्देशसूची तयार करणे

indexed, *adj.* निर्देशांकित

index number, निर्देशांक (पु.)

index of retail prices, (*also* **retail price index**) किरकोळ किंमत निर्देशांक

index price, निर्देशांक मूल्य

indicate, *v.t.* १ दर्शवणे २ निर्देशणे

indication, *n.* १ निर्देश (पु.) २ लक्षण (न.)

indicative, *adj.* निर्देशक

indicative planning, सूचक नियोजन

indicator, *n.* १ दर्शक (पु.) २ निर्देशक (पु.)

indices, (*pl.* of **index**) निर्देशांक (पु.अ.व.)

indifference curves, (a method of analysing consumers' demand) समवृत्ति वक्र, समसमाधान वक्र, तटस्थता वक्र

indifference map, समसमाधान वक्र आलेख

indigenous, *adj.* १ देशीय, देशी २ मूळचा

indigenous bank, देशीय बँक, देशी बँक

indigenous banking, देशीय बँक व्यवसाय, देशी पद्धतीचे अधिकोषण

indigenous bill = indigenous bill of exchange, १ देशी विपत्र २ देशी हुंडी

indigenous production, देशीय उत्पादन

indirect advertising, अप्रत्यक्ष जाहिरात

indirect arbitrage = compound arbitrage

indirect charge = indirect cost

indirect consumption, अप्रत्यक्ष उपभोग

indirect cost, (*also* **indirect charge**) (as cost that is not identifiable with a specific product, function, or activity—opposed to *direct cost*) अप्रत्यक्ष परिव्यय

indirect credit, अप्रत्यक्ष पत

indirect demand, अप्रत्यक्ष मागणी

indirect exchange, १ अप्रत्यक्ष विनिमय २ अप्रत्यक्ष विदेशी चलन विनिमय

indirect liability, अप्रत्यक्ष दायित्व

indirectly, *adv.* अप्रत्यक्ष, अप्रत्यक्षपणे

indirect parity, अप्रत्यक्ष तुल्यता

indirect production, अप्रत्यक्ष उत्पादन

indirect remittance, अप्रत्यक्ष वित्तप्रेषण

indirect tax, अप्रत्यक्ष कर

indirect trade, अप्रत्यक्ष व्यापार

indisputability, *n.* अविवाद्यता (स्त्री.)

indisputable, *adj.* अविवाद्य

individual, *n.* १ व्यक्ति (स्त्री.), एकजण (सा.) २ एक वस्तु (स्त्री.)

adj. व्यक्तिगत

individual demand schedule, वैयक्तिक मागणी अनुसूची

individual income = personal income

individualist, *n.* व्यक्तिवादी (सा.)

individuality, *n.* व्यक्तित्व (न.)

individually, *adv.* व्यक्तिशः

individual proprietor, व्यक्तिगत मालक, मालक व्यक्ति

individual tax, व्यक्तिलक्ष्यी कर

indivisibility, *n.* अविभाज्यता (स्त्री.)

indivisible, *adj.* १ अविभाज्य २ विभागणी-योग्य नसलेला

indoor relief, (assistance under the Poor Laws given to the poor in workhouses—opposed to *outdoor relief*) अंतःसहाय्य (न.)

indorse = endorse

indorsee = endorsee

indorsement = endorsement

induce, *v.t.* १ (to lead on) प्रवृत्त करणे २ प्रलोभित करणे

induced, *adj.* १ प्रवृत्त २ प्रलोभित

induced demand, प्रलोभित मागणी

induced investment = income elastic investment

inducement, *n.* प्रलोभन (न.)

induction, *n. Logic* (opposed to *deduction*) विगमन (न.)

inductive method, विगमक पद्धति

in due course, १ योग्य वेळी, योग्य कालावधीने २ यथावधि

in duplicate, दोन प्रतीत

industrial, *adj.* औद्योगिक, उद्योग–

industrial accident, (an accident occurring during the course of employment) औद्योगिक अपघात, कारखान्यातील अपघात

industrial area, औद्योगिक क्षेत्र

industrial bank, औद्योगिक बँक

industrial centre, औद्योगिक केंद्र

industrial colony, औद्योगिक वसाहत

industrial complex, उद्योग समूह

industrial crisis, औद्योगिक अरिष्ट

industrial crops, औद्योगिक पिके

industrial democracy, (the determination of a company's policies affecting the welfare of its workers by joint action of management and worker representatives) औद्योगिक लोकशाही

industrial depression, औद्योगिक मंदी

industrial dispute, औद्योगिक विवाद

Industrial Disputes Act, औद्योगिक विवाद अधिनियम

industrial economics, औद्योगिक अर्थशास्त्र

industrial education, औद्योगिक शिक्षण

industrial efficiency, १ औद्योगिक कार्यदक्षता २ औद्योगिक क्षमता

industrial enterprise, औद्योगिक साहसी उपक्रम

industrial estate, औद्योगिक वसाहत

industrial expansion, १ औद्योगिक विस्तार २ औद्योगिक प्रसार

industrial fluctuations, औद्योगिक चढउतार

industrial guild, औद्योगिक श्रेणी, औद्योगिक संघ

industrial injury, १ औद्योगिक क्षति २ कारखान्यातील इजा

industrialisation, *n.* औद्योगीकरण (न.)

industrialise, *v.t.* औद्योगीकरण करणे

industrialised, *adj.* उद्योगप्रधान

industrialism, *n.* उद्योगप्रधानता (स्त्री.)

industrialist, *n.* उद्योगपति (पु.)

industrial labour, औद्योगिक कामगार, औद्योगिक श्रमिक

industrially, *adv.* औद्योगिकदृष्ट्या

industrial production, औद्योगिक उत्पादन
industrial products, औद्योगिक उत्पादित वस्तू
industrial relations, (the dealings or relationships of a usu. large business or industrial enterprise with its own workers) औद्योगिक संबंध
industrial revolution, औद्योगिक क्रांति
industrial sociology, (sociological analysis directed at institutions and social relationships within and largely controlled or affected by industry) औद्योगिक समाजशास्त्र
industrial stage, औद्योगिक अवस्था
industrial training, औद्योगिक प्रशिक्षण
industrial union, (a labour union that admits to membership workmen in an industry irrespective of their occupation or craft) एकोद्योग कामगार संघ, एकोद्योग श्रमिक संघ
industry, *n.* १ उद्योग (पु.) *cf.* trade २ (a quality of being hard-working; being always employed usefully) उद्यमशीलता (स्त्री.), उद्योगशीलता (स्त्री.)
in effect, १ (in force or operation) प्रवृत्त असलेला, अंमलात असलेला २ वस्तुतः
ineffective=ineffectual, *adj.* १ निष्फळ २ अप्रभावी
inefficiency, *n.* १ अकार्यदक्षता (स्त्री.) २ अक्षमता (स्त्री.)
inefficiency of labour, १ श्रम अक्षमता २ श्रमिक अकार्यदक्षता, कामगार अकार्यदक्षता
inefficient, *adj.* १ अकार्यदक्ष २ अक्षम
inelastic, *adj.* ताठर, लवचिक नसलेला
inelastic demand, ताठर मागणी
inelasticity, *n.* ताठरपणा (पु.), ताठरता (स्त्री.)
inelasticity of demand, मागणीचा ताठरपणा, मागणीची ताठरता
inelasticity of supply, पुरवठ्याचा ताठरपणा, पुरवठ्याची ताठरता
inelastic supply, ताठर पुरवठा
ineligibility, *n.* अपात्रता (स्त्री.)
ineligible, *adj.* अपात्र
inequality, *n.* १ (quality of being unequal or uneven) असमानता (स्त्री.) २ (as, having disparity; lack of equality) विषमता (स्त्री.)
inequality of incomes, आय विषमता
inequitable, *adj.* विषमन्यायी, विषमन्याय–
inequity, *n.* विषमन्याय (पु.)
inexact, *adj.* १ तंतोतंत नसणारा २ अनिश्चित
inexpensive, *adj.* (not expensive; low priced) कमी खर्चाचा
inexplicable, *adj.* स्पष्ट न करता येण्यासारखा
inextensible, *adj.* अविस्तार्य
infeasibility, *n.* दुःसाध्यता (स्त्री.)
infeasible, *adj.* दुःसाध्य, दुष्कर
inferior, *adj.* १ (lower in any respect or subordinate) दुय्यम, कनिष्ठ २ (poor or poorer in quality) निकृष्ट, कनिष्ठ प्रतीचा, हलक्या प्रतीचा
inferior goods, हलका माल, हलक्या वस्तू
infertile, *adj.* नापीक
infertility, *n.* नापीकपणा (पु.), नापीकता (स्त्री.)
in figures, आकड्यांत
infinite series, अनंत श्रेणी
inflate, *v.t. & i.* चलन अतिवृद्धि करणे, अतिवृद्धि होणे
inflation, *n.* १ (act or instance of inflating or expansion; the state of being inflated or expanded) फुगवटा (पु.) २ अतिवृद्धि (स्त्री.) ३ (as, an increase in the volume of money and credit relative to available goods resulting in a substantial and continuing rise in the general price

level—as opposed to *deflation*) चलन अतिवृद्धि (स्त्री.), चलनवाढ (स्त्री.)
cost inflation परिव्यय अतिवृद्धि
cost-push inflation परिव्ययजन्य अतिवृद्धि
credit inflation पत अतिवृद्धि
creeping inflation मंद अतिवृद्धि
deficit induced inflation तूट प्रेरित अतिवृद्धि
demand pull inflation मागणीजन्य अतिवृद्धि
galloping inflation = hyper inflation = run-away inflation सुसाट अतिवृद्धि, उत्प्लवी फुगवटा
latent inflation = hidden inflation अप्रकट अतिवृद्धि
persistent inflation टिकून राहणारा फुगवटा
profit inflation नफा अतिवृद्धि, लाभ अतिवृद्धि
wage induced inflation = wage-push inflation वेतन प्रेरित अतिवृद्धि
wage inflation वेतन अतिवृद्धि
walking inflation चालता फुगवटा

inflationary, *adj.* १ फुगवटाकारी २ अतिवृद्धिकारी
inflationary gap, अतिवृद्धि तफावत
inflationary pressure, अतिवृद्धि दाब
inflationary spiral, १ (a continuous rise in prices that is sustained by the tendency of wage increases and cost increases to react on each other) अतिवृद्धि प्रावर्त २ चलनातिवृद्धीचा आवर्त
inflationary tendency, अतिवृद्धि प्रवृत्ति
inflationist, *n.* अतिवृद्धिवादी (सा.)
inflation of currency, चलनातिवृद्धि (स्त्री.)
inflation on gold standard, सुवर्ण मानक अधिष्ठित अतिवृद्धि
inflection, *n.* नतिपरिवर्तन (न.)
inflexibility, *n.* ताठपणा (पु.), अनम्यता (स्त्री.)
inflexible, *adj.* ताठ, अनम्य
inflow, *n.* अंतःप्रवाह (पु.), अंतर्वेशीप्रवाह (पु.)
v.i. अंतःप्रवाहित होणे
influence, *n.* प्रभाव (पु.), वजन (न.)
v.t. प्रभाव पाडणे, वजन पाडणे
influenced, *adj.* प्रभावित
influential, *adj.* प्रभावी, वजनदार
influx, *n.* लोंढा (पु.), आगमप्रवाह (पु.), अंतर्वेशी लोंढा (पु.)
in force, अंमलात असलेला
inform, *v.t.* १ कळवणे, वर्दी देणे २ माहिती देणे
informal, *adj.* अनौपचारिक
informality, *n.* अनौपचारिकता (स्त्री.)
informally, *adv.* अनौपचारिकपणे
informant, *n.* १ कळवणारा (पु.), वर्दी देणारा (पु.) २ माहिती देणारा (पु.)
information, *n.* १ माहिती (स्त्री.) २ (something told, news) वार्ता (स्त्री.), वर्दी (स्त्री.)
information centre, माहिती केंद्र
information theory, माहिती सिद्धांत
informative advertisement, माहितीदर्शक जाहिरात
informed, *adj.* १ कळवलेला २ माहितगार
informer, *n.* १ माहिती पुरवणारा (पु.) २ खबरी (सा.)
infrastructure, *n.* आधारभूत संरचना (स्त्री.)
in good faith, सद्भावनेने, सद्भावाने
in good order, सुव्यवस्थित
in good repair, सुस्थितीत
ingot, *n.* (usu. brick-shaped lump of metal esp. gold and silver cast in a mould) धातुपिंड (पु.), लगड (स्त्री.)
ingress, *n.* १ (entrance) प्रवेश (पु.), शिरकाव (पु.) २ (way of entrance) प्रवेशद्वार (न.)
v.t. & i. प्रवेश करणे, शिरकाव करणे

ingression, *n.* (the action of entering) प्रवेशन (न.), शिरकाव (पु.)
cf. egression निर्गमन
emigration उत्प्रवासन
immigration आप्रवासन
migration स्थलांतर, स्थलांतरण
inhabit, *v.t.* वस्ती करणे
inhabitable, *adj.* वस्ती करण्याजोगा
inhabitant, *n.* रहिवासी (सा.)
inhabited, *adj.* वसलेला
inherent, *adj.* १ (structural or involved in the constitution or essential character of something) अंतर्हित २ (belonging by nature or settled habit) अंगभूत
inherit, *v.t. & i.* वारशाने मिळवणे, वारस म्हणून मिळणे, वारशाने मिळणे
inheritance, *n.* १ वारसा (पु.) २ (as, legacy, etc.) वारसाप्राप्त संपत्ति (स्त्री.)
inheritance tax, वारसा कर
inherited, *adj.* वारशाने मिळालेला, वारसाप्राप्त
inimitable, *adj.* अननुकरणीय
initial, *v.t.* (to put an initial or initials to) आद्याक्षरित करणे
n. १ (the initial letter esp. first letter of person's name) आद्याक्षर (न.) २ (in *pl.*—first letters of a person's names) आद्याक्षरी (स्त्री.)
adj. प्रारंभिक, प्रारंभीचा, सुरुवातीचा
initial account, प्रारंभिक लेखा
initial allowance, (*also* **investment allowance**) प्रारंभिक सवलत, प्रारंभिक सूट
initialled, *adj.* आद्याक्षरित
initially, *adv.* १ प्रारंभापासून, सुरुवातीपासून २ प्रारंभी, सुरुवातीस
initial par value, प्रारंभिक सममूल्य
initial stage, प्रारंभीची अवस्था, सुरुवातीची अवस्था

injure, *v.t.* १ क्षती पोचवणे २ इजा करणे ३ (as, to offend, hurt the feelings of) दुखावणे
injurious, *adj.* क्षतिकारक
injuriously, *adv.* क्षतिकारक रीतीने
injury, *n.* १ क्षति (स्त्री.) २ इजा (स्त्री.)
in kind, वस्तुरूपाने, ऐनजिनसी
inland, *adj.* १ (of or relating to inlands, or interior parts of the country; as, domestic) अंतर्देशीय २ (being within the land not bordering the sea; far from sea or border) भूजल– (as in : inland fisheries भूजल मत्स्यव्यवसाय)
inland bill = inland bill of exchange, १ अंतर्देशीय विपत्र २ अंतर्देशीय हुंडी
inland instrument, अंतर्देशीय लेख
inland letter, अंतर्देशीय पत्र
inland marketing, अंतर्देशीय विपणन
inland navigation, अंतर्देशीय नौकानयन
inland revenue, अंतर्देशीय महसूल
inland trade, (*also* called **domestic trade**) अंतर्देशीय व्यापार
inland waterways, अंतर्देशीय जलपथ
in-migration, *n.* अंतःस्थलांतरण (न.)
inner, *adj.* अंतस्थ
inner reserve, (*also* **hidden reserve**) अंतस्थ राखीव निधि
innovation, *n.* नवप्रवर्तन (न.), नवोपक्रम (पु.)
innumerable, *adj.* असंख्य
in person, स्वतः, जातीने
inplant training = on the job training
input, *n.* निविष्टि (स्त्री.)
input-output ratio, निविष्टि उद्दिष्टि प्रमाण
inquire, *v.t.* (*also* **enquire**) १ चौकशी करणे २ विचारपूस करणे
inquiry, *n.* (*also* **enquiry**) १ चौकशी (स्त्री.) २ विचारपूस (स्त्री.) ३ (as, reference) वित्तप्रमाण (न.), ग्वाही (स्त्री.)

inquiry agent = status inquiry agency
insatiability, *n.* अतृप्यता (स्त्री.), अतृप्तिक्षमता (स्त्री.)
insatiable, *adj.* अतृप्य, अतृप्तिक्षम
insatiable wants, अतृप्य गरजा, अतृप्तिक्षम गरजा
inscribed stock, (*also* registered stock) अंकित रोखे
insecure, *adj.* असुरक्षित
insecurity, *n.* असुरक्षितता (स्त्री.)
inseparability, *n.* १ अविभाज्यता (स्त्री.) २ अवियोज्यता (स्त्री.)
inseparable, *adj.* १ अविभाज्य २ अवियोज्य
insert, *v.t.* समाविष्ट करणे, (आत) घालणे
insertion, *n.* अंतर्वेशन (न.)
in-service training = on the job training
inside, *adj.* १ आतील बाजूचा, आतला २ (working or employed indoors) आत काम करणारा
n. १ आतील बाजू (स्त्री.) २ आतील स्वरूप (न.)
adv. (indoor) आत, आतल्या बाजूस
insignificance, *n.* १ अर्थशून्यता (स्त्री.) २ (want of importance) अनुल्लेखनीयता (स्त्री.)
insignificant, *adj.* १ अलक्षणीय २ उपेक्षणीय
insist, *v.t.* आग्रह धरणे
insistence, *n.* आग्रह (पु.)
insistent, *adj.* आग्रहाचा, आग्रही
insolvency, *n.* नादारी (स्त्री.)
insolvent, *adj.* नादार, दिवाळखोर
n. नादार (सा.), दिवाळखोर (सा.)
in specie, १ (in kind) वस्तुरूपाने २ (in coin) नाणेरूपाने, लगडीरूपाने
inspector, *n.* निरीक्षक (सा.)
inst., (*short* for instant) चालू महिन्यातील, चालू महिन्याचा
instability, *n.* अस्थिरता (स्त्री.), अस्थैर्य (न.), डळमळीतपणा (पु.)
instability of demand, मागणीची अस्थिरता, मागणीचे अस्थैर्य
instable, *adj.* अस्थिर, डळमळीत
instalment, *n.* हप्ता (पु.)
instalment bond, १ हप्तेबंदीचे बंधपत्र २ हप्तेबंदीचा रोखा
instalment of annuity, वर्षासनाचा हप्ता, वार्षिकी हप्ता
instalment purchase, हप्तेबंदीची खरेदी
instalment selling, हप्तेबंदीची विक्री
instalment trading, हप्तेबंदीचा व्यापार
instance, *n.* १ (as, suggestion) प्रेरणा (स्त्री.) २ (something cited in proof) उदाहरण (न.) ३ प्रसंग (पु.) ४ बाब (स्त्री.)
instant, *adj.* १ तात्काळ, तत्क्षणिक २ (*short* inst.) चालू महिन्यातील, चालू महिन्याचा
instantaneous, *adj.* तत्क्षणिक, तत्क्षणीय
instantaneously, *adv.* तत्क्षणी
instantly, *adv.* तत्क्षणी
institute = **institution,** *n.* संस्था (स्त्री.)
institutionalism, *n.* संस्थावाद (पु.)
institutional school, संस्थावादी संप्रदाय
instruction, *n.* १ अनुदेश (पु.) २ सूचना (स्त्री.)
instrument, *n.* १ (a means whereby something is achieved, performed or furthered) साधन (न.) २ (a legal document such as, deed, will, insurance policy, warrant, etc. evidencing legal rights or duties) संलेख (पु.) *cf.* deed ३ (as, something capable of being presented as evidence or for inspection) लेख (पु.)
instrumental, *adj.* १ (serving as an instrument or means) साधनभूत २ (as, auxiliary) सहाय्यभूत
instrumental capital, (*also* auxiliary capital) (a term used by A. Marshall for all goods that *aid* labour in production,

i.e. tools, machines, raw materials, etc.) सहाय्यभूत भांडवल
instrumental goods = **producers' goods**
instrumental industry, साधनभूत उद्योग
instrument creating mortgage, गहाण निर्माण करणारा संलेख
instrument of credit, १ पतनिर्माण साधन २ (as, evidence of indebtedness) पतलेख (पु.)
instruments of monetary policy, पैसाविषयक धोरण साधने, पैसा धोरणाच्या अंमलबजावणीची साधने
instruments of production, (*also* **means of production**) उत्पादनाची साधने, उत्पादन साधने
insulate, *v.t.* (to remove as a specie or a commodity from the open market; to sterilise) प्रभावलोपन करणे
insulation, *n.* प्रभावलोपन (न.)
insulation of gold, (*also* **sterilisation of gold**) सुवर्ण प्रभावलोपन, सरकारी सुवर्ण साठ्याची गोठवणी
insurability, *n.* विमायोग्यता (स्त्री.)
insurable, *adj.* विमायोग्य
insurable interest, विमायोग्य हितसंबंध
insurance, *n.* विमा (पु.)
  accident insurance अपघात विमा
  cargo insurance जहाजी माल विमा, परिवहनासाठी माल विमा
  cyclone insurance चक्रीवादळ विमा
  double-insurance दुहेरी विमा
  employer's liability insurance नियोक्ता दायित्व विमा
  endowment insurance सावधि विमा
  fidelity insurance इमान विमा
  fire-insurance आग विमा
  freight insurance वाहतूक आकार विमा
  hazardous insurance जोखमीचा विमा
  hull insurance पोत विमा
  life-insurance आयुर्विमा
  limited-payment insurance मर्यादित प्रदान विमा
  marine insurance नौविमा, सागरी विमा
  state insurance राज्य विमा
  unemployment insurance बेकारी विमा
  whole life insurance आजीवन विमा
  workmen's compensation insurance श्रमिक भरपाई विमा
insurance agent, विमा अभिकर्ता, विमा एजंट
insurance and freight cost, विमा वाहणावळीसह मूल्य
insurance bank, विमा बँक
insurance broker, विमा दलाल
insurance certificate, विमा प्रमाणपत्र
insurance cover, विमा क्षतितारण
insurance fund, विमा निधि
insurance policy, विमापत्र (न.)
insurance policy without profit, लाभरहित विमापत्र
insurance policy with profit, सलाभ विमापत्र
insurance reserve, विमा राखीव निधि
insurance system, विमा पद्धति
insure, *v.t.* १ विमा उतरणे, विमा उतरवणे २ (to make sure) सुनिश्चित करणे
insured, *adj.* विमा उतरलेला, विमा उतरवलेला, विमाबद्ध
  n. विमेदार (सा.)
insured article, विमाबद्ध वस्तु
insured person, विमेदार (सा.), विमादार (सा.)
insured savings deposit account, विमाबद्ध बचत ठेव खाते, विमा उतरवलेले बचत ठेव खाते
insurer, *n.* विमाकार (पु.)
intact, *adj.* १ (as, undamaged) अक्षत २ (as, untouched, complete) शाबूत, जसाच्या तसा

intangible, *adj.* अमूर्त
n. (usu *pl.*) अमूर्त मत्ता (स्त्री.)
intangible assets, (as, goodwill, or a patent right that is not corporeal) अमूर्त मत्ता
intangible property, अमूर्त संपत्ति
integrability, *n.* संकलनीयता (स्त्री.)
integrability conditions, संकलनीयता अटी, संकलनीयता शर्ती
integrable, *adj.* संकलनीय
integrable function, संकलनीय फल, संकलनीय अनुवर्त
integral, *n.* संकलक (पु.)
integrate, *v.t.* १ एकात्म करणे २ (to unite as a part or element with something else; as, to unify) एकीकरण करणे
integrated, *adj.* १ एकात्मीकृत २ एकीकृत
integrated credit system, एकात्मीकृत पत पद्धति, एकात्मीकृत कर्ज पद्धति
integration, *n.* १ एकात्मीकरण (न.) २ (as, unification and mutual adjustment of diverse groups or elements) एकीकरण (न.) *cf.* amalgamation ३ संकलन (न.)
integrity, *n.* १ एकात्मता (स्त्री.) २ (quality of being honest and upright in character) सचोटी (स्त्री.)
intelligence, *n.* १ (as, news, information, esp. with reference to important events) माहिती (स्त्री.), वृत्त (न.) २ (as, advice, notice, etc.) सूचना (स्त्री.)
intelligible, *adj.* सुगम, सुबोध
intend, *v.t.* १ उद्देश असणे २ विचार असणे
intended, *adj.* उद्देशित
intensify, *v.t.* तीव्र करणे, उत्कट करणे, प्रकृष्ट करणे
intensity *n.* १ तीव्रता (स्त्री.), उत्कटता (स्त्री.), प्रकृष्टता (स्त्री.) २ सघनता (स्त्री.)
intensive, *adj.* १ प्रकृष्ट २ सघन
intensive agriculture, सघन कृषि, सघन शेती
intensive cultivation, सघन शेती, सघन लागवड
intensive farming, सघन शेती
intensively, *adv.* १ प्रकृष्ट रीतीने २ सघन रीतीने
intensive margin, सघन सीमा
intensive margin of cultivation, सघन शेतीची सीमा
intensiveness of taxes, कर परिणामांची तीव्रता
intention, *n.* १ उद्देश (पु.) २ (the import or meaning of something) आशय (पु.)
inter–, *pfx.* १ (between, among) आंतर– २ परस्पर– ३ (within, *intra*) अंतर–
interbank, *adj.* (involving two or more banks) आंतरबँकीय (as in: interbank deposits आंतरबँकीय ठेवी; interbank relations आंतरबँकीय संबंध), आंतर अधिकोषीय
interbank debt, आंतर अधिकोषीय ऋण
interbourse securities, (*also* international securities) (securities issued simultaneously in different countries) आंतरराष्ट्रीय रोखे
interdependence, *n.* अन्योन्याश्रय (पु.), परस्परावलंबन (न.)
interdependent, *adj.* अन्योन्याश्रयी, परस्परावलंबी
interest, *n.* १ व्याज (न.) २ (legal concern, title, right in a property or pecuniary stake in a commercial undertaking, etc.) हितसंबंध (पु.) ३ (state of being concerned or affected esp. with respect to advantage) हित (न.) *cf.* benefit ४ (person interested in any particular business, etc.) हितसंबंधी (सा.) ५ (concern, curiosity or quality

exciting them) रुचि (स्त्री.), गोडी (स्त्री.), आस्था (स्त्री.)
 accrued interest प्रोद्‌भूत व्याज, उपार्जित व्याज
 compound interest चक्रवाढ व्याज
 gross interest सकल व्याज, स्थूल व्याज
 net interest निव्वळ व्याज
 overdue interest थकलेले व्याज
 scheduled interest अनुसूचित व्याज
 simple interest सरळ व्याज
interest account, व्याज लेखा
interest area, हितसंबंध क्षेत्र
interest-bearing, *adj.* (*also* interest yielding) व्याजी, व्याजदायी
interested, *adj.* हितसंबंधित
 (*to be interested in* –विषयी आस्था असणे, –विषयी गोडी असणे)
interest elastic, व्याज लवचिक
interest elasticity, व्याज लवचिकता
interest elasticity of saving, बचतीची व्याज लवचिकता
interest-free, *adj.* बिनव्याजी
interesting, *adj.* वेधक, कुतूहलजनक
interest money, व्याजाचा पैसा
interest payment order, व्याज प्रदान आदेश
interest warrant, व्याज अधिपत्र
interest-yielding = interest-bearing
interest-yielding securities, व्याजदायी रोखे
interfere, *v.t. & i.* हस्तक्षेप करणे *cf.* mediate
interference, *n.* हस्तक्षेप (पु.)
inter-government borrowing, आंतरराज्यीय ऋण
interim, *adj.* अंतरिम, मध्यावधि
 n. अंतरिम काल (पु.)
interim bonus, अंतरिम बोनस, अंतरिम अधिलाभांश
interim budget, अंतरिम अर्थसंकल्प
interim dividend, अंतरिम लाभांश
interior, *adj.* अंतर, आतील, अंतस्थ
 n. अंतरंग (न.), अंतर्भाग (पु.)
interior display, आतील मांडणी, आतील सजावट
interlock, *v.t.* (to engage or interrelate with one another) आंतरबद्ध करणे, अनेकबद्ध करणे
 n. आंतरबंधन (न.), अनेकबंधन (न.), अनेकबद्ध (पु.)
interlocking director, (one who serves as a director of two or more companies or corporations at one time) आंतरबद्ध संचालक, अनेकबद्ध संचालक, अनेकबंध संचालक
interlocking directorate, (a directorate linked with that of another corporation by interlocking directors so that businesses managed by them are to some degree under one control) आंतरबद्ध संचालनालय, अनेकबंध संचालक मंडळ
interlocking directorate system, आंतरबद्ध संचालन पद्धति, अनेकबंध संचालन पद्धति
intermarginal, *adj. Econ.* अंतःसीमांतिक
intermarginal utility, *Econ.* अंतःसीमांतिक उपयोगिता
intermediary, *n.* (an alternative term for middleman, agent or broker) मध्यस्थ (सा.)
 adj. मध्यस्थ–
intermediate, *adj.* मध्यम, मध्ये असलेला
intermediate goods, (a term sometimes used to describe partly finished goods) मध्यम तयार माल, मध्यम तयार वस्तू, अर्धसिद्ध माल, अर्धसिद्ध उत्पादिते
intermediate term loan, मध्यम अवधि कर्ज
intermigration, *n.* अन्योन्य स्थलांतर (न.)
in terms of, १ –च्या अनुसार २ –च्या परिभाषेत ३ –च्या पद्धतीने
 (*in terms of rupees* रुपयांत)

internal, *adj.* १ अंतर, आंतरिक २ (of or relating to the domestic affairs or administrative functions of a country or state) अंतर्गत

internal auditor, अंतर्गत लेखापरीक्षक

internal check, १ अंतर्गत तपासणी, अंतर्गत पडताळा २ अंतर्गत संरोध

internal communication, १ अंतर्देशीय दळणवळण २ अंतर्गत दळणवळण

internal debt, (that part of a country's national debt owed by the state to its own people or institutions, etc.) अंतर ऋण, सरकारी देशी ऋण

internal diseconomies, परिव्ययवर्धक अंतर्गत प्रतिकूलता

internal economies, *Econ.* (as, economies taking place *within a firm* and arising mainly from 'indivisibilities'—as distinguished from *external economies*) अंतर्गत परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता

internally, *adv.* आतून

internal management, अंतर्गत व्यवस्थापन

internal market = **domestic market**

internal migration, अंतर्गत स्थलांतर

internal rate of return = **marginal efficiency of capital**

internal trade, १ अंतर्गत व्यापार २ देशांतर्गत व्यापार

internal value, अंतर्गत मूल्य, आंतरिक मूल्य

international, *adj.* आंतरराष्ट्रीय, आंतरराष्ट्र–

international bank, आंतरराष्ट्रीय बँक

International Bank of Reconstruction and Development, (*also* called **World Bank**) आंतरराष्ट्रीय पुनर्रचना व विकास बँक

International Chamber of Commerce, आंतरराष्ट्रीय वाणिज्य मंडळ

international currency, आंतरराष्ट्रीय चलन

international economics, (that branch of economics dealing with international trade in theory and practice and cognate problems, such as, foreign exchange, balance of trade, etc.) आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र

international gold standard, आंतरराष्ट्रीय सुवर्ण मानक

international indebtedness, १ आंतरराष्ट्रीय कर्जबाजारीपणा २ आंतरराष्ट्रीय ऋणग्रस्तता

International Labour Organisation, (*abbr.* **ILO**) आंतरराष्ट्रीय श्रमिक संघटना

international liquidity, आंतरराष्ट्रीय रोकडसुलभता

International Monetary Fund, (*abbr.* **IMF**) आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधि

international money, आंतरराष्ट्रीय पैसा

international money order, आंतरराष्ट्रीय मनी ऑर्डर, आंतरराष्ट्रीय धनप्रेष

international payments, आंतरराष्ट्रीय देणीघेणी

international postal reply coupon, आंतरराष्ट्रीय डाक जोड कूपन

international securities = **interbourse securities**

international settlement, १ आंतरराष्ट्रीय समझोता २ आंतरराष्ट्रीय तडजोड

international taxation regulations, आंतरराष्ट्रीय कराधान विनियम

international trade, आंतरराष्ट्रीय व्यापार

international trade organisation, आंतरराष्ट्रीय व्यापार संघटना

international wealth, आंतरराष्ट्रीय धन

interpersonal comparison, आंतरव्यक्ति तुलना

interpersonal comparisons of utility, तुष्टीगुणांची व्यक्तीव्यक्तीतील तुलना

interpolate, *v.t. & i.* अंतर्वेश करणे
interpolation, *n.* अंतर्वेशन (न.)
interpose, *v.t. & i.* १ (to intervene between disputants, etc.,) अंतःक्षेप करणे *cf.* mediate २ (to put forth, to introduce as, objection, authority, etc. by way of interference) उपस्थित करणे
interregional, *adj.* आंतरप्रादेशिक
interregional planning, आंतरप्रादेशिक नियोजन
interrelate, *v.t.* परस्परसंबद्ध करणे
interrelated, *adj.* परस्परसंबंधित
interrelation, *n.* परस्परसंबंध (पु.)
interstate, *adj.* आंतरराज्य–, आंतरराज्यीय
interstate commerce, आंतरराज्य वाणिज्य
interstate trade, आंतरराज्य व्यापार
intertemporal, आंतरकालिक
intertemporality, *n.* आंतरकालिकता (स्त्री.)
interval, *n.* १ कालांतर (न.) २ मध्यंतर (न.), अंतराल (न.)
intervene, *v.i.* १ हस्तक्षेप करणे २ मध्ये पडणे *cf.* mediate
intervening, *adj.* मधला
intervention, *n.* १ हस्तक्षेप (पु.) २ मध्ये पडणे (न.)
interview, *n.* मुलाखत (स्त्री.), भेट (स्त्री.)
intestacy, *n. Law* अमृत्युपत्रीयता (स्त्री.)
intestate, *adj. Law* (without having made a will) विनामृत्युपत्र–, अमृत्युपत्रीय
in the red, तोटयात चाललेला
intimation, *n.* १ सूचना (स्त्री.) २ खबर (स्त्री.)
intra-city, *adj.* शहरांतर्गत
intra-farm, *adj.* अंतःक्षेत्र–, अंतःक्षेत्रीय
intramarginal, *adj. Econ.* (being occuring or operating within a margin) सीमांतर्गत
intramarginal cultivation, सीमांतर्गत लागवड
intramarginal utility, *Econ.* सीमांतर्गत उपयोगिता
in-transit, *adj.* मार्गस्थ
intra sectoral payments, क्षेत्रांतर्गत प्रदाने
intrastate, *adj.* राज्यांतर्गत
intrastate commerce, राज्यांतर्गत वाणिज्य
intrinsic, *adj.* १ (existing within) आंतरिक, अंगभूत २ (belonging naturally) वास्तविक ३ वस्तुगत (as in : the intrinsic value of a coin नाण्याचे वस्तुगत मूल्य)
intrinsic value, १ आंतरिक मूल्य, अंगभूत मूल्य २ वस्तुगत मूल्य
in triplicate, तीन प्रतीत
introduce, *v.t.* १ (to bring forward formally) पुरःस्थापित करणे, मांडणे २ (to bring into use or into operation for the first time) प्रस्तुत करणे ३ –ची प्रस्तावना करणे ४ (to bring as a commercial product to the attention of the public as by an advertising campaign) परिचय करून देणे
introduced, *adj.* १ पुरःस्थापित, (विचारार्थ) मांडलेला २ प्रस्तुत केलेला ३ प्रस्तावित केलेला
introduction, *n.* १ पुरःस्थापन (न.), मांडणे (न.) २ प्रस्तुत करणे (न.) ३ प्रस्तावना (स्त्री.) ४ (as, institution ; something introduced ; of new practice, etc.) प्रारंभ (पु.), प्रारंभ करणे (न.), चालू करणे (न.) ५ (a preliminary, preparatory, or initial explaining, talking up or advertising) परिचय (पु.), परिचय करून देणे (न.)
inundation canal, पूरवाही कालवा
invalid, *adj.* १ *Law* विधिअग्राह्य २ अग्राह्य (as in : invalid cheque अग्राह्य धनादेश)
invalidate, *v.t.* १ *Law* विधिअग्राह्य ठरवणे २ अग्राह्य ठरवणे

invalidation, *n. Law* विधिअग्राह्यता (स्त्री.), विधिअग्राह्य ठरवणे (न.)
invalidity, *n.* १ *Law* विधिअग्राह्यता (स्त्री.) २ अग्राह्यता (स्त्री.)
invalid policy, अग्राह्य विमापत्र
invariable, *adj.* अचल
invention, *n.* नवशोध (पु.)
inventory, *n.* १ मालसाठा (पु.) २ अनुसूची (स्त्री.)
inventory valuation, वस्तुसूची मूल्यांकन
inverse, *adj.* उलटा, व्यस्त, व्युत्क्रम, प्रतिलोम
inverse proportion, व्यस्त प्रमाण
inverse ratio, व्यस्त गुणोत्तर
inverted, *adj.* उलटा, व्यत्यस्त, व्यस्त
inverted take-over, (a colloquial term for a take-over where a smaller company takes over the larger, the smaller company being probably more go-ahead and expanding whereas the larger most likely has been making losses and is declining) व्यत्यस्त कार्यभार ग्रहण
invest, *v.t.* (to lay out or employ for profit, as by buying property, shares, etc.) गुंतवणे, गुंतवणूक करणे
investigation, *n.* अन्वेषण (न.)
investment, *n.* (investing money; a sum of money that is invested) गुंतवणूक (स्त्री.)
  foreign investment विदेशी गुंतवणूक
  national investment राष्ट्रीय गुंतवणूक
  public investment सरकारी गुंतवणूक
investment adviser, गुंतवणूक सल्लागार
investment allowance = initial allowance
investment bank, (an institution that specialises in buying and selling large blocks of securities and in raising funds for capital expansion ; a bank that provides long-term fixed capital for industry generally by taking up the shares in a limited company) गुंतवणूक बँक, गुंतवणूक अधिकोष
investment banking, गुंतवणुकीच्या स्वरूपातील अधिकोषण, गुंतवणुकीच्या स्वरूपातील बँक व्यवसाय
investment company, गुंतवणूक कंपनी
investment fluctuation fund, गुंतवणूक चढ-उतार निधि
investment goods, उत्पादन वस्तू
investment multiplies, गुंतवणूक गुणक
investment reserve, (the terminal reserve as of an insurance company in any year) गुंतवणूक राखीव निधि
investment security, गुंतवणूक रोखा
investment trust, गुंतवणूक विश्वस्तमंडळ
investor, *n.* (भांडवल, निधी वगैरे) गुंतवणारा (पु.)
investor's yield = marginal efficiency of capital
invisible, *adj.* १ अदृश्य २ (of or relating to service or capital transactions not reflected in statistics or foreign trade) अप्रत्यक्ष (as in : invisible assets and liabilities अप्रत्यक्ष मत्ता व दायित्वे)
invisible balance of payments, *Econ.* अप्रत्यक्ष आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
invisible exports, *Econ.* अप्रत्यक्ष निर्यात
invisible hand, अदृश्य शक्ति
invisible imports, *Econ.* अप्रत्यक्ष आयात
invoice, *v.t.* १ (to enter in an invoice) बीजकात लिहिणे, (वस्तूंचे वगैरे) बीजक तयार करणे २ (to submit a statement of charges for ; to make a list of goods sold with the prices charged) –चे बीजक पाठवणे
  n. बीजक (न.)
  commercial invoice वाणिज्य बीजक
  consular invoice वाणिज्यदूतीय बीजक

F. O. R. invoice रे. ख. मु. बीजक (रेल्वे खर्च मुक्त बीजक)
franco invoice खर्चवेचासहित बीजक
pro forma invoice प्ररूप बीजक
invoice book, बीजक पुस्तक, बीजक वही
involuntary, *adj.* अनैच्छिक
involuntary savings, (*also* called **forced saving**) अनैच्छिक बचत
involuntary unemployment, (this occurs when an individual is out of work through no fault or wish of his own) अनैच्छिक बेकारी
involve, *v.t.* १ (to get into a complicated or difficult condition) गोवला जाणे, गुरफटणे २ (to have as a necessary consequence) परिणती होणे ३ –मध्ये अंतर्भूत असणे
involved, *adj.* १ गोवलेला २ (complicated in form) गुंतागुंतीचा, गुंतागुंतीच्या स्वरूपाचा
involvement, *n.* गोवणूक (स्त्री.)
inward, *adj.* १ आतील, आतल्या बाजूचा २ (turned, directed or coming towards the inside) आवक–, आगत
adv. आतल्या बाजूला
inward book, आवक पुस्तक
inward carriage, आवक वहन खर्च
inward clearing, आगत समाशोधन
inward consignment, आवक (माल) प्रेष
inward invoice, आवक बीजक
inward returns, आगत परती माल
inward returns book, (*also* **sales return book**) आगत परती मालाचे पुस्तक
in words, अक्षरी
in writing, लेखी
I O U, *n.* (*also* **I.O.U.**) (the pronunciation of *I owe you*) ऋणलेख (पु.) (ऋण मान्यता लेख) (वाणिज्य)
iron law of wages, (*also* called **subsistence theory of wages**) वेतनाचा असिधारा सिद्धांत
irrecoverable, *adj.* वसूल न होण्याजोगा, बुडीत
irrecoverable arrears, वसूल न होण्याजोगी थकबाकी, बुडीत बाकी
irrecoverable debts, वसूल न होण्याजोगी कर्जे, बुडीत कर्जे
irredeemability, *n.* १ अविमोचनीयता (स्त्री.) २ अप्रतिदेयता (स्त्री.) ३ अपरिवर्त्यता (स्त्री.)
irredeemable, *adj.* १ (not redeemable) अविमोचनीय २ (not subject to be paid at the nominal value; not callable before maturity) अप्रतिदेय ३ (*of paper-money*—inconvertible) अपरिवर्त्य
irredeemable debenture, अप्रतिदेय ऋणपत्र
irredeemable preference shares, अप्रतिदेय अधिमान भाग
irredeemable shares, अप्रतिदेय भाग
irredeemable stock, अप्रतिदेय रोखे
irregular, *adj.* १ अनियमित २ नियमबाह्य
irregular allotment, अनियमित भागवाटप
irregularity, *n.* १ अनियमितता (स्त्री.) २ नियमबाह्यता (स्त्री.) ३ नियमबाह्य गोष्ट (स्त्री.)
irregularly, *adv.* १ अनियमितपणे २ गैर रीतीने
irrevocable, *adj.* रद्द न करता येण्याजोगा
irrevocable confirmed letter of credit = **confirmed irrevocable letter of credit**
irrevocable credit, रद्द न करता येण्याजोगी पत
irrevocable letter of credit, रद्द न करता येण्याजोगे पतपत्र
irrigable, *adj.* (*also* **irrigatable**) १ सिंचनयोग्य २ ओलिताखाली आणण्यासारखा

irrigable land, सिंचनयोग्य भूमि, सिंचनयोग्य जमीन

irrigatable = **irrigable**

irrigate, *v.t.* १ सिंचित करणे २ ओलिताखाली आणणे, पाटबंधाऱ्यांखाली आणणे, भिजवणे

irrigated, *adj.* १ सिंचित २ ओलिताखालील, ओलिताचा, पाटबंधाऱ्यांखालील

irrigated land, १ सिंचित जमीन २ ओलिताची जमीन

irrigation, *n.* १ सिंचन (न.) २ पाटबंधारे (पु.अ.व.)

irrigation project, १ सिंचन प्रकल्प २ पाटबंधारे प्रकल्प

isocline, *n.* समगति वक्र (पु.)

iso cost curve, समपरिव्यय वक्र

iso cost line, सम परिव्यय रेखा

isoproduct curve = **isoquant,** *n.* सम उत्पादन वक्र

iso revenue curve, सम आगम वक्र

isotype, *n.* आयसोटाईप (पु.) समप्ररूप (न.)

issue, *n.* १ (the action of going out or flowing out from something ; a means of going out from something, etc.) निर्गम (पु.), जावक (स्त्री.), निर्गमित करणे (न.), पाठवणे (न.) २ (the act of officially putting forth or getting out or printing as new currency, etc. ; putting into circulation as of bank-notes, etc.) प्रचालन (न.), नोटप्रचालन (न.), काढणे (न.) (as in : issue of a new coinage नवीन नाण्यांचे प्रचालन, नवीन नाणी काढणे) ३ (as, a question awaiting decision) प्रश्न (पु.) ४ (as, of shares, debentures, etc.) विक्रीस काढणे (न.)

v.t. & i. १ निर्गमित करणे, पाठवणे २ बाहेर येणे ३ (as, directions, orders, instructions, etc.) देणे, काढणे ४ (as, currency, bank-notes, etc.) —चे प्रचालन करणे, काढणे ५ (to appear or become available through being brought out for distribution to or sale or circulation among the public) विक्रीस काढणे, प्रचालित करणे

issue a cheque, धनादेश काढणे, धनादेश देणे

issued, *adj.* १ निर्गमित, निर्गमित केलेला, पाठवलेला २ दिलेला, काढलेला ३ प्रचालन करण्यात आलेला, काढलेला ४ विक्रीस काढलेला, प्रचालित केलेला

issued capital, विक्रीस काढलेले भांडवल

issue of debentures, ऋणपत्रे विक्रीस काढणे

issue of shares, भाग विक्रीस काढणे, शेअर विक्रीस काढणे

issue price, (of a limited company's or corporation's shares or stock) प्रचालन किंमत, निर्गम किंमत

issuing house, प्रचालन गृह

item, *n.* बाब (स्त्री.)

items of trade, व्यापाराच्या बाबी

itineracy, *n.* फिरती (स्त्री.)

itinerant, *adj.* (travelling from place to place) फिरता

n. फिरस्ता (पु.)

itinerant salesman, फिरता विक्रेता

itinerant trader, फिरता व्यापारी

itinerary, *n.* १ (a plan or record of a journey) परिक्रमा (स्त्री.) २ प्रवासक्रम (पु.) ३ (a road-book) मार्गसूची (स्त्री.)

adj. प्रवासी, प्रवासविषयक

itinerate, *v.i.* फिरणे

J

javabi hundi, (it is a means of transfer of funds from one place to another, just like a bank-draft) जवाबी हुंडी

jeopardise, *v.t.* धोक्यात घालणे, धोक्यात पाडणे, धोक्यात टाकणे

jeopardy, *n.* धोका (पु.)

jettison, *n.* *Marine Insurance* (a voluntary sacrifice of cargo of a ship necessitated by immediately impending danger threatening the general interest) अपक्षेपण (न.), फेकून देणे (न.)
v.t. अपक्षेपण करणे, फेकून देणे

jetty, *n.* लहान धक्का (पु.)

job, *n.* १ काम (न.), कार्य (न.) २ (a piece of work, esp. one done for hire or profit) सोपीव काम (न.), आडकाम (न.)
v.t. १ सोपीव काम करणे, आडकाम करणे २ सटोडियाचा धंदा करणे
(*odd jobs* बारीकसारीक कामे)

job analysis, (the determination of the precise characteristics of a job or position through detailed observation and critical examination of the sequential activities, facilities required, conditions of work, and the qualifications needed in a worker usu. as a preparatory step toward a job description) कार्य विश्लेषण

job analyst, कार्य विश्लेषक

jobber, *n.* १ (middleman) मध्यजन (पु.), अडत्या (पु.), (as, a stock-jobber), सटोडिया (पु.) २ (a piece worker) उक्ते काम करणारा (पु.) ३ (one who provides labour in mills) मुकादम (पु.) ४ देशक (पु.)

jobbing backwards, (jobbing backwards refers to the practice of stressing the past progress of the company or trust as an inducement to the new investors, to whom, of course, future and not the past, progress is important) वृत्तकथन (न.)

job card, (*also* **job sheet**) कार्यपत्रिका (स्त्री.)

job classification, (the grouping of jobs into classes, usu. on the basis of work and level of pay) कार्य वर्गीकरण

job control, कार्य नियंत्रण

job description, कार्य वर्णन

job evaluation = job rating कार्य मूल्यमापन

job opportunity, रोजगार संधि

job sheet = job card

joint, *adj.* १ सह २ संयुक्त, जोड–

joint account, १ संयुक्त लेखा २ संयुक्त खाते

joint and several, संयुक्त आणि पृथक

joint and several liability, संयुक्त आणि पृथक दायित्व

joint annuity, संयुक्त वार्षिकी, संयुक्त वर्षासन

joint bank account, संयुक्त बँक खाते

joint demand, (said of commodities complementary to each other such as *bread and butter, tea and sugar,* as, a change in demand for one commodity brings about the similar change in the demand for the other) संयुक्त मागणी

joint family, संयुक्त कुटुंब

joint farming, संयुक्त शेती

joint holders, संयुक्त धारक, सहधारक

joint life-insurance, संयुक्त आयुर्विमा

jointly, *adv.* संयुक्तपणे

jointly and severally, संयुक्तपणे आणि पृथकपणे

joint meeting, संयुक्त सभा

joint product, (as distinguished from *by-product*—one of the two or more products of a substantial importance derived from the same raw material as

gas and *coke* from *coal*) सहपदार्थ (पु.)

joint stock, संयुक्त भांडवल

joint-stock bank, संयुक्त भांडवल बँक

joint-stock company, संयुक्त भांडवल कंपनी

joint supply, (*e.g.* joint supply of *wool* and *mutton, beef* and *hides, gas* and *coke,* etc.) संयुक्त पुरवठा, जोड पुरवठा

joint venture, संयुक्त साहस

jokhmi hundi, (it is sometimes used in foreign trade ; it is in a nature of an insurance transactions) जोखमी हुंडी

journal, *n.* १ *Bookkeeping* (a book or register of daily record of business accounts or transactions) रोजकीर्द (स्त्री.) २ (as, a periodical, newspaper) कालिक (न.)

journal book, कीर्द पुस्तक

journal entry, कीर्द नोंद

journalise, *v.t. Bookkeeping* १ (to keep a journal in accounting) रोजकीर्द ठेवणे २ (to enter or record in a journal) कीर्दलेखन करणे

journalising, *n. Bookkeeping* १ रोजकीर्द ठेवणे (न.) २ कीर्दलेखन (न.)

journey, *n.* प्रवास (पु.)

journey log-book, प्रवास रोजवही

judge, *v.t.* & *i.* १ न्याय देणे, न्याय करणे २ मूल्यांकन करणे ३ (to form or pass an opinion) मानणे, वाटणे

n. न्यायाधीश (सा.)

judgment, *n.* (*also* **judgement**) १ *Law* न्यायनिर्णय (पु.) २ (the mental or intellectual process of forming opinion or evaluation by discerning and comparing) निर्णयशक्ति (स्त्री.) ३ (an opinion or estimate so formed) अभिप्राय (पु.)

judgment-creditor, *n. Law* न्यायनिर्णीत धनको (सा.)

judgment-debtor, *n. Law* न्यायनिर्णीत ऋणको (सा.)

judgment summons, न्यायनिर्णय समन्स

judicious, *adj.* (directed or governed by sound judgment) विवेकी, विवेकशील

Juglar cycle, युग्लर चक्र

junior, *adj.* कनिष्ठ

n. कनिष्ठ (सा.)

junior mortgage, (a second, third or later mortgage) कनिष्ठ गहाण

jurisdiction, *n.* अधिकारिता (स्त्री.)

just, *adj.* १ न्याय्य *cf.* fair २ न्यायी

justifiable, *adj.* समर्थनीय

justification, *n.* समर्थन (न.)

justify, *v.t.* १ समर्थन करणे २ (as, a procedure) उचित ठरवणे

justness, *n.* न्याय्यता (स्त्री.)

just price, न्याय्य किंमत

jute textile industry, ताग वस्त्र उद्योग

K

keelage, *n.* (a toll for a ship entering and anchoring or mooring in a port esp. in Great Britain) नौस्थान कर (पु.)

keen, *adj.* १ तीव्र (as in : keen competition तीव्र स्पर्धा) २ (with *on*) उत्सुक

keenly, *adv.* १ तीव्रतेने २ उत्सुकतेने

keenness, *n.* १ तीव्रता (स्त्री.) २ औत्सुक्य (न.)

keep, *v.t. & i.* १ ठेवणे २ (to preserve) परिरक्षण करणे, सांभाळून ठेवणे ३ (to conduct or carry) चालवणे (as in : to keep a shop दुकान चालवणे) ४ (to observe, to fulfil) पालन करणे ५ (to reserve) राखून ठेवणे

keeper, *n.* १ रक्षक (पु.) २ –पाल (पु.)

keeping, *n.* १ परिरक्षा (स्त्री.), सांभाळ (पु.) २ (as, maintaining) ठेवणे (न.)

key-industry, *n.* (an industry as the production of machine tools or chemicals, etc. whose output is essential to the successful operation of many other industries) आधारभूत उद्योग (पु.)

key-man, *n.* सूत्रधार (पु.)

key-market, *n.* आधारभूत बाजार (पु.)

key-note, *n.* (any central principle) मुख्य तत्त्व (न.)

key-position, *n.* सूत्रस्थान (न.)

key village, आधारभूत ग्राम

key village scheme, आधारभूत ग्राम योजना

key-worker, *n.* (a highly skilled worker whose work is of vital importance to other workers in the factory or workshop in which he is employed) सूत्रधार कामगार (पु.)

kind, *n.* १ प्रकार (पु.) २ जाति (स्त्री.) ३ वस्तु (स्त्री.), माल (पु.) (as in : in kind वस्तूंच्या रूपात, मालाच्या रूपात)

kinds of acceptance, स्वीकृतीचे प्रकार

kink, *n.* विकुंचन (न.)

kinked demand curve, विकुंचित मागणी वक्र

kite = accommodation bill

knockout, *n.* १ (a plot between buyers or bidders to secure lot cheap by avoiding competition and assign it privately afterwards) स्पर्धारोधन (न.) २ स्पर्धारोधित (न.) (विक्री, लिलाव, इत्यादी)

know, *v.t. & i.* १ ओळखणे २ माहीत असणे ३ जाणणे

know-how, *n.* १ –विशिष्ट ज्ञान (न.) (as in : technical know-how तंत्रविशिष्ट ज्ञान) २ पद्धतिज्ञान (न.)

knowledge, *n.* १ ज्ञान (न.) २ माहिती (स्त्री.)

known, *adj.* ज्ञात, विदित असलेला

kulak, *n.* कुलक (पु.) (रशियन श्रीमंत शेतकरी)

L

label, *n.* खूणचिठ्ठी (स्त्री.)
v.t. खूणचिठ्ठी लावणे

labelling, *n.* (*also* **labeling**) खूणचिठ्ठी लावणे (न.)

laborious, *adj.* श्रमकारक, कष्टाचा

laboriously, *adv.* परिश्रमपूर्वक, कष्टाने

labour, *n.* १ (as, one of the factors of production—human effort that contributes towards production, etc.) श्रम (पु.अ.व.) २ कामगार (पु.), श्रमिक (पु.) ३ (an economic group comprising those who do manual labour or work for wages; workers collectively—those employed in an establishment or available for employment) कामगारवर्ग (पु.), श्रमिकवर्ग (पु.)
v.i. श्रम करणे
agricultural labour कृषि कामगार, कृषि श्रमिक
bonded labour बंधपत्रित कामगार, बंधपत्रित श्रमिक, करारबद्ध कामगार
child labour बाल कामगार, बाल श्रमिक
female labour स्त्री कामगार, स्त्री श्रमिक
industrial labour औद्योगिक कामगार, औद्योगिक श्रमिक
shift labour पाळी कामगार
slave labour दास कामगार, दास श्रमिक
substitute labour बदली कामगार
sweated labour शोषित कामगार, शोषित श्रमिक

labour arbitration, कामगार लवाद

labour bureau, कामगार केंद्र

labour capacity, श्रम क्षमता

labour dispute, कामगार विवाद, श्रमिक विवाद

labour economics, श्रमिक अर्थशास्त्र

labourer, *n.* कामगार (पु.), मजूर (पु.), श्रमिक (पु.)

labour exchange, श्रमिक सेवायोजन कार्यालय

labour force, कामगार दल

labouring class, श्रमिकवर्ग (पु.)

labour intensity, श्रम घनता

labour intensive technique, श्रम घन तंत्र

labour legislation, श्रमिक विधिविधान

labour market, १ (as, the factors affecting the supply of and demand for labour ; *also* the area within which the workers compete for jobs and employers compete for workers) श्रमिक विपणी २ (the institutions and the processes through which employment and wages are determined) श्रम विपणन संस्था

labour monopoly, श्रमिक एकाधिकार, कामगार मक्तेदारी

labour movement, कामगार चळवळ, श्रमिक आंदोलन

labour organisation, कामगार संघटना, श्रमिक संघटना

labour power, श्रम शक्ति

labour relations, (relations between management and labour esp. as involved in collective bargaining and maintenance of contract) श्रमिक संबंध

laboursaving, *adj.* (adapted to supersede or diminish labour) श्रमबचती, श्रमबचतकारी, श्रमाची बचत करणारा, श्रमबचत– (as in : laboursaving invention श्रमबचती नवशोध)

laboursaving device, श्रमबचतकारी साधन, श्रमबचत साधन

laboursaving technique, श्रमबचत तंत्र

labour theory of value, (the view that the value of a commodity depends on the

amount of labour required to produce it) **श्रमानुसारी मूल्य सिद्धांत, श्रममूल्य सिद्धांत**

labour turnover, १ (the rate at which workers change from one firm to another) **श्रमिक उलाढाल प्रमाण** २ **श्रमिक आवर्तन दर**

labour union, कामगार संघ, श्रमिक संघ

labour welfare, कामगार कल्याण

labour welfare centre, कामगार कल्याण केंद्र

labour welfare work, कामगार कल्याण कार्य

labour woman, स्त्री कामगार

ladder, *n.* **सोपान** (पु.), **शिडी** (स्त्री.)

lading, *n.* १ **भरण** (न.) २ **नौभरण** (न.)

lag, *n.* **पश्चायन** (न.)

lagoon, *n.* **कच्छस्तर** (पु.)

laissez-faire, n. (*also laisser-faire*) १ (a doctrine opposing governmental interference in economic affairs beyond the minimum necessary for the maintenance of peace and property rights, etc.) **निरंकुश अर्थव्यवहार** (पु.) २ **निरंकुशता** (स्त्री.)

adj. **निरंकुश**

laissez-faire **policy, निरंकुशतेचे धोरण**

lame duck, *Stock-exch.* १ (a person unable to fulfil his financial obligations, used esp. of a speculator on an exchange) **पांगळा तेजीमंदीवाला** (पु.), **कर्जबुडव्या सटोडिया** (पु.) २ **कर्जबुडव्या** (पु.)

land, *n.* (as, one of the factors of production—land comprises all kinds of natural resources—as distinct from *capital,* which has to be produced) **भूमि** (स्त्री.), **भू** (स्त्री.), (commonly) **जमीन** (स्त्री.)

v.t. & i. **उतरणे, उतरवणे**

land acquisition, भूमि संपादन

land and buildings account, जमीन व इमारती लेखा, भूमि भवन लेखा

land bank, कृषि बँक, भूमि बँक, भूमि अधिकोष

land capability, भूमि क्षमता

land classification, भू वर्गीकरण, भूमि वर्गीकरण

land development, भू विकास

landed, *adj.* १ (having an estate in land ; consisting in land or real estate) **स्थावर, भू–** २ (a quotation term meaning seller pays all costs including landing goods at port of discharge) **उतरणखर्चासहित** (as in : landed cost of merchandise व्यापारी मालाची उतरणखर्चासहित किंमत) ३ **उतरलेला, उतरवलेला**

landed estate, भू-संपदा (स्त्री.)

landed property, स्थावर संपत्ति, जमीन जुमला, भूसंपत्ति

land frontier trade, स्थल सीमांत व्यापार

landholder, *n.* **भूधारक** (सा.)

landholding, *n.* **भूधारण** (न.)

land improvement, जमीन सुधार

landing, *n.* **उतरवणे** (न.), **उतरणे** (न.)

landing account, १ **उतरण लेखा** २ **उतरण हिशेब**

landing charges, उतरणावळ (स्त्री.)

landing order, (customs document authorising captain of a vessel to unload his cargo) **उतरण आदेश,** (माल वगैरे) **उतरवण्याचा आदेश**

land-jobber, *n.* **जमीन सटोडिया** (पु.)

landless, *adj.* **भूमिहीन**

landlord, *n.* १ **भूस्वामी** (पु.), **जमीनमालक** (पु.) २ **क्षेत्रस्वामी** (पु.)

landlordism, *n.* **जमीनदारी पद्धति** (स्त्री.), **जमीनदारी प्रथा** (स्त्री.)

land mortgage, भू-तारण (न.)

land mortgage bank, भू-तारण बँक

land reclamation, भूमि पुनःप्रापण

land reforms, भू-अधिकार सुधारणा
land revenue, जमीन महसूल
land saving technique, भूमि बचत तंत्र
landscape, *n.* निसर्गदृश्य (न.), भूदृश्य (न.)
land survey, १ भूमापन (न.) २ भू-सर्वेक्षण (न.)
land tax, भूमि कर
land taxation, भूमि कराधान
land tenure, भू-धारणा (स्त्री.)
land tenure abolition, भू-धारणा निरास
land use, जमिनीचा वापर, जमिनीचा उपयोग
land utilisation, भूमि उपयोग
land valuation, भू-मूल्यांकन (न.)
land-value tax, भू-मूल्य कर
lapse, *v.i.* (to fall or pass from one proprietor to another or from the original destination by the omission, negligence or failure of someone) व्यपगत होणे *n.* चूक (स्त्री.), स्खलित (न.)
lapsed, *adj.* व्यपगत
lapsed policy, व्यपगत विमापत्र
lapse of policy, विमापत्र व्यपगत होणे
large, *adj.* १ मोठा २ बृहत्
largely, *adv.* बऱ्याच अंशी
largeness, *n.* मोठेपणा (पु.)
large-scale, *adj.* १ (made or drawn to a large scale ; extensive) बृहत्परिमाण, मोठ्या प्रमाणावरील २ बृहत्–
large-scale industry, बृहत् उद्योग
large-scale production, बृहत्परिमाण उत्पादन
large-scale retail trade, बृहत्परिमाण फुटकळ व्यापार
last, *adj.* १ अंतिम २ मागील, गत *v.i.* टिकणे
"last in, first out", *Accountancy & Costing* (being or relating to a method of valuing inventories by which items from *the last lot received* are assumed to be *used or sold first* and all requisitions are priced at the cost per item of the lot last stocked—as against *"first in, first out"*) "अंतिम आगत, प्रथम गत"
lasting, *adj.* चिरस्थायी, टिकाऊ
lastly, *adv.* १ सरतेशेवटी २ अंततः, शेवटी
late, *adj.* गरवा
latent inflation = hidden inflation
lateral, *adj.* पार्श्विक, पार्श्व–, बाजूचा
cf. bilateral द्विपार्श्विक, द्विपार्श्व–
multilateral बहुपार्श्विक, बहुपार्श्व–
unilateral एकपार्श्विक, एकपार्श्व–
lateral erosion, पार्श्विक धूप, पार्श्विक अपक्षरण
lateral integration, (this occurs when a firm branches out or absorbs other businesses engaged in producing commodities related in some way to its main product) पार्श्विक उद्योग एकीकरण
latter, *adj.* १ नंतरचा २ (second mentioned of two) दुसरा, पश्चात्कथित
law, *n.* १ (as, enactments, etc.) विधि (पु.), कायदा (पु.) २ (a statement or formula expressing the constant order of certain phenomena) सिद्धांत (पु.) ३ (the rule or code in any department of action, as morality, art, etc.) नियम (पु.)
law and order, कायदा व सुव्यवस्था
lawful, *adj.* विधिसंमत, कायदेशीर
lawful money, (any money whether *coins or currency* that may, by the laws of the country, be circulated as a *medium of exchange*—as distinguished from *legal tender*) विधिसंमत पैसा
law of constant returns, स्थिर उत्पन्न फल सिद्धांत, स्थिर प्रत्याय सिद्धांत
law of consumption, उपभोग्यतेचा नियम

law of decreasing returns = **law of diminishing returns**

law of demand, मागणीचा सिद्धांत

law of diminishing marginal utility, ऱ्हासमान सीमांत उपयोगिता सिद्धांत

law of diminishing returns, (*also* **law of decreasing returns**) ऱ्हासमान उत्पन्नफल सिद्धांत, आऱ्हासी प्रत्याय सिद्धांत, घटते उत्पन्नफल सिद्धांत

law of diminishing substitution, ऱ्हासमान प्रतिवस्तु योजन सिद्धांत, आऱ्हासी पर्याय योजन सिद्धांत

law of diminishing utility, ऱ्हासमान उपयोगिता सिद्धांत, आऱ्हासी उपयोगिता सिद्धांत

law of equimarginal returns, समसीमांत उत्पन्नफल सिद्धांत, समसीमांत प्रत्याय सिद्धांत

law of equimarginal utility, समसीमांत उपयोगिता सिद्धांत

law of increasing demand, वाढत्या मागणीचा सिद्धांत

law of increasing returns, वर्धमान उत्पन्नफल सिद्धांत, वाढता प्रत्याय सिद्धांत

law of increasing utility, वर्धमान उपयोगिता सिद्धांत, वाढती उपयोगिता सिद्धांत

law of large numbers, गुरुसंख्या नियम

law of marginal utility, सीमांत उपयोगिता सिद्धांत

law of population, लोकसंख्या सिद्धांत

law of proportional returns, समानुपाती उत्पन्नफल सिद्धांत

law of proportions, समानुपात सिद्धांत

law of substitution, प्रतिवस्तु योजन सिद्धांत, पर्यायन सिद्धांत

law of supply and demand, पुरवठा आणि मागणीचा सिद्धांत

law of variable proportions, चल प्रमाण सिद्धांत, निविष्टीतील बदलत्या प्रमाणांचा नियम

lay-day, *n.* (one of the days allowed for loading or unloading ships—as distinguished from *demurrage*) भरणउतरवण दिवस (पु.)

layman, *n.* १ सामान्य व्यक्ति (स्त्री.) २ अनभिज्ञ व्यक्ति (स्त्री.)

layoff, *n.* कामबंदी (स्त्री.)

layoff rate = **separation rate**

lay out, *v.t.* १ (to spend) –कडे खर्च करणे २ (to plan in detail) मांडणी करणे ३ (to map out) रेखांकन करणे

layout, *n.* १ मांडणी (स्त्री.) २ रेखांकन (न.)

LC, (*also* L/C) (*abbr.* of letter of credit) पतपत्र (न.)

lead, *n.* (the amount by which one is ahead) आधिक्य (न.)

v.t. & i. १ पुढाकार घेणे २ पुढे असणे ३ (with *to*) –मुळे होणे

leadership, *n.* नेतृत्व (न.)

leading sector, अग्रणी क्षेत्र

"leads and lags" (*w.r.t.* international payments and their effect on the balance of payments, this term is used on the *hastening* or *delaying* of *payment*, the former by residents and the latter to the residents in order to take advantage of expectations of changes in the rate of exchange) "त्वरा नि विलंब प्रदान" (पद्धति, कृत्य, इत्यादी), पुढारणी व रेंगाळणी, अग्रायन व पश्चायन

leaf, *n.* *Bookkeeping* (single sheet of paper forming two pages of a book, ledger, etc.) पान (न.)

leaflet, *n.* पर्णक (न.) *cf.* circular

leakage, *n.* गळती (स्त्री.)

leakage and breakage, गळती व फूटतूट

lease, *v.t. Law* १ भाडेपट्ट्याने देणे २ पट्ट्याने देणे

n. Law १ (as, of buildings, houses, etc.) भाडेपट्टा (पु.) २ (as, of lands) पट्टा (पु.) ३ भाडेपट्ट्याची मुदत (स्त्री.) ४ पट्ट्याची मुदत (स्त्री.)

leased, *adj.* १ भाडेपट्ट्याने दिलेला २ पट्ट्याने दिलेला

lease deed, (*also* **deed of lease**) १ भाडेपट्टा विलेख २ पट्टालेख (पु.)

leasehold, *n. Law* (a tenure by lease) पट्टेदारी (स्त्री.)

adj. पट्ट्याने घेतलेला

leaseholder, *n. Law* पट्टाधारक (सा.)

leasehold land, पट्टेदारी जमीन

lease-lend = **lend-lease**

least aggregate sacrifice principle, अल्पतम एकूण त्याग तत्त्व

least cost combination, किमान परिव्यय संयोग

leave, *n.* १ परवानगी (स्त्री.) २ रजा (स्त्री.)

v.t. & i. १ सोडणे, सोडून देणे २ सोडून जाणे

leave wages, रजा वेतन

ledger, *n. Bookkeeping* (it is a book to which are posted all entries made in books of original entry) खातेवही (स्त्री.), खतावणी (स्त्री.)

account ledger लेखा खातेवही

balance ledger शिल्लक खातेवही

card ledger कार्ड खातेवही

cost ledger परिव्यय खातेवही

customer's ledger ग्राहक खातेवही

debtor's ledger ऋणको खातेवही

general ledger सर्वसाधारण खातेवही, सामान्य खातेवही

purchases ledger खरेदीची खातेवही

sales ledger विक्रीची खातेवही

stock ledger संग्रह खातेवही

ledger book, खातेवही (स्त्री.), खतावणी (स्त्री.)

ledger entry, खातेवही नोंद

ledger folio, खातेवही पृष्ठ

Leeman's Act, लीमनचा अधिनियम

legacy, *n. Law* १ (that which is left to one by will) मृत्युपत्रित संपत्ति (स्त्री.) २ (a bequest, or gift of goods and chattels by will or testament) मृत्युपत्रितदान (न.)

legacy duty, मृत्युपत्रित संपत्ति कर, उत्तर दान कर

legal, *adj.* १ वैध २ विधि–

legal adviser, विधि सल्लागार

legal expense, १ विधिव्यय (पु.) २ वादखर्च (पु.), विधिविषयक खर्च

legalisation, *n.* वैधीकरण (न.)

legalise, *v.t.* वैध करणे

legality, *n.* वैधता (स्त्री.)

legally, *adv.* वैध रीतीने, विधितः

legal monopoly, वैध एकाधिकार

legal mortgage, वैध गहाण

legal sovereignty, वैध सार्वभौमत्व

legal tender, (currency in such amounts and denominations as the law authorises a *debtor* to *tender* and requires a *creditor* to *receive* in payment of money obligations—as distinguished from *lawful money*) वैध चलन

legal tender money, वैध चलन पैसा

legibility, *n.* सुवाच्यता (स्त्री.)

legible, *adj.* सुवाच्य, वाचण्यास सोपा

legibly, *adv.* सुवाच्यपणे, सुवाच्य रीतीने

legislate, *v.i.* विधिविधानित करणे, विधिबद्ध करणे

legislation, *n.* विधिविधान (न.)

legislative, *n.* (as, the legislative department of the Government) **विधि अंग** (न.)
adj. **वैधानिक**
legislature, *n.* **विधानमंडळ** (न.)
legitimate, *adj.* १ **वैधिक, कायदेशीर** २ **न्याय्य**
leisure, *n.* १ (as opposed to *desire for income*) **आय अनिच्छा** (स्त्री.), **प्राप्ति पराङ्मुखता** (स्त्री.) २ **फुरसत** (स्त्री.)
lend, *v.t.* **उसने देणे**
lender, *n.* १ **धनको** (सा.) २ (as, a money-lender) **सावकार** (पु.)
lender of last resort, *Central Banking* **अंतिम धनको**
lending, *n.* १ **उसने देणे** (न.) २ (as, money-lending) **सावकारी** (स्त्री.)
lending limit, कर्जमर्यादा (स्त्री.)
lending rate, कर्ज दर
lend-lease, *n.* (*also* **lease-lend**) (the transfer of goods and services to an ally to aid in a common cause with payment being made by a return of the original items or their use in a common cause or by a similar transfer of other goods or services) **उधारपट्टा** (पु.)
v.t. **उधारपट्ट्याने देणे**
lend lease policy, लेंड लीज धोरण (अमेरिकेचे युद्धकालीन धोरण)
less-developed, *adj.* **अल्पविकसित**
lessee, *n. Law* **पट्टेदार** (सा.), **पट्ट्याने घेणारा** (पु.)
lessen, *v.t. & i.* १ **उणे करणे** २ **कमी करणे, कमी होणे** *cf.* abate
lessor, *n. Law* **पट्टाकार** (सा.), **पट्ट्याने देणारा** (पु.)
let, *v.t.* १ **भाड्याने देणे** २ **परवानगी देणे** ३ (to lease) **पट्ट्याने देणे, भाडेपट्ट्याने देणे**
letter, *n.* १ **पत्र** (न.) २ **अक्षर** (न.) (as in : in capital letters **ठळक अक्षरांत**)
letterhead, *n.* **नाममुद्रित पत्र** (न.)
lettering, *n.* **अक्षरवळण** (न.)
letter of administration, प्रबंधाधिकार पत्र
letter of advice, सूचनापत्र (न.)
letter of allotment, भागवाटप पत्र
letter of attorney = power of attorney
letter of authority, प्राधिकारपत्र (न.)
letter of credit, (*abbr.* **LC** *or* **L/C**) **पतपत्र** (न.)
letter of guarantee, हमीपत्र (न.)
letter of hypothecation, (*also* **hypothecation certificate**) **तारणगहाण पत्र**
letter of indemnity, क्षतिपूर्ति पत्र
letter of indication, निर्देशपत्र (न.)
letter of introduction, परिचयपत्र (न.)
letter of lien, धारणाधिकार पत्र
letter of regret, दिलगिरी पत्र
letter of renunciation, स्वत्वत्याग पत्र
letters of administration, *Law* **प्रबंधपत्र** (न.)
letters patent, *Law* **एकस्व पत्र** (न.), **लेटर्स पेटंट** (न.)
level, *n.* १ **पातळी** (स्त्री.) २ *Lit. & Fig.* **पातळी** (स्त्री.), **स्तर** (पु.)
adj. १ (even, flat) **सपाट** २ (of the same height) **सारख्या उंचीचा** ३ (well-balanced, even, just, impartial) **समतोल**
v.t. १ **सारखा करणे** २ **सपाट करणे** ३ **समतल करणे**
level of living = standard of living
level of prices, किंमतींची पातळी
leverage, *n.* (*also* **debt ratio** *or* **gearing**) **कर्ज भांडवल गुणोत्तर** (न.)
leverage effect, (used in compensatory finance) **प्रतिपूरक परिणाम**
leviable, *adj.* १ **करयोग्य** २ **वसुलीयोग्य**
levy, *n.* १ **वसुली** (स्त्री.) *cf.* duty २ (as, impost, tax, etc.) **कर** (पु.)

v.t. १ (to impose) (दंड, कर, इत्यादी) बसवणे २ (to raise, collect as, contribution, taxes, etc.) (पट्टी, कर, इत्यादि) वसूल करणे
levying, *n.* १ बसवणे (न.) २ वसूल करणे (न.)
liability, *n.* १ (that for which one is liable, as, debts, pecuniary obligations, etc.—when *pl.* usu. contrasted with *assets*) दायित्व (न.) २ भार (पु.)
capital liability भांडवली दायित्व
contingent liability १ घटनापेक्ष दायित्व २ आकस्मिकता दायित्व
demand liability मागणी दायित्व
direct liability प्रत्यक्ष दायित्व
indirect liability अप्रत्यक्ष दायित्व
joint and several liability संयुक्त व पृथक् दायित्व
limited liability मर्यादित दायित्व
limited by guarantee liability हमी मर्यादित दायित्व
reserve liability राखीव दायित्व
time liability सावधि दायित्व
unlimited liability अमर्यादित दायित्व
liability deposit, १ दायित्व ठेव २ दायित्व निक्षेप
liability insurance, (an insurance against loss resulting from liability for injury or damage to the persons or property of others) दायित्व विमा
liability limit, दायित्व मर्यादा
liability limited by guarantee, हमीमर्यादित दायित्व
liability limited by shares, भागसीमित दायित्व
liability reserve, दायित्व राखीव निधि
liable, *adj.* १ दायित्व असलेला २ (with *to*) पात्र ३ (responsible—with *for*) उत्तरदायी, जबाबदार
liaison, *n.* संपर्क (पु.)
licence, *n.* अनुज्ञप्ति (स्त्री.), लायसेन्स (न.)
ad hoc **licence** तदर्थ अनुज्ञप्ति
blanket licence व्यापक अनुज्ञप्ति
export licence निर्यात अनुज्ञप्ति
general licence सामान्य अनुज्ञप्ति
import licence आयात अनुज्ञप्ति
prospecting licence पूर्वेक्षण अनुज्ञप्ति
replacement licence पुनःस्थापन अनुज्ञप्ति
special licence विशेष अनुज्ञप्ति
licence-holder, *n.* अनुज्ञप्तिधारक (सा.)
licensable, *adj.* अनुज्ञप्ती देण्याजोगा
license, *v.t.* (*also* licence) अनुज्ञप्ती देणे
licensed, *adj.* अनुज्ञप्ती मिळालेला
licensed dealer, अनुज्ञप्ती मिळालेला विक्रेता
licensee, *n.* अनुज्ञप्तिधारक (सा.)
license permit, अनुज्ञप्ति परवाना
licenser = licensor, *n.* अनुज्ञप्तिदाता (पु.)
Licensing Act, अनुज्ञापन अधिनियम
licensing authority, अनुज्ञापक प्राधिकरण
lisensing policy, अनुज्ञापक धोरण
lien, *n. Law* धारणाधिकार (पु.) *cf.* bail
lieu wages, ऐवजी वेतन
life, *n.* १ जीवन (न.), जीवित (न.) २ *Lit. & Fig.* जीव (पु.), प्राण (पु.) ३ आयु (न.) *adj.* (in comb.) आजीव–, आजीवन–
life-annuity, *n.* आजीव वार्षिकी (स्त्री.), आजीव वर्षासन (न.)
life-annuity fund, आजीव वार्षिकी निधि
life-assurance = life-insurance
life certificate, आयु प्रमाणपत्र, हयातीचा दाखला
life contract, आजीव संविदा
life cycle, जीवन चक्र
life expectancy, अपेक्षित आयुर्मर्यादा
life fund, आजीव निधि
life-history, *n.* जीवनवृत्त (न.)
life income policy, (a life-insurance policy providing for a stated life income to

the beneficiary beginning at the death of the insured) आजीवन प्राप्ति विमापत्र

life-insurance, *n.* (*also* **life-assurance**) आयुर्विमा (पु.)

life-insurance policy, आयुर्विमापत्र (न.)

life-interest, *n.* आजीव हितसंबंध (पु.)

life table, जीवनमान सारणी

LIFO, (*abbr.* of "last in, first out") "अंतिम आगत, प्रथम गत"

lift irrigation, उद्धरण सिंचन

light, *adj.* १ (not heavy, not important, slight) हलका, लघुभार, लघु २ (not difficult, easy) सोपा, साधासुधा, हलकाफुलका
n. प्रकाश (पु.)

lighterage, *n.* (price paid for loading and unloading ships) पडावभाडे (न.) (*lighter* is a boat पडाव usu. flat-bottomed, used for loading and unloading ships not brought to a wharf and for carrying goods in a harbour)

light industries, लघुभार उद्योग, हलके उद्योग

light tax, (that which, per rupee of yield results in a relatively light reduction in the expenditure of the tax payees) लघुभारी कर

like, *n.* (usu. *pl.*) आवड (स्त्री.)
adj. १ (similar) समान २ तुल्य, सदृश, सम, सारखा
adv. –प्रमाणे, –बरोबर, –वजा

likelihood = **likeliness,** *n.* शक्यता (स्त्री.), संभाव्यता (स्त्री.)

likely, *adj.* १ संभाव्य, संभवनीय २ –जोगा, –सारखा
adv. बहुधा, बहुतकरून, संभाव्यतः

likeness, *n.* सारखेपणा (पु.), सादृश्य (न.), साम्य (न.)

limit, *n.* मर्यादा (स्त्री.), सीमा (स्त्री.)
v.t. मर्यादित करणे, सीमित करणे

limitational, *adj.* मर्यादाकारी, मर्यादी

limited, *adj.* मर्यादित, सीमित

limited by guarantee, हमीमर्यादित

limited by guarantee liability, हमीमर्यादित दायित्व

limited by shares, भागसीमित

limited cheque, सीमित धनादेश

limited company, (*also* **limited liability company**) (a company in which the liability of each shareholder is limited to the par value of his stock or to an amount fixed by a guarantee) मर्यादित कंपनी (मर्यादित दायित्व कंपनी)

limited guarantee, मर्यादित हमी

limited legal tender = **limited tender**

limited letter of credit, (a circular letter of credit payable only in towns listed on it) स्थानमर्यादित पतपत्र

limited liability, मर्यादित दायित्व

limited-liability company = **limited company**

limited partner, मर्यादित भागीदार

limited partnership, मर्यादित भागीदारी

limited-payment insurance, (a life-insurance for which premiums are collected over a limited period, as, twenty years) मर्यादित प्रदान विमा

limited tender, (*also* **limited legal tender**) मर्यादित वैध चलन

limiting, *adj.* मर्यादित करणारा

limping standard, (a term applied to the gold standard during the period 1925-31 when it did not work as effectively as before 1914) पंगु चलनमानक

line, *n.* १ रेषा (स्त्री.), रेखा (स्त्री.), रेघ (स्त्री.) २ (a direction, course of conduct, action or thought) दिशा (स्त्री.), प्रणाली (स्त्री.), मार्ग (पु.) ३ (a field of business or professional activity, occupa-

tion, etc.) **पेशा** (पु.) ४ (a row) **ओळ** (स्त्री.), **रांग** (स्त्री.) ५ (a thread, cord) **सूत** (न.) ६ (a series or succession of ancestors or descendants of a given person) **वंशक्रम** (पु.), **परंपरा** (स्त्री.) ७ (a *stock of goods* on hand and available for sale or bought for resale usu. including more than one kind of item but of *varied quality* and *price*) (वस्तु, माल वगैरे यांचा) **विविध संग्रह** (पु.) (as in : a full line of electrical supplies वीज पुरवठ्याच्या वस्तूंचा संपूर्ण विविध संग्रह; the best selling line in woollens मोठ्या प्रमाणावर विकल्या जाणाऱ्या उनी कपड्यांचा विविध संग्रह) ८ (amount of credit available to a single borrower) **पतमर्यादा** (स्त्री.) ९ (as, an arrangement of manufacturing or assembling operations, etc.) **कार्ययंत्रणा** (स्त्री.) (as in : a carefully engineered production line काळजीपूर्वक आखणी केलेली उत्पादन कार्ययंत्रणा) १० *Machinery* **यंत्रसमुच्चय** (पु.) (as in : assembly line जुळवणी यंत्रसमुच्चय) ११ (a personnel of an organisation responsible for its stated objective—here 'line' is used to indicate line of authority) **पदानुसारी कर्मचारीवर्ग** (पु.), **अधिकारश्रेणी** (स्त्री.) १२ (organised system of transport under one management and giving regular service) (सार्वजनिक वाहनाचा) **मार्ग** (पु.), **वाहतूक व्यवस्था** (स्त्री.) १३ (as, railway line, telephone lines, etc.) **–मार्ग** (पु.) १४ (as, railway) **रेल्वेमार्ग** (पु.) १५ (as, a channel, course) **क्रमिका** (स्त्री.) १६ **साखळी** (स्त्री.)
v.t. & i. १ **ओळीत ठेवणे, ओळीत असणे** २ **रांगेत राहणे** ३ **रांगेत उभे करणे, रांगेत उभे राहणे** ४ **रेषा मारणे**

line and functional organisation, १ **पद व कार्य अनुसारी संघटना** २ **पद व कार्य अनुसारी संघटन**

linear, *adj.* १ **रेषीय** २ **एकघाती**

linear and budgeting programming, रेषीय व अर्थसंकल्पन प्रायोजना

linear dependence, रेषीय अवलंबिता

linearity, *n.* १ **रेषीयता** (स्त्री.) २ **एकघातित्व** (न.)

linear programming, रेषीय प्रायोजना

linear transformation, रेषीय रूपांतरण

liner, *n.* १ **उतारू जहाज** (न.), **उतारू विमान** (न.) २ **टपाली विमान** (न.)

line relationship, अधिकारश्रेणी संबंध

link, *n.* १ **दुवा** (पु.) २ **कडी** (स्त्री.)
v.t. १ **जोडणे** २ **दुवा जोडणे**

linkages, *n. pl.* **दुवे** (पु.अ.व.), **अनुबंधने** (न.अ.व.)

linked processes, संलग्न प्रक्रिया

liquid, *adj.* (easily convertible into cash) **तरल, रोकडसुलभ**

liquid assets, तरल मत्ता, रोकडसुलभ मत्ता

liquidate, *v.t.* १ (to determine the liabilities and apportion the assets toward discharging the indebtedness of a firm, company, etc. that is going out of business as in winding up) **परिसमापन करणे** २ (to determine by agreement or by litigation the precise amount of indebtedness or damages) **निर्धारित करणे** ३ (to settle a debt, etc. by payment; to discharge) **फेड करणे** ४ (to convert into cash) **रोकडीत रूपांतर करणे** ५ *Fig.* (to clear up and dispose of as if by such a process) **निर्मूलन करणे** (as in : to liquidate illiteracy निरक्षरतेचे निर्मूलन करणे) ६ **दिवाळे काढणे**

liquidated, *adj.* १ परिसमापित २ निर्धारित

liquidated damages, निर्धारित नुकसान-भरपाई

liquidation, *n.* १ (as, of a company, firm, etc.) परिसमापन (न.)
cf. dissolution विसर्जन
extinction विलोपन, विलोप
wind-up समापन
२ दिवाळे (न.) (*to go into liquidation* १ परिसमापन होणे २ दिवाळे काढणे)

liquidation of fund, निधि परिसमापन

liquidator, *n.* परिसमापक (सा.)

liquid capital, (capital in the form of money) तरल भांडवल, रोख भांडवल

liquidity, *n.* (as, of assets, etc.) तरलता (स्त्री.), रोकडसुलभता (स्त्री.)

liquidity crisis, तरलता अरिष्ट

liquidity preference, (a preference for *actual cash* rather than for incomeyielding investments *specif.* this preference in so far as it affects the relationship between cash balances and interest rates ; *also* the extent to which investors prefer to keep their assets *liquid* i.e. in form of money rather than in some form of investment) रोकड अधिमान्यता, रोख पसंती

liquidity ratio, (bank's ratio of liquid assets to liabilities i.e. deposits, conventionally kept at above 30 per cent) तरलता गुणोत्तर

liquidity trap, रोकता खोडा, रोकता सापळा

liquid securities, रोकडसुलभ रोखे, तरल रोखे

list, *n.* सूची (स्त्री.), यादी (स्त्री.)
v.t. यादी करणे, सूची तयार करणे

listed, *adj.* सूचीबद्ध

listed securities, सूचीबद्ध रोखे

list price, सूचीबद्ध किंमत

livable = liveable, *adj.* १ (worth living) जगण्यास योग्य २ (habitable) राहण्यास योग्य

live, *v.i.* (to be maintained in life, to subsist) निर्वाह करणे

live register, चालू नोंदवही

livestock, *n.* पशुधन (न.)

living, *n.* १ राहणी (स्त्री.) २ निर्वाह (पु.)
adj. १ (now existent) हयात २ *Lit. & Fig.* (alive) जिवंत, सजीव

"living on capital", (*also* capital consumption) १ "भांडवल निर्वाह", भांडवलावर निर्वाह करणे २ भांडवलक्षय (पु.)

living wage(s), *Econ.* १ (a subsistence wage) निर्वाह वेतन २ (a wage sufficient to provide the necessities and comforts held to comprise an acceptable standard of living) जीविका वेतन

load, *n.* भार (पु.), ओझे (न.)
v.t. & i. १ (माल वगैरे) भरणे २ लादणे

loading, *n.* १ (माल वगैरे) भरणे (न.), भरण (न.) २ लादणे (न.)

loading charges, भरणावळ (स्त्री.)

loan, *n.* कर्ज (न.)
v.t. १ उसने देणे २ कर्जाऊ देणे, कर्ज देणे
clean loan अबद्ध कर्ज
crop loan पीक कर्ज
current loan चालू कर्ज
dead loan बुडित कर्ज
demand loan = call loan मागणी कर्ज
discharged loan फेडलेले कर्ज
expired loan अवसन्न कर्ज
external loan = foreign loan विदेशी कर्ज
intermediate loan मध्यमावधि कर्ज
long term loan दीर्घावधि कर्ज, दीर्घमुदती कर्ज
overnight loan निशावधि कर्ज

public loan सरकारी कर्ज
reconstruction loan पुनर्रचना कर्ज
tied loan बद्ध कर्ज
undisbursed loan असंवितरित कर्ज
loan at call, मागणीदेय कर्ज
loan at short notice, अल्पसूचना देय कर्ज
loan balance, कर्जशेष (पु.), शिल्लक कर्ज
loan bond, कर्ज बंधपत्र
loan capital, कर्जाऊ भांडवल
loan conversion, १ कर्ज रूपांतरण २ कर्जाचे परिवर्तन
loan credited revenue, महसूल जमा कर्ज
loan finance, (*also* debt finance) ऋण वित्त-व्यवस्था, कर्ज वित्तव्यवस्था
loans and advances, कर्जे आणि अग्रिमे
loan stock, (alternative name for debentures) ऋणपत्रे (न.अ.व.)
local, *adj.* स्थानिक, स्थानीय
local assets, स्थानिक मत्ता
local audit, स्थानिक लेखापरीक्षा
local authority, १ स्थानिक प्राधिकारी २ स्थानिक प्राधिकरण
local clearing = town clearing
local currency counterpart fund, स्थानिक चलन प्रतिरूप निधि
local finance, स्थानिक फडणिशी व्यवहार
local fund, स्थानिक निधि
local government, स्थानिक शासन
localisation, *n.* १ स्थानसीमन (न.), स्थानन (न.) २ स्थानिकीकरण (न.)
localise, *v.t.* १ (to confine within a particular part or area) स्थानसीमित करणे, स्थानित करणे २ (to invest with local characteristics) स्थानिकीकरण करणे ३ ठिकाण ठरवणे
localised, *adj.* १ स्थानसीमित, स्थानित २ स्थानिकीकृत ३ स्थानिक
localised industries, स्थानसीमित उद्योग
locality, *n.* १ स्थान (न.), ठिकाण (न.) २ वसतिस्थान (न.)
locality factors, संस्थिति घटक
local law, स्थानिक विधि, स्थानिक कायदा
locally, *adv.* स्थानपरत्वे, स्थानिकरीत्या
local planning, स्थानिक नियोजन
local remittance, १ स्थानीय वित्तप्रेषण २ स्थानीय वित्तप्रेष
local self-government, स्थानिक स्वराज्य, स्थानिक स्वयंशासन
local taxation, स्थानिक कराधान
local value, १ स्थानिक मूल्य २ स्थानिक किंमत
locate, *v.t.* (to designate the site or place) स्थाननिश्चय करणे, स्थाननिर्देश करणे, स्थान ठरवणे
located, *adj.* –स्थित, –ठिकाणी असलेला
location, *n.* १ स्थाननिश्चयन (न.) २ स्थान (न.), स्थळ (न.)
location of industries, उद्योगांचे स्थाननिश्चयन
lock, *n.* कुलूप (न.), टाळे (न.)
v.t. कुलूप लावणे, कुलुपबंद करणे
lock and key, कडीकुलूप (न.)
locked in capital = locked-up capital, संरुद्ध भांडवल
locked in effect (of taxation), संरोधन परिणाम
locker, *n.* कुलुपी कप्पा (पु.), लॉकर (पु.)
lockout, *n.* (the withholding of employment by an employer and the whole or partial closing of his business establishment in order to gain concessions from employees) टाळेबंदी (स्त्री.)
cf. stay-in strike बैठा संप
strike संप
lock up, १ (to invest money, capital, etc. in such a way that it cannot easily or quickly

be exchanged for cash) संरुद्ध करणे २ (to make safe by placing in something that locks) कुलूप लावणे, कुलुपबंद करणे

lock-up, *adj.* (used *attributively* only—that can be locked) कुलुपबंद (as in : lock-up shop कुलुपबंद दुकान)

loco–, (in comb.) स्थानिक, स्थानक–

loco-invoice, *n.* स्थानक बीजक (न.)

loco-price, *n.* (a commercial term which when used in foreign trade in a price quotation means the local price) स्थानिक किंमत (स्त्री.)

log, *n.* १ *Math.* (*abbr.* of logarithm) लाग (पु.) २ (as, *abbr.* of log-book) रोजवही (स्त्री.), कृतिनोंदवही (स्त्री.)

logarithm, *n. Math.* लागरिथम (पु.)

logarithmic series, लागीय श्रेणी

log-book, *n.* (*also* called log) रोजवही (स्त्री.), कृतिनोंदवही (स्त्री.)

long, *adj.* १ लांब २ (extended in time ; far-extending) दीर्घ

adv. दीर्घकालिक, दीर्घकाल

long addition, उभी बेरीज

long dated, दूर दिनांकित

long distance migration, अति अंतर स्थलांतरण

long draft = foreign bill

longer-dated, *adj.* दीर्घतरदिनांकित, दूरतर-दिनांकित

long-period, *adj.* दीर्घकालीन

long-period price, १ दीर्घकालीन किंमत २ दीर्घकालीन मूल्य

long-run cost curve, दीर्घमुदती परिव्यय वक्र

long-term, *adj.* दीर्घावधि, दीर्घ मुदतीचा, दीर्घमुदती

long-term capital, दीर्घावधि भांडवल

long-term credit, दीर्घमुदती पत

long-term loan, दीर्घावधि कर्ज, दीर्घमुदती कर्ज

long-term planning, दीर्घकाली नियोजन

loose, *adj.* १ (not close-fitting) ढिला, सैल २ (free, not held or tied up) मोकळा, सुटा ३ (not packed or contained in something) फुटकळ, सुटा ४ (not compact, not serried) विरळ

loose-leaf ledger, सुटी खातेवही

lorenz curve, अपकिरण वक्र, लॉरेन्झ वक्र

lose, *v.t. & i.* १ (to fail to keep possession of) हरवणे, गमावणे २ (to fail to gain or obtain) हानी होणे, नुकसान होणे ३ तोटा होणे ४ (to be deprived of) मुकणे

loss, *n.* १ (the act or fact of failing to gain, obtain or utilise) हानि (स्त्री.), नुकसान (न.) २ (*specif.* the amount by which the cost of an article or service exceeds the selling price—as opposed to *profit*) तोटा (पु.) ३ हरवणे (न.), गमावणे (न.)

gross loss स्थूल तोटा, सकल तोटा

net loss निव्वळ तोटा

loss leader, ग्राहकाच्या आकर्षणासाठी किंमत कमी केलेली वस्तु, न्यून किंमती वस्तु

loss offset, हानि प्रतितोल

lost, *adj.* १ गहाळ २ हरवलेला, गमावलेला

lot, *n.* (a group of articles offered as an item for sale) संच (पु.), लाट (पु.), ढीग (पु.)

lottery, *n.* १ लॉटरी (स्त्री.) २ सोडत (स्त्री.)

lower, *adj.* निम्न, खालचा

lower stage, खालचा टप्पा

low-paid, *adj.* लघुवेतनी, लघुवेतन–

low-paid employee, लघुवेतन कर्मचारी

loyal, *adj.* १ निष्ठावंत २ –निष्ठ

loyalty, *n.* निष्ठा (स्त्री.)

lucrative, *adj.* लाभप्रद,*प्रलाभी

lucrative business, लाभप्रद धंदा, प्रलाभी धंदा

luggage, *n.* सामान (न.)

luggage-rate schedule, सामान दर अनुसूची

lumber-room, *n.* अडगळीची खोली (स्त्री.)

lump sum, ठोक रक्कम, एक रक्कम
lump sum tax, ठोक रकमी कर
luxuries, *n. pl. Econ.* विलासवस्तू (स्त्री. अ.व.), चैनीच्या वस्तू (स्त्री.अ.व)
luxury, *n.* विलास (पु.), चैन (स्त्री.)
luxury tax, विलासवस्तु कर, चैनीच्या वस्तूंवरील कर

M

machine, *n.* यंत्र (न.), मशीन (न.)
machine hour rate, मशीन तास दर
machinery, *n.* १ (working parts of the machine) यंत्रसामग्री (स्त्री.) २ (as, methods, organisation) यंत्रणा (स्त्री.) (as in : government machinery शासन यंत्रणा)
machine shop, यंत्रशाला (स्त्री.)
machinist, *n.* यंत्र कारागीर (सा.)
macro-accounting, *n.* समष्टि लेखांकन (न.)
macroeconomics, *n.* (the study of the economics system as a whole esp. with reference to its *general* level of output and income and the *interrelations* among the sectors of economy—opposed to *microeconomics*) समष्टीय अर्थशास्त्र (न.)
macro-regional planning, समष्टि नियोजन
magnate, *n.* (a person who has power through wealth or position) –प्रभु (पु.) (as in : industrial magnate उद्योगप्रभु)
magnified demand, विशालित मागणी
mail, *n.* डाक (स्त्री.), टपाल (न.)
mailing-list, *n.* (a list of names of persons to whom something is regularly sent) प्रेषण यादी (स्त्री.)
mail order business, (retail selling by post) डाक फुटकळ व्यापार
mail order business house, डाक फुटकळ व्यापार गृह
maintain, *v.t.* १ (to keep up) बाळगणे, ठेवणे २ (to keep in repair or in good state) सुस्थितीत ठेवणे ३ राखणे (as in : to maintain law and order कायदा व सुव्यवस्था राखणे), पालन करणे ४ (to carry on or to conduct) चालवणे ५ (to furnish oneself, children, etc. with means of subsistence) चरितार्थ चालवणे ६ (to assert as true, as, opinion, statement—with *that*) ठाम मत असणे
maintenance, *n.* १ परिरक्षा (स्त्री.), सुस्थितीत ठेवणे (न.) २ पालन (न.), पालन करणे (न.) ३ (the act of providing means of support for someone : the provisions, supplies, or funds needed to live on) निर्वाह (पु.), चरितार्थ (पु.) ४ निर्वाह खर्च (पु.) ५ संधारण (न.)
maintenance charges, परिरक्षा खर्च, परिरक्षा आकार
major, *n. Law* (one who has attained full legal age) सज्ञान (सा.)
adj. १ प्रधान, मुख्य २ मोठा ३ सज्ञान
majority, *n.* १ *Law* सज्ञानवयता (स्त्री.) २ बहुमत (न.) ३ बहुसंख्या (स्त्री.) ४ आधिक्य (न.) ५ बहुसंख्याक लोक (पु.अ.व.)
adj. बहुसंख्य, बहुसंख्याक
make, *n.* १ निर्मिति (स्त्री.) २ (style of structure or composition) बनावट (स्त्री.), घडण (स्त्री.)
v.t. & i. १ करणे, बनवणे २ (to gain or raise as profit) मिळवणे, कमावणे ३ (to require, to constrain, to cause) (एखादी गोष्ट करावयास) लावणे
make a reference, निर्देश करणे
make available, उपलब्ध करून देणे
make good, भरपाई करणे
maker, *n.* १ बनवणारा (पु.) २ निर्माता (पु.) ३ (when used in comb.) –कार (पु.) (as in : shoemaker चर्मकार)
make sure, खात्री करून घेणे
make up, भरपाई करणे, भरून काढणे
make use of, –चा उपयोग करणे, –चा वापर करणे
making, *n.* १ बनवणे (न.), करणे (न.) २ (as, a make) घडण (स्त्री.)

making-up day = contango day
making-up price, *Stock-exch.* (the price at which the stock is carried over on an account from one settlement to another) सौदापूर्ति किंमत
maladjustment, *n.* दुःसमायोजन (न.), कुसमायोजन (न.)
mala fide, adj. Law असद्भावी
adv. असद्भावपूर्वक
mala fides, n. Law असद्भाव (पु.)
maldistribution, *n. Econ.* सदोष वितरण (न.)
malevolent, *adj.* दुष्टाव्याचा
malfeasance, *n.* दुष्कर्म (न.)
malfunction, *n.* कार्य नीट न होणे (न.)
malinger, *v.i.* कामचुकारपणा करणे, आजारपणाचे ढोंग करणे
malinvestment, *n.* अपगुंतवणूक (स्त्री.)
malleable, *adj.* इष्टरूपदेय
malnutrition, *n.* कुपोषण (न.)
malpractice, *n.* दुराचार (पु.)
Malthusian theory of population, माल्थसचा लोकसंख्या सिद्धांत
man, *v.t.* १ (to supply with men) माणसांची भरती करणे २ काम करणे, –ची व्यवस्था पाहणे
manage, *v.t. & i.* १ व्यवस्था पाहणे, व्यवस्था करणे २ (to conduct) चालवणे ३ (to contrive, to manipulate) जमवणे
manageable, *adj.* १ आटोक्यातला २ व्यवस्था करण्याजोगा
managed, *adj.* १ व्यवस्थाबद्ध २ नियंत्रित
managed currency, नियंत्रित चलन
managed monetary system, व्यवस्थाबद्ध मुद्रा पद्धति
managed money, नियंत्रित पैसा
management, *n.* १ (the act or art of managing) व्यवस्था (स्त्री.) २ (the conducting or supervising of something esp. the executive function of planning, organising, co-ordinating, controlling, etc. any industrial or business project or activity) व्यवस्थापन (न.) ३ (the collective body of those who manage or direct any enterprise or interest; the board of managers) व्यवस्थापक मंडळ (न.), व्यवस्थापक वर्ग (पु.)
management accounting, व्यवस्था लेखांकन
management of cost, परिव्ययाचे व्यवस्थापन
management shares, व्यवस्थापक भाग, व्यवस्थापक शेअर
manager, *n.* व्यवस्थापक (सा.)
managerial, *adj.* व्यवस्थापकीय, व्यवस्था–
managerial diseconomies, व्यवस्थापकीय परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
managerial economies, व्यवस्थापकीय परिव्यय-ह्रासक अनुकूलता
managerial revolution, व्यवस्थापकीय क्रांति
managing, *adj.* व्यवस्थापन–
managing agent, व्यवस्थापन अभिकर्ता, व्यवस्थापन एजंट
managing director, व्यवस्थापन संचालक
mandamus, *n. Law* परमादेश (पु.)
mandate, *n.* आज्ञा (स्त्री.)
man-day, *n.* श्रमदिन (पु.)
man-hour, *n.* श्रमतास (पु.)
manifest, *v.t.&i.* १ (to show clearly) अभिव्यक्त करणे, अभिव्यक्त होणे २ (to come to light; to give signs of) प्रकट करणे, प्रकट होणे ३ (as, to appear) आविष्कार होणे
n. (a list or invoice of cargo for any of several forms of transportation as, a ship or plane, usu. containing marks, indications of contents, or consignee, passengers, baggage weights, etc. and other pertinent information for the use at terminals or customhouse) तपशीलसूची (स्त्री.)
adj. १ उघड २ अभिव्यक्त

manifestation, *n.* १ अभिव्यक्ति (स्त्री.) २ आविष्कार (पु.)
manifold, *adj.* बहुविध
manifoldness, *n.* बहुविधता (स्त्री.)
manorial system, मॅनर पद्धति
man-power, *n.* मनुष्यबळ (न.)
mantissa, *n. Math.* लाग अपूर्णांक (पु.)
manual, *adj.* १ हस्त– २ (requiring or involving physical skill and energy) शारीरिक, शरीर– ३ श्रम–
n. नियमपुस्तिका (स्त्री.)
manual labour, अंगमेहनत (स्त्री.), शारीरिक श्रम
manual labourer, अंगमेहनती (सा.)
manually, *adv.* हाताने
manual skill, हस्तकौशल्य (न.)
manual training, हस्तकला प्रशिक्षण
manual work, अंगमेहनतीचे काम, हातकाम (न.)
manufacture, *v.t.* (to make, produce goods, etc. on large scale by machinery) निर्माण करणे, यंत्राद्वारे बनवणे
n. १ (anything made by machinery) निर्मिति (स्त्री.), वस्तुनिर्मिति (स्त्री.) २ यांत्रिक उत्पादन (न.) ३ (usu. *pl.*— manufactured goods or articles) यंत्रनिर्मित माल (पु.), यंत्रनिर्मित वस्तू (स्त्री.अ.व.) ४ बनावट (स्त्री.)
manufactured goods, १ यंत्रनिर्मित माल, यंत्रनिर्मित वस्तू २ निर्मित माल, निर्मित वस्तू
manufactured products, १ यंत्रनिर्मित पदार्थ २ निर्मित पदार्थ
manufacturer, *n.* १ यांत्रिक उत्पादक (सा.) २ निर्माणक (सा.) ३ कारखानदार (सा.)
manufacturing, *n.* वस्तुनिर्माण (न.)
adj. निर्माणक, वस्तुनिर्माण–
manufacturing account, वस्तुनिर्माण लेखा
manufacturing process, वस्तुनिर्माण प्रक्रिया
manure, *n. Agric.* खत (न.)
v.t. खत घालणे
margin, *n.* १ सीमा (स्त्री.) २ *Econ.* (the particular condition as with regard to increment of return for labour or for an interest on investment that limits the existence or continuance of economic process, other things being unchanged) सीमांत (पु.) ३ (the excess market value of the collateral over a face of a loan; cash or collateral deposited to secure against loss, etc.; an allowance above or below a certain figure within which a purchase or a sale is to be made, etc.) मार्जिन (न.) ४ (measure or degree of difference) अंतर (न.), माया (स्त्री.)
marginal, *adj. Econ.* (of, relating to, or concerned with a limit or margin of return or reward as measured by existing price levels that is barely sufficient to yield the profit or the cost of production) सीमांतिक (as in : marginal income १ सीमांतिक आय २ सीमांतिक प्राप्ति; marginal sales सीमांतिक विक्री)
marginal analysis, सीमांतिक विश्लेषण
marginal buyer, सीमांतिक क्रेता
marginal cost, सीमांतिक परिव्यय
marginal cultivation, सीमांतिक शेती
marginal demand, सीमांतिक मागणी
marginal disutility of labour, श्रमाची सीमांतिक अनुपयोगिता
marginal dose, सीमांतिक मात्रा
marginal efficiency of capital, (*also* **internal rate of return**) १ गुंतवणुकीवरील अपेक्षित सीमांत लाभ २ भांडवलाची सीमांतिक कार्यक्षमता
marginal factor cost, सीमांत घटक परिव्यय

marginal farmers and agricultural labourers, सीमांत शेतकरी व शेतमजूर

marginal firm, सीमांतिक व्यवसाय संस्था

marginal labourer, सीमांतिक श्रमिक

marginal land, १ (the land that is just worth cultivating at the present cost of doing so and the present prices of commodities that could be grown on it, i.e. the land at the margin of cultivation) सीमांतिक लागवडयोग्य भूमि, सीमांतिक लागवडयोग्य जमीन २ (land which is the first to cease being used for the particular purpose) सीमांतिक भूमि, सीमांतिक जमीन

marginal letter of credit, सीमांतिक पतपत्र

marginally, *adv.* सीमांतिकदृष्टचा

marginal price, १ सीमांतिक किंमत २ सीमांतिक मूल्य

marginal producer, सीमांतिक उत्पादक

marginal production, सीमांतिक उत्पादन

marginal productivity, सीमांतिक उत्पादकता

marginal productivity of labour, सीमांतिक श्रम उत्पादकता, श्रमाची सीमांतिक उत्पादकता

marginal productivity theory, सीमांतिक उत्पादकता सिद्धांत

marginal profit, सीमांतिक लाभ

marginal propensity to consume, सीमांत उद्योग प्रवृत्ति

marginal propensity to import, सीमांत आयात प्रवृत्ति

marginal rate of substitution, (the rate at which over a range of prices a consumer substitutes one commodity for another) सीमांतिक पर्याययोजन दर

marginal rate of technical substitution, सीमांतिक घटक पर्याययोजन दर

marginal rate of transformation, सीमांतिक रूपांतरण दर

marginal return, १ सीमांतिक प्राप्ति २ सीमांतिक उत्पन्न फल ३ सीमांतिक प्रत्याय

marginal revenue, सीमांतिक आगम, सीमांतिक महसूल

marginal revenue product, सीमांत आगमरूप उत्पादित

marginal saving ratio, (*also* **incremental saving ratio**) सीमांत गुणोत्तर

marginal substitutability, सीमांतिक पर्याययोजन क्षमता

marginal substitution, सीमांतिक प्रतिस्थापन, सीमांतिक पर्याययोजन

marginal unit, सीमांतिक एकक

marginal utility, सीमांतिक उपयोगिता

marginal variance, सीमांत प्रचरण

margin cultivation, लागवड सीमा

margin of cultivation, लागवडीची सीमा

margin of profit, नफ्याचे मार्जिन, नफ्याची माया

marine, *adj.* सागरी
n. नौधन (न.)

marine insurance, नौविमा (पु.), सागरी विमा

maritime, *adj.* सागरी

maritime law, सागरी विधि, सागरी कायदा

maritime lien, नौविषयक धारणाधिकार

maritime shipping, सागरी वाहतूक

mark, *n.* १ चिन्ह (न.), खूण (स्त्री.) २ लक्षण (न.) ३ (a standard or acceptable level of performance of, quality or condition) अपेक्षित दर्जा (पु.) ४ (unit of value or coin in Germany) मार्क (पु.)
v.t. चिन्ह लावणे, खूण करणे, चिन्हांकित करणे

marked, *adj.* १ चिन्हित २ उल्लेखनीय, लक्षणीय

marked cheque, चिन्हित धनादेश

markedly, *adv.* १ उल्लेखनीय रीतीने, लक्षणीय रीतीने २ उल्लेखनीय प्रमाणात

market, *n.* १ बाजार (पु.), विपणी (स्त्री.), हाट (पु.) २ (the rate or price offered for commodities; market-price) बाजारभाव (पु.), बाजार किंमत (स्त्री.) ३ (a sphere within which price-making forces operate and in which exchanges in title tend to be followed by actual movement of goods; as, a geographical area of demand) बाजारपेठ (स्त्री.)
v.t. & i. १ पणन करणे, खरेदीविक्री करणे, सौदा करणे २ (to expose for sale in the market) विक्री करणे, बाजारात विक्रीसाठी मांडणे ३ बाजारहाट करणे, बाजार करणे
active market क्रियाशील बाजार, सजीव बाजार, तेज बाजार
agricultural market कृषि उत्पादन विपणी, कृषि उपज विपणी, कृषि उत्पादन बाजार, कृषि उपज बाजार
free market मुक्त बाजार, मुक्त विपणी
internal market देशांतर्गत विपणी
money market नाणे बाजार, पैसा बाजार, पैसा विपणी
regulated market विनियमित बाजार
marketability, *n.* १ पणनयोग्यता (स्त्री.) २ विक्रेयता (स्त्री.), विक्रीयोग्यता (स्त्री.)
marketable, *adj.* १ पणनयोग्य २ विक्रेय, विक्रीयोग्य, विकाऊ
marketable goods, १ पणनयोग्य माल, पणनयोग्यवस्तू २ विक्रेय माल, विक्रेय वस्तू
marketable products, विक्रेय उत्पादित वस्तू
marketable security, १ पणनयोग्य प्रतिभूति २ पणनयोग्य रोखा
marketable surplus, विक्रेय आधिक्य
marketable title, पणनयोग्य हक्क
market arrivals, बाजारातील आवक
market behaviour, (tendency of prices being determined by the forces of supply and demand in a market) विपणी वर्तन
market charges, बाजारातील आकार
market committee, बाजार समिति
market demand, बाजारातील (एकूण) मागणी
market demand schedule, बाजार मागणी अनुसूची
marketed surplus, विक्रीत शिल्लक, विक्रीत वाढावा
market fluctuations, बाजारभावातील चढ-उतार
market gardening, (*also* truck farming) भाजीपाला बाग
marketing, *n.* १ विपणन (न.), खरेदीविक्री (स्त्री.) २ बाजार करणे (न.), बाजारहाट करणे (न.)
marketing diseconomies, विपणन परिव्यय-वर्धक प्रतिकूलता
marketing economies, विपणन परिव्यय-ऱ्हासक अनुकूलता
marketing quota, विपणन वाटा, विपणन कोटा
marketing quota system, विक्री कोटा पद्धति
marketing structure, विपणन संरचना
market inspector, बाजार निरीक्षक
market intelligence, बाजारवृत्त (न.)
market leadership, बाजार नेतृत्व, विपणी नेतृत्व
market-oriented, *adj.* बाजाराभिमुख
market overt, (an open public market authorised and regulated by law at which purchasers of goods, with certain exceptions, acquire good title regardless of any defect in seller's title) उघड बाजार
market-place, *n.* १ बाजार (पु.) २ मंडई (स्त्री.)
market power, विपणी शक्ति, बाजार शक्ति
market-price, *n.* बाजार किंमत (स्त्री.), बाजारभाव (पु.)

market quotation, बाजार दरपत्रक
market-rate, *n.* बाजारभाव (पु.)
market rate of interest, (*also* **money rate of interest**) व्याजाचा बाजार दर
market report, बाजार प्रतिवृत्त
market research, (study of the results of advertising, the reasons why the public buys or does not buy certain goods, etc.) विपणी संशोधन
market socialism, विपणी समाजवाद
market-value, *n.* बाजार मूल्य (न.), विपणी मूल्य (न.)
market-yard, *n.* बाजार तळ (पु.), बाजाराचे आवार (न.)
marking, *n.* १ चिन्हांकन (न.), अंकन (न.) २ *Stock-exch.* (stock exchange record of day's dealings in securities) किंमत नोंद (स्त्री.)
markup, *n.* १ (a raise in the price of an article) किंमत वाढ (स्त्री.) २ (an amount added to the cost to determine the selling price ; *specif.* the gross profit to cover overhead expenses and provide net profit usu. expressed as a percentage of the selling price) (परिव्यय मूल्यावरील) लाभ रक्कम (स्त्री.)
mark up, *v.t.* (to set a higher price on ; add a mark up to) जास्त किंमत ठेवणे, अधिक लाभ रक्कम ठेवणे
n. अधिपरिव्यय किंमत
mark up inflation, अधिपरिव्ययी अतिवृद्धि
mark up price, अधिपरिव्यय किंमत
Marxian law of capital accumulation, भांडवल संचयनाचा मार्क्सचा सिद्धांत
marxism, *n.* मार्क्सवाद (पु.)
mass, *n.* १ रास (स्त्री.), पुंज (पु.) २ समूह (पु.) ३ वस्तुमान (न.)
v.t. & i. १ (to form into a mass) गोळा करणे २ (to assemble in masses) जमणे
adj. १ (of, pertaining to, characteristic of mass or the masses) सामुदायिक २ प्रचंड
mass consumption, बहुजन उपभोग
masses, *n. pl.* जनता (स्त्री.)
mass-production, *n.* (*also* **flow production**) प्रचंड उत्पादन (न.)
mass training, सामुदायिक प्रशिक्षण
mass-unemployment, *n.* सामुदायिक बेकारी (स्त्री.), सार्वत्रिक बेकारी (स्त्री.), मोठ्या प्रमाणावरील बेकारी (स्त्री.)
material, *n.* सामान (न.), साहित्य (न.)
adj. १ भौतिक २ महत्त्वाचा, महत्त्वपूर्ण ३ विशेष ४ सारभूत
material alteration, महत्त्वाचा फेरफार, महत्त्वाचा फेरबदल
material goods, *Econ.* (a term as used by A. Marshall) भौतिक वस्तू
materialise, *v.t. & i.* १ साकार करणे, मूर्त स्वरूप देणे २ साकार होणे
materialism, *n.* (the view that in all their actions men are inspired only by economic motives) भौतिकवाद (पु.), जडवाद (पु.)
materialist, *n.* भौतिकवादी (सा.), जडवादी (सा.)
materialistic, *adj.* भौतिकवादी
materialistic conception of history, इतिहासाची भौतिकवादी कल्पना
materially, *adv.* १ सारतः २ विशेषतः
material resources, भौतिक साधनसंपत्ति
materials, *n. pl.* वस्तू (स्त्री.अ.व.), सामग्री (स्त्री.), माल (पु.)
material wealth, भौतिक संपत्ति
maternity benefit, प्रसूति लाभ
maternity welfare, मातृकल्याण (न.)

mathematical economics, गणितीय अर्थशास्त्र
matrix, *n.* सारणी (स्त्री.)
matter, *v.i.* १ प्रयोजन असणे २ महत्त्वाचा असणे
n. १ बाब (स्त्री.) २ प्रकरण (न.) ३ पदार्थ (पु.) ४ विषय (पु.), गोष्ट (स्त्री.) ५ मजकूर (पु.)
mature, *v.i.* १ परिपक्व होणे २ (as, an insurance policy, note, obligation, etc.) परिणत होणे, –ची मुदत समाप्त होणे
adj. परिपक्व
mature creditor nation, परिपक्व धनको राष्ट्र
matured, *adj.* १ परिपक्व २ परिणत, मुदतसमाप्ती झालेला
mature debtor nation, परिपक्व ऋणको राष्ट्र
maturity, *n.* १ परिपक्वता (स्त्री.) २ परिणत होणे (न.); (termination of the period that a note or other obligation has to run) मुदतसमाप्ति (स्त्री.)
maturity date, (*also* **date of maturity**) परिणत होण्याचा दिनांक, मुदतसमाप्ति दिनांक
maturity of a bill, हुंडी परिणत होणे, हुंडीची मुदतसमाप्ति
maximal, *adj.* उच्चिष्ठ
maxima-minima, *n. pl.* महत्तमे-लघुतमे (न.अ.व.)
maximise, *v.t.* कमाल वाढ करणे, कमाल मर्यादेपर्यंत नेणे
n. महत्तमन (न.)
maximiser, *n.* महत्तमक (पु.)
maximising and minimising, महत्तमन-लघुतमन, कमालीकरण-किमानीकरण
maximum, *n.* (*pl.* **maximums** *or* **maxima**) कमाल मर्यादा (स्त्री.)
adj. १ कमाल २ अधिकतम, महत्तम
maximum fiduciary issue method, कमाल विश्वासाश्रित नोट पद्धति (कमाल विश्वासाश्रित नोट प्रचालन पद्धति)
maximum maximorum, अतिमहत्तमन (न.)
maximum population, कमाल लोकसंख्या
maximum price, (*also* **ceiling price**) १ कमाल किंमत २ कमाल मूल्य
maximum profit, १ कमाल लाभ २ कमाल नफा
maximum rent, कमाल भाडे
maximum revenue, कमाल आगम, कमाल महसूल
maximum social advantage, कमाल सामाजिक हित
mean, *n.* माध्य (न.)
adj. मध्यम, सरासरी
means, *n. pl.* १ साधने (न.अ.व.) २ (when treated as *sing.*) साधन (न.)
means of communication, दळणवळणाची साधने
means of livelihood, उपजीविकेचे साधन
means of living = means of subsistence
means of locomotion, १ स्थलांतरणाची साधने २ गतिसाधने (न.अ.व.)
means of payment, प्रदान साधने
means of production = instruments of production
means of subsistence, (*also* **means of living**) निर्वाह साधने
means of transport = means of transportation, वाहतूक साधने
mean value, सरासरी मूल्य
measure, *v.t.* १ मापणे, मोजणे २ अजमावणे
n. १ माप (न.) २ प्रमाण (न.), परिमाण (न.) ३ उपाय (पु.)
measured, *adj.* मापित, मोजलेला, मापलेला
measurement, *n.* १ मापणी (स्त्री.), मोजणी (स्त्री.) २ माप (न.)
measurement cargo = measurement goods = measurement freight, (cargo or goods charged for carriage by bulk rather than weight) आकारमानी माल

measure of value, *Econ.* मूल्य माप
measuring-rod, *n.* मापदंड (पु.)
meat animals, मांसोपयोगी प्राणी, मांसोपयोगी जनावरे
mechanical, *adj.* यांत्रिकी, यांत्रिक, यंत्र–
mechanical industry, यांत्रिक उद्योग, यंत्र उद्योग
mechanical innovations, यांत्रिक नवप्रवर्तन, यांत्रिक नवोपक्रम
mechanically, *adv.* यांत्रिकपणे
mechanical method, यांत्रिक पद्धति
mechanical power, यंत्रशक्ति (स्त्री.), यांत्रिक शक्ति
mechanical process, यांत्रिक प्रक्रिया
mechanics, *n.* यांत्रिकी (स्त्री.), यंत्रशास्त्र (न.)
mechanisation, *n.* १ यांत्रिकीकरण (न.) २ यंत्रसज्ज करणे (न.)
mechanisation of production, उत्पादनाचे यांत्रिकीकरण
mechanise, *v.t.* १ यांत्रिकीकरण करणे २ (to equip with machinery, esp. to substitute mechanical processes for human or animal labour) यंत्रसज्ज करणे, यंत्रित करणे
mechanised, *adj.* यंत्रसज्ज, यंत्रित
mechanism, *n.* १ यंत्ररचना (स्त्री.) २ (as, of a body, government, etc.) कार्यतंत्र (न.)
mechanism of inflation, अतिवृद्धीची यंत्रणा
mechanism of production, उत्पादन कार्यतंत्र
media, *n.* (*pl.* mediae) माध्यम (न.)
median, *n.* १ *Math.* मध्यग (पु.) २ *Geom.* मध्यगा (स्त्री.) ३ *Stat.* मध्यक (पु.)
media of exchange = exchange media
mediate, *v.t. & i.* मध्यस्थी करणे
cf. arbitrate लवाद करणे, लवादी करणे
interfere हस्तक्षेप करणे
interpose अंतःक्षेप करणे
intervene मध्ये पडणे
mediation, *n.* १ (intervention between conflicting parties or viewpoints to promote settlement, compromise, etc.) मध्यस्थी (स्त्री.) *cf.* conciliation २ (act of mediation) मध्यस्थी करणे (न.)
medical, *adj.* वैद्यकीय, वैद्यक–
medical benefit, वैद्यकीय लाभ
medium, *n.* माध्यम (न.)
adj. १ मध्यम २ मध्यम प्रतीचा
medium distance migration, मध्यम अंतर स्थलांतरण
medium of advertising, जाहिरातीचे माध्यम
medium of exchange, *Econ.* विनिमय माध्यम
medium term credit, मध्यम मुदती पत
medium term loan, मध्यम मुदती कर्ज
meet, *v.t. & i.* १ (to find, to come into contact) मिळणे, भेटणे २ (to come together for a common purpose) एकत्र येणे ३ (as to meet the expenditure, demands, etc.) भागवणे
n. मेळावा (पु.)
adj. उचित, योग्य
meeting, *n.* १ सभा (स्त्री.) २ बैठक (स्त्री.) ३ भेटणे (न.), भेट (स्त्री.)
meeting of contributories, अंशदात्यांची सभा
member, *n.* १ सदस्य (सा.), सभासद (सा.) २ (as an independent constituent) अवयव (पु.), घटक (पु.) ३ व्यक्ति (स्त्री.) (as in : member of the family कुटुंबातील व्यक्ति)
member bank, सदस्य बँक
membership, *n.* १ सदस्यत्व (न.) २ सदस्य संख्या (स्त्री.)
memorandum, *n.* १ ज्ञापन (न.) २ टाचण (न.)

memorandum of association, संस्थापन समयलेख

memorandum of cost, परिव्यय ज्ञापन

memorandum of deposits, १ ठेवींचे ज्ञापन २ निक्षेप ज्ञापन

mental addition, तोंडी बेरीज

mercantile, *adj.* वाणिज्यिक, वाणिज्य–

mercantile agency, (*also* commercial agency) वाणिज्यिक अभिकरण, वाणिज्यिक एजन्सी

mercantile agent, वाणिज्य अभिकर्ता, वाणिज्य एजंट

mercantile bank, वणिक बँक

mercantile credit, (credit extended by one business to another—as opposed to *consumer credit*) वाणिज्यिक पत

mercantile currency, वाणिज्यिक चलन

mercantile information bureau, वाणिज्यिक माहिती केंद्र

mercantile law, वाणिज्य विधि

mercantile marine = **merchant marine**

mercantile paper, (notes, bills and acceptances based on business activity) वाणिज्य धनपत्र

cf. commercial paper वाणिज्यपत्र

mercantile system, वाणिज्य पद्धति

mercantile year, वाणिज्य वर्ष

mercantilism, *n. Econ.* वाणिज्यवाद (पु.)

mercantilist, *n. Econ.* वाणिज्यवादी (सा.), मर्कन्टिलिस्ट (सा.)

merchandise, *n.* वाणिज्य वस्तू (स्त्री.अ.व.), व्यापारी माल (पु.)

v.t. & i. व्यापार चालवणे, व्यापार करणे

merchandise mark, वाणिज्य वस्तु चिन्ह, व्यापारी माल चिन्ह

merchandiser, *n.* वस्तु विक्रेता (पु.)

merchant, *n.* व्यापारी (पु.), वस्तु व्यापारी (पु.), वणिक (पु.)

merchant bank, वणिक बँक

merchant banker, वणिक बँकर

merchantman = **merchantship,** *n.* (a trading vessel) व्यापारी जहाज (न.)

merchant marine, (*also* **mercantile marine**) वाणिज्य नौधन

merchant shipping, १ व्यापारी नौधन २ व्यापारी जहाज वाहतूक

merger, *n.* (an amalgamation of two firms to form one new company) विलिनीकरण (न.) *cf.* amalgamation

merit, *n.* १ गुणवत्ता (स्त्री.) २ गुण (पु.)

merit goods, गुण वस्तू

merit rating, १ (computation of an insurance premium for a particular risk on the basis of its individual loss-causing characteristics—compared to *experience rating*) गुणवत्ता गणन २ (the rating of an employee by systematic evaluation of his proficiency in a job) गुणमापन (न.)

merits, *n. pl.* गुणावगुण (पु.अ.व.)

meso-regional planning, माध्य नियोजन, मध्य व्यष्टि नियोजन

metal, *n.* धातु (पु., स्त्री.)

metallic, *adj.* धातुक, धातु–

metallic currency, धातु चलन

metallic money, धातु मुद्रा

metallic reserve, धातु संचिति

metallic value, धातु मूल्य

metayer system, *Law* (a system of farming under which the produce of land is divided in definite proportions—frequently in equal shares between the farmer and the proprietor of the land) अर्धेली पद्धति, बटाई पद्धति

method, *n.* रीति (स्त्री.), पद्धति (स्त्री.)

method of production, उत्पादन पद्धति

metric system, दशमान पद्धति
metropolitan region, महानगर प्रदेश
metropolitan regional planning, महानगर प्रदेश नियोजन
micro-accounting, *n.* व्यष्टि लेखांकन (न.)
microeconomics, *n.* (a study of economics in terms of *individual* areas of activity as, a firm, household, prices—opposed to *macroeconomics*) व्यष्टि अर्थशास्त्र (न.)
micro-regional planning, व्यष्टि नियोजन
Middle Ages, मध्ययुग (न.)
middleman, *n.* मध्यजन (पु.), मध्यस्थ (पु.)
middle price, मध्य किंमत
"middle way", "मध्यमार्ग" (पु.)
midterm, *n.* मध्यावधि (पु.)
migrant, *n.* स्थलांतर करणारा (पु.)
migrate, *v.t.* स्थलांतर करणे
migration, *n.* (the act or an instance of moving from one country, region or place to settle in another; the act or an instance of moving from one area to another in search of work) स्थलांतर (न.), स्थलांतरण (न.) *cf.* ingression
migration of capital, भांडवलाचे स्थलांतर
migration of labour, श्रमिक स्थलांतर
migratory, *adj.* १ स्थलांतर करणारा २ भ्रमणशील
milkbar economy, (*also* overloaded economy) अतिभारित अर्थव्यवस्था
mill, *n.* गिरणी (स्त्री.)
  water mill पाणचक्की
  wind mill पवनचक्की
mine, *n.* खाण (स्त्री.), खनि (स्त्री.)
mineral, *n.* खनिज (न.)
  adj. खनिज–
mineral oil, खनिज तेल
mineral product, खनिज पदार्थ
mineral resources, खनिज संपत्ति
mineral salt, खनिज क्षार
mineral wealth, खनिज संपत्ति
minima, *n. pl.* न्यूनतमे (न.अ.व.), लघुतमे (न.अ.व.), अल्पतमे (न.अ.व.)
minimal, *adj.* निम्निष्ठ
minimax, *adj.* अधिकाल्पतम
  n. अधिकाल्पतमन (न.)
minimax theorem, (a theorem in the mathematical theory of competitive games which states that in an optimal strategy one player plays so as to minimise his maximum losses and the other plays so as to maximise his minimum winnings) अधिकाल्पतम प्रमेय
minimise, *v.t.* कमीत कमी करणे, कमी करणे, किमान मर्यादेपर्यंत नेणे
  n. लघुतमन (न.)
minimiser, *n.* लघुतमक (सा.)
minimum, *n.* किमान मर्यादा (स्त्री.)
  adj. १ किमान २ अल्पतम
minimum balances, किमान शिल्लक
minimum population, किमान लोकसंख्या
minimum price = **bottom price**
minimum profit, १ किमान लाभ २ किमान नफा
minimum rate, किमान दर
minimum rent, किमान भाडे
minimum reserve method, किमान राखीव निधि पद्धति
minimum sacrifice, किमान त्याग
minimum sacrifice principle, किमान त्याग-तत्त्व
minimum supply price, किमान पुरवठा किंमत
minimum tillage, किमान कर्षित क्षेत्र
minimum wage(s), १ (as, living wage) जीविका वेतन २ (a wage fixed by a legal authority or by contract as the least that will

provide the *minimum* standard of living necessary for health, efficiency and well-being of designated employees) किमान वेतन

minimum wage legislation, किमान वेतन विधिविधान

Minimum Wages Act, किमान वेतन अधिनियम

mining, *n.* खनिकर्म (न.), खाणकाम (न.)

mining industry, खनिउद्योग (पु.)

mining market, खनिज बाजार

minor, *n. Law* (one who has not attained full legal age) अज्ञान (सा.)

adj. १ लघु, लहान २ गौण ३ किरकोळ ४ अज्ञान

minor coin, (a base-metal coin of a denomination smaller than the basic monetary unit) गौण नाणे *cf.* subsidiary coin

minority, *n. Law* १ अज्ञानवयता (स्त्री.) २ अल्पमत (न.) ३ अल्पसंख्या (स्त्री.) ४ अल्पसंख्याक लोक (पु.अ.व.)

adj. अल्पसंख्य, अल्पसंख्याक

mint, *n.* टांकसाळ (स्त्री.)

v.t. (to make by stamping) नाणे पाडणे

mintage, *n.* १ नाणेपाडणी (स्त्री.) २ नाणेपाडणी आकार (पु.) ३ नाणेपाडणी अधिकार (पु.)

mint par, टांकसाळ दर

mint par of exchange, (the rate of exchange between two currencies as determined by the relative amounts of pure metal in the standard unit of each currency) टांकसाळी विनिमय दर

mint price of gold, सोन्याची टांकसाळी किंमत

mint ratio, टांकसाळ गुणोत्तर

minute, *n.* १ (note) टिप्पणी (स्त्री.) २ (in *pl.*—a brief summary of the proceedings of a meeting) कार्यवृत्त (न.)

adj. सूक्ष्म

minute-book, *n.* १ कार्यवृत्त पुस्तक (न.) २ टिप्पण वही (स्त्री.)

misappropriation, *n.* दुर्विनियोग (पु.) *cf.* embezzlement

misdirected demand, अपनिदेशित मागणी

misdirection, *n.* १ अपनिदेशन (न.) २ चुकीचे मार्गदर्शन (न.)

misinterpret, *v.t.* १ चुकीचे निर्वचन करणे २ चुकीचा अर्थ लावणे

misinterpretation, *n.* चुकीचे निर्वचन (न.)

mismanage, *v.t.* १ गैरव्यवस्था करणे २ गोंधळ माजवणे

mismanagement, *n.* गैरव्यवस्था (स्त्री.)

misposting, *n.* १ चुकीची खातेनोंद (स्त्री.) २ चुकीची नोंद करणे (न.)

misrepresent, *v.t.* १ दुर्व्यपदेशन करणे २ विपर्यास करणे

misrepresentation, *n.* १ दुर्व्यपदेशन (न.) २ विपर्यास (पु.)

mistake, *v.t. & i.* १ चूक करणे, चूक होणे, चुकणे २ चुकीचा ग्रह होणे, गैरसमजूत होणे

n. चूक (स्त्री.)

misuse, *v.t.* गैरवापर करणे, गैरउपयोग करणे

n. गैरवापर (पु.), गैरउपयोग (पु.)

mix, *v.t. & i.* मिश्रण करणे, मिसळणे

mixed, *adj.* मिश्र, मिश्रित, मिसळलेला

mixed account, *Bookkeeping* (an account that combines the features of a *real account* and a *nominal account*) मिश्र लेखा

mixed banking, मिश्र अधिकोषण

mixed banking system, मिश्र अधिकोषण पद्धति

mixed currency, मिश्र चलन

mixed economy, (an economy in which both publicly and privately owned enterprises operate simultaneously) मिश्र अर्थव्यवस्था

mixed policy, मिश्र विमापत्र
mobile, *adj.* चलिष्णु, चल, चलनशील
mobilisation, *n.* १ संघटित करून कामी लावणे (न.) २ सुसज्जता (स्त्री.)
mobilisation of capital, भांडवल संघटित करून कामी लावणे
mobilise, *v.t.* १ (as, resources, etc.) संघटित करून कामी लावणे २ सुसज्ज करणे, सुसज्ज ठेवणे ३ (as, opinion, etc.) चालना देणे, जागृत करणे
mobility, *n.* चलिष्णुता (स्त्री.), चलता (स्त्री.), चलनशीलता (स्त्री.)
geographical mobility भौगोलिक चलता
horizontal mobility समस्तर चलता
occupational mobility व्यावसायिक चलता
social mobility सामाजिक चलता
vertical mobility स्तंभीय चलता
mobility of capital, भांडवलाची चलिष्णुता
mobility of labour, १ श्रम चलिष्णुता २ कामगार चलिष्णुता, कामगारांची चलनशीलता
mode, *n.* १ प्रकार (पु.) २ पद्धत (स्त्री.) ३ मार्ग (पु.) ४ बहुलक (न.)
model, *n.* १ आदर्श (पु.) २ प्रतिमान (न.) *v.t.* (नमुन्याप्रमाणे) तयार करणे *adj.* १ आदर्श २ नमुन्याचा, नमुनेदार
model building, प्रतिमान बांधणी, प्रतिमान उभारणी
modelling, *n.* प्रतिमानीकरण (न.)
mode of life, जीवनपद्धति (स्त्री.)
moderate, *adj.* १ (tending toward the mean or average) मध्यम (as in : moderate degree मध्यम प्रमाण) २ (neither small nor large, etc.) माफक, बेताचा ३ नेमस्त ४ समशीतोष्ण
moderate demand, माफक मागणी
moderately, *adv.* १ बेताने २ नेमस्तपणाने
moderation, *n.* नियमन (न.)
modern, *adj.* आधुनिक
modernisation, *n.* आधुनिकीकरण (न.)
modernise, *v.t.* आधुनिकीकरण करणे
modes of incorporation, निगमन प्रकार
modest, *adj.* १ विनीत २ माफक
modification, *n.* १ रूपभेद (पु.) २ फेरबदल (पु.)
modified, *adj.* १ रूपभेद केलेला २ फेरबदल केलेला
modify, *v.t.* १ रूपभेद करणे २ फेरबदल करणे
moiety, *n.* १ (a half) अर्ध (पु.) २ (a part) अंश (पु.), भाग (पु.)
monetarism, *n.* मुद्रावाद (पु.)
monetarist, *n.* मुद्रावादी (सा.)
monetary, *adj.* १ द्रव्यसंबंधी, द्रव्यविषयक *cf.* financial २ मुद्राविषयक, मुद्रा–, पैसा–, चलन–
monetary area, मुद्रा क्षेत्र, पैसा क्षेत्र
monetary crisis, पैसाविषयक अरिष्ट, पैसाविषयक गंडांतर
monetary fund, मुद्रा निधि, पैसा निधि
monetary policy, (*also* monetary management) मुद्रा धोरण, मुद्राविषयक धोरण
monetary standard, मुद्रा मानक, चलन मानक
monetary system, मुद्रा पद्धति, चलन पद्धति
monetary unit, मुद्रा एकक, चलन एकक
monetisation, *n.* १ मुद्रीकरण (न.), द्रव्यण (न.) २ वैध चलन म्हणून प्रस्थापित करणे (न.) ३ नाणे पाडणे (न.) ४ चलनीकरण (न.), चलनावेशन (न.)
monetise, *v.t.* १ (to establish as the standard of national currency) मुद्रीकरण करणे, द्रव्यण करणे २ (to establish as legal tender) वैध चलन म्हणून प्रस्थापित करणे ३ (coin into money) नाणे पाडणे ४ चलनावेशन करणे, चलनीकरण करणे
monetised economy, चलनाविष्ट अर्थव्यवस्था

money, *n.* १ मुद्रा (स्त्री.) २ पैसा (पु.), धन (न.), द्रव्य (न.) ३ रक्कम (स्त्री.)
active money क्रियाशील पैसा
actual money वास्तविक पैसा
bad money निकृष्ट पैसा
bank money बँक पैसा
cheap money सुलभ पैसा, अल्पव्याजी पैसा
coin money नगदी चलन
commodity money वस्तुरूप पैसा
credit money पतपैसा
dear money अतिव्याजी पतपैसा, अतिव्याजी पैसा
easy money = cheap money सुलभ पैसा, अल्पव्याजी पैसा
fiat money आदिष्ट पैसा
fiduciary paper-money विश्वासाश्रित कागदी पैसा
flat money स्थावर पैसा
good money उत्कृष्ट पैसा
hard money नाणी
inactive money निष्क्रिय पैसा
international money आंतरराष्ट्रीय पैसा
legal tender money वैध चलन पैसा
metallic money धातु पैसा
paper-money कागदी पैसा
ready money रोख पैसा, नगदी पैसा
representative money प्रातिनिधिक पैसा
tight money दुर्लभ पैसा
token money प्रतीक पैसा

money at call = money at short notice, (*also* called call-money) अल्पसूचना देय पैसा
money-broker, *n.* पैसा दलाल (पु.)
money capital, पैशातील भांडवल, पैसारूप भांडवल
money coin = coin money
money compensation, पैसारूप भरपाई
money crop = cash crop
money flow = flow of funds
money illusion, (the illusion that the face value of money is representative of its purchasing power ; preoccupation with wages rather than with real income or prices) मुद्रा मूल्य भ्रांति
money in circulation, वापरातील पैसा
money income, १ पैसारूप आय २ पैसारूप प्राप्ति
moneylender, *n.* सावकार (पु.)
moneylending, *n.* सावकारी (स्त्री.)
moneyless, *adj.* पैसारहित
moneyless economy, पैसारहित अर्थव्यवस्था
moneymaking, *adj.* १ (profitable) फायदेशीर २ (lucrative) पैसा मिळवून देणारा
money market, (the lenders and borrowers of short-term funds and intermediaries who bring them together ; a financial centre where institutions comprising the money market are well developed) पैसा बाजार, पैसा विपणी, नाणे बाजार
money-order, *n.* धनप्रेष (पु.), मनिऑर्डर (स्त्री.)
money rate of interest = market rate of interest
money spinner, रगड पैसे मिळवून देणारा
money wages, पैशात मजुरी, धन वेतन
monometallic, *adj.* १ एकधातुचलनी २ एकधातुक
monometallism, *n.* एकधातुचलन (न.)
monopolise, *v.t.* एकाधिकार स्थापणे, मक्तेदारी मिळवणे
monopolist, *n.* एकाधिकारी (सा.), मक्तेदार (पु.), मक्तेवाला (पु.)
monopolistic, *adj.* एकाधिकृत, एकाधिकार–, मक्तेदारीसंबंधी
monopolistic competition, एकाधिकार स्पर्धा
monopoly, *n.* एकाधिकार (पु.), मक्तेदारी (स्त्री.)

cf. १ duopoly द्वयाधिकार
oligopoly अल्पजनाधिकार
cf. २ association संघ, संस्था
cartel विक्रय नियंत्रण संघ
combine व्यवसाय संहति, व्यवसाय संस्था
conference १ परिषद २ संमेलन
craft union शिल्पी संघ
guild संघ, महाजन
holding company सूत्रधारी कंपनी
pool संचय, कोष
ring टोळी, वर्तुळ

monopoly output, एकाधिकार उत्पादन

monopoly power, एकाधिकार शक्ति

monopoly profit, एकाधिकार लाभ

monopoly value, एकाधिकार मूल्य

monopsony, *n.* **एकक्रयाधिकार** (पु.) *cf.* oligopsony

month, *n.* **महिना** (पु.), **मास** (पु.)

monthly, *n.* **मासिक** (न.)
adj. १ **मासिक, महिन्याचा** २ (used in comb.) **—माही** (as in : eight monthly आठमाही)
adv. (once a month, in every month) **दरमहा**

moorage, *n.* १ (charges for anchoring) **जहाज नांगरणावळ** (स्त्री.) २ (a place for mooring) **नांगरवाडा** (पु.)

moral suasion, (used as an adjunct to monetary policy when monetary authorities make strong recommendations to banks regarding their lending policy) **नैतिक प्रभाव**

moratorium, *n.* १ (the legally authorised period of delay in the performance of a legal obligation or the payment or the debt) **प्रदान विलंबावधि** (पु.) २ (suspension of activity ; a temporary ban on the use or production of something) **विलंबादेश** (पु.), **अधिस्थगन** (न.)

morbidity rate, अनारोग्यता दर

mortality, *n.* १ (as, death-rate, mortality rate) **मृत्युप्रमाण** (न.) २ (number of deaths in a given time) **मृत्युसंख्या** (स्त्री.)

mortality rate, (*also* **rate of mortality** *or* **death rate**) **मृत्युप्रमाण** (न.) (same as death-rate i.e. number of deaths मृत्यु-संख्या in a year per thousand प्रमाण of population:मृत्युसंख्याप्रमाण),मृत्युदर(पु.)

mortgage, *n.* **गहाण** (न.)
cf. charge विशिष्ट गहाण
hypothecation नजर गहाण
pawn तारण
pledge ताबे गहाण
v.t. **गहाण ठेवणे, गहाण टाकणे**

mortgage debenture, (as opposed to *naked debenture*) **गहाण ऋणपत्र**

mortgage deed, (*also* **deed of mortgage**) **गहाणखत** (न.)

mortgagee, *n.* **गहाणदार** (सा.)

mortgagee in possession, कब्जे गहाणदार

mortgage lease, गहाणपट्टा (पु.)

mortgage-money, *n.* **गहाणावर दिलेला पैसा** (पु.)

mortgager=mortgagor, *n.* **गहाणकार** (सा.)

"most favoured nations" clause, "परम अनुगृहीत राष्ट्र" खंड

"most favoured nations" treatment, "परम अनुगृहीत राष्ट्र" व्यवहार

motion, *n.* १ **प्रस्ताव** (पु.) २ **गति** (स्त्री.)

motion and time study = motion study = time and motion study

motivate, *v.t.* १ **प्रेरणा देणे** २ **प्रवृत्त करणे**

motivating value, प्रेरण मूल्य, प्रेरक मूल्य

motivation, *n.* **प्रेरणा** (स्त्री.)

motive, *n.* १ हेतु (पु.), उद्देश (पु.) २ (the consideration or object influencing the choice) प्रेरणा (स्त्री.)
precautionary motive सावधगिरी हेतु
speculative motive लाभ हेतु
transactions motive देवघेव हेतु
motive-force, *n.* प्रेरक बल (न.), गतिदायी बल (न.), गामक बल (न.), गामक (न.)
motive power, प्रेरक शक्ति, गतिदायी शक्ति, गामक शक्ति
motor transport, मोटार परिवहन, मोटार वाहतूक
movable, *adj.* (*also* moveable) १ जंगम २ (changing from time to time) बदलणारा ३ (not fixed) चल
movable property, जंगम संपत्ति, जंगम मालमत्ता
movables, *n. pl.* चल संपत्ति (स्त्री.), चल मालमत्ता (स्त्री.)
move, *v.t. & i.* १ (to cause to change place or posture) हलवणे २ प्रचालित करणे ३ स्थलांतर करणे ४ (as, to move the Government) विनंती करणे ५ (as, a bill of legislature, etc.) मांडणे ६ फिरणे
n. १ हालचाल (स्त्री.) २ स्थलांतर (न.) ३ (step taken to secure an object) पवित्रा (पु.), पाऊल (न.)
moveable = **movable**
movement, *n.* १ हालचाल (स्त्री.) २ स्थलांतर (न.) ३ वाहतूक (स्त्री.), ने-आण (स्त्री.) ४ ये-जा (स्त्री.) ५ चळवळ (स्त्री.), आंदोलन (न.)
mover, *n.* प्रस्तावक (सा.)
moving average, सरक सरासरी
moving peg = **floating peg**
mudati hundi, (it is like a time or usance bill of exchange) मुदती हुंडी
multifold, *adj.* अनेकविध
multilateral, *adj.* बहुपार्श्विक, बहुपार्श्व–
cf. lateral
multilateral convertibility, बहुदेशीय परिवर्तनीयता, बहुदेशीय विनिमयता
multilateralism, *n.* अनेकपक्षव्यापारवाद (पु.)
multilateral trade, बहुपक्षीय व्यापार
multilevel finance = **federal finance**
multilevel-planning, *n.* बहुस्तरीय नियोजन (न.)
multi-plant firm, बहुसंयंत्र व्यवसाय संस्था
multiple, *adj.* बहुविध
n. पट (स्त्री.)
multiple cost, बहुविध परिव्यय
multiple currency system, बहुविध चलन पद्धति
multiple exchange rates, बहुविध विदेशी विनिमय दर
multiple shops, (*also* chain shops) बहुशाखी दुकाने, साखळी दुकाने
multiple tax, बहुमुखी कर, बहुविध कर
multiple taxation, बहुविध करपद्धति
multiple taxation system, बहुविध कराधान पद्धति
multiplication, *n.* गुणाकार (पु.)
multiplier, *n.* गुणक (पु.)
multipoint tax, बहुस्तरी कर, बहुमुखी कर
multiproduct firm, बहुविध वस्तुउत्पादक व्यवसाय संस्था
multipurpose, *adj.* १ बहुउद्देशीय (as in: multipurpose project बहुउद्देशीय प्रकल्प) २ विविध कार्यकारी
municipal, *adj.* नगरपालिकाविषयक, नगरपालिकेचा, नगरपालिका–
municipal administration, नगरपालिका प्रशासन
municipal corporation, महानगरपालिका (स्त्री.)
municipality, *n.* नगरपालिका (स्त्री.)

mutation, *n.* १ परिवर्तन (न.), फेरफार (पु.) २ (as, in records, etc.) नोंदबदल (पु.)
mutilate, *v.t.* १ छिन्नविच्छिन्न करणे २ छाटाछाट करणे
mutilated, *adj.* १ छिन्नविच्छिन्न २ विकृत ३ छाटाछाट केलेला
mutilated cheque, विकृत धनादेश
mutilation, *n.* १ अवयवच्छेद (पु.) २ छाटाछाट (स्त्री.)
mutual, *adj.* परस्पर
mutual funds, परस्पर निधि
mutual life-assurance, परस्पर आयुर्विमा
mutually, *adv.* परस्पर
mutual savings bank, परस्पर बचत बँक, परस्पर बचत अधिकोष

N

NA, (*also* N/A) १ (as *abbr.* of "no account") **खा. ना.** (खाते नाही) २ (as, *abbr.* of "no advice") **सू. ना.** (सूचना नाही) ३ (as, *abbr.* of non acceptance) **अ. स्वी.** (अस्वीकृति, अस्वीकार)

naked debenture, (*also* **simple debenture**) (a term sometimes used of unsecure debentures—as opposed to *mortgage debenture*) **साधे ऋणपत्र, बिन अमानती ऋणपत्र**

namable, *adj.* **संज्ञेय, नाव देण्यासारखा**

name, *n.* १ **नाव** (न.), **संज्ञा** (स्त्री.) २ (reputation, good or bad) **ख्याति** (स्त्री.)

v.t. १ **नावाने संबोधणे** २ **नाव देणे** ३ (to nominate for, appoint to, a position, etc.) **नामित करणे**

named, *adj.* **–नामक, नावाचा**

name day, *Stock-exch.* (*also* **ticket day**) (second day of stock exchange settlement) **नामदिन** (पु.)

"names", (a term used by Lloyed's underwriters for sleeping partners in their syndicate) **सुप्त हमीदार**

namjog hundi, (it is like an order bill of exchange and is payable to the payee on his order) **नामजोग हुंडी**

narrow market, *Stock-exch.* (more particularly used of stock-exchange securities of which there is only a small supply available in the market) **संकुचित बाजार**

natality rate, (*also* **birth-rate**) **जन्म दर, जनन दर, जन्म प्रमाण, जनन प्रमाण**

nation, *n.* **राष्ट्र** (न.)

national, *n.* १ **राष्ट्रिक** (सा.) २ **नागरिक** (सा.)

adj. **राष्ट्रीय**

national assistance, राष्ट्रीय सहाय्य

national capital, (the money value of all the real capital of a country at a particular time) **राष्ट्रीय भांडवल**

national debt, (*also* **public debt,**) (the total financial obligations of the central government of a nation usu. in the form of interest-bearing government bonds) **राष्ट्रीय ऋण, लोक ऋण**

national demand, राष्ट्रीय मागणी

national economy, राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था

national finance, (*also* called **budget**) **राष्ट्रीय वित्तव्यवस्था**

national food budget, राष्ट्रीय अन्न अंदाजपत्रक

national fund, राष्ट्रीय निधि

national health, राष्ट्रीय आरोग्य

national health insurance, राष्ट्रीय आरोग्य विमा

national health service, राष्ट्रीय आरोग्य सेवा

national income, (whether regarded as the money value of the total volume of production of goods and services or as the total of all incomes derived from economic activity during a specified period generally one year) **राष्ट्रीय आय, राष्ट्रीय उत्पन्न, राष्ट्रीय प्राप्ति**

national income accounting, राष्ट्रीय आय लेखांकन, राष्ट्रीय उत्पन्न लेखांकन

national income aggregate, राष्ट्रीय आय एकूण, राष्ट्रीय आय एकुणात, राष्ट्रीय उत्पन्न एकूण, राष्ट्रीय उत्पन्न एकुणात

national income analysis, राष्ट्रीय आय विश्लेषण

national insurance, राष्ट्रीय विमा

national investment, राष्ट्रीय गुंतवणूक

nationalisation, *n.* **राष्ट्रीयीकरण** (न.)

nationalisation of industries, उद्योग राष्ट्रीयीकरण

nationalisation of land, भूमि राष्ट्रीयीकरण, जमिनीचे राष्ट्रीयीकरण

nationalise, *v.t.* १ (to bring under national management) राष्ट्रीयीकरण करणे २ (to make a person a national) नागरिकत्व देणे

nationalised, *adj.* राष्ट्रीयीकृत

nationalism, *n.* १ राष्ट्रवाद (पु.) २ राष्ट्रीयता (स्त्री.)

nationalist, *n.* राष्ट्रवादी (सा.)

nationalistic, *adj.* राष्ट्रवादी, राष्ट्रीय

nationality, *n.* १ राष्ट्रीयता (स्त्री.), राष्ट्रीयत्व (न.) २ (a particular nation) राष्ट्र (न.) (as in : men of all nationalities सर्व राष्ट्रांतील लोक)

national planning, राष्ट्रीय नियोजन

national product, १ राष्ट्रीय उत्पादित वस्तु-मूल्य २ राष्ट्रीय आय

national savings, राष्ट्रीय बचत

national savings certificate, राष्ट्रीय बचतपत्र

national savings groups, राष्ट्रीय बचत गट

national savings movement, राष्ट्रीय बचत मोहीम

national trade, राष्ट्रीय व्यापार

national wealth, (the total money value of goods and property of all kinds in a country at a particular time) राष्ट्रीय धन, राष्ट्रीय संपत्ति

natural, *adj.* १ नैसर्गिक २ (happening in the usual course) सहज, स्वाभाविक ३ (physical) प्राकृतिक

natural capital, नैसर्गिक भांडवल (निसर्ग-निर्मित जीवनाधार साधने)

natural economy, (alternative term for a barter or non-monetary economy) नैसर्गिक अर्थव्यवस्था

natural gas, नैसर्गिक गॅस

natural goods, नैसर्गिक वस्तू

natural habitat, निसर्ग निवास, प्राकृतिक वास

natural increase, नैसर्गिक वृद्धि, नैसर्गिक वाढ

naturalisation, *n.* १ नागरिकीकरण (न.) २ स्वाभाविकीकरण (न.)

naturalise, *v.t.* १ अंगवळणी पाडणे, स्वाभाविक करणे २ नागरिकत्व प्रदान करणे

natural monopoly, नैसर्गिक मक्तेदारी

"natural order", (the doctrine of the Physiocrats) नैसर्गिक व्यवस्था

natural products, नैसर्गिक पदार्थ

natural rate, स्वाभाविक दर, नैसर्गिक दर

natural rate of interest, (an equilibrium rate of interest which equates the demand for loans with the supply of loanable funds) व्याजाचा स्वाभाविक दर

natural resources, नैसर्गिक साधनसंपत्ति

natural value, नैसर्गिक मूल्य

natural wastage, नैसर्गिक अपव्यय

natural wealth, नैसर्गिक धन, नैसर्गिक संपत्ति

nature, *n.* १ निसर्ग (पु.) २ प्रकृति (स्त्री.) ३ स्वभाव (पु.) ४ स्वरूप (न.)

nautical, *adj.* नावीय, नाविक

naval, *adj.* नौसेनेसंबंधी, आरमारी

naval craft, जलयान (न.)

navigable, *adj.* नाव्य

navigate, *v.t. & i.* १ नौपरिवहन करणे २ नौकानयन करणे ३ (to conduct or manage an aircraft in flying) दिक्चालन करणे

navigation, *n.* १ नौपरिवहन (न.) २ नौकानयन (न.) ३ दिक्चालन (न.)

Navigation Act, नौकानयन अधिनियम

NE, (*also* N/E) (*abbr.* of "no effects") ऐ. ना. (ऐवज नाही)

near-money, *n.* (*also* **overnight money**) (a term sometimes used of something which, though it cannot technically be regarded

as money, nevertheless performs some of the functions of money such as bill of exchange, bank notes, liquid assets) प्रतिपैसा (पु.) (प्रतिरूप पैसा)

necessaries, *n. pl.* १ अत्यावश्यक गरजा (स्त्री.अ.व.) २ अत्यावश्यक वस्तू वा सेवा (स्त्री.अ.व.)

necessaries of efficiency, कार्यक्षम आवश्यक वस्तू

necessaries of life, जीवनावश्यक वस्तू

necessary, *adj.* १ आवश्यक २ (unavoidable ; under compulsion) अपरिहार्य *n. Econ.* (used chiefly in *pl.*) १ जीवनावश्यक वस्तू (स्त्री.अ.व.), २ आवश्यकता (स्त्री.अ.व.), गरजा (स्त्री.अ.व.)

necessary and sufficient, आवश्यक व पर्याप्त

necessities, *n. pl. Econ.* १ अत्यावश्यक गरजा (स्त्री.अ.व.) २ (as, necessaries) जीवनावश्यक वस्तू (स्त्री.अ.व.)

necessity, *n.* आवश्यकता (स्त्री.)

need, *n.* गरज (स्त्री.)

need-based wages, गरजेनुरूप वेतन, गरजेनुसार वेतन

needy, *adj.* गरजू

negative, *adj.* १ नकारार्थी, नास्तिवाची, नास्ति– २ अभावरूप

negative balance of payments = **unfavourable balance of payments**

negative balance of trade = **unfavourable balance of trade**

negative slope, (downward slope) ऋण प्रवणता

negative taxation, व्यस्त कराधान

negative utility, (*also* called **disutility**) ऋण उपयोगिता

neglect, *v.t.* १ दुर्लक्ष करणे २ हयगय करणे *n.* १ उपेक्षा (स्त्री.) २ दुर्लक्ष (न.) ३ हयगय (स्त्री.)

neglected, *adj.* १ उपेक्षित २ दुर्लक्षित

negligence, *n.* १ निष्काळजीपणा (पु.), हयगय (स्त्री.) २ दुर्लक्ष (न.)

negligible, *adj.* उपेक्षणीय, क्षुल्लक

negotiability, *n.* परक्राम्यता (स्त्री.)

negotiability by custom, रूढीजन्य परक्राम्यता

negotiable, *adj.* (that can be transferred or assigned from one person to another in return for equivalent value . . . . etc.) परक्राम्य

negotiable document, परक्राम्य दस्तऐवज

negotiable instrument, परक्राम्य संलेख

Negotiable Instruments Act, परक्राम्य संलेख अधिनियम

negotiable receipt, परक्राम्य पावती

negotiate, *v.t. & i.* १ परक्रामित करणे २ बेचन करणे, (हुंडीचे वगैरे) पैसे देणे, (हुंडीचे वगैरे) पैसे घेणे ३ (to confer with another so as to arrive at the settlement of some matter) वाटाघाटी करणे

negotiation, *n.* १ परक्रामण (न.) २ बेचन (न.)

negotiation credit, बेचन पत, विपत्र क्रय प्राधिकारपत्र

negotiation of a bill of exchange, विपत्राचे बेचन

negotiations, *n. pl.* वाटाघाटी (स्त्री.अ.व.) *cf.* compromise

neighbourhood effects = **external effects**

neoclassical, *adj.* नवअभिजात

neonatal mortality rate, नवजात मृत्यु दर

neoneoclassical, *adj.* अतिनव अभिजात

net, *adj.* निव्वळ

net assets, (*also* **net worth**) (the excess of value of resources over liabilities to creditors—also called *net worth*) निव्वळ मत्ता

net barter terms of trade, (the price of exports divided by the price of imports

$\frac{Px}{Pm}$) व्यापारवस्तू मूल्य तुल्यता दर

net business product, निव्वळ व्यवसाय-क्षेत्र उत्पादन

net cash income, निव्वळ रोख उत्पन्न

net earnings = net income, (the balance of gross income remaining after deducting related cost and expenses usu. for given period and losses allocable to the period) १ निव्वळ आय, निव्वळ कमाई २ निव्वळ अर्जन

net interest, निव्वळ व्याज

net liquidity ratio, निव्वळ तरलता अनुपात

net loss, १ निव्वळ हानि २ निव्वळ तोटा

net migration, निव्वळ स्थलांतरण

net national product, १ (the net value of the goods and services produced in a nation during a specific period computed by subtracting from the gross national product charges for depreciation of capital assets) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादित वस्तुमूल्य २ निव्वळ राष्ट्रीय आय

net premium, १ विम्याचा निव्वळ हप्ता २ निव्वळ अधिमूल्य

net price, १ निव्वळ किंमत २ निव्वळ मूल्य

net produce, निव्वळ उत्पन्न, निव्वळ उत्पादन

net product, (*w.r.t.* Physiocratic system) निव्वळ (शेती) उत्पादित वस्तुमूल्य

net profit, (*also* profit margin) १ निव्वळ लाभ २ निव्वळ नफा

net rent, निव्वळ भाटक, निव्वळ खंड

net reproduction rate, निव्वळ प्रजनन दर, निव्वळ पुनःस्थापन दर

net weight, निव्वळ वजन

network, *n.* १ जाळे (न.) २ जाळेकाम (न.)

net working capital, (the excess of current assets over the current liabilities of a firm) निव्वळ खेळते भांडवल, निव्वळ कार्यकारी भांडवल

net worth = **net assets**

net worth taxation, निव्वळ मत्ता कराधान

net yield, निव्वळ उत्पन्न

neutral, *adj.* १ तटस्थ २ प्रभावशून्य

neutral equilibrium, प्रभावशून्य समतोल

neutralisation, *n.* प्रभावलोपन (न.)

neutralise, *v.t.* (to destroy the peculiar properties or opposite dispositions of; as, to sterilise) प्रभावलोपन करणे

neutralised, *adj.* प्रभावलुप्त

neutralised error, प्रभावलुप्त चूक

neutrality, *n.* १ तटस्थता (स्त्री.) २ प्रभाव-शून्यता (स्त्री.)

neutral monetary policy, तटस्थ मुद्रा धोरण

neutral money, (money performing the passive functions of serving as medium of exchange and unit of account but having no dynamic functions which affect the economy) तटस्थ पैसा

neutral money policy, पैसा तटस्थ ठेवण्याचे धोरण

neutral rate of interest, (a term used by Lord Keynes of the equilibrium rate of interest) तटस्थ व्याज दर

new, *adj.* नव, नवा, नवीन, नूतन

new entrants, नव प्रवेशी

new issue market, (that part of capital market which deals with new public issues of stocks and shares) नव रोखे प्रचालन बाजार

newspaper, *n.* वृत्तपत्र (न.)

newspaper advertisement, वृत्तपत्री जाहिरात

NF, (*also* N/F) (*abbr.* of "no funds") नि. ना. (निधी नाही)

night-duty, *n.* १ रातपाळी (स्त्री.) २ रात-पाळीचे काम (न.)

night safe, रात्र तिजोरी
night-shift, *n.* रातपाळी (स्त्री.)
nil, *n.* १ शून्य (न.) २ (nothing) काही नाही
NO, (*also* N/O) (*abbr.* of "no order") सू. ना. (सूचना नाही)
no., (*abbr.* of number) क्र. (क्रमांक)
"no account", "खाते नाही"
"no advice", "सूचना नाही"
"no effects", "ऐवज नाही"
"no funds", "निधी नाही"
nominal, *adj.* १ (being so small, slight, or negligible as scarcely to be entitled to the name) नाममात्र २ (measured in money as distinct from actual purchasing power—as opposed to *real*) पैसारूप ३ (existing or being something in name or form, but usu. not in reality) नामित
nominal account, *Bookkeeping* (such as cash, sales, purchases accounts as distinct from *personal accounts* of customers) नामित लेखा
nominal amount of loan, नामित कर्जरक्कम
nominal capital = **authorised capital**
nominal cost, *Econ.* नामित परिव्यय
nominal earnings, १ नाममात्र कमाई, नाममात्र अर्जन २ पैसारूप कमाई
nominal expenditure, पैसारूप खर्च
nominal income, पैसारूप उत्पन्न, पैसारूप आय
nominal partner, (*also* **quasi-partner**) १ नाममात्र भागीदार २ नामित भागीदार
nominal price, १ नाममात्र किंमत २ नामित किंमत
nominal value, नामित मूल्य
nominal wages, *Econ.* (wages measured in money) पैसारूप वेतन
nominate, *v.t.* नामनिर्देशित करणे
nominated, *adj.* नामनिर्देशित
nomination, *n.* नामनिर्देशन (न.)
nomination paper, नामनिर्देशन पत्र
nominee, *n.* नामनिर्देशित व्यक्ति (स्त्री.)
nonacceptance, *n.* अस्वीकृति (स्त्री.) अस्वीकार (पु.)
non-agglomerative, *adj.* असमूहकारी
nonagricultural, *adj.* कृषीतर, बिगरशेतकी
nonassented stock, असंमत रोखे
nonavailability, *n.* अनुपलब्धता (स्त्री.)
non-banking assets, अधिकोषणेतर मत्ता
nonbanking treasury, अधिकोषणेतर कोषागार
noncompeting group, अस्पर्धक गट
noncompliance, *n.* अपालन (न.), पालन न करणे (न.)
noncontributory pension, अनंशदायी निवृत्तिवेतन
noncooperation, *n.* असहकार (पु.)
noncorporate business, निगमेतर व्यवसाय
noncredit society, बिगरपत संस्था
noncreditworthy, *adj.* नापत
noncumulative, *adj.* असंचयी
noncumulative preference shares, असंचयी अधिमान भाग
nondiscriminatory, *adj.* अविभेदी, अभेदमूलक, अभेदभावकारी
nondisputed, *adj.* अविवादग्रस्त
nondivisible, *adj.* १ अविभाज्य २ विभागणीयोग्य नसलेला
nondurable, *adj.* न टिकणारा
nondurables = **nondurable goods,** *n. pl.* न टिकणारा माल (पु.)
noneconomic goods, आर्थिकेतर वस्तू
nonessential, *adj.* १ अनावश्यक २ (not absolutely required) अवश्येतर
nonexistence, *n.* १ अनस्तित्व (न.) २ अभाव (पु.)
nonexistent, *adj.* अस्तित्वहीन

nonfarm income, बिगरशेती उत्पन्न
nonfulfilment, *n.* अपरिपूर्ति (स्त्री.)
nonincentive, *n.* अप्रोत्साहन (न.)
noninterest bearing, *adj.* बिनव्याजी
noninterest bearing security, बिनव्याजी रोखा
noninterference, *n.* हस्तक्षेप न करणे (न.)
nonintervention, *n.* मध्ये न पडणे (न.), हस्तक्षेप न करणे (न.)
non-issue, *n.* निर्वाद प्रश्न (पु.)
nonlegal, *adj.* विधीतर
nonmarketable, *adj.* अपणनयोग्य, अविक्रेय
nonmarketable debt, अपणनयोग्य ऋण, अविक्रेय ऋण
nonmaterial, *adj.* अभौतिक
"nonmaterial goods", *Econ.* (a term as used by A. Marshall) "अभौतिक वस्तू"
nonmember, *n.* सदस्येतर व्यक्ति (स्त्री.)
nonmercantile, *adj.* वाणिज्येतर
nonmercantile bill, वाणिज्येतर विपत्र
nonmetallic, *adj.* अधातुक
nonmonetary, *adj.* पैशाव्यतिरिक्त
nonmonetary advantages, पैशाव्यतिरिक्त फायदे
nonmonetary advantages and disadvantages, पैशाव्यतिरिक्त फायदे आणि तोटे
nonnegotiable, *adj.* अपरक्राम्य
nonnegotiable security, अपरक्राम्य रोखा
nonobservance, *n.* अनुपालन न करणे (न.)
nonofficial, *adj.* १ अशासकीय, बिनसरकारी २ अनधिकृत
nonparticipating, *adj.* १ असहयोगी २ (not participating or not giving the right to participate in surplus or profit) अलाभांशिक, निर्लाभ
nonparticipating employment, असहयोगी सेवायोजन
nonparticipating policy, अलाभांशिक विमापत्र
nonpayment, *n.* अप्रदान (न.), भरणा न करणे (न.)
nonperennial, *adj.* हंगामी
nonperformance, *n.* १ अपालन (न.) २ पार न पाडणे (न.)
nonperishable, *adj.* १ टिकाऊ २ न नासणारा
nonperishable commodity, टिकाऊ वस्तु
nonperishable goods, टिकाऊ माल, टिकाऊ वस्तू
nonphysical, *adj.* अभौतिक
nonprice competition, (prices which a seller may use to attract customers but which do not involve price reduction) किंमत-व्यतिरिक्त स्पर्धा
nonproduction, *n.* अनुत्पादन (न.)
nonproductive, *adj.* अनुत्पादक
nonprofit institution, नफाहेतुहीन संस्था
nonqualified, *adj.* अर्हतारहित
nonrecovery, *n.* वसूल न होणे (न.)
nonrecurrent = nonrecurring, *adj.* अनावर्ती
nonrecurring expenditure, अनावर्ती खर्च
nonrefundable, *adj.* परत न होण्याजोगा, ना परतावा
nonresident, *n.* अनिवासी (सा.)
nonscheduled, *adj.* अननुसूचित
nonscheduled bank, अननुसूचित बँक
nonstatutory, *adj.* असांविधिक
nonterminable, *adj.* १ असमाप्य २ अमुदती
nonterminable period, असमाप्य अवधि
nonterminable security, असमाप्य प्रतिभूति, असमाप्य रोखा
nontrading, *adj.* व्यापारेतर
nontransferable, *adj.* १ अहस्तांतरणीय २ अस्थानांतरणीय ३ असंक्रमणीय
nontransferable goods, अहस्तांतरणीय माल, अहस्तांतरणीय वस्तू
nonvoting shares, मताधिकाररहित भाग
nonwage employment, अवेतनी रोजगार

"no order", "सूचना नाही"

no-par = no-par-value, *adj.* (having no nominal value) असममूल्य

no-par-value shares = shares of no-par-value

no rent land, १ अभाटक भूमि २ खंडरहित भूमि

norm, *n.* १ प्रमाणक (न.) २ प्रमाणपद्धति (स्त्री.)

normal, *adj.* १ प्रसामान्य २ (regular, usual) नेहमीचा ३ (functioning regularly) नियमित चालणारा

normalcy = normality

normal demand, प्रसामान्य मागणी

normalise, *v.t. & i.* नेहमीसारखा करणे, नेहमीसारखा होणे

normality, *n.* (*also* normalcy) नेहमीची स्थिति (स्त्री.)

normally, *adv.* प्रसामान्यतः

normal price, १ प्रसामान्य किंमत २ प्रसामान्य मूल्य

normal profit, १ प्रसामान्य लाभ २ प्रसामान्य नफा

normal value, प्रसामान्य मूल्य

normal wages, प्रसामान्य वेतन

normative, *adj.* १ प्रमाणकानुसारी, प्रमाणकस्थापक २ आदर्शानुसारी, आदर्शवादी

normative economics, आदर्शानुसारी अर्थशास्त्र

normative planning, आदर्शवादी नियोजन

normative science, प्रमाणकस्थापक शास्त्र

nostro account, नास्ट्रो खाते, आमचे खाते *cf. vostro* account व्होस्ट्रो खाते, तुमचे खाते

notarial, *adj.* लेख प्रमाणविषयक, लेखप्रमाणक–

notary = notary public, *n.* (*pl.* notaries public *or* notary publics) लेखप्रमाणक (सा.)

note, *n.* १ (a bank note or other form of paper-money that is current) नोट (स्त्री.) २ (a written or printed paper acknowledging the debt and promising payment; as, a brief remark by way of explanation or information) –पत्र (न.), चिठ्ठी (स्त्री.) ३ (a brief writing intended to assist memory or to serve as a basis for a fuller statement) टीप (स्त्री.), टिप्पणी (स्त्री.) ४ नोंद (स्त्री.)
v.t. नोंद घेणे, नोंद करणे

note cancellation, नोट रद्द करणे

note cover, कागदी चलनाचा आधार

note examination, नोट परीक्षा

note issue, नोट प्रचालन, नोटा काढणे

note of hand = promissory note

note verification, नोट पडताळणी

notice, *n.* १ सूचना (स्त्री.) २ नोटीस (स्त्री.) ३ (as, cognizance) दखल (स्त्री.)

noticeable, *adj.* लक्षणीय

notice in writing, लेखी सूचना

notice of abandonment, परित्याग सूचना

notice of assignment, अभिहस्तांकनाची सूचना

notice of dishonour, अनादृतीची सूचना

notice of protest, प्रतिसाक्षनाची सूचना

notice of stoppage, रोध सूचना

notice of trust, न्यास सूचना

notification, *n.* अधिसूचना (स्त्री.)

notified, *adj.* अधिसूचित

notify, *v.t.* अधिसूचित करणे

noting, *n.* (as, of a bill of exchange) अधिटिप्पण (न.), अधिटिप्पणी लिहिणे (न.)

noting and protest, अधिटिप्पण व प्रतिसाक्षन

noting and protesting of bills of exchange, विपत्रांचे अधिटिप्पण व प्रतिसाक्षन, विपत्रांवर अधिटिप्पणी लिहिणे व त्यांचे प्रतिसाक्षन करणे

noting charges, अधिटिप्पण आकार
noting of bill, विपत्राचे अधिटिप्पण, विपत्रावर अधिटिप्पणी लिहिणे
notion, *n.* कल्पना (स्त्री.), समज (पु.)
notional price, कल्पित किंमत
not negotiable, अपरक्राम्य
not negotiable instrument, अपरक्राम्य संलेख
"not provided for", "तरतूद नाही", "ऐवज नाही"
not sufficient funds, अपुरी जमा
not wiped off debt, अनिर्वापित ऋण
novation, *n.* नवीयन (न.)
novelty, *n.* नाविन्य (न.), अभिनवता (स्त्री.), नवलाई (स्त्री.)
novelty goods, नाविन्य वस्तू, नवलाई वस्तू
NP, (*abbr.* of "notary public") ले. प्र. ("लेखप्रमाणक")
NPF, (*abbr.* of "not provided for") त. ना. ("तरतूद नाही"), ऐ. ना. ("ऐवज नाही")
NSF, (*also* N/S) (*abbr.* of "not sufficient funds") अ. ज. ("अपुरी जमा")
null and void, (of no force) रद्दबातल
number, *n.* १ संख्या (स्त्री.) २ अंक (पु.) ३ (as, serial number) क्रमांक (पु.) ४ (मासिक वगैरेचा) अंक (पु.)
v.t. १ संख्यांकन करणे २ क्रमांक देणे
numbering machine, क्रमांक यंत्र
numerable, *adj.* संख्येय
numeraire, *n.* (a term sometimes used of the function of money as a measure of value) मूल्यमापक (पु.), मूल्यमान (न.) निमान (न.)
numeral, *n.* अंक (पु.), संख्यांक (पु.)
adj. संख्यादर्शक
numeration, *n.* १ गणना (स्त्री.) २ *Math.* संख्यांकन (न.)
numismatical, *adj.* नाणकशास्त्रीय
numismatical expert, नाणकतज्ज्ञ (सा.)
numismatis, *n.* नाणकशास्त्र (न.)
numismatist, *n.* नाणकशास्त्रज्ञ (सा.)
nurse, *v.t.* जोपासणे
nursing an account, बुडित लेखा जोपासणे
nutrient, *adj.* पौष्टिक, पोषक
n. पोषद्रव्य (न.)
nutrition, *n.* पोषण (न.)
nutritive value, पोषक मूल्य

O

object, *n.* १ वस्तु (स्त्री.), पदार्थ (पु.) २ (as, of pity, amusement, etc.) विषय (पु.) ३ उद्दिष्ट (न.), उद्देश (पु.) *v.i.* आक्षेप घेणे, हरकत घेणे
object clause, (a clause in the memorandum of association) उद्देश खंड
objection, *n.* आक्षेप (पु.), हरकत (स्त्री.)
objectionable, *adj.* आक्षेपार्ह
objective, *adj.* वस्तुनिष्ठ *n.* समुद्दिष्ट (न.)
obligation, *n.* १ (a normal or legal bond, tie or binding power) बंधन (न.) २ (as, liability) दायित्व (न.)
obligation to subscriber, अभिदात्याविषयी दायित्व
obligatory, *adj.* १ आवश्यक २ बंधनकारक
obligatory rules, १ आवश्यक नियम २ बंधनकारक नियम
oblige, *v.t.* १ उपकृत करणे २ बंधनकारक ठरवणे, बंधनकारक असणे ३ भाग पाडणे, करावयास लावणे
obliged, *adj.* उपकृत, आभारी
obligee, *n.* बंधनकर्ता (पु.)
obligor, *n.* बंधनग्रहीता (पु.)
oblique, *adj.* तिरकस, तिरपा, तिर्यक *n.* तिरपी रेघ (स्त्री.)
obliterate, *v.t.* १ पुसून टाकणे २ अस्पष्ट करणे, दिसेनासा करणे
obliterated, *adj.* अस्पष्ट
obliterated crossing, अस्पष्ट रेखन
obliterated note, अस्पष्ट नोट
observance, *n.* अनुपालन (न.)
observation, *n.* निरीक्षण (न.)
observe, *v.t.* निरीक्षण करणे
observer, *n.* निरीक्षक (सा.)
obsolescence, *n.* अप्रचलन (न.), लुप्तप्राय होणे (न.)
obsolete, *adj.* अप्रचलित, लुप्तप्राय
obstacle, *n.* अडथळा (पु.)
obstruction, *n.* अडथळा (पु.), अडवणूक (स्त्री.)
obstructionist policy, अडवणुकीचे धोरण
obtain, *v.t.* & *i.* १ प्राप्त करणे, मिळवणे, प्राप्त होणे २ चालू असणे, रूढ असणे
obtainable, *adj.* १ प्राप्य, मिळण्याजोगा २ चालू असलेला, रूढ असलेला
obvious, *adj.* उघड
obviously, *adv.* उघडउघड
occasion, *n.* १ प्रसंग (पु.) २ निमित्त (न.), कारण (न.)
occasional, *adj.* प्रासंगिक, अधूनमधूनचा
occasionally, *adv.* कधीमधी, अधूनमधून
occupancy, *n.* *Law* १ भोगवटा (पु.) २ (generally of land) वहिवाट (स्त्री.)
occupancy right, *Law* १ भोगवटचाचा अधिकार २ वहिवाटीचा अधिकार
occupancy tax, निवासी जागांवरील कर
occupancy tenant, *Law* वहिवाटदार कूळ
occupant, *n.* *Law* १ भोगवटादार (सा.) २ वहिवाटदार (सा.)
occupation, *n.* १ व्यवसाय (पु.) *cf.* business २ *Law* भोगवटा (पु.) ३ ताबा (पु.)
occupational, *adj.* १ व्यावसायिक २ व्यवसाय-जन्य
occupational hazard, व्यावसायिक धोका
occupational diseases, व्यवसायजन्य रोग
occupational distribution, व्यवसायानुसार वर्गीकरण, व्यवसायानुसार विभागणी
occupational mobility, आंतरव्यावसायिक चलिष्णुता, आंतरव्यावसायिक चलता, आंतरव्यावसायिक चलनशीलता
occupied, *adj.* १ व्याप्त २ ताब्यात असलेला
occupied land, १ व्याप्त भूमि २ ताब्यात असलेली भूमि, ताब्यात असलेली जमीन

occupier, *n.* १ भोगवटादार (सा.) २ वहिवाटदार (सा.)

occupy, *v.t.* १ ताब्यात घेणे २ व्यापणे ३ *Law* भोगवटा करणे, वहिवाट करणे ४ (to hold as, position, etc.) धारण करणे

octroi, *n.* जकात (स्त्री.)

offend, *v.t. & i.* १ –चे उत्क्रमण करणे २ मन दुखवणे ३ रुष्ट करणे, क्षोभ निर्माण करणे

offer, *v.t. & i.* १ देऊ करणे २ (to propose) प्रस्ताव करणे, प्रस्तुत करणे
n. १ देऊ करणे (न.), देकार (पु.) २ मागणी (स्त्री.) ३ प्रस्ताव (पु.) ४ (the price named by one proposing to buy) देऊ केलेली किंमत (स्त्री.)

offer curve, प्रस्ताव वक्र

offered, *adj.* १ देऊ केलेला २ प्रस्तुत केलेला

offer price, प्रस्ताव किंमत

off farm income, क्षेत्रबाह्य उत्पन्न

office-bearer, *n.* पदधारक (सा.), पदाधिकारी (सा.)

office-copy, *n.* कार्यालय प्रत (स्त्री.)

office-hours, *n. pl.* कार्यालयाची वेळ (स्त्री.)

office management, (the study and practice of organising an office in the most efficient way) कार्यालय व्यवस्थापन

office of issue, निर्गम कार्यालय

official, *adj.* १ शासकीय, सरकारी २ (pertaining to an office) कार्यालयीन ३ (as, official duty, official act, etc.) पदीय ४ (derived from or vouched for by persons in office) अधिकृत
n. कर्मचारी (सा.)

official assignee, १ सरकारी अभिहस्तांकिती २ अधिकृत अभिहस्तांकिती

official liquidator, १ सरकारी परिसमापक २ अधिकृत परिसमापक

official list, *Stock-exch.* अधिकृत सूची

officially, *adv.* अधिकृतपणे

official rate, अधिकृत दर

official receiver, १ सरकारी प्रापक २ अधिकृत प्रापक

official value, अधिकृत मूल्य

off-season, *adj.* बिगरहंगामी

offset, *n.* १ (as, compensation) भरपाई (स्त्री.) प्रतितोल (पु.)
v.t. १ भरपाई करणे २ प्रतितोलन करणे

offshoot, *n.* प्रशाखा (स्त्री.) फाटा (पु.)

oil, *n.* तेल (न.)

oil rig, तैल खनित्र

old-age pension, वार्धक्य वेतन

oligopoly, *n.* अल्पजनाधिकार (पु.) *cf.* monopoly

oligopsony, *n.* अल्पजनक्रयाधिकार (पु.) *cf.* duopsony द्विक्रयाधिकार
monopsony एकक्रयाधिकार

omission, *n.* १ अकृति (स्त्री.) २ वगळणे (न.) ३ लोपन (न.)

omit, *v.t.* १ वगळणे, गाळणे २ न करणे

on consignment, *adj., adv.* (shipped to a dealer who acts as agent to sell, auction, etc.) प्रेष म्हणून (माल, वस्तू, इत्यादी पाठवणे)

on cost, उपरि परिव्यय

on demand, मागणी होताच, मागताक्षणीच

on duty, कर्तव्यार्थ, कामावर

one-man, *adj.* एकव्यक्तिप्रधान

one-man business, एकव्यक्तिप्रधान धंदा

one-man company, एकव्यक्तिप्रधान कंपनी

one-off, *n.* (a term used of the production of an article to suit the individual requirements of a particular customer) व्यक्तिसापेक्ष उत्पादन (न.)

one-price shop, एकमूल्य दुकान

'dj. १ दुर्वह, कठोण २ *Law*
g a legal burden) सभार
›perty, सभार संपत्ति
ıtes, १ (a term used by A.
. as opposed to *beneficial rates*)
ो, सभार स्थानीय कर २ सभार दर
adj. एकांगी, एकतर्फी
correspondence, एक एक संगतता
adj. १ एकमार्गी, एकदिशा- २

llable stock, एकतर्फी मागणीयोग्य

सनवार
nent, सादर करताच
fered for sale continuously and
:ed as to amount that can be
:d—used esp. of government
s) मुक्तपणे उपलब्ध
raining, (*also* **inplant training** *or*
e training) १ कामावरील प्रशिक्षण
र्गत प्रशिक्षण
१ खुला, उघडा २ (as, free) मुक्त,

१ उघडणे २ प्रारंभ करणे, प्रारंभ

nt, १ (as, current account) चालू
'an account with a debtor or
having a balance due or payable)
ते
e, (an uncrossed cheque) अरेखित

= **open policy**
t, मुक्त पत, बिगर हमी कर्ज
adj. विवृत
mortgage, (a mortgage under
ıditional funds may be borrowed
making a new mortgage—as
to *closed mortgage*) विवृत गहाण

open field system, विवृत क्षेत्र पद्धति
open general licence, मुक्त सामान्य अनुज्ञप्ति
open indent, (as opposed to *closed indent*—an order from abroad to a merchant in this country with freedom to purchase the goods from any manufacturer he pleases) खुले मागणीपत्र
opening, *adj.* १ प्रारंभिक २ (as, beginning of trading, the prices of initial transaction) खुलता
opening balance, प्रारंभिक शिल्लक
opening entry, प्रारंभिक नोंद
opening price, खुलता भाव, खुलती किंमत
opening stock, प्रारंभिक संग्रह
opening the crossing, (as, of a cheque) रेखन रद्द करणे
open letter of credit, मुक्त पतपत्र
open market, (a market in which there are no restrictions on buyers and sellers and where prices are determined by supply and demand) खुला बाजार
open market operations, *Central Banking* १ मध्यवर्ती बँकेद्वारा सरकारी रोख्यांची खरेदी विक्री २ सरकारद्वारा खुल्या बाजारातील वस्तूंची खरेदी विक्री
open policy, (*also* **open cover**) *Marine Insurance* मुक्त विमापत्र
open price agreement, खुली किंमत करार
open sale, खुली विक्री
open shop, (a term used of a firm which employs people irrespective of whether they are members of a trade union or not—as distinct from *closed shop*) मुक्त व्यवसाय
open system, खुली पद्धति
operate, *v.t.* & *i.* १ उपयोगात आणणे, उपयोगात येणे २ चालवणे, चालणे ३ व्यवहार करणे, –चा व्यवहार चालवणे

operating cost = **prime cost**

operating rate, (*also* **capacity utilisation rate**) **चलन दर, क्षमता उपयोग दर, क्षमता वापर दर**

operation, *n.* १ **प्रवर्तन** (न.) २ **चालवणे** (न.) ३ (working or action) **कार्य** (न.), **क्रिया** (स्त्री.), **संक्रिया** (स्त्री.), ४ **व्यवहार** (पु.)

operational area, कार्यक्षेत्र (न.)

operational research, व्यवहार संशोधन

operation job card, व्यवहार कार्य पत्रिका

operations, *n. pl.* १ **व्यवहार** (पु.अ.व.) २ **कामे** (न.अ.व.) (as in : mining operations खाणकामे)

operations analysis, व्यवहाराचे गणिती विश्लेषण

operations research, (the study of the effectiveness of human behaviour designed to make the best use of scarce resources by mathematical methods) **संक्रिया संशोधन**

operative, *adj.* १ **परिणामकारक** २ **प्रवर्ती**

opinion, *n.* १ **मत** (न.) २ **अभिप्राय** (पु.) ३ (as, reference) **ग्वाही** (स्त्री.), **वित्त-प्रमाण** (न.) (as in : banker's opinion बँक व्यवसायी व्यक्तीचे वित्तप्रमाण, बँक व्यवसायी व्यक्तीची ग्वाही)

opinion research, अभिप्राय संशोधन

opportunity cost, (*also* **alternative cost** *or* **transfer cost**) (the real or opportunity cost of anything is the *alternative* that has been forgone. It is reckoned from the point of view of the community as a whole and not from monetary point of view) **पर्यायी परिव्यय**

opportunity line = **consumption line**

opt, *v.t.* १ **पर्याय स्वीकारणे** २ **पसंती दर्शवणे**

optimal budget, इष्टतम अर्थसंकल्प

optimisation, *n.* **इष्टतमीकरण** (न.)

optimise, *v.t* **इष्टतमीकरण करणे**

optimism, *n.* **आशावाद** (पु.)

optimist, *n.* **आशावादी** (सा.)

optimistic, *adj.* **आशावादी**

optimum, *adj.* १ (most favourable or most conducive to a given end) **अनुकूलतम** २ (greatest or best possible under a restriction expressed or implied) **इष्टतम**

optimum capitalisation, इष्टतम भांडवलीकरण

optimum combination of factors, इष्टतम घटक संयोग

optimum firm, इष्टतम व्यवसायसंस्था

optimum output, इष्टतम उत्पादन

optimum point, १ **अनुकूलतम बिंदु** २ **इष्टतम बिंदु**

optimum population, अनुकूलतम लोकसंख्या

optimum production, इष्टतम उत्पादन

optimum unit of production, उत्पादनाचा इष्टतम प्रघटक

option, *n.* १ **विकल्प** (पु.), **पर्याय** (पु.) २ *Stock-exch.* (the right, in return for a fee, to buy or sell some kind of property—real estate or stock-exchange securities—during a specified period if one so wishes) **विकल्पाधिकार** (पु.)

call option क्रय विकल्पाधिकार

double option उभय विकल्पाधिकार, क्रय-विक्रय विकल्पाधिकार

put option विक्रय विकल्पाधिकार

optional, *adj.* १ **वैकल्पिक** २ **पर्यायी**

optional money, वैकल्पिक पैसा

optional rules, वैकल्पिक नियम

opulence, *n.* **श्रीमंती** (स्त्री.), **समृद्धि** (स्त्री.)

opulent, *adj.* **समृद्ध, संपन्न**

opulent society = **affluent society**

OR, (*also* O/R) (*abbr.* "owner's risk") **मा. जो.** ("मालकाची जोखीम")

order, *n.* १ आदेश (पु.) २ सुव्यवस्था (स्त्री.) ३ (regular arrangement) क्रम (पु.) ४ (due condition) सुस्थिति (स्त्री.) ५ (a customer's instruction to supply goods or perform work) मागणी (स्त्री.) *v.t.* १ आदेश देणे २ व्यवस्था लावणे ३ मागणी करणे

order-book, *n.* (a book in which orders from customers are entered, a specially printed book for making multiple copies of orders including one for the customer) मागणी पुस्तक (न.)

order cheque, नामजोग धनादेश

orderly, *adj.* सुव्यवस्थित

order of business, कामकाज क्रम

order of preference, पसंतीक्रम (पु.)

orders of goods, (a term used by A. Marshall in his classification of goods) मालाचे वर्गीकरण, वस्तूंचे वर्गीकरण

orders of priority, प्राथम्यक्रम (पु.)

orders received book, प्राप्त मागणी पुस्तक

orders sent book, प्रेषित मागणी पुस्तक

ordinal utility, क्रमदर्शी उपयोगिता

ordinarily, *adv.* सामान्यपणे

ordinary, *adj.* १ सामान्य, सर्वसाधारण २ सुमार

ordinary course, सामान्य क्रम

ordinary partnership = **general partnership**

ordinary resolution, १ सर्वसाधारण निर्णय २ सर्वसाधारण ठराव

ordinary share capital = **equity capital**

ordinary shares = **equities**

organic composition of capital (Marx), स्थिर भांडवलाची झीज व खेळते भांडवल यांची प्रमाणदर्शक आंगिक रचना (मार्क्स-प्रणीत)

organisation, *n.* १ संघटना (स्त्री.) *cf.* association २ संघटन (न.)

organisation and method, रचना व कार्यपद्धति

organisation for economic co-operation and development, आर्थिक सहकार व विकास संघटना

organisation for trade co-operation, व्यापार सहकार संघटना

organisation of accounts, १ लेखा संघटना २ लेखा संघटन

organisation of industries, १ उद्योग संघटन, उद्योगांचे संघटन करणे २ उद्योग संघटना

organisation of production, १ उत्पादनाचे संघटन करणे २ उत्पादन संघटन

organise, *v.t. & i.* १ संघटित करणे, संघटित होणे २ रचना करणे ३ (to arrange) आयोजित करणे

organised, *adj.* संघटित

organised market, संघटित बाजार, संघटित विपणी

organiser, *n.* संघटक (सा.)

organising, *adj.* संघटनात्मक

orient, *adj.* पौर्वात्य
v.t. १ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) अभिमुख करणे २ दिशानिदेशित करणे, –चे दिशानिदेशन करणे

oriental, *adj.* प्राच्य

orientation, *n.* १ अभिमुखकरण (न.), अभिमुखन (न.) २ अभिमुखता (स्त्री.) ३ दिशानिदेशन (न.)

oriented, *adj.* –अभिमुख (as in : industry oriented उद्योगाभिमुख)

origin, *n.* १ मूळ (न.) २ उगम (पु.), उद्गम (पु.)

original, *adj.* १ मूल, मूळ २ मौलिक
n. मूळ प्रत (स्त्री.), पहिली प्रत (स्त्री.)

original bill, मूळ विपत्र, मूळ हुंडी
original copy, मूळ प्रत
original entry, *Bookkeeping* मूळ नोंद
original goods, (a term sometimes used of goods regarded as "gifts of nature") निसर्गदत्त वस्तू
originality, *n.* १ मौलिकता (स्त्री.) २ कल्पकता (स्त्री.)
originally, *adv.* मूलतः, मुळात
original producer, (a term sometimes used of owner of "original goods") निसर्गदत्त मालाचे स्वामी
originate, *v.t.* & *i.* १ आरंभ करणे, आरंभ होणे २ उगम पावणे ३ उद्‌भवणे
originated, *adj.* उद्‌भूत
originator, *n.* आद्यप्रवर्तक (सा.)
ostensible, *adj.* बाह्यकारी, वरकरणी
ostensible partner, बाह्यकारी भागीदार
out agency, बाह्य अभिकरण
out agent, बाह्य अभिकर्ता
out-clearing, *n.* (the cheque sent out by a bank for collection during the process of clearing) (वटवणीसाठी) पाठवलेले धनादेश (पु.अ.व.)
outdoor relief, (assistance under Poor Laws to the poor people living in their own homes—opposed to *indoor relief*) बाह्य सहाय्य
outer, *adj.* बाह्य, बाहेरील, बाह्यस्थ
outflow, *n.* उत्प्रवाह (पु.)
v.i. उत्प्रवाहित होणे
outgoing, *adj.* १ (going out) मावळता (as in : outgoing member मावळता सदस्य) २ निर्गामी, जाणारा
outgoing partner, निर्गामी भागीदार, जाणारा भागीदार
outlay, *n.* खर्च (पु.), व्यय (पु.)
v.t. खर्च करणे, व्यय करणे
outlay taxes, व्यय कर
out-of-date, *adj.* १ कालबाह्य, कालविसंगत २ जुनाट
out-of-date cheque = **stale cheque**
"out of stock", "माल नाही"
output, *n.* १ (production) उत्पादन (न.) २ पैदास (स्त्री.)
output adapter, उत्पादन अनुकूलक
outright, *adv.* १ पूर्णपणे २ निक्षून ३ रोखठोक ४ तात्काळ
outright rate of exchange, (a forward rate of exchange where account has been taken of the forward premium or discount) पूर्ण विनिमय दर
outside, *adv.* बाहेर
adj. बाहेरील, बाहेरील बाजूचा
n. बाहेरील भाग (पु.), बाहेरील बाजू (स्त्री.)
outside broker, *Stock-exch.* बाहेरील दलाल
outstanding, *adj.* १ अदत्त, थकित २ ठळक, उठावदार ३ (as, merit, etc.) लक्षणीय
outstanding account, अदत्त खाते, थकित खाते
outstanding advance, येणे बाकी
outstanding balance, अदत्त बाकी, येणे बाकी
outstanding debt, अदत्त ऋण, थकित ऋण
outstanding expense, अदत्त खर्च, थकित खर्च
outstanding income, १ थकित आय २ थकित प्राप्ति ३ अदत्त आय
outstanding liabilities, अदत्त दायित्वे, थकित दायित्वे
outstation cheque, नगरबाह्य धनादेश, परगावचा चेक
outturn, *n.* उत्पादन (न.)
outward, *adj.* १ बाहेरील, बाह्य २ (going out ; turned, directed or going towards the outside) जावक–, निर्गत
outward book, जावक पुस्तक
outward carriage, जावक वहन खर्च

outward clearing, निर्गत समाशोधन
outward consignment, जावक (माल) प्रेष
outward invoice, जावक बीजक
outward returns, निर्गत परती माल
outward returns book, (*also* purchases return book) निर्गत परती मालाचे पुस्तक
over, *prep.* –वर
adv. १ –हून अधिक, –च्या वर २ फार ३ (at an end) समाप्त
adj. (if treated as *pfx.* or used in comb.—surplus, excessive) अति, अत्यधिक
overall, *adj.* एकूण (as in : overall savings एकूण बचत), समस्त (as in : overall balance of trade समस्त आयातनिर्यात शेष)
over and above, –शिवाय आणखी
over capacity, अतिरिक्त क्षमता, अतिरिक्त धारकता
overcapitalisation, *n.* अतिभांडवलीकरण (न.), अत्यधिक भांडवलीकरण (न.), अतिभांडवलन (न.)
overcapitalise, *v.t.* (to put a nominal value on the capital higher than the actual cost or fair market value) अत्यधिक भांडवलीकरण करणे
overcharge, *n.* अतिरिक्त आकार (पु.)
overcompensation, *n.* अतिभरपाई (स्त्री.)
overconsumption, *n.* अत्यधिक उपभोग (पु.)
overdose, *n.* अतिमात्रा (स्त्री.)
overdraft, *n. Bank* अधिकर्ष (पु.)
overdraw, *v.t. Bank* अधिकर्ष करणे
overdue, *adj.* १ थकलेला, थकित २ वेळ टळलेला
overdue account, १ थकित लेखा २ थकित खाते
overdue interest, थकलेले व्याज
overdues, *n, pl.* थकबाकी (स्त्री.)
overemphasise, *v.t.* अतिजोर देणे
overestimate, *v.t.* अत्यधिक अंदाज करणे
n. अत्यधिक अंदाज (पु.)
overful employment, (*also* hyperemployment) अति सेवायोजन
overhead, *adj.* (all-round, general) वरकड, उपरि–
overhead charges, वरकड खर्च
overhead cost, (*also* oncost) १ उपरि परिव्यय २ स्थिर परिव्यय
overhead expenses, उपरि खर्च
over investment, अत्यधिक गुंतवणूक
over invoice, *v.t.* अति बीजक करणे
over irrigation, अति सिंचन
overissue, *n.* अतिप्रचालन (न.), अत्यधिक प्रचालन (न.)
overland, *adj.* खुष्कीचा
overlap, *v.t.* परस्परव्याप्त होणे
overlapping, *adj.* परस्परव्यापी
overloaded economy = milkbar economy
overnight loan, निशावधि कर्ज
overnight money = near-money
overnight rate, निशावधि दर
overpayment, *n.* अतिप्रदान (न.)
overpopulate, *v.t.* अत्यधिक संख्येने वस्ती करणे
overpopulation, *n.* अत्यधिक लोकसंख्या (स्त्री.)
overproduction, *n.* अत्यधिक उत्पादन (न.), अतिउत्पादन (न.)
overrate, *v.t.* १ अतिमूल्यन करणे २ अत्यधिक मूल्य लावणे
overriding, *adj.* अधिभावी, वरचढ
overriding commission, अधिभावी अडत
oversaving, *n.* अत्यधिक बचत (स्त्री.)
overseas, *adj. & adv.* समुद्रपार
overseas investment, समुद्रपार गुंतवणूक, विदेशी गुंतवणूक
oversight, *n.* नजरचूक (स्त्री.)

overspend, *v.t.* अतिव्यय करणे, अति खर्च करणे, अत्यधिक व्यय करणे
overstate, *v.t.* अत्युक्ती करणे, फुगवून सांगणे
overstatement, *n.* अत्युक्ति (स्त्री.)
overstock, *n.* अत्यधिक साठा (पु.)
v.t. अत्यधिक साठा करणे
overstocked market, अत्यधिक वस्तु बाजार
oversubscribe, *v.t.* अत्यधिक अभिदान देणे
oversubscribed, *adj.* अतिदत्त
oversubscribed capital, अतिदत्त भांडवल
oversupply, *n.* अत्यधिक पुरवठा (पु.)
v.t. अत्यधिक पुरवठा करणे
overt, *adj.* उघडा, उघडउघड
overtime, *adj.* & *adv.* अतिकालिक
n. अतिकाल (पु.)
overtime allowance, अतिकालिक भत्ता
overtrade, *v.i.* अत्यधिक व्यापार करणे
overtrading, *n.* अत्यधिक व्यापार (पु.)
overvaluation, *n.* अतिमूल्यन (न.)
overvaluation of currency, चलन अतिमूल्यन
overvalue, *v.t.* अतिमूल्यन करणे
n. अतिमूल्य (न.)
overvalued, *adj.* अतिमूल्यांकित
overvalued currency, अतिमूल्यांकित चलन
overweight, *n.* भाराधिक्य (न.), अधिक वजन (न.)
overwrite, *v.t.* १ उपरिलेखन करणे २ गिरवणे
overwriting, *n.* १ उपरिलेखन (न.) २ गिरवणे (न.)
owner, *n.* स्वामी (पु.), मालक (पु.)
owner manager, मालक व्यवस्थापक
ownership, *n.* स्वामित्व (न.), मालकी (स्त्री.)
owner's risk, मालकाची जोखीम

P

pack, *v.t.* आवेष्टित करणे
package, *n.* १ पुडके (न.) २ परिवेष्टन (न.)
package deal, १ (an offer or agreement to accept or pay a lump sum for a co-related group of goods or services) सरसकट देवघेव, सरसकट व्यवहार २ (as, a contract involving such an agreement) सरसकट देवघेव करार
package programme, सघन शेतीचा कार्यक्रम
packaging, *n.* आवेष्टन (न.), आवेष्टित करणे (न.)
packing, *n.* आवेष्टन (न.), आवेष्टित करणे (न.)
packing charges, १ आवेष्टन आकार २ आवेष्टन खर्च
packing material, आवेष्टन साहित्य
pact, *n.* करार (पु.) *cf.* agreement
page, *n.* पृष्ठ (न.)
v.t. पृष्ठांक देणे
paid, *adj.* १ (receiving pay) वेतनी, पगारी २ (given or handed over or discharged) चुकता, चुकता केलेला, दत्त, प्रदत्त
paid in advance, अग्रदत्त
paid out cost, दत्तपरिव्यय (पु.)
paid-up, *adj.* (that has satisfied an indicated or implied financial obligation) भरणा केलेला, भरणा झालेला
paid-up capital, भरणा झालेले भांडवल
paid-up policy, हप्तामुक्त विमापत्र
paid-up shares, भरणा झालेले भाग, भरणा झालेले शेअर
pamphlet, *n.* पत्रक (न.) *cf.* circular
panic, *n.* १ घबराट (स्त्री.) २ धास्ती (स्त्री.)
panicky, *adj.* १ घाबरलेला २ भीतिग्रस्त
panic-stricken, *adj.* (*also* **panic-struck**) धास्तावलेला, भीतिग्रस्त

paper, *n.* १ पत्र (न.) *cf.* deed २ चिठ्ठी (स्त्री.) ३ (as, negotiable notes) धनपत्र (न.) ४ (as, paper money) कागदी मुद्रा (स्त्री.)
first-class paper उत्तम धनपत्र
second-class paper दुय्यम धनपत्र
third-class paper तृतीय धनपत्र
paper currency, (*also* **paper-money** *or* **soft money**) कागदी चलन, कागदी पैसा
paper currency reserve, कागदी चलन राखीव निधि
paper-money = **paper currency**
paper standard, कागदी मानक
par, *n.* (stocks and shares are said to be at par values when they are at their face or nominal value) सममूल्य (न.), तुल्य (न.)
parabola, *n.* अन्वस्त (पु.)
paradigm, *n.* रूपालोक (न.)
paradox, *n.* विरोधाभास (पु.)
paradoxical, *adj.* विरोधाभासात्मक
paradox of thrift, काटकसरीचा विरोधाभास
"paradox of value", "मूल्य विरोधाभास"
parallel, *adj.* १ समांतर २ (as, similar, analogous) सदृश, सम (as in : parallel thinking सम विचार)
parallel economy, समांतर अर्थव्यवस्था
parallel market = **black market**
parallel rate of exchange, (alternative term for unofficial rate) अनधिकृत विनिमय दर
parametric function of prices, किंमतींचे प्राचालिक कार्य
parcel, *n.* १ (a package) पार्सल (न.), पुडके (न.) २ (a portion, a fragment of a whole) अंग (न.), खंड (पु.)
v.t. खंड करणे, विभागणी करणे
parcel post, डाक पार्सल
(*by parcel post* डाक पार्सलद्वारा)

parent, *adj.* (which constitutes the original source from which something springs or issues) मूळ (as in : parent organisation मूळ संघटना)

parent public debt office, मूळ लोक ऋण कार्यालय

pari passu, १ (with equal pace) समानतया, एकसमयेकरून २ (together) बरोबरच, समयायी

parity, *n.* १ (equivalence of a commodity price expressed in one currency to its price expressed in another; equality of purchasing power established by law between different kinds of money at a given ratio, etc.) तुल्यता (स्त्री.), सममूल्यता (स्त्री.) २ जन्मसंख्या तुल्यता (स्त्री.)

parity of exchange, विनिमय तुल्यता

parity of prices, किंमत तुल्यता

parity of purchasing power, क्रयशक्ति तुल्यता

parliament, *n.* संसद (स्त्री.)

parliamentary government, संसदीय शासन

par of exchange, विनिमय सममूल्य

parole, *n.* पारोल (न.) *cf.* bail

par rate, सममूल्य दर, तुल्य दर

par rate of exchange, सममूल्य विनिमय दर

parsimonious, *adj.* १ (frugal) काटकसरी २ कृपण, कद्रू

parsimony, *n.* १ काटकसर (स्त्री.) २ कृपणता (स्त्री.), कद्रूपणा (पु.) *cf.* economy

part, *n.* भाग (पु.), अंश (पु.)

partake, *v.t. & i.* १ भाग घेणे २ –चा अंशभागी होणे

part and parcel, अविभाज्य अंग

part bill, आंशिक देयक, आंशिक बिल

part-clearing, *n.* आंशिक समाशोधन (न.), आंशिक वटवणी (स्त्री.)

partial, *adj.* १ आंशिक, थोडा २ पक्षपाती

partial acceptance, आंशिक स्वीकृति

partial deposit method, (*also* **partial deposit system**) आंशिक निक्षेप पद्धति

partial differentiation, आंशिक विकलन

partial endorsement, आंशिक पृष्ठांकन

partial equilibrium, (*also* **particular equilibrium**) (a state of equilibrium, when the study of prices is taken for a single commodity in isolation, which will be a partial equilibrium) आंशिक समतोल

partiality, *n.* पक्षपात (पु.)

partial loss, *Marine Insurance* आंशिक हानि

partial loss offset, आंशिक हानि प्रतितोल

partially, *adv.* अंशत:

partible, *adj.* विभाज्य

participate, *v.i.* भाग घेणे, वाटा उचलणे

participating, *adj.* १ (involving participation by more than one person or agency) सहयोगी २ (entitling the holder to a share in any distribution of surplus or to a share in additional distributions besides its regular fixed income) सलाभांशिक, सलाभ

participating policy, सलाभ विमापत्र

participating preference shares, सलाभ अधिमान भाग

participation, *n.* १ भाग घेणे (न.), वाटा उचलणे (न.) २ सहयोग (पु.) ३ सहभागिता (स्त्री.), सहभाग (पु.)

participation rate, सहभागिता दर

particular, *adj.* १ विशिष्ट, विशेष, खास २ विशेष आस्था असलेला, जागृत ३ (unusual, noteworthy) विलक्षण

particular agent, विशेष अभिकर्ता, विशेष एजंट

particular average, *Marine Insurance* (a partial loss in marine insurance that must be borne by the interest or goods

sustaining it without benefit of contribution from other interests—as opposed to *general average*) १ आंशिक हानिसरासरी २ विशेष हानिसरासरी

particular banker's lien, बँकेचा विशेष धारणाधिकार

particular equilibrium = partial equilibrium

particularity, *n.* १ (exactness) बिनचूकपणा (पु.) २ (peculiarity) विशेषता (स्त्री.), विशिष्टता (स्त्री.)

particular lien, विशेष धारणाधिकार, विशिष्ट धारणाधिकार

particularly, *adv.* विशेषत:

particulars, *n. pl.* तपशील (पु.)

partly, *adv.* अंशत:, काही अंशी

partly issued, अंशत: विक्रीस काढलेला, अंशत: प्रचालित

partner, *n.* भागीदार (सा.)

active partner क्रियाशील भागीदार

dormant partner = sleeping partner सुप्त भागीदार, निष्क्रिय भागीदार

financing partner वित्तदायी भागीदार

partner's fixed capital account, भागीदाराचा स्थिर भांडवली लेखा

partnership, *n.* १ भागीदारी मालकी संस्था (स्त्री.) *cf.* firm २ भागीदारी (स्त्री.)

partnership accounts, भागीदारी लेखे

Partnership Act, भागीदारी अधिनियम

partnership agreement, भागीदारी करार

partnership deed, (*also* **deed of partnership**) भागीदारी विलेख

part-owner, *n.* आंशिक स्वामी (पु.)

part-payment, *n.* आंशिक प्रदान (न.), आंशिक भरणा (पु.)

part performance, अंशत: पालन

part-profits, *n. pl.* आंशिक लाभ

part-time, *adj.* अंशकालिक

part-time farming, अंशकालिक शेती

part-timer, *n.* अंशकालिक कर्मचारी (सा.)

party, *n.* १ (a single individual spoken of) असामी (स्त्री.) २ (a side in a lawsuit, etc.) पक्ष (पु.) ३ भागीदार (सा.), भाग घेणारा (पु.) ४ *Law* (a person concerned in a litigation) पक्षकार (सा.)

par-value, *n.* सममूल्य (न.), तुल्यतामूल्य (न.)

par value currency, चलनाचे तुल्यता मूल्य

pass, *v.t.* (as, a bill of legislature, payment, etc.) संमत करणे

pass-book, *n.* १ पासबुक (न.) २ ग्राहक-पुस्तिका (स्त्री.)

"passed for payment", "प्रदानार्थ संमत"

passenger traffic, प्रवासी वाहतूक

passive, *adj.* १ अक्रिय, क्रियाशून्य २ (*w.r.t.* balance of payments it means unfavourable or debit balance) प्रतिकूल

passive deposit, १ अक्रिय ठेव २ अक्रिय निक्षेप

passivity = passiveness, *n.* अक्रियता (स्त्री.), क्रियाशून्यता (स्त्री.)

passport, *n.* पारपत्र (न.)

pastoral stage, पशुपालन अवस्था

pasture, *n.* कुरण (न.)

patent, *n.* १ (as, official document esp. one issued by a sovereign power conferring a right or privilege) पेटंट (न.), एकस्व (न.) २ (as, a monopoly or right granted according to law) एकस्वाधिकार (पु.)

adj. १ व्यक्त २ प्रकट

patentable, *adj.* पेटंट देण्यासारखा, एकस्व-योग्य

Patent Act, एकस्व अधिनियम

patentee, *n.* पेटंटवाला (पु.), एकस्वी (सा.)

patent office, पेटंट कार्यालय

patentor, *n.* १ (one that grants a patent) पेटंटदाता (पु.), एकस्वदाता (पु.) २ (as, a patentee) पेटंटवाला (पु.), एकस्वी (सा.)

patent-right, *n.* एकस्वाधिकार (पु.)
pattern, *n.* १ आकृतिबंध (पु.) २ स्वरूप (न.)
cf. composition रचना
configuration धाटणी
construction बांधणी
design संकल्पचित्र
form रूप
structure संरचना
pauper, *n.* अकिंचन (सा.)
pauperisation, *n.* अकिंचन करणे (न.)
pauperism, *n.* अकिंचनत्व (न.)
pause, *n.* विराम (पु.) (as in : wage pause वेतन विराम)
pawn, *v.t.* १ तारण म्हणून निक्षेप करणे, तारणनिक्षेप ठेवणे
n. तारणनिक्षेप (पु.) *cf.* bail
pawnbroker, *n.* तारण व्यवसायी (सा.)
pay, *v.t.* १ प्रदान करणे, पैसे देणे २ (as, to deposit money with a bank treasury, etc.—with *in*) पैसे भरणे ३ (to hand over, to discharge or to settle) चुकता करणे ४ (to make due return to, to satisfy for services rendered) वेतन देणे
n. वेतन (न.), पगार (पु.) *cf.* salary
payable, *adj.* देय, प्रदेय
payable at sight, दर्शनी प्रदेय
payable bill, देय विपत्र, प्रदेय विपत्र
payable on demand, मागणी प्रदेय
payable to bearer, वाहक प्रदेय
payable to order, आदेश प्रदेय
payable to order of, —च्या आदिष्टास प्रदेय
pay back period, (*also* pay off period) (as, investment period) मुद्दल परतीचा काळ
pay back period method, (*also* pay off period method) मुद्दल परती काळ पद्धति
pay-day, *n.* वेतन दिन (पु.)
payee, *n.* आदाता (पु.), पैसे घेणारा (पु.)
payer, *n.* प्रदाता (पु.), पैसे देणारा (पु.)

paying, *adj.* १ प्रदायी २ फायदेशीर, किफायतशीर
paying banker, प्रदायी बँक, प्रदायी बँकर
paying capacity, प्रदान क्षमता
paying-in-slip = **pay-in-slip,** *n.* भरणचिठ्ठी (स्त्री.)
payment, *n.* १ प्रदान (न.), भरणा (पु.) २ (पैसे) भरणे (न.), भरणा करणे (न.) ३ चुकता करणे (न.) ४ जमा करणे (न.) ५ आदान (न.) ६ देणे रक्कम (स्त्री.) ७ अधिदान (न.)
payment bill, (a bill of exchange under which a drawee can obtain the documents of title only by paying the bill) प्रदानोत्तर विपत्र
payment down, तत्क्षण प्रदान
payment for honour, (payment of a protested bill or draft by someone other than the primary debtor made with the purpose of saving the credit of such debtor) प्रतिष्ठार्थ प्रदान (प्रतिष्ठारक्षणार्थ प्रदान)
payment in due course, (payment of a bill of exchange at maturity) यथावधि प्रदान, रीतसर क्रमातील प्रदान
payment in kind, वस्तुरूप प्रदान
payment order, प्रदानादेश (पु.)
payment out of due course, रीतसर क्रमाबाहेरील प्रदान
"payment stopped", "प्रदान रोखून ठेवले"
pay office, वेतन कार्यालय
pay off period = **pay back period**
pay off period method = **pay back period method**
'pay on demand', 'मागताक्षणीच प्रदान करणे', 'मागणी करताच पैसे देणे'
pay rate, वेतन दर
pay-roll, *n.* वेतनपट (पु.)
pay-roll saving scheme, वेतनपट बचत योजना

pay-roll tax, वेतनपट कर
pay scale, वेतनमान (न.)
"pay self", "मला स्वतःला द्या"
pay structure, वेतन संरचना
peace, *n.* १ शांतता (स्त्री.), शांति (स्त्री.) २ स्वस्थता (स्त्री.)
peaceful, *adj.* शांतिपूर्ण, शांततामय, शांत
peaceful picketing, शांततामय निरोधन
peacetime, *n.* शांतताकाल (पु.)
adj. शांतताकालीन
peacetime economy, शांतताकालीन अर्थ-व्यवस्था
peak, *n.* १ शिखर (न.) २ कळस (पु.) ३ चरमसीमा (स्त्री.)
adj. १ तीव्रतम, अधिकतम २ कमाल
peculate, *v.t. & i.* (to embezzle) पैसा खाणे
peculation, *n.* पैसा खाणे (न.) *cf.* embezzlement
peculiar, *adj.* विशिष्ट
peculiarity, *n.* वैशिष्टय (न.)
pecuniary, *adj.* १ आर्थिक २ धनविषयक, पैशाचा *cf.* financial ३ द्रव्य–
pecuniary interest, धनविषयक हितसंबंध
pecuniary jurisdiction, आर्थिक अधिकारिता
pecuniary liabilities, आर्थिक दायित्वे
pecuniary loss, १ आर्थिक हानि २ द्रव्यहानि (स्त्री.)
pecuniary profit, १ आर्थिक लाभ २ द्रव्यलाभ (पु.)
peddler = pedlar, *n.* फेरीवाला (पु.)
peg, *v.t.* (to fix or hold as, prices, wages, rate of exchange, etc. at a constant or predetermined point or level) कीलन करणे, खिळवून ठेवणे
pegging, *n.* कीलन (न.)
pegging of exchange, विनिमय कीलन
pelf, *n.* अन्यायोपार्जित द्रव्य (न.)
penal interest, दंडरूप व्याज
penalty, *n.* १ शास्ति (स्त्री.) २ शिक्षा (स्त्री.), दंड (पु.)
pendency, *n.* प्रलंबितावस्था (स्त्री.), प्रलंबित असणे (न.)
pending, *adj.* प्रलंबित, साचलेला (as in : pending work प्रलंबित काम, साचलेले काम)
pen-down strike, लेखणी संप, बैठा संप
peninsula, *n.* द्वीपकल्प (न.)
pension, *n.* निवृत्तिवेतन (न.)
pensionable, *adj.* १ (as, a post) निवृत्तिवेतनी २ निवृत्तिवेतनार्ह
pensionable service, निवृत्तिवेतनार्ह सेवा
pensioner, *n.* निवृत्तिवेतनधारी (सा.)
pension fund, निवृत्तिवेतन निधि
people, *n.* लोक (पु.अ.व.), जनता (स्त्री.)
pepper corn rent, (a merely nominal rent in kind operating to keep alive a title) नाममात्र भाटक
per, *prep.* १ प्रति, दर २ (as indicated by ; according to) –प्रमाणे, –ने, –अन्वये ३ (by the means or agency of; through) द्वारा, –बरोबर (as in : per bearer वाहकाद्वारा, वाहकाबरोबर) ४ –गणिक (as in : per man माणसागणिक)
per annum, *adv.* प्रतिवर्षी, दरसाल
P/E ratio, (price earning ratio) किं. ला. गुणोत्तर (भागांचे किंमत लाभ गुणोत्तर)
per capita, *adj. & adv.* प्रतिव्यक्ति, दरडोई, दरमाणशी
***per capita* income = income per head**
percent, *adv. & adj.* दर शेकडा, प्रतिशत, –टक्के
percentage, *n.* टक्केवारी (स्त्री.), शेकडेवारी (स्त्री.). *cf.* allowance
percolation, *n.* पाझर (पु.)
per contra, *adv.* १ (on the other hand ; by way of contrast) दुसऱ्या बाजूस, उलटपक्षी

२ *Acctt.* (as, an offset) प्रतिनोंद म्हणून, प्रतिनोंदीन्वये

perennial, *adj.* (of streams, canals, labourers, etc.) बारमाही

perfect, *adj.* १ (as, satisfying all requirements, fully developed, complete) परिपूर्ण २ (as, flawless ; without fault or defect) निर्दोष

perfect competition, परिपूर्ण स्पर्धा

perfection, *n.* (*also* **perfectness**) १ परिपूर्णता (स्त्री.) २ सर्वोत्कृष्टता (स्त्री.)

perfectly, *adv.* परिपूर्णतेने, पूर्णपणे

perfectly elastic demand, संपूर्ण लवचिक मागणी

perfectly inelastic demand, संपूर्ण ताठर मागणी

perfect market, परिपूर्ण बाजार, परिपूर्ण विपणी

perfect monopoly = absolute monopoly

perfectness = perfection

perfect oligopoly, परिपूर्ण अल्पिष्ठाधिकार

perform, *v.t.* १ (as, duty) पालन करणे २ पार पाडणे *cf.* achieve ३ संपादणूक करणे

performance, *n.* १ (as, of duty) पालन (न.) २ पार पाडणे (न.) ३ (as, accomplishment, notable action) संपादणूक (स्त्री.) ३ काम (न.), कार्य (न.)

per head, प्रतिव्यक्ति, दरडोई

per head income = income per head

peril of the sea, सामुद्रिक संकट

perinatal mortality rate, प्रसवसमीप मृत्यु दर

period, *n.* १ कालावधि (पु.), कालखंड (पु.), अवधि (पु.), मुदत (स्त्री.) २ (a cycle) आवर्त (पु.)

period analysis, (a method of showing that saving and investment are equal only if the investment of one period is compared with the saving of the next) (बचत गुंतवणुकीचे) कालावधि विश्लेषण

period bill of exchange, मुदती विपत्र, मुदती हुंडी

periodic, *adj.* १ (occurring at regular intervals) नियतकालिक २ (characterised by periods) कालिक ३ (recurring) आवर्ती

periodic balance method, कालिक संतुलन पद्धति

periodic block, कालिक गट

periodicity, *n.* आवर्तिता (स्त्री.)

period of account, लेखा कालावधि, लेखा अवधि

period of currency, चलनाचा अवधि

peripatetic, *adj.* फिरता, परिगामी

perish, *v.t. & i.* नष्ट होणे

perishability, *n.* नाशिवंतपणा (पु.)

perishable, *adj.* १ नाशिवंत, शीघ्रनाशी २ नासणारा

perishable commodity, नाशिवंत वस्तु, शीघ्रनाशी वस्तु

perishable goods, नाशिवंत माल, नाशिवंत वस्तू

permanence = permanency, *n.* स्थायित्व (न.), कायमपणा (पु.)

permanent, *adj.* कायम, स्थायी

permanent advance, स्थायी अग्रिम

permanent fund, स्थायी निधि

permanent holder, स्थायी धारक

permanent income hypothesis, स्थायी आय परिकल्पना

permanently, *adv.* कायम, कायमपणे, स्थायी रीतीने, स्थायी रूपाने

permanent settlement, कायम धाऱ्याची पद्धति

per mensem, *adv.* दरमहा

permissibility, *n.* अनुज्ञेयता (स्त्री.)

permissible, *adj.* अनुज्ञेय
permission, *n.* अनुज्ञा (स्त्री.), परवानगी (स्त्री.)
permit, *n.* परवाना (पु.), परमिट (न.) *v.t.* परवानगी देणे, अनुज्ञा देणे
permitted, *adj.* अनुज्ञात
perpetual, *adj.* अखंड, शाश्वत
perpetual annuity, अखंड वार्षिकी
perpetual bond, शाश्वत बंधपत्र
perpetual debenture, शाश्वत ऋणपत्र
perpetual loan, अखंड कर्ज
perpetually, *adv.* अखंडपणे, शाश्वत, शाश्वततेने
perpetual succession, *Law* १ (as, of a body, society, etc.) अखंड परंपरा २ अखंड उत्तराधिकार
perpetuity, *n.* १ *Law* शाश्वतता (स्त्री.) २ नित्यता (स्त्री.)
per pro, (*abbr.* of per procuration) कृते
per procuration, (*also per procurationem*) (for and on behalf of ; by the authority of) –कृते, –च्या प्राधिकारान्वये
per pro endorsement, कृते पृष्ठांकन
perquisite, *n.* परिलब्धि (स्त्री.), वेतनेतर प्राप्ति (स्त्री.)
persist, *v.t.* १ टिकाव धरणे २ आग्रह धरणे ३ (to continue to exist) टिकून राहणे
persistence, *n.* १ टिकाव (पु.) २ आग्रह (पु.)
persistent, *adv.* टिकून राहणारा, नेटाचा
persistent inflation, टिकून राहणारा फुगवटा
persistently, *adv.* टिकाव धरून, नेटाने
person, *n.* व्यक्ति (स्त्री.)
personal, *adj.* १ (of, or relating to a particular person ; referring, or belonging to a particular person) व्यक्तिगत, वैयक्तिक २ (relating to an individual) व्यक्तिविषयक
personal account, *Bookkeeping* (those in the particular name of a person or business—in contrast to *impersonol account*) व्यक्तिगत लेखा
personal income, (*also* individual income) वैयक्तिक आय, वैयक्तिक उत्पन्न, वैयक्तिक प्राप्ति, व्यक्तिगत आय, व्यक्तिगत उत्पन्न, व्यक्तिगत प्राप्ति
personality, *n.* १ व्यक्तिमत्व (न.) २ व्यक्तित्व (न.)
personal loan, (a loan made by a bank to a private individual to cover personal expenditure of a specified kind) वैयक्तिक कर्ज
personal property, व्यक्तिगत संपत्ति, वैयक्तिक संपत्ति
personal security, १ वैयक्तिक सुरक्षितता २ वैयक्तिक प्रतिभूति
personal tax, व्यक्तिगत कर
personal taxation, व्यक्तिगत कराधान
personalty, *n.* (personal property) व्यक्तिगत संपत्ति (स्त्री.), वैयक्तिक संपत्ति (स्त्री.)
personal wealth, वैयक्तिक धन
personnel, *n.* (*pl.* personnel *or* personnels) कर्मचारीवर्ग (पु.)
personnel administration=**personnel management,** १ कर्मचारी व्यवस्थापन २ आस्थापना व्यवस्थापन
personnel officer, आस्थापना अधिकारी
perspective, *n.* १ (capacity to view things in their true relations or relative importance) परिप्रेक्ष्य (न.) २ यथार्थदर्शन (न.), सम्यक्दर्शन (न.) ३ चौकट (स्त्री.)
persuade, *v.t.* मन वळवणे
persuasion, *n.* मनवळवणी (स्त्री.)
persuasive, *adj.* मनवळावू, समजूत पटेल असा
persuasively, *adv.* मनवळावू रीतीने
pertain, *v.i.* –शी संबंधित असणे

per unit, प्रति एकक
pessimism, *n.* नैराश्यवाद (पु.)
pessimist, *n.* नैराश्यवादी (सा.)
pessimistic, *adj.* नैराश्यवादी
pest, *n.* १ उपद्रवी प्राणी (पु.) २ कीट (स्त्री.), कीड (स्त्री.)
pest control, कीट नियंत्रण
pesticide, *n.* कीटनाशक (न.)
pestilence, *n.* घातक साथ (स्त्री.)
pestilential, *adj.* १ घातक २ उपद्रवी
petition, *n.* विनंतीअर्ज (पु.) *v.t.* विनंतीअर्ज करणे
petitioner, *n.* विनंती अर्जदार (सा.)
petitioning creditor, विनंती अर्जदार धनको
petty, *adj.* बारीक सारीक, किरकोळ
petty cash, (money expended or received in small items or amounts or a cash fund kept on hand for payment of minor items) किरकोळ रोकड
petty cash-book, *Bookkeeping* (used for recording minor cash payments) किरकोळ रोकडवही
phase, *n.* १ (a stage or interval in a development or cycle) प्रावस्था (स्त्री.) २ अवस्था (स्त्री.)
phased, *adj.* प्रावस्थाकल्पित, प्रावस्थाबद्ध
phased programme, प्रावस्थाकल्पित कार्यक्रम, प्रावस्थाबद्ध कार्यक्रम
phaseless, *adj* १ अवस्थारहित २ कल्परहित
phasing, *n.* प्रावस्थाकल्पन (न.)
physical, *adj* १ (of, or pertaining to the body) शारीरिक २ (of, or belonging to all created existences in nature) प्राकृतिक ३ (of, or relating to natural or material things as opposed to things mental, moral, spiritual, etc.) भौतिक ४ प्रत्यक्ष, वास्तविक
physical assets, भौतिक मत्ता
physical capital, वस्तुरूप भांडवल
physical controls, प्रत्यक्ष नियंत्रणे
physical geography, प्राकृतिक भूगोल
physical planning, वस्तुरूप नियोजन
physiocracy, *n. Econ.* (a doctrine advocated by physiocrats) निसर्गवाद (पु.)
physiocrat, *n. Econ.* निसर्गवादी (सा.)
picketing, *n.* धरणे (न.), निरोधन (न.)
piece, *n.* १ खंड (पु.), तुकडा (पु.) २ (a single article, a definite quantity as of cloth, paper, etc.) नग (पु.)
piece-goods, *n. pl. Text.* (कापडाचे) तागे (पु.अ.व.), ठाण (न.)
piece rate, उक्ता दर
piece wages, १ उक्ती मजुरी २ उक्ते वेतन
piecework, *n.* उक्ते काम (न.)
Pigou effect, (a reduction in overall price level leads to increased spending on goods and services) पिगू परिणाम
pile, *v.t.* रास करणे *n.* १ ढीग (पु.) २ रास (स्त्री.)
place, *n.* १ स्थान (न.), स्थळ (न.), जागा (स्त्री.), ठिकाण (न.) २ (rank, station) दर्जा (पु.), पायरी (स्त्री.) ३ बैठक (स्त्री.) *v.t.* १ ठेवणे २ (to invest) (बँक इत्यादीत) ठेवणे, गुंतवणे ३ *Stock-exch.* (as, shares, etc.)—चे पुरःस्थापन करणे, पुरःस्थापित करणे (*to place an order for* —ची मागणी करणे)
place utility, स्थान उपयोगिता
placing of shares, *Stock-exch.* भाग पुरःस्थापन, शेअर पुरःस्थापन
plaintiff, *n. Law* वादी (सा.)
plan, *n.* १ योजना (स्त्री.) २ नकाशा (पु.) *v.t.* १ योजना आखणे २ नकाशा तयार करणे
planned, *adj.* योजनाबद्ध
planned economy, योजनाबद्ध अर्थव्यवस्था, नियोजित अर्थव्यवस्था

planned investment = *ex-ante* investment
planned saving = *ex-ante* saving
planning, *n.* नियोजन (न.)
planning by direction, आदेशानुसारी नियोजन
planning by inducement, प्रलोभनानुसारी नियोजन
planning curve = envelope curve
planning region, नियोजन प्रदेश
planometry, *n.* नियोजनमिति (स्त्री.)
plant, *n.* १ (apparatus fixtures, machinery, etc. used in an industrial process) संयंत्र (न.) २ (as, a factory) कारखाना (पु.)
plant and machinery account, संयंत्र व यंत्रसामग्री लेखा
plantation, *n.* १ लागवड (स्त्री.) २ मळा (पु.) ३ रोपणी (स्त्री.)
plantation industry, मळा उद्योग
"playing the market", (a colloquial phrase for the activities of a speculator in stocks and shares) "सट्टा व्यवहार"
pledge, *n.* १ तारण (न.) २ ताबेगहाण (न.) *cf.* bail
v.t. तारण देणे
plentiful, *adj.* समृद्ध
plentifulness, *n.* समृद्धता (स्त्री.)
plenty, *n.* समृद्धि (स्त्री.)
adj. भरपूर, विपुल
plot, *n.* भूखंड (पु.)
ploughing back, नफ्याची त्याच धंद्यात पुनर्गुंतवणूक
plural economy, बहुपाखी अर्थव्यवस्था, बहुदल अर्थव्यवस्था
pluralistic, *adj.* बहुपाखी, बहुदलीय
pocket, *n.* (a small isolated area or patch, as of unemployment, etc.) क्षेत्रक (न.), क्षेत्रखंड (पु.)
point, *n.* १ बिंदु (पु.) २ मुद्दा (पु.) ३ टोक (न.) ४ ठिकाण (न.) ५ रोख (पु.) ६ पाईंट (पु.) (as in : "points" system पाईंट पद्धति)
point elasticity, (the degree of elasticity at a point on a curve as distinct from *arc elasticity*) बिंदु लवचिकता
point of order, हरकतीचा मुद्दा
polarisation, *n.* ध्रुवीकरण (न.)
polarisation process, ध्रुवीकरण प्रक्रिया
polarised region, ध्रुवप्रभावित प्रदेश
policy, *n.* १ धोरण (न.), नीति (स्त्री.) २ (as, an insurance policy) विमापत्र (न.)
policy at par, सममूल्य विमापत्र
policy at premium, अधिमूल्य विमापत्र
policy below par, अवमूल्य विमापत्र
policy frame, धोरण चौकट
policyholder, *n.* विमेदार (सा.)
policy in force, चालू विमापत्र
policy loan, *n.* (a loan granted by the insurer to the holder of a life insurance policy in an amount no greater than the cash value of the policy) विमाकर्ज (न.)
policy number, विमापत्र क्रमांक
policy of discount, बट्ट्याचे विमापत्र
policy of insurance, विमापत्र (न.)
policy of survivorship assurance, उत्तरजीवित्वाधिकार विमापत्र
policy proof of interest, *Marine Insurance* (a marine insurance policy provision whereby the underwriter agrees to dispense with all proof of insurable interest with the policy accordingly being stamped) विमापत्र हित प्रमाण
polishing machine, तकाकी यंत्र
political, *adj.* राजकीय
political arithmetic, अर्थनीतिशास्त्र (न.)
political economy, (older name for economics) राजकीय अर्थव्यवस्था
political geography, राजकीय भूगोल

political planning, राजकीय नियोजन

poll, *n.* १ (casting of votes) मतदान (न.) २ (recording of votes) मतनोंदणी (स्त्री.) ३ (number of votes cast) एकूण मतदान (न.)

poll-tax, *n.* (*also* **head-tax**) (a tax of so much a head) डोईपट्टी (स्त्री.), दरडोई कर (पु.)

pollution, *n.* प्रदूषण (न.)

polymetallic, *adj.* बहुधातुचलनी, बहुधातुक

polymetallism, *n.* बहुधातुचलन (न.), बहुधातुमान (न.)

pool, *n.* १ (as, a common fund, for the common adventure) संकोष (पु.) २ (as, combination of interests ; business undertakings, etc.) संहति (स्त्री.)
v.t. १ संकोषित करणे २ (as, resources, etc.) संचित करणे

pooling, *n.* १ (as, of resources) संचित करणे (न.) २ संकोषण (न.)

pooling of risk, *Insurance* जोखीम संकोषण

pool price, संकोषी किंमत

pool sales, संकोषी विक्री

pool system, संकोषी पद्धति

popular, *adj.* १ लोकप्रिय, जनमान्य २ लोकोपयोगी ३ साधारण, हलका

popularise, *v.t.* लोकप्रिय करणे

popularity, *n.* लोकप्रियता (स्त्री.)

population, *n.* लोकसंख्या (स्त्री.)

population checks, लोकसंख्या संरोध

population explosion, लोकसंख्या प्रस्फोट, लोकसंख्या स्फोट

population problem, लोकसंख्येची समस्या

population projection, लोकसंख्या प्रकल्पन

population pyramid, लोकसंख्या पिरामिड

populous, *adj.* दाट लोकवस्तीचा

port, *n.* बंदर (न.)

portability, *n.* हस्तवाह्यता (स्त्री.), सुवाह्यता (स्त्री.)

portable, *adj.* हातवाही, सुवाह्य

porter, *n.* भारिक (पु.), हमाल (पु.)

portfolio, *n.* रोखेसंग्रह (पु.)

portfolio investment, रोखेसंग्रह गुंतवणूक

port of destination, मुक्काम स्थळ बंदर

port trust, बंदर विश्वस्तमंडळ

position, *n.* १ स्थान (न.) २ दर्जा (पु.) ३ स्थिति (स्त्री.)

positive, *adj.* १ प्रत्यक्षानुसारी, प्रत्यक्ष २ ठाम, निश्चित ३ साक्षात, भावरूप ४ होकारात्मक, अस्तिभावदर्शक, अस्ति–

positive checks, (*w. r. t.* Malthusian theory of population) नैसर्गिक संरोध

positive economics, प्रत्यक्षानुसारी अर्थशास्त्र

positive science, प्रत्यक्षानुसारी शास्त्र

positive slope, धन प्रवणता

positive utility, अस्ति उपयोगिता

possess, *v.t.* १ बाळगणे २ धारण करणे ३ कब्जात असणे

possession, *n.* १ धारण (न.) २ कब्जा (पु.)

possessionary, *adj.* कब्जासंबंधी

possessions, *n. pl.* १ स्वायत्त धन (न.) २ कब्जातील प्रदेश (पु.अ.व.)

possession utility, धारण उपयोगिता

possessor, *n.* १ बाळगणारा (पु.) २ कब्जेदार (सा.)

possessory, *adj.* कब्जा–

possibility, *n.* शक्यता (स्त्री.)

possible, *adj.* शक्य

possibly, *adv.* १ शक्यतो २ कदाचित

post, *n.* १ पद (न.) २ जागा (स्त्री.) ३ चौकी (स्त्री.), ठाणे (न.), नाके (न.) ४ डाक (स्त्री.), टपाल (न.)
v.t. १ पाठवणे, टपालाने पाठवणे, डाकेने पाठवणे २ *Acctt.* नोंद करणे, खातेनोंद करणे

post–, *pfx.* **–उत्तर, उत्तर–**
postage, *n.* **टपाल खर्च** (पु.)
postage account, टपाल खर्च लेखा
postage book, टपाल खर्च वही
postage due, बैरंग, टपाल खर्च देय
postage-stamp, *n.* **डाक मुद्रांक** (पु.), **पोस्टाचे तिकीट** (न.)
postal address, डाक पत्ता, टपालाचा पत्ता
postal cash certificate, डाक रोखपत्र
postal confirmation, डाकेद्वारा पुष्टीकरण
postal Giro, (a means of making transfers provided by the post offices as an alternative to the postal order, money order or registered letter) **पोस्टल जिरो**
postal insurance, डाक विमा
postal order, डाक प्रेष, पोस्टल ऑर्डर
postal saving bank, डाक बचत बँक
post-audit, *n.* **उत्तरलेखापरीक्षा** (स्त्री.)
adj. **लेखापरीक्षोत्तर**
postdate, *v.t.* **उत्तरदिनांकित करणे, नंतरची तारीख टाकणे**
n. **उत्तरदिनांक** (पु.)
postdated, *adj.* **उत्तरदिनांकित, नंतरची तारीख टाकलेला**
postdated cheque, उत्तरदिनांकित धनादेश
post entry, उत्तरनोंद (स्त्री.)
poster, *n.* १ **भित्तिपत्रक** (न.) २ **भित्तिचित्र** (न.)
poste restante, (a letter or parcels bearing these words are kept at the post office until called for by addressee) **डाक कार्यालयद्वारा**
post facto, (after the event) **घटनोत्तर, कार्योत्तर**
posting, *n.* १ **प्रेषण** (न.) २ *Acctt.* **खातेनोंद** (स्त्री.) ३ **पदस्थापन** (न.)
post-obit, *adj.* (effective or taking effect after death) **मरणोत्तरप्रभावी**
post-obit bond, मरणोत्तरप्रभावी बंध
post office, डाकघर (न.), **डाक कार्यालय**
post office savings bank, डाकघर बचत बँक
postpone, *v.t.* **पुढे ढकलणे, नंतर ठेवणे**
postponement, *n.* **पुढे ढकलणे** (न.), **नंतर ठेवणे** (न.)
postscript, *n.* (a note or series of notes appended to a completed composition, —as, a letter, article or book) **पश्चलेख** (पु.), **ताजा कलम** (पु.)
potential, *adj.* १ **संभाव्य** २ (expressing possibility) **उपलभ्य** ३ **गुणकारी**
n. १ (as, potential resources) **संभाव्य साधनसंपत्ति** (स्त्री.) २ (something that exists in a state of potency or possibility for changing or developing into a state of actuality) **उपलभ्य –संपत्ति** (स्त्री.) (as in : mineral potential उपलभ्य खनिज संपत्ति)
potential demand, संभाव्य मागणी
potential economic surplus, सुप्त आर्थिक आधिक्य
potential gross national product, (full employment output) **संभाव्य कमाल राष्ट्रीय उत्पादन** (पूर्ण रोजगारी उत्पादन)
potential surplus, उपलभ्य वाढावा
poultry, *n.* १ **कुक्कुटपालन** (न.) २ **पाळीव खाद्यपक्षी** (पु.अ.व.)
pound, *n.* **पौंड** (पु.)
poverty, *n.* **दारिद्र्य** (न.), **गरिबी** (स्त्री.)
poverty line, दारिद्र्य रेषा
poverty-stricken, *adj.* **दारिद्र्याने गांजलेला**
power, *n.* १ **शक्ति** (स्त्री.) २ **वीज** (स्त्री.), **वीज पुरवठा** (पु.)
powerful, *adj.* **शक्तिशाली, बलाढ्य, जोरदार**
powerless, *adj.* **शक्तिहीन, निष्प्रभ**
power of attorney, (*also* letter of attorney) *Law* **मुखत्यारनामा** (पु.)
power of legislation, विधान शक्ति

pp, (*also* **p.p.**) १ (*abbr.* of parcel post) डाक पार्सल २ (*abbr.* of per procuration or *per procurationem*) कृते

practicable, *adj.* व्यवहार्य

practical, *adj.* १ व्यावहारिक २ व्यवहारी ३ प्रायोगिक

n. (practical demonstration) प्रात्यक्षिक (न.)

practice, *n.* १ प्रथा (स्त्री.), रिवाज (पु.) २ (a habit) सराव (पु.) ३ (as, of a lawyer or doctor) व्यवसाय (पु.) ४ कार्यपद्धति (स्त्री.) (as in : secretarial work and practice सचिवी काम व कार्यपद्धति).

practise, *v.t. & i.* १ –चा व्यवसाय करणे २ आचरणे ३ सराव करणे

pragmatic, *n.* फलप्रामाण्यवादी (सा.)

pragmatism, *n.* फलप्रामाण्यवाद (पु.)

preamble, *n.* उद्देशिका (स्त्री.)

prearrange, *v.t.* पूर्वयोजना करणे

prearranged, *adj.* पूर्वयोजित

preaudit, *n.* पूर्वलेखापरीक्षा (स्त्री.)

adj. लेखापरीक्षापूर्व

precaution, *n.* सावधगिरी (स्त्री.)

precautionary, *adj.* सावधगिरीचा

precious, *adj.* बहुमोल

precious metal, बहुमोल धातु

precis, *n.* संक्षेपिका (स्त्री.), गोषवारा (पु.)

precise, *adj.* १ नेमका, तंतोतंत २ (as, idea) रेखीव

precisely, *adv.* नेमका, तंतोतंत

preclude, *v.t.* १ (to shut out or obviate by anticipation; to hinder, stop, impede) अवरोधन करणे २ वगळणे

precluded, *adj.* १ अवरोधित २ वगळलेला

preclusion, *n.* १ अवरोधन (न.) २ वगळणूक (स्त्री.)

preclusive, *adj.* अवरोधी, अवरोधक

preclusive buying, अवरोधी खरेदी

predate, *v.t.* पूर्वीची तारीख टाकणे, पूर्व दिनांक घालणे

n. पूर्वीची तारीख (स्त्री.), पूर्व दिनांक (पु.)

predetermine, *v.t.* १ पूर्वनिश्चित करणे २ पूर्वनिर्धारित करणे

predetermined, *adj.* १ पूर्वनिश्चित २ पूर्वनिर्धारित

predetermined cost, (a cost estimated or computed in advance of production to which it applies) पूर्वनिर्धारित परिव्यय

predominance, *n.* वर्चस्व (न.)

predominant, *adj.* १ वर्चस्वी, वर्चस्व असणारा २ प्रधान

predominate, *v.t. & i.* (–वर) वर्चस्व असणे, (–वर) वर्चस्व ठेवणे २ प्राबल्य असणे, प्राधान्य असणे

preeminent, *adj.* अग्रगण्य, सर्वश्रेष्ठ

preemption, *n. Law* अग्रक्रयाधिकार (पु.)

preemptor, *n. Law* अग्रक्रयाधिकारी (सा.)

preexist, *v.i.* –च्या पूर्वी असणे, –च्या पूर्वी अस्तित्वात असणे

preexistence, *n.* पूर्वअस्तित्व (न.)

preexisting, *adj.* पूर्वी अस्तित्वात असणारा, पूर्ववर्ती

pre-existing debt, पूर्ववर्ती ऋण

prefer, *v.t.* १ अधिमानणे २ अधिक पसंत करणे ३ (to bring forward) दाखल करणे, पुढे ठेवणे

preferable, *adj.* १ अधिमानयोग्य, अधिमाननीय २ अधिक पसंत

preferably, *adv.* १ अधिमानतः २ विशेष पसंतीने

preference, *n.* १ (the legal right to prior payment as of a debt, share, etc.) अधिमान (न.) २ (the act of preferring or the state of being preferred; choice or

estimation above another) पसंतीक्रम (पु.), अधिमान्यता (स्त्री.)

imperial preference साम्राज्यांतर्गत अधिमान्यता

liquidity preference रोख पसंती

revealed preference अभिव्यक्त पसंती

strong order preference प्रबलक्रमी पसंती

weak order preference अबलक्रमी पसंती

preference shares, अधिमान भाग

preferential, *adj.* १ अधिमान्य २ (offering or constituting an advantage) खास

preferential debt, अधिमान्य ऋण

preferential duty, अधिमान्य शुल्क

preferential payment, अधिमान्य प्रदान

preferential rate of duty, अधिमान्य शुल्क दर

preferential tariff, अधिमान्य प्रशुल्क

preferment, *n.* अधिमान (न.), अधिमान्यता (स्त्री.)

preferred, *adj.* १ अधिमानलेला, अधिमत २ पसंत केलेला

prelicence, *adj.* अनुज्ञप्तिपूर्व

preliminary, *adj.* १ प्रारंभिक २ पूर्व

preliminary contract, प्रारंभिक संविदा

preliminary expenses, प्रारंभिक खर्च

premature, *adj.* १ (done before the usual or proper time) मुदतपूर्व, कालपूर्व २ (as, unduly early) अकाली, अकालिक

prematurely, *adv.* १ मुदतीच्या पूर्वी २ अकाली

premium, *n.* (*pl.* **premiums** *or* **premia**) १ (something paid over and above a fixed wage, price or other remuneration; a sum in advance of, or in addition to the nominal value of something, etc.) अधिमूल्य (न.) २ (as, of insurance) विम्याचा हप्ता (पु.) ३ (a high value or a value in excess of that normally or usu. expected) चढभाव (पु.)

(*to put a premium on* –ला उत्तेजन देणे, –वर भर देणे)

premium bond, अधिमूल्य रोखा

premium bonus = task bonus

premium on export, निर्यातीवर भर

prepage, *n.* मागील पृष्ठ (न.)

prepaid, *adj.* पूर्वदत्त

prepaid expense, पूर्वदत्त खर्च

prepaid voucher, पूर्वदत्त प्रमाणक

prepay, *v.t.* पूर्वप्रदान करणे, आगाऊ पैसे देणे

prepayment, *n.* पूर्वप्रदान (न.), आगाऊ भरणा (पु.)

preplan, *v.t.* पूर्वनियोजित करणे, अगोदर आखणी करणे

preplanned, *adj.* पूर्वनियोजित

prescribe, *v.t.* विहित करणे

prescribed, *adj.* विहित

present, *n.* भेट (स्त्री.), उपायन (न.)
v.t. १ भेट देणे २ उपस्थित करणे, उपस्थापित करणे ३ (to bring or introduce into the presence of someone) पुढे मांडणे ४ (to deliver formally for acceptance) सादर करणे
adj. १ विद्यमान, वर्तमान २ उपस्थित, हजर

presentation, *n.* सादर करणे (न.)

presentation of a bill, विपत्र सादर करणे

presentment, *n.* १ उपस्थापन (न.) २ सादर करणे (न.)

presentor, *n.* सादरकर्ता (पु.)

present value, विद्यमान मूल्य, वर्तमान मूल्य

present worth, विद्यमान मोल, वर्तमान मोल

pressure, *n.* १ दाब (पु.) २ दडपण (न.)

preventive, *adj.* प्रतिबंधक

preventive checks, *Econ.* (*w.r.t.* Malthusian theory of population) प्रतिबंधक संरोध

preventive detention, *Law* प्रतिबंधक स्थानबद्धता

price, *n.* किंमत (स्त्री.), भाव (पु.), विक्री दर (पु.)

actual price प्रत्यक्ष किंमत
average price सरासरी किंमत
bottom price = floor price किमान किंमत
C and F price, वाहणावळीसह किंमत
ceiling price = maximum price कमाल किंमत
CIF price परिव्यय विमा वाहणावळीसह किंमत
controlled price नियंत्रित किंमत
cost price=rock bottom price मूळ किंमत
current price चालू किंमत
demand price मागणी किंमत
equilibrium price समतोल किंमत
ex-factory price कारखाना किंमत
export price निर्यात किंमत
ex-ship price जहाजी किंमत
ex-warehouse price वखार किंमत
fair price रास्त किंमत
fair-selling price रास्त विक्री किंमत
fixed price ठराविक किंमत
floor price=bottom price
fluctuating price चढउतारी किंमत
FOB price, ज. ख. मु. किंमत (जहाज खर्च मुक्त किंमत)
FOR price रे. ख. मु. किंमत (रेल्वे खर्च मुक्त किंमत)
forward price भावी किंमत
franco price खर्चवेचासहित किंमत
loco-price स्थानिक किंमत
long-period price दीर्घकालीन किंमत
marginal price सीमांतिक किंमत
market-price बाजार किंमत, बाजार भाव
maximum price = ceiling price
minimum price = bottom price
minimum supply price किमान पुरवठा किंमत
net price निव्वळ किंमत
normal price प्रसामान्य किंमत
offer price प्रस्ताव किंमत
opening price खुलती किंमत, खुलता भाव
purchase price खरेदी किंमत
real price वास्तविक किंमत
relative price सापेक्ष किंमत
reserve price राखीव किंमत
retail price फुटकळ किंमत, किरकोळ किंमत
retention price नियंत्रित धारण किंमत
rock bottom price = cost price
selling price विक्री किंमत
stable price स्थिर किंमत
supply price पुरवठा किंमत
support price आधार किंमत
wholesale price घाऊक किंमत, ठोक किंमत

price adapter, किंमत अनुकूलक
price association = price-ring
price-consumption curve, किंमत-उपभोग वक्र
price control, किंमत नियंत्रण
priced, *adj.* (oft. used in comb.) किंमत असलेला
price determination, किंमत निर्धारण
price differentiation, किंमत विभेदन
price discrimination, किंमतीतील भेदभाव
price earning ratio, (P/E ratio) भागांचे किंमत लाभ गुणोत्तर (किं. ला. गुणोत्तर)
price effect, किंमतींचा परिणाम
price equilibrium, किंमतींचा समतोल
price-fixing, *n.* किंमत निश्चिति (स्त्री.)
price fluctuation, किंमतीतील चढउतार
price index, किंमत निर्देशांक, किंमत सूचकांक
price leadership, किंमत नेतृत्व
price level, (an average of prices at a particular time relative to that at some other time) किंमतींची पातळी
price line, (*also* price opportunity line *or* budget line) १ (as, a level) किंमतीची पातळी २ किंमत रेषा

price list, (*also* **prices current**) किंमत सूची, विक्रीदर यादी

price maker, किंमत कर्ता

price margin, किंमतीतील तफावत, भावातील तफावत

price mechanism, (*also* **price system**) (a system of price determination and allocation of goods by free market forces) किंमत यंत्रणा

price movements, किंमतींच्या हालचाली

price opportunity line = **price line**

price-output policy, किंमत-उत्पादन धोरण

price parity, किंमतींची तुल्यता, किंमत तुल्यता

price-ring, *n.* (*also* **price association**) (a group of firms in an industry loosely associated together who operate the common price policy) किंमत शासक संघ (पु.)

prices current = **price list**

price sensitivity, किंमत संवेदनक्षमता

price spread, किंमत विचरण, किंमत प्रसर

price stabilisation, किंमत स्थिरीकरण, किंमत स्थिरीभवन

price support, (an artificial maintenance of prices as of a particular raw materials at some pre-determined level usu. through government action) १ किंमतींना पुष्टी देणे २ किंमतींना दिलेला आधार

price support policy, किंमतींना आधार देण्याचे धोरण

price system = **price mechanism**

price taker, किंमत स्वीकर्ता

price war, किंमत संघर्ष

primage, *n.* (*also* **hat money**) (customary extra charge on freight made by shipowners on all cargo loaded) जादा नौभाडे (न.)

primarily, *adv.* १ मुख्यतः २ आद्यतः ३ प्रथमतः

primary, *adj.* १ प्राथमिक, प्रथम २ आद्य ३ मूळ, मौलिक

primary deposit, १ प्राथमिक ठेव २ प्राथमिक निक्षेप

primary employment, (employment resulting directly from a given amount of investment) मुख्य सेवायोजन, प्रत्यक्ष सेवायोजन, मुख्य रोजगार, प्रत्यक्ष रोजगार

primary factor, १ प्राथमिक घटक २ नैसर्गिक घटक

primary poverty, (where the income itself is below the poverty line) केवल दारिद्र्य

primary production, प्राथमिक उत्पादन

prime, *adj.* १ पहिला, आद्य २ प्रधान ३ मूल

prime cost, (*also* **operating cost** *or* **shut down cost** *or* **variable cost**) (the combined total of raw material and direct labour costs incurred in production; *specif.* the cost or expenses of producing or obtaining a commodity exclusive of general expenses of management involved and of profit on capital) चल परिव्यय

principal, *adj.* १ मुख्य २ प्रधान ३ प्रमुख ४ मूळ (as in : principal debtor मूळ ऋणको)

n. १ प्रमुख (सा.) २ *Math.* (money on which interest is paid) मुद्दल (न.) ३ *Law* (one who employs another to act for him) प्रकर्ता (पु.)

principal agent, प्रमुख अभिकर्ता

principle, *n.* तत्त्व (न.)

principle of comparative advantage, तुलनात्मक लाभ तत्त्व, तौलनिक लाभ तत्त्व

principle of comparative cost, *Intern. Trade* (the basic principle underlying the theory of international trade, it is an extension of the principle of division of labour to the international field) तुलनात्मक परिव्यय तत्त्व, तौलनिक परिव्यय तत्त्व

principle of cost difference, परिव्यय भेद तत्त्व

principle of currency, चलन सिद्धांत
principle of insurable interest, विमायोग्य हितसंबंध तत्त्व
principle of investment opportunity, गुंतवणूक संधीचे तत्त्व
principle of maximum social advantage, महत्तम सामाजिक लाभाचे तत्त्व, कमाल सामाजिक लाभाचे तत्त्व
principle of subrogation, प्रत्यासन तत्त्व
principle of utmost good faith, परमोच्च सद्भाव तत्त्व
prior, *adj.* पूर्व, अगोदरचा, मागला
adv. (with *to*) –पूर्वी
prior charge, पूर्व प्रभार
priority, *n.* १ प्राथम्य (न.) २ अग्रक्रम (पु.) ३ प्राधान्य (न.)
priority sector, प्राधान्य क्षेत्र
private, *adj.* १ (relating to personal affairs) खाजगी २ (as opposed to 'public') खाजगी, अशासकीय ३ (not open to the public) असार्वजनिक
private bank, (an unincorporated bank conducted by an individual or partnership) खाजगी बँक, खाजगी अधिकोष
private company, खाजगी कंपनी
private (limited) company, खाजगी (मर्यादित) कंपनी
private corporation, खाजगी निगम
private enterprise, (*also* called **free enterprise**) खाजगी उपक्रम
private ledger, खाजगी खातेवही
privately, *adv.* १ खाजगी रीतीने २ खाजगी नात्याने
private net product, (a term first used by A. C. Pigou) खाजगी निव्वळ उत्पादित वस्तुमूल्य, निव्वळ वैयक्तिक उत्पादन
private ownership, खाजगी स्वामित्व, खाजगी मालकी
private placing, (शेअर्सचे) खाजगी पुरःस्थापन
private property, खाजगी संपत्ति, खाजगी मालमत्ता
private sector, खाजगी क्षेत्र
private trading, खाजगी व्यापार
prize, *n.* बक्षीस (न.), पारितोषिक (न.)
prize bond, बक्षीस रोखा
prize chit fund, पारितोषिक चिठ्ठी निधि
probability, *n.* संभवनीयता (स्त्री.), संभाव्यता (स्त्री.)
probable, *adj.* संभाव्य, संभवनीय
probably, *adv.* बहुतकरून, संभवतः
probate, *n. Law* मृत्युप्रमाण (न.)
problem, *n.* १ प्रश्न (पु.) २ (an unsettled matter demanding a solution or decision and requiring usu. considerable thought or skill, etc.) समस्या (स्त्री.)
problematic, *adj.* प्रश्नात्मक
procedural, *adj.* १ प्रक्रियात्मक २ कार्यपद्धतीच्या स्वरूपाचा
procedure, *n.* १ प्रक्रिया (स्त्री.) २ कार्यपद्धति (स्त्री.)
proceed, *v.t.* १ (to adopt a course of action) कार्यवाही करणे २ *Law* (with *against*) खटला भरणे ३ (to advance) पुढे जाणे ४ (with *with*) चालू ठेवणे ५ (with *from*) निष्पन्न होणे, उत्पन्न होणे
proceedings, *n. pl.* १ (of a meeting) कामकाज (न.) २ (records of the activities, as, of a society, etc.) कार्यवृत्त (न.अ.व.) ३ *Law* कार्यवाही (स्त्री.)
proceeds, *n. pl.* उत्पन्न (न.), प्राप्ति (स्त्री.)
process, *n.* १ (as, of manufacturing, etc.) प्रक्रिया (स्त्री.) २ संस्करण (न.) ३ *Law* आदेशिका (स्त्री.)
v.t. १ प्रक्रिया करणे २ संस्करण करणे
processed goods, संस्कारित माल, संस्कारित वस्तू

processing, *n.* संस्करण (न.)
process of production, उत्पादन प्रक्रिया
process ray, प्रक्रिया रेषा
procurement price, प्रापण किंमत
produce, *v.t.* १ उत्पादन करणे, उत्पन्न करणे २ दाखल करणे, हजर करणे
n. उत्पादन (न.), उत्पन्न (न.)
produce exchange, १ बाजारपेठ (स्त्री.), मंडी (स्त्री.) २ कृषि बाजारपेठ
producer, *n.* १ उत्पादक (पु.) २ निर्माता (पु.)
producers' goods, (*also* **production goods** *or* **instrumental goods**) (goods as, tools, raw materials that are factors in the production of other goods and that satisfy wants only indirectly—opposed to *consumer goods*) उत्पादक माल, उत्पादकवस्तू
producer society, उत्पादक संस्था
producers' surplus = quasi rent
product, *n.* १ (something produced naturally, or as a result of natural process; something produced by physical labour or intellectual effort) पदार्थ (पु.) २ (the amount, total or quantity produced; the output of an industry or firm) उत्पादित वस्तू (स्त्री.अ.व.) ३ (as, the money value of the volume of production) उत्पादित वस्तुमूल्य (न.) ४ (generally) वस्तु (स्त्री.) ५ उत्पादित (न.)
product differentiation, वस्तु विभेदन
production, *n.* १ उत्पादन (न.), निर्मिति (स्त्री.) २ दाखल करणे (न.)
capitalistic production भांडवलदारी उत्पादन, भांडवलशाही उत्पादन
co-operative production सहकारी उत्पादन
large scale production बृहत्परिमाण उत्पादन
small scale production लघुपरिमाण उत्पादन
socialistic production समाजवादी उत्पादन
production account, उत्पादन लेखा
production capacity, (*also* **productive capacity**) उत्पादनक्षमता (स्त्री.)
production control, (as, systematic planning co-ordinating and directing of all manufacturing activities, etc.) उत्पादन नियंत्रण
production cost, (the combine total of raw material and direct labour costs and the burden incurred in production) उत्पादन परिव्यय
production curve, (a curve plotted to show the relation between quantities produced during definite consecutive time intervals) उत्पादन आलेख
production goods = producers' goods
production of wealth, धन उत्पादन
production possibility curve, उत्पादन शक्यता वक्र
production standard, (a unit of measurement that indicates the normal level of performance for an industrial operation and that is expressible as time per unit or units per day or per hour) उत्पादन मानक
productive capacity = production capacity
productive consumption, उत्पादक उपभोग
productive efficiency = efficiency of production
productive expenditure, उत्पादक व्यय
productive industries, उत्पादक उद्योग
productive labour, उत्पादक श्रम
productiveness = productivity
productive services, उत्पादक सेवा
productive wages, उत्पादक मजुरी
productivity, *n.* (*also* **productiveness**) उत्पादकता (स्त्री.), उत्पादिता (स्त्री.)
product variation = product of differentiation, विभेदित वस्तु

profess, *v.t. & i.* १ (to admit openly) उघडपणे कबूल करणे २ म्हणणे ३ (to follow a profession) व्यवसाय करणे, धंदा करणे ४ (to declare in strong terms) उघडपणे जाहीर करणे

professed, *adj.* १ उघड जाहीर झालेला २ (avowed) प्रविज्ञात ३ (acknowledged) स्वीकृत

profession, *n.* १ (as, vocation) पेशा (पु.) *cf.* business २ (as, calling esp. one that involves special training) व्यवसाय (पु.) ३ उघड कबुली (स्त्री.), जाहीर कबुली (स्त्री.)

professional, *adj.* वृत्तिक, व्यावसायिक

professionally, *adv.* व्यवसाय म्हणून, धंदा म्हणून, व्यवसायदृष्ट्या

profession tax = professional tax, पेशा कर, व्यवसाय कर

profit, *n.* १ (an advantage, benefit, gain or valuable return esp. in financial matters, etc.) लाभ (पु.) २ (the excess of returns over expenditure in transaction or series of transactions—as opposed to *loss*) फायदा (पु.), नफा (पु.) *cf.* benefit
- **divisible profit** विभाज्य लाभ, विभाज्य नफा
- **expected profit** अपेक्षित लाभ, अपेक्षित नफा
- **gross profit** स्थूल लाभ, एकूण नफा
- **marginal profit** सीमांतिक लाभ, सीमांतिक नफा
- **maximum profit** कमाल लाभ, कमाल नफा
- **minimum profit** किमान लाभ, किमान नफा
- **monopoly profit** एकाधिकार लाभ, एकाधिकार नफा
- **net profit** निव्वळ लाभ, निव्वळ नफा
- **normal profit** प्रसामान्य लाभ, प्रसामान्य नफा
- **pure profit** शुद्ध लाभ, शुद्ध नफा
- **total profit** एकूण लाभ, एकूण नफा
- **windfall profit** अकल्पित लाभ, अकल्पित नफा

profit and loss, नफातोटा (पु.), लाभालाभ (पु.)

profit and loss account, १ नफातोटा लेखा, लाभालाभ लेखा २ नफ्यातोटयाचा हिशेब

profit and loss adjustment account, नफातोटा समायोजन लेखा

profit and loss appropriation account, नफातोटा विनियोजन लेखा

profit a prendre, Law (*pl. profits a prendre*) (a legal right to take a profit from something yielded or produced by land) परस्वभोग (पु.)

profiteer, *n.* नफेबाज (सा.), नफेखोर (सा.) *v.t.* नफेबाजी करणे

profiteering, *n.* नफेबाजी (स्त्री.) नफेखोरी (स्त्री.)

profitless, *adj.* बिनफायदेशीर

profit-making, *n.* नफा मिळविणे (न.) *adj.* नफा मिळवणारा

profit margin = net profit

profit motive, नफा हेतु

profit-sharing, *n.* (a system or process under which employees receive a part of the profits of an industrial or commercial enterprise) नफा सहभागिता (स्त्री.), नफ्यातील भागी (स्त्री.)

profit-sharing ratio, नफा सहभाग गुणोत्तर

profit-sharing scheme, नफा सहभाग योजना

profits prior to incorporation, निगमनपूर्व लाभ, निगमनपूर्व नफा

profits tax, नफा कर

pro forma, १ प्रपत्र—, प्रारूप— २ प्रपत्ररूपाने ३ (as, a matter of form) औपचारिक

pro forma **account,** प्रपत्र लेखा

[redacted]

pro forma invoice, प्रारूप बीजक
programme, *n.* कार्यक्रम (पु.)
programmed, *adj.* प्रायोजित
programming, *n.* प्रायोजना (स्त्री.)
progress, *n.* १ प्रगति (स्त्री.) २ (forward or onward movement) पुरःसरण (न.) ३ वाढ (स्त्री.) ४ क्रमाक्रमाने सुधारणा (स्त्री.)
v.t. १ पुढे जाणे २ प्रगती करणे
progression, *n. Math.* १ (taxation) प्रगमन (न.) २ श्रेढी (स्त्री.)
arithmetic progression गणितीय श्रेढी
geometric progression भूमितीय श्रेढी
harmonic progression व्यस्तगणित श्रेढी
progressive, *adj.* १ पुरोगामी २ प्रगतिशील, प्रगतिकारक ३ (of, relating to, or characterised by progression ; occurring or arranged in series) क्रमवर्धी, वाढता, चढता ४ (of, or relating to a tax, or taxation imposed on an individual that increases by a given amount with the increases in the taxbase—used chiefly of income and death taxes) क्रमवर्धी
progressive expenditure, क्रमवर्धी खर्च
progressive grant, क्रमवर्धी अनुदान
progressive tax = graduated tax
progressive taxation, क्रमवर्धी कराधान
progressive tax system, (a tax system where a rate of taxation increases as the income increases) क्रमवर्धी कराधान पद्धति
progressive total, चढती बेरीज
prohibit, *v.t.* १ मना करणे २ प्रतिषेध करणे
prohibited, *adj.* १ मना केलेला २ प्रतिषिद्ध
prohibition, *n.* निषेध (पु.) *cf.* embargo
prohibitionary, *adj.* प्रतिषेधक, मनाई करणारा
prohibitive, *adj.* १ प्रतिषेधक, मनाई करणारा २ (as, price) जबर
project, *n.* प्रकल्प (पु.)
projection, *n.* १ (an estimate of future possibilities based on a current *trend*) प्रकल्पन (न.) २ (the carrying forward of a *trend* into the future) प्रक्षेपण (न.)
project planning, प्रकल्प नियोजन
proletariat, *n.* (*also* proletariate) (*pl.* proletariat, proletariate) श्रमिक (सा.), श्रमजीवी (सा.)
prolific, *adj.* १ बहुप्रसव २ प्रचुर
prominence, *n.* १ प्रामुख्य (न.) २ ठळकपणा (पु.)
prominent, *adj.* १ प्रमुख २ ठळक
prominently, *adv.* १ प्रामुख्याने २ ठळकपणे
promise, *n.* वचन (न.)
v.t. वचन देणे
promising, *adj.* १ होतकरू २ आशादायक
promissory, *adj.* वचनविशिष्ट, वचनात्मक
promissory note, (*also* note of hand) वचनपत्र (न.)
promote, *v.t.* १ प्रवर्तन करणे, प्रवर्तित करणे २ वाढवणे ३ उचलून धरणे
promoter, *n.* प्रवर्तक (सा.)
promotion, *n.* १ प्रवर्तन (न.) २ संवर्धन (न.) ३ वृद्धि (स्त्री.) ४ उचलून धरणे (न.) ५ पदोन्नति (स्त्री.), बढती (स्त्री.)
prompt, *adj.* १ सत्वर २ तत्पर
v.t. (to incite, to move to action) प्रेरित करणे
prompt cash, (goods sold on these terms of payment must be paid for within a few days) सत्वर रोख
prompt delivery, सत्वर पोचवणी
prompt sale, सत्वर विक्री
pronote, *n.* वचनपत्र (न.), वचनचिठ्ठी (स्त्री.)
proof, *n.* १ प्रमाण (न.) २ पुरावा (पु.)

proof of interest, हितप्रमाण (न.)

propensity, *n.* (innate or inherent tendency) प्रवृत्ति (स्त्री.)

propensity to consume, उपभोग प्रवृत्ति, (वस्तू, माल वगैरे यांचा) वापर करण्याची प्रवृत्ति

propensity to import, आयात प्रवृत्ति

propensity to save, बचत प्रवृत्ति, बचतीची प्रवृत्ति

proper, *adj.* १ उचित २ योग्य ३ शुद्ध, खरा

property, *n.* १ संपत्ति (स्त्री.), मालमत्ता (स्त्री.) *cf.* wealth २ गुणधर्म (पु.)

property account, १ संपत्ति लेखा २ संपत्तीचा हिशेब

property-mark, *n.* स्वामित्व चिन्ह (न.)

property-tax, *n.* संपत्ति कर (पु.), मालमत्ता कर (पु.)

proportion, *n.* १ (the relation of one part to another or to the whole) प्रमाण (न.) २ (as, the equality of two ratios) समानुपात (पु.)

proportional, *adj.* १ प्रमाणशीर २ समानुपाती, समानुपात–

proportional representation, प्रमाणशीर प्रतिनिधित्व

proportional reserve method, (*also* **proportional reserve system**) प्रमाणशीर राखीव निधि पद्धति

proportional returns, १ समानुपाती उत्पन्न फल २ प्रमाणशीर प्रत्याय, समानुपाती प्रत्याय

proportional sacrifice theory, प्रमाणशीर त्याग सिद्धांत

proportional tax, प्रमाणशीर कर

proportional taxation, प्रमाणशीर कराधान

proportional tax system, प्रमाणशीर कराधान पद्धति

proportionate, *adj.* १ प्रमाणानुसार, प्रमाणशीर, प्रमाणबद्ध, प्रमाणानुसारी २ समानुपाती

proposal, *n.* १ प्रस्ताव (पु.) २ सूचना (स्त्री.)

proposal form प्रस्तावाचा नमुना

propose, *v.t.* १ प्रस्ताव करणे २ सूचना करणे ३ (to offer) देऊ करणे ४ (to nominate) नाव सुचवणे

proposed, *adj* प्रस्तावित, योजलेला

proposer, *n.* १ प्रस्तावक (सा.) २ सूचक (सा.)

proposition, *n.* १ प्रस्ताव (पु.) २ विधान (न.)

propound, *v.t.* १ (विचारार्थ) मांडणे २ प्रतिपादन करणे

propounder, *n.* प्रतिपादक (पु.)

proprietary, *adj.* स्वामित्वविषयक, मालकीचा

proprietary body, १ मालक संस्था २ खाजगी मालकीची संस्था

proprietary concern, १ मालकी संस्था *cf.* firm २ वैयक्तिक मालकीची संस्था

proprietary right, स्वामित्वाधिकार (पु.)

proprietor, *n.* मालक (पु.), स्वामी (पु.)

proprietorship, *n.* मालकी (स्त्री.), स्वामित्व (न.)

propriety, *n.* औचित्य (न.)

pro rata, (in proportion) यथाप्रमाण

pro rata **quota,** यथाप्रमाण कोटा

prospect, *n.* १ (a potential buyer or customer) भावी ग्राहक (सा.) २ (a likely candidate for some appointment, job or position) भावी उमेदवार (सा.) ३ (view) दृश्य (न.) ४ (view of future events, expectation) भाविकालदर्शन (न.), प्रत्याशा (स्त्री.) ५ (in *pl.*—as, financial expectations) आर्थिक लाभांश (पु.), अर्थ लभ्यांश (पु.) ६ (as, chances) संभव (पु.) ७ उत्तरदर्शन (न.)

v.t. पूर्वेक्षण करणे
prospecting, *n.* पूर्वेक्षण (न.)
prospecting licence, पूर्वेक्षण अनुज्ञप्ति
prospective, *adj.* १ भावी २ (anticipated) संभवनीय
prospector, *n.* पूर्वेक्षक (सा.)
prospectus, *n.* उद्देशपत्रक (न.)
prosper, *v.i.* १ समृद्धी होणे २ उत्कर्ष होणे
prosperity, *n.* १ समृद्धि (स्त्री.), भरभराट (स्त्री.) २ उत्कर्ष (पु.)
prosperous, *adj.* १ समृद्ध, भरभराटीचा २ उत्कर्षशाली
protect, *v.t.* १ संरक्षण करणे २ (as, home, industry, etc.) संरक्षण देणे
protected, *adj.* १ संरक्षित २ संरक्षण दिलेला
protection, *n. Intern. Trade* (restrictions upon free trading between countries by imposition of tariffs and quotas) संरक्षण (न.)
protectionism, *n.* संरक्षणवाद (पु.)
protectionist, *n.* संरक्षणवादी (सा.)
protection order, संरक्षण आदेश
protective, *adj* संरक्षक
protective duty, संरक्षक शुल्क
protective rate of duty, संरक्षक शुल्क दर
protective tariff, संरक्षक प्रशुल्क
protest, *v.t.* (to make or to be made a notarial protest of as, a bill of exchange) प्रतिसाक्षन करणे, प्रतिसाक्षित करणे
n. (a solemn declaration in writing made in due form usu. by a notary public under his notarial seal on behalf of the holder of a bill) प्रतिसाक्षन (न.)
protesting, *n.* प्रतिसाक्षन (न.)
protesting a bill of exchange, विपत्राचे प्रतिसाक्षन, विपत्र प्रतिसाक्षित करणे
provable, *adj.* १ सिद्ध करता येण्याजोगा २ प्रमाण्य
provable debt, प्रमाण्य ऋण
prove, *v.t. & i.* १ सिद्ध करणे, सिद्ध होणे २ शाबीत करणे, शाबीत होणे ३ प्रमाण देणे
proved, *adj.* १ सिद्ध केलेला, सिद्ध झालेला २ शाबीत केलेला, शाबीत झालेला
provide, *v.t.* १ (to supply, to prepare for future use) तरतूद करणे २ *Law* (to stipulate) उपबंध करणे
provision, *n.* १ तरतूद (स्त्री.) २ उपबंध (पु.) ३ (usu. in *pl.*—food articles) अन्नसामग्री (स्त्री.) ४ (store, stock) साठा (पु.)
prox, (*abbr.* of *proximo*) आगामी महिन्यातील, आगामी महिन्याचा
proxy, *n.* १ प्रतिपत्री (सा.) *cf.* representative २ बदली व्यक्ति (स्त्री.) ३ (as, an authority of power to act for another) प्रतिपत्र (न.)
proxy form, प्रतिपत्राचा नमुना
PS, (*also* **ps.**) (*abbr.* of postscript) **ता. क.** (ताजा कलम)
psychological influence, मनोवृत्तीचा प्रभाव
psychological theory of trade cycle, व्यापारचक्राचा मानसशास्त्रीय सिद्धांत
psychology, *n.* (as, of a businessman, etc.) मनोवृत्ति (स्त्री.)
public, *adj.* १ सार्वजनिक २ (as opposed to 'private') सरकारी ३ लोकोपयोगी ४ (administered or undertaken as by government for the public) लोक– ५ जाहीर
n. जनता (स्त्री.), लोक (पु.अ.व.)
public account, लोक लेखा
publication, *n.* १ प्रकाशन (न.) २ प्रसिद्धि (स्त्री.)
public bond, १ सरकारी बंधपत्र २ सरकारी रोखा
public company, सार्वजनिक कंपनी
public concern, सार्वजनिक संस्था

public corporation, १ सार्वजनिक निगम २ सरकारी निगम, सरकारी महामंडळ
public credit, सार्वजनिक पत
public debt = national debt
public debt management, लोक ऋण व्यवस्थापन, सरकारी ऋण व्यवस्थापन
public debt office, लोक ऋण कार्यालय, सरकारी ऋण कार्यालय
public deposits, सार्वजनिक ठेवी, सरकारी ठेवी
public economics, लोक अर्थशास्त्र
public enterprise, १ (as, state enterprise) सरकारी उपक्रम २ सार्वजनिक उपक्रम
public expenditure, १ (the amount spent by the state on defence, education and other social services, interest on the national debt, capital investment, etc.) लोकव्यय (पु.), सरकारी खर्च २ सार्वजनिक खर्च
public finance, १ राजकोषीय व्यवहार २ राज्य फडणिशी व्यवहार ३ सरकारी वित्तव्यवस्था
public funds, (as, the funds) उत्तम रोखे
public goods, सार्वजनिक वस्तू
public holiday, सार्वजनिक सुटी
public income, १ सार्वजनिक आय २ सार्वजनिक प्राप्ति
public interest, लोकहित (न.)
public investment, १ सार्वजनिक गुंतवणूक २ (as, state investment) सरकारी गुंतवणूक
publicise, *v.t.* प्रसिद्ध करणे, प्रसिद्धी देणे
public issue, (शेअर्सचे) सार्वजनिक प्रचालन
publicity, *n.* प्रसिद्धि (स्त्री.)
publicity material, प्रसिद्धि साहित्य
publicity section, प्रसिद्धि उपविभाग
public liaison = public relations
public loan, १ सरकारी कर्ज २ सार्वजनिक कर्ज
publicly, *adv.* जाहीर रीतीने, जाहीरपणे
public notice, १ जाहीर सूचना २ जाहीर नोटीस
public opinion, जनमत (न.), लोकमत (न.)
public participation, जनता सहयोग
public relations, (*also* public liaison) जनसंपर्क (पु.)
public revenue, सरकारी महसूल
public sector, सरकारी क्षेत्र
public service, लोकसेवा (स्त्री.)
public service commission, लोकसेवा आयोग
public trust, सार्वजनिक न्यास
public trustee, सरकारी विश्वस्त
public utility, १ सार्वजनिक उपयोगिता २ सार्वजनिक उपयुक्तता
public utility concern, सार्वजनिक सेवा संस्था
public wants, सार्वजनिक गरजा
public welfare, १ लोक कल्याण २ सार्वजनिक कल्याण
public works, सरकारी बांधकामे
punitive tax, शिक्षात्मक कर
purchase, *v.t.* खरेदी करणे, विकत घेणे *n.* खरेदी (स्त्री.), क्रय (पु.)
purchase book, खरेदी पुस्तक
purchase inputs, क्रीत निविष्टि, खरेदी केलेली निविष्टि
purchase price, १ खरेदी किंमत २ खरेदी मूल्य
purchaser, *n.* खरेदीदार (सा.), खरीददार (सा.) *cf.* consumer
purchases ledger, खरेदीची खातेवही
purchases return book = outward returns book
purchase tax, क्रय कर, खरेदी कर
purchasing power, (*also* buying power (capacity to buy—capacity of an

individual, group of individuals, or the aggregate of prospective buyers as determined by current income or savings ; the worth of money as determined by what it can buy at a given time) **क्रयशक्ति** (स्त्री.)

purchasing power of money, **मुद्रेची क्रयशक्ति, पैशाची क्रयशक्ति**

purchasing power parity, (rate of exchange established on basis of relative purchasing powers of two currencies within their own country) **क्रयशक्ति तुल्यता**

pure, *adj.* १ **शुद्ध, निर्भेळ** २ (as opposed to *applied*) **केवल** (as in : pure banking केवल अधिकोषण)

pure competition = atomistic competition

pure economics, **केवल अर्थशास्त्र**

pure endowment policy, **शुद्ध सावधि विमापत्र**

pure gold standard, **शुद्ध सुवर्ण मानक**

pure profit, १ **शुद्ध लाभ** २ **शुद्ध नफा**

put, *n. Stock-exch.* (an option to sell a specified amount of stock, or other commodity at a fixed price at or within a given time) **विक्रय विकल्प** (पु.) *cf.* call क्रय विकल्प

put and call, *Stock-exch.* (a double option either to sell, or to buy) **उभय विकल्प, क्रयविक्रय विकल्प**

put option, *Stock-exch.* (the purchase of the right to sell certain shares at an agreed price, usually in three months' time) **विक्रय विकल्पाधिकार**

pyramid, *n.* १ (graphic representation of a statistical distribution as, of population on the basis of age and sex categories that has essentially the form of triangle or wedge) **शंकुआलेख** (पु.) २ (as, a group of holding companies superimposed one on another to give those in control of the top holding company control over the whole pyramid) **पिरॅमिड** (पु.)

pyramidal structure of credit, **पिरॅमिडी पत संरचना**

Q

quadrennial, *adj.* चतुर्वार्षिक

quadrennially, *adv.* दर चार वर्षांनी

quadruplicate, *adj.* चौपट
n. चार प्रती (स्त्री.अ.व.)
(*in quadruplicate* चार प्रतीत)

qualification, *n.* १ (something that qualifies or restrict ; as, limitation, modification) विशेषक (न.) २ (quality fitting a person or thing for a post, etc.) अर्हता (स्त्री.) ३ (condition that must be fulfilled before right can be acquired) शर्त (स्त्री.)

qualified, *adj.* १ विशेषित २ अर्हताप्राप्त ३ सशर्त

qualified acceptance, सशर्त स्वीकृति, विशेषित स्वीकृति

qualified endorsement, (an endorsement passing title to a commercial paper but disclaiming liability of the endorser should the party primarily liable fail to pay when due) सशर्त पृष्ठांकन

qualify, *v.t. & i.* १ (to reduce from general, undefined or comprehensive to a particular or restricted form ; as, to limit or modify) विशेषित करणे २ अर्हता प्राप्त करून देणे, अर्हता प्राप्त होणे

qualifying, *adj.* १ विशेषक २ अर्हताकारी

qualitative analysis, गुणात्मक विश्लेषण

qualitative credit control, गुणात्मक पत नियंत्रण

quality, *n.* १ गुण (पु.), गुणवत्ता (स्त्री.) २ गुणधर्म (पु.) ३ दर्जा (पु.), प्रत (स्त्री.) ४ जात (स्त्री.), प्रकार (पु.)

quality control, (an aggregate of functions designed to insure adequate quality in manufactured products by initial critical study of engineering design, material processes, etc.) प्रत नियंत्रण

quality marking, गुणांकन (न.)

quality of population, लोकसंख्येची गुणवत्ता

quality theory of population, लोकसंख्येचा गुणवत्ता सिद्धांत

quantitative, *adj.* १ परिमाणात्मक २ संख्यात्मक

quantity, *n.* १ परिमाण (न.) २ राशी (स्त्री.) ३ संख्या (स्त्री.)

quantity of money, मुद्रा परिमाण

quantity statement, १ परिमाण विवरणपत्र २ राशी विवरणपत्र

quantity theory of money, (*also* **quantity theory**) मुद्रा परिमाण सिद्धांत

quantum, *n.* १ प्रमात्रा (स्त्री.) २ ठरीव प्रमाण (न.)

quantum of trade, व्यापार प्रमात्रा

quarter, *n.* चतुर्थांश (पु.)

quarterly, *n.* त्रैमासिक (न.)
adj. त्रैमासिक

quartile deviation, चतुर्थक विचलन

quasi–, (used in comb.) –वत, जणू काय, प्रतिरूप

quasi negotiable instrument, परक्राम्यवत संलेख

quasi-partner = **nominal partner**

quasi-rent, *n.* (*also* **producers' surplus**) (the revenue in excess of cost received from a service other than land used) भाटकवत (न.), प्रतिरूप खंड (पु.)

quay, *n.* (landing-place, a wharf for the loading and unloading of vessels) धक्का (पु.), नौधक्का (पु.)

query, *n.* १ विचारणा (स्त्री.) २ (inquiry) वास्तपुस्त (स्त्री.)

question, *n.* १ प्रश्न (पु.) २ वाद (पु.) ३ संदेह (पु.)

[redacted]

v.t. & i. १ प्रश्न करणे, विचारणे २ हरकत घेणे
questionable, *adj.* १ प्रश्नास्पद २ संदेहास्पद
questionnaire, *n.* प्रश्नावली (स्त्री.)
quick, *adj.* १ (swift, speedy) त्वरित, सत्वर २ विक्रयसुलभ
quick assets, विक्रयसुलभ मत्ता
quick disposal, त्वरित विल्हेवाट
quickly, *adv.* त्वरित, सत्वर
quid pro quo, n. (pl. quid pro quos or quids pro quos, also, quids pro quo) (something given or received for something else) प्रतिलाभ (पु.), पर्यायी फायदा (पु.)
quinquennial, *adj.* पंचवार्षिक
quintal, *n.* क्विंटल (न.)
quit-rent, *n.* १ उक्ते भाडे (न.) २ उक्ता खंड (पु.) ३ उक्ते भाटक (न.) ४ सेवा मुक्ति खंड (पु.)
quittance, *n.* १ ऋणमुक्तता (स्त्री.) २ पावती (स्त्री.)
quorum, *n* गणपूर्ति (स्त्री.)
quota, *n.* वाटा (पु.), कोटा (पु.)
quota licensing, कोटा अनुज्ञापन
quotation, *n.* १ भाव (पु.) २ दरपत्रक (न.) ३ भाव सांगणे (न.)
quote, *v.t. & i.* (to state the price of) भाव सांगणे, किंमत कळवणे

R

racket, *n.* १ (a dodge or trick, a fraudulent scheme) कूटयोजना (स्त्री.) २ (fraudulent or unscrupulous money-making activities) कूटचक्र (न.)

racketeer, *n.* कूटयोजक (सा.)

rack-rent, *n.* १ जबर भाटक (न.) २ जबर भाडे (न.) ३ जबर खंड (पु.)

radio, *n.* रेडिओ (पु.)

raid, *n.* धाड (स्त्री.)

railway, *n.* रेल्वे (स्त्री.), लोहमार्ग (पु.)

railway fare, रेल्वे भाडे

railway freight, रेल्वे वाहणावळ

railway line, रेल्वेमार्ग (पु.), लोहमार्ग (पु.)

railway rate, रेल्वे दर

railway receipt, रेल्वे पावती, रेल्वे रसीद

railway risk, रेल्वेची जोखीम

railway transport, रेल्वे परिवहन

raise, *v.t.* १ वर चढवणे २ उभारणे, उभारणी करणे ३ (प्रश्न वगैरे) उपस्थित करणे

raise a loan, कर्ज उभारणे

raised cheque, वर्धित धनादेश

raise money, पैसा उभारणे

random, *adj.* यादृच्छिक, स्वैर

random sample, यादृच्छिक नमुना

random variable, यादृच्छिक चल

rapid, *adj.* द्रुत, शीघ्र

rapidity, *n.* द्रुतता (स्त्री.), शीघ्रता (स्त्री.)

rapidity of circulation, परिचलन द्रुतता, परिचलन शीघ्रता

rare, *adj.* विरळ, विरळा

rarely, *adv.* विरळा, क्वचित

ratable, *adj.* (*also* rateable) १ यथा प्रमाण २ पट्टीयोग्य

ratable value, (*also* rateable value) पट्टीयोग्य मूल्य, (स्थानीय) करयोग्य मूल्य

ratchet effect, अनिवर्ती परिणाम

rate, *n.* १ (a charge, payment, or price fixed according to a ratio, scale, or standard) दर (पु.) २ (quantity, amount, or degree of something measured per unit of something else) प्रमाण (न.) ३ (oft. *pl.*—assessment levied by a local authority) पट्टी (स्त्री.), स्थानीय कर (पु.) *cf.* duty *v.t.* १ पट्टी ठरवणे २ मूल्य अंदाजणे, मूल्य ठरवणे ३ (to consider) समजणे

rateable = ratable

rateable value = ratable value

rated, *adj.* निर्धारित (as in : rated capacity निर्धारित क्षमता)

rate of exchange = exchange rate

rate of exploitation, (*also* rate of surplus value) १ वाढावा दर २ शोषण दर

rate of inflation, भाववाढीचा वेग

rate of interest, व्याजाचा दर

rate of mortality = mortality rate

rate of profit, १ नफा दर २ लाभाचा दर (वाढावा—खेळते भांडवल अधिक स्थिर भांडवल यांची उत्पादनात झालेली झीज)

rate of surplus value = rate of exploitation

rate of tax, कराचा दर

rate of wages, १ मजुरी दर २ वेतन दर

ratepayer, *n.* स्थानीय करदाता (पु.)

ratification, *n.* १ अनुसंमति (स्त्री.) २ अनुसमर्थन (न.)

ratified, *adj.* १ अनुसंमत २ अनुसमर्थित

ratifier, *n.* १ अनुसंमती देणारा (पु.) २ अनुसमर्थक (सा.)

ratify, *v.t.* १ अनुसंमती देणे २ अनुसमर्थन करणे

rating, *n.* १ (a relative estimate or evaluation) मापन (न.), गणन (न.), मूल्यमापन (न.) २ पट्टी आकारणी (स्त्री.)

ratio, *n.* गुणोत्तर (न.), अनुपात (पु.)

ration, *n.* १ शिधा (पु.) २ मितवाटप (न.), रेशन (न.)

v.t. १ शिधावाटप करणे २ मितवाटप करणे, रेशन करणे ३ (to allot or to permit certain amount) नियतन करणे

rational, *adj.* १ युक्तिसंगत, सयुक्तिक २ तर्कसंगत

rational behaviour, सयुक्तिक वर्तन

rationalisation, *n.* १ (the organisation of a business, or industry upon an orderly system) पुनःसंघटन (न.) (as in: rationalisation of industries उद्योगांचे पुनःसंघटन) २ (as, of rules, bylaws, etc.) सुसूत्रीकरण (न.) ३ शास्त्रीयीकरण (न.)

rationalise, *v.t.* १ (as, industries, etc.) पुनःसंघटन करणे २ (as, rules, bylaws, etc.) सुसूत्रीकरण करणे ३ (as, to reform scientifically) शास्त्रीयीकरण करणे, शास्त्रीय तत्त्वावर सुधारणा करणे

rationing, *n.* १ शिधावाटप (न.) २ मितवाटप (न.) ३ शिधापद्धति (स्त्री.) ४ नियतन (न.)

rationing of credit, पत नियतन

raw, *adj.* कच्चा

raw data, कच्ची आधारसामग्री

raw materials, कच्चा माल

raw produce, कच्चे उत्पादन

RD, (*also* R/D) (*abbr.* of 'refer to drawer') १ ध. वि. (धनादेशकास विचारा) २ आ. वि. (आदेशकास विचारा)

reaccept, *v.t.* पुनःस्वीकार करणे

reacceptance, *n.* पुनःस्वीकार (पु.), पुनःस्वीकृति (स्त्री.)

react, *v.i.* प्रतिक्रिया होणे

reaction, *n.* प्रतिक्रिया (स्त्री.)

reaction curve, प्रतिक्रियादर्शक वक्र

reaction point, प्रतिक्रिया बिंदु

readjust, *v.t.* पुनःसमायोजन करणे

readjusted, *adj* पुनःसमायोजित

readjustment, *n.* पुनःसमायोजन (न.)

ready, *adj.* १ तयार २ आयता ३ तात्काळ

ready money, १ रोख मुद्रा २ रोख पैसा, नगदी पैसा

ready reckoner, सिद्ध गणक

ready shipping order, तात्काळ नौभरण आदेश

real, *adj.* १ वास्तव २ खरा ३ (consisting of immovable property, such as, lands, or houses) स्थावर ४ (*of wages, or income,* measured by actual purchasing power—as opposed to *nominal*) वास्तविक ५ वस्तुरूप (as in : real investment वस्तुरूप गुंतवणूक)

real account, *Bookkeeping* (any one of the assets, liability, or net worth accounts) संपत्ति लेखा

real balance effect, (*also* wealth effect) (monetary theory) वास्तव शेष परिणाम

real capital, वास्तव भांडवल

real cost, (cost as measured by physical labour and materials consumed in production) वास्तव परिव्यय

real earnings, १ वस्तुरूप कमाई २ वास्तविक कमाई, वास्तविक अर्जन

real estate = **immovable property**

real income, वास्तविक आय, वास्तविक प्राप्ति, वास्तव आय, वास्तव उत्पन्न

realisation, *n.* १ वसुली (स्त्री.) २ प्राप्ति (स्त्री.)

realisation account, वसुली लेखा

realisation of damages, नुकसानभरपाईची वसुली, नुकसानभरपाई वसूल करणे

realise, *v.t.* १ वसूल करणे २ संपादित करणे ३ प्रत्यक्षात आणणे, प्राप्त करून घेणे

realised, *adj.* १ वसूल केलेला २ संपादित, प्राप्त केलेला

realised bill, वसूल विपत्र

realised capital gain, प्राप्त भांडवली लाभ

realised investment = **ex post investment**

realised price, वसूल झालेली किंमत

realism, *n.* (as opposed to *idealism*) वास्तववाद (पु.)
realist, *n.* वास्तववादी (सा.)
realistic, *adj.* वास्तववादी–
real national income, वास्तविक राष्ट्रीय आय
real price, १ वास्तविक किंमत २ वास्तविक मूल्य
real property = realty
real rate of interest, वस्तुरूप व्याज दर
realty, *n.* (*also* real property) स्थावर मालमत्ता (स्त्री.)
real value, खरे मूल्य, वास्तविक मूल्य
real wages, *Econ.* (wages measured by their purchasing power) वास्तविक वेतन
rearrange, *v.t.* १ पुनर्व्यवस्था करणे २ फेरमांडणी करणे
rearrangement, *n.* १ पुनर्व्यवस्था (स्त्री.) २ फेरमांडणी (स्त्री.)
reasonable, *adj.* वाजवी *cf.* fair
reassess, *v.t.* १ पुनर्निर्धारित करणे २ पुन्हा आकारणी करणे
reassessment, *n.* १ पुनर्निर्धारण (न.) २ पुन्हा आकारणी करणे (न.)
reassign, *v.t.* पुनरभिहस्तांकित करणे, पुन्हा अभिहस्तांकित करणे
reassigned, *adv.* पुनरभिहस्तांकित
reassignment, *n.* पुनरभिहस्तांकन (न.)
reassurance, *n.* १ पुनराश्वासन (न.) २ पुन्हा विमा उतरणे (न.), पुन्हा विमा उतरवणे (न.)
reassure, *v.t.* १ पुन्हा आश्वासन देणे २ पुन्हा विमा उतरणे, पुन्हा विमा उतरवणे
rebate, *n.* वटाव (पु.) *cf.* brokerage
Recardian theory of rent, रिकार्डोचा खंड सिद्धांत
receipt, *n.* १ पावती (स्त्री.), रसीद (स्त्री.) २ (usu. *pl.*—the amount of money received) जमा (स्त्री.), प्राप्ति (स्त्री.)
receipt-book, *n.* पावती पुस्तक (न.)
receipts and expenditure, जमा व खर्च
receipts and payment account, प्राप्ति व प्रदान लेखा
receivable, *adj.* प्राप्य
receivable bill, प्राप्य विपत्र, आदेय विपत्र
receive, *v.t.* १ मिळणे २ घेणे, प्राप्त होणे
received, *adj.* प्राप्त झालेला, प्राप्त
received consignment, प्राप्त प्रेष
'received in cash', 'रोख मिळाले'
receiver, *n.* प्रापक (सा.), ग्रहीता (पु.)
reciprocal, *adj.* १ (inversely related, corresponding to each other) अन्योन्य २ (mutually existing ; shared, felt or shown by both sides) परस्पर
reciprocal trade, परस्पर व्यापार
reciprocate, *v.t.* (परस्पर) देवाणघेवाण करणे
reciprocity, *n.* १ *Intern. Trade* (a mutual exchange of trade or other concessions or privileges such as reduction of tariff rates, exchange restrictions, etc. between two countries) (परस्पर) देवाणघेवाण (स्त्री.), परस्परभाव (पु.) २ अन्योन्यता (स्त्री.)
reciprocity clause, अन्योन्यता कलम
reciprocity principle, परस्परभाव तत्त्व
reckon, *v.t. & i.* १ (to calculate ; to find out the quantity, number, cost, etc. of) गणना करणे २ (to be of the opinion ; to suppose *that* ; to consider *as*) समजणे, समजला जाणे, गणना होणे ३ अंदाज करणे, अंदाजणे
reckoner, *n.* गणक (पु.)
reckoning, *n.* १ गणना (स्त्री.), गणती (स्त्री.) २ अंदाज (पु.) ३ हिशेबाचा मेळ (पु.)
reclaim, *v.t.* १ (to bring waste land under cultivation) लागवडीस आणणे २ पुन:प्रापण करणे ३ उपयोगक्षम करणे

reclaimed, *adj.* १ लागवडीस आणलेला, लागवडयोग्य केलेला २ पुनःप्रापित ३ उपयोगक्षम केलेला

reclamation, *n.* १ लागवडयोग्य करणे (न.) २ पुनःप्रापण (न.) ३ (a reclaimed land) पुनःप्रापित जमीन (स्त्री.)

recognise, *v.t.* १ मान्यता देणे २ मान्य करणे ३ ओळखणे

recognition, *n.* मान्यता (स्त्री.)

recoinage, *n.* नवटंकन (न.), नवीन नाणेपाडणी (स्त्री.)

recommend, *v.t.* शिफारस करणे

recommendation, *n.* शिफारस (स्त्री.)

reconcile, *v.t.* मेळ घालणे, मेळ बसवणे

reconciliation, *n.* १ पुनर्मेळ (पु.) *cf.* compromise २ मेळ (पु.)

reconciliation statement, १ पुनर्मेळ विवरण-पत्र २ मेळ विवरणपत्र

reconstruct, *v.t.* १ पुनर्रचना करणे २ (as, to rehabilitate) पुनर्निर्माण करणे

reconstruction, *n.* १ पुनर्रचना (स्त्री.) २ पुनर्निर्माण (न.)

reconstruction loan, पुनर्रचना कर्ज

record, *v.t.* १ लिहून ठेवणे २ अभिलिखित करणे, अभिलेखन करणे ३ नोंदणे
n. १ अभिलेख (पु.) २ नोंद (स्त्री.)

recorded, *adj.* १ अभिलिखित २ नोंदलेला

recording, *n.* अभिलेखन (न.)

record of rights, अधिकाराभिलेख (पु.)

records section, अभिलेख शाखा

recourse, *n.* अवलंब (पु.)
(*to have recourse to*—चा अवलंब करणे)

recover, *v.t. & i.* १ वसूल करणे २ परत मिळवणे, परत मिळणे

recoverable, *adj.* वसुलीयोग्य, पुनःप्राप्य

recovery, *n.* १ वसुली (स्त्री.) २ परत मिळवणे (न.), परत मिळणे (न.)

rectification, *n.* १ शोधन (न.) २ (चूक वगैरेंची) दुरुस्ती (स्त्री.)

rectification fund, १ शोधन निधि २ चूक दुरुस्ती निधि

rectified, *adj.* १ शुद्ध केलेला, शोधित २ दुरुस्त केलेला

rectify, *v.t.* १ शुद्ध करणे २ (चूक वगैरे) दुरुस्त करणे

rectifying entry, दुरुस्ती नोंद

recur, *v.t.* १ आवर्तन होणे, आवृत्त होणे २ (as, to repeat) पुन्हा घडणे

recurrence = recurrency, *n.* १ आवर्तन (न.) २ पुन्हा पुन्हा घडणे (न.)

recurrent = recurring, *adj.* आवर्ती

recurring deposit, आवर्ती ठेव

recurring expenditure, आवर्ती खर्च

recurring series, आवर्ती श्रेणी

redeem, *v.t.* विमोचन करणे, (गहाण वगैरे) सोडवणे

redeemability, *n.* १ विमोचनीयता (स्त्री.) २ प्रतिदेयता (स्त्री.)

redeemable, *adj.* १ विमोचनयोग्य, विमोचनीय २ (convertible into cash at the request of the holder) प्रतिदेय

redeemable debenture, प्रतिदेय ऋणपत्र

redeemable preference shares, प्रतिदेय अधिमान भाग

redeemable shares, प्रतिदेय भाग

redemption, *n.* विमोचन (न.), (गहाण वगैरे) सोडवणे (न.)

redemption of capital, भांडवलाचे विमोचन

redemption of debt, (*also* debt redemption) ऋण विमोचन

redemption of mortgage, गहाण विमोचन, गहाण सोडवणे

redemption yield, (as, on securities) (रोखे वगैरे यांवरील) विमोचन लाभ

red ink interest, लालरेखित व्याज

rediscount, *v.t.* पुन्हा बट्टयाने वटवणे, (कसर कापून) पुन्हा वटवणे
n. (act, or process of rediscount) पुनः वटवणे (न.)
rediscounting, *n.* पुनर्वटवणी (स्त्री.)
redistribute, *v.t.* १ पुनर्वितरण करणे २ फेरवाटणी करणे
redistribution, *n.* १ पुनर्वितरण (न.) २ फेरवाटणी (स्त्री.)
redistribution of income, १ आय पुनर्वितरण २ प्राप्तीचे पुनर्वितरण
redress, *n.* क्षतिपूरण (न.) *cf.* compensation
v.t. (as, to compensate) क्षतिपूरण करणे
reduce, *v.t. & i.* १ (as, prices, value, etc.) उतरवणे, उतरणे *cf.* abate २ कमी करणे, कमी होणे ३ घट करणे, घट होणे
reduction, *n.* १ उतरणे (न.) २ कमी करणे (न.), कमी होणे (न.) ३ घट (स्त्री.)
reduction of share capital, भाग भांडवल घट, भाग भांडवलाची घट
reduction sale, कमी केलेल्या दरांनी विक्री
redundance = **redundancy**, *n.* अनवश्याधिक्य (न.)
redundancy insurance, (compensation provided by a firm to employees who have become redundant) अनवश्याधिक्य विमा
redundancy payment, (compensation paid by a firm to an employee whose services are no longer required) अनवश्याधिक्य प्रदान
redundant, *adj.* अनवश्याधिक
re-exchange, *n.* पुनर्विनिमय (पु.)
v.t. पुनर्विनिमय करणे
re-export, *v.t.* पुनर्निर्यात करणे
n. पुनर्निर्यात (स्त्री.)
refer, *v.t. & i.* १ संदर्भ करणे २ (to send, take, hand over, to be dealt with, decided, etc.—with *to*) निर्देश करणे, (निर्देशन, वित्तप्रमाण वगैरेसाठी) —कडे पाठवणे
referee, *n.* (as, reference) निर्देशी (सा.)
reference, *n.* १ (instance of referring) संदर्भ (पु.) २ (act of referring) निर्देश (पु.) ३ (a person of whom inquiries can be made as, to the character or capacity of another; as, a referee) निर्देशी (सा.) ४ (a written statement of the character or capacity of a person given by someone familiar with his character, ability, etc.; as, recommendation) निर्देशन (न.), ग्वाही (स्त्री.) ५ (a note as, from a bank, etc. stating that the customer's financial position is sound) वित्तप्रमाण (न.)
reference group, संदर्भ गट, संदर्भ समूह
referred, *adj.* निर्दिष्ट, निर्देशलेला, —कडे पाठवलेला
'refer to drawer', १ 'धनादेशकास विचारा' २ 'आदेशकास विचारा'
refinance, *v.t.* पुनर्वित्तव्यवस्था करणे
refinancing facilities, पुनर्वित्तव्यवस्थेच्या सोयी
reflation, *n.* (the milder sort of inflation that accompanies the upward swing of a trade cycle) सौम्य चलनबाढ (स्त्री.), सौम्य चलनवृद्धि (स्त्री.)
reforestation, *n.* पुनर्वनरोपण (न.)
reform, *v.t. & i.* सुधारणा करणे
n. सुधारणा (स्त्री.)
reformation, *n.* सुधारणा (स्त्री.)
reformism, *n.* सुधारणावाद (पु.)
reformist, *n.* सुधारणावादी (सा.)
refugee capital = **hot money**
refund, *v.t.* (रक्कम) परत करणे
n. परतावा (पु.)
refundable, *adj.* परतावायोग्य
refund bill, परतावा बिल
refunding, *n.* पुनर्निधीकरण (न.)

refund order, परतावा आदेश
refund voucher, परतावा प्रमाणक
refund warrant, परतावा अधिपत्र
refusal, *n.* नकार (पु.)
refuse, *v.t. & i.* नकार देणे, नाकारणे
refused, *adj.* नाकारलेला
regeneration, *n.* पुनर्जीवन (न.)
region, *n.* प्रदेश (पु.)
administrative region प्रशासकीय प्रदेश
advanced region पुढारलेला प्रदेश
backward region मागासलेला प्रदेश
economic region आर्थिक प्रदेश
environmental region पर्यावरणी प्रदेश
homogeneous region एकजिनसी प्रदेश
metropolitan region महानगर प्रदेश
planning region नियोजन प्रदेश
polarised region ध्रुवप्रभावित प्रदेश
regional, *adj.* १ प्रादेशिक २ (of, or relating esp. to a geographical region) भूप्रादेशिक
regional bank, प्रादेशिक बँक, प्रादेशिक अधिकोष
regional division, १ भूप्रादेशिक विभागणी २ भूप्रादेशिक विभाजन
regional division of labour, १ श्रमाचे भूप्रादेशिक विभाजन २ कामगारांचे भूप्रादेशिक विभाजन
regional economics, प्रादेशिक अर्थशास्त्र
regionalisation, *n.* प्रादेशिकीकरण (न.)
regionalise, *v.t.* प्रादेशिकीकरण करणे
regionalism, *n.* १ प्रदेशवाद (पु.) २ प्रादेशिकता (स्त्री.)
regional trade, प्रादेशिक व्यापार
register, *n.* नोंदवही (स्त्री.), नोंदपुस्तक (न.) *v.t. & i.* नोंदणी करणे, नोंदणी होणे
registered, *adj.* नोंदणीकृत
registered capital, (alternative term for 'authorised capital') नोंदणीकृत भांडवल
registered company, नोंदणीकृत कंपनी
registered debenture, नोंदणीकृत ऋणपत्र
registered letter, डाकनोंद पत्र
registered office, (official address of a limited liability company as registered with registrar of companies) नोंदणीकृत कार्यालय
registered post, डाक नोंदणी (*by registered post* डाक नोंदणी द्वारा)
registered securities, १ नोंदणीकृत रोखे २ नोंदणीकृत कर्जरोखे
registered stock = inscribed stock
register of accounts, लेखा नोंदवही
register of calls, मागणी नोंदवही
register of contracts, संविदा नोंदवही
register of correspondence, पत्रव्यवहार नोंदवही
register of firms, व्यवसाय संस्था नोंदवही
register of members, सदस्य नोंदपुस्तक, सभासद नोंदपुस्तक
register of mortgages and charges, गहाण व प्रभार नोंदवही
register of sales, विक्री नोंदवही
register of securities, रोखे नोंदवही
registrar, *n.* निबंधक (सा.)
registrar of companies, कंपनी निबंधक
registration, *n.* नोंदणी (स्त्री.)
registration fee, नोंदणी फी
registration mark, नोंदणी चिन्ह
registration of mortgages, गहाणांची नोंदणी
regress, *n.* परागति (स्त्री.)
regression, *n.* १ (as, a backward movement) परागमन (न.) २ अल्पकालीन मंदी (स्त्री.) *cf.* fall
regression analysis, प्रतीपगामी विश्लेषण
regressive, *adj.* परागामी, क्रमक्षयी, क्रमऱ्हासी
regressive expenditure, परागामी खर्च
regressive grant, परागामी अनुदान, क्रमऱ्हासी अनुदान

regressive supply curve, परागामी पुरवठा वक्र
regressive tax, (a tax which falls more heavily on people with low incomes than on those with high incomes) परागामी कर, क्रमक्षयी कर
regressive taxation, परागामी कराधान
regrowth, *n.* पुनर्वाढ (स्त्री.)
regular, *adj.* १ नियमित २ रीतसर ३ (ordinary, normal) साधारण, नेहमीचा ४ नियमानुसार
regularisation, *n.* नियमाधीन करणे (न.)
regularise, *v.t.* नियमात बसवणे
regularity, *n.* नियमितता (स्त्री.), नियमितपणा (पु.)
regularly, *adv.* नियमितपणे
regulate, *v.t.* विनियमन करणे
regulated, *adj.* विनियमित
regulated company, विनियमित कंपनी
regulated market, विनियमित बाजार
regulating, *adj.* विनियामक
regulation, *n.* १ (act of regulating, or the condition of being regulated) विनियमन (न.) २ (as, a rule or order having the force of law) विनियम (पु.)
regulation time, विनियमन अवधि
regulator, *n.* विनियामक (पु.)
regulatory taxation, विनियामक कराधान
rehabilitate, *v.t.* पुनर्वसन करणे
rehabilitation, *n.* पुनर्वसन (न.)
reimburse, *v.t.* (as, to repay) प्रतिपूर्ती करणे
reimbursement, *n.* प्रतिपूर्ति (स्त्री.)
reinstate, *v.t.* १ (to place in the former state) पुनःस्थापित करणे २ यथापूर्व करणे
reinstatement = reinstation, *n.* १ पुनःस्थापन (न.) २ यथापूर्वकरण (न.)
reinsurance, *n.* पुनर्विमा (पु.)
reinsure, *v.t.* पुन्हा विमा उतरणे, पुन्हा विमा उतरवणे
reinvest, *v.t.* पुन्हा गुंतवणे, पुन्हा गुंतवणूक करणे, नवीन गुंतवणूक करणे
reinvestment, *n.* पुनर्गुंतवणूक (स्त्री.), पुन्हा गुंतवणे (न.), पुन्हा गुंतवणूक करणे (न.), नवीन गुंतवणूक करणे (न.)
reissue, *v.t.&i.* १ (आदेश, मालिका वगैरे) पुन्हा काढणे २ पुन्हा विक्रीस काढणे, पुनःप्रचालित करणे ३ पुनर्निर्गमित करणे ४ पुन्हा बाहेर येणे
n. १ पुन्हा विक्रीस काढणे (न.), पुनःप्रचालन (न.) २ पुनर्निर्गम (पु.)
reject, *v.t.* १ (as, an application, etc.) फेटाळणे २ (to throw away, to discard) टाकून देणे
rejected, *adj.* १ फेटाळलेला २ त्यक्त
rejection, *n.* १ फेटाळणे (न.) २ त्याग (पु.)
relate, *v.t.&i.* १ संबंध असणे २ संबंध लावणे
related, *adj.* १ संबद्ध २ संबंधी, संबंधित
relation, *n.* संबंध (पु.)
relative, *adj.* १ (comparative) सापेक्ष २ (having relation) –संबंधी, –विषयक
n. नातेवाईक (सा.)
Relative Income Hypothesis, (the assumption that spending is related to a family's relative position in the income distribution of approximately similar families. This hypothesis was conceived by James S. Dueseuberry) सापेक्ष उत्पन्नानुसारी परिकल्पना
relatively, *adv.* सापेक्षतेने
relative price, सापेक्ष किंमत
relative value, सापेक्ष मूल्य
relative wages, सापेक्ष वेतन
relax, *v.t.&i.* शिथिल करणे, सैल करणे
relaxation, *n.* १ शिथिलता (स्त्री.) २ शिथिलन (न.)
relay, *v.t.&i.* (to arrange in shifts) पाळीची व्यवस्था करणे

n. (relieving shift of men) पाळीबदल (पु.)

release, *v.t.* १ (to give up as, a claim, right, title, etc. in favour of another; to set free or liberate) **मुक्त करणे, सोडून देणे** २ (to relieve from something that confines or burdens, etc.) **बंधमुक्त करणे** ३ **प्रथमतः प्रसारित करणे** *n.* **मुक्तता** (स्त्री.), **सुटका** (स्त्री.), **मोचन** (न.)

released, *adj.* १ **मुक्त, सोडलेला, सोडून दिलेला** २ **बंधमुक्त**

release of security, प्रतिभूति मोचन

relevant, *adj.* **प्रस्तुत, संबद्ध**

relief, *n.* १ **सहाय्य** (न.) २ **परिहार** (पु.) ३ **कार्यमुक्ति** (स्त्री.), **कार्यमुक्त करणे** (न.)

relief works, दुर्भिक्षनिवारक कामे

relieve, *v.t.* १ **सहाय्य देणे** २ **परिहार करणे** ३ **सुटका करणे** ४ **कार्यमुक्त करणे** ५ **सुसह्य करणे**

reliever, *n.* १ **निवारक** (सा.) २ **परिहारक** (सा.) ३ **कार्यमोचक** (सा.)

relinquish, *v.t.* **सोडून देणे** *cf.* abandon

relinquished, *adj.* **सोडून दिलेला**

relinquishment, *n.* **सोडून देणे** (न.)

remain, *v.i.* १ **उरणे,** (बाकी) **राहणे** २ (to continue in the same place or condition) **राहणे**

(*to remain in force* अंमलात असणे)

remainder, *n.* **उरलेला** (पु.), **बाकी** (स्त्री.), **शेष** (पु.)

remaining, *adj.* **अवशिष्ट**

remark, *v.t. & i.* १ (to make comments upon) **शेरा मारणे** २ (to take notice of) **लक्ष देणे, पाहणे**

n. **शेरा** (पु.), **अभिप्राय** (पु.)

remarkable, *adj.* **लक्षणीय, उल्लेखनीय**

remedial, *adj.* **सुधारात्मक**

remedy, *n.* **उपाययोजना** (स्त्री.), **उपाय** (पु.)

v.t. **सुधारणे**

remind, *v.t.* **स्मरण देणे**

reminder = reminder slip, *n.* **स्मरणपत्र** (न.)

remission, *n.* **सूट** (स्त्री.) *cf.* allowance

remit, *v.t. & i.* १ **सूट देणे** २ **पाठवणे** ३ **भरणा करणे** ४ **माफ करणे**

remittance, *n.* १ (sending of money) **वित्तप्रेषण** (न.) २ (as, a sum of money sent to at a distance) **वित्तप्रेष** (पु.) ३ **भरणा** (पु.) ४ **पाठवणे** (न.)

remittance account, वित्तप्रेषण लेखा

remittance facilities scheme, वित्तप्रेषण सुविधा योजना

remonetisation, *n.* **पुनर्मुद्रीकरण** (न.), **पुनर्द्रव्यण** (न.)

remonetise, *v.t.* **पुनर्मुद्रीकरण करणे, पुनर्द्रव्यण करणे**

removal, *n.* १ (change of place; transference) **हलवणे** (न.) २ **निरसन** (न.) ३ (dismissal) **काढून टाकणे** (न.), **दूर करणे** (न.)

remove, *v.t.* १ **हलवणे** २ **निरसन करणे** ३ **काढून टाकणे, दूर करणे**

remunerate, *v.t.* **पारिश्रमिक देणे**

remuneration, *n.* **पारिश्रमिक** (न.) *cf.* salary

remunerative, *adj.* १ (yielding adequate reward) **मोबदला देणारा** २ (profitable) **किफायतशीर** ३ **लाभकारी**

remunerative enterprise, किफायती उपक्रम

remunerative rates, १ (*also* **beneficial rates**) (terms used by A. Marshall where the money obtained from rates is devoted to expenditure on street lighting, drainage, etc. a net benefit being conferred on ratepayers in such cases—opposed to *onerous rates*) **मोबदलादायी पट्टी, मोबदलादायी स्थानीय कर** २ **हितकारी दर**

renaissance, *n.* (*the Renaissance*) प्रबोधन युग (न.)

rendu = franco

renew, *v.t.* (to make new or to restore to original) नवीकरण करणे
cf. renovate नूतनीकरण करणे
restore पुन:स्थापन करणे
revive पुनरुज्जीवित करणे

renewal, *n.* नवीकरण (न.)

renewal of a bill = renewal of a bill of exchange, विपत्राचे नवीकरण

renewal premium, नवीकरण विमा हप्ता

renewed, *adj.* नवीकृत

renounce, *v.t.* (to announce one's abandonment of the ownership ; to give up, to abandon) –चे संन्यसन करणे, –चा त्याग करणे

renovate, *v.t.* नूतनीकरण करणे *cf.* renew

renovation, *n.* नूतनीकरण (न.)

renowned, *adj.* प्रख्यात

rent, *n.* १ (commonly) भाटक (न.) २ (in case of houses, etc.) भाडे (न.) ३ (in case of lands) खंड (पु.)
contract rent संविदा भाडे
differential rent भेददर्शी भाडे
economic rent आर्थिक भाडे
gross rent स्थूल भाडे
net rent निव्वळ भाडे
quasi rent प्रतिरूप भाडे
quit rent सेवामुक्ति भाडे
rack rent जबर भाडे
situation rent स्थितिविशेष भाडे

rentable, *adj.* १ भाटकयोग्य २ भाडेयोग्य ३ खंडयोग्य

rent account, १ भाटक लेखा २ भाडे लेखा ३ खंड लेखा

rental, *n.* १ (an amount paid or collected as a rent ; income from rent) भाटक (न.) २ भाडे (न.) ३ खंड (पु.)
adj. (that can be or has been rented; of, or relating to rent) १ भाटक– २ भाडे– ३ खंड–

rental value, १ भाटक मूल्य २ भाडे मूल्य ३ खंड मूल्य

rent control, भाडे नियंत्रण

rent-free, *adj. & adv.* भाडेमाफ

rentier, *n.* (a person who receives a fixed income as, from lands, bonds, stocks, etc. ; one who lives on income from investment) भाटकजीवी (सा.)

rent of ability, समर्थता भाडे

rent-roll, *n.* भाडेवही (स्त्री.)

renumber, *v.t.* नवीन क्रमांक देणे

renunciation, *n.* १ संन्यसन (न.), त्याग (पुं.) २ स्वत्वत्याग (पु.) (as in : letter of renunciation स्वत्वत्याग पत्र)

renunciation of allotment, भागवाटप त्याग

reorganisation, *n.* १ पुन:संघटन (न.) २ पुनर्रचना (स्त्री.)

reorganise, *v.t. & i.* १ पुन:संघटन करणे, पुन:संघटित करणे, पुन:संघटित होणे २ पुनर्रचना करणे

reorient, *v.t.* १ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) पुनरभिमुख करणे २ (सुधारणा, बदल या दृष्टीने) पुन्हा दिशानिदेशित करणे, –चे पुर्नदिशानिदेशन करणे

reorientation, *n.* १ पुनरभिमुख करणे (न.), पुनरभिमुखन (न.) २ पुनरभिमुखता (स्त्री.) ३ पुर्नदिशानिदेशन (न.)

repair, *v.t.* दुरुस्त करणे, दुरुस्ती करणे

repairs, *n. pl.* दुरुस्ती (स्त्री.)

repairs and renewals account, दुरुस्ती व नवीकरण लेखा

repairs equalisation fund, दुरुस्ती समानीकरण निधि

reparation, *n.* हानिपूर्ति (स्त्री.) *cf.* compensation

repatriate, *v.t.* प्रत्यावर्तन करणे, प्रत्यावर्तित करणे

repatriation, *n.* (restoration to the country of origin ; selling of foreign investments and investing money at home) प्रत्यावर्तन (न.)

repay, *v.t. & i.* परतफेड करणे

repayable advance, परतफेडीचे अग्रिम

repayment, *n.* परतफेड (स्त्री.)

repeat, *v.t. & i.* पुनरावृत्ती करणे, पुनरावृत्ती होणे

repetition, *n.* १ पुनरावृत्ति (स्त्री.) २ पुनरुक्ति (स्त्री.)

replace, *v.t.* १ पुनःस्थापन करणे, पुनःस्थापित करणे २ –च्या बदली ठेवणे, –च्या जागी ठेवणे, –च्या जागी येणे, –च्या जागी योजणे

replacement, *n.* पुनःस्थापन (न.)

replacement cost principle, पुनःस्थापन परिव्यय तत्त्व

replacement licence, पुनःस्थापन अनुज्ञप्ति

replacement rate, पुनःस्थापन दर

replenish, *v.t.* पुनःपूर्ती करणे

replenishment, *n.* पुनःपूर्ति (स्त्री.)

reply, *v.t. & i.* उत्तर देणे

n. उत्तर (न.)

reply card = reply coupon, जोडकार्ड (न.), जोड कुपन

report, *v.t. & i.* १ (to give a formal or official account or statement of) प्रतिवेदन देणे २ (to give esp. a called for account) अहवाल देणे, प्रतिवृत्त देणे ३ बातमी देणे, वृत्त देणे

n. १ प्रतिवेदन (न.) २ अहवाल (पु.), प्रतिवृत्त (न.) ३ वृत्त (न.)

reporter, *n.* वार्ताहर (सा.)

repository, *n.* संग्रहस्थान (न.), कोठार (न.)

represent, *v.t.* १ प्रतिनिधित्व करणे २ (to make clear ; explain ; point out) दर्शित करणे ३ (to describe as) प्रतिरूपित करणे ३ (as, to allege that) अभिवेदन करणे

representation, *n.* १ प्रतिनिधित्व (न.) २ दर्शक असणे (न.) ३ प्रतिरूपण (न.), ४ अभिवेदन (न.)

representative, *n.* प्रतिनिधि (सा.)

cf. agent अभिकर्ता, एजंट
factor अडत्या
proxy प्रतिपत्री

adj. १ (serving as an example of a class or group) प्रातिनिधिक २ (serving to portray or show) दर्शक

(*in representative character or capacity* प्रतिनिधी या नात्याने)

representative firm, प्रातिनिधिक व्यवसाय संस्था

representative money, प्रातिनिधिक पैसा

representative paper-money, प्रातिनिधिक कागदी पैसा

repress, *v.t.* दडपणे, दमन करणे, दाबणे

repressed inflation, (a condition in which direct economic controls, as, price and wage controls etc. are utilised to prevent inflation without removing the underlying inflationary pressures) दाबित चलन अतिवृद्धि, दाबित अतिवृद्धि

reproduce, *v.t.* १ पुनरुत्पादन करणे २ प्रतिरूप करणे

reproduction, *n.* १ पुनरुत्पादन (न.) २ (as, regeneration) प्रजनन (न.)

reproduction rate, प्रजनन दर

reproductive, *adj.* पुनरुत्पादक, पुनरुत्पादी

reproductive age group, (women among the age group of usually 15 to 50 years) जननक्षम वयोगट

reproductive cycle, पुनःस्थापन चक्र

reproductive debt, पुनरुत्पादी ऋण

republic, *n.* गणराज्य (न.), प्रजासत्ताक (न.)

repudiate, *v.t.* (refuse to accept or to acknowledge; refuse to pay an obligation or debt) प्रत्यादिष्ट करणे

repudiation, *n.* (refusal of a country to acknowledge an obligation to another, more particularly debts incurred of an ally during war) प्रत्यादेश (पु.)

reputation, *n.* लौकिक (पु.), नावलौकिक (पु.)

repute, *n.* लौकिक (पु.)

reputed, *adj.* लौकिकवान

request, *n.* विनंती (स्त्री.)
v.t. विनंती करणे

require, *v.t.* १ आवश्यकता असणे, जरूरी असणे २ (to order ; to insist upon as, a right or by authority) फर्मावणे ३ (to impose a command or compulsion upon) भाग पाडणे

required, *adj.* आवश्यक

requirement, *n.* आवश्यकता (स्त्री.), गरज (स्त्री.)

requisite, *n.* १ आवश्यकता (स्त्री.) २ आवश्यक वस्तु (स्त्री.) ३ आवश्यक बाब (स्त्री.)
adj. आवश्यक

requisites of production, उत्पादनाच्या आवश्यक बाबी, उत्पादनाच्या आवश्यक वस्तू

requisition, *n.* १ मागणी (स्त्री.) २ *Law* अधिग्रहण (न.)
v.t. १ मागणी करणे २ *Law* अधिग्रहण करणे

requisitioned, *adj.* १ मागणी केलेला २ अधिगृहीत

resale, *n.* पुनर्विक्री (स्त्री.)

resale price, पुनर्विक्री किंमत

resale price maintenance, (arrangement whereby retailers are obliged to sell goods at prices fixed by the manufacturers) पुनर्विक्री किंमत पालन, पुनर्विक्री किंमतीचे पालन करणे

research, *n.* संशोधन (न.)

reservation, *n.* १ आरक्षण (न.) २ राखवण (स्त्री.) ३ (limiting condition, limitation) मर्यादा (स्त्री.)

reservation demand, विक्रेता मागणी धारणा, विक्रेत्याची मागणी धारणा

reservation price, विक्रेत्याची राखीव किंमत

reserve, *v.t.* १ आरक्षित करणे २ राखून ठेवणे
n. राखीव निधि (पु.), संचिति (स्त्री.)
adj. राखीव

Reserve Bank of India, भारताची रिझर्व्ह बँक

reserve capital, (*also* called **reserve liability**) (share capital of a company which will only be called up if it is wound up) राखीव भांडवल

reserved, *adj.* १ आरक्षित २ राखीव

reserve depletion, संचिति अपचय

reserved forest, राखीव वन

reserved seat, राखीव जागा

reserve for bad and doubtful debts, बुडित व शंकास्पद कर्ज राखीव निधि

reserve for bad debts = **bad debt reserve**

reserve for discount, बट्टा निधि (बट्टा राखीव निधि)

reserve for dividend equalisation, लाभांश समानीकरण राखीव निधि

reserve for doubtful debts, शंकास्पद कर्ज राखीव निधि

reserve for rehabilitation, पुनर्वसन राखीव निधि

reserve fund, (past profits of a company not distributed as, dividend and retained for future development) राखीव निधि

reserve gold, राखीव सोने, राखीव सुवर्ण निधि

reserve liability, (*also* called **reserve capital**) राखीव दायित्व
reserve price, १ (a price announced at an auction as, the least that will be entertained) राखीव किंमत २ राखीव मूल्य
reserve ratio = cash ratio
reserve requirement, राखीव निधीविषयक आवश्यकता
reserves, *n. pl.* राखीव निधि (पु.), गंगाजळी (स्त्री.)
reserves and adjustments, संचिती आणि समायोजने
reserve stock, राखीव संग्रह, राखीव साठा
reship, *v.t.* पुनर्नौभरण करणे, जहाजाने पुन्हा पाठवणे
reshipment, *n.* १ पुनर्नौभरण (न.) २ पुनर्नौप्रेष (पु.) ३ पुन्हा पाठवलेला जहाजी माल (पु.)
reside, *v.t.* राहणे
residence, *n.* १ निवास (पु.), निवासस्थान (न.) २ रहिवास (पु.)
resident, *n.* १ निवासी (सा.) २ रहिवासी (सा.)
residential, *adj.* निवासी, निवासविषयक
residing, *adj.* राहणारा
residual, *adj.* उरलेला, अवशिष्ट
residual claimant, अवशिष्ट मागणीदार, अवशिष्ट अध्यर्थी
residual employment, अवशिष्ट सेवायोजन
residual unemployment, अवशिष्ट बेकारी
residual value, अवशिष्ट मूल्य
residuary, *adj.* अवशिष्ट
residuary legatee, *Law* अवशिष्ट मृत्युपत्रित-दानग्राही
residuary power, अवशिष्ट शक्ति
residue, *n.* अवशेष (पु.)
residuum, *n.* (*pl.* **residua** *or* **residuums**) (a term used by A. Marshall and others for poorest stratum of a community) अवशिष्ट समाज (पु.)
resign, *v.t.* राजीनामा देणे, त्यागपत्र देणे
resignation, *n.* १ राजीनामा (पु.), त्यागपत्र (न.) २ राजीनामा देणे (न.)
resist, *v.t.* प्रतिकार करणे
resistance, *n.* १ (the act or instance of resisting ; passive or active opposition) प्रतिकार (पु.) २ (power or capacity to resist an opposing force) प्रतिकारिता (स्त्री.)
resolution, *n.* १ निर्णय (पु.) २ ठराव (पु.) ३ निश्चय (पु.)
resolve, *v.t.* १ संकल्प करणे २ निश्चय करणे ३ (as, to reach a decision about ; to settle) मिटवणे
n. १ संकल्प (पु.) २ निश्चय (पु.)
resort, *v.i.* अवलंब करणे
n. १ आश्रय (पु.) २ उपाय (पु.) ३ ठिकाण (न.) ४ स्थान (न.) (as in : health resort आरोग्यस्थान)
resourceful, *adj.* कृतिचतुर
resourcefulness, *n.* कृतिचातुर्य (न.)
resources, *n. pl.* १ (wealth, supplies of goods, raw materials, etc. which a person, country, etc. has or can use) साधनसंपत्ति (स्त्री.) २ साधने (न.अ.व.)
respective, *adj.* आपापला, ज्याचा त्याचा
respectively, *adv.* अनुक्रमे, यथाक्रम
respond, *v.i.* १ प्रतिसाद देणे, प्रतियोग देणे २ जबाब देणे
respondentia **bond,** (mortgage on *cargo* of a ship raised by the master, etc.) नौभार बंधपत्र
cf. bottomry bond नौतारण बंधपत्र
response, *n.* १ प्रतिसाद (पु.), प्रतियोग (पु.) २ उत्तर (न.), जबाब (पु.)
responsibility, *n.* जबाबदारी (स्त्री.)

responsible, *adj.* जबाबदार
responsibly, *adv.* जबाबदारीने
responsive, *adj.* (ready to respond) प्रतियोगी
restitute, *v.t.* १ (to resume original position) पूर्वस्थितीवर आणणे २ प्रत्यास्थापन करणे
restitution, *n.* १ प्रत्यास्थापन (न.) २ (the making good, or giving an equivalent for some injury) प्रतिदान (न.)
restoration, *n.* १ परत करणे (न.) २ पूर्ववत होणे (न.)
restore, *v.t.* १ पुनःस्थापन करणे *cf.* renew २ परत देणे, परत करणे ३ पूर्ववत करणे
restrain, *v.t.* प्रतिरोध करणे
restrained, *adj.* प्रतिरोधित
restraint, *n.* १ प्रतिरोध (पु.) २ (a check or control over free, easy or unruly expression) संयम (पु.)
restraint of trade, व्यापार प्रतिरोध
restrict, *v.t.* निर्बंध घालणे
restricted, *adj.* निर्बंधित
restricted assests, निर्बंधित मत्ता
restricted convertibility, निर्बंधित परिवर्तनीयता
restricted trade, निर्बंधित व्यापार
restriction, *n.* निर्बंध (पु.)
restriction of imports, आयातीवरील निर्बंध
restriction of output, उत्पादनावरील निर्बंध
restriction on allotment, भागवाटपावरील निर्बंध
restrictive, *adj.* निर्बंधक
restrictive duty, निर्बंधक शुल्क
restrictive endorsement, निर्बंधक पृष्ठांकन
restrictive trade practices, निर्बंधक व्यापार प्रथा
result, *v.i.* १ परिणती होणे २ उद्भवणे
n. निकाल (पु.), परिणाम (पु.)
resultant, *adj.* परिणामस्वरूप, परिणामभूत
reswitching, *n.* पुनरंतरण (न.)
retail, *adj.* फुटकळ, किरकोळ
n. (sale of goods in relatively small quantities) फुटकळ विक्री (स्त्री.), किरकोळ विक्री (स्त्री.)
v.t. फुटकळ विक्री करणे, किरकोळ विक्री करणे
retailer, *n.* फुटकळ व्यापारी (पु.), किरकोळ व्यापारी (पु.)
retail price, फुटकळ किंमत, किरकोळ किंमत
retail price index = **index of retail prices**
retail sale, फुटकळ विक्री, किरकोळ विक्री
retail trade, फुटकळ व्यापार
retain, *v.t.* १ ठेवून घेणे २ टिकवून ठेवणे ३ धारण करणे
retainable, *adj.* ठेवून घेण्याजोगा
retained earnings = **undistributed profits**
retainer, *n.* प्रतिधारणशुल्क (न.)
retaliate, *v.t. & i.* प्रत्याघात करणे
retaliation, *n.* प्रत्याघात (पु.)
retaliatory, *adj.* प्रत्याघाती, प्रत्याघातात्मक
retaliatory tariff, प्रत्याघाती प्रशुल्क
retard, *v.t. & i.* १ खुंटवणे, खुंटणे २ (गती, वेग इत्यादि) मंद करणे
retardation, *n.* १ खुंटवणे (न.) २ मंदन (न.) ३ (delay) विलंब (पु.)
retarded, *adj.* खुंटलेला
retention, *n.* १ ठेवून घेणे (न.) २ टिकवून ठेवणे (न.) ३ धारण करणे (न.), धारणाशक्ति (स्त्री.) ४ प्रतिधारण (न.)
retention money, प्रतिधारण पैसा
retention price, (as in : steel control, etc. in India, the prices paid to the producers which are known as 'retention prices') नियंत्रित धारण किंमत
retire, *v.t. & i.* १ (to withdraw from circulation or from the market; as, to pay) निर्वातित करणे, निर्वातित होणे २ सेवानिवृत्त होणे ३ निवृत्त होणे

retire a bill of exchange, (to pay a bill of exchange) विपत्र निर्वातित करणे
retired, *adj.* १ निर्वातित २ सेवानिवृत्त ३ निवृत्त
retired bill, निर्वातित विपत्र
retirement, *n.* १ (as, of bills, notes, etc.) निवर्तन (न.) २ सेवानिवृत्ति (स्त्री.) ३ निवृत्ति (स्त्री.)
retirement benefit, सेवानिवृत्ति लाभ
retirement of a bill, विपत्राचे निवर्तन
retirement pension, सेवानिवृत्ति वेतन
retiring a bill, विपत्र निर्वातित करणे
retiring a bill under rebate, वटावाने विपत्र निर्वातित करणे
retrograde, *adj.* १ पुच्छगामी २ वक्री
retrogression, *n.* पुच्छगमन (न.)
retrospective, *adj.* भूतलक्ष्यी
return, *v.t. & i.* १ परत पाठवणे २ परत करणे, परत देणे, परतवणे ३ (to state, or describe officially esp. in answer to a demand) विवरण पाठवणे, विवरण देणे *n.* १ विवरण (न.) २ (oft. used in *pl.*—the profit from labour, investment or business; income or profit in relation to its source; as, yield) प्राप्ति (स्त्री.), उत्पन्न (न.) ३ *Econ.* (output resulting from the use of given inputs) प्रत्याय (पु.) ४ (in *pl.*—unsold goods returned back for cash or credit) परती माल (पु.) ५ (anything returned as, cheque, etc.) परत पाठवलेला (धनादेश वगैरे) (पु.)
returning of a cheque, धनादेश परत पाठवणे, धनादेश परतवणे
return of allotment, भागवाटपाचे विवरण
revalorisation, *n.* मूल्य पुनःस्थापन (न.)
revalorise, *v.t.* (to change the valuation as, of assets, or currency following an inflation) मूल्य पुनःस्थापित करणे, –च्या मूल्याचे पुनःस्थापन करणे
revaluation, *n.* १ पुनर्मूल्यन (न.) २ (as, of a currency) उर्ध्वमूल्यन (न.)
revaluation of assets, मत्तेचे पुनर्मूल्यन
revaluation process, पुनर्मूल्यन प्रक्रिया
revalue, *v.t.* १ पुनर्मूल्यन करणे २ (as, a currency) उर्ध्वमूल्यन करणे
revealed preference, अभिव्यक्त पसंती
revealed preference principle, अभिव्यक्त पसंती तत्त्व
revealed preference theory, अभिव्यक्त पसंती सिद्धांत
revenue, *n.* १ (as, income, esp. the total annual income of the state) आगम (पु.), महसूल (पु.) २ (in *pl.*—as, separate items of revenue put together) आगमाच्या बाबी (स्त्री.अ.व.), महसुलाच्या बाबी (स्त्री.अ.व.)
revenue account, आगम लेखा
revenue assessment of land, जमिनीची महसुली आकारणी
revenue budget, महसुली अर्थसंकल्प
revenue expenditure, १ महसुली व्यय २ महसुली खर्च
revenue reserve fund, महसुली राखीव निधि
reverification, *n.* पुन्हा पडताळणी (स्त्री.)
reverse, *adj.* प्रति, विपरीत, प्रतिकूल, उलटा *v.t.* १ फिरवणे २ उलटवणे
reverse yield gap, (a term applied to a condition when the yield on equities is lower than on gilt-edged and other fixed interest securities) विपरीत लाभ अंतर, विपरीत प्राप्ति अंतर
reversion, *n.* १ (reverting of property, etc.) प्रत्यावर्तन (न.) २ उलटवण (न.)
reversionary, *adj.* प्रत्यावर्ती
reversionary annuity, प्रत्यावर्ती वार्षिकी
revert, *v.t. & i.* प्रत्यावर्तित करणे, प्रत्यावर्तित होणे

review, *n.* १ (a critical examination) परीक्षण (न.) २ (a general survey or view, as, of the events of a period) आढावा (पु.)
v.t. १ परीक्षण करणे २ आढावा घेणे
revise, *v.t.* १ सुधारणे २ पुनरीक्षण करणे
revised, *adj.* १ सुधारित, सुधारलेला २ पुनरीक्षित
revised budget, सुधारित अर्थसंकल्प
revision, *n.* १ सुधारणे (न.) २ पुनरीक्षण (न.)
revival, *n.* पुनरुज्जीवन (न.)
revivalist, *n.* पुनरुज्जीवनवादी (सा.)
revive, *v.t. & i.* १ पुनरुज्जीवित करणे *cf.* renew २ पुन्हा चालना देणे
revocable, *adj.* रद्द करता येण्यासारखा, रद्द करता येण्याजोगा
revocable credit = unconfirmed credit
revocable letter of credit, (*also* unconfirmed letter of credit) रद्द करता येण्याजोगे पतपत्र
revocation, *n.* १ रद्द करणे (न.) २ परत घेणे (न.)
revoke, *v.t* १ रद्द करणे २ परत घेणे
revolution, *n.* क्रांति (स्त्री.)
revolutionary, *adj.* क्रांतिकारी
revolving, *adj.* १ फिरता २ परिक्रामी
revolving credit, (although granted for a fixed amount, this type of credit is automatically renewed for the same amount when exhausted) परिक्रामी पत
reward, *n.* बक्षीस (न.), पारितोषिक (न.)
riches, *n. pl.* (wealth) संपत्ति (स्त्री.)
rig, *v.t. Stock-exch.* (to cause artificial rise or fall in prices) गैर वधघट करणे
rigging, *n. Stock-exch.* गैर वधघट करणे (न.)
rigging the market, बाजारात गैर वधघट करणे
right, *n.* अधिकार (पु.)
adj. ठीक, उचित, न्याय्य
right of preemption, अग्रक्रयाधिकार (पु.)
right of redemption, विमोचन अधिकार
right of resale, पुर्नविक्री अधिकार
rights issue, (*also* scrip issue *or* capitalisation issue *or* stock dividend *or* stock split) १ अधिकार भाग २ अधिकार भाग प्रचालन
"rights" letter, अधिकार भाग पत्र
ring, *n.* १ टोळी (स्त्री.) २ वर्तुळ (न.)
ring money, अलंकार पैसा
rise, *v.i.* १ वाढणे, वाढ होणे २ उद्भवणे
n. १ वाढ (स्त्री.) २ उत्कर्ष (पु.) ३ उदय (पु.)
risk, *n.* १ जोखीम (स्त्री.) २ धोका (पु.)
risk bearing, जोखमी
risk capital, (a term sometimes used of equities or ordinary shares, the dividend of which varies with the profits earned by company) जोखमी भांडवल
risk note, जोखीम पत्र
risk purchases, जोखीम खरेदी
risks in production, उत्पादनातील जोखीम
rival, *n.* प्रतिस्पर्धी (सा.)
v.t. १ ईर्ष्या बाळगणे २ प्रतिस्पर्धा करणे, बरोबरी करणे
rival commodity, (a term used of goods that are close substitutes for one another) प्रतिस्पर्धी वस्तु
rival demand, (as, competitive demand) प्रतिस्पर्धी मागणी
rivalry, *n.* १ ईर्ष्या (स्त्री.) २ चुरस (स्त्री.), प्रतिस्पर्धा (स्त्री.)
rival supply, (as, competitive supply) प्रतिस्पर्धा पुरवठा
role, *n.* १ कार्य (न.) २ भूमिका (स्त्री.)
roll, *n.* १ यादी (स्त्री.) २ पट (पु.) ३ नामावली (स्त्री.)

rolling, *adj.* (coming in regular rotation ; as, recurring) **आवर्तनी**
rolling adjustment, आवर्तनी समायोजन
rolling plan = roll over plan
rolling-stock, *n.* **चक्रीयाने** (न.अ.व.)
roll over plan, (*also* **rolling plan**) **सरकती योजना**
room, *n.* १ (space enclosed, or set apart) **कक्ष** (पु.) २ (necessary, or available space) **जागा** (स्त्री.) ३ (scope) **वाव** (पु.)
rotate, *v.t. & i.* १ **परिभ्रमण करणे** २ *Agric.* (to cause to grow in rotation) (पिके इत्यादी) **आळीपाळीने काढणे**
rotation, *n.* १ **परिभ्रमण** (न.) २ **आळीपाळी** (स्त्री.)
(*in rotation* आळीपाळीने)
rotation crop, चक्री पीक
rotation of crops, चक्री पीक काढणे
rouble = ruble
rough, *adj.* १ (incomplete) **कच्चा** २ (approximate) **स्थूल** ३ **खडबडीत** ४ **जाडाभरडा**
rough account, स्थूल लेखा, कच्चा लेखा
rough book, कच्ची वही
roughly, *adv.* १ **स्थूलमानाने** २ **कठोरपणाने**
round, *adj.* १ **गोल, वाटोळा** २ (as, number) **पूर्ण–** (as in : round figures पूर्णांक) ३ (roughly correct) **ठोकळ**
n. १ (as, of a salesman, etc.) **फेरी** (स्त्री.) २ **परिक्षेत्र** (न.)
roundabout, *adj.* **फेऱ्याचा**
adv. १ (on all sides) **सभोवार** २ (indirectly) **पर्यायाने** ३ (approximately) **अदमासे**
roundabout method of production, फेऱ्याची उत्पादन पद्धति
round off, पूर्णांक करणे
royalties paid in advance, अग्रदत्त स्वामित्वधन
royalty, *n.* १ (payment made for the right to exploit minerals from somebody else's land, or to use a patent or a copyright) **स्वामित्वधन** (न.) २ (as, a right, prerogative) **स्वामिस्व** (न.)
royalty account, स्वामित्वधन लेखा
royalty rent, स्वामिस्व खंड
ruble, *n.* (*also* **rouble**) (the basic monetary unit of the U.S.S.R.) **रुबल** (पु.)
rude, *adj.* **उर्मट**
rudiment, *n.* १ (in *pl.*—an element or first principle of any art or science) **मूलतत्त्व** (न.)
rudimentary, *adj.* **प्राथमिक**
rule, *n.* १ **नियम** (पु.) २ (in *pl.*—as, a set of rules) **नियमावली** (स्त्री.)
rules of arbitration, लवाद नियम
ruling, *n.* १ **अधिनिर्णय** (पु.) २ **आखणे** (न.)
runaway inflation = hyper inflation
run into debt, ऋणग्रस्त होणे
running, *adj.* १ (current) **चालू** २ **धावता**
running contract, चालू संविदा
running credit, चालू पत
run on a bank, १ **बँकेकडे धाव घेणे** २ **विश्वासाअभावी बँकेवर येणारी झुंबड**
rupee, *n.* (monetary unit in India and Pakistan) **रुपया** (पु.)
rupee currency area, रुपया चलन क्षेत्र
rupee debt, रुपयातील ऋण
rupee equivalent, रुपयातील सममूल्य
rupee loan, रुपयातील कर्ज
rupee paper, (*also* **rupee securities**) **रुपयातील रोखे**
rupee rate, रुपयातील दर
rupee securities = rupee paper
rupiah, *n.* (Indonesian unit of currency) **रुपिया** (पु.)
rural, *adj.* **ग्रामीण, ग्राम–**
rural area, ग्रामीण क्षेत्र

rural bank, ग्रामीण बँक, ग्रामीण अधिकोष
rural co-operative society, ग्रामीण सहकारी संस्था
rural credit, ग्रामीण पत
rural credit bank, ग्रामीण पत बँक
rural debenture, ग्रामीण ऋणपत्र
rural development, ग्राम विकास
rural economics, ग्रामीण अर्थशास्त्र
rural finance, ग्रामीण वित्तव्यवस्था
rural indebtedness, ग्रामीण कर्जबाजारीपणा
rural industries, ग्रामोद्योग (पु.)
rural problem, १ ग्रामीण प्रश्न २ ग्रामीण समस्या
rural reconstruction, १ ग्रामीण पुनर्रचना २ ग्रामीण पुर्नानिर्माण
rural-rural migration, ग्रामीण-ग्रामीण स्थलांतरण
rural uplift, ग्रामोद्धार (पु.)
rural-urban migration, ग्रामीण-नागरी स्थलांतरण
rural urban ratio, ग्रामीण नागर प्रमाण
rural works, ग्रामीण बांधकामे

S

sabotage, *n.* **घातपात** (पु.)
sacrifice, *n.* (*w.r.t.* taxation) **त्याग** (पु.)
v.t. **त्याग करणे**
equal absolute sacrifice समनिरपेक्ष त्याग
equimarginal sacrifice समसीमांतिक त्याग
equiproportional sacrifice, समप्रमाण त्याग
marginal sacrifice सीमांतिक त्याग
minimum sacrifice किमान त्याग
safe, *adj.* **निर्धोक, बिनधोक, सुरक्षित**
n. (a chest) **तिजोरी** (स्त्री.)
safe and sound, सुखरूप
safe-custody, *n.* **सुरक्षित ताबा** (पु.)
safe-deposit, *n.* **सुरक्षित ठेव** (स्त्री.)
safe-deposit vault, सुरक्षित ठेवघर
safeguard, *n.* १ **खबरदारी** (स्त्री.) २ (in *pl.*) **संरक्षक उपाययोजना** (स्त्री.अ.व.)
v.t. १ (as, to guard against) **खबरदारी घेणे** २ (as, to protect) **सुरक्षित ठेवणे**
safeguarding of industry, (alternative term for *protection*) **उद्योगाचे संरक्षण**
safe-keeping, *n.* **सुरक्षण** (न.)
safely, *adv.* **सुरक्षितपणे**
safety, *n.* **सुरक्षितता** (स्त्री.), **सुरक्षा** (स्त्री.)
safety-fund, *n.* **सुरक्षा निधि** (पु.)
safety-fund method, सुरक्षा निधि पद्धति
sag, *v.i.* (to decline from a thriving position) **अवनत होणे, मूल्यावनत होणे**
sagging, *n.* **अवनयन** (न.), **मूल्यावनयन** (न.)
salable = saleable
salaried, *adj.* **वेतनी**
salaried class, वेतनी वर्ग, पगारदार वर्ग
salaries account, वेतन लेखा
salary, *n.* **वेतन** (न.)
cf. emoluments वित्तलब्धि
fee फी, शुल्क
honorarium मानधन, मानद्रव्य
pay वेतन, पगार
remuneration पारिश्रमिक
wages मजुरी
salary-earner, *n.* **वेतनदार** (सा.)
salary-scale, *n.* **वेतनमान** (न.), **वेतनश्रेणी** (स्त्री.)
sale, *n.* **विक्री** (स्त्री.), **विक्रय** (पु.)
saleable, *adj.* (*also* salable) **विक्रेय, विक्रीयोग्य**
sale-counter, *n.* **विक्री खिडकी** (स्त्री.), **विक्री फलक** (पु.)
sale deed, विक्रीखत (न.), **विक्रय विलेख**
Sale of Goods Act, माल विक्रय अधिनियम
sale-price, *n.* **विक्री मूल्य** (न.), **विक्रीची किंमत** (स्त्री.)
sale proceeds, विक्री उत्पन्न, विक्री (स्त्री.)
sales account, विक्री लेखा
sales agency, विक्रय अभिकरण, विक्री एजन्सी
sales book, विक्री पुस्तक
sales conference, विक्रय परिषद
sales contest, विक्री चढाओढ
sales convention, विक्रय संमेलन
sales department, (that part of a business company that is concerned with selling goods) **विक्री विभाग**
sales ledger, विक्रय खातेवही, विक्रीची खातेवही
salesman, *n.* (*pl.* salesmen) **विक्रेता** (पु.)
sales manager, (an executive of a firm who is responsible for sales promotion) **विक्री व्यवस्थापक**
salesmanship, *n.* (the art of persuading people to buy a particular commodity) **विक्रयकला** (स्त्री.)
sales promotion, १ (efforts other than advertising to increase sales by creating or expanding the demand for a product) **विक्री संवर्धन** २ **विक्रय प्रवर्तन**
sales quota, विक्रेय वाटा, विक्रेय कोटा

sales return book = **inward returns book**

sales tax, (tax payable on the sum received for articles sold) **विक्रीकर** (पु.)

Sales Tax Act, विक्रीकर अधिनियम, विक्रीकर कायदा

saleswoman, *n.* (*pl.* **saleswomen**) **विक्रेती** (स्त्री.)

salient, *adj.* **ठळक, प्रकृष्ट**

salvage, *n.* १ (a part of the property that survives the marine peril) **नष्टशेष** (पु.) २ (act of saving or rescuing a ship or its cargo) **नष्टशेष शोधन** (न.) ३ (as, a compensation paid for saving a ship or its cargo) **नष्टशेष शोधन शुल्क** (न.)

same, *adj.* **तोच, तसाच** *cf.* identical

sample, *n.* (small quantity taken to show quality of the whole) **वस्तुनमुना** (पु.), **मासला** (पु.), **नमुना** (पु.)

sampling, *n.* १ **नमुना चाचणी** (स्त्री.) २ **नमुना घेणे** (न.)

sanction, *n.* १ **मंजुरी** (स्त्री.) २ (support, confirmation) **पाठबळ** (न.) ३ (a coercive measure adopted usu. by several nations in concert for forcing a nation violating international law to desist or yield to adjudication esp. by withholding loans, limits in trade relations, etc.) **अनुशास्ति** (स्त्री.)

v.t. **मंजूर करणे**

sanctioned, *adj.* **मंजूर, मंजूर केलेला**

sandwich courses, (those under which employees spend alternate periods of the year at a college and in industry) **छोटे शिक्षणक्रम, सांतराल शिक्षणक्रम**

"sans recourse", (*also* **"without recourse"**) **"ना दायित्व", "जबाबदार नाही"**

"sans recourse" endorsement, "ना दायित्व" पृष्ठांकन

"sans recourse to me", "माझ्यावर दायित्व न ठेवता", "मला जबाबदार न धरता"

satiability, *n.* **परितृप्यता** (स्त्री.), **तृप्तिक्षमता** (स्त्री.)

satiable, *adj.* **परितृप्य, तृप्तिक्षम**

satiable wants, परितृप्य गरजा, तृप्तिक्षम गरजा

satiate, *v.t.* (to satisfy fully) **परितृप्त करणे**

satiated, *adj.* **परितृप्त**

satiation, *n.* **परितृप्ति** (स्त्री.)

satiety, *n.* (the quality or state of being fed to, or beyond capacity) **अतितृप्ति** (स्त्री.), **पूर्णतृप्ति** (स्त्री.)

satisfaction, *n.* १ (the gain one derives from a commodity or service) **समाधान** (न.), **संतोष** (पु.) २ (as, fulfilment of an obligation, etc.) **पूर्ति** (स्त्री.) ३ (as, payment of debts, etc.) **फेड** (स्त्री.)

satisfaction of mortgage, १ **गहाणाची पूर्ती** २ **गहाणाची फेड करणे**

satisfaction of wants, गरजांची पूर्ती

satisfactorily, *adv.* **समाधानकारक रीतीने**

satisfactory, *adj.* **समाधानकारक**

satisfied, *adj.* **समाधान झालेला, संतुष्ट**

satisfy, *v.t.* & *i.* १ **समाधान करणे, समाधान होणे, संतोष देणे, संतोष होणे** २ **पूर्ती करणे, पूर्ती होणे** ३ **फेड करणे**

saturation point, संतृप्ति बिंदु

save, *v.t.* & *i.* १ **बचत करणे** २ **वाचवणे** ३ **रक्षण करणे**

prep. **—वाचून, —व्यतिरिक्त**

saving, *n.* १ **बचत करणे** (न.) २ (in *pl.*—sums saved from time to time) **बचत** (स्त्री.) ३ *Law* (exception, reservation) **व्यावृत्ति** (स्त्री.)

saving-investment theory, बचत-गुंतवणूक सिद्धांत

savings account, बचत खाते, बचत लेखा

savings bank, बचत बँक
savings-bank account, बचत बँक खाते
savings bond, बचत रोखा
savings certificate, बचत पत्र
savings deposit, बचत ठेव
savings deposit account, बचत ठेव खाते
savings function, बचत फल, बचत अनुवर्त
scale, *n.* १ (a graduated or ordered series of degrees, stages or classes; a scheme of comparative rank or order) श्रेणी (स्त्री.) २ (a set of graduated wage rates) मान (न.) (as in : pay scale वेतनमान) ३ (as, an instrument for measuring) मापनी (स्त्री.) ४ (relative measure) प्रमाण (न.), परिमाण (न.)
v.t. १ (to pattern, make, regulate, set or estimate according to some proportion rate, standard or control) प्रमाणशीर नियमन करणे २ (increase or reduce according to a fixed ratio) कमीअधिक करणे
scale down, क्रमाने घटवणे
scale effect, (the effect on the size of a firm of a change in demand of its product) परिमाण परिणाम
scale of preference, पसंती श्रेणी, अधिमान श्रेणी
scale up, क्रमाने वाढवणे
scarce, *adj.* १ दुर्लभ, दुर्मिळ, स्वल्प २ विरळ
scarce goods, दुर्लभ वस्तू
scarcity, *n.* दुर्मिळता (स्त्री.), स्वल्पता (स्त्री.), टंचाई (स्त्री.), कमताई (स्त्री.), वाण (स्त्री.)
scarcity rent, १ दुर्मिळता भाटक २ दुर्मिळता भाडे ३ दुर्मिळता खंड
scarcity value, दुर्मिळता मूल्य
schedule, *n.* अनुसूची (स्त्री.)
v.t. अनुसूचित करणे
scheduled, *adj.* अनुसूचित
scheduled bank, अनुसूचित बँक
scheduled interest, अनुसूचित व्याज
scheduled rates, अनुसूचित दर
scheme, *n.* योजना (स्त्री.)
v.t. & i. योजना बनवणे, योजना आखणे
school, *n.* १ संप्रदाय (पु.) (as in : classical school प्रतिष्ठित संप्रदाय) २ (as, a school of thought) मतप्रणाली (स्त्री.)
scientific, *adj.* १ वैज्ञानिक, विज्ञान– २ शास्त्रोक्त, शास्त्रीय, शास्त्रशुद्ध
scientific management, शास्त्रशुद्ध व्यवस्थापन
scope, *n.* वाव (पु.), व्याप्ति (स्त्री.)
scope of economics, अर्थशास्त्राची व्याप्ति
scrap, *n.* (लोखंड वगैरेची) मोड (स्त्री.)
v.t. १ मोडीत काढणे २ निरुपयोगी म्हणून टाकून देणे, त्याज्य ठरवणे
scrap value, मोड मूल्य
scratch, *v.t. & i.* खोडून टाकणे, काढून टाकणे
adj. अव्यवस्थित लिहिलेला, खरडलेला
scrip, *n.* १ स्क्रिप (न.) २ कच्चे प्रमाणपत्र (न.)
scrip certificate, स्क्रिप प्रमाणपत्र
scrip dividend, (dividend issued in form of shares) लाभांश भाग
scrip dollar, स्क्रिप डॉलर
scrip issue = rights issue
scroll, *n.* लेखपट (पु.)
scrutinise, *v.t. & i.* १ परिनिरीक्षण करणे २ छाननी करणे
scrutiny, *n.* १ परिनिरीक्षण (न.) २ छाननी (स्त्री.)
seaborne, *adj.* समुद्री, सागरी
seaborne-trade, *n.* सागरी व्यापार (पु.)
sea customs, समुद्री सीमाशुल्क
seal, *n.* मुद्रा (स्त्री.), मोहोर (स्त्री.)
v.t. & i. १ (to set or affix an authenticating seal to) मुद्रा करणे, मुद्रा लावणे २ (to fasten with, or as if with a seal to prevent tampering) मोहोरबंद करणे

seal and signature, मुद्रा व स्वाक्षरी, मोहोर व सही
sealed, *adj.* १ मुद्रांकित २ मोहोरबंद
sealed cover, मोहोरबंद पाकीट
sealed tender, मोहोरबंद निविदा
seal register, मुद्रा नोंदवही
season, *n.* १ मोसम (पु.), हंगाम (पु.) २ ऋतु (पु.)
seasonal, *adj.* १ मोसमी, हंगामी २ ऋतु-नुसारी
seasonal demand for cash, रोख पैशासाठी होणारी हंगामी मागणी
seasonal employment, मोसमी सेवायोजन, हंगामी सेवायोजन
seasonal migration, हंगामी स्थलांतरण
seasonal occupation, हंगामी व्यवसाय
seasonal unemployment, मोसमी बेकारी, हंगामी बेकारी
sea transport, समुद्र परिवहन
seaworthiness, *n.* सागरक्षमता (स्त्री.), सागरी प्रवासक्षमता (स्त्री.)
seaworthy, *adj.* सागरक्षम, तरणयोग्य, सागरी प्रवासक्षम
second, *adj.* १ द्वितीय, दुसरा २ दुय्यम *n.* द्वितीयक (पु.)
secondarily, *adv.* १ द्वितीयतः २ गौणतः
secondary, *adj.* गौण, दुय्यम
secondary employment, (the employment created as a result of increased spending of the people drawn into primary employment) दुय्यम सेवायोजन, दुय्यम रोजगार
secondary factor, दुय्यम घटक
secondary poverty, (where the income is above the poverty line but is misspent so as not to be able to satisfy the minimum requirements as defined by the poverty line) अपव्ययी दारिद्र्य
secondary reserves, गौण राखीव निधि, गौण संचिती
secondary sector, (manufacturing and processing industries) निर्माणक क्षेत्र
second best, द्वितीय सर्वोत्तम
second call, द्वितीय मागणी
second-class, *n.* द्वितीय श्रेणी (स्त्री.), दुसरा वर्ग (पु.)
adj. दुसऱ्या श्रेणीचा, दुय्यम श्रेणीचा, दुसऱ्या वर्गाचा
second-class paper, दुय्यम धनपत्र (दुय्यम श्रेणीचे धनपत्र)
second mortgage, (a mortgage the lien of which is subordinate to that of first mortgage) दुसरे गहाण
second of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in foreign trade, three copies are required, these being known respectively as the first, second and third of exchange) विपत्र द्वितीयक
second sale, द्वितीय विक्री
secret, *n.* १ गुपित (न.) २ रहस्य (न.)
adj. गुप्त, गोपनीय
secretarial, *adj.* सचिवीय, सचिवी–
secretarial work and practice, सचिवी काम व कार्यपद्धति
secretary, *n.* १ (of secretariat department) सचिव (सा.) २ चिटणीस (सा.)
secretaryship, *n.* १ सचिवपद (न.) २ चिटणीसपद (न.)
secretly, *adv.* गुप्तपणे
secret reserves, गुप्त राखीव निधि, गुप्त संचिती
section, *n.* १ (as, a branch) विभाग (पु.), शाखा (स्त्री.) २ (a division of a department) उपविभाग (पु.), उपशाखा (स्त्री.) ३ (as, of an Act) कलम (न.)

sectional, *adj.* १ शाखा–, शाखीय २ उप-विभागीय

sectional balancing system, शाखीय संतुलन पद्धति

sectional ledger, शाखा खातेवही

sector, *n.* (a division of the economy of the country ; as, quarter, section) क्षेत्र (न.) (as in : private sector खाजगी क्षेत्र)

sectoral, *adj.* क्षेत्रीय

sectoral equilibrium, क्षेत्रीय समतोल

sectoral planning, क्षेत्रीय नियोजन

sectorisation, *n.* क्षेत्रीकरण (न.)

secular, *adj.* १ धर्मनिरपेक्ष (as in : secular state धर्मनिरपेक्ष राज्य) २ (of, or relating to a long term of indefinite duration as in secular trend of prices) दीर्घकालीन (as in : secular increase दीर्घकालीन वृद्धि, दीर्घकालीन वाढ)

secular stagnation, दीर्घकालीन गतिरोध

secular trend, (a long period trend as distinct from cyclical fluctuations) दीर्घकालीन प्रवृत्ति

secular unemployment, दीर्घकालीन बेकारी

secure, *v.t. & i.* १ सुरक्षित करणे २ (as, a debt by a mortgage) प्रतिभूत करणे ३ (to obtain, as, an information, etc.) मिळवणे

adj. १ सुरक्षित २ निश्चित

secured, *adj.* १ सुरक्षित २ प्रतिभूत ३ मिळवलेला

secured creditor, प्रतिभूत धनको

secured debt, प्रतिभूत ऋण

secured loans and advances, प्रतिभूत कर्जे व अग्रिमे

security, *n.* १ सुरक्षा (स्त्री.), सुरक्षितता (स्त्री.) २ (as, a guarantee, pledge) प्रतिभूति (स्त्री.) *cf.* guarantee ३ (as, a surety) प्रतिभू (सा.) ४ (something given, deposited or pledged to make certain the fulfilment of an obligation) प्रतिभूति (स्त्री.) *cf.* bail ५ (usu. *pl.*—a written obligation, evidence or document of ownership or creditorship as, stocks, bonds, notes, etc.) रोखा (पु.), (as, evidence of debts) कर्जरोखा (पु.) ६ (as, documents such as certificates or other instruments) दस्तऐवज (पु.) (as in : valuable security किंमती दस्तऐवज)

approved security १ मान्य प्रतिभूति २ मान्य रोखा, मान्य कर्जरोखा

foreign domiciled security विदेशदेय रोखा, विदेशी स्थाननिर्दिष्ट रोखा

corporate security निगम प्रतिभूति

dead security बुडित प्रतिभूति

domiciled security स्थाननिर्दिष्ट रोखा

investment security गुंतवणूक रोखा

listed security सूचीबद्ध रोखा

marketable security १ पणनयोग्य प्रतिभूति २ पणनयोग्य रोखा

non-interest bearing security बिनव्याजी रोखा

nonnegotiable security अपरक्राम्य रोखा

nonterminable security असमाप्य प्रतिभूति

personal security वैयक्तिक प्रतिभूति

substantial security सारभूत प्रतिभूति

substituted security प्रतिस्थापित प्रतिभूति

tangible security मूर्त प्रतिभूति

unclaimed security १ अस्वामिक प्रतिभूति २ दावा न सांगितलेली प्रतिभूति

unencumbered approved security भाररहित मान्य प्रतिभूति

unencumbered security भाररहित प्रतिभूति

security bond, प्रतिभूति बंधपत्र

security deposit, प्रतिभूति ठेव

security measures, सुरक्षा उपाय

security of employment, सेवायोजनाची सुरक्षितता
seeming, *adj.* (apparent) बाह्य
seemingly, *adv.* (an appearance) बाह्यतः
seigniorage, *n.* (*also* seignorage *or* seignearage) १ (a charge made by a mint for turning bullion into coins) टंकन आकार (पु.) २ (the profit on the issue of a token coinage) टंकनलाभ (पु.)
select, *v.t.* निवड करणे
adj. निवडक, शेलका
selective, *adj.* निवडक
selective credit, निवडक पत
selective credit control, निवडक पत नियंत्रण
selective excise, निवडक उत्पादन शुल्क
self-assessment, *n.* स्वयं आकारणी (स्त्री.)
self-balancing ledger, स्वयं संतुलन खातेवही
self-centred, *adj.* आत्मकेंद्रित
self-confidence, *n.* आत्मविश्वास (पु.)
self-contained, *adj.* १ स्वयंपूर्ण २ अबोल
self-dependence, *n.* स्वावलंबन (न.)
self-employed, *adj.* स्वप्रयुक्त
self-employment, *n.* स्वप्रयुक्तता (स्त्री.), स्वयं रोजगार (पु.)
self-financing, *n.* स्ववित्तपुरवठा (पु.), स्ववित्तावलंबी (पु.), स्ववित्तव्यवस्था (स्त्री.)
self-government, *n.* स्वयंशासन (न.), स्वराज्य (न.)
self-interest, *n.* १ स्वहित (न.) २ स्वार्थ (पु.)
selfish, *adj.* स्वार्थी, आपमतलबी
self-liquidating, *adj* स्वयं रोकडसुलभ
self-liquidating project, आत्मविसर्जी प्रकल्प
self-reproducing system, स्वयंपुनरुत्पादन पद्धति
self-respect, *n.* स्वाभिमान (पु.)
self-service, *n.* स्वयंसेवा (स्त्री.)
self-sufficiency, *n.* १ स्वयंपूर्णता (स्त्री.) २ स्वावलंबन (न.)
self-sufficient, *adj.* १ स्वयंपूर्ण २ स्वावलंबी
self-sufficient seller, स्वयंपूर्ण विक्रेता
self-supporting, *adj.* स्वयंनिर्वाही, स्वयंधारित
sell, *v.t.* विक्री करणे
cf. auction लिलाव करणे
barter वस्तुविनिमय करणे
trade व्यापार करणे
vend विकणे
sellable, *adj.* विक्रेय, विक्रीयोग्य
seller, *n.* विक्रेता (पु.)
seller's lien, विक्रेत्याचा धारणाधिकार
sellers' market, (a market in which at the moment demand exceeds supply, the tendency for prices to rise being to the advantage of sellers—opposed to *buyers' market*) विक्रेता बाजार
sellers over, विक्रेता बाहुल्य
seller's right, विक्रेता अधिकार, विक्रेत्याचा अधिकार
selling, *n.* विक्री (स्त्री.), विक्रय (पु.)
selling agent, विक्री अभिकर्ता, विक्री एजंट
selling cost, विक्रय खर्च
selling out, सरसकट विक्री करणे
selling point, विक्रय गुण
selling price, १ विक्री किंमत २ विक्रय मूल्य
selling process, विक्रय प्रक्रिया
sell on credit, उधारीने विकणे
semi–, *pfx.* अर्ध–, निम–
semifinished product = semi-manufactured product
semigovernmental, *adj.* निमसरकारी
semi-manufactured, *adj.* १ अर्धोत्पादित २ अर्धनिर्मित, अर्धसिद्ध
semi-manufactured product, (*also* semi-finished product) १ अर्धोत्पादित पदार्थ २ अर्धनिर्मित पदार्थ, अर्धसिद्ध वस्तु, अर्धसिद्ध उत्पादित

semi-skilled, *adj.* अर्धकुशल, निमकुशल
semi-skilled worker, अर्धकुशल कामगार, निमकुशल कामगार
send, *v.t.* पाठवणे
sender, *n.* प्रेषक (सा.), पाठवणारा (पु.)
send out consignment, निर्गमित प्रेष
senior, *adj.* १ (as, of persons who have put in more service) ज्येष्ठ २ (as, of persons who are higher in rank, authority, etc.) वरिष्ठ
n. १ ज्येष्ठ (सा.) २ वरिष्ठ (सा.)
seniority, *n.* १ ज्येष्ठता (स्त्री.) २ वरिष्ठता (स्त्री.)
sensitive, *adj.* १ संवेदनाक्षम २ सूक्ष्मभेदग्राही
sensitive market, संवेदनाक्षम बाजार
sensitivity, *n.* संवेदनशीलता (स्त्री.), संवेदिता (स्त्री.)
separable, *adj.* विभक्त करता येण्याजोगा, विभाज्य
separate, *v.t. & i.* १ विभक्त करणे, विभक्त होणे २ वेगळा करणे, अलग करणे, अलग होणे
adj. १ विभक्त २ वेगळा
separated, *adj.* १ विभक्त २ अलग केलेला
separately, *adv.* वेगवेगळे, वेगवेगळेपणाने
separation, *n.* विभक्तीकरण (न.), विलगीकरण (न.)
separation rate, (*also* **lay off rate**) (the total number of quits, lay offs, discharges and retirements during a specific period of time expressed as, a percentage of total employment) वियुक्ति दर, कामबंदी दर
sequence analysis, कालक्रमीय विश्लेषण
serf, *n.* भूदास (पु.)
serfdom, *n.* भूदास पद्धति (स्त्री.)
serial, *adj.* १ यथानुक्रम २ (publication appearing in series) क्रमागत
n. क्रमिका (स्त्री.)
serially, *adv.* अनुक्रमाने
serially numbered, अनुक्रमांकित
serial number, अनुक्रमांक (पु.)
serious, *adj.* १ गंभीर २ कडक ३ (important, weighty) महत्त्वाचा, भारी
seriously, *adv.* गंभीरपणे
serve, *v.t. & i.* १ सेवा करणे २ नोकरी करणे ३ (as, to serve the need, interest, etc.) भागवणे, भागणे ४ (to be satisfactory for a need or purpose) उपयोगास येणे
service, *n.* १ सेवा (स्त्री.) २ नोकरी (स्त्री.) *cf.* business ३ संधारण (न.) ४ उपयोग (पु.) ५ (a system or arrangement that supplies public needs, esp. for communications) व्यवस्था (स्त्री.) (as in : a bus service बस व्यवस्था ; a telephone service दूरध्वनी व्यवस्था)
serviceable, *adj.* १ कामाचा २ उपयोगाचा, काम देणारा ३ (lasting) टिकाऊ
service centre, सेवा केंद्र
service charges, १ संधारण खर्च २ संधारण आकार
service conditions, सेवेच्या शर्ती
service pension, सेवा निवृत्तिवेतन
service sector, (*also* **tertiary sector**) सेवा क्षेत्र
service utility, सेवा उपयोगिता
servicing, *n.* संधारण (न.)
servicing of debt = debt servicing
session, *n.* १ (a sitting or series of sittings) सत्र (न.) २ (as, of Parliament, Legislative Council or Assembly) अधिवेशन (न.)
set, *n.* संच (पु.), सट (पु.)
set of bills, विपत्रांचा संच
set-off, *n.* वजावट (स्त्री.) *cf.* brokerage
settle, *v.t. & i.* १ (to conclude by agreement between the parties usu. out of

court) समझोता करणे २ (to close by compromise and payment) तडजोड करणे ३ (to close by payment) (हिशेब, कर्ज इत्यादी) चुकते करणे ४ (as, an account) हिशेबपूर्ती करणे, हिशेब नक्की करणे ५ वसाहत करणे, वसती करणे ६ जम बसणे

settlement, *n.* १ (composure of doubts or differences; adjustment of) समझोता (पु.) *cf.* compromise २ (as, satisfaction of a claim by agreement oft. with less than full payment) (कर्ज, थकबाकी, वगैरे यांची) तडजोड (स्त्री.) ३ (payment or adjustment of an account) हिशेबपूर्ति (स्त्री.), चुकते करणे (न.) ४ (as, occupation by settlers; as, colonisation) वसति (स्त्री.), वसाहत (स्त्री.) ५ (*w.r.t.* land and assessment of revenue by government) जमाबंदी (स्त्री.)

settlement day, *Stock-exch.* (*also* settling day) हिशेबपूर्ति दिन

settlement of debts, १ कर्जांची तडजोड २ ऋणपूर्ति (स्त्री.)

settling day = **settlement day**

set up, १ उभारणे २ (to put up as, claim, title, etc.) पुढे मांडणे, उभा करणे

set-up, *n.* १ चौकट (स्त्री.) २ रचना (स्त्री.)

seven-day rate, सप्ताह दर

several, *adj.* १ फार, कित्येक, अनेक २ पृथक

severally, *adv.* पृथकपणे

severity, *n.* १ तीव्रता (स्त्री.) २ प्रखरता (स्त्री.) ३ दुःसहता (स्त्री.), असह्यता (स्त्री.)

sex-ratio, *n.* स्त्री-पुरुष प्रमाण (न.)

shadow price = **accounting price**

shadow rate of interest, (*also* **accounting rate of interest**) छाया व्याज दर

shady transaction, लबाडीचा व्यवहार

shahjog hundi, (it is drawn by a person and is payable to शाह i.e. respectable person) शाहजोग हुंडी

shape, *n.* १ आकार (पु.) २ वळण (न.)
v.t. (to form, to fashion) आकार देणे, आकार घेणे २ वळण देणे

share, *n.* १ (as, of a society, firm, etc.) भाग (पु.), शेअर (पु.) २ हिस्सा (पु.)
v.t. & *i.* १ हिस्से करणे, हिस्सा असणे २ सहभागी असणे

cumulative preference shares संचयी अधिमान भाग

deferred shares स्थगित भाग, स्थगित शेअर

equity shares = **ordinary shares**

founders' shares संस्थापक भाग

irredeemable preference shares अप्रतिदेय अधिमान भाग

irredeemable shares अप्रतिदेय भाग

non-cumulative preference shares असंचयी अधिमान भाग

ordinary shares साधारण भाग

paid-up shares भरणा झालेले भाग, भरणा झालेले शेअर

participating preference shares सलाभ अधिमान भाग

preference shares अधिमान भाग

redeemable preference shares प्रतिदेय अधिमान भाग

redeemable shares प्रतिदेय भाग

share-broker, *n.* शेअर दलाल (पु.)

share capital, भाग भांडवल

share certificate, (*also* **certificate of share**) (legal document issued to a shareholder showing number of shares held) भागपत्र (न.), शेअरपत्र (न.)

share cropping, बटाई (स्त्री.), पीकभागीदारी (स्त्री.)

shareholder, *n.* भागधारक (सा.)
shareholders' meeting, भागधारकांची सभा
shareholders' register, भागधारकांची नोंदवही
share issued at discount, बट्ट्याने विक्रीस काढलेले भाग
share issued at par, सममूल्याने विक्रीस काढलेले भाग
share issued at premium, अधिमूल्याने विक्रीस काढलेले भाग
share lease, बटाई भाडेपट्टा
share ledger, भाग खातेवही
share market, शेअर बाजार
share reserve, भाग राखीव निधि, भाग संचिति
shares of no-par-value, (*also* **no-par-value shares**) असममूल्य भाग
share transfer, भाग हस्तांतरण
share transfer form, भाग हस्तांतरण नमुना
share warrant, (document issued to a shareholder stating that bearer is entitled to the shares specified) भाग अधिपत्र
share warrant payable to bearer, वाहकदेय भाग अधिपत्र
sharing, *n.* सहभागिता (स्त्री.)
sheet, *n.* १ पत्रिका (स्त्री.) (as in : job sheet कार्य पत्रिका) २ (कागद वगैरे यांचा) मोठा तुकडा (पु.)
shift, *n.* १ (a change of one group of people as, workers, etc. for another in regular alternation ; a scheduled period of work or duty) पाळी (स्त्री.) २ (a removal from one person or thing to another ; as, transfer) बदल (पु.), पालट (पु.), अंतरण (न.)
v.t. & i. १ बदलणे, पालटणे, अंतरण करणे २ हलवणे, हलणे
shiftability, *n.* अंतरणीयता (स्त्री.)
shiftable, *adj.* अंतरणीय

shifting of tax, *Econ.* (*w.r.t.* taxation it means the ability to pass on a tax to someone else) करांतरण (न.)
shift labour, पाळी कामगार
ship, *v.t.* १ (to put, receive or take on board) जहाजात भरणे, नौभरण करणे २ (to send or convey by ship) नौप्रेषण करणे, नौप्रेष पाठवणे
shipment, *n.* १ (act or process of shipping) नौभरण (न.) २ (to a commodity, consignment or cargo shipped) नौप्रेष (पु.), जहाजी माल (पु.)
shipper, *n.* जहाजी निर्यातक (सा.)
shipping, *n.* १ नौभरण (न.) २ जहाज वाहतूक (स्त्री.)
shipping advice note, नौभरण सूचना पत्र
shipping bill, (document used when claiming drawback from customs) नौभरण देयक
shipping note = shipping order, (document accompanying goods when they are sent to docks for export) नौभरण आदेश
shop, *n.* दुकान (न.)
cf. commercial establishment वाणिज्यिक संस्था
departmental stores विविध वस्तु भांडार, एकछत्री भांडार
emporium विक्रयालय
establishment व्यापारी संस्था
shop floor, (a term used for ordinary worker in factory or workshop) कारखान्यातील सामान्य कामगार
shopkeeper, *n.* दुकानदार (पु.)
shopkeeping, *n.* दुकानदारी (स्त्री.)
shopping, *n.* खरेदी (स्त्री.)
shopping hinterland, (the area from which a city which is an important shopping centre, draws its customers) ग्राहकीय पश्चभूमि

shops and commercial establishments, दुकाने व वाणिज्यिक संस्था

shops and establishments, दुकाने व व्यापारी संस्था

Shops and Establishments Act, दुकाने व व्यापारी संस्था अधिनियम

short, *adj.* १ छोटा, लघु, लहान २ अल्प ३ कमी, उणा ४ अल्पकालिक ५ (not having goods or property that one has sold in anticipation of a fall in prices—usu. used with *of* or *in*; consisting or relating to, or involving a sale of securities, commodities, etc. that the seller does not possess or has not contracted for at the time of the sale) मंदीवाल्याचा, मंदीवालाविषयक (as in : short contracts मंदीवाल्यांच्या संविदा)
n. (one who purchases or operates on short side of the market) मंदीवाला (पु.)

shortage, *n.* टंचाई (स्त्री.), कमतरता (स्त्री.), उणीव (स्त्री.), कमताई (स्त्री.)

short-dated, *adj.* (having a little time to run after date—used of a bill or note) अल्पावधि–

short-dated bill, (one having a short time to run from its date of issue) अल्पावधि विपत्र

short-dated paper, अल्पावधि धनपत्र

short distance migration, अल्प अंतर स्थलांतरण

shortfall, *n.* तूट (स्त्री.)

short-notice, *n.* अल्पसूचना (स्त्री.)

short-period, *adj.* अल्पकालीन, अल्पकालिक, अल्प काल–

short-run cost curve, अल्पमुदती परिव्यय वक्र

short sale, मंदीवाल्याची विक्री

short-term, *adj.* अल्पावधि, अल्पमुदती, अल्पमुदतीचा, अल्पकालिक

short-term capital gains, अल्पावधि भांडवली लाभ

short-term credit, अल्पमुदती पत

short-term loan, अल्पावधि कर्ज

short-term planning, अल्पकाली नियोजन

short-term rate of interest, अल्पमुदती व्याजाचा दर

short-time, *adj.* अल्पवेळ–

short time, *n.* अल्पवेळ (पु.)

show, *v.t.* १ दाखवणे, उघड करणे, प्रदर्शन करणे २ (to indicate) दर्शवणे, सुचवणे ३ (to prove) सिद्ध करणे, दाखवून देणे
n. प्रदर्शन (न.)

show-case, *n.* दर्शकपाट (न.)

showiness, *n.* १ दिखाऊपणा (पु.) २ भपका (पु.), डामडौल (पु.)

showman, *n.* प्रदर्शक (पु.)

showmanship, *n.* प्रदर्शन कला (स्त्री.)

show-room, *n.* प्रदर्शन कक्ष (पु.)

shrink, *v.t. & i.* संकोच होणे

shrinkage, *n.* संकोचन (न.)

shut-down cost = prime cost

sickness, *n.* १ रुग्णता (स्त्री.), आजारीपणा (पु.) २ आजार (पु.)

sickness benefit, रुग्णता लाभ

side, *n.* बाजू (स्त्री.)

sight, *n.* दर्शन (न.)
v.t. (of bill of exchange) देखाड करणे

sight bill, (*also* demand bill) (a bill of exchange payable at sight) दर्शनी विपत्र, दर्शनी हुंडी

sight draft, (*also* demand draft) दर्शनी धनाकर्ष

sighting a bill, हुंडी देखाड करणे, विपत्र देखाड करणे

sigma effect, सिग्मा परिणाम, उत्पादनक्षमता वाढ

sign, *v.t. & i.* १ सही करणे, स्वाक्षरी करणे २ खूण करणे, चिन्ह करणे
n. १ सही (स्त्री.) स्वाक्षरी (स्त्री.) २ चिन्ह (न.), खूण (स्त्री.)
signatory, *n.* सही करणारा (पु.), स्वाक्षरीकर्ता (पु.)
signature, *n.* सही (स्त्री.), स्वाक्षरी (स्त्री.)
signature card, सहीची पत्रिका
"signature differs", "सही जुळत नाही", "स्वाक्षरी जुळत नाही"
signboard, *n.* नामफलक (पु.)
signed, *adj.* स्वाक्षरित, सही केलेला
significance, *n.* १ महत्त्व (न.) २ अर्थपूर्णता (स्त्री.) ३ मर्म (न.) ४ (suggestiveness) सूचकता (स्त्री.)
significant, *adj.* १ (important) महत्त्वाचा २ (having a meaning) अर्थपूर्ण ३ (indicative, expressive) सूचक ४ लक्षणीय
silk-textile industry, रेशीम वस्त्र उद्योग
silo, *n.* कोठार (न.), पेव (न.)
silver, *n.* चांदी (स्त्री.), रुपे (न.)
silver coin, चांदीचे नाणे
silver standard, (a monetary standard under which the basic unit of currency is defined by a stated quantity of silver and which is usu. characterised by coinage and circulation of silver, etc.) रजत मानक
similar, *adj.* सदृश, समान
similarity, *n.* (likeness) सारखेपणा (पु.), साम्य (न.), सादृश्य (न.), साधर्म्य (न.)
similarly, *adv.* तसेच, त्याचप्रमाणे
simple, *adj.* १ साधारण २ साधा, सरळ, सरल, गुंतागुंत नसलेला ३ शुद्ध, निखालस
simple addition, साधी बेरीज
simple arbitrage, (*also* direct arbitrage) सरळ मूल्यांतर पणन
simple bond, १ साधारण बंधपत्र २ साधारण रोखा
simple calculation, सरल गणन, सरल परिगणन
simple debenture = naked debenture
simple deposit method, सुलभ निक्षेप पद्धति
simple interest, सरळ व्याज
simple mortgage, नजरगहाण (न.)
simplicity, *n.* साधेपणा (पु.), सरलता (स्त्री.)
simplification, *n.* सुलभीकरण (न.)
simplify, *v.t.* सुलभ करणे, सुलभ बनवणे
simply, *adv.* केवळ, सहज रीतीने, नुसते, अगदी
simultaneous, *adj.* एकसमयावच्छेदी
simultaneously, *adv.* एकसमयावच्छेदेकरून
single, *adj.* १ एकच, एकल २ एकेरी (as in : single journey एकेरी प्रवास) ३ (one only) एकटा, एकच, एकाकी
single-entry, *n.* *Bookkeeping* (a method or system of bookkeeping that recognises only one side of a business transaction and usu. consists only of a record of cash and personal accounts with debtors and creditors—opposed to *double-entry*) एकेरी नोंद (स्त्री.)
single-entry system, *Bookkeeping* एकेरी नोंद पद्धति
single level planning, एकस्तरीय नियोजन
single-point tax, एकस्तर कर
single tax, (a tax to be levied on single object as, the sole source of public revenue) एकल कर
single taxation, एकल कराधान पद्धति
single transferable vote, एकल संक्रमणीय मत
single use goods, एकवार उपयोगी वस्तु
single valued, एकमूल्य—
singular series, संविशेष श्रेणी
sinking fund, ऋणनिवारण निधि
site, *n.* स्थळ (न.), जागा (स्त्री.)
sitting, *adj.* १ बसलेला २ विद्यमान (as in : sitting member विद्यमान सदस्य)

situate, *v.t.* १ वसवणे २ –ठिकाणी असणे
adj. स्थित, –ठिकाणी असलेला
situated, *adj.* स्थित, –ठिकाणी असलेला
situation, *n.* १ स्थितिविशेष (पु.) २ स्थिति (स्त्री.), प्रसंग (पु.) ३ जागा (स्त्री.)
situation rent, १ स्थितिविशेष भाटक २ स्थितिविशेष भाडे ३ स्थितिविशेष खंड
six-monthly, *adj.* सहामाही
sizable, *adj.* मोठ्या आकाराचा, मोठा
size, *n.* आकारमान (न.), आकार (पु.)
size of real income, वास्तव उत्पन्न आकार-मान, वास्तव आय आकारमान
skilful, *adj.* वाकबगार, कुशल
skilfully, *adv.* कुशलतेने
skill, *n.* कौशल्य (न.)
skilled, *adj.* १ कुशल २ कौशल्यपूर्ण
skilled labourer, कुशल कामगार, कुशल श्रमिक
skilled worker, कुशल कामगार
slab, *n.* (as, a step, or stage) सोपान (पु.)
slab system, सोपान पद्धति
slab system of taxation, कराधानाची सोपान पद्धति
sleeping, *adj.* सुप्त, निष्क्रिय
sleeping-partner = dormant partner
sleeping rent, १ निष्क्रिय भाटक २ निष्क्रिय भाडे ३ निष्क्रिय खंड
slide, *n.* घसरण (स्त्री.)
v.t. & *i.* घसरत जाणे
sliding scale, १ (a wage scale geared to the selling price of the product or to the cost-of-living index but usu. assuring the worker a minimum rate) चढउतारी वेतनमान २ (a flexible scale adjusted to the needs or income of the individual) चढउतारी मान
slow, *adj.* मंद, हळूहळू
v.t. & *i.* मंद करणे, मंद होणे
slum, *n.* गलिच्छ वस्ती (स्त्री.), झोपडपट्टी (स्त्री.)
slump, *n.* (*also* called **depression**) (a sustained decline in economic activity or in prices; it is marked with a period of high unemployment) मंदीची लाट (स्त्री.) *cf.* fall
small, *adj.* १ लघु, लहान २ अल्प, थोडा
small firm, लघु व्यवसाय संस्था
smallness, *n.* १ लघुता (स्त्री.) २ अल्पता (स्त्री.)
small savings, अल्पबचत (स्त्री.)
small savings fund, अल्पबचत निधि
small-scale, *adj.* १ अल्पपरिमाण–, छोट्या प्रमाणावरील २ लघु–
small-scale industry, लघु उद्योग
small-scale production, लघुपरिमाण उत्पादन, अल्पपरिमाण उत्पादन
smart, *adj.* (clever, ingenious) चलाख, चुणचुणीत, तरतरीत
smooth-spoken, *adj.* मृदुभाषी
smudge, *v.t.* & *i.* डाग लावणे, डाग लागणे
n. पुसट डाग (पु.)
smuggle, *v.t.* चोरटा व्यापार करणे
smuggled goods, चोरटा माल
smuggler, *n.* चोरटा व्यापार करणारा (पु.)
smuggling, *n.* चोरटा व्यापार (पु.)
sober, *adj.* १ संयत, नेमस्त २ विवेकशील, विवेकी
sobriety, *n* १ संयतता (स्त्री.) २ विवेक (पु.)
so-called, *adj.* तथाकथित
sociability, *n.* समाजशीलता (स्त्री.), समाज-प्रियता (स्त्री.)
sociable, *adj.* समाजशील
social, *adj.* १ सामाजिक, समाज– २ समाजप्रिय
social benefits, सामाजिक लाभ
social capital = social wealth
social cost, सामाजिक परिव्यय

social custom, सामाजिक रूढि
social dividend, सामाजिक लाभ
social economics, समाज अर्थशास्त्र, सामाजिक अर्थशास्त्र
social goods, सामाजिक वस्तू
social imbalance, सामाजिक असमतोल, सामाजिक असंतुलन
social indifference curve, (*also* community indifference curve) सामाजिक समसमाधान वक्र
social infrastructure, (*also* social overheads) सामाजिक आधार संरचना
social insurance, सामाजिक विमा
socialisation, *n.* सामाजिकीकरण (न.)
socialism, *n.* समाजवाद (पु.)
Fabian socialism फेबियन समाजवाद
market socialism विपणी समाजवाद
socialist, *n.* समाजवादी (सा.)
adj. समाजवादी
socialistic, *adj.* समाजवादी
socialistic production, समाजवादी उत्पादन
social mobility, सामाजिक चलता, सामाजिक चलनशीलता, सामाजिक चलिष्णुता
social net product, निव्वळ सामाजिक उत्पादन
social order, समाजव्यवस्था (स्त्री.)
social overheads = social infrastructure
social planning, सामाजिक नियोजन
social rate of interest, सामाजिक कसर दर
social rate of return, सामाजिक प्रत्याय दर
social security, सामाजिक सुरक्षा, सामाजिक सुरक्षितता
social services, समाज सेवा
social survey, सामाजिक सर्वेक्षण
social wants, सामाजिक गरजा
social wealth, (*also* social capital) समाज धन, सामाजिक धन
social welfare, समाज कल्याण
social welfare function, समाज कल्याण अनुवर्त
society, *n.* १ संस्था (स्त्री.), मंडळी (स्त्री.) *cf.* association २ समाज (पु.) *cf.* category
sociologist, *n.* समाजशास्त्रज्ञ (सा.)
sociology, *n.* समाजशास्त्र (न.)
soft currency, (a currency in plentiful supply on the foreign exchange market) सुलभ चलन
soft loan, अल्पव्याजी कर्ज
soft money = paper currency
software, *n.* १ (the design, instructions, routines, etc. required for operation of a computer or other automatic machine) सॉफ्टवेअर (न.), मृदुसामग्री (स्त्री.) २ (the plans, fuel, etc. of a rocket, missile or other space vehicle) सॉफ्टवेअर (न.), मृदुसामग्री (स्त्री.) ३ (anything thought of as, not directly related to some operation principle function or objective, such as the non-mechanised elements of a mechanised system) सॉफ्टवेअर (न.), मृदुसामग्री (स्त्री.)
soil, *n.* १ मृदा (स्त्री.), माती (स्त्री.) २ लागवडीची जमीन (स्त्री.)
soil conservation, मृद संधारण
soil erosion, जमिनीची धूप
sola, *n.* (*also* sola bill) (an unduplicated bill of exchange) एका प्रतीतील विपत्र (न.), एक प्रत विपत्र (न.), विपत्राची एकमेव प्रत (स्त्री.)
sold ledger, विक्री खातेवही
sold note, विक्री सूचनापत्र
sole, *adj.* एकमेव, एकमात्र
sole agent, एकमेव अभिकर्ता, एकमेव एजंट
sole corporation, एकमेव निगम
solely, *adv.* केवळ
sole proprietor, १ (as, owner-manager) मालक-व्यवस्थापक २ एकमेव स्वामी

sole trader, एकमेव व्यापारी
sole trading, एकमेव व्यापार
solvency, *n.* पतदारी (स्त्री.)
solvency certificate, पतदारी प्रमाणपत्र
solvent, *adj.* पतदार
n. पतदार (सा.)
sophisticate, *v.t.* १ जटिल करणे, गुंतागुंतीचे करणे २ सुविकसित करणे ३ परिष्कृत करणे
sophisticated, *adj.* १ जटिल २ (highly complicated; many sided) अति गुंतागुंतीचा
sophistication, *n.* १ जटिलीकरण (न.) २ सुविकसन (न.) ३ परिष्करण (न.)
sort, *n.* (class, kind, species) तऱ्हा (स्त्री.), प्रकार (पु.)
v.t. १ (to separate into sorts) विल्हेवारी लावणे २ वेगळे करणे, पृथक करणे
sorting, *n.* १ विल्हेवारी (स्त्री.) २ पृथक्करण (न.)
sound, *adj.* १ सुयोग्य, समर्पक २ बळकट ३ सुरक्षित, विश्वसनीय (as in: sound bank सुरक्षित बँक)
source, *n.* १ उगमस्थान (न.), उत्पत्तिस्थान (न.) २ मूळ (न.) ३ साधन (न.), मार्ग (पु.)
source material, आधार साहित्य
source of income, १ आय साधन २ प्राप्तीचे साधन
source of power, शक्तीचे उगमस्थान
source of profit, फायद्याचे साधन, नफ्याचे साधन
soveranty = **sovereignty**
sovereign, *n.* १ प्रभु (पु.) २ (British gold coin) सॉव्हरिन (पु.)
adj. संपूर्ण प्रभुत्वसंपन्न, सार्वभौम
sovereignty, *n.* १ (*also* **soveranty**) सार्वभौमत्व (न.) २ (one that is sovereign; as, of controlling influence) प्रभुत्व (न.)
sovereignty of consumer, ग्राहकाचे प्रभुत्व
spare, *v.t.* १ सोडू शकणे, देऊ शकणे २ हात राखून खर्च करणे, काटकसरीने वापरणे
adj. १ (that can be spared) मोकळा, रिकामा २ (in reserve for use when needed) जादा, अतिरिक्त ३ सुटा
spare copy, जादा प्रत
sparing, *adj.* काटकसरी
sparingly, *adv.* १ हात राखून, काटकसरीने २ कधीमधी
spatial, *adj.* जागेसंबंधी, स्थलीय, स्थळविषयक
spatial planning, स्थलीय नियोजन
special, *adj.* विशेष, खास
special ability, विशेष क्षमता
special aptitude, विशेष अभियोग्यता
special area, विशेष क्षेत्र
special buyer, विशेष क्रेता
special crossing, (a precautionary measure to make a cheque safer) विशेष रेखन, विशेष रेखांकन
special deposits, (the proportion of the Jointstock Banks' deposits required to be lodged with the Bank of England during a credit squeeze) विशेष ठेवी
special endorsement, (an endorsement on negotiable paper that limits transfer to a particular person) विशेष पृष्ठांकन
special goods shop, (*also* **speciality shop**) विशेष वस्तू दुकान
specialisation, *n.* १ विशेषीकरण (न.) २ विशेषज्ञता (स्त्री.)
specialise, *v.t.* १ विशेषीकरण करणे २ (to develop or pursue a speciality) विशेषज्ञता प्राप्त करणे
specialised, *adj.* विशेषीकृत, विशेष
specialised industry, विशेषीकृत उद्योग, विशेष उद्योग
specialised skill = **special skill**
speciality, *n.* विशेषता (स्त्री.)

speciality shop = special goods shop
special licence, विशेष अनुज्ञप्ति
specially, *adv.* विशेष रीत्या, विशेषतः, खास करून
special meeting, विशेष सभा
special partnership, विशेष भागीदारी
special pay, विशेष वेतन
special rate, विशेष दर
special resolution, १ विशेष निर्णय २ विशेष ठराव
special skill, (*also* specialised skill) विशेष कौशल्य
specie, *n.* (money in coin) (सोन्याच्या किंवा चांदीच्या स्वरूपातील) नाणेमुद्रा (स्त्री.)
specie point = gold point
specific, *adj.* १ विनिर्दिष्ट २ (being peculiar to the thing, or relation in question) विशिष्ट
specifically, *adv.* विनिर्देशपूर्वक, विनिर्दिष्ट
specification, *n.* विनिर्देश (पु.)
specific duty, (a duty assessed on an article of a given kind at a flat rate per unit of quantity, as, a ton, yard, etc. without individual appraisal) विनिर्दिष्ट शुल्क
specific excise, विनिर्दिष्ट उत्पादन शुल्क
specific expenditure incidence, विनिर्दिष्ट खर्च कोषज विभाजन परिवर्तन (विनिर्दिष्ट खर्च कोविप)
specific factors of production, विशिष्टोपयोगी उत्पादन घटक
specific fire-policy, विनिर्दिष्ट आग विमापत्र
specific guarantee, विनिर्दिष्ट हमी
specificity, *n.* १ (the quality or state of being specific) विनिर्दिष्टता (स्त्री.) २ (the condition of being peculiar to particular thing or individual) विशिष्टता (स्त्री.)
specific performance, विनिर्दिष्ट पालन
specific reserve, विनिर्दिष्ट राखीव निधि
specific tax, (*also* unit tax) (tax levied on the commodity according to the quantity purchased, as distinct from *ad valorem* tax) विनिर्दिष्ट कर
specific tax incidence, विनिर्दिष्ट कर कोषज विभाजन परिवर्तन (विनिर्दिष्ट कर कोविप)
specified, *adj.* विनिर्दिष्ट
specified qualification, विनिर्दिष्ट अर्हता
specify, *v.t.* विनिर्दिष्ट करणे, विशेष उल्लेख करणे
specifying, *adj.* विनिर्दिष्ट करणारा
specimen, *n.* नमुना (पु.)
specimen signature, १ नमुन्याची सही २ सहीचा नमुना
specimen signature card, नमुना सहीची पत्रिका
spectral analysis, (trade cycles) स्पेक्ट्रमी विश्लेषण (व्यापारचक्रे)
speculate, *v.t. & i.* १ सट्टा खेळणे २ अटकळ बांधणे
speculation, *n.* १ (dealings in commodities or securities with object of quick profits) सट्टा (पु.) २ अटकळ (स्त्री.) ३ परिकल्पना (स्त्री.)
speculative, *adj.* १ सट्टयाचा २ अटकळीचा
speculative motive, सट्टा हेतु, लाभ हेतु
speculative securities, सट्टा रोखे
speculator, *n.* सट्टेबाज (पु.), सटोडिया (पु.)
spend, *v.t.* खर्च करणे
spending power, व्ययशक्ति (स्त्री.)
spendthrift, *n.* उधळ्या (पु.)
sphere, *n.* १ क्षेत्र (न.) २ गोल (पु.)
spherical, *adj.* गोलाकार, गोलीय
spill over, *n* सांडवण (न.)
spill over schemes, अपूर्ण राहिलेल्या योजना
spillway, *n.* सांडवा (पु.)

spin off method, (a method used by a corporation to distribute to its own stock-holders stock that it owns in another corporation) भाग वितरणाची एक पद्धति, स्पिन ऑफ पद्धति

spiral, *n.* (a continuously spreading and accelerating increase or decrease as in costs, prices or wages) आवर्त (पु.), सर्पिल (न.), कुंतल (न.)

spiral of wages and prices, वेतन व किंमती यांचे आवर्त

split, *v.t.* (as, to divide, or to separate) विभाजन करणे, अलग करणे

splitting, *n.* विभाजन (न.), विभक्तीकरण (न.)

spoil, *v.t. & i.* बिघडवणे, बिघडणे, खराब करणे, खराब होणे

spoils, *n. pl.* लूट (स्त्री.)

sponsor, *v.t.* पुरस्कार करणे
n. पुरस्कर्ता (पु.)

spot, *n.* (a particular locality especially of somewhat limited extent) स्थळ (न.), स्थल (न.), घटनास्थळ (न.)
adj. (being, originating, or done on the spot, or on or in or for a particular spot) स्थल– २ (on hand for immediate delivery after sale) हजर

spot cash, (payment term meaning money must accompany an order) हजर रोकड

spot delivery, हजर सोपवणूक

spot exchange, हजर विनिमय दर

spot firm, हजर व्यवहार संस्था

spot goods, हजर माल, हजर वस्तू

spot market, हजर बाजार

spot price, (the price of a commodity for immediate delivery as distinct from its forward price for delivery at some date in future) हजर किंमत

spot rate, हजर दर

spot sale, स्थल विक्री

spot transaction, हजर व्यवहार

spray irrigation, तुषार सिंचन, फवारी जलसिंचन

spread, *v.t. & i.* १ प्रसार करणे, फैलावणे २ पसरवणे, पसरणे ३ (with *over*) कार्यकाल योजना करणे, विखुरणे
n. १ प्रसार (पु.), फैलाव (पु.) २ (as, difference, variation, deviation) विचरण (न.) ३ (as, a gap, divergence) अंतर (न.)

spread effect, प्रसर परिणाम

spreading of risk, जोखीम विखुरणी

spread-over, १ *n.* (an arrangement in an industry by which hours of work are adjusted to special needs) कार्यकाल-योजन (न.) २ विखुरणे (न.)

sprinkler, *n.* शिंपणक (पु.)

squalor, *n. Fig.* कंगालपणा (पु.)

squeeze, *v.t.* पिळणे, पिळवणूक करणे

squeezed, *adj.* पिळवणूक झालेला

squeezed bear, पिळवणूक झालेला मंदीवाला

stabilisation, *n.* स्थिरीकरण (न.), स्थिरीभवन (न.)

stabilise, *v.t.* स्थिरता आणणे, स्थैर्य आणणे

stabiliser, *n.* स्थिरक (पु.)

stability, *n.* स्थिरता (स्त्री.), स्थैर्य (न.)

stability of value, मूल्य स्थिरता

stable, *adj.* स्थिर

stable economy, स्थिर अर्थव्यवस्था

stable equilibrium, स्थिर समतोल

stable exchange, स्थिर विनिमय

stable exchange rate, स्थिर विदेशी चलन दर

staff, *n.* कर्मचारीवर्ग (पु.)

staff relationship, कर्मचारीवर्ग संबंध

" stag ", *n. Stock-exch.* (a speculator who buys a large amount of a new issue of shares or stock if he thinks the price likely to rise above the offer price) अवधानी (पु.)

stage, *n* १ अवस्था (स्त्री.) २ पायरी (स्त्री.), टप्पा (पु.)

stage migration, टप्प्याटप्प्याचे स्थलांतरण

stages of economic development, आर्थिक विकासाच्या अवस्था

stagnant, *adj.* १ साचलेला २ अवरुद्ध, कुंठित

stagnant economy, अवरुद्ध अर्थव्यवस्था, गतिशून्य अर्थव्यवस्था, कुंठित अर्थव्यवस्था

stagnate, *v.i.* गती खुंटणे

stagnation, *n.* कुंठितता (स्त्री.), अप्रवाहिता (स्त्री.), गतिरोध (पु.)

stagnation thesis, (the belief that in advanced economics saving might be so great as, to make maintenance of full employment difficult) कुंठितता सिद्धान्त

stale, *adj.* मुदतबाह्य, गतावधि

stale cheque, (*also* **out-of-date cheque**) मुदतबाह्य धनादेश, गतावधि धनादेश, मुदतबाह्य चेक, गतावधि चेक

stalemate, *n. Fig.* कोंडी (स्त्री.)

stall, *n.* (as, at an exhibition) गाळा (पु.), दुकान (न.), विक्रीकेंद्र (न.)

stallage, *n.* गाळाभाडे (न.), दुकानभाडे (न.)

stamp, *n.* १ मुद्रांक (पु.), तिकिट (न.) २ ठसा (पु.), शिक्का (पु.)
v.t. १ मुद्रांक लावणे, तिकिट लावणे २ ठसा मारणे, शिक्का मारणे

stamp-duty, *n.* मुद्रांक शुल्क (न.)

stamped, *adj.* मुद्रांकित

standard, *n.* १ (something that is established by authority, custom or general consent as, a model or example to be followed ; something that is set up and established by authority as, a rule for the measure of quantity, weight, value, quality, etc.) मानक (न.) २ (a definite level or degree of quality that is proper and adequate for a specific purpose) प्रमाण (न.), मान (न.)

standard coin, (a coin having an intrinsic value equal to its face value) मानक नाणे

standard commodity, सप्रमाण वस्तु

standard composite commodity, संकलित सप्रमाण वस्तु

standard cost, (a predetermined cost based on cost factors assumed to be normal with which a correlated historical cost is compared) मानक परिव्यय

standard currency, प्रमाण चलन

standard deviation, प्रमाण विचलन

standard gold, प्रमाण सोने, प्रमाण सुवर्ण

standardisation, *n.* १ मानकीकरण (न.) २ प्रमाणीकरण (न.)

standardise, *v.t.* मानकीकरण करणे २ प्रमाणीकरण करणे

standardised, *adj.* १ मानकीकृत, मानकित २ प्रमाणीकृत

standardised goods, मानकित वस्तू, मानकीकृत माल

standardised rate, प्रमाणीकृत दर, मानकीकृत दर

standard of living, (*also* **level of living**) राहणीमान (न.), जीवनमान (न.)

standard of value, मूल्याचे मानक, मूल्य मानक

standard of value for deferred payment, स्थगित प्रदान मूल्य मानक (भविष्यात देण्यात येणाऱ्या प्रदानांचे मूल्य मानक)

standard rate, प्रमाण दर

standard rate of tax, **कराचा प्रमाण दर**
standard silver, **प्रमाण चांदी, प्रमाण रजत**
standard specification, **१ मानक विनिर्देश २ प्रमाण विनिर्देश**
stand by, *adj.* (held near at hand and ready for emergency use) **राखीव, हातचा** *n.* (one that is held in reserve ready for use; a substitute) **बदली** (व्यक्ती, वस्तु वगैरे) (सा.)
stand by agreement, **राखीव करार**
standing, *adj.* **१ स्थायी २ नेहमीचा, कायमचा ३** (as, crops, etc.—not yet harvested) **उभा,** (as, stagnant) **साचलेला** *n.* **१** (reputation) **प्रतिष्ठा** (स्त्री.) **२** (experience esp. as, determining relative place, rank, privilege, etc.) **योग्यता** (स्त्री.) **३** (duration) **अवधि** (पु.), **काळ** (पु.) (as in : a custom of long standing फार काळापासून चालत आलेली रूढी)
standing credit, **स्थायी पत**
standing order, **स्थायी आदेश**
stand over, (to be postponed) **पडून राहणे**
standpoint, *n.* **दृष्टिकोन** (पु.), **भूमिका** (स्त्री.)
standstill, *n.* **गतिस्तंभ** (पु.) (*to come to standstill* पूर्णपणे थांबणे)
staple, *n.* **तंतुक** (न.) *adj.* **मुख्य, प्रधान** (as in : staple food मुख्य अन्न, प्रधान अन्न)
start, *v.i.* **१** (to begin) **आरंभ करणे, सुरुवात करणे २ प्रस्थान करणे** *n.* **आरंभ** (पु.), **सुरुवात** (स्त्री.) (*to start with* आरंभी)
starting date, **आरंभ दिनांक**
starting point, *n.* **१ आरंभस्थान** (न.) **२ प्रस्थानबिंदु** (पु.)
starvation, *n.* **उपासमार** (स्त्री.)
starve, *v.t. & i.* **उपासमार करणे, उपासमार होणे**
state, *n.* **१ राज्य** (न.) **२** (as, sovereign independent nation) **राष्ट्र** (न.) **३** (as, Princely State) **संस्थान** (न.) **४ स्थिति** (स्त्री.), **अवस्था** (स्त्री.)
cf. level पातळी
phase प्रावस्था
plane समतल
stage पायरी, टप्पा
stratum स्तर
v.t. **१ निवेदन करणे २ कथन करणे, सांगणे ३ नमूद करणे**
adj. **१ राज– २ राज्य–**
State Act, **राज्य अधिनियम**
state bank, *n.* **राज्य बँक**
State Bank of India, **स्टेट बँक ऑफ इंडिया, भारताची स्टेट बँक**
state capitalism, **राज्य भांडवलशाही**
stated, *adj.* **१** (fixed) **ठराविक २** (regular) **नियमित ३ निर्देशिलेला**
state enterprise, **राज्य उपक्रम**
state farming, **सरकारी शेती**
state fund, **राज्य निधि**
State Government, **राज्य शासन, राज्य सरकार**
state insurance, **राज्य विमा**
state interference, **राज्य हस्तक्षेप**
state investment, **सरकारी गुंतवणूक**
state legislature, **राज्य विधानमंडळ**
state level, **राज्य पातळी**
state list, **राज्य सूची**
statement, *n.* **१ विवरणपत्र** (न.) **२ निवेदन** (न.) **३** (table) **तक्ता** (पु.)
statement in lieu of prospectus, **उद्देशपत्रकाऐवजी प्रसिद्ध केलेले निवेदन**
statement of accounts, **लेखा विवरणपत्र**
statement of affairs, **व्यवहार विवरणपत्र**

state monopoly, राज्य एकाधिकार
state planning, राज्य नियोजन (राज्याच्या अधिकाऱ्यांनी केलेले उत्पादन कार्याचे नियोजन)
state socialism, राज्य समाजवाद
state trading, (international agreements entered into by governments or government agencies for the sale or purchase of commodities) राज्य व्यापार
statewide, *adj.* राज्यव्यापी
statewise, *adv.* राज्यवार
static, *adj.* स्थितिशील, स्थैतिक, स्थितिक
static and dynamic analysis, स्थितिक व गतिक विश्लेषण
static economics, स्थितिशील अर्थशास्त्र
static economy, स्थितिक अर्थव्यवस्था, स्थिर अर्थव्यवस्था, स्थितिशील अर्थव्यवस्था
static equilibrium, स्थैतिक समतोल
station, *n.* १ स्थान (न.) २ स्थानक (न.), स्टेशन (न.) ३ केंद्र (न.) ४ ठिकाण (न.) *v.t.* ठेवणे
stationaraines, *n.* स्थिरता (स्त्री.)
stationary, *adj.* स्थिर, अचल
stationary economy, स्थिर अर्थव्यवस्था
stationed, *adj.* स्थित, ठेवलेला
stationery, *n.* लेखनसामग्री (स्त्री.)
station to station rate, आंतर स्थानक दर, स्टेशन ते स्टेशन दर
statistical, *adj.* सांख्यिकी, आकडेवारीसंबंधी
statistical analysis, सांख्यिकी विश्लेषण
statistical data, सांख्यिकी आधारसामग्री
statistical frequency, सांख्यिकीय वारंवारता
statistical information, आकडेवारीविषयक माहिती
statistically, *adv.* सांख्यिकीदृष्टया, आकडेवारी देऊन, आकडेवारीच्या दृष्टीने
statistical measures, सांख्यिकी मापे
statistical methods, सांख्यिकी रीती
statistical return, सांख्यिकी विवरण
statistician, *n.* सांख्यिक (सा.)
statistics, *n.* १ (as, science) सांख्यिकी (स्त्री.) २ आकडेवारी (स्त्री.)
status, *n.* १ (position, or rank in relation to others as in social order, community, class, or profession) दर्जा (पु.), स्थान (न.), स्थिति (स्त्री.) २ (as, superior rank ; high prestige) प्रतिष्ठा (स्त्री.)
status inquiry agency, (*also* **inquiry agent**) (a business which will supply information to traders esp. wholesalers regarding creditworthiness of firms with which they have not previously had dealings) व्यवसाय संस्था वित्तप्रमाण अभिकरण
statute, *n.* संविधि (पु.)
statute-barred, *adj.* (barred by the statute of limitations) (मुदत मर्यादा विषयक) संविधिरोधित
statute of limitations, (a statute assigning a certain time after which rights cannot be enforced by legal action) मुदतमर्यादा संविधि
statutory, *adj.* १ सांविधिक २ संविधिमान्य
statutory books, (the books which under the Companies Act a limited company must keep as, a minute book, a register of directors, a register of members, etc.) सांविधिक पुस्तके
statutory company, (a company established by a specific Act of Parliament) सांविधिक कंपनी
statutory deposit, १ सांविधिक ठेव २ सांविधिक निक्षेप
statutory law, (the law declared by statute in the broadest sense as distinguished from the common or customary law, etc.) संविधिमान्य विधि

statutory meeting, सांविधिक सभा

statutory price, सांविधिक मूल्य

statutory report, १ सांविधिक प्रतिवेदन २ सांविधिक अहवाल

statutory right, सांविधिक अधिकार

stay, *v.t. & i.* १ थोपवून धरणे २ (of proceedings) तहकूब करणे ३ वास्तव्य करणे, मुक्काम करणे, राहणे
n. १ थोपवणूक (स्त्री.) २ तहकुबी (स्त्री.) ३ वास्तव्य (न.), मुक्काम (पु.), राहणे (न.)

stay-in strike, बैठा संप *cf.* lockout

steady, *adj.* १ स्थिर २ (uniform, regular) एकसारखा
v.t. स्थिरता आणणे, स्थिरता येणे

steady market, स्थिर बाजार

step, *n.* १ उपाय (पु.) २ पाऊल (न.) ३ पायरी (स्त्री.) ४ टप्पा (पु.)
v.i. पाऊल टाकणे

steps, *n. pl.* उपाययोजना (स्त्री.अ.व.)

sterile, *adj.* १ वांझ, वंध्य, जननाक्षम २ (as, a land) नापीक

sterilisation, *n.* १ (a preventing of monetary factor from exerting its wanted influence) प्रभावलोपन (न.) (as in : sterilisation of gold reserve सुवर्ण राखीव निधीचे प्रभावलोपन) २ नसबंदी (स्त्री.) ३ निर्बीजीकरण (न.)

sterilisation of gold = insulation of gold

sterilise, *v.t.* (to make powerless, ineffective or useless usu. by restraining from a normal function, relation or participation *specif.* to prevent gold from serving as, a basis for a monetary expansion) प्रभावलोपन करणे २ नसबंदी करणे

sterility, *n.* जननअक्षमता (स्त्री.), वंध्यता (स्त्री.)

sterling, *n.* स्टर्लिंग (पु.)

sterling account, स्टर्लिंग लेखा

sterling area = sterling bloc

sterling balance, स्टर्लिंग शिल्लक, स्टर्लिंग बाकी

sterling bloc, (*also* **sterling area**) स्टर्लिंग गट

sterling crisis, स्टर्लिंग अरिष्ट

stimulate, *v.t.* उत्तेजित करणे

stimulus, *n.* उत्तेजन (न.)

stipend, *n.* वृत्तिवेतन (न.)

stipulate, *v.t.* १ अट घालणे २ करारनिविष्ट करणे

stipulated, *adj.* करारनिविष्ट

stipulated period, करारनिविष्ट अवधि

stochastic, *adj.* प्रसंभाव्य, प्रसंभाविक

stochastic model, प्रसंभाव्य प्रतिमान

stochastic process, प्रसंभाविक प्रक्रिया

stock, *n.* १ (as, a term covering all types of shares) शेअर (पु.), भाग (पु.) २ (the debt or fund due from a government or a private company or corporation to individuals for money loaned at interest and not divided into shares but instead being divisible and transferable in any amount desired not involving divisions smaller than a specified sum) निधि (पु.), कर्जनिधि (पु.) ३ (as, bonds or security representing such debt or fund—usu. used in *pl.*) रोखे (पु.अ.व.) ४ (the capital that a firm employs in the conduct of business) भांडवल (न.) (as in : joint stock संयुक्त भांडवल) ५ संग्रह (पु.), साठा (पु.), संचय (पु.) ६ (raw material) (कच्चा) माल (पु.) ७ (cattle) पशुधन (न.) ८ (line of ancestry) वंश (पु.), घराणे (न.)

stock account, १ संग्रह लेखा २ *Book-keeping* (a ledger account with the credit side showing the original capital and additions and the debit side

[redacted]

showing the withdrawals and losses) निधि लेखा

stock analysis, साठा विश्लेषण

stock and flow, संग्रह प्रवाह

stock book = **stock ledger**

stockbroker, *n.* (one that deals in or executes orders to buy and sell securities) रोखेदलाल (पु.)

stock certificate, १ भाग प्रमाणपत्र, शेअर प्रमाणपत्र २ रोखे प्रमाणपत्र

stock dividend = **rights issue**

stock-exchange = **stock-exchange market,** *n.* १ शेअर बाजार (पु.) २ रोखे बाजार (पु.)

stockholder, *n.* रोखेधारक (सा.)

stock-in-trade, *n.* (the equipment necessary to, or used in the conduct of a trade or business) धंदेमाल (पु.)

stock in transit, मार्गस्थ माल

stockist, *n.* संग्रही (सा.)

stock-jobber, *n.* सटोडिया (पु.)

stock ledger, (*also* **stock book** *or* **stores ledger**) १ (as, a stores ledger) संग्रह खातेवही २ (a book kept by corporation in which are entered the names of stockholders and the amount of the holding of each) रोखेधारक पुस्तक

stock-list, *n.* मालसूची (स्त्री.)

stock on hand, हातात असलेला माल

stock register, संग्रह नोंदवही

stocks and shares, रोखे आणि भाग

stock split = **rights issue**

stocktaking, *n.* संग्रह पडताळणी (स्त्री.), माल गणती (स्त्री.)

stock tally card, संग्रह मेळ पत्रिका

stockturn = **turnover**

stock verifier, संग्रह पडताळक

stock yard, पशुप्रांगण (न.)

stop, *v.t. & i.* १ थांबवणे, थांबणे २ रोखून ठेवणे, रोखून धरणे, ३ अडकवणे, अटकवणे ४ बंद पाडणे, बंद पडणे

n. १ थांबवणे (न.) २ विराम (पु.) ३ अटकाव (पु.)

stopgap, *adj.* १ कामचलाऊ २ अंतरिम

n. कामचलाऊ साधन (न.)

stopgap arrangement, अंतरिम व्यवस्था

stopgap finance, अंतरिम वित्तव्यवस्था

stoppage, *n.* १ अटकाव (पु.) *cf.* embargo २ रोध (पु.) (as in : notice of stoppage रोध सूचना); रोखून ठेवणे (न.), रोखून धरणे (न.) ३ थांबवणे (न.), थांबणे (न.)

stoppage in transit, मार्गस्थ अटकाव

stopped payment, १ थांबलेले प्रदान २ रोखलेले प्रदान

storage, *n.* १ साठवण (स्त्री.) २ (a charge for storing) ठेवणावळ (स्त्री.) ३ कोठार (न.), आगार (न.)

store, *v.t.* साठवणे

n. १ भांडार (न.) *cf.* depot २ सामान (न.) ३ दुकान (न.)

storehouse, *n.* कोठीघर (न.) *cf.* depot

storekeeper, *n.* (*also* **storeskeeper**) भांडारपाल (पु.)

store of value, मूल्य निधान

stores, *n. pl.* १ भांडार (न.) २ वस्तू (स्त्री.अ.व.), सामान (न.)

storeskeeper = **storekeeper**

stores ledger = **stock ledger**

storing, *n.* साठवण (न.)

straddle, *n.* (an option giving the holder the right to demand of the seller that he deliver at a particular price or compel him to accept at the same price within a specified time specified securities or commodities) तेजीमंदी विकल्प (पु.)

straight line method of depreciation, सरासरी घसारा पद्धति
strata, *n. pl.* (*sing.* stratum) स्तर (पु.अ.व.)
strategy, *n.* व्यूह (पु.), तंत्र (न.)
stratification, *n.* स्तरीकरण (न.), स्तरीभवन (न.)
stratified, *adj.* स्तरीकृत, स्तरीभूत
stratum, *n.* स्तर (पु.) *cf.* state
strike, *n.* १ (a temporary stoppage of work by a body of workers designed to enforce compliance with demands, such as, changes in wages, hours or working conditions) संप (पु.) *cf.* lockout २ हरताळ (पु.)
v.t. संप करणे
strike a balance, समतोल साधणे
striking, *adj.* १ विस्मयजनक २ ठळक
striking of balance, १ बाकी काढणे २ समतोल साधणे
strong order preference, प्रबलक्रमी पसंती
strong-room, *n.* सुरक्षित कक्ष (पु.)
structural, *adj.* संरचनात्मक, संरचनामूलक
structural inflation, संरचनात्मक चलन फुगवटा, संरचनात्मक अतिवृद्धि
structural planning, संरचनात्मक नियोजन
structural unemployment, (unemployment resulting from the change in structure of industry) संरचनात्मक बेकारी, संरचनामूलक बेकारी
structure, *n.* संरचना (स्त्री.)
structure of money rates, व्याजदरांची संरचना
structure of prices, किमतींची संरचना
struggle, *v.i.* झगडणे
n. कलह (पु.), झगडा (पु.), लढा (पु.)
struggle for existence, जीवनकलह (पु.)
study, *v.t. & i.* अभ्यास करणे, अभ्यासणे, शिकणे
n. अभ्यास (पु.), अध्ययन (न.)

style, *n.* १ शैली (स्त्री.) २ (a proper, generally recognised, or legally accepted appellation ; as, title) व्यापारी अभिधान (न.)
stylish, *adj.* १ शैलीदार २ छानदार
suasion, *n.* प्रभाव (पु.), प्रेरक उपदेश (पु.)
sub– *pfx.* उप–, दुय्यम
subdivision, *n.* १ उपविभाग (पु.) २ *Econ.* (as, of holdings) पोटविभागणी (स्त्री.)
subdivision of holdings, क्षेत्र पोटविभागणी
subdivision of share, भाग पोटविभागणी
subject, *n.* १ विषय (पु.) २ प्रजा (स्त्री.), प्रजाजन (पु.अ.व.)
adj. १ (with *to*) अधीन २ परतंत्र, परवश ३ (liable, prone) –वश, –प्रवण, –पात्र
v.t. १ अधीन करणे, आधिपत्याखाली आणणे २ भोगावयास लावणे, सोसावयास भाग पाडणे
subjective, *adj.* आत्मनिष्ठ
subject-matter, *n.* विषयवस्तु (स्त्री.), विषय (पु.)
subject of tax, कराचा विषय
sublease, *n.* १ पोटभाडेपट्टा (पु.) २ पोटपट्टा (पु.)
v.t. & i. पोटपट्ट्याने देणे
sublet, *v.t.* पोटभाड्याने देणे
submarginal land, अवसीमान्त भूमि
submit, *v.t. & i.* १ सादर निवेदन करणे २ सादर करणे ३ शरण जाणे, नमणे, अधीन होणे
submortgage, *n.* पोटगहाण (न.)
subnormal, *adj.* अवसामान्य
subnormal equilibrium, अवसामान्य समतोल
subordinate, *adj.* १ (lower in rank) दुय्यम, हाताखालील २ (secondary) गौण, अप्रधान ३ (subservient) अधीन
n. दुय्यम (सा.)
v.t. १ दुय्यम स्थान देणे २ गौण लेखणे

subrogate, *v.t.* १ (to put in place of another) प्रत्यासित करणे २ (to substitute) बदली देणे

subrogation, *n.* (the substitution of one for another as, a creditor so that the new creditor succeeds to the former's rights in law and equity) प्रत्यासन (न.)

subsale, *n.* पोटविक्री (स्त्री.)

subscribe, *v.t. & i.* १ अभिदान देणे, वर्गणी देणे २ स्वाक्षरी करणे ३ (as, to a provident fund, etc.) हप्ता भरणे ४ (as, to opinion, views, etc.) मान्य करणे, मान्य असणे

subscribed, *adj.* १ अभिदत्त २ स्वाक्षरित

subscribed capital, (alternative term for issued capital) अभिदत्त भांडवल

subscriber, *n.* १ विमेदार (सा.) २ अभिदाता (पु.), वर्गणीदार (सा.)

subscription, *n.* १ अभिदान (न.), वर्गणी (स्त्री.) २ स्वाक्षरी (स्त्री.) ३ मान्यता (स्त्री.)

subscription received by conversion, परिवर्तन करून मिळालेले अभिदान

subscription shares, अभिदान भाग

subsidiary, *adj.* १ गौण, दुय्यम २ अनुषंगी (as in : subsidiary company अनुषंगी कंपनी)

subsidiary account, दुय्यम लेखा

subsidiary book, गौण पुस्तक

subsidiary coin, (a coin esp. of silver of a denomination smaller than the basic monetary unit) दुय्यम नाणे
cf. minor coin गौण नाणे

subsidiary company, अनुषंगी कंपनी

subsidise, *v.t.* अर्थसहाय्य देणे, अर्थसहाय्य करणे

subsidised, *adj.* दत्तसहाय्य, अर्थसहाय्यित, अर्थसहाय्य दिलेला

subsidy, *n.* (aid in money, pecuniary assistance by State) अर्थसहाय्य (न.)

subsist, *v.i.* १ अस्तित्वात असणे २ निर्वाह करणे

subsistence, *n.* १ अस्तित्व (न.) २ निर्वाह (पु.)

subsistence farming, निर्वाह शेती

subsistence holding, निर्वाह धारणजमीन

subsistence theory of wages, (*also* called **iron law of wages**) निर्वाह वेतन सिद्धांत

subsistence wages, निर्वाह वेतन

substantial, *adj.* १ सारभूत २ भरीव, भरपूर

substantialise, *v.t.* वस्तुरूप देणे

substantially, *adv.* १ सारतः २ भरीवपणाने

substantial security, सारभूत प्रतिभूति

substantiate, *v.t.* १ साधार असल्याचे दाखवणे २ खरा करून देणे

substitutability, *n.* (a capacity for being substituted ; the quality of state of being substitutable) प्रतिस्थापन क्षमता (स्त्री.), प्रतिवस्तु योजन क्षमता (स्त्री.), पर्यायिता (स्त्री.)

substitutable, *adj.* प्रतिस्थापनक्षम, प्रतिवस्तु योजनक्षम

substitute, *v.t.& i.* १ (to put in the place of another ; to take place of ; to serve as, a substitute) प्रतिस्थापित करणे, प्रतिस्थापित होणे, प्रतियोजन करणे (प्रतिवस्तु योजन करणे), —च्या जागी योजणे २ (as, to replace) बदली ठेवणे
n. १ (something that is put in place of something else or is available for use instead of something else—oft. something cheaper or inferior that is used instead of a standard one) प्रतिवस्तु (स्त्री.) २ बदली (पु.) ३ पर्याय (पु.)

substitute commodity, पर्यायी वस्तु

substituted, *adj.* प्रतिस्थापित

substituted security, प्रतिस्थापित प्रतिभूति

substitute labour, बदली कामगार

substitute of money, मुद्रेची प्रतिवस्तु, प्रतिद्रव्य (न.)

substitution, *n.* (the natural economic tendency for the less costly of two or more operations or agencies to *replace* the more costly) प्रतिस्थापन (न.), प्रतिवस्तु योजन (न.), पर्यायन (न.)
substitution effect, प्रतिवस्तु योजन परिणाम, प्रतिवस्तु योजनाचे परिणाम
subtenancy, *n.* १ पोट-कुळवहिवाट (स्त्री.) २ पोट-भाडेदारी (स्त्री.)
subtenant, *n.* १ पोटकूळ (न.) २ पोटभाडेकरू (सा.)
subtitle, *n.* उपशीर्षक (न.)
subtract, *v.t.* वजा करणे, उणे करणे *cf.* deduct
subtraction, *n.* वजाबाकी (स्त्री.), ऊनन (न.)
subtreasury, *n.* उपकोषागार (न.)
subunderwriter, *n.* उपहमीदार (सा.)
suburb, *n.* उपनगर (न.)
suburban, *adj.* उपनगरीय, उपनगर–
subvention, *n.* अर्थसहाय्य (न.)
succeed, *v.t. & i.* १ *Law* उत्तराधिकारी होणे, उत्तराधिकारी म्हणून येणे २ यशस्वी होणे ३ अनुवर्तणे, पाठीमागून येणे
succeeding, *adj.* अनुवर्ती, उत्तरवर्ती
success, *n.* यश (न.), सफलता (स्त्री.)
successful, *adj.* यशस्वी, सफल
successfully, *adv.* यशस्वीपणे, सफलतापूर्वक, यशस्वीरीत्या
succession, *n.* १ *Law* उत्तराधिकार (पु.) २ परंपरा (स्त्री.) ३ लागोपाठ येणे (न.), अनुवर्तणे (न.)
succession duty, उत्तराधिकार शुल्क
succession tax, उत्तराधिकार कर
successive, *adj.* उत्तरोत्तर, लागोपाठचा, क्रमवर्ती, अनुवर्ती
successively, *adv.* लागोपाठ, एकामागून एक
successor, *n* उत्तराधिकारी (सा.)
suffer, *v.t. & i.* १ सहन करणे, सोसणे २ (to allow, to permit) चालवून घेणे
sufferance, *n.* १ सहन करणे (न.), सोसणे (न.) २ नाइलाज (पु.)
sufferer, *n.* सोसणारा (पु.), पीडित (सा.)
suffice, *v.t. & i.* पुरेसा असणे, पुरेसा होणे
sufficiency, *n.* १ पुरेपणा (पु.) २ पुरेसा पुरवठा (पु.)
sufficient, *adj.* पुरेसा, पुरता, पुरा
sufficiently, *adv.* पुरतेपणी, पाहिजे तितका
suffrage, *n.* १ (the right or privilege of voting in political matters) मताधिकार (पु.) २ (the exercise of such right or a vote given in election, etc.) मतदान (न.)
suggest, *v.t.* १ सूचना करणे २ सूचित करणे, सुचवणे ३ ध्वनित करणे
suggested, *adj.* सूचित
suggestion, *n.* सूचना (स्त्री.)
sum, *n.* १ रक्कम (स्त्री.) २ एकूण रक्कम (स्त्री.) ३ बेरीज (स्त्री.), मिळवणी (स्त्री.)
summary, *n.* संक्षेप (पु.), सारांश (पु.) *adj.* संक्षिप्त
summons, *n.* समन्स (न.), आवाहनपत्र (न.)
sundries, *n. pl.* किरकोळ वस्तू (स्त्री.अ.व.)
sundry, *adj.* १ किरकोळ २ (several, diverse) नानाविध, अनेक प्रकारचा
sundry account, किरकोळ लेखा
sundry creditor, किरकोळ धनको
sundry debtor, किरकोळ ऋणको
sunk capital, निमग्न भांडवल
sunspot theory of the trade cycle = harvest theory of the trade cycle
superannuation, *n.* १ नियत सेवावधि (पु.) २ नियत वयमान (न.)
superannuation fund, नियत सेवावधि निधि
superannuation payment, नियत सेवावधि प्रदान

superfine, *adj.* १ अत्युत्तम २ (as, cloth) अतितलम ३ अतिसूक्ष्म
superfine variety, अत्युत्तम प्रकार
superfluous, *adj.* १ वाजवीहून अधिक, अतिरिक्त २ (not needed, nonessential) अनावश्यक ३ (wasteful, extravagant) निरर्थक, भरमसाट
superfluousness, *n.* १ अधिकाई (स्त्री.) २ अनावश्यकता (स्त्री.) ३ निरर्थकता (स्त्री.), वैयर्थ्य (न.)
superior, *adj.* १ वरिष्ठ २ श्रेष्ठ, श्रेष्ठ प्रतीचा *n.* वरिष्ठ (सा.)
superior goods, श्रेष्ठ प्रतीचा माल, श्रेष्ठ प्रतीच्या वस्तू
superiority, *n.* १ वरिष्ठता (स्त्री.), वरची पदवी (स्त्री.) २ श्रेष्ठता (स्त्री.) ३ उत्कृष्टता (स्त्री.)
supermarket, *n.* (a large self-service shop selling a great variety of goods) अधिविपणी (स्त्री.)
supersede, *v.t.* १ –ची जागा घेणे २ (as, orders, etc.) अधिक्रमण करणे ३ (as, societies, boards, etc.) निष्प्रभावित करणे
supersession, *n.* १ अधिक्रमण (न.) २ निष्प्रभावित करणे (न.)
superstition, *n.* १ अंधश्रद्धा (स्त्री.) २ वेडगळ धर्मसमजूत (स्त्री.)
supertax, *n.* (a tax in addition to usual or normal tax) अधिकर (पु.)
supervise, *v.t.* पर्यवेक्षण करणे, देखरेख करणे
supervision, *n.* पर्यवेक्षण (न.), देखरेख (स्त्री.)
supervisor, *n.* पर्यवेक्षक (सा.)
supervisory, *adj.* पर्यवेक्षी
supplement, *n.* पुरवणी (स्त्री.), पूरक (पु.) *v.t.* पुरवणी करणे, अनुपूर्ती करणे
supplementary, *adj.* पूरक, पुरवणी
supplementary budget, पूरक अर्थसंकल्प
supplementary cost, (the general cost of an undertaking as a whole including administration, interest, general maintenance, taxes, etc.—as distinguished from *prime cost*) पूरक परिव्यय
supplementary demand, पूरक मागणी
supplement to money, मुद्रेचा पूरक
supplied on credit, उधार पुरवलेला
supplier, *n.* पुरवठाकार (सा.)
supplier's account, पुरवठाकार लेखा
supplies, *n. pl.* पुरवठा (पु.)
supply, *v.t.* पुरवणे, पुरवठा करणे *n.* पुरवठा (पु.)
supply curve, पुरवठा वक्र
supply of labour, कामगार पुरवठा, श्रमिक पुरवठा
supply price, १ पुरवठा किंमत २ पुरवठा मूल्य
supply schedule, पुरवठा अनुसूची
support, *v.t.* १ पुष्टी देणे, पाठिंबा देणे २ आधार देणे ३ सांभाळणे, पालन करणे ४ (as, an institution) खर्च चालवणे *n.* १ पाठिंबा (पु.) २ आधार (पु.)
suppressed inflation, निग्रहित अतिवृद्धि
supraprotest, *n.* (an acceptance or payment of a bill by a third person for the honour of the drawer after protest for nonacceptance or nonpayment by the drawee) प्रतिसाक्षनोत्तर (न.) (स्वीकार, प्रदान वगैरे)
surcharge, *n.* (a charge in excess of usual or normal amount; an additional tax, cost or impost; an additional rate) अधिभार (पु.)
surety, *n.* १ (one who becomes bound for another) जामीनदार (सा.)
cf. bail जमानतदार
guarantor हमीदार

२ (as, legal security against loss, etc.) जामीन (पु.) *cf.* guarantee

surety bond, जामीन बंधपत्र

surface rent = ground-rent

surplus, *n.* १ आधिक्य (न.) (as in : consumer's surplus उपभोक्त्याचे संतोषाधिक्य) २ वाढावा (पु.) ३ शिल्लक (स्त्री.) *adj.* अतिरिक्त, शिलकी

surplus budget, शिलकी अर्थसंकल्प

surplus value, अतिरिक्त मूल्य

surrender, *v.t. & i.* १ स्वाधीन करणे २ प्रत्यर्पित करणे *cf.* abandon ३ (to give up completely to relinquish, as, a right, privilege, etc.) सोडून देणे *n.* १ स्वाधीन करणे (न.) २ प्रत्यर्पण (न.)

surrender value, सोडकिंमत (स्त्री.)

surtax, *n.* (a special tax levied against certain classes of persons or goods over and above the general charge upon the whole group; a graduated income-tax in addition to the normal income-tax imposed on the amount by which the net income of an individual exceeds a specified sum) उपरिकर (पु.)

survey, *v.t.* १ भूमापन करणे २ सर्वेक्षण करणे *n.* १ भूमापन (न.) २ सर्वेक्षण (न.), पाहणी (स्त्री.)

survival, *n.* १ उत्तरजीवित्व (न.) २ टिकाव (पु.)

survival benefit, उत्तरजीवित्व लाभ

survive, *v.t. & i.* १ (to live beyond) उत्तरजीवी होणे, –मागे जिवंत राहणे २ टिकणे

survivor, *n.* उत्तरजीवी (सा.), –मागे जिवंत राहणारा (पु.)

survivorship, *n.* १ (the legal right of the survivor of two or more persons having joint interests in an estate or other property to take the interest of any of the number dying) उत्तरजीवित्वाधिकार (पु.) २ (a state or condition of being a survivor) उत्तरजीवित्व (न.)

suspend, *v.t.* १ निलंबित करणे २ निलंबन करणे

suspense, *n.* निलंबन (न.)

suspense account, *Bookkeeping* निलंबन लेखा

suspension, *n.* निलंबन (न.)

suspension of payment, प्रदान निलंबन

swap, *v.t.* अदलाबदल करणे *n.* अदलाबदल (स्त्री.)

sweated labour, (low-paid workers who generally also have to work very long hours) शोषित श्रमिक, प्रस्वेदित श्रमिक

swing, *n.* दोलन (न.), कल (पु.)

switchover, *n.* (change over) परिवर्तन (न.), बदल (पु.), पालट (पु.)

symmetalism, *n.* (a term used by Alfred Marshall of a monetary unit made of an alloy of gold and silver) संमिश्रधातु चलन (न.)

syndicate, *n.* १ व्यवसाय संघ (पु.) २ संहति (स्त्री.), अधिषद (स्त्री.) *cf.* association

system, *n.* १ पद्धति (स्त्री.) २ यंत्रणा (स्त्री.)

system analysis, पद्धति विवेचन

systematic, *adj.* १ क्रमबद्ध २ व्यवस्थित, पद्धतशीर

systematise, *v.t.* १ पद्धतीत बसवणे २ व्यवस्थित करणे, पद्धतशीर करणे

systemic, *adj.* पद्धतीय

systems analysis, पद्धति विवेचन

systems planning, पद्धति नियोजन

T

table, *n.* तक्ता (पु.), सारणी (स्त्री.) *v.t.* १ तक्ते पाडणे, सारणीबद्ध करणे, कोष्टके तयार करणे २ (to submit for discussion) चर्चेसाठी मांडणे

Tableau Economique, n. टॅब्लो इकॉनॉमिक (पु.)

tabular, *adj.* सारणीरूप, कोष्टकवार

tabular, *v.t.* तक्ता तयार करणे, कोष्टक तयार करणे

tabular standard, (a sliding scale to regulate the amount of money to be paid in discharge of a debt designed to assure the creditor a definite amount of purchasing power rather than a fixed sum in currency that may have changed in value) सारणीबद्ध चढउतारी मानक

tabular statement, सारणीबद्ध विवरणपत्र

tabulation, *n.* तक्ता तयार करणे (न.), सारणी करणे (न.), कोष्टक तयार करणे (न.)

taccavi, *n.* तकावी (स्त्री.), तगाई (स्त्री.)

tact, *n.* १ चातुर्य (न.) २ हातोटी (स्त्री.), कसब (न.) ३ युक्ति (स्त्री.)

tactful, *adj.* १ चतुर २ युक्तिबाज

tactfully, *adv.* युक्तिप्रयुक्तीने

tactics, *n. pl.* डावपेच (पु.)

take action, कार्यवाही करणे

take care of, –ची काळजी घेणे

take delivery, सोडवून घेणे

take-home pay, हाती पडणारा पगार, हाती पडणारे वेतन

take notice, १ लक्षात घेणे २ दखल घेणे

take-off, *n.* १ (as, a starting point; of departure; base of operation) उड्डयन (न.) (अवस्था वगैरे), उत्थान (न.) २ (as, purchases) क्रीत वस्तू (स्त्री.अ.व.)

take-off stage, उड्डयन अवस्था

take-over, *n.* १ कार्यभार ग्रहण (न.), व्यवहार हाती घेणे (न.), कार्यव्यवहार स्वीकारणे (न.) २ स्वीकार (पु.) *v.t.* १ (succeed to the charge of) कार्य-व्यवहार स्वीकारणे २ (to convey across) नेणे ३ हाती घेणे

take-over bid, (an attempt to gain control of a company by offering to buy out the shareholders at a favourable price) स्वीकार बोली

take steps, उपाय योजणे, उपाययोजना करणे

take stock of, १ मालाचा आढावा घेणे २ आढावा घेणे

take up, १ हाती घेणे २ ग्रहण करणे ३ आरंभ करणे

taking, *n.* १ घेणे (न.) २ पडताळणी (स्त्री.), गणती (स्त्री.) (as in : stocktaking संग्रह पडताळणी, माल गणती)

tally, *v.t. & i.* मेळ बसवणे, मेळ बसणे *n.* मेळ (पु.)

talon, *n.* टॅलन (न.)

tamper, *v.t.* १ (usu. with *with*) घालमेल करणे, अनधिकृत फिरवाफिरव करणे २ बिघडवणे

tampering, *n.* १ घालमेल (स्त्री.), अनधिकृत फिरवाफिरव करणे (न.) २ बिघाड (पु.)

tangible, *adj.* मूर्त

tangible assets, मूर्त मत्ता

tangible property, मूर्त संपत्ति, मूर्त मालमत्ता

tangible security, मूर्त प्रतिभूति

tape price, *Stock-exch.* (share prices recorded on a continuous strip of paper or *tape* through a machine operated by the exchange telegraph company) पट्ट मूल्य

tare, *n.* (वाहन, वेष्टन इत्यादींचे) निव्वळ वजन (न.)

target, *n.* लक्ष्य (न.)

tariff, *n.* (as, a schedule, system, or scheme of duties imposed by a government on imported or exported goods for the production of revenue, esp. for the artificial fostering of home industries, etc.) प्रशुल्क (न.) *cf.* duty
tariff agreement, प्रशुल्क करार
tariff board, प्रशुल्क मंडळ
tariff policy, प्रशुल्क धोरण
tariff war, प्रशुल्क युद्ध
task, *n.* नेमून दिलेले काम (न.), नियुक्त कार्य (न.)
task bonus, (*also* premium bonus) कार्यकालबद्ध बोनस
tax, *n.* कर (पु.) *cf.* duty
ad valorem tax मूल्यानुसार कर
capital gain tax भांडवली लाभ कर
cascade tax = value-added tax मूल्य निर्पिति कर
commodity tax विक्रेय वस्तू कर, वस्तुलक्ष्यी कर
corporation tax निगम कर
degressive tax ऱ्हासमान क्रमवर्धी कर
direct tax प्रत्यक्ष कर
double point tax द्विस्तर कर
graduated tax = progressive tax
head tax = poll tax
income-tax आयकर
indirect tax अप्रत्यक्ष कर
multiple tax बहु-विध कर
multi-point tax बहुमुखी कर, बहुस्तर कर
occupancy tax निवासी जागांवरील कर
poll tax = head tax दरडोई कर, डोईपट्टी
progressive tax = graduated tax क्रमवर्धी कर
property-tax १ संपत्ति कर २ मालमत्ता कर
proportional tax प्रमाणशीर कर
purchase tax खरेदी कर
regressive tax क्रमक्षयी कर
sales tax विक्रीकर
single-point tax एकस्तर कर
single tax एकल कर
specific tax = unit tax विनिर्दिष्ट कर
terminal tax सीमा कर
toll tax पथ कर
turnover tax पणनावर्त कर
unit tax = specific tax
value added tax = cascade tax
wealth tax धन कर
taxability, *n.* करयोग्यता (स्त्री.), करपात्रता (स्त्री.)
taxable, *adj.* करयोग्य, करपात्र
taxable capacity, (the extent to which people can be taxed) करयोग्य क्षमता
taxable income, करपात्र आय
Tax Act, कर अधिनियम
tax administration, कर प्रशासन
tax allowance, (*also* tax concession) कर सूट, कर सवलत
taxation, *n.* कराधान (न.), कर व्यवस्था (स्त्री.), कर पद्धति (स्त्री.)
degressive taxation ऱ्हासमान क्रमवर्धी कराधान
progressive taxation क्रमवर्धी कराधान
proportional taxation प्रमाणशीर कराधान
regressive taxation क्रमक्षयी कराधान
taxation at source, संवितरणपूर्व कराधान
tax authority, कर प्राधिकरण
tax avoidance, कर टाळणी
tax base, कर आधार
tax collection, कर वसुली
tax compliance, कर अनुपालन
tax concession = tax allowance
tax credit, कर समंजन
taxes in person, व्यक्तिलक्ष्यी कर

taxes in rem, वस्तुलक्ष्यी कर
tax evader, करचुकव्या (पु.)
tax evasion, करटाळणी (स्त्री.), कर चुकवणे
tax exemption, करमाफी (स्त्री.)
tax finance, कर वित्तव्यवस्था
tax free, *adj.* करमुक्त
tax holiday, करसुटी (स्त्री.)
tax illusion, करभ्रांति (स्त्री.)
tax incidence, कर कोषज विभाजन परिवर्तन (कर कोविप)
tax in kind, वस्तुरूपातील कर
tax liability, कर दायित्व
tax limit, कर सीमा
tax offset, कर प्रतितोल
taxonomy, *n.* वर्गीकरण (न.)
taxpayer, *n.* करदाता (पु.)
tax paying unit, करदायी घटक
tax proceed, कर प्राप्ति
tax remission, कर माफी
tax-revenue, *n.* (*also* tax yield) करागम (पु.), कर महसूल (पु.)
tax schedule, कर अनुसूची
tax sensitivity, कर संवेदनशीलता, कर संवेदिता
tax sharing, कर सहभागिता, कर सहभागीदारी
tax structure, कर संरचना
tax system, कर पद्धति
tax transformation, कर रूपांतरण
tax yield = **tax revenue**
TB, (*abbr.* of trial balance) तेरीज (स्त्री.)
technical, *adj.* तांत्रिक, तंत्र–
technical collaboration, तांत्रिक सहयोग
technical diseconomies, तांत्रिक परिव्ययवर्धक प्रतिकूलता
technical education, तंत्र शिक्षण
technical efficiency, तांत्रिक कार्यदक्षता
technical know-how, तंत्रविशिष्ट ज्ञान
technical knowledge, तांत्रिक ज्ञान
technical personnel, तांत्रिक कर्मचारीवर्ग
technical qualification, तांत्रिक अर्हता
technical training, तंत्र प्रशिक्षण
technique, *n.* तंत्र (न.)
technique of production, उत्पादन तंत्र
technocracy, *n.* तंत्रज्ञ सत्ता (स्त्री.)
technocrat, *n.* तंत्रसत्ताधारी (सा.)
technological, *adj.* १ तंत्रविद्याविषयक, तंत्रशास्त्रविषयक २ (resulting from improvement in technical processes that increases the productivity of machines and eliminates manual operations, etc.) तंत्रजन्य
technological unemployment, तंत्रजन्य बेकारी
technology, *n.* तंत्रशास्त्र (न.), तंत्रविद्या (स्त्री.)
technostructure, *n.* तंत्रसंरचना (स्त्री.)
telecommunication, *n.* दूरसंचरण (न.)
telegram, *n.* तार (स्त्री.)
telegraph, *n.* तारायंत्र (न.)
v.t. & i. तार करणे
telegraphic, *adj.* तार–
telegraphic draft, तार धनाकर्ष, तार ड्राफ्ट
telegraphic money-order, तार मनिऑर्डर, तार धनप्रेष
telegraphic transfer, १ तारद्वारा हस्तांतरण २ तारेने बदली केलेली रक्कम
telephone, *n.* दूरध्वनि (पु.), टेलिफोन (पु.)
telephonic, *adj.* दूरध्वनीय, टेलिफोनचा
television, *n.* (*abbr.* T. V.) दूरचित्रवाणी (स्त्री.), टी. व्ही. (पु.)
telex, *n.* टेलेक्स (पु.)
teller, *n.* (a bank clerk who receives and pays out money) गणक (सा.)
teller's receipts, गणक प्राप्ति
telquel rate, टेलक्वेल दर
tempo, *n.* १ (घटना, कार्य वगैरे यांचा) वेग (पु.) २ वेगमानता (स्त्री.)
temporarily, *adv.* तात्पुरते, अस्थायी रीतीने, अस्थायी रूपाने

temporary, *adj.* तात्पुरता, अस्थायी

temporary equilibrium, तात्पुरता समतोल

temporary guarantee, तात्पुरती हमी

temporary lease, १ अस्थायी भाडेपट्टा २ अस्थायी पट्टा

temporary overdraft, तात्पुरता अधिकर्ष

tenancy, *n.* १ *Law* (a temporary occupation or holding of land by a tenant) कुळवहिवाट (स्त्री.) २ (in case of property other than lands) भाडेदारी (स्त्री.) ३ कुळवहिवाटीची मुदत (स्त्री.), भाडेदारीची मुदत (स्त्री.)

Tenancy Act, कुळवहिवाट अधिनियम

tenant, *n.* १ (one who pays rent for any holding) भाडेकरी (सा.), भाडेकरू (सा.), खंडकरी (सा.) २ (as, a tenant farmer) किसान (पु.) ३ *Law* (one who holds land under another) कूळ (न.)
v.t. & i. १ (to hold as a tenant ; to occupy) वहिवाट करणे २ (to dwell) (भाडयाने) राहणे

tenantable, *adj.* १ राहण्यास योग्य २ मनुष्यवस्तीलायक

tenant at will, इच्छाधीन भाडेकरी, इच्छाधीन खंडकरी

tenant cultivation, कूळ कसणूक

tenant farmers, कूळ शेतकरी

tenantry, *n.* (a body of tenants) कुळे (न.अ.व.)

tend, *v.t. & i.* १ कल असणे, –कडे प्रवृत्ती असणे २ (to take care of) जोपासना करणे, राखणे, पाळणे

tendency, *n.* प्रवृत्ति (स्त्री.)

tender, *n.* १ (an offer of a bid for a contract) निविदा (स्त्री.) २ (an unconditional offer of money to pay a debt, or of service to be performed in satisfaction of a debt or obligation) देऊ करणे (न.), निविदान (न.) ३ (something that may be offered in payment, *specif.* money) चलन (न.)
v.t. & i. १ (to make an offer to carry out work, supply goods, etc. at a stated price) निविदा देणे २ (to offer for acceptance, esp. to offer in payment) देऊ करणे, निविदान करणे ३ (to offer, to present, as, a resignation) देणे

tendered, *adj.* दिलेला

tendered for conversion, १ रूपांतर करण्याकरिता दिले २ परिवर्तनार्थ दिले

tender for cash, रोखार्थ देणे

tendering, *n.* देऊ करणे (न.)

tender money, निविदा रक्कम

tend to, –कडे प्रवृत्ती असणे

tenement, *n.* भाडेघर (न.), गाळा (पु.)

tenet, *n.* तत्त्व (न.), सिद्धांत (पु.)

tenets, *n. pl.* मतप्रणाली (स्त्री.), तत्त्वप्रणाली (स्त्री.)

tenor, *n.* (the time between the date of issue or acceptance of a note or draft) अवधि (पु.)

tenor of bill, १ बिलाचा अवधि २ विपत्राचा अवधि

tentative, *adj.* १ तात्पुरता २ प्रयोगात्मक

tentatively, *adv.* तात्पुरते

tenure, *n.* १ पदावधि (पु.) २ नियत अवधि (पु.), अवधि (पु.) ३ (the act or right of holding property esp. real estate) धारणा (स्त्री.), धारणा अधिकार (पु.) ४ (as, the estate which is held) भूधृति (स्त्री.) ५ *Law* (the manner or system whereby lands are held) भूधारणापद्धति (स्त्री.), धारणापद्धति (स्त्री.)

term, *n.* १ अवधि (पु.), मुदत (स्त्री.) २ (as, of contracts, etc.—usu. in *pl.*) अट (स्त्री.)

term deposit, मुदती ठेव

terminable, *adj.* १ समाप्तियोग्य, समाप्य २ (coming to an end after certain time) मुदती
terminable annuity, समाप्तियोग्य वार्षिकी
terminable period, समाप्य अवधि
terminal, *adj.* १ सीमा– २ अंतिम
n. सीमा (स्त्री.), शेवटचे टोक (न.)
terminal cost, १ अंतिम परिव्यय २ अंतिम खर्च
terminal market, अंतिम बाजार
terminal tax, सीमा कर
terminal taxation, सीमा कराधान
terminal toll, सीमा पथकर
terminate, *v.t. & i.* समाप्त करणे, समाप्त होणे
termination, *n.* समाप्ति (स्त्री.)
termination of guarantee, हमी समाप्ति, हमीची समाप्ति
termination of membership, सदस्यत्व समाप्ति
term loan, मुदती कर्ज
term of bill, विपत्राची मुदत
term policy, मुदती विमापत्र
terms of delivery, पोचवणीच्या अटी
terms of payment, प्रदानाच्या अटी
terms of trade, १ *Intern. Trade* (the ratio between the prices of two countries participating in international trade; the relation between the prices of a country's exports and prices of its imports) व्यापारमूल्य गुणोत्तर २ व्यापाराच्या अटी
territorial, *adj.* प्रादेशिक
territorial division, प्रादेशिक विभागणी
territorial division of labour, प्रादेशिक श्रम-विभागणी, श्रमाची प्रादेशिक विभागणी
tertiary employment, तृतीयक सेवायोजन
tertiary sector = **service sector**
test, *n.* चाचणी (स्त्री.)
v.t. चाचणी घेणे
testament, *n. Law* मृत्युपत्र (न.)
testamentary, *adj. Law* १ मृत्युपत्राचा, मृत्यु-पत्रविषयक, मृत्युपत्रीय २ मृत्युपत्रांतर्गत
testimonial, *n.* प्रमाणलेख (पु.), दाखला (पु.)
text, *n.* १ पाठ (पु.), मजकूर (पु.) २ मूल-पाठ (पु.), मूळ मजकूर (पु.) ३ (a subject on which one writes or speaks; theme) विषय (पु.)
textile, *adj.* १ वस्त्रनिर्माण– २ वस्त्र–
n. वस्त्र (न.)
textile industry, वस्त्रनिर्माण उद्योग, कापड उद्योग
texture, *n.* वीण (स्त्री.), पोत (पु.)
the funds = **gilt-edged securities**
theoretical, *adj.* १ सैद्धांतिक, तात्त्विक २ औपपत्तिक
theoretical economics, सैद्धांतिक अर्थशास्त्र
theoretically, *adv.* १ सिद्धांततः, तत्त्वतः २ औपपत्तिक दृष्टीने
theorise, *v.i.* १ सिद्धांत मांडणे २ उपपत्ती लावणे
theorist, *n.* १ सैद्धांतिक (सा.) २ उपपत्तिकार (सा.)
theory, *n.* १ वाद (पु.) २ सिद्धांत (पु.) ३ उपपत्ति (स्त्री.)
theory of exchange, विनिमय सिद्धांत
theory of games = **games theory,** द्युत सिद्धांत
theory of market behaviour, (the determination of price in a market by the forces of supply and demand tending to react in opposite directions) विपणी वृत्ति सिद्धांत
theory of profits, लाभ सिद्धांत
theory of rent, खंड सिद्धांत
theory of taxation, कराधान सिद्धांत
theory of wages, वेतन सिद्धांत
thinking, *n.* १ विचार (पु.) २ (a kind of thought that belongs to a period, group or persons) विचारसरणी (स्त्री.)
third-class, *n.* तृतीय श्रेणी (स्त्री.), तिसरा वर्ग (पु.)

adj. तृतीय श्रेणीचा, तिसऱ्या वर्गाचा
third-class paper, तृतीय धनपत्र (तृतीय श्रेणीचे धनपत्र)
third of exchange, (when a bill of exchange is used as a means of payment in foreign trade, three copies are required, these being known respectively as, the first, second and third of exchange) विपत्र तृतीयक
third party, त्रयस्थ असामी, त्रयस्थ पक्ष
third party risk, *Insurance* त्रयस्थ जोखीम
thorough gain competition, (*also* **keen competition**) तीव्र स्पर्धा
thought, *n.* विचार (पु.)
threaten, *v.t.* & *i.* धोक्यात आणणे, धोक्यात येणे
three-column cash-book, *Bookkeeping* त्रिस्तंभ रोकडवही, त्रिस्तंभ रोखपुस्तक
threshold of choice, निवड उंबरठा
thrift, *n.* काटकसर (स्त्री.) *cf.* economy
thrift fund, काटकसर निधि
thrift society, काटकसर संस्था
thrive, *v.i.* १ जोमाने वाढ होणे २ भरभराट होणे
tick, *v.t.* खूण करणे
n. खूण (स्त्री.)
ticket day = **name day**
tick mark, खूण (स्त्री.)
tie, *v.t.* १ बांधणे, बांधून ठेवणे २ बंधन घालणे
n. बंध (पु.)
tied, *adj.* बद्ध
tied aid, बद्ध सहाय्य
tied loan, बद्ध कर्ज
tier, *n.* स्तर (पु.)
tight, *adj.* १ (scantily supplied or obtainable in proportion to demand) दुर्मिळ (as in : tight commodity दुर्मिळ वस्तु) २ (available only in inadequate amounts to meet existent needs) चणचणीचा ३ (as, characterised by scarcity) तंग
tight market, तंग बाजार, तंग विपणी
tight money, १ दुर्मिळ मुद्रा २ दुर्मिळ पैसा
tillage, *n.* १ *Agric.* (the operation, practice or art of tilling) शेतकसणी (स्त्री.), कास्तकारी (स्त्री.) २ मशागत (स्त्री.) ३ वहितीची जमीन (स्त्री.)
till money = **chest money**
time, *n.* १ काळ (पु.) २ वेळ (पु., स्त्री.), समय (पु.) ३ अवधि (पु.), मुदत (स्त्री.)
time and motion study, (*also* **time-motion study** *or* **time study**) (systematic observation, analysis and measurement of the separate steps in the performance of a specific job for the purpose of establishing a standard time for each performance, improving procedures and increasing productivity—called also *motion and time study, motion study, time study*) कार्य-काल अभ्यास
time and motion study = **motion and time study**
time-barred, *adj.* मुदतीबाहेर गेलेला, मुदत रोधित
time bill, (*also* **time bill of exchange, usance bill** *or* **usance bill of exchange**) (a bill of exchange payable at a definite future date) सावधि विपत्र, सावधि हुंडी
time deposit, (a bank deposit payable a *specified number of days* after deposit or after receipt by the bank of notice of withdrawal) सावधि ठेव, मुदती ठेव
time intrinsic, काळ आंतरिक, कालगर्भ (पु.)
timekeeper, *n.* समयपाल (पु.)
timekeeping, *n.* समयपालन (न.)
time-lag, *n.* (an interval of time between two related phenomena ; often a period

of time must elapse before the effect of some action becomes apparent) मंदन अवधि (पु.)

time liability, सावधि दायित्व

timeliness, *n.* यथाकालत्व (न.)

timely, *adv.* वेळेवर

adj. समयोचित

time policy, *Marine Insurance* (a marine insurance policy covering property for a specified period as, a year) समय विमापत्र

time preference, (*w.r.t.* the theory of interest) तितिक्षा अधिमान

time rate, समय दर

time-recording clock, समय अभिलेखन घड्याळ

time scale, समय श्रेणी

time scale pay, समय श्रेणी वेतन

time shape of real income, वास्तव उत्पन्नाचे कालरूप

time study = **time and motion study**

time utility, समय उपयोगिता

time wages, १ समय मजुरी २ समय वेतन

title, *n.* १ हक्क (पु.) २ शीर्षक (न.) ३ नाव (न.), अभिधान (न.)

title-deed, *n.* हक्कविलेख (पु.)

TMO, (*abbr.* of telegraphic money-order) तार म. ऑ. (तार मनिऑर्डर)

token, *n.* १ चिन्ह (न.), ओळखचिन्ह (न.) २ प्रतीक (न.) ३ निशाणी (स्त्री.) ४ टोकन (न.)

token coin, (a coin having an intrinsic value less than its face value) प्रतीक नाणे

token money, (the money as, paper currency or minor coins, of regular government issue having a greater face value than intrinsic value) प्रतीक पैसा

token payment, प्रतीकात्मक प्रदान

tolerance limit, ग्राह्य मर्यादा

tolerate, *v.t.*१ सहन करणे २ (to allow, to permit) मोकळीक देणे, करू देणे

toll, *n.* पथकर (पु.) *cf.* duty

toll tax, पथकर (पु.)

tonnage, *n.* टनभार (पु.)

tool, *n.* १ हत्यार (न.) २ साधन (न.)

'to pay', 'रक्कम द्यावी'

total, *n.* (sum) बेरीज (स्त्री.)

adj. एकूण

total accretion, (as, an income taxation) मत्तेची आंगिक वाढ

total cost, १ एकूण परिव्यय २ एकूण खर्च

total differentiation, पूर्ण विकलन

totalitarian state, अधिकेंद्रित राज्य

totality, *n.* साकल्य (न.)

total loss, एकूण हानि

totally, *adv.* संपूर्णतया

total profit, १ एकूण लाभ २ एकूण नफा

total revenue, एकूण आगम, एकूण महसूल

total revenue product, एकूण आगमरूप उत्पादित

total utility, एकूण उपयोगिता

tour, *n.* १ दौरा (पु.), फिरती (स्त्री.) २ पर्यटन (न.)

tour diary, दौरा दैनंदिनी

tourism, *n.* पर्यटन (न.)

tour notes, दौऱ्याची टिपणे

tour programme, दौरा कार्यक्रम

town clearing, (*also* local clearing) स्थानिक समाशोधन

town-planning, *n.* नगररचना (स्त्री.)

tract, *n.* (a region) भूभाग (पु.)

tractor, *n.* कर्षित्र (न.), ट्रॅक्टर (पु.)

tractorisation, *n.* कर्षित्रीकरण (न.), ट्रॅक्टरीकरण (न.)

trade, *n.* व्यापार (पु.)

cf. business धंदा
commerce वाणिज्य
industry उद्योग
traffic व्यापार
२ (the occupation ; the way of making a life) **व्यवसाय (पु.)**
v.t. & i. **व्यापार करणे** *cf.* sell
airborne-trade हवाई व्यापार
bilateral trade उभयपक्षी व्यापार
direct trade प्रत्यक्ष व्यापार
entrepot **trade पुनर्निर्यात व्यापार**
export trade निर्यात व्यापार
external trade = foreign trade विदेशी व्यापार
free trade अनिर्बंध व्यापार
home trade देशांतर्गत व्यापार
import trade आयात व्यापार
indirect trade अप्रत्यक्ष व्यापार
internal trade १ अंतर्गत व्यापार २ देशांतर्गत व्यापार
international trade आंतरराष्ट्रीय व्यापार
land frontier trade स्थल सीमांत व्यापार
reciprocal trade परस्पर व्यापार
restricted trade निर्बंधित व्यापार
seaborne-trade सागरी व्यापार
triangular trade त्रिपक्षीय व्यापार

trade acceptance, (a time draft or bill of exchange for the amount of specific purchase drawn by the seller on the buyer, bearing the buyer's acceptance) **व्यापार स्वीकृत, व्यापारी स्वीकृत विपत्र**

trade agreement, (an international agreement involving conditions of trade in goods and services) **व्यापार करार**

trade association, व्यापार संघ

trade balance = balance of trade

trade barrier, व्यापार रोध

trade bill, (a time draft or bill of exchange becoming a trade acceptance when signed by an acceptor) **व्यापार विपत्र**

trade blocks, व्यापार गट

trade board = board of trade

trade centre, व्यापार केंद्र

trade charges, व्यापार आकार

trade-charges account, व्यापार आकार लेखा

trade classification, व्यापार वर्गीकरण

trade credit, (credit granted by one trader to another who has purchased goods from him) **व्यापारी पत**

trade creditor, व्यापार धनको

trade cycle, (the tendency of a business activity to fluctuate regularly between boom and depression) **व्यापार चक्र, तेजीमंदीचे चक्र**

trade deficit, व्यापार तूट

trade directory, व्यापार निर्देशिका

trade discount, (a percentage deduction from the list price of goods allowed by a manufacturer or wholesaler to customers engaged in trade) **व्यापारी कसर**

trade discrimination, व्यापार भेदभाव

trade dispute, व्यापार विवाद

Trade Disputes Act, व्यापार विवाद अधिनियम

trade diversification, व्यापार विविधीकरण

trade enquiry, १ व्यापार चौकशी २ व्यापारी ग्वाही, व्यापारी वित्तप्रमाण

trade ethics, व्यापार नीति

trade expense account, व्यापार खर्च लेखा

trade gap, (the extent to which a country's imports during a period have exceeded its exports ; an unfavourable balance of trade) **आयात निर्यात तफावत**

trade ledger, व्यापार खातेवही

trademark, *n.* (a name or a symbol used

by a maker or seller to identify distinctively his products. These are distinguishing marks attached to goods which have been registered under the Trademarks Act and which then cannot be used by any other producer, thus giving the proprietor of the trademark some degree of monopoly power) व्यापारचिन्ह (न.), ट्रेडमार्क (पु.)

Trademarks Act, व्यापारचिन्ह अधिनियम

trade name, (an invented or arbitrarily adopted name that is given by a manufacturer or merchant to an article or service to distinguish it as, one produced or sold by him or is generally so used by purchasers and that may be used or protected as, trademark ; *also* the name or style under which a concern does the business) व्यापारनाम (न.)

trade practices, व्यापारप्रथा (स्त्री.अ.व.)

trade price, *n.* व्यापारी किंमत, व्यापारी भाव

trade protection, व्यापार संरक्षण

trade protection association, व्यापार संरक्षण संघ

trader, *n.* व्यापारी (पु.)

trade reference, (a retailer seeking credit terms from a wholesaler may be asked for a trade reference i.e. to supply the name of some other wholesaler with whom he has dealt) व्यापारी ग्वाही, व्यापारी वित्तप्रमाण

trade restriction, व्यापार निर्बंध

trade sanction, व्यापार अनुशास्ति

trade secret, (a formula, a pattern, process or device that is used in one's business and that gives an advantage over competitors who do not know or use it) व्यापारी गुपित

tradesman, *n.* (*pl.* **tradesmen**) व्यापारकर्ता (पु.)

trades tax, व्यापार कर

trades-union = **trade-union**

trade treaty, व्यापार संधि

trade-union, *n.* (*also* **trades-union**) श्रमिक-संघ (पु.)

Trade Union Act, श्रमिकसंघ अधिनियम

trade-unionism, *n.* श्रमिकसंघवाद (पु.)

trade-unionist, *n.* श्रमिकसंघवादी (सा.)

trade winds, व्यापारी वारे

trading, *n.* व्यापार (पु.)

adj. व्यापार–

trading account, व्यापार लेखा

trading and manufacturing account, व्यापार आणि वस्तुनिर्माण लेखा

trading bank, व्यापारी बँक

trading stamp, व्यापारवर्धक तिकीट

traffic, *n.* १ व्यापार (पु.) *cf.* trade २ वाहतूक (स्त्री.)

trafficking, *n.* १ व्यापार करणे (न.) २ (in bad sense) अपव्यापार करणे (न.), अपव्यापार (पु.)

trafficking in import licences, आयात अनुज्ञप्तींचा अपव्यापार

traffic return, वाहतूक प्राप्ति

train, *v.t.* प्रशिक्षण देणे, शिकवून तरबेज करणे

n. मालिका (स्त्री.)

trained, *adj.* प्रशिक्षित

trainee, *n.* प्रशिक्षार्थी (सा.)

trainer, *n.* प्रशिक्षक (सा.)

training, *n.* प्रशिक्षण (न.)

tramp, *n.* (*also* **tramp ship** *or* **tramps steamer**) (a ship not making regular

trips between the same ports but taking a *cargo*, when and where it offers and to any port) मालवाहू जहाज (न.)

tranche, *n.* हप्ता (पु.)

trans–, (used in comb.) **–पार** (as in : trans continental खंडपार)

transact, *v.t.* १ (धंदा वगैरे) करणे २ व्यवहार करणे ३ चालवणे

transaction, *n.* १ व्यवहार (पु.) २ कारभार (पु.) ३ देवघेव (स्त्री.) ४ देवाणघेवाण (स्त्री.)

transaction money, व्यवहारार्थी पैसा, व्यवहार्य पैसा

transfer, *v.t.* १ (to carry, or to take from one person or place to another) स्थानांतरण करणे, बदली करणे २ (to make over, or negotiate the possession, or control as, of right, title, property, etc.) हस्तांतरण करणे, नावावर करून देणे *n.* १ स्थानांतरण (न.), बदली (स्त्री.) २ हस्तांतरण (न.) ३ *Acctt.* (as, of entry) लेखांतरण (न.), खातेबदल (पु.) ४ (as, an order transferring shares of stock or money; *specif.* a telegraphic order to pay to one party money deposited by another at a distant office) हस्तांतरण (न.), हस्तांतरणादेश (पु.), (तारेने वगैरे) बदली केलेली रक्कम (स्त्री.)

transferable, *adj.* १ स्थानांतरणीय, बदली करण्याजोगा २ हस्तांतरणीय, नावावर करून देण्याजोगा ३ संक्रमणीय

transferable account, हस्तांतरणीय लेखा

transferable goods, हस्तांतरणीय माल, हस्तांतरणीय वस्तू

transferable vote, संक्रमणीय मत

transfer book, हस्तांतरण पुस्तक

transfer cheque, स्थानांतरण धनादेश

transfer cost = opportunity cost

transfer deed, हस्तांतरण विलेख

transfer earnings, (the amount a factor of production would receive in its next best employment) स्थानांतरण अर्जन

transferee, *n.* १ स्थानांतरिती (सा.) २ हस्तांतरिती (सा.)

transference, *n.* हस्तांतरण (न.)

transfer entry, *Acctt.* खातेबदल नोंद

transfer fee, हस्तांतरण फी, हस्तांतरण शुल्क

transferor, *n.* (*also* transferrer) १ हस्तांतरक (सा.) २ नावावर करून देणारा (पु.)

transfer payments, (any of various public expenditures made for purposes other than procuring goods or current services —usu. used in *pl.*) हस्तांतरित प्रदाने

transferred, *adj.* १ हस्तांतरित २ स्थानांतरित ३ संक्रमित

transfer register, हस्तांतरण नोंदपुस्तक

transferrer = transferor

transformation cost, रूपांतरण परिव्यय, रूपांतरण खर्च

transformation curve, रूपांतरण वक्र

transfrontier, *adj.* सीमापार

transfrontier trade, सीमापार व्यापार

transhipment, *n.* (*also* transshipment) वाहनांतरण (न.)

transhipment trade, वाहनांतरण व्यापार

transit, *n.* वाटचाल (स्त्री.), प्रवास (पु.), पारगमन (न.)

transition, *n.* संक्रमण (न.)

transitional, *adj.* संक्रमणकालीन, संक्रमणात्मक

transitional stage, संक्रमणावस्था (स्त्री.)

transitivity, *n.* संक्रामकता (स्त्री.)

transit trade = *entrepot* trade

transmission, *n.* १ पारेषण (न.) २ पाठवणे (न.), प्रेषण (न.) ३ (as, of shares, etc.) संक्रामण (न.)

transmission of shares, भाग संक्रामण
transmit, *v.t.* १ पारेषित करणे २ पुढे पाठवणे
transmitted, *adj.* पारेषित
transport, *v.t.* परिवहन करणे, वाहतूक करणे
n. परिवहन (न.), वाहतूक (स्त्री.)
transport and communication, परिवहन व दळणवळण
transportation, *n.* परिवहन (न.)
transportation curve, उत्पादन शक्यता वक्र
transport by air, हवाई परिवहन
transport by land, स्थल परिवहन
transport by rail, रेल्वे परिवहन
transport by road, स्थल परिवहन
transport by sea, समुद्र परिवहन
transport by water, जल परिवहन
transport charges, परिवहन खर्च
trapped bull, पेचात आणलेला तेजीवाला
travel, *v.t. & i.* प्रवास करणे
n. प्रवास (पु.)
travel agent, प्रवास अभिकर्ता, प्रवास एजंट
traveller's cheque, प्रवासी धनादेश
traveller's letter of credit, प्रवासी पतपत्र
travelling, *n.* प्रवास (पु.)
travelling agent, फिरता अभिकर्ता, फिरता एजंट
travelling expense, प्रवास खर्च
travelling expense account, प्रवास खर्च लेखा
travelling salesman, प्रवासी विक्रेता
treasurer, *n.* कोषाध्यक्ष (सा.)
treasury, *n.* १ कोषागार (न.), खजिना (पु.) २ (a place of deposit and disbursement of collected funds esp. one where public revenues are deposited, kept and disbursed) राजकोष (पु.)
treasury agencies, कोषागार अभिकरणे
treasury banking, कोषागार अधिकोषण
treasury bill, (a short-term obligation issued by a government at a discount, bearing no interest, and payable at par at maturity) राजकोषपत्र (न.)
treasury bond, (a government bond issued by, or under the authority of Treasury) राजकोष बंधपत्र
treasury chalan, कोषागार चलान
treasury coupon, कोषागार कुपन
treasury deposit, राजकोषीय ठेव
treasury directive, राजकोषीय निदेश
treasury note, राजकोष नोट
treasury receipt, कोषागार पावती
treatment, *n.* १ मांडणी (स्त्री.) २ वागवणूक (स्त्री.), वागणूक (स्त्री.) ३ (the action or manner of dealing with something oft. in a specified way) परामर्श (पु.) ४ व्यवहार (पु.) (as in: "most favoured nations" treatment "परम अनुगृहीत राष्ट्र" व्यवहार)
treaty *n.* संधि (पु.)
trend, *n.* १ प्रवाह (पु.) २ (general tendency) कल (पु.), प्रवृत्ति (स्त्री.)
trial, *n.* १ अन्वीक्षा (स्त्री.) २ प्रयोग (पु.)
trial balance, (*abbr.* TB) *Bookkeeping* (a list of the debit and credit balances of accounts in a double-entry ledger at a given date, etc.) तेरीज (स्त्री.)
triangular, *adj.* १ त्रिकोणी २ तिरंगी ३ त्रिपक्षीय ४ त्रिपार्श्व
triangular trade, (*also* **trilateral trade**) त्रिपक्षीय व्यापार
tribunal, *n.* न्यायाधिकरण (न.)
triennial, *adj.* त्रैवार्षिक
trilateral trade = triangular trade
tripartite, *adj.* त्रिदल, त्रिपक्षीय
tripartite agreement, त्रिपक्ष करार
triplicate, *v.t.* तीन प्रती काढणे
adj. तिप्पट
n. तिसरी प्रत (स्त्री.)

triplicate bill of exchange, विपत्राची तिसरी प्रत
truck = barter
truck farming = market gardening
truck system, निमय वेतन पद्धति
true, *adj.* १ खरा, सत्य २ यथार्थ
true copy, सत्य प्रत, खरी प्रत
true discount, (*also* arithmetical discount) खरी कसर, खरा बट्टा
trust, *n.* १ विश्वास (पु.) २ न्यास* (पु.) ३ (as, *improvement trust, port trust,* etc.) विश्वस्त मंडळ (न.)
v.t. & i. विश्वास ठेवणे, भरवसा बाळगणे
trust busting, मक्तेदारी भंजन
trust-deed, *n.* न्यासविलेख (पु.)
trust deposit, न्यास निक्षेप
trustee, *n.* विश्वस्त (सा.)
trustee securities, विश्वस्त रोखे
trusteeship council, विश्वस्त समिति
trusteeship theory, विश्वस्तता सिद्धान्त
trust fund, विश्वस्त निधि
trust letter, न्यास पत्र
trust receipt, न्यास पावती
trustworthy, *adj.* विश्वासू
truth, *n.* सत्य (न.), खरेपणा (पु.)
turn-out, *n.* उत्पादन (न.)
turnover, *n.* (*also* stockturn) (net sales, i. e. gross sales minus returns) पणनावर्त (पु.), उलाढाल (स्त्री.)
turnover migration, फिरते स्थलांतरण
turnover tax, पणनावर्त कर
T.V., *n.* (television) दूरचित्रवाणी (स्त्री.), टी.व्ही. (पु.)
two name paper, द्विनाम पत्र
two part tariff, दुपाखी प्रशुल्क
two part taxes, दुपाखी कर
two point arbitrage, द्विबिंदु मूल्यांतरपणन
tying agreement, बंधन करार, सशर्त करार
type, *v.t. & i.* टंकलिखित करणे
n. १ (as, an illustration) उदाहरण (न.) २ (as, a specimen or model) नमुना (पु.) ३ (general character of class or group) जात (स्त्री.) ४ (pattern) प्रकार (पु.)
typed copy, टंकलिखित प्रत
typewriter, *n.* टंकलेखन यंत्र (न.)
typewriting, *n.* टंकलेखन (न.)
typology, *n.* १ प्रकारविचार (पु.) २ प्रकारनिष्ठ वर्गीकरण (न.)

U

uberrima fides, *n.* (most abundant faith; good faith) परमविश्रंभ (पु.), परमसद्भाव (पु.)

ult, (*abbr.* of *ultimo*) गेल्या महिन्यातील, मागील महिन्यातील, गेल्या महिन्याचा, मागील महिन्याचा

ultracheap-money policy, अति अल्पव्याजी द्रव्य नीति

ultramodern, *adj.* अत्याधुनिक

ultra vires, *adj.* & *adv.* (beyond the scope or in excess of legal power or authority) शक्तिबाह्य, शक्तीबाहेर

unable, *adj.* असमर्थ

unacceptable, *adj.* अस्वीकार्य

unalterable, *adj.* अपरिवर्तनीय, फेरफार न करण्याजोगा

unanimity, *n.* सर्वसंमति (स्त्री.), ऐकमत्य (न.), एकमत (न.)

unanimous, *adj.* सर्वसंमत, एकमताचा

unascertained goods, १ खात्री न केलेला माल २ निश्चित न केलेला माल

unauthorised, *adj.* १ प्राधिकृत नसलेला २ अनधिकृत

unavoidable, *adj.* अटळ, अपरिहार्य

unbalanced, *adj.* १ असमतोल २ असंतुलित

unbalanced budget, असमतोल अर्थसंकल्प

unbalanced growth, १ असंतुलित विकास २ असमतोल विकास

uncalled capital, मागणी न केलेले भांडवल

uncertain, *adj.* अनिश्चित

uncertainty, *n.* अनिश्चितता (स्त्री.)

uncertainty-bearing, *adj.* अनिश्चित, अनिश्चिततावाही

uncertified, *adj.* अप्रमाणित

uncertified copy, अप्रमाणित प्रत

unchangeable, *adj.* अपरिवर्तनीय, न बदलण्याजोगा

unchanged, *adj.* अपरिवर्तित, न बदललेला

unchanging, *adj.* अपरिवर्ती, न बदलणारा

unclaimed, *adj.* १ अस्वामिक २ दावा न सांगितलेला, न मागितलेला

unclaimed balance, न मागितलेली शिल्लक, न मागितलेली बाकी

unclaimed dividend, न मागितलेला लाभांश

unclaimed security, १ अस्वामिक प्रतिभूति २ दावा न सांगितलेली प्रतिभूति ३ अस्वामिक रोखा ४ दावा न सांगितलेला रोखा

uncommuted, *adj.* अराशीकृत

uncommuted value, अराशीकृत मूल्य

unconditional, *adj.* बिनशर्त

unconditional acceptance, बिनशर्त स्वीकृति

unconditional assignment, बिनशर्त अभिहस्तांकन

unconfirmed, *adj.* १ कायम नसलेला, कायम न केलेला २ पुष्टी न दिलेला

unconfirmed credit, (*also* revocable credit) पुष्टी न दिलेली पत, पुष्टीकृत न केलेली पत

unconfirmed letter of credit = revocable letter of credit

unconstitutional, *adj.* असांविधानिक

uncontrolled, *adj.* अनियंत्रित, निरंकुश

uncrossed, *adj.* (as, a cheque) अरेखित

uncrossed cheque, अरेखित धनादेश, अरेखित चेक

uncurrent, *adj.* अप्रचलित

uncurrent coin, अप्रचलित नाणे

undated, *adj.* दिनांकरहित

undated cheque, दिनांकरहित धनादेश

underbid, *v.t.* & *i.* पाडून बोली बोलणे

undercapitalisation, *n.* १ न्यून भांडवलीकरण (न.) २ अल्प भांडवलीकरण (न.)

undercapitalise, *v.t.* १ (to supply with insufficient capital for efficient operation) न्यून भांडवलीकरण करणे २ (to issue a relatively small amount of securities in relation to earnings and assets of a business) अल्प भांडवलीकरण करणे

under certificate of posting, टपाल दाखला घेऊन, टपाल दाखली

undercharge, *n.* (a charge that is less than is usual or suitable) न्यून आकार (पु.)

v.t. न्यून आकार लावणे

underconsumption, *n.* (consumption of less than is produced, that is caused by insufficient purchasing power and is a cause of business depression) न्यून उपभोग (पु.)

underconsumption theory of the trade cycle, न्यून उपभोगानुसारी व्यापार चक्र सिद्धांत

underdeveloped, *adj.* न्यूनविकसित

underdeveloped nation, न्यूनविकसित राष्ट्र

underemployment, *n.* न्यून सेवायोजन (न.)

underemployment equilibrium, न्यून सेवायोजन समतोल, न्यून रोजगारी समतोल

underestimate, *v.t.* १ न्यून अनुमान करणे २ अवप्राक्कलन करणे ३ कमी लेखणे

underestimation, *n.* १ न्यून अनुमान (न.) २ अवप्राक्कलन (न.)

underhand, *adj.* प्रच्छन्न

underinvestment, न्यून गुंतवणूक (स्त्री.)

underinvoice, *v.t.* न्यून बीजक करणे

underissue, *n.* न्यून प्रचालन (न.)

underlease, *n.* १ पोटभाडेपट्टा (पु.) २ पोटपट्टा (पु.)

underlie, *v.t.* मुळाशी असणे

underline, *v.t.* अधोरेखित करणे, अधोरेखणे

underlying, *adj.* १ –खाली असलेला २ तलस्थित ३ मुळाशी असलेला

undermentioned, *adj.* निम्नलिखित, खाली दिलेला, खाली नमूद केलेला

undernourished, *adj.* न्यूनपोषित

under one's hand, आपल्या सहीनिशी

under our seal and signature, आमची सही व मुद्रा यांनिशी

underpopulated, *adj.* (having a lower density of population than is normal or desirable) अतिविरळ लोकसंख्या असलेला

underpopulation, *n.* न्यून लोकसंख्या (स्त्री.)

underprice, *n.* १ अपकिंमत (स्त्री.) २ अपकिंमत आकारणे (न.)

underproduction, *n.* (the production of less than is demanded, or of less than the usual supply) न्यून उत्पादन (न.)

underproductive, *adj.* न्यून उत्पादक

under protest, प्रतिसाक्षन करून, प्रतिसाक्षित करून

underquote, *v.t.* (to quote a lower price than) कमी भाव सांगणे

underrate, *v.t.* न्यूनमूल्यन करणे, किंमत कमी करणे

n. न्यूनमूल्य (न.)

under reference, संदर्भाधीन

undersell, *v.t.* न्यूनविक्रय करणे, कमी किंमतीला विकणे

undersigned, *adj.* खाली सही करणारा

undersubscribed, *adj.* न्यूनदत्त

undertake, *v.t.* १ हाती घेणे २ जबाबदारी पत्करणे ३ वचन देणे

undertaker, *n.* (a term used by A. Marshall as, an alternative to *entrepreneur*) उपक्रमी (सा.)

undertaking, *n.* १ उपक्रम (पु.) २ वचन (न.)

undervaluation, *n.* अधोमूल्यन (न.) *cf.* devaluation

undervaluation of currency, चलन अधोमूल्यन

undervalue, *v.t.* अधोमूल्यन करणे
n. अधोमूल्य (न.)
undervalued currency, अधोमूल्यित चलन
underwrite, *v t.* १ (to engage to buy all the newly issued stock in a company not bought by the public; to agree to purchase a security issue on a fixed date at a fixed price with a view to public distribution) (भागभांडवल, रोखे इत्यादींचा खप करण्यासाठी) खरेदीची हमी घेणे २ हमी घेणे
underwriter, *n.* १ हमीदार (सा.) २ (भागभांडवल, रोखे इत्यादींचा खप करण्यासाठी) खरेदीची हमी घेणारा (पु.)
underwriter agent, हमीदार अभिकर्ता, हमीदार एजंट
underwriting, *n.* १ हमी (स्त्री.) *cf.* guarantee २ हमी देणे (न.), हमी घेणे (न.)
underwriting commission, हमी अडत, हमी कमिशन
underwriting of capital, भांडवलाच्या खपाची हमी घेणे
undeveloped, *adj.* अविकसित
undisbursed, *adj.* असंवितरित
undisbursed loan, असंवितरित कर्ज
undischarged, *adj.* अमुक्त
undischarged bankrupt, अमुक्त दिवाळखोर
undistributed, *adj.* अवितरित
undistributed profits, (*also* **retained earnings**) अवितरित नफा
unearned, *adj.* अनर्जित
unearned income, (income as dividends that is not derived from personal labour or service but usu. merely from ownership of property and that is sometimes taxed at a higher rate than earned income) अनर्जित आय
unearned increment, अनर्जित वाढ, अनर्जित वृद्धि

uneconomic = uneconomical, *adj.* १ (not economic) अनिर्वाहक २ (as, costly, wasteful) बिनकिफायतशीर, बिनकिफायती
uneconomic holding, १ अनिर्वाहक क्षेत्र २ बिनकिफायती क्षेत्र
unemployed, *adj.* १ (not employed ; out of work) बेकार २ (not engaged in a gainful occupation) अनुपयोजित (as in : unemployed capital अनुपयोजित भांडवल)
unemployment, *n.* बेकारी (स्त्री.)
cyclical unemployment चक्रीय बेकारी
disguised unemployment = hidden unemployment प्रच्छन्न बेकारी
frictional unemployment संघर्षजन्य बेकारी
involuntary unemployment अनैच्छिक बेकारी
mass unemployment सार्वत्रिक बेकारी, मोठ्या प्रमाणावरील बेकारी
seasonal unemployment मोसमी बेकारी, हंगामी बेकारी
structural unemployment संरचनात्मक बेकारी, संरचनाफलक बेकारी
technological unemployment तंत्रजन्य बेकारी
unemployment benefit = unemployment compensation, (payment as, by a union or an employer, etc. to an unemployed worker of a sum of money per week) बेकारी लाभ
unemployment insurance, (insurance against loss of earnings by payments for a limited period during which a worker is involuntarily unemployed) बेकारी विमा
unemployment rate, बेकारी दर
unencumbered, *adj.* (free from encumbrance) भाररहित, निर्भार
unencumbered approved security, १ भाररहित मान्य प्रतिभूति २ भाररहित मान्य रोखा

unencumbered policy, निर्भार विमापत्र

unencumbered security, भाररहित प्रतिभूति

unequal, *adj.* १ विषम, असमान २ उंचसखल

uneven, *adj.* १ विषम, असमान २ उंचसखल

unexpected, *adj.* अनपेक्षित

unexpired, *adj.* १ अनवसन्न २ उरलेला, न सरलेला

unexpired loan, अनवसन्न कर्ज

unfair competition, अनुचित स्पर्धा

unfavourable, *adj.* प्रतिकूल, अननुकूल

unfavourable balance of payments, (*also* **negative balance of payments** *or* **deficit balance of payments**) प्रतिकूल आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद, ऋण आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद

unfavourable balance of trade, (*also* **negative balance of trade** *or* **deficit balance of trade**) प्रतिकूल व्यापारशेष

unfavourable exchange rate = unfavourable rate of exchange, १ प्रतिकूल विनिमय दर २ प्रतिकूल विदेशी चलन दर

unforeseen, *adj.* अनवेक्षित, अकल्पित, पूर्वी कल्पना नसलेला

unfunded debt, १ (usu. restricted to the short-term government debt) अनिधिगत राजऋण २ अस्थायी ऋण

unidentifiable, *adj.* अनभिज्ञेय, ओळख न पटण्यासारखा

unidentifiable note, अनभिज्ञेय नोट

unified, *adj.* एकीकृत

unified stock, एकीकृत संग्रह

uniform, *adj.* एकरूप *cf.* identical

uniformity, *n.* एकरूपता (स्त्री.)

unify, *v.t.* एकीकरण करणे

unilateral, *adj.* एकपार्श्विक, एकपार्श्व— *cf.* lateral

unimodal strategy and bimodal strategy, एकबहुलकी व्यूहतंत्र व द्विबहुलकी व्यूहतंत्र

unincorporated, *adj.* १ असमाविष्ट २ अनिगमित, विधिद्वारा संस्थापित नसलेला

unincorporated business, १ अनिगमित व्यवसाय २ असमाविष्ट व्यवसाय

unintelligible, *adj.* दुर्बोध

union, *n.* १ (a federation formed by incorporating the states) संघ (पु.) २ (an association or league, as *trade union*, etc.) संघ (पु.) *cf.* association

unionism, *n.* संघवाद (पु.)

unionist, *n.* संघवादी (सा.)

unirrigable, *adj.* १ असेच्य २ ओलिताखाली न आणण्यासारखा

unirrigable land, असेच्य भूमि, असेच्य जमीन

unit, *n.* १ (a determinate quantity adopted as, a standard of measurement for other quantities of the same kind) एकक (न.) २ (a single thing or person or group that is a constituent and isolable member of some more inclusive whole) युनिट (न.) ३ घटक (पु.) ४ शाखा (स्त्री.) ५ प्रघटक (पु.)

unitary, *adj.* एकीय, एक—

unitary elastic demand, एकीय लवचिक मागणी (ज्याच्या मागणीचे लवचिकता गुणोत्तर एक आहे)

unitary government, एकराज्य शासन

unit banking, (banking carried on by individual banks without branches or corporate relationships with other banks) युनिट अधिकोषण

unite, *v.t.* १ एक होणे २ जोडणे

united, *adj.* संयुक्त

United Nations Organisation = U. N. O.

unit elasticity, एकक लवचिकता

unit investment trust, युनिट गुंतवणूक विश्वस्त मंडळ

unit of account, हिशेब एकक

unit of value, मूल्य एकक

unit tax = specific tax
unit trust, युनिट ट्रस्ट
unity, *n.* एकता (स्त्री.), एकी (स्त्री.), ऐक्य (न.)
unjust, *adj.* अन्याय्य, अन्यायी
unlawful, *adj.* विधिबाह्य, बेकायदेशीर
unlawfully, *adv.* विधिबाह्य रीतीने, बेकायदेशीरपणाने, बेकायदेशीररीत्या
unlicensed, *adj.* अनुज्ञप्ती नसलेला, लायसेन्स नसलेला
unlike, *adj.* १ असदृश, असम २ असमान
unlimited, *adj.* अमर्याद, अमर्यादित
unlimited company, (a company in which liability of members is not limited) अमर्यादित कंपनी (अमर्यादित दायित्व कंपनी)
unlimited legal tender, अमर्यादित वैध चलन
unlimited liability, अमर्यादित दायित्व
unlimited partnership, अमर्यादित भागीदारी
unlimited tender, अमर्यादित चलन
unlisted securities, सूचीबाह्य रोखे
unload, *v.t.* (माल वगैरे) उतरवणे
unloading, *n.* (माल वगैरे) उतरवणे (न.)
unloading charges, (charges paid for unloading) उतरणावळ (स्त्री.)
unmerchantable, *adj.* अपण्य
U.N.O., *n.* (United Nations Organisation) संयुक्त राष्ट्र संघटना (स्त्री.), यूनो (स्त्री.)
unoccupied land, १ अव्याप्त भूमि २ ताब्यात नसलेली भूमि, ताब्यात नसलेली जमीन
unofficial, *adj.* १ (without official formality) अनौपचारिक २ अनधिकृत
unofficially, *adv.* अनौपचारिकपणे
unpaid, *adj.* १ (serving without pay) अवेतनी, बिनपगारी २ (not presented, as, payment; not cleared by payment) अदत्त, न दिलेला, चुकता न केलेला
unpaid premium, १ अदत्त अधिमूल्य २ न दिलेला विम्याचा हप्ता
unpaid services, अवेतनी सेवा
unparliamentary, *adj.* असंसदीय
unproductive consumption, (consumption of food, fuel or materials without creation of corresponding values in some other form) अनुत्पादक उपभोग
unproductive labour, १ अनुत्पादक श्रम २ अनुत्पादक कामगारवर्ग
unqualified, *adj.* १ (not modified or restricted by reservations) अविशेषित २ बिनशर्त
unqualified acceptance, १ अविशेषित स्वीकृति २ अविशेषित स्वीकार
unrealised, *adj.* अप्राप्त
unredeemable, *adj.* अविमोचनीय
unredeemed, *adj.* अविमोचित
unregistered, *adj.* नोंदणी न केलेला, नोंदणी न झालेला
unrequited export, मोबदला निर्यात
unsecured creditor, अप्रतिभूत धनको
unsecured debentures, अप्रतिभूत ऋणपत्रे
unsecured loans and advances, अप्रतिभूत कर्जे व अग्रिमे
unskilled labourer, अकुशल कामगार, अकुशल श्रमिक
unskilled worker, अकुशल कामगार
unstability, *n.* अस्थिरता (स्त्री.)
unstable, *adj.* अस्थिर
unstable equilibrium, अस्थिर समतोल
unstable exchange, अस्थिर विनिमय
unstable exchange rate, अस्थिर विदेशी चलन दर
unstamped, *adj.* अमुद्रांकित
untied aid, अबद्ध सहाय्य, विमुक्त मदत
unusual, *adj.* १ विलक्षण २ नेहमीपेक्षा निराळा
unvarying, *adj.* अपरिवर्ती
unwritten, *adj.* अलिखित
upcountry, *n.* देशाचा आतील भाग (पु.), अंतःप्रदेश (पु.)

adj. किनाऱ्यापासून दूरचा
adv. देशाच्या आतल्या भागात
upcountry branches, देशाच्या आतल्या भागातील शाखा, अंतःप्रदेशीय शाखा
upgrade, *v.t.* श्रेणीवाढ करणे
upgrading, *n.* श्रेणीवाढ (स्त्री.)
uplift, *n.* उन्नति (स्त्री.), उद्धार (पु.)
v.t. उन्नती करणे, उद्धार करणे
upliftment, *n.* उन्नति (स्त्री.)
upper, *adj.* उच्च, वरचा
upper stage, वरचा टप्पा
upset price, (the minimum price set by a seller or auctioneer at which property will be offered or sold at auction or public sale) हातची किंमत, सरकारी बोली
upswing, *n.* (*also* **upward phase**) (*w.r.t.* trade cycle, the period of recovery from slump to boom) उद्दोलन (न.)
up-to-date, *adj.* अद्ययावत, आधुनिक
upward phase = upswing
urban, *adj.* नगर–, नागरी, शहरी
urban area, नागरी क्षेत्र
urban co-operative society, नागरी सहकारी संस्था
urban development, नगर विकास
urbanisation, *n.* नागरीकरण (न.), नगरीकरण (न.), शहरीकरण (न.)
urbanised, *adj.* नागरी, नागरीकृत
usage, *n.* १ परिपाठ (पु.) २ वापर (पु.)
usance, *n.* १ (the time allowed exclusive of grace for the payment of a bill of exchange or note as fixed by custom or by law) अवधि (पु.) २ विपत्रावधि (पु.)
usance bill = time bill
usance bill of exchange = time bill
usance promissory note, सावधि वचनपत्र
use, *n.* उपयोग (पु.), वापर (पु.)
v.t. उपयोग करणे, वापर करणे
usefulness, *n.* १ उपयोग (पु.) २ उपयुक्तता (स्त्री.)
user, *n.* उपयोगकर्ता (पु.)
use value, उपयोग मूल्य
usual course, १ सामान्य क्रम, नित्यक्रम (पु.) २ नित्य व्यवहार
usually, *adv.* प्रायः, बहुधा, बहुतकरून, नेहमी
usufruct, *n.* फलोपभोग (पु.)
usufructuary mortgage, फलोपभोग गहाण
usurer, *n.* व्याजखोर (पु.)
usurious, *adj.* व्याजखोरीचा
usury, *n.* व्याजखोरी (स्त्री.)
util = utile, *n.* (a hypothetical unit of utility) उपयोगिता एकक (न.)
utilisation, *n.* वापर (पु.), उपयोग (पु.)
utilisation value, उपयोजन मूल्य
utilise, *v.t.* वापर करणे, उपयोग करणे
utilitarianism, *n.* उपयोगितावाद (पु.)
utilitarian philosophy, उपयोगितावादाचे तत्त्वज्ञान
utility, *n.* १ *Econ.* (the amount of satisfaction, a person derives from something or service without any reference to its usefulness) उपयोगिता (स्त्री.) २ उपयुक्तता (स्त्री.) ३ तुष्टिगुण (पु.)
diminishing utility ऱ्हासमान उपयोगिता
equimarginal utility समसीमांत उपयोगिता, समसीमांतिक उपयोगिता
form utility रूप उपयोगिता
increasing utility १ वर्धमान उपयोगिता, वर्धिष्णु उपयोगिता २ वर्धिष्णु तुष्टिगुण
marginal utility सीमांतिक उपयोगिता, सीमांत उपयोगिता
negative utility = disutility ऋण उपयोगिता, नास्ति उपयोगिता
place utility स्थान उपयोगिता
positive utility धन उपयोगिता

possession utility धारण उपयोगिता
service utility सेवा उपयोगिता
time utility काल उपयोगिता
total utility एकूण उपयोगिता

utility function, उपयोगिता फल, उपयोगिता अनुवर्त

utility possibility frontier, उपयोगिता शक्यता सीमा

utility space, उपयोगिता अवकाश

utility theory of value, उपयोगिता मूल्य सिद्धांत

"utmost good faith", *Insurance* "परम सद्भाव"

V

vacancy, *n.* १ रिकामी जागा (स्त्री.) २ रिक्त पद (न.) ३ रिक्तता (स्त्री.)

vacant, *adj.* १ रिकामा २ रिक्त ३ शून्य

vacant possession, खुला कब्जा

vacate, *v.t.* १ सोडणे २ रिकामा करणे, खाली करणे ३ *Law* (to annul, to make useless) विलोपन करणे

valid, *adj.* १ *Law* विधिग्राह्य २ ग्राह्य ३ सप्रमाण

valid allotment, विधिग्राह्य नियतवाटप, विधिग्राह्य भागवाटप

validate, *v.t.* १ *Law* विधिग्राह्य करणे २ ग्राह्य ठरवणे

validation, *n.* *Law* विधिग्राह्यता (स्त्री.), विधिग्राह्य करणे (न.)

validity, *n.* १ *Law* विधिग्राह्यता (स्त्री.) २ ग्राह्यता (स्त्री.) ३ सप्रमाणता (स्त्री.)

validity · period, १ विधिग्राह्यता अवधि २ ग्राह्यता अवधि

valid policy, ग्राह्य विमापत्र

valorisation, *n.* (an act or process of attempting to give an arbitrary market value or price to a commodity usu. by governmental intervention) मूल्यस्थापन (न.), किंमतरक्षण (न.)

valorisation scheme, किंमतरक्षण योजना

valorise, *v.t.* (to determine or set the price by valorisation) मूल्यस्थापन करणे, किंमतरक्षण करणे

valuable, *adj.* किंमती, मौल्यवान

valuable security, १ किंमती दस्तऐवज २ किंमती प्रतिभूति

valuation, *n.* मूल्यांकन (न.)

cf. appraisement मूल्यन
assessment मूल्यनिर्धारण, निर्धारण
estimation प्राक्कलन
evaluation मूल्यमापन

value, *n.* १ मूल्य (न.) २ किंमत (स्त्री.) *v.t.* १ मूल्यन करणे, मूल्यांकन करणे, मूल्य ठरवणे २ किंमत आकारणे

above par value अधिमूल्य
absolute value १ निरपेक्ष मूल्य २ केवल मूल्य
below par value अवमूल्य, अवतुल्य मूल्य
capitalised value भांडवली मूल्य, भांडवलीकृत मूल्य
commuted value राशीकृत मूल्य
economic value आर्थिक मूल्य
external value बाह्य मूल्य, विदेशी मूल्य
face value दर्शित मूल्य, दर्शनी मूल्य
internal value आंतरिक मूल्य, अंतर्गत मूल्य
intrinsic value वस्तुगत मूल्य
local value स्थानिक मूल्य
mean value सरासरी मूल्य
metalic value धातु मूल्य
natural value नैसर्गिक मूल्य
nominal value नामित मूल्य
par-value = value at par १ सममूल्य, तुल्यता मूल्य २ दर्शित मूल्य
real value खरे मूल्य, वास्तविक मूल्य
relative value सापेक्ष मूल्य
scarcity value दुर्मिळता मूल्य
surplus value अतिरिक्त मूल्य
uncommuted value अराशीकृत मूल्य
use value उपयोग मूल्य
vocational value व्यावसायिक मूल्य

value-added tax, (*also* cascade tax) मूल्य-निर्मिति कर

value at par, सममूल्य (न.)

value date, (the date when the proceeds of a credit instrument or of a foreign exchange transaction become available for use) मूल्य दिनांक (मूल्योपयोजन दिनांक)

valued fire-policy, मूल्यांकित आग विमापत्र

[redacted]

valued policy, **मूल्यांकित विमापत्र**
value free, **मूल्यविधान मुक्त, मूल्यविधान रहित, मूल्यविधान विरहित**
value in exchange, **विनिमेय मूल्य**
value in use, **उपयोग मूल्य**
value of material, **वस्तूमूल्य** (न.)
value of money, **मुद्रामूल्य** (न.)
valuer, *n.* १ **परीक्षक** (सा.) २ **मूल्यांकन करणारा** (पु.)
"value received", **"मूल्य प्राप्त झाले", "ऐवज पावला"**
vanish, *v.i.* लुप्त होणे, अदृश्य होणे, अंतर्धान पावणे, गायब होणे
variable, *adj.* १ **चल** २ **अस्थिर** ३ **परिवर्ती, परिवर्तनशील**
variable capital, **चल भांडवल**
variable cost = prime cost
variables, *n. pl.* **चल घटक** (पु.अ.व.)
variance, *n.* १ **विसंवाद** (पु.) २ **तफावत** (स्त्री.)
variant, *n.* **प्रकार** (पु.)
adj. (*Maths.*) **चल**
variate, *v.t. & i.* १ **फरक करणे, फरक होणे** २ **तफावत पडणे, तफावत असणे**
variation, *n.* १ **भिन्नता** (स्त्री.), **तफावत** (स्त्री.) २ **फरक** (पु.) ३ **वधघट** (स्त्री.), **घटचढ** (पु.), **विचरण** (न.)
varied, *adj.* १ **बदल केलेला, बदल झालेला** २ **विविध**
variegated, *adj.* १ **चित्रविचित्र** २ **बहुरंगी**
variety, *n.* १ **विविधता** (स्त्री.) २ **प्रकार** (पु.)
variety chain store, **विविध-वस्तु साखळी भांडार**
various, *adj.* **निरनिराळा, विभिन्न**
vary, *v.t.&i.* १ **बदल करणे, बदल होणे** २ **कमीअधिक होणे**
varying, *adj.* **बदलता**
vault, *n.* (a room for the safe-keeping of valuables, commonly built of steel) **वज्रकक्ष** (पु.), **वज्रकप्पा** (पु.)
velocity, *n.* **वेग** (पु.)
velocity of circulation, (the average number of times that a unit of currency circulates during a given period of time) **परिचलन वेग**
velocity of money, **मुद्रा परिचलन वेग**
vend, *v.t.* **विकणे** *cf.* sell
vendee, *n.* **क्रेता** (पु.), **खरीददार** (सा.)
vendible, *adj.* **विक्रेय**
vendor, *n.* **विक्रेता** (पु.)
vendor's shares, **विक्रेत्याचे भाग**
venture, *n.* **साहस** (न.)
verification, *n.* १ **सत्यापन** (न.) २ **पडताळणी** (स्त्री.)
verifier, *n.* **पडताळक** (सा.)
verify, *v.t.* १ **सत्यापन करणे** २ **पडताळणे**
vertical, *adj.* १ **उभा, उदग्र, क्षितिजलंब** २ (relating to, involving or integrating discreet elements; consisting of two or more economic units on *different* levels of production or distribution) **विषमस्तरीय, विषमस्तर–, भिन्नस्तरीय** (as in : a vertical business organisation भिन्नस्तरीय व्यापार संघटना)
vertical combination, **भिन्नस्तरीय संयुक्तीकरण**
vertical equity, **उर्ध्वस्तर समन्याय**
vertical integration, (*w.r.t.* structure of an industry, it means that most firms carry out all the main stages in the production of a commodity) **भिन्नस्तरीय एकीकरण, भिन्नस्तर एकीकरण**
vertical mobility, **भिन्नस्तरीय चलिष्णुता, स्तंभीय चलता, स्तंभीय चलनशीलता, स्तंभीय चलिष्णुता**

vertical union = industrial union
vest, *v.t. & i.* निहित करणे, निहित असणे
vested interests, १ निहित हितसंबंध २ प्रस्थापित हितसंबंध, गुंतलेले हितसंबंध
veto, *n.* १ *Law* नकाराधिकार (पु.) २ नकार (पु.)
v.t. १ *Law* नकाराधिकार वापरणे २ नकार देणे
veto power, नकारशक्ति (स्त्री.)
viability, *n.* १ जीवनक्षमता (स्त्री.) २ स्वयंनिर्वाहिता (स्त्री.), वर्धिष्णुता (स्त्री.), स्वयंशोधिता (स्त्री.)
viable, *adj.* १ (capable of living or growing) जीवनक्षम २ वर्धनक्षम, स्वयंनिर्वाही
viable economy, स्वयंनिर्वाही अर्थव्यवस्था
viable proposal, स्वयंनिर्वाही प्रस्ताव
victuals, *n. pl.* खाद्यपदार्थ (पु.अ.व.)
viewpoint, *n.* १ दृष्टिकोन (पु.) २ म्हणणे (न.)
village community project, ग्राम सामूहिक प्रकल्प
violate, *v.t.* १ उल्लंघन करणे २ भंग करणे
violation, *n.* भंग (पु.)
visible, *adj.* १ दृश्य, दृश्यमान २ (of, or relating to tangible exports and imports) प्रत्यक्ष (as in : the visible items in the balance of payments आंतरराष्ट्रीय ताळेबंदातील प्रत्यक्ष बाबी)
visible balance = balance of trade
visible balance of payments, *Econ.* प्रत्यक्ष आंतरराष्ट्रीय ताळेबंद
visible exports, *Econ.* प्रत्यक्ष निर्यात
visible imports, *Econ.* प्रत्यक्ष आयात
visible items of trade, वस्तु व्यापार बाबी
vital registration, जन्ममृत्यु नोंद
vital statistics, १ (statistics relating to the duration of life, and to births, marriages and deaths) जीवनविषयक आकडेवारी २ लोकसंख्याविषयक आकडेवारी
vocation, *n.* व्यवसाय (पु.) *cf.* business
vocational, *adj.* व्यवसाय–, व्यावसायिक, व्यवसाय शिक्षण–
vocational guidance, व्यवसाय मार्गदर्शन
vocational training, व्यवसाय प्रशिक्षण
vocational value, व्यावसायिक मूल्य
void, *adj. Law* १ निरर्थक २ शून्य
voidable, *adj. Law* शून्यनीय, शून्य करण्याजोगा
void contract, शून्य संविदा
volume, *n.* परिमाण (न.)
volume of credit, पतपैसा परिमाण, पतपैशाचे परिमाण
volume of money, मुद्रा परिमाण, मुद्रेचे परिमाण
voluntary, *adj.* स्वेच्छापूर्वक, ऐच्छिक
voluntary deposit, ऐच्छिक ठेव
voluntary exchange theory, ऐच्छिक विनिमय सिद्धांत
voluntary liquidation, ऐच्छिक परिसमापन
voluntary liquidation under supervision, पर्यवेक्षित ऐच्छिक परिसमापन
voluntary savings, ऐच्छिक बचत
voluntary unemployment, (it refers to an individual who prefers not to work even though suitable work is available for him) ऐच्छिक बेकारी
vostro account, व्होस्ट्रो खाते, तुमचे खाते *cf. nostro* account
vote, *n.* मत (न.)
v.t & i. मत देणे
voted, *adj.* दत्तमत
vote on account, लेखानुदान (न.)
voter, *n.* मतदार (सा.)
voting, *n.* मतदान (न.)
voting by proxy, प्रतिपत्रीद्वारा मतदान, प्रतिपत्रीद्वारा मतदान करणे

voting in person, जातीने मतदान, जातीने मतदान करणे
voting-paper, *n.* मतपत्रिका (स्त्री.)
voucher, *n.* प्रमाणक (न.)
voyage account, जलप्रवास लेखा
vpp, (*abbr.* of value payable by post) मूल्यदेय डाक

W

wage, *n.* (usu. *pl.*) १ (payment for services esp. not professional) मजुरी (स्त्री.) २ (as, pay, reward) वेतन (न.)
daily wages १ रोजमजुरी, रोजंदारी २ दैनिक वेतन
differential wages विभेदक वेतन, भिन्न वेतन
fair wages न्याय्य वेतन, वाजवी वेतन
living wages जीविका वेतन
minimum wages किमान वेतन
need-based wages गरजेनुरूप वेतन, गरजानुसारी वेतन
nominal wages पैसारूप वेतन
piece wages कामानुसार वेतन
real wages वास्तविक वेतन
subsistence wages निर्वाह वेतन
time wages १ समय मजुरी २ समय वेतन

wage account, वेतन लेखा

wage board, वेतन मंडळ

wage deflation, वेतन घट

wage differential, (*w.r.t.* wage rates, it is the difference between the wages of one class of worker and another) वेतन विभेद

wage drift, (the essence of drift is that the effective rate of pay per unit of labour input is raised by arrangements that lie outside the control of the recognised procedures for scheduling rates) वैधिकेतर वेतन आधिक्य

wage flexibility, वेतन नम्यता

wage freeze, वेतन गोठवणी

wage fund, वेतन निधि

wage fund theory, वेतन निधि सिद्धान्त

wage goods, वेतन वस्तू

wage incentive, वेतन प्रोत्साहन, वेतन प्रेरणा

wage induced inflation, (*also* wage push inflation) वेतनप्रेरित अतिवृद्धि

wage inflation, वेतन अतिवृद्धि

wage pause, वेतन विराम

wage push inflation = **wage induced inflation**

wage rate, वेतन दर

wages of management, व्यवस्थापकीय वेतन

wages-prices spiral, वेतन-किंमती आवर्त

wage stability, वेतन स्थैर्य

"waiting", *n.* "प्रतीक्षा" (स्त्री.)

waive, *v.t. Law* १ अधित्याग करणे २ सोडून देणे ३ हक्क सोडणे

waiver, *n. Law* १ अधित्यजन (न.) २ हक्कविसर्जन (न.)

waiver clause, हक्कविसर्जन खंड

walking inflation, चालता फुगवटा

walkout, *n.* १ सभात्याग (पु.) २ (निषेधार्थ) निघून जाणे (न.)

want, *n.* १ (the quality or state of lacking) अभाव (पु.), वाण (स्त्री.) २ (the dire need) गरज (स्त्री.)

wants, *n. pl. Econ.* गरजा (स्त्री.अ.व.)

war, *n.* युद्ध (न.)

war bond, युद्ध रोखा

ward off, १ झुगारून देणे, झुगारून टाकणे २ निवारण करणे

ware, *n.* माल (पु.), विकाऊ माल (पु.)

war economy, युद्धकालीन अर्थव्यवस्था

warehouse, *n.* वखार (स्त्री.) *cf.* depot

warehouse book, वखार पुस्तक

warehouse-keeper, *n.* वखारपाल (पु.), वखारवाला (पु.)

warehouse-keeper's certificate, वखारवाल्याचे प्रमाणपत्र

warehouse-keeper's receipt, वखारवाल्याची पावती

warehouseman, *n.* वखारवाला (पु.)

warehouse warrant, वखार अधिपत्र

warehousing, *n.* वखारपालन (न.)

warehousing system, वखार पद्धति

war finance, युद्धकालीन वित्तव्यवस्था
warrant, *n.* (a writing that authorises a person to pay or deliver to another and the other to receive money or other consideration) अधिपत्र (न.)
v.t. खात्री देणे
warrantee, *n.* आश्वस्त (सा.)
warranter = warrantor, *n.* प्राश्वासक (सा.)
warranty, *n.* प्राश्वासन (न.) (as in : breach of warranty प्राश्वासन भंग) *cf.* guarantee
wastage, *n.* अपव्यय (पु.)
waste, *n.* १ अपव्यय (पु.) २ *Agric.* पडीत जमीन (स्त्री.)
adj. १ उजाड, वैराण २ निरर्थक, टाकाऊ ३ *Agric.* पडीत, पडीक
v.t.&i. १ अपव्यय करणे, उधळणे २ फुकट जाणे
waste land, पडीत जमीन
waste material, टाकाऊ सामान, टाकाऊ साहित्य
waste products, टाकाऊ वस्तू, टाकाऊ पदार्थ
wasting, *adj.* क्षीयमाण
wasting assets, (property as, minus, etc. subject to depletion) क्षीयमाण मत्ता, क्षयी मत्ता
waterborne, *adj.* १ जल– २ समुद्री, समुद्र–
waterpower, *n.* जलशक्ति (स्त्री.)
waterproof, *adj.* जलरोधक
water resources, जलसंपत्ति (स्त्री.)
waterway, *n.* जलमार्ग (पु.), जलपथ (पु.)
way-bill, *n.* (short form WB) (document listing passengers carried in a public conveyance or goods transported by a common carrier by land, etc.) प्रवासयादी (स्त्री.)
ways and means, १ अर्थोपाय (पु.अ.व.), साधनोपाय (पु.अ.व.) २ मार्ग व साधने
ways and means advance, अर्थोपाय अग्रिम
ways and means estimates, अर्थोपाय अंदाज, अर्थोपाय प्राक्कलन
ways and means position, अर्थोपाय स्थिति
weak axiom, अबल गृहीतक, अबल क्रमीकरण
weaken, *v.t. & i.* १ दुबळा करणे, दुबळा होणे २ (as, demand, supply, etc.) शिथिल करणे, शिथिल होणे
weakening of demand, मागणीशैथिल्य (न.)
weakening of supply, पुरवठा शैथिल्य
weak order preference, अबलक्रमी पसंती
wealth, *n.* १ (all material objects that have economic utility esp. the stock of useful goods having economic value in existence at any one time) धन (न.)
cf. assets मत्ता
belongings मालकीच्या वस्तू
effects चीजवस्तू
estate संपदा, इस्टेट
property संपत्ति
२ (as, all property that has a money value or exchangeable value) संपत्ति (स्त्री.)
३ (as, abundant supply) समृद्धि (स्त्री.)
wealth effect = real balance effect
wealth tax, धन कर
wear and tear, झीजतूट (स्त्री.)
weather, *n.* १ हवा (स्त्री.) २ हवामान (न.)
weaver, *n.* विणकर (पु.)
weigh, *v.t. & i.* १ वजन करणे, तोलणे २ वजन भरणे
weight, *n.* १ वजन (न.) २ (as, load, burden) भार (पु.) ३ *Stat.* (a relative value assigned to an item in a group or series under consideration) भार (पु.) ४ (the factor by which the value of such an item is multiplied in forming the weighted average of the values of various items ; as, a number assigned to express the relative importance of such an item) भारांक (पु.)

v.t. Stat. (to assign a value expressing the relative importance of; to attach factors indicative of their relative frequency or importance to the various items of a frequency distribution) **–चे भारांकन करणे, –चे भारयोजन करणे**

weighted, *adj. Stat.* **भारांकित**

weighting, *n. Stat.* (the system of giving greater emphasis to certain items in the construction of an index number, etc.) **भारण** (न.), **भारयोजन** (न.)

weight note, वजनचिठ्ठी (स्त्री.)

welfare, *n.* **कल्याण** (न.)

welfare economics, (a branch of economics dealing with human welfare, the defining of wealth and the establishment of guides for social policy aiming at the maximisation of total individual utilities) **कल्याणविषयक अर्थशास्त्र**

welfare state, कल्याणकारी राज्य

well-being, *n.* १ **कुशल** (न.), **क्षेम** (न.) २ **सुस्थिति** (स्त्री.)

wet farming = irrigated farming, ओलिताची शेती

wet famine, ओला दुष्काळ

wet land, ओलिताची जमीन

wet season, पावसाळी मोसम

wharf, *n.* **धक्का** (पु.)

wharfage, *n.* **धक्काभाडें** (न.)

wharfinger, *n.* **धक्कावाला** (पु.)

white paper, श्वेतपत्रिका (स्त्री.)

white revolution, धवलक्रांति, श्वेतक्रांति (स्त्री.) (भरपूर दूधदुभते असणे)

whole-life assurance = whole-life insurance, आजीवन विमा (पु.)

whole-life limited payment, आजीव सीमित प्रदान

wholesale, *adj.* **घाऊक, ठोक**

n. (the sale of goods or commodities in quantity usu. for resale) **घाऊक विक्री** (स्त्री.), **ठोक विक्री** (स्त्री.)

v.t. **घाऊक विक्री करणे, ठोक विक्री करणे**

wholesale market, घाऊक बाजार, घाऊक विपणी, ठोक बाजार, ठोक विपणी

wholesale price, घाऊक किंमत, ठोक किंमत

wholesaler, *n.* **घाऊक व्यापारी** (पु.)

widen, *v.t. & i.* **रुंद करणे, रुंद होणे**

widening, *n.* १ **रुंदावणे** (न.), **रुंद होणे** (न.) २ **विस्तारीकरण** (न.) **विस्तारण** (न.)

widening of capital, भांडवल विस्तारीकरण, भांडवल विस्तारण

wild cat banking, अनिर्बंध अधिकोषण, अनिर्बंध बँक व्यवसाय

wind, *n.* (as, tendency) **वारा** (पु.)

v.t. (chiefly with *up* to bring to a conclusion or settlement) **समापन करणे**

windfall gain = windfall profit, १ **अकल्पित लाभ** २ **अकल्पित नफा**

winding, *n.* **समापन** (न.), **कारभार गुंडाळणे** (न.)

winding up = wind up

window display, (a display of goods in a window designed to attract customers) **दर्शनी मांडणी, दर्शनी सजावट, दुकानाची सजावट**

window-dressing, *n.* १ **देखावा करणे** (न.) २ (art of arranging goods attractively in shop windows) **गवाक्ष प्रसाधन** (न.)

window envelope, (an envelope with a transparent portion through which the addressee's name and the address on the enclosed letter can be seen) **पारदर्शी लिफाफा**

wind-up, *n.* (*also* **winding up**) **समापन** (न.) *cf.* liquidation

wipe off, निर्वापित करणे

thdraw, *v.t.* १ (to take out or draw back money from a place of deposit or investment) (बँकेतून वगैरे पैसे) **काढणे, काढून घेणे** २ (to take back as, statement, offer, etc.) **परत घेणे, मागे घेणे**

ithdrawal, *n.* १ (as, of amount) (रकमा वगैरे) **काढणे** (न.), **काढून घेणे** (न.) २ **परत घेणे** (न.), **मागे घेणे** (न.) ३ (as, of powers, etc.) (शक्ती) **काढून घेणे** (न.), **परत मागे घेणे** (न.)

ithdrawn amount, काढलेली रक्कम

'ithout pay, बिनपगारी, अवैतनिक

'ithout prejudice to, –ला बाध न येता

'ithout profit, लाभरहित (as in : insurance policy without profit लाभरहित विमापत्र)

'ithout profits policy, लाभरहित विमापत्र

' without recourse" = "sans recourse"

vith pay, पगारी, वेतनी

vith profit, सलाभ (as in : insurance policy with profit सलाभ विमापत्र)

vith profits policy, सलाभ विमापत्र

vith reference to, –च्या संदर्भात

voman labour, स्त्री-कामगार (स्त्री.)

vomen's wages, १ **स्त्रियांची मजुरी** २ **स्त्रियांचे वेतन**

work, *n.* **काम** (न.), **कार्य** (न.) *cf.* business *v.t. & i.* **काम करणे, कार्य करणे**

workability, *n.* **व्यवहार्यता** (स्त्री.)

workable, *adj.* १ **व्यवहार्य** २ **चालणारा, चालण्यासारखा**

workable competition, व्यवहार्य स्पर्धा

worker, *n.* १ **कामगार** (सा.), **कामकरी** (सा.) २ **कार्यकर्ता** (as in : social worker सामाजिक कार्यकर्ता)

working, *adj.* १ **कार्यकारी** २ **कार्यक्षम** ३ **चालू** *n.* १ **कामकाज** (न.) २ **काम** (न.)

working capital, (net liquid resources of a business i.e. the excess of current assets over current liabilities) **खेळते भांडवल, कार्यकारी भांडवल**

working conditions, कामकाजाच्या अटी

working days, कामाचे दिवस

working expenses, कामकाजाचा खर्च, कार्यकारी खर्च

working farm capital, खेळते शेत भांडवल

working hours, कामाच्या वेळा, कामाचे तास

working population, कार्यकारी लोकसंख्या

work in progress, काम चालू

workman, *n.* **श्रमिक** (सा.), **कर्मकार** (सा.)

workmanship, *n.* **कारागिरी** (स्त्री.)

workmen's compensation, श्रमिक भरपाई

Workmen's Compensation Act, श्रमिक भरपाई अधिनियम

workmen's compensation insurance, श्रमिक भरपाई विमा

workshop, *n.* १ (a room or building in which things esp. machines are made or repaired) **कर्मशाळा** (स्त्री.) २ **–निकेतन** (न.) ३ (a session of intensive training) **कार्यसत्र** (न.)

work-study, *n.* **कार्याभ्यास** (पु.)

"work to rule", "नियमाप्रमाणे काम"

world, *n.* **जग** (न.), **विश्व** (न.)

world bank, (*also* called **International Bank of Reconstruction and Development**) **जागतिक बँक**

world federation, जागतिक संघ

worth, *n.* **मोल** (न.)

worthiness, *n.* **पात्रता** (स्त्री.) **योग्यता** (स्त्री.)

wrapper, *n.* १ **वेष्टन** (न.) २ **वेष्टक** (पु.)

writ, *n.* *Law* **रिट** (पु.), **लेख** (पु.)

write off, *Accounting* **निर्लेखित करणे**

write off an account, लेखा निर्लेखित करणे

writing, *n.* **लेख** (पु.)

writing down = writing off, निर्लेखन करणे

writ of *certiorari* = *certiorari*

wrongful, *adj.* १ अन्याय्य २ दोषपूर्ण

wrongful holder, अन्यायाने धारण करणारा, सदोषधारक (पु.)

wrongly, *adv.* चुकीचा, चुकीने

X

x-efficiency, *n.* क्ष-कार्यदक्षता (स्त्री.)

Y

yard, *n.* १ आवार (न.) २ (unit of length) गज (पु.), वार (पु.)
yardage, *n.* लांबी (स्त्री.)
yard goods = **piece-goods**
year, *n.* वर्ष (न.)
calendar year कॅलेंडर वर्ष
financial year वित्तीय वर्ष, वित्त वर्ष
year-book, *n.* वार्षिक (न.), सांवत्सरिक (न.)
yearly, *adj.* & *adv.* वार्षिक
year of account, खाते वर्ष, लेखा वर्ष
yield, *n.* १ उत्पन्न (न.) २ (as, a return upon financial investment) लाभ (पु.) (as in : redemption yield विमोचन लाभ)
yield elasticity, करउत्पन्न लवचिकता, उत्पादनातील चढउतार
yield-gap, *n.* (the difference between the yield on government stocks and the yield on ordinary shares) लाभांतर (न.)

Z

zamindari, *n.* जमीनदारी (स्त्री.)
zamindari abolition, जमीनदारी निरास, जमीनदारी नाहीशी करणे
zamindari system, जमीनदारी पद्धति
zero slope, शून्य ढाळ, शून्य प्रवणता
zickri chit, जिकरी चिठ्ठी
zilla parishad, जिल्हा परिषद
zonal system, परिमंडल पद्धति, झोन पद्धति
zone, *n.* १ परिमंडल (न.), झोन (पु.) २ (area with particular features, purpose or use) क्षेत्र (न.) ३ *Geog.* कटिबंध (पु.)
zoning, *n.* १ परिमंडलन (न.) २ क्षेत्रनिश्चिति (स्त्री.)

मध्यवर्ती कारागृह मुद्रणालय, नागपूर

शुद्धिपत्र

पृष्ठ क्र.	ओळ क्र.	अशुद्ध	शुद्ध
३.	डाव्या स्तंभातील तिसरी	**accommodation bill,** (*also* **acdommodation paper** *or* **kite)**	**accommodation bill,** (*also* **accommodation paper** *or* **kite)**
१८.	उजव्या स्तंभातील छत्तीसावी	**balanced,** *adj.* **१ समतोल**	**balanced,** *adj.* **१ समतोल–**
२३.	उजव्या स्तंभातील अठरावी	**birthtright**	**birthright**
१७५.	उजव्या स्तंभातील तिसरी	**overful employment**	**overfull employment**